དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་རྣམ་བཤད་འཇམ་དབྱངས་
སྨྲ་མ་བཀྲིས་པའི་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

मध्यमकालङ्कार विभाषा

རྒྱ་བ་མཛད་པ་པོ་ :— མཁན་ཆེན་ཤེ་བ་ཅན་

བཀྲལ་བ་མཛད་པ་པོ་ :— ཞི་ཐམ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་ཏུ་མཆོ།

ཤྲཱ་ནཱ་ལན་ཐོག་མའི་དེབ་དེ་ལྷག་ཁང་

Buddha Era 2537 C. E. 1993

དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་རྣམ་བཤད་འཇམ་དཔྱངས་ཐུགས་རྗེས་པའི་ཞལ་བཞུགས་ལྟར་བཀྲམས་སོ།།

मध्यमकालङ्कार विभाष।

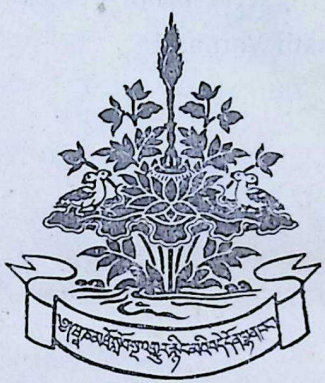

རྩ་བ་མཛད་བ་པོ་:— མཁས་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་
འགྲེལ་བ་མཛད་པ་པོ་:— མི་ཕམ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

ལྷུ་ཀྱ་མཐོ་སློབ་རྒྱིང་མའི་བདེ་དོན་ལྷན་ཁང་

Buddha Era 2537 C. E. 1993

Commentery on madhyamakalankar
By Jamgon Mipham Rinpoche

Published by:
19th Nyingmapa Students' welfare committee,
Cen. Inst. of Higher Tibetan studies
Sarnath Varanasi.

Copies 500

Printed at:
Sushil Printing Press
Hiramanpur. Sarnath-221007
Varanasi. (U. P.) India

=ཤེས་རབ་ཀྱི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་ཆེན་
ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་ཆ་ 705

དཀར་ཆག

ཚང་	ཚོས་མཚན་	ཤོག་གྲངས་
	གླེང་བརྗོད་	ཀ
༡)	མཆོད་བརྗོད་དང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་	༡
༢)	ཐོས་ཉག་ཡན་ལག་ལྔའི་ཚུལ་དུ་གཞུང་གི་སྒྲིབ་པོ་ཐབས་པ།	༢
༣)	མཚན་དོན་དང་འབྱུང་ཁུངས་	༤
༤)	དོན་དམ་བར་དང་ཡང་ཞེས་གོ་ཆེར་བར་བསྟན་པ་ལ་རྒྱ་བའི་རྣམས་དགོད་པ།	༡༧
༥)	དེའི་ཚུལ་བསྟུན་པ་ལ་བདེན་པའི་གཅིག་བྱས་བསྟུན་པ།	༡༠༢
༦)	བདེན་པའི་དུ་བྱས་བསྟུན་པ།	༢༠༠
༧)	ཀུན་རྫོབ་དུ་དངོས་གོ་ཡོད་བར་བསྟན་པ་ལ་སྟོང་ཙམ་བདེན་སྟོང་གི་ཀུན་རྫོབ་ངོས་བཟུང་བ་	༢༤༨
༨)	དེའི་ངང་བཞིན་ཕྱི་སྟེ་བཤད་པ་ལ་སྟོང་ཙམ་བསྟུ་མེད་དུ་ཡོད་བར་བསྟན་པ།	༢༧༢
༩)	སྟོང་གཞི་བདེན་སྟོང་དུ་ངེས་བར་བསྟན་པ།	
༡༠)	རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་བཤད་པ།	༢༨༡
༡༡)	རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་བསྟན་པ།	༢༨༧
༡༢)	བདེན་གཉིས་དེ་ཉད་བའི་ཚུལ་ལ་བསྟུགས་བས་	

དོན་བསྡུ་བ་བཤད་བ་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་བར་བཞག་པ། ३७८

१३ ཚུལ་གཉིས་ཟློང་དུ་འབྱེལ་བའི་ལམ་རྣམ་བར་བཞག་པ། ३८०

१८) དེ་ལ་བསྟན་པ་བཤད་པ། ३८४

१४) བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཐུག་གི་དོན། ४०१

དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྡོམ་བ་ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་སྐྱེ་རྩེ་ཆེན་བོ་ལྟ་བུ་ང་། ཐུགས་བསྐྱེད་ཤེས་རྟག་བརླ་དགར་པོ་ལྟར་བསྒོམས་བ་དེས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་བསམ་བ་དང་འཚམས་བར་ཆོས་ཀྱི་ཐུང་བོ་བཀྲད་ཁྲི་བཞི་སྡོང་ལ་སོགས་བ་ཆོས་འཁོར་རིམ་བ་གསུམ་དུ་བསྒོར་ཏེ། དེ་དག་ལས་བཀའ་བར་བ་མཚན་ཉིད་མེད་བའི་དགོངས་དོན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐ་རོལ་དུ་ཕྱིན་བ་དང་ས་བསྡུན་སྡོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་བ་ནམས་དབབ་མགོན་འཕགས་བ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་སོགས་རིགས་ཚོགས་ལྟའམ་དུ་མཛད་བའི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་བྱེད་བས་ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་བཀྲུད་བའི་ཤེར་ཉིའི་སྲོལ་ཕྱེ་ཞིང་། སྒས་དོན་མངོན་དོགས་ཀྱི་རིམ་བ་ནམས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་བའི་སྒོ་ནས་ཀུན་རྫོབ་སྲོལ་འབྱེད་བའི་ཤེར་ཉིའི་ལམ་སྲོལ་འབྱེད་བས་ཞུགས་ཀྱི་ཤིང་ཉིའི་ལམ་སྲོལ་གྱི་ཆུ་བོ་གཉིས་སོ་སོར་བབས་པ་དེ་ལྟ་ཅལང་། རང་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཀུ་མཚོ་འི་ཐ་རོལ་དུ་སོན་ཅིང་། འཕགས་བ་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ཞབས་ཀྱི་བརླ་སྲོ་བོར་རེག་བ་མཁས་ཚུན་བཟང་བོ་འི་ཡོན་ཏན་ལ་མངའ་དབང་འབྱོར་བ་སྟོམ་བརྩོན་པམས་ཅད་ཀྱི་ཀུལ་བོ་མཁས་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་དེ་ཉིད་ཀྱ་ངཀའ་ཐ་ལེགས་བར་རྟམ་བར་ཕྱེ་བའི་མདོ་སྡེ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ། ཀླུ་བསྒོན་མེའི་དཔང་ངེ་འཛིན་སོར་ཀྱི་དགོངས་བ་ཆོས་ལྟ། རང་བཞིན་གསུམ། རྟམ་བར་ཤེས་བ་ཆོགས་བཀྲད། བདག་མེད་བ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་

བའི་བརྟེད་བྱ་དོན་དམ་བདེན་བའི་གཞན་ཡུགས་གཞན་སྐབས་རྟེས་ཐོང་
ཀུ་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་ཤན་འབྱེད་བའི་ཚད་མ་སོ་སོས་གཞལ་བ་ནམ་
གྱངས་བའི་དོན་དམ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། མཐར་ཐུག་མཉམ་གཞག་ཀུ་བདེན་
གཉིས་སོ་སོར་ཞེན་བཞང་བཀག་ནས་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་རྣལ་
བཞིའི་སྒོས་བྱལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་གནས་ལུང་ནམ་གྱངས་མ་ཡིན་པའི་
དོན་དམ་ཁས་ལེན་ཀྱན་བྱལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་ངས་དོན་ངམ་
དབུ་མའི་ཚུལ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱན་རྟོག་བདེན་བར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཐུབ་པ་
བཀག་ནས་ནང་སེམས་ཙམ་བའི་ཚུལ་དེ། ཚུལ་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་
བའི་གཞུང་བཟང་ཤད་དུ་བྱུང་བའི་བསྟན་བཅོས་དབུ་མ་ཟུན་ཆཕྱད་བའི་
སྐོ་ནས་ཟབ་ཅག་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ཚུ་བོ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཏུ་བསྒོམ་ངའི་
ཤེང་རྟའི་ལམ་སྒོལ་ཕྱེ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་དབུ་མ་ཟུན་གྱི་
གཞུང་འདི་ཉིད་དབུ་མའི་གཞུང་གཞན་ལས་ཁྱད་བར་དུ་འཕགས་ཚ་
ཁྱད་ཆོས་ནི། ཡུལ་གཞལ་བྱ་མཚན་ཉིད་བ་དོན་བྱེད་ཤུས་བའི་དངོས་
པོ་ཁོ་ན་ལ་འཇོག་པ་དང་། ཤེས་པ་ཡུལ་མེད་རང་རིག་རང་གསལ་
གྱི་འདོད་ཚུལ ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་
རང་སེམས་ཀྱི་དབང་ལས་སྣང་བས་སེམས་ཙམ་དུ་འདོད་པ་དང་།
དོན་དམ་ལ་རྣམ་གྲངས་དང་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ཐ་དད།
རྣམ་གྲངས་བའི་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་བའི་སྐབས་སུ་ཚད་མ་སོ་
སོ་འི་ཚེད་དོན་འགལ་མེད་དུ་འཇོག་པ་སྟེ། ཁྱད་ཆོས་དེ་ལྟའི་སྐོ་ནས་
ཐོག་མར་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་འཇལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཚུལ་

གཉིས་བསྒྲུབས་ནས་མཐར་ནམ་གྱངས་མ་ཡིན་བའི་དོན་དམ་ཆེན་པོར་...
བདེན་གཉིས་སོ་སོར་ཞེན་པའང་བཀག་ནས་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཁམས་ལེན་ཀུན་བྱལ་ཀྱི་ལྟ་བ་...
བ་གཏན་ལ་ཕབ་པས་མཐར་ཐུག་གི་ཟད་མི་འཕེལ་བ་ཉིད་མ་ཐུལ་...
རང་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་དབྱེ་བསྡུ་མེད་པར་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་...
མཛད་པའི་དེ་ལྟ་བུའི་གཞུང་བཟང་ཆར་དུ་བྱང་བ་འདི་ལ་ཀུ་གར་འཕྲོ་
བའི་ཡུལ་དུ་སློབ་དགོན་ཀ་ཝལ་ཤི་ལའི་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་...
མཛད་ཅིང་ནམ་འབྱོར་སྐྱོད་པའི་དབུ་མའི་ལམ་སྲོལ་རྒྱས་པར་མཛད་པ་
མ་ཟད་སློབ་དགོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན། སེང་ཀྲི་བཟང་པོ། ཨ་སྐྱ་
ཡ་གུཔྟ་སྟེ་འཇིགས་མེད་སྡེས། ཡེ ཤེས་ཞབས། ནམ་གྱོལ་
སྟེ་ལ་སོགས་བས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དགོངས་པ་ཡང་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་བཀྲལ་
བར་མཛད་པར་བཤད་ཅིང་། གཞུང་བཟང་འདི་ལ་ཆོས་རྗེ་རྒྱལ་བ་
གཉིས་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཟིན་བྱིས་དང་བརྗེད་བྱང་སོགས་ཅི...
རིགས་མཛད་མོད་ཀྱང་། ཕྱིས་སུ་དུས་རབས་བཙུ་དགུ་བའི་ནང་
དུ་བྱོན་བའི་ཚོད་མེད་ཀྱི་མཁུ་པཉྩེ་ཏ་ཆོས་རྗེ་ཤི་ཐཙ་ཨཻསཾ་དཔྱིདས་རྣམ་
ཀྱལ་བྱ་མཁོས་མཛད་བའི་དབུ་མ་རྒྱ་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་ཨཻསཾ་དཔྱིདས་...
བློ་མ་དགེས་བའི་ཞལ་ཕྱང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀའི་...
ཚན་གསལ་ཀུས་རྗོགས་པ་གོ་སླ་བ་རྣམ་པར་བཤད་ཅིང་། ཀུན་མཁྱེན་
རང་ཀློང་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱི་བཞེད་སྲོལ་རྣ་མེད་པ་ངང་ཕྱུང་དབྱ...
མའི་ཟབ་གནད་སྐྱིང་བོར་བྱེལ་དེ་གཏན་ལ་ཕབ་པས་ཁྱད་ཏུ་གྲོགས་སྲོག...

རྒྱིང་མའི་རང་གཞུང་སློབ་ཚན་དུ་ཡོད་པར་མ་ཟད་སྐུ་འགྱུར་རིང་ལུགས་
འཇིན་པ་རྣམས་ལ་རང་ལུགས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དབྱིས་ཕྱིན་པར་རྟོགས་
པ་ལ་གཞུང་འདི་ཉིད་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཆེས་ཉེ་བར་མཁོ་བར་མཐོང་ནས
མཁན་བོ་རྣམ་གྲོལ་ལགས་དང་མཁན་ཆེན་པན་ཆེན་ཨེས་རབ་མཆོག མཁན་
བོ་ཐུབ་བསྟན། མཁན་བོ་ཆོ་དབང་ཀུ་མཆོ་ལགས། གདེར་སྐྱེལ་འཆོ་
མེད་རིག་འཇིག་མཆོག རིང་མགོ་སྐྱེལ་རྒྱ མཁོ ཁྱིམ་རྟེན་བོ་ཆེ་མཆོག་
བཅས་གོང་གསལ་མཁན་བློ་རྣམས་ནས་དཔར་བསྐྲུན་ཞལ་འདེབས་.....
ཏིག་སྐོར་གཅིག་སྡོང་རེ་སྐུབས་འཇུག་སྡུལ་སོན་བྱང་བ་བཀྲིན་རྗེས་དྲན་
ཞུ་བཞིན་པ་དང་བཅས་དེ་འཕྲོས་དབལ་སྐུ་འགྱུར་རྒྱིང་མའི་བདེ་རོན་.....
སྐབས་བཅུ་དཀྱུ་བས་འགྲོ་འགྲིན་བཏང་སྡེ་སྣང་ཀ་ཐ་ཏི་ར་མཀ་ཏུང་སུ་
ཤྲཱི་དཔར་ཁང་དུ་ཞུས་དགེ་གང་རྫོགས་དང་བཅས་དེབ་གྲངས་
ལྷ་བཅུ་ཐམ་པ་སྦྱར་དུ་བསྐྱེན་བའི་སྔོན་གྱིས་གློག་དུ་སྐུ་འགྱུར་རྒྱིང་....
མའི་བདེ་རོན་སྐབས་བཅུ་དཀྱུ་བའི་ཆོགས་གཅོ་འི་ཡས་འཇིན་པ་སློབ...
དཔོན་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་པས། བོད་ཀྱལ་ལོ་༢༡༣ ཆུ་བྱ་བོད་ཟླ ༣
ཆོས་ ༢༧ ཤྲཱི་ལོ་ ༢༠༠༣ ཟླ་ ༥ ཆོས་ ༨ ལ་སྦྱར་བ་དགེ་ཚེའི་འཕེལ།
དབུ་མ་ཀྱེ་གྱི་རྣམ་བཤད་འདི་ཉིད་སྦར་བསྐྱེན་ཞུ་སྐབས་ཞུ་རབ་བ...
ཟབ་བགྱིས་ཁྱེལ་ལགས་བ་དེ་ལྟར་ཡང་དངོས་གཞི་དབར་བསྐྱེན་ཞུན...
ཞུ་སྐབས་དབྱངས་ཡིག་གི་ལྷག་འབྲུ་ཆག་སྐྱོན་ཤོར་བའི་རོངས་བ་དེར་
མཁས་དབང་རྣམས་ནས་བཟོད་པར་གསོལ་ཞུ། དབར་བསྐྱེན་ཞུ་སྐབས་
དབར་ཙ་ཞུ་དག་བྱ་ཀྱུའི་ཐོག་ཚུ་ཅ་ཅོ་ག་ཁྱོས་བའི་སྐྱོབ་བྱ་བསྟན...
འཇིག་རྟེ་རྗེ་ཐུབ་ནས་རིང་བ་གང་རེད་གནང་ངར་ཐུབ་རྗེ ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་འ་ཤོ།།

ཀཱཤྱ་པ་

མཁས་མཆོག་ཀུན་དབང་ཆེ་བའི་རོལ་གཤས་དེར།།

དམན་པ་བདག་ཀྱང་དགའ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་ཞུགས།།

མཆུངས་མེད་ཟློ་མཆོག་མངའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་།།

བསྟིམས་ཏེ་རབ་ཏུ་འབད་པས་རྟོགས་བྱ་བ། །

མཁས་བའི་གཞུང་ལུགས་བཟང་པོ་མ་ཉམས་བའི།།

ཚུལ་རྣམས་ཆང་ཟད་ཟླ་མའི་དྲིན་གྱིས་ཤེ། །

ཤེང་ཏའི་ལམ་སྒོལ་མཆོག་གི་རིགས་བའི་ཞུགས། །

དུས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བག་ལ་ཉལ་གྱང་ཀྱང་། །

ཚང་ཆོང་ནགས་ལ་མེ་བཞིན་འདིར་བསྒྲུབས་ན། །

རང་གར་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བག་ཡོད་མཛོད། །

དེའང་བདག་ཅག་གི་སྡོམ་པ་ཅང་དག་བར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སྐྱེས་ནས། ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་བསགས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་པས་གཟིགས་བ་རྣམ་བར་དག་པའི་མཐར་སོན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སེང་གེའི་སྒྲ། སྐུ་སྡེགས་ཅེད་ཀྱི་བྲང་བོ་དང་རི་དྭགས་ཀྱི་ཚོགས་སྐག་བར་བྱེད་པ། སྡོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྡོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐོར་བའི་བཀའ་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ། རིགས་བའི་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ་མི་འཕྱོག་པའི་ཤེས་རབ་མཆོག་གི་མིག་བསྒྱེས་ཀྱང་།

དངོས་པོ་ཞི་རྣམ་པ་མ་བརྟགས་གཅིག་ཏུ་ཉན་ཐོས་དགའ་བ་མ་ཡེས་པ་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བྱང་ཡང་དག་པར་རང་·····

བཞིན་མེད་པར་ཤེས་ཤིང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་
དག་སྤངས་ནས་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་འབྲུང་
པ་ལ་དབང་སྒྱུར་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་ཏུ་ཤེད་པའི་
ཚུལ་ལགས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་རང་ཉིད་གོམས་པར་བྱ་བ་དང་། རང་དང་
སྐལ་བ་མཉམ་པ་གཞན་ལའང་སྐུལ་བར་བྱེད་པའི་ཀུན་ཙམ་དུ་དམིགས་
ནས་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཆུང་ཟད་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ལ། བཤད་བྱའི་
ཡན་ལག་དང་། བཤད་བྱ་དངོས་གཉིས་ལས། དང་གི།

སྔོན་གྱི་མཁས་པ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཚིས་མགོ་ལྟའི་
ཚུལ་དུ་ཆུང་ཟད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གཞུང་འདི་སུ་ཞེག་གིས་
མཛད་ན། མཁས་བཙུན་པཟང་པོ་ཞེས་གྱི་ཡང་རྩེར་སོན་ནས་
སྤྱན་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་ཆོད་ཅིང་ཐུབ་གཉིས་པ། ཆུ་གོད་གཉིས་
ཀ་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞེ་བ་འཚོས་མཛད། སྐྱའི་
དོན་དུ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་གི་དོན་ལ་ཡང་
དག་པའི་རིགས་ལམ་ནས་ངྲངས་པའི་གཞན་གྱིས་བཀྲི་བར་མི་ནུས་
པའི་ཟབ་པ་དང་ཆུ་ཆེ་བའི་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་གི་ཆེད་དུ་
མཛད། ཕྱོགས་གང་དུ་གཏོགས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་སྩོལ་དང་།
ཟླ་སྒྲོན་སོགས་ཟབ་མོ་ཞི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས། དབུ་
ཞབས་ཀྱི་བསྟུས་དོན་ནི། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་རྣམ་གཞག་གསལ་བོ་ཕྱོགས་
བའོ།། །།དགོས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་གི་དོན་ལ་ངེས་པ་བདེ་

ཟག་ཏུ་རྟེད་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་བའི་དོན་དུའོ། །དེ་ནམས་ཆུང་
ཟད་སྨོས་ན། དང་བོ་མཛད་བ་བོ་འདི་ནི། ཐཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུ་
ལས། བསྟན་པའི་སྐྱེས་བདག་དང་། སྔོམ་བཅོས་དང་། བྱམ་ཟེ་
རྣམས་ལྷང་བསྟན་བའི། སྔོམ་བཅོས་ཀྱི་ཐོག་མར། སྟོན་པའི་གསུང་
རབ་ས་སྟེང་དུ། །དུས་མཐར་འཇིག་རྟེན་ཉམས་པ་ན། །སྔོམ་བཅོས་
ཀུལ་པོ་ཞི་ཚུལ་ཀྱིས་ནི། །འབྱང་བར་འགྱུར་བ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །
ཅེས་སྔོམ་བཅོས་ཀྱི་ཀུལ་པོའམ་གཅོ་བོ་དུ་མ་ཞིག་འབྱང་ངོ་ཞེས་སྐྱོན་
བསྟན་ནས། བྱ་བྱག་དམ་པ་མང་པོ་ཞིག་ལྷང་བསྟན་པའི་ཚེ་ན་ནས།
ཡི་གེ་བ་ཞེས་སྔོམ་བཅོས་བསྒྲགས། །ཞེས་མཚན་ཀྱི་ཐོག་མ་གསལ་ལ་
བར་བསྟན་ཅིང་། མཐུག་ཏུ་དེ་ཐམས་ཅད་སྤྲགས་ཀྱང་ནས་བྱང་ཆུབ་
ཏུ་ལྷང་བསྟན་པ་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཕྱི་དུས་སྐྱེ་
སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་ངན་འབྱུང་བའི་གཉེན་པོ་ཉན་
དུས་ལ། །འདྲེན་པ་ཆེ་གྲོས་ཞེས་བྱ་བ། །ཤེས་བྱ་ལྟ་རྣམས་སྟོན་
པ་པོ། །དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་ཆོ་གྲོས་ནི་མཁའ་
པོ་མཚན་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་སྟོན་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གིས་བཤད་ལ།
ཞི་འཚོ་ནི་རབ་ཏུ་བྱང་བའི་མཚན་དུ་མངོན་ཞིང་། གཞན་ཡང་མཚན
ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་སྟང་ངོ་། །ཤེས་བྱ་ནི་ཆོས་ལྟ་རྣམས་བས་གཏན་
ལ་ཕབ་ནས་ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་བར་ལྷང་
བསྟན་པའོ། །དེ་ནཞིན་དུ་དཀོན་འཛིན་ཀྱུལ་པོ་ལས། ཟད་དུས་མི་བཟད་
པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་གང་། །བའི་བར་གཤེགས་ངའི་བསྟན་

ཐའི་ཆོས་མཆོག་འདི་སྐྱང་བ། ཉེ་དག་ང་ཡི་སྐས་ཏེ་ཕྱི་དུས་ཆོས་སྐྱོང་བ། ཏེ་དག་སངས་ཀྱས་ཅུ་བ་སྡོང་གིས་ཡོངས་སུ་གཏད། ཅེས་བོ་ཏྲི་ས་ཀ་ཀཀྱིད་ཞེས་བའི་མཚན་ཚང་བར་བསྟན་ཏེ། མཁན་པོ་ཇི་མཚན་ཅུ་ཤར་སོར་གཞག་ཏུ་ཀློག་བ་དེ་ལྟར་ན་འདིར་ཡང་། ཟར་དུས་མི་བཟད་བ་ལ་བོ་རྟེ་སཏྭ་གང་། ཞེས་བཀྲགས་ན་བཅའོ། །རྟག་ཏུ་ཇི་སྐྱ་འཚོ་བའམ་སྐུང་བ་ལ་འཆག་བས་སྐྱ་དེའང་བཟོད་བྱའི་དོན་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འཐོན་བར་མཛད་བ་སྟེ། དངོས་ཀུགས་ཆུར་ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་འདྲེན་དུ་རུང་བ་ནི་སངས་ཅུས་ཀྱི་བཀའི་ཁྲད་ཆོས་སོ། །མདོ་འདི་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་དྲི་མེད་རིགས་བའི་ཡམ་དུ་སྐོག་དཔོག་འདིས་དྲངས་ནས་.....ཚུལ་གཉིས་ཤིང་དུའི་སྐོལ་ཕྱེ་བར་མཛད་བས་ན་མདོ་དེ་གཉིས་སུ་ལྡུང་...

སྟོན་བའི་ཆུ་མཚན་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་སོགས་པ་མདོ་ཆུང་དུ་མ་ནས་ཡང་ཡུང་བསྟན་པའི་ཤིང་དུ་ཆེན་པོ་འདིའི་ཡོན་དན་ཀྱི་ཁྲུད་...བར་ནི། ཇི་སྐད་དུ། སྐྱོབ་དབོན་ཞེ་ཁ་འཚོ་བདག་དང་གཞན་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཅུ་མཚོ་འི་ཁ་རོལ་ཏུ་སོན་པ། འཕགས་པ་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གི་ཞབས་ཀྱི་ཐལ་སྟེ་ཆོག་པ་མེད་པའི་ཟེའུ་འབྲུ་སྐྱི་བོས་ལེན་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྔོན་ཀྱི་ལོ་ཅུས་ཁྲངས་མ་ཡས་འདི་ལྟར་མཐོང་སྟེ། དེའང་སྐྱོབ་དབོན་འདི་ཤར་ཕྱོགས་ཟ་ཧོར་ཅུལ་བོ་འི་སྐས་སུ་བཞུངས་ནས་ནུ་ལའྱིའི་ཐབས་ཅད་ཡོད་སྐྱེའི་སྟེ་བའི་མཁན་བོ་ཡེ་ཤེས་སྐྱིང་བོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། མཚན་བོ་ཏྲི་ས་ཀ་ཤཱཀྱ་ཏ་ཀཱ་ཏ་ཀྱི་ཞེས་གསོལ།། རིག་བའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་མཁས་བར་གྱུར་ཏེ། ནུ་

ལེན་དུ་མཁས་པོ་མཛད་ཅིང་ཚོལ་བ་ངན་པ་མཐའ་དག་ཚར་བཅད་དེ། མཁས་བའི་གྲགས་པ་སེང་གེའི་སྒྲ་ཆེན་པོས་སའི་སྟེང་ཐམས་ཅད་ཀྱབ་བར་གྱུར་ཏེ། །དེའི་ཚེ་ལྷོ་ཕྱོགས་ནས་བྲམ་ཟེ་ཆུ་སྟེགས་སོགས་ཀྱི་རིག་བྱེད་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ཚོལ་བ་རྣམས་ཐམ་བར་བྱས་ཏེ་སྐུས་ཀྱང་འགྲན་མི་བཟོད་པ་ན། ངའི་བླ་ལེན་པོ་སོང་ལ་མཁས་པོ་ཞི་བ་འཚོ་ཐམ་བར་བྱས་ན་ས་སྟེང་ན་འགྲན་པའི་བྷ་མེད་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ཏུ་སེམས་ཤིང་། མཁས་པོ་ལི་བཞུང་སར་རིམ་གྱིས་འོངས་ཏེ་བཤུས་པས་མཁན་པོ་མི་སྣང་ཞིང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྐུ་གསེར་བཙོ་མའི་མདོག་ལྟར་འབར་བ་ཞིག་བཞུགས་པར་མཐོང་སྟེ་ཕྱིན་ན་ངཞུང་ཡོད་ཟེར། སྨན་ལོག་ནས་བཤུས་པས་སྐབས་གྱིས་དེ་ན་མཁན་པོ་བཞུང་བར་མཐོང་བས། ལྷག་བའི་ལྷ་དངོས་སུ་གྱུར་པས་སྐུས་ཀྱང་རྩོད་པས་མི་ཐུབ་བར་ཤེས་ནས་ཤིན་ཏུ་དད་བར་གྱུར་ཏེ་རྩོད་པའི་བསམ་པ་དོར་ནས་གུས་པས་ཞབས་སྐྱི་བོར་བླངས་ཏེ་བསྟན་པའི་སྐོར་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་མཁས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་། བོད་ཀྱི་བྱོན་པའི་ཚེའང་བཙན་པོ་ལྷ་གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་བཞག་ཁཞེན་པར་གྱུར་པ་སྐུ་ཞེལ་བ་ན། རྒྱ་འཕྲུལ་ནི་འཛམ་བུའི་གླིང་ན་བརླ་སཾ ཐུབ་ཅིང་ལས་ཆེ་བ་སྐུ་ཡང་མེད་པས་དེ་དང་འགྲན་དུ་གཞུག་ལ། གཉན་ཆོགས་ནི་བདག་དང་ཤཱཀྱས་སྐུ་བཀྲི་བ་ནས་ལྷ་སའི་སྟེང་ན་ཁོ་བོ་ལས་མཁས་པ་མེད་པས་ཆོལ་བ་ཐམས་

ཅད་ཚོར་བཅད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཚུགས་ཤིང་བཙད་པོ་ལེ····

དགོངས་པ་འགྲུབ་ཅེས་མཁས་བར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཞལ་བྱིས·····

བཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྨོན་དགོན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་མ་རྣལ་འབྱོར་

སྤྱོད་བའི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་ཕྱེས་ཤིང་། བཀྲིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་རྒྱལ་

མཚན་ཀྱི་རྩེ་མོ་ལེ་དོག་ལྟར་གསལ་བར་བྱུ་ན་འཕགས་པ་ནི་མཁས····

བའི་རྣམ་ཐར་མདོ་ཙམ་སྟེ། ཤིང་དུ་ཆེན་པོ་འདིའི་རིང་ལུགས་སྐྱོང་བ་

ཡང་། འཕགས་ཡུལ་དུ་སྨོན་དགོན་སེང་གེ་བཟང་བོ། ཀ ཝ ཛ

ཀྲི ལ། ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་བ་དང་། གཞན་ཡང་བཀྲིད་

རྣམས་ཐས་མང་ཤོས་ཞིག་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཞབས། འཕགས་

གྲོལ་སྟེ། སེང་བཟང་། ཨ བྷ ཡ ཀ ར་སོགས་ཀྱིས་ཤིང་ཕྱིན་ཀྱི་

ལུ་བ་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་བར་མཛད། དེ་ལས་འཕགས་གྲོལ་

སོགས་སྨོན་དགོན་འདིའི་སྟོན་དུ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་བའི་དབུ་མ་བཞེད·····

མཁན་འགའ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། དངོས་སུ་ཕྱི་དོན་མེད་བར་རྣམ་རིག་

བའི་ཚུལ་དང་མཐུན་བའི་དབུ་མའི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་ཕྱེ་བ་སོ་སོ་སྨོན་དགོན་

འདི་ཡིན་བར་མཁས་དབང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་བཞེད་ལ། དེ་

ལྟར་རིགས་བས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་རྒྱ་གཞུང་རྣམས་ལ་བལྟས་བས་ཤེས་སོ།།

དེས་ན་ཀུན་སྤྱོད་ཡབ་སྲས་གཞུང་ཕྱི་མོ་དེ་དབུ་མ་བ་དང་། ཟླ་བ་གྲགས་

བ་ཐལ་འགྱུར་དང་། ཚེགས་ལྷག་འབྱེད་མདོ་སྡེའི་དབུ་མ་དང་། སྨོན་

དགོན་འདི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་བའི་དབུ་མའི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་འབྱེད་ཡིན་བར་

བཤད་དོ། [ཞོད་དུ་ནི་སྟར་བཞག་བ་ཐལ་མོ་ཆེ་དང་། ཁྱད་བར་ལུང་

འདི་གཙང་མར་འཛོད་པ་རྫོག་ལོ་ཆེན་པོ། ཕྱ་པ་ཆོས་སྡེང་། རོང་སྟོན་ཆོས་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། འདིའི་འཆད་ཉན་ཀྱང་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་སྐུ་དུས་བར་དུ་ཆུ་ཆེར་བྱང་བར་བཤུད་ལ། རྗེ་བཙུན་འཇིགས་དང་བཅས་པས་ཤིན་དུ་ཐུགས་གཅིགས་ཆེ་ཞིང་ཟིན་བྱེད་སོགས་ཅི་རིགས་... མཛད་ཀྱི། གཞན་ཡང་ཆོས་རྗེ་ས་པཉ་སོགས་དབུ་མར་སྒྲ་བ་ཀུན་གྱིས་ཞི་འཆོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བཆད་དུ་མཛད། མདོར་ན་གང་ཟག་ཆོས་སྤྱན་སྔ་བ་རྣམས་ནི། འདིའི་རིགས་བའི་གནད་ཟབ་མོ་ཞི་དགའ་སྟོན་མྱོང་བ་ཅི་ཡིད་དབང་ཤེད་དུ་ཐོགས་དེ་བས་ཚལ་ལ་བྱང་བ... བཞིན་དང་དུ་ལེན་པ་ཡིན་ནའང་། དེང་སང་ནི་གྲྭབ་མཐའི་ཐུགས་སུ་ལའང་འཆད་ཉན་ལྟ་ཅི་སྐྱེས་ཏེ་ཁྱོད་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་མཐའ་..... དཀོན་པར་སྣང་བས་ན་བྱོ་སྣང་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་དུས་ཀྱི་སྐུ་མཐར་..... ཁྱབ་ཅིང་ཆུས་པའི་གྲུབ་ཁྲུངས་མཛད་པར་རིགས་སོ། །མདོར་ན་ཕེག་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་ཚུལ་གཉིས་རིས་སུ་མ་ཆད་པར་འཛིན་ཅིང་། ཁྱད་པར་དབུ་མ་པ་གང་ཞིག་ཚད་མ་ལ་གྲུབས་ཞེན་ཆེ་བ་རྣམས་ནི་ཤིང་ཏ་ཆེན་པོ་འདིའི་སྲོལ་ལ་ངང་གིས་དགའ་ཞིང་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་གྱི་གཉིས་པ་བཙུན་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་རྟམ་གྲངས་ནི། འཕགས་ཡུལ་ན་འབྱུལ་འཛིན་དམ་པ་མང་པོ་གསེར་རིའི་ཕྲེང་བ་ལྟ་བུའི་ནང་ན་འདུལ་བའི་རྣམ་གྲངས་གཙང་མ་སྐྱོང་བ་ལ་རི་དབང་ལྟར་མཐོ་ཞིང་སྟོམ་བཅོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་བའི་ཚད་དུ་བླིང་བར་གྲགས། གསུམ་པ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། གཅོ་བོར་འཕགས་ས མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་སྐང་རྟོགས་ལ་

འཇིག་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལས་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བས། ཕྱིར་མི་ལྡོག་བའི་བྱང་སེམས་ལྷས་ངག་གི་རྣགས་ལས་དབགས་བར་གསུངས་པ་ལྟར། མཁའ་ཆེན་འདི་ཉིད་འཇམ་གླིང་སྤྱི་དང་ཁྱད་བར་མཐའ་འཁོབ་ཕུན་བའི་གླིང་འདུལ་བ་དང་། ཐེག་བ་ཆེན་བོ་ལེ་བཀའི་དགོངས་པ་ཤིང་དུ་གཅིས་ཀྱིས་ལེའུ་བར་ཕྱེས་ཟིན་ནོ་ངག་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་བའི་ཤིང་རྟའི་ལམ་སྲོལ་གསུམ་བ་ཕྱེ་བའི་དོན་དུ་བསམ་བཞིན་ཏུ་སྤལ་ནས་བོད་ཡུལ་གྱི་ལྷོ་བཙན་བོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་འབྲུངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་བཙལ་ཞིང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཀྱང་བཀྲོལ་བར་བཤད་བས་ནང་ཆོས་ལ་དབང་ཐོབ་ཅིང་། བསམ་ཡས་ལ་རབ་གནས་མཛད་བའི་ཚེ་བཙན་བོས་མཁན་པོ་ཉིན་འཇམ་བའི་རྗེ་རྡོར་རྡངོས་སུ་གཟིགས་ཤེང་། དེའི་ལྷ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་པ་དངོས་སུ་ཀྱང་ནས་རྟུ་འཕྲལ་གྱི་རྣམ་བར་རོལ་པ་ཚང་མེད་པ་མཛད་པ་ཀུན་གྱི་མཐུན་སྐང་དུ་གྱུར་པ་སོགས་ཕྱི་རོལ་ལ་དབང་ཐོབ་ཅིང་། ཁྱད་བར་སུས་ཀྱང་མ་ཐུལ་བའི་བོད་ཡུལ་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉི་མ་ལྟར་སྐྱང་མཛད་ནུས་པ་ནི་རྒྱལ་སྲས་སེམས་དཔའ་ཁུ་ཚུར་ཐུགས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ཐུགས་ཡང་དག་གོ །བཞི་པ་བཟང་ཐ་དེ་རྣམ་ཐར་ནི། བསྟན་འགྲོ་ལ་ཕན་གདའི་མཛད་པ་བཟང་པོ་སྟེ། དེའང་མཁའ་པོ་འདི་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུགས་ལེགས་པར་འབྱོངས་པའི་བོ་རྟེ་སྐད་ཞེས་པའི་མཚན་དོན་དང་ལྡན་པར་ཉི་ཚེ་སྐྱེ་བ་གསུམ་ཤིང་། འཇམ་

བའི་དབྱངས་དང་ངོ་བོ་དབེར་མེད་བའི་སྔོམ་བཙོན་ཆེན་པོ་འདི་དཔྱང་
ལོ་བརྒྱ་ལྷག་དུ་མར་བཞུགས་ནས། ནུ་ལེན་དང་། རྒྱ་གར་ཨོང་ཐྱེ་
དང་། རྒྱ་ནག་ལ་སོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལེགས་པར་
བསྒྲུབས་པར་བཤད་ལ། གཙོ་བོར་ནེ་ཚུལ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་
ཤིང་རྟའི་ལམ་སྲོལ་དྲི་མ་མེད་པར་ཕྱེ་ཞིང་། དངོས་སྟོབས་རིགས་པས་
ལོག་སྐྱ་ཚར་གཅོད་ཅིང་སྐལ་ལྡན་རྣེས་སུ་གཟུང་བ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་
གསུམ་དང་། འདུལ་བའི་རྣམ་ཐར་གཙང་མར་སྒྲོང་བ་སྟེ་མཁས་བཙུན་
ཀྱི་ངང་ཚུལ་རྣམ་མེད་བས་བཟང་བོ་ཞི་ཐོག་ལས་སའི་སྟེང་ཀུན་ཏུ་ངྲུབ་
པར་གྱུར་ཅིང་། ངྲུབ་པར་དུ་སྟོན་ཀྱི་སྐྱོན་ལྔ་དང་ཆུལ་བ་སྤས་དང་
བཅས་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དུས་སུ་སད་བའི་མཐུ་ལས། སྐུས་ཀྱང་གདུལ་
དཀའ་བ་གང་ཟག་ཅན་ཞུན་བའི་སྐུ་རྟོམ་འདིར་བྱོན་ནས་ལྷུ་བཅད་པ ཁྱི་
སྟོང་ཟླེའུ་བཙན་དང་མཐའལ། དེའི་ཚེ་སྟོན་ཡིད་དང་ཆོས་ཆུལ་ལྷུན་ཅིག་
ཏུ་སྐྱོན་ལྔ་བདག་བའི་ཚུལ་དང་ཆུལ་བོ་ཞི་སྐུ་ཚས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་
བདུགས་ནས་ཆུལ་ཆུད་འཚོགས་འཛིག་གི་ལུང་བསྟན་སོགས་མཛད།
དགེ་བ་བཅུ་དང་ཁམས་བཅོ་བཆུད་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་བཤད།
རེ་ཞིག་ཞི་བས་མི་འདུལ་བའི་ལྷུ་འདྲེ་རྣམས་གདུལ་བའི་དོན་དུ་བསྐྲ་སྐྲ
ཐུ་ཐུ་སྐྱེན་དྲོངས་ཤིག་བར་ལུང་བསྟན་གནང་། མཁའ་སྐྲོལ་ལྷུན་ཅིག་
ཏུ་བསམ་ཡས་ལ་ས་དབུད་མཛད་ནས་ཕྱི་གཙུག་ལག་རྟེན་དང་བརྟེན་
བར་བཅས་པ་བཞེངས་བའི་རབ་གནས་སོགས་མཛད། སད་མི་མི་
བདུན་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་བསྟན་ཙ་འདུལ་བའི་སྐོལ་གདོད། ལོ་ཙྪ་བ་རྣམས་

ལ་སྐད་བསྒྱུར་ཚུལ་དང་ཐྱི་ནང་གི་ཆོས་མ་ལྷས་པ་བསྒོམས། བཀའ་
དང་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆོགས་མ་ལྷས་པ་འཚད་
ཉན་གྱིས་གཏུག་ལ་ཐབ་བས་བོད་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོས་ཁྱབ་
བར་མཛད། བསྟན་པ་འདི་ལས་ཐྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་བོན་གྱི་ཆོགས་
རྣམས་རིགས་པས་ཚར་བཅད་ཅིང་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་མཛད་པས་
བསྟན་པ་དྲི་མེད་དུ་གྱུར། འདིལ་ཁར་ཡང་སྐུ་གདུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་
ལས་བོད་ན་རབ་བྱང་འབྱུང་ཚུལ་དང་། ནམ་ཞིག་ལྷ་བ་རྩོད་པ་ཅན་
དུ་གྱུར་ཆོ་བཟློ་ཀ ཀ ཨ ལ ཀྱི ལ་སྦྱན་དྲངས་ལ་བསྟན་པ་རྣམ་དག་ཏུ་
སྐྱབས་ཨིག་ཅེས་བརྡོ་ཁ་ལ་ཕྱག་ཡིག བསྡུལ་བ་སོགས་དུས་གསུམ་
སྐྱིབ་མེད་དུ་མཁྱེན་བའི་ངང་ལས་བོད་ཡུལ་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་
ལྟག་པར་བསྒེད་ཏེ་བཀའ་དྲིན་བསམ་མོ་ཁྱབ་པ་མཛད། སྒོམ་དགོན་
བསྟན་དི་ངང་ཚུལ་འདི་མཁས་པོ་འི་སྐོབ་མ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
མཁས་པོ་ཨི་དབུ་ཚད་ཀྱི་གཞུང་ལ་འགྲེལ་པཎ་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་མདོར་
ན་མཁས་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཡུལ་དུ་དང་པོར་བསྟན་བའི་སྒོལ་བཏོད།
བར་དུ་དར་ཞིང་ཆུས་བར་མཛད། ཐ་མར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་སྐྱོང་བའི་
སྐྱེལ་བ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྟན་པ་ནམ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་ཆུག་མི་འཚད་
དེ།། ཪ་བོ་ཆེན་བོས་བོད་དུ་བསྟན་པ་འཛུགས་པའི་མཁན་ཆེན་ཉིད་དང་།
མཁན་ཆུང་དང་། མ་འོངས་བསྟན་པ་གནས་པ་དེ་སྒྲིད་དུ་མཁན་ཆུང་
ལ་སྐྱལ་པ་བྱོན་པ་དེ་ཀུན་ཪ་བོ་ཉིད་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པར་གསུང་བ་
བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བོད་དུ་བསྟན་པ་གནས་པ་འདི་མཁན་ཆེན་ཉིད་ཀྱི་

ཐུགས་བསྒེད་དང་སྨོན་ལམ་ཁོ་ནའི་མཐུ་ལས་བྱང་བ་གོར་མ་ཚགས་ཀྱང་། གང་ཟག་སོ་སོའི་སྣང་བ་ལ་རང་རང་གི་ཚུར་མ་རེ་དང་དགོན་སྡེ་རེའི་... མཛད་བའི་སྤུབས་ཀྱིས་བྱང་བར་སེམས་བ་ནི། སྐུ་ལ་གྲི་འཐུ་བ་དང་གོས་ལ་ཆོས་འཇིག་བ་ཚུན་ཚད་སངས་ཀྱས་ཀྱི་ཐྲིན་ལས་ཡིན་ཀྱང་སྐུས... མི་ཤེས་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཤིང་ཏ་ཆེན་གོ་འདིའི་ཡོན་ཏན་བྱི་སྐྱེན་པ་དང་། མཛད་པ་བཟང་གོས་སའི་སྟེང་འདི་མ་ཐུས་བ་ཁྱབ་ཅིང་ཅི་ཟ་ལྟར་གྱགས་པ་སྟེ། དེའང་དེང་སང་གོད་ན་སྟེས་དབང་གིས་གྱགས་ཀྱང་ཐོག་པ་དེ་འདྲ་མིན་བར་འཕགས་ཡུལ་ན་ཐྱི་ནང་གི་བཙྟི་ཏ་དུ་མས... ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟེགས་བཅད་བརྡར་བའི་གསེར་བཞིན་བཀྲག་ནས... མེ་ཆོམ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ལ་བྷ་མར་འཇིན་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་ཡུལ་དུ་དེ་སྐབས་པཊ་ཊྚལ་གཅིག་ལས་གཅིག་མཚར་བཀྲང་འས་འདས་པ... བཞུགས་ཀྱང་། དང་གོ་ནས་ཆོས་ཀྱལ་སྤྱིལ་བའི་ལོ་བཀ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱུས་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ནའང་ཀྱུས་ཡོད་བཞིན་དུ་མེ་ཆོམ་མེད་བར་མཁའ་གོ་འདི་ཅིད་ཁོ་ན་སྟེགས་ཤིང་སྤྱན་དྲངས་པ་ནི། ཀྱུ་སྐར་གྱི་ཁྲོད་ན་ཐྱི་བ་ལྟར་ཐུགས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱིས་ཀྱི་ཐ་ཀྱུ་ཁྱབ་བའི་ཤིང་ཏ་ཆེན་གོ་འི་རྣམ་ཐར་མཚྱངས་པ..... མེད་བའི་སྟེན་གྱགས་ཀྱི་ར་ང་འོད་མ་བསྒྱིགས་བར་གསལ་བའི་མཐུས... ཡིན་ལ། སྤྱིར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་བའི་བསྟན་བ་འདི་ལ་བྱ་བ་ཆེར་མཛད་བའི་གཙོ་གོ་ནི། ཅི་སྤྲས་བཀྱད་དང་གནས་བཏན་བཙུ་བྱག་ཡིན་བས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་འཕྱལ་ཀྱད་བྱག་ལ་སོགས་བའི་དམ་བ་མང་ཞིག་བྱོན་པ་ལས། ཤིང་ཏ་ཆེན་གོ་འདི་ནི་ཀྱལ་བ་ཀྱན་ཀྱི་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསང་ཆེན་

བཀའི་སྡུད་པོ་གཅིག་ལྡུར་གྱུར་པ་གསང་བའི་བདག་པོ་ཡིན་བས……
འདིའི་རྣམ་ཐར་དང་ཡོན་ཏན་ས་ལ་གནས་བའི་སྒོམ་ཡུལ་དུའང་མི……
འགྱུར་ན་ཐལ་བས་ལྟ་ཅི་སྨོས། འོན་ཀྱང་ཐུབ་མོང་གི་སྡང་ངོར་ཡང་
འཕགས་པོད་ཀུན་དུ་མཛད་བའི་རོལ་མོ་ཆེས་མཚུངས་པ་མེད་བའི་ངོ་
མཚར་བསམ་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་ཀྱང་ཞིབ་བར་ཡེ་གེར་བཀོད་པ་སོགས…
མི་སྡང་ཡང་། འདིར་ནི་ལོ་ཆུས་རྣིང་མ་རྣམས་ལས་ཆང་ཟད་བསྡུས་
ཏེ་བསྟན་པ་ནི། མཁས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་དུ་ཡིན་ལ། ཆོུ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཤད་བའི་
གསུང་རྣམས་དང་བཀའ་དྲིན་ཚད་མེད་བའི་ཕྱག་རྗེས་ལས་དབགས་ན་
སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་འཕགས་
པོད་ཀུན་དུ་མཛད་པ་པོ་ཡིན་ཏེ་ཅི་ལྟར་བྱ་ན་གཞུང་འདི་མཛད་པ་པོ་ཡིན་ཏེ་ཅི་ལྟར་
བྱ་ནི་གཞུང་འདི་མཛད་པ་པོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་བ་སྐྱབ་
པ་དེ་ཡི་ལེགས་གསུང་ཆོས། །རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་པའི་ཁ་ཞྭང་པཊྚ་ཡིག་
མེད་དང་། །ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་ཆ་རྣམས་ཀུན་བཀལ་བས། །ཤིང་ཏ་
ཀཱ་ཅིས་ཞེས་ཅི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་ཀྱང་། །དེ་ཙམ་སྤྱོད་བའི་ཟླ་ལྟ་སེམས་
དབང་རྣམས། །ལེགས་བཤད་ཆུ་ཀླུང་ཐྱོགས་སུ་བཀྲམ་མོད་ཀྱི། །ད་
ལྟང་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་མཆོག་མཆོ། །ཇོགས་བར་ཆྱོང་བའི་དགའ་
སྟོན་ཐོབ་པ་མེད། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཚུལ་གཅིས་ཤིང་དུའི་ཀུ་མཆོ་ནི། །རྣམ་
དབྱེད་རིགས་པའི་ཤུབ་ཆེན་གཅིག་གིས་འཐུང་། །དེ་ཚེ་ཁྱོད་ནི་ནམ་
མཁའི་ཁམས་བཞིན་དུ། །མཐའ་དག་ཐེག་ཆེན་ཚོས་ཡངས་སྤྲིན་གྱིས་

མཛེས། །དོན་དམ་མཁའ་ལྟར་ཞི་བའི་ཐུགས་བརླེས་པས། །རབས་ལྡན་བྲ་ཅཻག་རྟེན་གསུམ་ན་མཛེས། །ཐ་སྙད་འཇའ་ལྟར་མ་འདྲེས་གསལ་གཟིགས་པས། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ས་ཆེན་འདིར་ཁྱབ་ཀྱང་།། དེ་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མཁྱེན་མཆོག་རྣམས། །གཞུང་ལུགས་བཞོན་པ་བཟང་པོ་ཁྱོགས་བརྟེན་མོད། །དྲི་མེད་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཡངས་པོ། །བདེ་བྲག་དུས་གཅིག་གཞལ་བའི་སྟོབས་ཤུགས་ཞན་ །ཁྱོད་ཀྱི་བདེན་གཉིས་རིགས་པའི་ས་ཆེན་འདི། །རྣམ་དབྱེད་གོམ་པའི་སྟབས་ཆེན་(ས་སྐྱ་གཏི་ཚན་མ་དང་། དོན་དམ་ལ་རྣམ་གྲངས་ཞེས་མིག་ཀྱེམ་སྐྱ་ཕྱེ་ན་གསུམ་མོ། །མཆན།) གསུམ་ཀྱིས་བཅད། །དེ་ཚོ་ཁྱོད་ནི་འཇིག་མའི་ཁྱོན་བཞིན་དུ། །མཐའ་དག་རིགས་པའི་ཚུལ་མང་བཀོད་པར་མཛེས།། དེ་ཕྱིར་ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟའི་ལམ་སྒོལ་དང་། །དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབས་པའི་སྒོལ་ཆེན་དེ། །ཐུག་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚུལ་ཁོ་ནས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་

བོ་ནི་གང་། དེའི་གཞུང་ལུགས་ནི་གང་། དེའི་དོན་ལ་རིགས་བས་
དྲངས་བའི་ཤེས་རབ་རྗེ་སྐྱེས་ཀ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཀུན་བསམ་
པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས། ལམ་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་དང་ལྡན་བས་རྫོགས་སྒྲིན་
སྦྱངས་གསུམ་མཐར་སོན་བར་བྱས་ཏེ། འབྲས་བུ་སྐུ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་
གི་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རེའི་གཞུང་ལུགས་ནི་དབུ་
མ་དང་སེམས་ཙམ་སྤེ་ཆུལ་གཉིས་སུ་གྲགས་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་འདྲ་བའི་
གཞུང་ལུགས་བཟང་པོ་དེ་ནི་ཐུ་སྤེ་གཉིས་དང་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ཡུལ་ལུས་
འདས་པ། ཤིན་ཏུ་བདེན་ཞིང་ཟབ་མོ་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ལ། དེ་
ལྟར་བདེན་ཞིང་ཟབ་མོ་དོན་དེ་ལ་དད་བས་མོས་པ་ཙམ་མིན་བར།
ཡང་དག་པའི་རིགས་ལམ་ནས་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་སྐྱེད་པ་ནི་ཐུབ་
ཡིན་ལ། དེ་ལས་བྱང་བའི་ཤེས་རབ་དྲི་མེད་ཀྱི་ང་པོ་ནི་ཟབ་པ་དང་
ཐུབ་ཆེ་བ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ཟབ་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་རྩི་རོ་གཅིག་
པ་བཞིན་དུ་མཐའ་ཀླས་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མ་ཆེན་པོར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་
ཡིན་ལ། ཐུབ་ཆེ་བ་ནི་ཐེག་ཆེན་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་སྟེ་སྨོད་དགུ་གཅི་
གཞུང་ལུགས་ཡི་གེ་འབྲུ་གཅིག་ཀྱང་དོར་ཐུབ་མེད་བར་ཐམས་ཅད་གནད་
གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ཤེས་བྱ་ནི་གཞུང་མཐའ་དག་རྫོགས་བས་ན་ཐུབ་ཆེ་བ་ཞེས་
བྱའོ། །ཤེས་རབ་དེའི་བྱེད་ལས་ནི་རང་གིས་བསླབས་བའི་ས་ལ་ཡིད་
ཆེས་ནས་གཞན་ཀྱིས་དཀྲི་བར་མི་ནུས་པས་ན་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་
ཞེས་བྱ་སྟེ་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་ཞུགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ལམ་གྱི་ཐོག་
མར་མིག་ཏུ་གྱུར་བའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་རབ་དེ་འབྲུ་བ་མེད་

དུ་མི་བྱང་བར་ཤེས་ནས་ཚོལ་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་འདི་ཡི་ཚེར་དུ་བྱ་
བའི་གདུལ་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཐུགས་གང་གིས་གསོལ་ན། བསྟན་བཅོས་
འདིས་ཤེས་བྱ་ཆོས་ལྟའི་རང་བཞིན་གདུལ་ལ་ཐབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེར་
ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་འདུ་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་འགྱུར་ལྟར་ཡིན་པས་ཐེག་
ཆེན་མཐའ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་ཀྱང་། ཁྱད་བར་ལང་ཀར་
གཤེགས་པ་དང་། ཆུ་བ་སྦྲོན་མེས་ཞུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་ཟབ་
མོ་མདོ་སྡེ་ནམས་ཀྱི་བསྟན་དོན་བྱེ་མ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའང་གསུངས་
ཏུ་སེམས་ཙམ་ཞེས་གྲགས་བཞེས་ཚུལ་འདི་ནི། ལང་གཤེགས་ལས།
ཕྱི་རོལ་གྱི་ནི་གཟུགས་མེད་དེ། །རང་གི་སེམས་ནི་ཕྱི་རོལ་སྣང་།།
སེམས་ནི་ཁོང་ཏུ་མི་ཚུད་ཕྱིར། །ཅིས་ཐ་ནམས་ནི་འདུས་བྱས་རྟོག །
ཅེས་བ་ལ་སོགས་བས་ཡང་ཡང་གསལ་བར་བསྟན་ལ། བདེན་པ་གཉིས་
ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་དངོས་རྣམས་
ཡོད།། །།དོན་དམ་དུ་ནི་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ང་གང་ཞེ་བ།
དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཚུལ་གཉིས་བྱང་འཇུག་
ཀི་འདོད་ཚུལ་ཡང་མདོ་དེ་ལས། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་བཏེན་ནས་སྟེ། །
ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་བརྟག་གོ །།ཡང་དག་དམིགས་བར་གནས་ནས་སྟེ།།
སེམས་ཙམ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་བརྒྱ། །སེམས་ཙམ་ལས་ནི་བརྒྱས་ནས་
ཀྱང་། །སྣང་བ་མེད་ལས་ཤིན་ཏུ་བརྒྱ། །སྣང་མེད་གནས་པའི་ཏིལ་
འབྲུར་པ། །དེ་ཡི་ཐེག་པ་ཆེན་གོ་མཐོང་། །འཇུག་པ་ལྟུང་ཀྱིས་གྱུབ་
ཅིང་ཞེ། །སྐྱོན་ལམ་དག་གིས་རྣམ་བར་སྤྱངས། །ཡེ་ཤེས་དམ་བ་

བདག་མེད་བ། །སྣང་བ་མེད་ལ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དོན་དམ་བར་རང་བཞིན་མེད་ཚུལ་མདོ་ཉེ་དང་། ཁྱད་བར་དྲིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་བས་ན། །ཕྱོང་ཡང་མེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། མཁས་བས་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་རིག་སྟེ། །མཚན་མའི་འདུ་ཤེས་དག་ནི་རྣམ་བཤིག་ནས། །མཚན་མ་མེད་པ་ལ་ནི་དེ་གནས་ན། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བར་རབ་ཏུ་ཤེས། །ཞེས་དང་། ཡོད་དང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་མཐའ།། གཅིང་དང་མི་གཅིང་འདི་ཡང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ནི་རབ་སྤངས་ནས། །མཁས་པ་དབུས་ཡའང་གནས་བར་ཡོང་མི་བྱེད། །ཅེས་དང་། སྣ་དང་ཆོག་གི་ལམ་བྱལ་བཤེད་ཀྱ་མེད། །ནམ་མཁའ་ཇི་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་དང་བཞིན་དེ། །འདི་ལྟ་བུ་ཡ་ཚུལ་མཆོག་རྣམ་རིག་ན། །དེ་ཡི་སྤྲོབས་པ་དག་ཀྱང་མི་ཟད་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཇི་སྐད་གསུངས་བའི་ཚུལ་དུ་རྣམ་གྲངས་དང་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་བའི་.... དོན་དམ་བའི་རང་བཞིན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། རིགས་དང་མདོ་སྡེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི། །རིན་ཆེན་བཀོད་བས་མཛེས་བར་བྱས། །ཞེས་བཞི་བྱོ་ཡིས་འདི་རྟོགས་ནས། །བྱ་སྤྲོས་ལ་ལ་སོགས་མདོ་ཟབ་རྣམས། །སྐྱེ་བོ་བྱོ་ཡིས་རོང་ལྷག་ཞིང་། །བདུད་རྣམས་འཇིགས་མེད་སྐོམ་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཀའ་བྱི་མ་མེད་བའི་དགོངས་པ་དེ་དག་ཚུལ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡང་དག་བའི་ཚད.... མས་གཞན་ཀྱིས་བྱང་ངུ་མེད་བར་གཏན་ལ་ཕབ་བའི་ཤེར་རྟའི་ལམ་སྐྱལ་

ཐུགས་པའི་གནད་རེིན་བར་བྱའོ། །བཞི་པ་དབུ་ཞུགས་ཀྱི་དོན་ལ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མ་ནོར་བ་ནི་ཅི། ཚུལ་གཉིས་ནི་གང་ཡིན་སྟངས་ན། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་ནི་ཤེས་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཚུལ་གཉིས་ནི་དེའི་དོན་ཇི་ལྟ་བར་ངེས་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཤེས་བྱ་འདི་དག་ཡང་དག་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀྱིས་ཐུབ་པས་ནུ་བདེན་པ་གཉིས་··· སུ་ཟད་པར་འདུ་ཞིང་། དོན་དེ་གཉིས་ལ་ཐ་ཚིག་འཇལ་ཐུབ་ཅི ལོག་དང་། ཐུགས་ཙམ་དང་། ཡང་དག་པར་རྟོགས་ཚུལ་བྱིས་ཐུབ་ནང་སོ་སོ་འི་གྱུབ་མཐའ་སྟ་ཆོགས་བྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར་ཐུབ་རོལ་སེར་སྐྱ་བ་དག་ནི། ཡོན་ཏན་གསུམ་མཉམ་པར་གྱུར་བའི་ངང་ཁ་ཅིག་བོ་དང་། བདག་གཉིས་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ཅིང་། གཅོ་བོ་དེའི་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བསྟུ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་འདོད་ལ། ནམ་ཞིག་ལམ་བསྒོམས་པས་བསམ་གཏན་གྱི་མིག་ཐོབ་ནས་བལྟས་པས་རྣམ····· འགྱུར་རྣམས་ཀྱི་མཚང་མངོན་སུམ་དུ་རིག་སྟེ་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་གཅོ····· བོ་འི་ཀློང་དུ་ཐིམ་ནས་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བྱ་འདྲིད་ཅིང་ངས་ཁྱེད་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པས་ངང་ཀུཅིག་ཏུ་ཡན་གང་དུ་གནས་བ་ནི་ཐར་གཅོ་ཞེས་འདོད་བ་དང་། གཞན་བ་དག་བདག་དམ་བ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་གྱི་ངང་བཞིན་ཀུན་ལ་ཁྱབ་བས་ནམ་མཁའ་ཆེན་པོ····· དང་འདྲ་བ་ནི་དོན་དམ། དུ་མར་སྣང་ཡང་དེ་ལྟར་མི་བདེན་བར་བདག་ཤེས་རིག་ཙམ་དུ་གཅིག་བས་ན་སྣོད་བཅུད་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་སོ་སོར་དོས་ཆད་དུ་སྣང་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ། བདག་དམ་བ་དེ་ཚུལ་བཞིན་རྣལ་

འབྲོང་བས་བསྐོས་བས་གཉུག་མ་དང་གཉུག་མ་མ་ཡིན་བའི་མ་རིག་
བ་དང་བྲལ་ནས་བྱམ་བ་ཆགས་ན་དེའི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་ཆེན་
བོར་འདུ་བ་བཞིན་དུ་བདག་ཆེན་བ་དེར་ཐིམ་སྟེ་གྲོལ་བར་འདོད་བ་དང་།
རིགས་བྱེད་བ་སོགས་ས་སོ་རང་རང་གི་ལྷུང་བཟྱང་བའི་ཚངས་བ་དང་.....
ཁྱབ་འཇུག་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་བ་རྣམས་ནི་དུག་བ་དོན་དམ་བ། དེའི་
རྣམ་འཕྲུལ་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་བོ་རྣམས་མི་བདུན་བསྟུ་བའི་རང་བཞིན་
དུ་ཁས་ལེན་ཅིང་། ལྷ་དེ་དག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་ན་གཏུན་དུ་རྣམ་བར་
གྲོལ་བ་ཡིན་བར་རློམས་ནས། དེ་སྐྱབ་བའི་ལམ་དཀའ་ཐུབ་དང་བརྩལ་
ཞུགས་སྡུ་ཚོགས་དང་། མཆོད་སྤྲིན་དང་། བསམ་གཏན་དང་རྒྱང་
ལ་སོགས་བའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་བའི་ཐབས་དུ་མ་ལ་རྟེན་བར་བྱེད་དོ། ।
གཞན་ཡང་དེག་བའི་བདག་དང་ནམ་མཁའ་སོགས་ཡེ་ནས་རང་བཞིན་...
ཀྱིས་ཡོད་བར་སྨྲ་བ་ཡེ་སྲིད་བའི་ལུགས་ཞེས་བ་སོགས་གྲུབ་མཐའི་...
མིང་དང་འདོད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་བ་ཆེས་མང་བོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་ཐམས་...
ཅད་མདོར་བསྡུ་ན་འཁོར་བར་བཅིངས་གྱོལ་ཀྱི་ཆུ་དུག་བའི་དངོས་པོ...
ཞིག་ཁས་ལེན་བ་ཡིན་ལ། དཀའ་སྤྱོ་བ་འདི་དག་ཐར་བ་ཡོད་བར་སྨྲ་
བའི་ལུགས་ཡིན་བས་ན་དེའི་ལམ་ཡང་བསྒྲུབ་བར་བློམས་བའི་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་གི་བརྩལ་ཞུགས་ལ་བརྩོན་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཐམས་ཅད་དུག་དངོས་
བཀག་བས་ཁེགས་ཤིང་ས་སོར་འགོག་བའང་གཞུང་གི་སྐབས་སུ.....
ཤེས་བར་བྱའོ། །བྱང་འཕེན་བ་ནི། མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་སྣང་
བའི་འབྲུང་བ་བཞི་པོ་འདི་ཙམ་ཡོད་ཅིང་འདི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་

ཀྱི་ཐུབ་ཡིན་བས་དོན་དམ་ཡིན་ལ། འདི་ལས་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱར་འཇིག་ངའི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་མི་བརྟན་བསྐྱུ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་ཅིང་། ཡམ་གོམས་པ་སོགས་ཆེ་སྐྱ་ཕྱིའི་ལས་འབྲས་མི་སྲིད་དེ། དཔལ་རིག་པ་འདི་མངལ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྱུང་བ་འདུས་པ་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་ལས། ཚེན་ལས་ཆོས་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ལྟར་བྱོ་བྱར་དུ་བྱུང་གི་ཆོ་སྐྱ་མའི་རིག་པ་སྐྱོཊ་དུ་སོང་བ་ལས་…… བྱུང་བ་མིན་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་འདིར་ཇི་ཙམ་སྐྲོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་བྱོ་ངང་དབྱགས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། འཆི་བ་ན་མར་མེ་ཐུན་ཚད་པ་ལྟར་ཡུས་རྒྱལ་དུ་དེངས། སེམས་ནམ་མཁར་ཐིམ་པ་དེས་ན་སྐྱེ་བ་ཐྱི་མ་མེད་ལ། དེས་ན་ལས་འབྲས་དང་ལམ་དང་ཐར་པ་ནི་མེད་ཅིང་། བདེ་རྟག་སོ་ཅ་མི་འབྲ་བ་སྟང་བ་ནི་སྲིན་མ་བྱང་ཆེར་མ་རྟོ་བ་སྟེས་ཀྱང་མ་ངེས་པ་བཞིན་དུ་ཐུབ་མེད་བར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱུང་ངོ་ཞེས་རེར།

དེས་ན་ཡུས་དང་བྱོ་ཆོགས་པ་མ་ཤིའི་བར་ཏ་སྲིད་དུ་བདག་ལ་ཕན་པ་ཙམ་ཁོ་ནར་ཉ་ཁྱུས་པ་བཞིན་དུ་ཐུབ་ཉིད་ཀྱིས་ཀང་ཁྱོད་བྱུང་ངོ་ཞེས་རེར། །འདི་འགོག་པ་ལ་འབྱུང་བཞི་ཡོད་བར་འདོད་པ་ལ་རྒྱལ་ཐུན་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ཐྱི་མེད་བར་འདོད་པ་འགོག་ཚུལ་ཐུབ་མེད་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་གི་རིགས་པ་ལས་ཤེས་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐྱི་རོལ་པའི་འདོད་པ་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དངོས་པོར་ལྟ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དཔག་སྟེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནི་བདག་ལ་སོགས་བ་དཔག་དངོས་སུ་འདོད་ཅིང་། ཚད་ལྟ་བའང་འདིར་རིངོན་སྟུམ་

མཐོང་བའི་དངོས་བོ་རྣམས་ལ་བདེན་འཛིན་འགྲུབ་བོ་དང་བཅས་བཞིན་
ཏུ་འདི་འཁགས་ཤིང་ཞིག་ནས་སྐྱེ་བ་སྐྱ་ཕྱི་མཚམས་མི་སྦྱོང་བ་ཙམ་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་དག་གི་ཚོས་འགྲུབ་ཞིག་བརྟན་བ་དང་སྐྱ་བའི་ཚོས་
སུ་བཞག་ནའང་མཐར་གཏུགས་ན་དངོས་བོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཇིག་པ་
ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་བའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཐོག་མེད་ནས་ལྷན་ཅིག་
ཏུ་ཞུགས་བའི་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་བར་ལྷན་བའི་ཚུར་མཐོང་གི་.....
ཤེས་པ་རང་གི་མ་འདི་ཙམ་གྱིས་བཞག་བས་ན། འདོད་ཆུལ་སྐྱ་ཚོར་
མཐའ་མེད་བ་ཡོད་ཀྱང་དངོས་ཞེན་ལས་འདའ་མི་སྲིད་དེ། མཐྱིས་
ནད་ཅན་གྱིས་དྲང་དང་ཟླ་བ་དཏུལ་ལ་སོགས་པ་མི་འདུ་བ་མཐོང་ལང་
སེར་པོ་ལས་གཞན་དུ་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་
ལྟ་བ་གནས་བ་དེ་རྣམས་ལ་བདག་མེད་བ་སེང་གེའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་བཟོད་བ་
སྐུའང་མེད་ཅིང་དེ་དག་གིས་ཡང་དག་བ་དང་ལང་དུག་བ་མ་ཡིན་བ.....
གཉིས་སྐྱ་ཕྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་སྐྱ་ཚོགས་བྱས་ཀྱང་དངོས་འཛིན་གྱི་རྩ་བ་
ལ་ཅིའང་མི་གཟོད་པའི་ཉི་ཚེ་བའི་སྡོང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བདེན་གཉིས་ལ.....
མོངས་ཤིང་ལོག་བར་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། ।

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལམ་ལས་འཕྲོ་པ་རང་སྟེང་ནང་པ་སངས་
རྒྱས་པ་ལའང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ་ཐུགོ་མཐུན་ཚམ་རྟོག་པ་དང་།
ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ཆུལ་གྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཐུབ.....
ཞུགས་ཏེ། དེ་ལས་དོན་སྐྱ་སྟེ་གཉིས་པོ་ལ་ཏེ་བྱག་འདོད་ཆུལ་མི་འདུ་བ་
ཡོད་ཀྱང་། དོན་དུ་འདི་ལྟར་འདོད་དེ། བཅོམ་ཞིང་གཞན་པས་བར་

གྱུར་ན་རང་འཛིན་གྱི་བློ་འདོར་དུ་རྩང་བའི་རཏྣ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྩོལ། མི་འདོར་བ་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཙམ་མེད་ཙམ་དང་། བེམ་པོ་རྣལ་ལྟན་ཙམ་ཙམ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་དགོས་དེ། དེ་མེད་ན་བེམ་ཤེས་རགས་པ་འདི་ཀུན་རྟོམ་གཞི་མེད་བས་ན་འདི་ལྟར་སྣང་བར་ཡང་མི་འཐད་དེ་སྣལ་མ་རེད་... བའི་སྣམ་ཐུ་བཞིན་ན་སྐྱམ་བའོ། །དེས་ན་རྣལ་ལྟ་རབ་དང་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་དུ་མ་ཚོགས་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ལྷུང་བོ་ལྟ་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་ཞིང་... འཇིག་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་འདི་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྐྱམ་དུ་ཆྲིམ་བར་... ཟད་ཀྱི། འདི་ལས་ལོགས་སུ་བདག་མ་དམིགས་ཤིང་འདི་ཇི་ལྟར་ཆྲིམ་བའི་བདག་དེའི་མཚན་ཉིད་དང་མི་མཐུན་བས་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་མིན་... བ་དེའི་ཕྱིར་ན། ཉག་གཅིག་རང་དབང་ལ་སོགས་བའི་རྣམ་བར་བཟློང་བའི་བདག་དེ་ནི་མེད་ལ། བདག་དེས་སྟོང་བའི་རྟུལ་དང་ཤེས་བའི་ཐ་མཐར་ཐུག་བ་རྣམས་ཡོད་བར་འདོད་ཅིང་རྟུལ་ཐ་དད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མར་འདོད་ལ། ལྷན་གཅིག་ཏུ་བདག་མེད་གོམས་བས་འཇིག་ལྟའི་ཚ་བ་ཅན་གྱི་འཁོར་བའི་ཉོན་མོངས་བ་རྣམས་ཟད་ཤས་ཆེ་བ་ཐོབ་ཀྱང་ཚེ་ཐ་མར་ཡོད་ལ། ལྷག་མཐོང་ཐུབ་ཀྱང་ཚེ་ཐ་མར་ཡོད་ལ། ཐེག་ཆེན་ལས་ཀྱང་ཚེ་ཐ་མར་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚེ་ཐ་མར་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་མང་བས་དངོས་པོ་

མེད་བར་གསུངས་ཏེ། སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་མ་སྐྱེས་བ་དང་། འདས་བ་ཡིན་བས་སོ་ཞེས་འདོད་དོ། ।

སེམས་ཙམ་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་འདི་མེད་བཞིན་ཀུན་ཏུ་བཏུ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་བོ། དེ་དག་གི་སྣང་གཞི་གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་ཤེས་པ་ངང་རིག་ངང་གསལ་ཙམ། ཕྱི་རོལ་གཟུང་བ་དང་དེར་འཛིན་པས་སྟོང་པ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་སྣང་ཚ་འདི་རྣམས་ལ་སྣང་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཞིག་ཀྱང་མེད་ན་ནམ་མཁའི་མེ་དོག་ལྟར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་རྣམ་རིག་ཙམ་དོན་དམ་དུ་སྨྲའོ། །དེ་ལ་དེ་དག་གིས་འདི་ལྟར་ཤེས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་བེམ་པོ་ནི་རྫུལ་སྣང་འགོག་པའི་རིགས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁེངྟ་པས་ཕྱི་དོན་མི་འགྲུབ་ལ། འོ་ན་རི་ར་བ་ཁང་ཁྱིམ་ལ་སོགས་བསླུ་མེད་བསྟོན་མེད་དུ་སྣང་བ་འདི་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། འདི་རྣམས་ནི་ཕྱི་རོལ་ན་བེམ་པོ་འདུག་ཅིང་དུ་མེད་ཀྱང་འཁྲུལ་པའི་ངོ་ན་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ཟློ་ལམ་གྱི་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཀུན་ཏུ་བཏགས་ཙམ་དུ་ཚད་མས་རྟོག་པའི་ཚེ་གཟུང་བ་སྟེ་མ་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུ་ལ། དག་དང་མ་དག་པའི་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོན་གྱིས་ཁ་བསྒྱུར་བས་ཤེས་པ་ཅིར་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ནི་གཞན་དབང་གིས་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེའ་འབྲེལ་དང་རོན་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་འདོད་འཇིགས་དང་མི་སྐྱག་པ་སོགས་གོམས་པ་བཞིན་དུ་ཐོག་མེད་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཀྱེན་ལས་ཤེས་པ་ཅིར་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གནས་

ལ་སོགས་བར་སྣང་ཡང་བྱིས་པ་སོ་སོ་ལྟ་སྐྱེ་བོས་དེ་ར་གི་སེམས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་བར། ཡུལ་ཕར་ཀ་དང་། སེམས་ཚོར་
ཀ་ལྟ་བུར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཐ་དད་བར་ཆུང་ཚད་དུ་དེག་ལ་གྱུབ་བར་
འཛིན་པ་ནི་དངོས་པོ་ལྟ་ཡིན་ལུགས་མ་ཡིན་བའི་ཀུན་ཏུ་བཏང་བའམ་
འབྱུལ་པ་སྟེ། རྨི་ལམ་གྱི་བློང་ཆེན་ལ་ར་སྣང་དུ་མ་ཤེས་བར་ཕྱི་རོལ་
གྱི་བློང་པོ་དངོས་སུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་དུ་སྣང་
བཞིན་པ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་དེའི་ར་ང་བཞིན་མཐར་ཐུག་པ་ར་ང་....
རིག་ར་ང་གསལ་ཙམ་ལས་མ་འདས་པས་དེ་ཙམ་བདག་གཅེས་ཀྱིས.....
སྟོང་བའི་ལྷག་ཆ་ནས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དངོས་པོ་ཞི་ཡིན་ལུགས་གཏིང་
སྟེབས་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། ཤེས་ཉིད་སྣང་བ་སྟ་ཚོགས་སུ་ཇི་ལྟར་སྣང་
བའི་ཚུལ་ཟུས་བར་ཕྱེ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་བཅུད་ཀྱི་ཚུལ་ལས...
བརྟགས་ཏེ་ཤེས་དགོས་པས་དེ་དག་ཞིབ་པར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད...
ཀྱི་གཞུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་གཞན་དབང་དོན་དམ་དང་ཀུན་
རྫོབ་ཏུ་བཤད་ཚུལ་གཞུང་ཚོགས་བྱང་བ་གནད་མ་ཤེས་ན་ཟློ་བལ་བ....
ཙ་བཞིན་འཕྲུགས་པར་འགྱུར་བས་ན། གཞན་དབང་ཉིད་ལ་གནས་
ཚུལ་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་དབང་བཅོན་དུ་བྱས་ན་དོན་དམ་དང་། སྣང་
ཚུལ་དབང་བཅོན་དུ་བྱས་ཏེ་གཞལ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བསྟུན་བྱང་བ་གནད...
ཀྱི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་སེམས་ཀྱི་ར་ང་བཞིན་མ་ཡིན་བའི་དྲི་མ་ཟློ་
བྱར་བ་རྣམས་སྤྲངས་ཀྱང་། ར་ང་བཞིན་འོད་གསལ་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཙམ་
ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནའང་མི་སྟོག་བར་ཞིང་དང་སྐྱར་སྣང་བའི་གཞིར...

ལངོད་བོ། ལདི་བ་རང་གི་ཡུགས་ལ་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པར་
ལངོད་དེ། ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་དང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བ་སོང་
ཚོས་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་ལངོད་ཀྱང་རབྱུ་མ་བས་རབྱུད་ན་སྟང་གཞི····
ཤེས་བ་ཉིད་བདེན་བར་ཁས་བླངས་བས་ཆོས་བདག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད··
ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་བས་ཉི་ཚེ་བར་ཤེས་སོ། །ལམ་ཆོགས་གཉིས་ལ་
ལབད་བས་འབྲས་བུ་གནས་ཀྱང་བའི་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་བདག་ཉིད་སངས··
རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་ལངོད་དེ། །དེ་ལ་ཀུན་རྟོབ་ཙམ་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས·
དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱ་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་གོ་ཆ
ཆེན་པོ་བགོས་ཤིང་། ལམ་ཆོད་གཉིས་ཚད་མེད་པ་ལ་བསྒལ་པ་གྲངས·
མེད་དུ་མར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྐྱེད་ནས། འབྲས་བུ་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་ཡེ·
ཤེས་ཐོབ་སྟེ་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་དུ་སྐོང་བ་ཡང་། སྐྱེ་བ་རེ·
རེ་དང་ལྡན་རེ་རེ་ཙམ་གྱིས་ན་ཡིན་ལ། ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡོན་དུས་ཀྱི·
ཁྱད་བར་གྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕགས་ཤིང་། མཐར་ཡེ་ཤེས་དང·
ཡོན་དུས་མཐའ་དག་ལ་ཟངའ་དབང་འབྱོར་དགོས་བའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ··
ལྟགས་འདི་ལ་འོས་ཤིང་མཛེས་བ་ཡིན་བས་ཐ་སྙད་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་འདི·
ལྟ་བུས་གཞི་བཅིང་ནས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་གཞུང་བསྡུང་དགོས་བ་ཡིན··
བས།། འཕགས་བ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེན་སྟོང་བའི་སྒོལ་ཕྱེས་སོ·
ཞེས་བྱགས་པ་བཞིན་ཐེག་ཆེན་པ་ཀུན་ལ་དགོས་བའི་གནད་གཅིག་ཡོན·
བར་ཤེས་བར་བྱའོ། །དེས་ན་སེམས་ཙམ་བའི་ཚུལ་འདི་ཀུན་རྫོབ་ཐ·
སྙད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤིན་དུ་བདེན་བ་ཡིན་མོད། འོན་ཀང་འདིའི་རྣམ·

ཤེས་རང་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བདེན་གྱབ་ཏུ་ཞེན་པའི་ཚ་དེ་དག་ག་
བྱ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་ནང་གི་གྱུབ་མཐའི་སྐབས་འདིར་སོ་སོ་ཞི་འདོད་པའི་
རྣམ་གཞག་ཆང་ཟད་གཞུང་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། འདིར་བདེན་
གཅིས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་སྐྱེ་བོ་ཙམ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཟླ་འཆལ་མང་
དུ་སྣང་ཐས་ཅི་བཀྱི་སྟེ། །དབང་པོ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་སྟོག་བཞིན་དུ། །གྱུབ་
མཐའི་ཟབ་གནད་རྗེན་ཅེར་ཟིན་བའི་ཕྱི། །ཆུ་ལས་འོ་མ་འབྱེད་པའི་ངང་
མོ་བཞེན། །ཞེས་བྱ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དོ། །

དེ་ལྟར་རང་གི་སྟེ་བ་དེ་དག་ལ་ཟླ་ཤི་རྩལ་ཆེ་ཆུང་གིས་སྟོང་བར་རྟོག་
ཚུལ་ལ་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པས་བདེན་གཅིས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་དང་རྗེ་ཉིད་
སོང་བས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་ཞུགས་ཀྱང་། དེ་ཐམས་ཅད་མཚུངས་
བར་སྣང་གཞེ་བདེན་གྱུབ་གཅིག་ལས་འདད་མ་ཐུས་པས་ཅི་ཆེ་ཤི་སྟོང་པ་
ཞེས་བྱ་ལ། གཞུང་འདིར་ནི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁོང་འདི་ན་རང་བཞིན་
བདེན་གྱུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་ཆང་ཟད་ཅིག་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་
སྒྲོན་ལས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ཁྱུ་རང་བཞིན་སྟོང་། །ཟུལ་
སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་བཤིག་ན། །སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
ཡེ་སྟོང་པ་སྟེ། །ཅི་ཆེ་ཤི་སྟོང་པ་རྣམ་སྟེ་གསལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི། །ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པས་བསྟན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དབྱེ་མའི་གཞུང་འཛུགས་ལ། དབྱེ་
མ་དེ་ལའང་སྟང་ཚོད་ཀྱན་ཇོད་ཀྱི་དངོས་པོ་འདི་མ་ངཎས་ཆ་དབྱང་
བའི་ཟླ་ངོར་སྟང་ཙམ་འཇིག་རྟེན་ལ གྲགས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་བང་།
དབྱུ་བའི་གྱུབ་མཐའ་མདོ་སྟེ་བ་སོགས་དོན་སྟེའི་ལུགས་ལྟར་ཁས་

ལེན་པ་ཡོད་ཀྱང་། གཞུང་འདིར་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་སེམས་ཅམ་པ་དང་མཐུན་པར་བཞེད་པས་དབུ་མ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ཤིང་དུའི····· སྤྱོལ་དང་བོར་ཕྱེ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འཇིག་ཚུལ་འདི་རིགས་པས་དབུད་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཅིང་དབལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དགོངས་པའང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་སོ་སོས་ཆེད་དོན་སོ་སོ་བ་ཡིན་ཅིང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་རྩེ་མོར་གྱུར་པ་སེམས་ཅམ་པ་ཡིན་པས། ལུགས་འདི་ལྟ་བུར་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཐ་སྙད་བདེ་ཞིང་གཞན་ཡང་དགོས་པའི····· མཆོག་ཏུ་མ་ཡོད་པ་ཆང་ཟད་ཅིག་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ཡང་དོན་དམ་པར་སྟང་པ····· སེམས་སུ་གྱུབ་མ་གྱུབ་ཀྱི་དབུད་པ་མ་ཡིན་ལ། བསླུ་མེད་སྟང་ཅམ་གྱི་ཆོས་འདི་རྣམས་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚད་མས་གཞལ་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ལམ་གྱི་སྟང་བ་འདི་དག་ནང་གི་སེམས་ཡིན་ནམ་དོན་ལ་ཡོད་དྲི་མ་ཅི་ཡ··· ན་ཡོད་ཅེས་དྲི་ན། ཟླ་དང་སྐན་པ་ཁ་ཅིག་གིས་བཏགས་ཤིང་དབུད་ནས་དེ་ཕྱི་རོལ་ནུ་ཡོད་གང་མི་འགྲུབ་པས་ཁོང་ཁྲོ་ཞིང་ཐལ་བ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་དྲི་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷུང་དང་ཆེས་འགལ་སྐྱམ་དུ་སེམས་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འདིར་སྟུ་ཞིག་གིས་ཆོས་འདི་དག་ངང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་བམ་ཞེའམ། དེའི་ངོ་བོ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་སོགས་གང་

ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ། འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཤན་ཕྱེད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། དོན་དམ་བའི་ཚད་མའི་ངོས་ནས་གཞལ་བ་ཡིན་ན་ནི། སྣང་བའི་མདུན་ན་སྐྱན་བ་ལྟར་དེའི་ངོར་ནམ་ཡང་མི་འགྱུབ་བས་ན་ཆང་ཟད་ཀྱང་གྱུབ་པ་གཞན་དུ་མེད་ལ། ཐ་སྙད་བའི་ཚད་མའི་ངོས་ནས་གཞལ་བ་ཡིན་ན་ནི། དེའི་ངོར་བསྒྲུབས་ཀེད་བསྟོན་ཀེད་དུ་གྱུབ་བས་དེས་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་དང་མཐུན་བར་ཇི་ཙམ་དཔྱད་ཀྱང་ཚད་མའི་གཞུང་ནས་སྐྱེ་བ་སྟེ་ཕྱི་སོགས་ཡོད་བར་སྐྱབ་བའི་དབྱད་པ་ལ་སོགས་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་དབྱོད་ཅེད་དུ་མི་འགྲོ་འི། །མདོར་ན་མཐུན་སྣང་གི་དངོས་པ ཉདྱ་ཙམ་དགག་བའི་དབུ་མ་པ་སུ་ཡང་མེད་ལ། དང་བཞིན་བདེན་གྱུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་འདོད་བའི་དབུ་མ་པ་སུ་ཡང་མེད་ཀྱང་། བདེན་གཉིས་ཟློང་དུ་ཚུད་ཚུལ་གྱི་རྟོག་བའི་རྩལ་འཕངས་ལས་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ལ་ཁྱད་ཡོད་པ་ལས། ཐ་སྙད་བཞིད་ཚུལ་ཙམ་གྱི་གྱུབ་མཐའི་མཐོ་དམན་མི་རུང་ངོ་། །དེས་ན་བྱམ་པ་དང་བཞིན་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་དངོས་སུ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྤྲོད་པ་མེད་ཀྱང་། གྱུབ་མཐའ་དང་ཐ་སྙད་མཁས་པ་དག་གིས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་དོན་དམ་དབྱོད་པ་བའི་དཔང་དུ་བྱས་པར་གོ་ཞིང་། ○ བྱམ་པ་ཚད་མས་གྱུབ་པ་དང་རང་མཚན་གྱིས་གྱུབ་བའང་ཐ་སྙད་དུ་གོ་བར་འགྱུར་གྱི། ཚན་ཚུན་འཆོལ་བའི་མིང་བ་མི་སྐྱེ་ཡང་། ཆོག་གིས་མྱོང་ས་ནས་བྱ་རོག་གི་ཁུ་འཕྲིགས་ཐུགས་བ་ཅན་དག་ལ་རང་བློ་ལ་རྟག་ཏུ་ཞེན་བའི་ཆོག་ཙམ་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་། དོན་དུ་མ་ལ་སྦྱན་མོང་དུ་གྲགས་བའི་ཆོག་རྣམས་

ནི་དོན་ཀྱི་རྣམ་བར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་བར་དངོས་པོ་གཅིག་གི་རྫོད་
ཟེད་དུ་ངེས་པ་མེད་དེ། །དེལེར་ན་བདེན་གྲུབ་ཅེས་བཤང་། དོན་དམ་
དཔྱོད་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་ལ་གྲགས་ཆེ་བས་ཐལ་ཆར་དེ་ལྟར་
གོ་བ་ཡིན་ཀྱི། གཞན་དུ་བདེན་པ་ཞེས་པ་བདེན་པ་གཅིས་ཀར་ཡང་
གོ་རྒྱང་བ་བཞིན། གྲུབ་ཅེས་བཤང་དེའི་ཚིག་མཐའ་ཙམ་དུ་བསམས་ན།
ཐ་སྙད་ལ་གོ་མི་རྒྱང་བའི་ཐུབ་མཚན་ཡང་མེད་ཐ་དེ་བཞིན་ཁྱད་བར་སྣང་
བ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་གཞན་དུ་འཐུལ་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པས་སྐབས་ཀྱི་
དོན་ལས་ཐ་སྙད་བདེ་བླག་ཏུ་ངེས་པ་ཐུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོས་
བཞིན་བརྗོད་པ་ལེགས་ཤི་ང། གོ་བ་ལ་ཐན་སྣང་ཁྱད་པར་སོགས་
སྣང་ཡང་འགལ་བ་མེད་དེ། ངག་ནི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཐུབ་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞུང་རྣམས་སུ་བདེན་གྲུབ་དང་རང་མཚན་ཐུབ་
པ་སོགས་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་དགག་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཕུ་སྟེ་བཤད་པ་
ལྟ་བུ་སོགས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་མི་རྩོངས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ སོ་སོས་
གཞལ་ཚུལ་ཀྱི་གནད་དེ་ཡོད་པ་ཤན་མ་ཕྱེད་པར་ཆོག་གི་ཟེར་སྐྱོས་
ཙམ་ཀྱིས་གྲུབ་མཐའ་ཕྱེ་བ་ཤིན་དུ་ཐང་ཆད་དོ། དེས་ན་རྗེས་ཐོབ་ཤན་
འབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཚད་མ་གཅིས་ཀྱིས་གཞལ་བའི་རྣམ་གཞག་མ་
འཐུགས་པར་འཛོག་དགོས་ཀྱི། ཤན་ཕྱེད་བ་མེད་པར་ཐ་སྙད་དུའང་
དཔྱད་བ་ཙམ་ཀྱིས་དོན་དམ་དབྱེད་པར་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཞེ། ཐེག་ཆེན་ལ་
ཞུགས་པའི་གང་ཟག་འཚང་རྒྱ་བ་ཡོད་ཅེས་ཁས་བླངས་པའང་དོན་དམ་
པར་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཞིང། ཀུན་རྫོབ་པའི་བ་

ཞེས་སྨྲ་ནའང་ནེམ་ནུར་དགོས་བའི་འགགས་ལ་ཐུག་ཅིང་། ལས་དང་འབྲས་བུ་གྲུབ་ཐའི་མཐའ་སྨྲ་བར་དཀའོ། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་འཚང་ཆུ་བ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་ན་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་ཕྱེས་ནས་སྨྲ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡུགས་ཁས་ཟློངས་པར་གྱུར་པ་སྟེ། ཡུགས་དེས་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་དཔྱོད་པོ་དེ་མཚན་ཉིད་གྲུབ་པ་དང་། སེམས་ཙམ་དུ་སྨྲ་བའང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་།ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་དེ་ནི་གཞན་ངོ་ཙམ་དུ་ཁས་ཟློང་གི་རང་ཡུགས་མིན་ཞོ་སྙམ་ན་རང་ལ་རྟེས་ཐོག་ཀྱིས་ན་ལམ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་… རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་ཡོད་པར་བཤད་པ་སོགས་དང་འགལ་ལོ། ། དེས་ན་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་འདོད་པའི་ཡུགས་ལ་བདེན་གཉིས་ཐུ་སྟེ་སྨྲ་…… ཞེང་། མ་ཐུས་པར་དབྱད་ཙམ་གྱིས་དོན་དམ་དབྱེད་པར་མི་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་མཉམ་གཞག་སྐྱ་དང་རྗེས་བའི་ཡུལ་ལས་འདས་བའི་གཞལ་དོན་ལྟར་མཐར་ཐུག་གི་གནས་ཚུལ་བདེན་པ…… དབྱེར་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི་བདེན་གཉིས་ཐུ་མི་དགོས་པས་འདི… ལྟར་སྣང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་སོགས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁས་ལེན་གང་ཡང་མེད་པས་ཅིའང་མི་གསུང་བའི་ཚུལ་གྱིས…… ལན་བཏབ་པ་དང་འདྲ་བར་ཡང་དག་བར་ཅ་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལས…… འདས་ཤིང་བཟོད་དུ་མེད་པ་དང་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་མཉམ་པ་ཉིད… ཀྱི་ཐུབ་ཁས་ལེན་མེད་པར་གྱུབ་ཀྱང་། རྟེས་ཐོག་སྐྱེ་རྒྱ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་སྟང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་

གཞན་ཞིག་རང་གིས་བསམ་ཞིང་གཞན་ལའང་སྣུ་དགོས་ན་ནི་ཚད་མ···
གཅིས་ཤེ་སྟེ་དཀག་སྣུབ་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་ལས་འདའ་བ་མི་སྲིད་དོ།།
དེ་ལྟར་ན་འདི་དང་ཐལ་འགྱུར་གཅིས་ཆེས་མི་འདྲའོ་སྙམ་དུ་རྟོག་པར···
མི་བྱ་སྟེ། ཐ་སྙད་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཚུལ་ཅམ་མི་འདྲ་ཡང་། ཤིང་
ཏ་ཆེན་པོ་འི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་གནད་གཅིག་ཏུ་དབྱེར་མེད་པར·····
རགས་པས་གྲུབ་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་གང་ཟག་འདི་ཡང་
མཁས་པ་ལ་ལས་ཀྱན་ངོ་ཚད་གྲུབ་ཏུ་བཞེད་པ་ལ། གཞན་དག་གིས་
དེ་མི་སྲིད་པའི་གཏམ་ངན་དུ་ཅི་བ་དང་། མཁས་པ་སྟེ་མདའ་བཞད་ཚུལ་
ལ་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་རྣལ་མ་མ་རྟོགས··
པའི་སྐྱེན་འདེབས་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་ཤིང་ཏ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་
ལུགས་ལ་རྩོངས་པའི་དྲི་མ་མང་ཞིག་རང་གྲོལ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་
འདི་ལྟ་བུའི་བདེན་གཅིས་ཀྱི་རྣམ་བར་གཞག་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི··
ཚོ་ན་འདི་སྙམ་དུ། ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་བསྒོམས་
པའམ་འགེགས་པ་ལྟ་བུང་བཤད་ན། མ་དག་པའི་ཚོས་རྣམས་ནི་དེ་
ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི། གཏི་མུག་དང་བྲལ་བ་ཡང་དག་པའི་ཚོས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་སོ་པ་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ན་མི་
སྲོང་ངོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན་དེ་ནི། རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཚགས་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་བདེན་ཞེན་སྤང་དགོས་ཏེ། ཚོས་མཚོག་མྱ·
ངན་ལས་འདས་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཚོས་ཞིག་ཡོད་ན་དེའང་སྐྱ་མ་དང་མི་
ལམ་ལྟར་བལྟའོ་གསུངས་པའི་དོན་བཞིན་ངེས་པ་བསྟེན་པར་བྱའོ། ।

དེའང་བཀའ་དང་བསྟུན་བཅོས་རྣམས་ན་བདེན་གཉིས་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་སུ་གནས་ཏེ། གནས་ལུགས་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་བའི་ཚད་མའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། སྟོང་བ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བཞག་བ་དང་། སྣང་ཚུལ་ལ་དབྱེད་པ་ཀུན་དུ་ཐ་སྙད་བའི་ཚད་མའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། གནས་སྣང་མཐུན་པ་མི་བསླུ་བའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་དོན་དམ་དང་། ལྟོག་ཕྱོགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་བའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། ཕྱི་མའི་དོན་དམ་ཡིན་ཀྱང་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་ནི་སྤྱ[illegible]མ་ལྟར་ཡིན་ཅིང་། དེའང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་ཡང་དག་པ་ཡོན་མིན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་མིན་པ་ལ་འཇོག་པའི་ཚུལ་ནི། ཡང་དག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དངོས་པོ་ཞི་ཡིན་ལུགས་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ[illegible]ཉིད་ལ་བརྗོད་པས་ན། ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པ་སྐྱེ་བ་སོགས་སུ་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་སྟོང་པ་ཉིད་སྣང་ཤིང་བསྒྲིགས་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ལ་བ་མེད་ཀྱང་རགོས་ཀྱི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསླུ་ཞིང་བརྫུན་པའི་ཞེས་གོ་བར་མི་བྱ་ཞིང་། དེས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྟག་ཏུ་བསྒྲིགས་པར་ཡང་གོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་དང་རྟེན་འབྲེལ་གཅིག་གིས་གཅིག་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟོང་ཙམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ལ་བསྒྲིགས་པ་མ་ཡིན་ཡང་སྟོང་པ་ལ་བདེན་འཛིན་ཞུགས་པའི་གཏི་མུག་གི་དབང་གིས་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། །དེས་ན་གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་བཟློག་པའི་དོན་དུ་སྟོན་པ་ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བས་གཏུལ་བྱའི་རྒྱུད་དང་[illegible]

བསྡུན་ནས་སྟང་བ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་དོན་དམ་བ་རྣོགས་བའི་ཚིག་ཟླ་དྲུ་
དེ་སྐད་དུ་བཤགས་མོད། སྟང་བ་དང་ཀུན་རྫོབ་དོན་དུ་གཅིག་སྟེ། སྟང་
ནི་སྟང་ཡང་སྟང་བ་ལྟར་བདེན་བར་གྱུར་བ་མེད་བ་ལ་གོ་དགོས། བདེན་
བ་མེད་ཅེས་རྫོད་བ་དེས་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྟང་བ་ཡིན་བར་སྟོན་མི་
དགོས་ཏེ། སྟོང་པ་ཡིན་བ་ལ་བདེན་བ་མེད་ཅེས་བཤགས་བ་གོ་དགོས།
དེ་དེ་ལྟར་སྟང་བ་ལྟར་གྱུབ། སྟང་བ་ལྟར་བདེན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་གདོད་
བར་མི་རྙེད་ལ། དེ་ལྟར་ན་མི་སྟོང་བར་འགྱུར་ཞིང་། མི་སྟོང་བའི་
དངོས་པོ་ཞེས་ཤེས་བྱར་མི་སྲིད་བའི་ཚུལ་རིགས་བས་ཡང་དག་པར་
གྱུབ་བ་དེས་ན་ཤེས་བྱའི་ཁོང་འདི་ན་སྟང་སྟོང་ གཉིས་རིས་སུ་ཆད་བའི་
ཐུགས་ཅིག་ཁོ་ནར་གྱུར་བའི་ཆོས་ཞེས་མི་སྲིད་ལ། དངོས་པོ་ཉི་
གཤིས་ལ་མེད་བས་ན་རིགས་བར་སྣང་བས་དེ་རྟེ་བྱ་ཡོད་བར་ཁས་ཀྱང་
མེ་ལེན་བ་དེས་ན། མདོར་ན་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བའི་ཚིག་གིས་ནི་སྟང་ངཞྱེན་
བ་དེ་སྟོང་བར་བསྟན་པ་ཁོ་ནའི་དོན་ཡིན་གྱི། གཞན་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་ཚོག་
ཙམ་ལ་བསམས་ཏེ་སྐྱོན་ཅན་བ་ལྟ་བུ་ཞེག་ལ་བཟློང་ནས། དེ་དང་
སྟོང་ཉིད་ལ་རྩིས་ཆེ་ཆུང་བྱེད་བ་རྣམས་ལ་ནི་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྣམ་
དག་ཅིག་འབྱུང་དགའོ། །དེས་ན་མི་བདེན་བའི་སྟང་བ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་
བརྗོད་གདགས་ཤིང་། རང་བཞིན་མ་གྱུབ་བའི་སྟོང་པ་ལ་དོན་དམ་ཞེས་
བརྗགས་པ་དེ་གཉིས་པོ་ལ་རྩིས་ཆེ་ཆུང་མེད་བར་གཟུགས་ནས་རྣམ་
མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་མགོ་སྐོམས་སུ་སྟོང་བ་འདི་ཤེས་ན་ཤེས་བྱའི་ཁོང་ན་
དེ་ལས་ཤེས་རྒྱུ་གལ་ཆེ་བ་གཅིག་ཀང་མེད་བར་ངེས་སོ། །དེས་ན་

དབྱིངས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱང་བ་རྣམས་ཀུང་ངོ་བོ་རྩ་.....
སྟོང་ཐ་དབྱིངས་ལས་ཐ་དད་པར་གྱུར་པས་ན་དབྱིངས་དང་མཉམ་པ་ཉིད་.....
ཀྱི་ཕྱིར་སྐང་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་རྟོགས་
པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པར་རྟོང་
པ་ཉིད་དུབྱ་མའི་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་འཛིན་
དོན་དང་བཅས་པ་མདོ་ཙམ་བསྟན་ཏས། །ད་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་པ་གཉིས་
ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་.....
ཤེས་ཤིང་ཇི་ལྟར་རྟལ་འབྱོར་དུ་བྱ་སྐོམ་ན། ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ཤིང་དུ་ཆེན་
པོ་འཕགས་སྟོལ་དུ་མ་མེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལ་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་ནི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ཡང་། མདོར་བསྡུ་ན། ལང་ཀར་གཤེགས་
པ་ལས། ཆོས་ལྔ་དང་ནི་ངང་བཞིན་གསུམ། །རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་
པོ་ཉིད་དག་དང་། །བདག་མེད་དོན་ནི་རྣམ་གཉིས་པོར། །ཐེག་
ཆེན་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མོད་
ཀྱང་མཚན། རྣམ་རྟོག ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་
ཆོས་ལྔ་དང་། ཀུན་བཏགས། གཞན་དབང་། ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་མཚན་
ཉིད་གསུམ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་དང་། གང་ཟག་
དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཏེ་དེ་རྣམས་སུ་འདུ་ལ། མཚན་ཉིད་
གསུམ་སོགས་ཐྱི་མ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ལྔའི་ནང་ཏུ་རྀོགས་པར་འདུ་ཚུལ་
མདོར་དེ་ཉིད་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཐུབ་མཚན་
ཉི་དབྱིངས་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྣང་བའོ། །མཚན་

ཉིད་དེ་ལ་བྱམ་སོགས་ཀྱི་མིང་གིས་གཞན་རྣམ་བར་བཅད་ནས་དེ་དང་...
དེར་ཞེན་ཅིང་གདགས་པ་ནི་མིང་ངོ་། །དེ་ལྟར་མིང་བཏགས་ནས་རྒྱུ་
མཚན་རྣམས་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་གཉིས་ནི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་དེ་
སྐྲ་རྩོག་གི་སྤྲིན་ཡུལ་ཅན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་བཏགས་ན་མི་...
བདེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་ཡུལ་འཛིན་པའི་སེམས་སེམས་
བྱུང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་ཕྱི་ན་རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བཀྲད་ཡོད་དོ། །དེ་ནི་གཞན་བྱི་དབང་ཉིད་ཡིན་
དེ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྣང་གཞིར་བྱང་བའོ། །དེ་ལྟར་
ཕྱི་ནང་གིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་བདག་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་...
ཆུང་ཟད་གྱུབ་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ལ། །
དེའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཡང་དག་མིན་རྟོག་དང་བྲལ་བའི་ཡུལ་ཅན་སོ་...
སོ་རང་རིག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །ཕྱི་མ་ཡུལ་ཡུལ་
ཅན་འདི་གཉིས་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ངོ་བོ་བདེན་བར་
གྲུབ་པ་ནི་མིན་གྱི་ཡིན་ཞུགས་མ་ནོར་བས་ན་ཆོག་དེ་སྐད་ཅུ་དཀྲུགས་སུ..
བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་ཡི་ནང་དུ་སེམས་ཙམ་དང་དབུ་མའི་
གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་འདུས་པར་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཐེག་
ཆེན་མཐའ་དག་ཀྱང་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་མིང་
ཚུ་མཚན་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་པར་སྣང་བ་འདི་
ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་སྣང་བ་ནི་
ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལ་གནས་པའི་བག་ཆགས་སྣ་...

ཆོག་པ་སྐྱིན་བའི་དབང་ལས་བྱུང་སྟེ་ཨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་ནི་ཐ་སྙད་རྣམ་རིག་བའི་ཚུལ་དེ་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་ལ། ཆོས་ལུ་ལས་སུ་མ་གསུམ་དེར་འདུའོ། །དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་སེམས་ཉིད་སྣང་བ་སྣ་ཆོག་པར་སྣང་ཡང་སེམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་བདེན་པར་མེད་ཅས་ན། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་དོན་དམ་དབུ་མའི་ཚུལ་ལམ་ཚུལ་གཉིས་པ་སྟེ། ཆོས་ལུ་ལས་ཕྱི་མ་གཉིས་དེར་འདུའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་པ་ངེས་པར་འཁྱེལ་བའི་མདོ་ལས། འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ནི། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྱལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་ཡང་གང་དོགས་པ། །དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དོགས་པའི་ཐད་དུ་དད་གང་ཟའང་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཟུང་ཞུགས་པའི་ལམ་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཞེས་པའི་མིང་དོན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་དང་པོར་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒྲ་དོན་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཐ་སྙད་དུ་སྟེ་བ་དང་། དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ཚུལ་གཉིས་ཟུང་དུ་བཞུག་པའི་ཡ་གྱལ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་ རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཐོས་པའི་གྲངས་སུ་གཏོགས་པས་ན་རྣམ་གྲངས་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་ཞེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བྱེད་བསྒྲུབ་ཀྱུ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དོན་

དམ་ཐབས་བྱག་དང་མཐུན་བའི་སྐོ་ཙམ་མམ། དེ་གོམས་བས་ཐོག་མེད་
ནས་གོམས་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཐུ་བཏུས་བའི་དངོས་བོར་འཛིན་བ…
གཞོམ་ནུས་བའི་ཕྱིར་ན་དོན་དམ་ཡང་ཡིན་ལ། དེའི་ང་ལ་ལྟོས་ན་སྐྱེ
བ་མེད་ཅེས་བའི་ཁས་ལེན་ཡང་ཡོད་བར་ཤེས་བར་བྱའོ། །དེའི་དབྱད
པ་ཚད་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་རྗེས་ཐོག་ཀྱི་འེས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ཡང་
དག་པའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་བའི་དབང་དུ་ན། སྐྱེ་བས་བྱངས་
པའི་སྐྱེ་མེད་ཅེས་བའང་ཟླ་གཞན་བསལ་བའི་རྣམ་རྟོག་གི་གཟུགས……
བརྟེན་ཙམ་ཡིན་བས། སྐྱེ་བ་ཡོད་མེད་སོགས་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་
འདས་ཤིང་སྤྲོ་དང་རྟོག་བའི་སྤྲོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་སྤངས་བའི་འཕགས་
པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་བྱ་མེད་བའི་གཟིགས་དོན་ཀྱི་རྣམ་
གྲངས་མ་ཡིན་བའི་དོན་དམ་བྱ་ན་མེད་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ང་ལ་ལྟོས་ན་
ཁས་ལེན་ཀུན་དང་བྲལ་བའང་ཡིན་ནོ། །རྣམ་གྲངས་བའི་དོན་དམ་ནི་
འདི་དང་ཉེ་ཞིང་མཐུན་བས་ན་དེའང་དོན་དམ་གྱི་གྲངས་སུ་བགྲང་སྟེ……
མཐུན་བའི་དོན་དམ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བསྐོམས་
བས་ཉམས་ཆོང་གིས་སུས་རེག་ཀྱང་གང་ཟག་དེས་རྟོག་ཀྱི་ཁས……
ལེན་མཛད་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཐལ་རང་སོགས་མིང་ཅི་བཏགས་ཀྱང་ཆུང་།
རྟོགས་བའི་མཐོ་དམན་རྣུལ་ཙལ་མེད་བར་འཕགས་བའི་གཟིགས་པ……
གནད་གཅིག་ཏུ་འབབ་བ་ཤེས་བར་བྱའོ། །འདི་གལ་ཆེ་བས་འོག་ཏུ་
དགོས་བའི་སྐབས་སུའང་ཆང་ཟད་འཆད་དོ། །འཕགས་བའི་མཉམ་
གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ནི་བདེན་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་བར……

ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་གཞན་ཐོང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་དེ། དབང་ན། གཙོབོ་
ཤིང་དང་གཙོབ་སྟན་ཆང་དུ་མ་ཚོགས་བར་གང་རུང་རེ་རེས་མེ་འབྱུང་བ་
མི་སྲིད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་ཚུལ་གཉིས་པོ་མཉམ་བར་མ་སྤྱངས་ན་མཐའ་
བཞི་སྦྲོས་བྱས་ལ་ངེས་པ་མི་སྐྱེ་བས་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་ཞེས་.....
བརྗོད་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མེད་གའི་བདག་བསྒོམ་པ་ལྟ་བུ་ལས་ས་སོ་རང་རོག་
བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་གཏིང་སྐྱེས་པ་མི་སྲིད་བས་ཡང་དག་པའི་.....
རིགས་ལམ་དང་མ་བྱལ་བའི་ཐོས་བསམ་གྱི་མིག་བསྒྲུབས་ནས་ངེས.....

ཤེས་སྐྱེ་བར་བྱས་ནས་དེའི་དོན་སྒོམ་བས་ཉམས་སུ་ཚོུང་བར་དྲའི།
ངེས་ཤེས་མ་སྐྱེས་པའི་མཐའ་བྱལ་དང་བརྗོད་བྱལ་ཞེས་མིག་ཏུར་ཏུར་..
བྱེད་པ་རྣམས་ནི་མིང་ཙམ་ཡ་མངོན་རྟོམ་དང་བཅས་ཏེ་དམིགས་པ་ཙམ་
ཡིན་བས། དེས་སྲིད་ཙ་ལ་གནོད་ན་དུ་མ་ངོ་མཚམ་དུ་སྐྱ་བ་གསང་བ་
བ་སོགས་ཀྱང་ལམ་དེས་གྲོལ་བར་ཅིས་མི་འགྱུར། དེས་ན་ཤིང་ཏུ་
ཆེན་པོ་ཞི་ལྟགས་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་ལ་དབྱེར་བའི་ཚད་མ་ཏྲི་
མེད་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་མཉམ་བར་སྤྱར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་གཉིས་སྣང.....
ཤེས་ཅའི་བྱད་ཤིང་མ་ལྟས་པ་ལྟག་མེད་དུ་བསྒོགས་ནས་མཐའ་བྱལ.....
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གནས་བར་འགྱུར་དེ། གཙོབ་ཤིང་
གཙོབ་བསྟན་བསྒྲུབས་པ་ལས་མེ་བྱང་ནས་དེ་གཉིས་ཉིད་ཀྱང་བསྒོགས...
པ་ལྟར། བདེན་གཉིས་མཉམ་བར་སྤྱར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་བདེན་
གཉིས་སོ་སོར་ཞེན་པའང་བསྒོགས་ནས་སྣང་སྲིད་རྣམ་སྤྲུ་མ་ཆད་བའི་..
དབྱིངས་དམིགས་བའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་བྱལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་གནས...

བ་སྟེ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྡུད་བ་ལས། གང་ཆོ་འདྲས་བྱས་འདྲས་མ་བྱས་དང་དྲག་ཏུ་ཆོས། །ཤེས་རབ་རྣམ་བར་བཤིག་ཅེས རྒྱལ་ཙཱ་མི་དམིགས་ཆོ། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གྱང་ཤས་འགྲོ། ། ཞེས་ཤ་ཀ་ཐུབ་གང་ལའང་ཆུང་ཟད་མི་གནས་དེ་དང་འདྲ། ། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་སྨྲོད་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་གསལ་བ། ཆགས་པ་བཅད་ནས་འགྲོ་ལ་ཆགས་པ་མེད་བར་འགྲོ། ཅི་མ་སྐྱ་གཅན་གཟའ་བཟུམ་ལྟང་ངེ་འདུག་པ་དང་། །མེ་བདུང་རྩུ་དང་ཤིང་དང་ནགས་ཚལ་སྲེག་པ་བཞིན། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དག་ཅིང་ཡོངས་དག་བར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལྟ་ན། བྱེ་བ་ཐོ་ཡང་མི་དམིགས་ཆོས་ཀུན་མི་དམིགས་ཏེ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྟོང་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཐའ་བཞིའི་སྐྲོས་བྲལ་ཐོ་སོར་ཅང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་ཅམ་ལས་སྣང་རྟོག་བས་བསམ་ཞིང་སྣང་བར་མི་ཤུས་ཏེ། ཐལ་བོ་ཆེ་ལས། རྣ་ལྟར་སྣང་གཏས་ཀྱི་བྱ་ཡི་རྟེས། །ཤིན་ཏུ་སྣང་དཀའ་བསྟན་བར་མི་ནུས་པ། །དེ་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སྙས་ཀྱི་ས་རྣམས་ཀྱང་། ཡིད་དང་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་ཀྱིས་ཤེས་མི་ཤུས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གསལ་སྣང་ཐོབ་ཚུལ་ཡས་ས་ནས་སར་འཕར་ཞིང་། མཐར་སྟོབ་གཉིས་མཐའ་དག་བྱལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་མཛད་བ་ནི། རྣ་སྐད་ྙ་ཀྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས། ཟབ་ཞི་རྒྱལ་བའི་དགོངས་ལུང་ལས། །བདུད་རྩིའི་ཆོས་ནི་བདག་གིས་

ཐོབ་བར་གྱུར། །བདག་གིས་བསྟན་ཀྱང་གཞན་ཀྱིས་མི་ཤེས་དེ། ། མི་སྣུ་ནགས་འདབ་གནས་བར་བྱ་བ་སྟེམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མདོར་ན་དུས་གསུམ་ཀྱི་ཆུལ་ཁ་སྩས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཇི་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི་སོ་སོ་འི་སྐྱེ་བོ་འི་ས་ན་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོར་བཅད་དེ།། རིགས་བས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱང་བར་ཅན་ལ་མཉམ་བར་འཇོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ཤེས་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམ་བར་གཞག་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ལུགས་སོ་སོ་པ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི། ཐེག་ཆེན་སྤྱིའི་ལམ་པོ་ཆེ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞིང་ཐ་སྙད་སྣང་ཙམ་པ་འདི་ལ་སེམས་ཙམ་ལས་ཀྱུ་གཞན་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །དེའང་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཐོག་མ་མེད་པའི་ཆོས་བཞིས་བསྡུས་པས། །སེམས་ནི་གཟུགས་བརྒྱད་ལྟ་བུ་སྟེ། ། དོན་གྱི་རྣམ་པར་སྣང་ཡང་ནི། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་མཐོང་དོན་མེད། ། ཅེས་ཕྱི་དོན་མེད་བར་སེམས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། གང་ཟག་རྒྱུན་དང་ཕྲུང་པོ་དང་། །ཀྱེ་དང་དེ་བཞིན་དུལ་རྣམས་དང་། །གཅོ་བོ་དབང་ཕྱུག་བྱེད་པོ་དག །སེམས་ཙམ་པོ་ལས་རྣམ་པར་བཏུག །ཅེས་བྱེད་པོ་གཞན་མེད་པར་སེམས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་མ་ལྟར། སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་ཀྱི་སྒྲིག་པ་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་འདི་རྒྱུ་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྲུང་བ་མ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་རྒྱུ་ཤུགས་པ་གཞན་དུས་དང་། དུས་དང་། དབང་ཕྱུག་དང་། བདག་ལ་སོགས་བའི་བྱེད་པོ་གཞན་

ཨེད་བར་རང་གི་སེམས་ཀྱི་དབང་ལས་བྱུང་བར་སྣང་བ་ཙམ་ལ་ནང་བ་
སངས་རྒྱས་བདེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཤིང་རྟ་སྙུ་ལའང་མི་འདུ་བ་མེད་དེ། ཕྱི་
བདེ་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་། སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དང་།
སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཤིན་ཏུ་དབག་ཡས་འགོད། །འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལས་
ལས་སྐྱེས་བར་གསུངས། །སེམས་སྤང་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན།
ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གལ་ཏེ་སྙ་ཞིག་སྨིད་བའི་སྐང་བ་འདི་རྣམས་
རང་སེམས་ལས་མ་བྱུང་བར་སྣ་ན་དེའི་རྒྱུ་སེམས་ལས་ལོངྟ་སྤྱ་འདོད་
དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་སེམས་འཁོར་བར་བཅིང་གྲོལ་གྱི་
རྒྱུ་གཞན་ཞིག་ཁས་བླངས་བས་གདོན་མི་ཟ་བར་ཆུ་སྐེམས་ཀྱི་གྱུབ་·····
མཐར་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བྱེད་པོ་གཞན་མེད་ཅིང་ཕྱི་དོན་མེད་
པར་སེམས་ཀྱི་སྐང་བ་ཙམ་དུའང་རིམ་གྱིས་འགྱུབ་བས་ནི། ཐ་སྙད་
སེམས་ཙམ་དུ་འདོད་པ་འདི་ཐེག་ཆེན་སྨྱི་ལུགས་ལ་གྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །
འོ་ན་དབལ་ལྡན་བླ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ལྟར་····
ཅིའི་ཕྱིར་མ་མཛད་སྙམ་ན། གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་
གྲངས་མ་ཡིན་བའི་དོན་དམ་འཕགས་བའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་····
སྤྱོད་ཡུལ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཆེ། སྣང་སྲིད་འཁོར་
འདས་ཀྱི་ཆོས་འདི་ཀུན་མ་བཏུགས་མ་དབྱུང་བར་འཇིག་རྟེན་ན་སྣང་ཚོད་
གྲགས་ཚོད་ལྟར་གཞལ་བྱར་བྱས་ཆོག་གི །འདི་ཀུན་མཐའ་
བཞིའི་སྤྲོས་བྲལ་ཆེན་པོར་ཡེ་ནས་གནས་བའི་ཕྱིར་སྣང་ཚུལ་ཐ་སྙད་ལ·
གྱུབ་མཐའི་དབུད་པ་ཞིབ་མོར་གཞུག་དགོས་པ་མིན་ཏེ། སྣང་ང་ལ

ལ་སྐྱེ་དེག་གིས་གཞལ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེའམ། མེད་དོ་ཞེའམ། སེམས་
ཡིན་ནོ་ཞེའམ། མིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐུགས་གང་དུ་ཁས་
ལེན་ནའང་དེ་དང་དེ་ལྟར་གནས་ལུགས་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པས་དོན་དམ་ལ་
དབྱེད་པའི་རིགས་པའི་ཐབ་འགྱུར་གྱིས་ཆོལ་བའི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་
ཙམ་ཡིན་གྱི། དང་ལུགས་ལ་མཚན་མའི་དམིགས་གཏད་ཅིའང་མེད་པས་
ཁས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་ལེན་དེ་མི་ལེན་ན། །ཚུལ་དེ་ལྟར་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་
པ་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་དམ་བཅས་ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་སོ་སོར་ཕྱེ་ནི་
དགོས་པར་དགག་ནུས་ཏེ། འདིར་བདེན་གཉིས་སོ་སྐྱབ་རྟེའི་ཚངས་
མས་གཞལ་ན་ཤན་མ་ཕྱེད་པར་དགག་སྐྱབ་མི་ནུས་ཀྱང་། འདིར་རྣམ་
གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་གཉིས་རྟོང་ཉ་ཐུག་པའི་.....
གནས་ལུང་དབྱེད་པའི་རིག་ཤེས་ཚད་མར་བྱས་ཏེ་གཞལ་བའི་ཕྱིར་དོ།།
འཇུག་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་པར་ན་བདེན་པ་གཉིས་སྐུ་མེད་པར།
དགེ་སློང་དག །བདེན་པ་དམ་པ་འདི་ནི་གཅིག་སྟེ། ཞེས་སོགས་
ལུང་དྲངས་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བྱ་བའི་ཞུགས་ཀྱིས་རང་
བོ་ནས་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་རྟོག་པ་དོ་ཤེས་ལ་.....
དབབ་པས་ཀྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ཀྱི་སྐྱང་བ་འགོག་ཏུ་མེད་པ་འདི་ཙམ་
ཞིག་བརྟག་གཞིའམ། དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སམ་སྐྱོ་ཡིན་པས་
དེ་ཙམ་ཅོད་གཞིར་བཟུང་སྟེ་སྐྱོས་བྱལ་ཆེན་པོར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས།
རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཐམས་ཅད་.....
མ་གཉིས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གཞལ་བ་ལྟར་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་གནོད་

མེད་དུ་མཛད་ལ། དེའང་ཀུན་ཉིད་འདུ་བ་ཙམ་མམ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ཉིད་འདི་བ་ཙམ་དེ་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚད་མས་གཞལ་ན་སྒྲིབ་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་སྟོག་གིས་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་འགྲུབ་ཚུལ་མི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ལ། སེམས་ཉིད་དག་པ་དང་མ་དག་བའི་གཞན་དབང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་····· འབྱུང་བར་བསྟན་པས་སེམས་ཙམ་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །མཁས་ཆེན་ཀྱི་གཞུང་འདིར་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་དམ་རྟོག་དཔྱོད་ནས། དང་པོ་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་ཕྱེས་ཏེ་ཚད་མ་སོ་སོས་གཞལ་བའི་ངང་ངང་གི་ཁས་ལེན་ཡོད་བར་བསྟུབས་ནས་མཐར་ཁས་ལེན་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་བའི་དོན་དམ་པའི་ལ་སྟོང་བར་མཛད་པས། འདི་གཉིས་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་ལྡ་བྱ་ཡིན་པས་འདིའི་གནད་རྟེན་གཞལ་འགྱུར་བའི་ཟབ་གནད་མཐའ་ཐུག་པའང་རྟེན་ཅིང་། གཞུང་འདིར་ཡང་། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ངང་བཞིན་ནི། རིགས་པའི་ལམ་གྱི་རྗེས་འབྱང་བར། ཞེས་པ་ནས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་ཡང་དག་མིན།། ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་དང་དགོངས་པ་གཅིག་དང་····· དབྱངས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ཇི་སྲིད་ཆོས་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བདེན་པ་གཉིས་སོ་སོར་ཞེན་པ་ཡོད་ཀྱི་རིང་ལ་དེའི་ངོར་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་དང་། དེའི་བདེན་མེད་གཉིས་མི་བཟློག་བར་མཁོ་མཉམ་ལ། བདེན་གཉིས་སོ་སོར་ཞེན་པའི་ཡུལ་རིགས་པས་སུན་ཕྱུང་ནས་འཇིག་པ་ཐུ་མོ་དང་བྲལ་བ་ཀ། དེ་

ཀཉིས་མགོ་མཉམ་དུ་ཁེགས་ཏེ་སྦྲོས་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རེ། །དེ་
ལྟར་ན་གནས་སྐབས་ཐྲོ་ངོར་བདེན་པ་གཉིས་སུ་མྱེ་ཡང་། མཐར་ཐུག་
རོན་ལ་གཉིས་སུ་མེད་བར་སྦྲོས་བྲལ་དུ་གྱུར་བའི་གནད་ཀྱིས་མཉམ་.....
གཞག་རྣམ་བར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣོང་ཡུལ་གཏན་ལ་འབེབས་..
པའི་སྐབས་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཤན་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣོང་ཡུལ་
གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་དང་། ཁས་ལེན་ཡོད་ཚུལ་དང་མེད་
ཚུལ་སོགས་ཤོག་སྟེང་ཐ་གལ་ཆེའོ། །དེས་ན་འཁོར་འདས་འཆིང་གྲོལ་
ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་མཉམ་བཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་ན་མི་གནས་ཀྱང་། རྗེས་
ཐོབ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཞལ་བྱར་ཡོད་པ་དེས་ན་རྒྱུ་བའོ་ཞེང་ཆ་མ་
ལ་སྣོད་ཚུལ་དང་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཚུལ་རྣམས་བཞེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་
པ་མལ་བའི་སྣང་ངོ་ན་སྣང་བ་ཁོ་ན་ལས་དེར་མ་གྲགས་པ་དྲངས་ཅར་...
ཁས་མི་ལེན་ཏོ་ཞེས་མ་གསུངས་སོ། དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་འཇིག་རྟེན་
གྲགས་པ་སྤྱར་ཁས་ལེན་ཚུལ་དེའང་། གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་མ་བསྒྱུར་
གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་མ་བསྒྱུར་བའི་འཇིག་རྟེན་ཐལ་བ་སྤྱར་ཅོ་ཞེས་འཆར་..
བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་པ་ཞིག་གོ །འདིའི་འཇིག་རྟེན་ཞེས་པ་ཉམ་
ཐུགས་མ་ཐུགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇོན་དགོས་ཏེ། ཞི་བ་སྟེས། རྣལ་
འབྱོར་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ཐལ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ।
དེས་ན་ལམ་ལ་ཐུགས་མ་ཐུགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་དག་ལ། དག་པ་དང་
མ་དག་གཞི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས། རང་རང་ལ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་
པའི་སྣང་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པའི་རང་ངོ་ནི་སྣང་བ་དེ་དག་ཐད་ཀར་.....

རང་སར་སྨོས་བྱལ་དུ་གཏད་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་གྱི ། ཀྱེན་ཉིད་འདི་པ་
ཙམ་གྱི་ཐ་སྙད་དེ་ལ་ཀུན་མཐའི་དབུད་པ་ཞིབ་མོར་གཞུག་མི་དགོས་
པར་མ་དབུད་པར་གྲགས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པའི་ཤན་འདི་ལྟར་
ཤེད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། གཞན་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གི་ལམ་དང་འབྲས་
བུའ་རྣམ་གཞག་འཇོག་ཆོ། ཐ་མལ་པ་གཞན་གྱི་བློ་ལ་རེ་ལྟོས་འཆའ་
དགོས་པ་མཚོན་རོ། །དེས་ན་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་རྟོལ་ཞོག་
ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ཤིང་ཏ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་དགོངས་པ་གནད་
གཅིག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྟོག་འདི་ལྟ་བུ་ཟབ་པ་གང་དག་སྤྱིས་
སྤྱངས་སྤྱན་སྐམ་ཚོགས་པའི་དབང་པྱག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོགས་དཀའ་
བའི་གནས་སུ་མཛད་ན། བདག་ལྟ་བུ་རྟོག་གེ་ཅོལ་ཆུང་དག་གིས་ཅོ་
བཀྲང་བསམས་ཀྱང་ཟབ་གནད་ཕིགས་པར་དཀའ་བས་ན་རང་སྟོབས་
ཀྱིས་བཤད་པར་གལ་ཆུས་ཀྱང་། དཔལ་རོང་ཟོམ་པ་དང་ཀློང་ཆེན་
ཆོས་ཀྱི་ཆྱལ་པོ་འི་ལེགས་བཤད་ལ་སོགས་པ་རིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའི་
ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུབ་གྲོས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཟུར་ཟེབ་བའི་མཐུས་སྐྱེས་
པ་ཡེན་པས། རྟུལ་བྱལ་ཡང་དག་བའི་མཐའ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
པ་རྣམས་དང་། ཟབ་ཅིང་ཆུ་ཆེའི་གནས་ལ་སྤྱངས་པ་མཐར་སོན་པ་
རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པར་འཆྱར་རོ། །ཆུ་ཆེར་འཆད་ཅེས་སྨྲ་བ་
མང་མོད་ཀྱི། །ཟབ་དོན་ཤེས་ཤིང་ཆྱོང་བ་ཤིན་ཏུ་དཀོན། །ཟབ་ལས་
ཆེས་ཟབ་རིགས་པའི་ལྟགས་མཆོག་ཅན། །ཡོད་ན་ཟབ་དོན་རོ་མཆོག་
འདི་ཆྱོངས་ཤིག །ཅེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དོ། །

སེམས་ཙམ་དུ་བཞེད་ཚུལ་དེ་ལའང་ཐྱོས་སུ་གཞུང་འཆད་པ་དག་
གིས། །མཁས་ཆེན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཆོགས་དུག་ལས་ཐ་དད་བའི་ཀུན་
གཞི་མི་བཞེད་ལ། སྒྲིང་ཡིད་རྣམ་ལ་ཆ་ཕྱེ་བའི་ཐུ་མོ་འགའ་ཞིག་ལ་
ཀུན་གཞི་ཉིའི་སྐྱས་བསྟན་པ་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་འགའ་དང་སྦྱོགས་ཕྱོགས་
སུའང་མང་པོ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། སྒྲིང་གཞུང་འདི་ན་ཀུན་
གཞི་བཞེད་བའི་ཆོག་ཏིག་གསལ་ཁ་མི་སྣང་བས་ངང་འདོད་དང་བསྟུན་
ཏེ་དེ་ལྟར་བཞག་ཀྱང་རེ་ཞིག་ཆོག་མོད། ལར་སྣང་བ་སེམས་སུ་འདོད་
པ་ལ་བག་ཆགས་འཇོག་བའི་ཀུན་གཞི་ཞིག་བར་ཁས་མ་བླངས་ན་
མི་རུང་བས། ལང་གཤེགས་དང་དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པའི་
བསྟན་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཙམ་མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་ཁས་ལེན་ཅ་
ཀུན་གཞི་ངེས་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། ཀུན་གཞི་ནི་སེམས་ཙམ་གྱི་གླུབ་
མཐའི་སྐྱོང་བོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཅིང་། དེ་གླུབ་ན་ཉོན་ཡིད་ཀུང་ཡོད་བ་ལ་
འགལ་བ་མེད་བས་ཆོགས་བརྒྱད་འདོད་དགོས་ལ། གཞུང་འདིར་ཡང་།
ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཐེག་བ་མདོར་བསྟན་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།
ཞེས་ཆོས་ལྟ་ངང་བཞིན་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ལུང་དྲངས་པ་ལྟར་སེམས་
ཙམ་སྒྲིལ་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་གཞིའང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཞེད་དེ་བཞེད་དོ་སྙམ་མོ།།
དེ་ལ་ཡིད་རྣམ་ཐུ་བ་ལ་སྟུགས་སོགས་སུ་ཀུན་གཞིར་བརྗོད་བ་འའི་ཚི་
ཞིག །ཆོགས་བྱུག་ལས་ཐ་དད་ཅས་བ་འདི་ཚི་ཞིག་སྟེ། དེ་ལ་
ཡིད་རྣམ་ལ་ཕྱེ་ཡང་རུང་སྟེ་དེན་དང་བརྗེན་བའི་ཚུལ་དུ་བག་ཆགས་
འཇོག་ཤུས་ཀྱི་ཤེས་བ་ཀུན་གཞི་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་

ཨོད་ན་ནི། ཡིད་རྣམ་པ་བྱས་ཀྱང་རྟང་སྟེ་དོན་ཀུན་གཞི་ལས་མ་འདས་པས་མིང་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་མཚན་ཉིད་མེད་ན་ན་ནི་དེ་ལ་བ་ཡང་དུ་བཏགས་པ་ལྟར་མིང་ཙམ་དུ་ཟད་བས་དགོས་པ་ཅིའང་མེད་ལ། ཚོགས་དུག་ལས་ཐ་དད་ཅེས་བཤད། ངོ་བོའང་ལྡོག་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱུད་ཐ་དད་དམ། བྱེད་ལས་སོགས་ཐ་དད་པ་གང་ལ་ཟེར། ཚོགས་དུག་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་བའི་ཤེས་པ་ལ་ཟེར་ན་ནི། དབུ་མ་པ་མ་ཟད་དེ་ལྟ་བ་འདོད་མཁན་ཀྱི་སེམས་ཙམ་པ་སྐུའང་མེད་དེ། ཤེས་པ་རྣམས་ཤེས་བའི་ངོ་བོ་ཙམ་དུ་རྒྱུད་མི་གཅིག་ན། གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཤེས་རྒྱུད་གཅིས་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེད་ལས་སོགས་ཐ་དད་དུ་མེད་ན་དེར་བཏགས་པས་ཅི་ཐུ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་བས་སོ། །ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ལྡོག་པ་ལ་བསམས་ན་ནི། ཀུན་གཞི་མེད་བྱས་བས་ཆོག་གི །ཚོགས་དུག་ལས་ཐ་དད་ཅེས་བའི་སྒྲ་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་བས་དེ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་ཀྱས་མེད་བར་འཐུང་ངོ། ལྡོག་པ་ཙམ་དུའང་ཚོགས་དུག་ལས་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་མེད་ན་ཀུན་གཞི་ཞེས་གང་ལ་བཏགས་དེ་ཀུན་གཞི་དང་ཚོགས་དུག་བཏགས་བའི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུའང་ཐ་དད་དུ་…… མེད་བས་སོ། །བཅུག་བའི་སྐོ་ཙམ་བརྗོད་པ་ལ་དུང་བོང་དབྱུད་ཅིག། དེ་ལ་བདག་ནི་མཁན་པོ་འདི་ཉིད་ཚོང་བཏུད་ཀྱང་བཞེད་དོ་ཞེས་འདོད་…… ལ། དེང་དང་ཕས་སུ་དབུག་པ་སོང་ཀྱི་གཤོད་པ་མ་བྱུང་ན་རིགས་བའི་གཤོད་པ་ནི་འབྱུང་བར་མི་སེམས་སོ། དེ་ལྟར་ན་ཚོགས་བཏུད་གཤགས་

གྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་འདོད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་གཞུང་ཤུགས་འདི་ཐེག་ཆེན་སྤྱིའི་ལུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཇེས་ཏེ། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཉོན་མོངས་བའི་ཡིད་དང་། བྱེ་བྲག་སོ་སོ་འི་རྣམ་ཤེས་སྲུ་ཐྱོགས་མ་བཅད་བའི་ཤེས་པ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོ་ཙམ། ཐོག་མ་མེད་བའི་དུས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཇོག་བའི་སྐམས་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་བར་མ་ཟད་ཡོད་དགོས་བར་རིགས་བས་བྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། འོན་ཀྱང་དེ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གཞིར་བྱང་བའི་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོར་བདེན་པར་མི་མཐོ་བས་བྱུབ་ཚུལ་བའི་ཞལས་སོགས་ཀྱིས་བཀག་བའང་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་བར་བྱ་སྟེ། རང་རིག་དང་ཀུན་གཞི་འགོག་བའི་རིགས་པ་འདོ་ཀུན་སེམས་ཙམ་པ་རང་རིག་བདེན་གྱུབ་ཏུ་འདོད་པ་ལ་འཇུག་གི། ཀུན་གཞི་དང་རང་རིག་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་བའི་ལུགས་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འཇུག་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དབེར་ན་ཐུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དང་ལམ་དང་འབྲས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་གྱུབ་འགོག་བའི་རིགས་པ་དེ་སྐད་དུ་ཐུང་ཁམས་ཀྱི་ཚིག་ཙམ་ཡིན་ཏེ་ཁམས་ཀྱི་ཚིག་ཙམ་ཡིན་ཡང་ཁམས་ལེན་པ་ལ་མི་གཙོ་བོ་བཞིའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་ཀྱི་ཚིག་ཙམ་ཡིན་ཡང་ཁམས་ལེན་པ་ལ

སུས་ཀྱང་སྐྱབ་མི་ནུས་པ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང

རང་ལྷགས་སུ་དོན་གྱིས་མཛད་པ་ཡིན་པས་དཔའ་བ་བདག་ཀྱང་དེ་ཁོ་
ན་ལྟར་སྨོན་ནའང་། འདི་ལྟ་བུའི་གཞུང་ནོ་ཐེག་ཆེན་སྨྱིའི་ཐ་ཚིག་ཏུ་
ཡིན་ཏེ། ཤིང་དེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་དགོངས་པ་ཆུ་བོ་གཅིག་
འདྲེས་སུ་སྦྱང་ཞིང་། ཁྱད་པར་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་དཔལ་ལྡན་ཀླུ་
ཡིས་རྗེ་ལྟར་བཞེད་པ་དང་། པ་སྐྱ་ཀྱི་ཚད་མ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་
པས་རྗེ་ལྟར་བཞེད་པ་གཉིས་རིགས་པའི་ཆུ་མཆོ་ཆེན་བོར་རོ་གཅིག་ཏུ་
བསྒྱིལ་ཞིང་། མཐར་ཐུག་མཐའ་བཞི་སྤྲོས་བྲལ་ཀྱི་དབུ་མ་ཆེན་
སྐྱེལ་བའི་གཞུང་འདི་ལ་བཀའ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་དོན་ཐུན་དུག་ལ་སོགས་པ་
ཤིང་ཏེ་ཆེན་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་ལྟར་བཀླལ་བའི་ཟབ་གནད་མ་ཚང་ང མེད་
བར་རྫོགས་པས། སའི་སྟེང་ན་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བའི་ལེགས་བཤད་
ཆེན་བོ་འདི་ཐུགས་རེ་རེ་བ་འཛིན་པ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་སྨྱི་བ་ཉིད་དུ་ཅི་....
ཡྱིར་མི་བཀུར་ཏེ་སྐོ་ཀུན་ནས་འབད་བས་འཇུག་པར་གྱིས་ཤིག །དེའི་
ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པའི་བཞས་སོ་ཆེན་བོ།
ཤིང་དུ་མཆོག་གི་ལྷགས་སྤྲོལ་མ་ལྷུས་པ་འཁྲིལ་བའི་ཆུ་མཆོ་ནི་འདི....
ཡིན་པས་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མཉམ་གཞག་
གི་སྐྱོང་པ་ཐུན་གཅིག་ལ་གནས་པ་ལྟ་ཅི། ཐོས་བསམ་གྱི་དུས་ན་དགག་
སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ་ཤིན་དུ་ཟབ་བའི་གནད་ཀྱང་མ་རྟེན་བར། ཐལ་འགྱུར་
ཞེས་མཐོ་སྐྱེགས་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐག་དགག་བས་གཞུང་འདི་ལྟ་བུའི་
ཡན་ནས་དབུ་མའི་གནད་རྟེན་པ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་འདི་
ལྟ་བུའི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་པ་ལེགས་པར་ཐོག་ན་དབུ་ཚད་མེང་གེ་མཐིང་།

བསྟོམ་ཞེས་བོད་ལ་གྲགས་བ་ལྟར་མིང་དོན་དང་ལྡན་བ་ཐོབ་ལ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་མ་གཅིག་གྱིགས་སུ་གཅིག་འཆར་བའི་ལེགས་བཤད་འགྲན་མེད་དུ་སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་བོ་ནི་གོ་འཕང་གི་མཆོག་སྟྲིན་···· བའི་གཞུང་དག་ནི་འཕགས་ཡུལ་དུའང་འདི་ཁོ་ན་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཤིང་ཏའི་ལུགས་སྒོམ་སོ་སོ་བ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་པའི་རིགས་པའི་སྟེང་གོ་མཆོག་དམ་པ་འདི་གཅིག་ཏུ་ལས་གཞན་དུ་མ་དམིགས···· པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དེ་གཞུང་གི་ཿལྟར་སྟོན་པ། གཞུང་འཆད་པའི་བསྒོམ་དོན་ཀྱིས་གཞལ་བར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི···· འདིའི་དབྱ་ཞབས་ཀྱི་དོན་ཏོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་བཞག་པ་འདི་སྐོབ་དབོན་ཀློ་སྒྲགས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན་ཡིན་ཏེ། རིང་བ་དུག་ཆ་པ་ལས། འབྱང་བ་ཆེ་ལ་སོགས་བཤད་པ། །རྣམ་བར་ཤེས་སུ་ཤང་དག་འདུ། །དེ་ཤེས་པས་ནི་འབྲལ་འགྱུར་ན། ལོག་པར་རྣམ་བཏུག་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་ཆོག་ཅང་དང་བོ་གཉིས་ཀྱིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འབྱང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་སོགས་སྟེ་འབྱང་གྱུར··· དང་བཅས་པར་བཤད་པ་དེ། རྣམ་ཤེས ཡས་དོན་ལོགས་སུ་མེད་པར་ཤེས་ཅིང་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ལ་བཞག་པས་ཤེས་སུ་འདུ··· ལ། ཀང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས། འབྱང་བ་རྣམས་ཕྱི་རོལ་ལམ། དེ་མིན་པར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཅིད་ཡིན་ཀྱང་ཟང་སྟེ་དོན་ལ་ཡོད་དོ···· སྐྱམ་ན། ཤེས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་ན་འབྲལ་ཞིང་སྤྲོང་བ་སྟེ། ཡང་དག་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དེ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ན་ལོག་

བར་རྣམ་པར་བཏུག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་སོ། །ཚུལ་གཉིས་ཤིང་དུ་ཆེན་པོ་ལས་སྨོས་གང་། ཚུལ་གཅིག་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ། །ཚུལ་བཞིན་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་བང་ཡིན་རེས། ཚུལ་བཟང་ཐེག་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ཐོབ། །ཡིན་ནམ་མིན་ཀྱང་གཞན་ཟེར་རྗེས་བློ་ཤིན་དུ་གཞུང་བཟང་བློར་བཤད་པ་འདི། །གང་ལ་གཟོ་ཐོབ་གྱུར་རྣམས་བཟོད་པར་མཛོད། །ཅེས་པའང་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོ་ག སྐུ་བཅད་བའོ།།

ལྟ་བ་དགོས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་གི་དོན་ལ་ངེས་པ་རྟོགས་སྐྱེ། དེའང་བདེ་བླག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྟེ་ལྟ་བྱ། དེས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་སྙམ་ན། སྐྱིར་ཐེག་པ་ནི་རྣམ་གྲོལ་བྱང་ཆུབ ཀ་སྟེམ་ངས་སྨོང་བར་བྱེད་པའི་བཞེན་པར་གྱུར་པའི་མིང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དམན་པའི་ཐེག་པ་ལས་དམིགས་པ་སོགས་ཆེན་པོ་བདུན་གྱིས་འཕགས་པ་ནི་དབུ་སེམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སོ། །དེའང་དབུ་སེམས་དེ་གཉིས་སོ་སོ་འི་ཕྱོགས་རེ་བ་མིན་པར་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་རྟྭང་གཅིག་ཏུ་ཆུད་བ་ནི་མཐའ་དག་གོ །དེ་དག་གི་དོན་ལ་ངེས་པ་རྒྱུ་བའི་ཚུལ་ནི། སྐྱིར་གོམས་ཤིང་ཉམས་སུ་ལྡོངས་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་གི་ཡུལ་ཉིད་དུ་བསྟན་བྱ་ལ་སྐྱོར་བར་བྱེད་ལ། དེ་དག་གི་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ནི་ཚུལ་བཞིན་བཏུགས་ནས་ངེས་པ་རྣམ་པར་མ་བསམ་བའི་ཤེས་རབ་ཡོན་ཅ། དེའི་རྒྱུ་ནི་ཉེགས་པར་བཤད་བའི་གཞུང་ཐོས་པ་ལས་ཡིན་ཞིང་། དེའང་

གཞུང་ཐོས་ཙམ་དང་། དེའི་དོན་ལ་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་ས་ལམ་བགྲོད་མི་ཉུས་ཏེ། ཡང་དག་བའི་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་ཚུལ་བཞིན་སྒོམ་ནས་དང་ཐུབ་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་ངན་པ་རྣམས་སྤང་དགོས་པའི་..... ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབྱད་གསུམ་གྱིས་དག་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དོན།། རིགས་པ་ཚད་མས་བསྒྲུབས་པའི་ལམ་འདི་ལྟ་བུའི་རྣེས་སུ་ཞུགས་ནང་ལ་ཡིད་ཆེས་ཐུབ་པར་ཅན་སྐྱེས་ནས། གཞན་གྱི་དྲིན་ལ་མི་འཛེག་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱང་ཆུ་མི་བཏུབ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་རྗེས་ཟིན་པ་རྣམས་ཤིང་རྟེན་ཏེ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་ཀྱི་ཡང་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད

བཟང་རིགས་བས་རྣམ་དབྱད་བསམ་བ་ཅན། ཏིག་དུ་བདུད་ཀྱིས་བར་
ཆད་བྱེད་པ་མེད། ཐུབ་བར་རྣེད་དང་གཞན་གྱི་ཐུགས་སྐུན་འབྱིན། །
རྫི་འཕྲིག་ཡོངས་སུ་སྨིན་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་
རོ།། །།དེའི་ཐྱིང་ན་ཡང་དག་བའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་ཤིང་རྣམ་
གས་གོམས་པ་ཡིན་གྱི། རང་གིས་ངེས་པ་མ་རྣེད་བཞིན་དུ་གོམས་
ཤིང་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱོར་བའི་ལམ་རྣམ་དག་མི་སྲིད་པར་ཤེས་པར་བྱའི། །
དེས་ན་ཚུལ་འདི་ཚོར་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་གི་རིགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡིན་
པས་གནས་འདི་ཙམ་ཟིན་ན། འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཟབ་ཅིང་
རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་འབད་མེད་རང་གྲོལ་དུ་ཤེས་ཤིང་དད་
པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཐྱོགས་ཀུན་ནས་ཤེས་རབ་མཆེད་པར་འདྲུར་
བ་ནི། མེ་སྐག་ཆུང་ངྱའི་མེ་ནགས་ལ་ཟིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྟ་དྲྭའི་
གཞུང་འདི་ཀུན་ལས་འཕགས་པར་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ལྟར་ལུང་གིས་
ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཆོས་ལྔའི་དོན་གོང་དུ་
ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག་གཞུང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆུས་པར་བསྟན་ཏེ་རྣ་རྒྱུ།
སྐུ་ཞེག་ཚུལ་འདི་རིགས་པས་དཔོག་བྱེད་པ། །དད་ལྡན་རྣལ་འབྱོར་
པརྩོན་ཞིང་མི་རྟོག་པ། མི་གནས་དོན་ལ་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་དེ། །
ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པར་གསེར་བཞིན་སྨྲེད་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་
པ་ནི། ཚུལ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་ཞིང་རིགས་པས་གཏན་ལ་དབབ་
བའི་གཞུང་འདི་ལྟ་བུ་ལས་གཞན་མ་བྱུང་བས། འོས་མེད་ཀྱི་རྣམས་
པས་གཞུང་འདི་ཆེ་ཐང་དུ་བསྟུགས་པར་གྱུར་བོ། །ཞེའ་དུ་རྣེ་ལང་

Praise

གཤེགས། ཐུབ་སྐག་བོ། དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ། ཡབ་སྲས་མཛལ་བ། ཟུར་བསྒོམ་མེའི་ཏིང་འཛིན། ཀློང་བོ་ཞི་རྟལ་གྱི་མདོ། ཆོ་གོས་མི་ཟད་པ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཆུ་མཆོས་ཞུས་པ། དཀོན་ཅོག་སྤྲིན། ཆུལ་བའི་ཡུམ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་ཞེན་མོད་བསམས་ན་འདི་ལ་སྣང་ཡང་ཡིད་ཆེས་པར་འབྱུང་རོ། །

ཅི་ཟག་གི་ངེས་པ་སྐྱེ་རྒྱལ་གྱི་དབང་དུ་ན། གཞུང་འདི་ལ་དབྱ་མ་གཉིས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རང་ལུགས་ཟུན་མིན་གྱི་བཞེད་པ་ལྟ་ཡོད་དེ། ཡུམ་གཞལ་བྱ་མཚན་ཉིད་པ་དོན་བཅུ་ཤུས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་འཇིག་པ་དྲང་། ཤེས་པ་ཡུལ་མེད་རང་རིག་རང་གསལ་གྱི་འདོད་ཚུལ་ཟུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་རལ་གྱི་སྣང་པ་སྣ་ཚོགས་རང་མེམས་ཀྱི་དབང་ལས་སྣང་བས་མེམས་ཙམ་དུ་འདོད་པ་དང་། དོན་དམ་ལ་རྣམ་གྲངས་དང་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དང་། རྣམ་གྲངས་བའི་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་བའི་སྐབས་སུ་ཚད་མ་མོ་སོ་འི་རྟེན་དོན་འགལ་མེད་དུ་འཇིག་པའོ། །དེ་རྣམས་མོ་སོ་འི་དགོས་པ་རེ་རེ་ལ་ཡོད་ཀྱི། དང་པོ་ཡུམ་གཞན་བྱ་མཚན་ཉིད་པ་ཀུན་ཇོག་ཏེ་དོན་བྱེད་ཟུས་པ་ཡིན་ཀྱི། དངོས་མེད་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ནི་དང་དབང་གིས་སྣང་མི་ཤུས་པར་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཞན་མེལ་ཀྱི་ཐོས་བཏུགས་པ་ཡིན་ཞེས་པར་ཤེས་པས། ཚུན་མཐོང་གི་རྣམ་གཞག་འཐད་པ་དང་། དེས་ཚུན་མཐོང་གི་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་གཏན་

ལ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ནམ་མཁའ་སོགས་ནི་རྟག་པར་ཆོས་པར་
ཟད་ཀྱི། དེ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པའི་བརྟགས་པ་ཙམ་བྱུང་ན། གང་
དངོས་པོ་ཡིན་ན་དོན་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ཡིན་ན་སྐད་
ཅིག་མར་གྱུར་པས། དངོས་ཀུན་མི་རྟག་པར་བདེ་བླག་ཏུ་འགྱུར་བོ། །
ཡུལ་ཐམས་བདག་ལ་སྣང་སེལ་བྱེ་སྐོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་ཤེས་ན་འདི་ལ…
གོ་བ་གཏིང་ལོངས་པ་སྐུ་ཞིང་ཚུན་ཆད་ཀུན་ཏུ་སྣང་ཞིང་ཡིད་ལ་ཡུན་དུ་
ཐ་སྙད་བང་ལ་ནང་གསེས་པ་ཡང་དག་ཡིན་མོད་གཅིག་ཏུ་བཅི་དོན་བྱེད་…
ཤུས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་བཅད་ནས་ཐ་འདི་མེད་སྐྱེ་བ་བང་མཐུན་ལ།
ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་དབྱེད་ལ་འཇུག་པ་ན། །
ཁོ་བོ་མདོ་སྡེའི་སྐྱས་ལ་ཆམ་པར་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པར་གྲགས། །
འདིར་ཕྱི་དོན་ཚོག་ཅེ་མོ་མི་འདོད་ཀྱང་། །སེམས་ཀྱི་དབང་གི་སྣང་བ་
སྣ་ཚོགས་སུ་ཤར་བའི་སྣང་ཚུལ་དེ་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞལ་ཚུལ་འདྲ་ཁྱད་
ཏེད་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་དང་རིག་ཡོད་ཅིང་། དེའང་དང་གི་ངོ་
བོ་གཅིག་ལ རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དུ་ཕྱེ་བའི་ཡུལ་རིག་པ་མིན་ཀྱང་། ཞེས་
བོ་ལས་ལྷོག་སྟེ་སྐྱོང་བ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་ཙམ་གྱི་དོན་ལ་རང་
རིག་གི་ཐ་སྙད་འཐད་བའི་ཆེད་གཞལ་བསྟན་པས། རང་གིས་རང་ལ་
ཅིད་པ་འགལ་སོགས་ཀྱི་སྐྱན་ཀ་ཅི་འཇུག་པར་རང་རིག་ཐ་སྙད་
དུ་གཏོད་མེད་གྱུར་ཅིང་། དེ་ས་སྣང་བ་སེམས་སུ་བསྒྲུབ་པ་དང་།
ཡུལ་ཐོང་བའི་ཐ་སྙད་གཏོད་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། འདི་ལྟར་

ཁས་མ་བླངས་ན་འབྲེལ་བ་མེད་པས་ཕྱི་དོན་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་སོགས་
མི་རབྱུབ་པས་ཚུར་མཐོང་གི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་འཇིག་པས་ན་རང་རིག་
ནི་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་བའི་ཚད་མའི་གནད་གཅིག་བྱང་གྱུར་པའོ། །གསུམ་
པ་སྟང་བ་སྟ་ཚོགས་པ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུལ་དུ་ཁས་བླངས་པས་ཐ་
སྙད་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་མཐའ་ཐུག་པ་ཤེས་ཤིང་འཁོར་བར་འཇུག་ལྷོག་
གི་ཚུལ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལ་རམིགས་མཚན་སྐྱོས་པ་ཐམས་
ཅད་རང་བྱས་བའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་རབང་དུ་ན། སྟང་བ་སེམས་ཡིན་
ནོ་ཞེས་ཀྱང་མི་རམིགས་མོད། དེ་ནི་ཐ་སྙད་ལས་འདས་པའི་དོན་
རམ་པ་ཡིན་ལ། ཐ་སྙད་སྟང་བའི་ངང་ཚུལ་འདི་ལ་གནས་ན་ནི། ཕྱི་
དོན་ཡོད་པ་ལ་རིགས་པས་གནོད་ཅིང་། སེམས་ཙམ་ཡིན་པ ལ་རྟེ་
བའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པས་ཚུར་མཐོང་གི་ས་ལས་མ་བཏང་བ་སྟེང་
ཞེག་ཁས་ལེན་ན་འདི་ལས་གོང་དུ་བྱུར་པ་མེད་དེ། རྟོག་པའི་དབང་
གིས་བཞག་པ་ཙམ་གྱི ཚོས་རྣམས་རབྱུད་ན་གང་དུའང མ་གྲུབ་ཀྱང་།
རང་ངོས་ཚུད་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟུ་མེད་དུ་སྟང་བ་འགེགས་དུ་མེད་པ་འདི་
སེམས་ཀྱི་སྟང་བཞམ་རང་སྟང་ཙམ་དུ་དངོས་པོ་ཞི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་བཏུས་ན་ཐ་སྙད་ལས་འདས་པའི་དོན་དམ་པའི་ས་
ཡི་ཀ་ཀྱི། འདིའི་གོང་དུ་བྱུར་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཞེག་མི་སྟོད་
པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་དབལ་ཆོས་ཀྱི་གྲྭགས་པས་ཀྱང་།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་གྱིས་དངོས་པོ་ཞི་གནས་ཚུལ་ཇི་
ལྟ་བར་གཟིགས་པའི་དགོངས་དོན་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་

མཛད་བའི་སྐྱིང་པོ་ནི་དེ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ནའང་ཐ་སྙད་བའི་ཚད་མ་དང་དོན་དམ་པ་སྤྱར་སྟེ་སྟོན་པ་ནི་གཞུང་འདིའི་ཐུབ་ཆོས་སོ། །དེ་ལྟར་སྔང་བ་སེམས་ཉིད་ཀྱི་རང་བར་ཤེས་ན་འཁོར་བར་འཇུག་ལྟོག་གི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་རྟོག་ཚུལ་ཡང་། འདི་ལྟར་སེམས་ལ་ཐྱོན་ཅི་ཡོག་གི་བག་ཆགས་སྔ་ཆོག་བཞག་བའི་དབང་གིས་སྤྲིད་བའི་རྒྱུན་བར་མ་ཚད་དུ་མི་ལས་ལྟ་བྱའི་སྔང་བ་སྔ་ཆོགས་སུ་ཤར་ཡང་། དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ལས་རྒྱུ་གཞན་མེད་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སེམས་ཉིད་མོང་ངའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་སྤྲིད་བའི་ཁམས་སུ་འཇུག་པ་ལ་དེ་བཞིན་ཤེར་བའི་ཐུག་གིས་ཀུ་མི་སྤྲོད་ཅིང་། རང་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་ན་དེ་ཁོ་ནས་ཆོས་ཀུན་ལ་དབང་བསྒྲུབ་པ ཡིན་གྱི། ཐུབ་རོལ་ནས་དབང་ཐུག་སོགས་མཉེས་པ་དང་། ཡུལ་དུས་ངན་པ་ནས་བྱོལ་དེ་བཟང་ཐོག་ཤེད་དུ་འཁོད་པ་སོགས་རྒྱུ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་བར། བཟོད་པ ཐོབ་ནས་དེ་ཕན་ཆད་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བ་སོགས་ཐམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་རང་གི་སེམས་ཉིད་ཀྱི་དབང་གིས་མིན་བར། ཐུབ་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་འཐུག་ཡིས་ཡོན་ན་ནི་བཟང་ངན་བྱེ་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་པ་ནི་རྟག་ཏུ་སྣང་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པས། ཈ཾཊཱ་ནས་སུ་བླངས་པའི་གང་ཟག་ལ་ཐུབ་རོལ་གྱི་དབང་ཤས་བྱུང་བའི་རྟེན་བསྟན་པ་སོགས་གཏན་དུ་སྤངས་པ་མི་སྤྲིད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐུབ་ན། སྣང་བ་སེམས་སུ་ཤེས་པ་དེས་འཁོར་བར་འཇུག་ལྟོག་ལ་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ངེས་པ་བཏུན་པོ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་རང་གི་སེམས་ཉིད་

ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆོས་ཀུན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་
གྱུབ་མཐའི་ཁྲད་ཆོས་མཆོག །དངོས་པོ་དེ་སྟང་ཚུལ་གྱི་ཡོན་ལྟགས།
བསྐོམ་པའི་མན་ངག་གི་གནད་དམ་པ། སྤིད་བའི་འཁྲུལ་འཁོར་འཇིག་
པ་ལ་བཤན་པ་སྤོག་གི་གནད་དང་། ཤིང་མཁན་ཤིང་གི་གནད་ལ་
མཁས་པ་ལ་སོ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཐབས་ཁྲད་པར་བས་ཟིན་ན་མཐའ་
ཐུག་རོ་རྗེ་གཞན་པའི་སྐབས་སུ་མན་ངག་གི་སྟོང་པོའང་འདོ་ཁོ་ན་ཡོན་
ནོ། །དེང་སང་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མྱོང་བས་མ་རྟེན་པར་ཆོག་ཙམ་ཁ་
ཁྱེར་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ལ་གདངས་ཤ་གཅོད་པ་ཙམ་གྱི་ཆོས་དེ་བླབས་
ཆུང་ཞིང་། དེ་ལས་བླབས་ཆེ་བའི་གཏན་ཚིགས་ངང་། བཤད་ཐུ་
ཆེས་བསྟེད་དེ་ལམ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་སྙམ་ནའང་ཐོས་ངས་ཀྱི་སྟོ་
ཀུ་གཅོད་དགོས་མོད་ཀྱང་། ཉམས་ལེན་སྟོང་གོང་ཡང་དྲྭ་དགོ་ན་
ཆོད་གདའ་སྟེ། ཆོས་ཡཀ་དུ་ལོན་བའི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་ན།
ཀུལ་བའི་ཡུམ་ལས། རྒ་བ་བོར་ནས་ཡལ་གཅོལ་བ། ཟས་མཆོག་
ཆེད་ནས་ཟས་ངན་ཆོལ་བ། གླང་པོ་ཆེད་ནས་གླང་རྡེས་ཆོལ་བ། བཟང་
མང་སྟེར་བའི་རྡེ་བོ་ལ་མི་སློང་བར་ངན་ཉང་སྟེར་བའི་བྱན་ལ་སློང་བ་ལ་
སོགས་པའི་དབེ་གསུངས་པ་དེའི་ཚུལ་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྒ་བ་བོར་ནས་ཆོག་
གི་སྨྲས་པ་ཙམ་མྱངས་པའི་དེགས་པས། གཤེད་དང་ལྡན་པ་གཞན་
ལའང་བཆུས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་བླབས་ཆེ་ཆུང་གི་བསྟལ་
བར་བཟུང་བའི་ཚོད་དུ་གདའོ། །དེས་ན་སྟང་པ་ཐམས་ཅད་རྟང་རྩེ་དུ་
ཤེས་པ་འདི་ནི་མདོ་སྡེགས་གང་གི་ཡང་ལམ་དོན་དུ་གཉེར་པ་ཞིག་ཡོན་

ཐན་ཚད་ཤིན་དུ་ཡིད་ཆེས་དགོས་པ་ཞིག་ལ་འདི་ལས་གལ་ཆེ་བ་མེད་
དེ།། མཚན་གཅིག་གི་མི་ལས་ན་སྡང་བའི་ཚུལ་སྡུ་ཚོགས་ལའང་།
ཐབས་གཞན་གྱིས་སྐང་བར་རྩོམ་ན་ཟད་དུ་མེད་ཀྱང་། སེམས་ཉིད་ལས་
བྱུང་བར་ཤེས་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་བང་ཞིར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་
སྤྲིད་པའི་སྡང་བ་དུས་ཀྱི་མཐའ་དང་ཐོག་མར་ཡོད་པ་
འབྲས་སོགས་ལས་བྱའོ།།

བཞི་པ་རྣམ་གྲངས་དང་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་
སུ་ཕྱེ་བ་ནི་ཆོས་མཆོག་དུ་གྱུར་པའི་ལུགས་སྲོལ་བཟང་པོ་སྟེ། འདི་
ལྟར་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བདེན་མེད་དུ་མ་བསྟན་ན་ནི་ཐེག་མཆོག་ཏུ་
གཞི་དང་ཟངས་ཕྱིན་ཆི་ལྟ་བུ་འཇིག་པའི་ཐབས་མེད་ལ། དེ་ཙམ་ཞེས་
དོན་དམ་དུ་བསྟན་ན་ནི་ཆུང་བ་ཁ་ཅིག་དམ་ངན་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ལ་
ཅམ་གནས་ལུགས་སོ་སྐམ་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཞེན་ནས་བསོར་མོ་རྩེ་
བའི་ལྟ་བར་འགྱུར་ལ། ཞེན་ཆུལ་ལའང་སྟོང་ཉིད་ལ་དབོས་པོར་ཞེན་
པ་དང་དབོས་མེད་དུ་ཞེན་པ་གཉིས་ཡོད། མཐའ་གང་དུའང་ཞེན་མ་
རྙེད་ངེ་ཞེས་སྨྲས་ན། སྤྲིད་པའི་རིམས་ནད་མཐའ་དག་གི་བཉེན་པོ
སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་འི་བདུད་རྩིའི་འབྱུང་གནས་རིགས་པའི་རྣམ་དབྱེད་ཀྱིས་
བྱངས་པའི་ངེས་རྟེན་ཤེས་རིག་ཏེ་བོར་ཏེ། ཅི་ཡང་ཡོད་ལ་བྱས་ན་མི་རྙེད་ངེ་
སྐམ་དུ་བྱན་མེད་སྐྱན་པའི་འཐོབས་པོར་ཞྭགས་པ་དེ་ལྟ་བུས་ནི། ཆོས་
ཟབ་མོ་འདི་བལྟ་ཞིང་མཐོང་བ་དང་རྟོག་ཅིང་ཉམས་སུ་མྱོང་དཀའ་བ་
ཡིན་དེ། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན།

ཤེས་རབ་ཆུང་ནམས་ལྡང་བར་འགྱུར། །རྩི་ལྷུར་སྐྱེལ་ལ་བཟློང་ཉེས་དང་། །དེག་སྡུགས་ཅེས་བར་བསྒྲུབས་པ་བཞིན། དེ་ཕྱིར་ཞེན་བས་ཆོས་འདི་ཡི། །གཏེར་རྩོགས་རབ་ཁང་ནས། །ཐུབ་བའི་གྱུར་ནས། །རང་དུ་ལོག་བར་གྱུར་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ། །དེས་ན་དང་པོར་ནམ་གྱངས་ཅམ་དོན་དམ་བཅདས་དང་ས་ཞེན་བཤོག་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ནམ་གྱངས་མིན་པའི་དོན་དམ་བསྟན་པས་དང་ས་ཞེན་ཀྱི་ཚའང་བཀག་སྟེ། མདོར་ན་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། གཉིས་ཡིན་དང་། གཉིས་མེན་གྱི་མཐའ་བཞི་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མ་སྐྱེས་པར་དེ་དག་གི་དམིགས་གཏད་ཞེག་པའི་སྐྱོས་བྱལ་ཆེན་པོ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་བར་བྱ་བའི་དོན་ཟབ་མོ་གང་ཞིག་ཡིན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །ཚུལ་དེ་དག་ནི་ཞི་བ་སྟེས། སྟོང་ཉིད་བག་ཆགས་གཅོས་པས་ནི། །དངོས་པོ་འི་བག་ཆགས་སྐྱོང་འགྱུར་ཞིང་། །ཅོ་ཡང་མེད་ཅེས་གོམས་པས་ནི། །དེ་ཡང་ཕྱི་ནས་སྐྱང་བར་འགྱུར། གང་ཚེ་གང་ཞིག་མེད་དོ་ཞེས། །བཏུག་བྱའི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པ། །དེ་ཚེ་དངོས་མེད་རྟེན་བྱལ་བ། །ཐྱོ་ཡི་མདུན་ན་ཇི་སྲིད་གནས། །གང་ཚེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག །ཐྱོ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། །དེ་ཚེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། །རམིགས་པ་མེད་པར་རབ་དུ་ཞི། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་མཐའ་བཞི་ལས་གཞན་པའི་བསམ་བྱ་ཞིག་མི་སྐྱེད་པས་མཐའ་བཞི་ཆར་བཀག་ན་ཅིའང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་

ཀ་ཤང་གི་ལྷགས་དང་ཁྲད་ཅི་ཡོད་སྟམ་ན། ཀ་ཤང་ལ་སོགས་པ་ནས་དངོས་ཞེན་ཐམས་ཅད་ཁེགས་ནས་དམིགས་གཏད་ཀྱི་མཚན་མ་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་ནས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། སེམས་ལ་འགྱུ་འཕྲུ་ཐམས་ཅད་བཀག་པ་ཙམ་ལ་མཐའ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་ལྟུ་ཅི། ཡོད་མཐའ་ཡང་སེལ་བའི་ཚུལ་མཚན་མེད་ལ། རྣམ་བར་མི་རྟོག་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཡང་དག་འདས།། ཉེ་བར་ཞི་དང་ངེ་བ་ཉི་དོན། །མངོན་རྟོགས་འཇིག་པ་རྣམ་པ་ལྟ། ། སྤང་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་སོགས་ལྟ་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་ཤེས་བར་བྱའོ། །མེད་པར་རིགས་པས་དབྱད་ནས་འཇིག་སྤྲངས་དང་བཅས་ཏེ་བསྒོམས་ན་ཡོད་ཞེན་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཀྱང་དངོས་མེད་ལ་དམིགས་པ་མ་དོར་བས་སྤྲོས་བཟུང་དུ་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་ནི་གང་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། ལ་ལས་བིདེན་གྱུབ་བཀག་པའི་མེད་དགག་ལ་ཞེན་ནས་ལྟོད་ཟེར་ཡང་དངོས་ཞེན་དང་བཅས་བཞིན་དུ་ཆུ་ཐབྱས་ལ་སྐྱར་བ་འདིས་བར་ཆད་ལྟ་ཞེས་བྱ་གགས་པས་ན་ཁྱོད་ཆད་ལྟའང་ཡིན་ཏེ། འདི་བདེན་པར་ཡོད་ཞེན་གྱི་གཉེན་པོར་འཇིག་སྤྲངས་དོན་མཐུན་ཡིན་པས་མི་རྟག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་སོགས་བཞིན་དུ་ལས་དང་པོ་བའི་བསྒོམ་པར་བྱ་བའང་ཡིན་མོད། ལྟ་བ་ཁས་ལེན་ཀུན་བྱལ་གྱི་དབུ་མ་ཆེར་པོ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་བསྒོམ་ན་ཤིན་ཏུ་དམན་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ངང་བཞིན་ཅན་གྱི་མེད་པར་ལྟ་བ་ནི་ཡིན་ནོ། །དེའང་

ཡས་དང་བོ་བའི་དགག་བྱ་བཀག་བའི་མེད་ཀྱང་ཅམ་ཞིག་ཟློ་ཡུལ་དུ་
འཆར་སྲིད་ཀྱང་། དབུ་མས་དབྱད་པ་གནད་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས།
རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། མེད་པ་ཙམ་གྱི་ངྭད་ལེགས་པར་ཕྱེད་པའི་
ཚོ་ནས། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་དོན་དུ་དབྱེར་མེད་པའི་ངེས་
ཤེས་ངྭད་པར་ཅན་གྱི་འཇིག་སྟེན་ནི། གཡང་ས་ལྟ་བུ་རྟག་ཚད་ཀྱི་
མཐའ་གཉིས་སེལ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་མོད། ཇི་སྲིད་དགག་བྱེད་ཀྱི་
འཇིག་སྟེན་དང་བཅས་པ་དེ་སྲིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྣོས་པ་མཐའ་
བཅི་བྱེད་བའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ། །མཐའ་བཞིའི་གང་དུའང་གནས་
པ་མེད་པར་རིགས་པས་ཟུང་གིར་ཆོད་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་དྲངས་
པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཚུལ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་
པས་ནི་སྣོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནུས་ལ། དེ་ལས་སྣོ་
འདོགས་གཅོད་པ་དང་བོགས་དབྱང་དུ་མེད་པའི་ཡང་དག་མཐའ།
ཡུམ་ནས་བཤད་པའི་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་དོན་རྣམ་ལ་ཡིད་ཆེས་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མཉམ་གཞག་གི་སྣོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་
གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གི་དབང་དུ་ན། མཐའ་བཞིའི་དམིགས་གཏད་
མེད་ཅིང་སྣང་རྟོག་གི་ཡུལ་མིན་པས་ཁས་ཀྱང་མི་ལེན་པ་ཡིན་གྱི།
དམིགས་གཏད་ཡོད་བཞིན་དུ་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་གཡོ་སྒྱུའི་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ།
དེ་གཉིས་ཁས་མི་ལེན་པ་ཙམ་འདྲ་ཡང་། དོན་ལ་བདེན་ཟུན་གྱི་ངྭད་
ཡོད་དེ། ཀུན་བོ་ཡིན་པ་ཞིག་གིས་བཀུས་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་།
ཀུན་བོ་མིན་པ་ཞིག་གིས་བཀུས་པར་ཁས་མ་བླངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།

དེའང་མཉམ་གཞག་གི་སྐྱོད་ཡུལ་བརྟེད་དུ་མེད་བའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་ བརྟགས་
བའི་ཐབས་སུ་རྗེས་ཀྱི་ངེས་པས་རྗེད་བ་ཚིགས་གི་ངང་སྟེ་དུ་བརྟུན་བཤད་
དེ།། སྐྱེ་མེད་དང་རང་བཞིན་མེད་བ སྟོང་ཉིད་སྟོན་ཏུ་ བྱ་ཞིས་བཤད་
མཐའ་བྲལ་ལ་སོགས་བའི་མིང་གིས་སྐྱབ་བའི་རྟོག་རྗེད་བའི་ཚེ།
ཚོགས་རྣམས་ནི་རང་གི་བརྟེད་བྱ་ཉིད་ངེས་པར་ བརྟུང་བའི་རྟོག་ཏུ་ ……
འཇུག་པས་ན། དེ་ལས་སྟོག་སྟེ་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བས། དོན་དེ་ཉིད་
དུ་ཁས་བླངས་པ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་ཡས ཞེས་མེད་ཅང་བྱེད་ ཀྱང་དཔྱད་ ……
འཇོག་པར་བྱེད་མོད། དོན་དུ་ཚོག་དེ་དག་ནི་ཁས་ལེན་པང་བམིན་ བ་
བའི་སྟོང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་སྐབས་དུ་བརྟན་པ་སྟེ། དཔེར་ན།
ང་ལ་ཁས་ལེན་མེད་པས ན། ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ནི་བསམ་བརྟེད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁས་བླངས་ཆོག་
དེ་དག་ནི་ཁས་ལེན་ཡོད་བ་དང་བསམ་བརྟེད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་འགྲེལ་ …
བའི་སྐབས་དུ་རྗེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ནའང་མཐུན་མོས་ཐུ་བ་དཔྱད་
པ་ནོ་བྱ་བ་ལ་མི་བལྟ་བར་མཐུན་མོ་ལ་ལྟ་བ་ལྟར། མོང་བས་བས་ཆོག་
ལ་འཆེལ་ནས་ཁས་ལེན་མེད་བར་ཁས་བླངས པ་དང་། བསམ་མི་ཁྱབ་
ཏུ་བསམ་པ་དང་། བརྟེད་དུ་མེད་བར་བརྟེད་བའི་ཐྱིར་སྟེ་དུ་ བ་སྟུང་
རབ་ཀྱི་ཚོག་དེ་དག་ཐུབ་འཕེན་བས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་བར་ཁས་ …
བླངས་པ་ལྟར་འགལ་བར་གོ་བ་ནི་ཆེས་འཁྲུལ་པ་སྟེ་ཤིན་དུ་ མི་རྟུང་ …
བ བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་བརྟེད་དུ་མེད་བའི་དོན་མཚོན་ནེད་རྗེད་བའི་ ……
བརྟན་བྱས་པ་དང་། ཁས་ལེན་མེད་བའི་དོན་ངེས་བཏུང་གི་ཚོག་གིས་

ཁས་བླངས་པ་གཉིས་འགལ་བ་ཅན་དུ་མི་བཟུང་བར་གཞད་གཅིག་ཏུ་…
གོ་བ་གལ་ཆེ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྐྱེ་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གིས་རམ་
པའི་སྤྲོད་ཡུལ་མཐའ་དག་སྟོང་བར་སྟོན་ཅིང་། ཆོས་གང་སྟོང་པ་དེ་
ལ་དེར་ཞེན་ལྷོག་པས་དམིགས་པ་མེད་བར་བསྟན་པར་ཟད་དོ། །དེས་
ན་བདེན་མེད་ཅེས་པའི་ཚོག་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་དབུལ་ན་མ་གྲུབ་པ…
ཙམ་ཞིག་སྟོན་ཀྱི། བདེན་གྲུབ་ཅེས་དགག་རྫུ་གཞན་ཞིག་གིས་བྱམ་
སོགས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་མིན་ཞིང་། ཇོས་གང་ལ་བདེན་པ་མེད་པ་དེ་ལ་
དེར་ཞེན་ལྷོག་དགོས་པས་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་མེད་པར་
རྟོགས་ནས་འཇོམ་སྟངས་ཐམས་ཅད་ཞིག་དགོས་ཀྱི། བདེན་མེད་ཀྱི་སྒྲ་
དོན་ཙམ་ལ་ཞེན་པའི་འཇོམ་པ་ཡོད་ན་དངུལ་སྟ་མ་ཞིག་པ་ཡིན་ནོ། ।
དེ་ལ་གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་དེ་དག་གི་སྟོང་ཉིད་ལ་བདེན་གྲུབ་འགོག……
པའི་རིགས་པ་དེས། དེ་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་འཇོམ་པའི ཞེན་ཡུལ་ཀུང་
མ་གྲུབ་པར་ངེས་ཤུས་ལ། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡཉང་བདེན་གྲུབ་མེད་
ཀུང་དེར་འཇོམ་ཞིག་པར་མི་བྱ་ན། *བྱམ་སོགས་དངོས་པོ་ཀུན་ཀུང་དེ་
དང་འབྲེལ། དེ་སྟར་ན་དོན་དམ་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་བདེན་གྲུབ་
ཅེས་པ་དེ་ཁོ་ན་འགོག་གི་ཚོས་ཅན་ཀུང་མི་ཁེགས་ལ། དེའི་
ཡུལ་ཅན་གྱི་འཇོམ་པ་མཐའ་དག་ཀུང་མི་བཟློག་ན། གཟུང་འཇོམ་གྱི་
སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཁེགས་ལ། གཞན་ཡང་འཕང་པའི་
མཉམ་གཞག་དངོས་པོ འི་འཇིག་རྟེན་ཐལ་བ་སོང་གསུམ་པོ་འཇུག་ཅིང་།
དོན་དམ་དབྱེད་པས་དབྱད་ནས་མེ་བཟློག་པའམ་མི་ཁེགས་པ་ཞིག་ཡོད་

ཀ་བདེན་གྱུབ་ཏུ་འགྱུར་བས་ན། སྐྱེ་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཚོག་གིས་སྒྲོས་
བ་མཐའ་དག་ཞི་བའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། དེས་ན་དཔྱིས་གཏུད་
གང་ཡང་མེད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ནི་ཀ་ཤང་གི་དེ་དང་གཅ་འདྲ་སྟེ།
མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་བྲལ་ནི་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་ཐུག་སུ་མ་ལྷུངས་པ་སྟེ།
སོ་སོ་རང་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཚུབ་ཏོག་གིས་བསྟན་པར་
མི་ནུས་ཀྱང་། མཚོན་པའི་ཚོག་ཏུ། སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་དམ། བདེན་
གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་དབྱ་མ་ཞེས་བྱགས་པ་དེའོ། །དེའང་འཇིག་སྟེན་
ནི་དཀའ་ཏུ་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་བྲལ་བས་
ཡང་དག་པའི་དོན་མི་མཐོང་ན། ཇི་ལྟ་བའི་ཡུལ་ཅན་མཉམ་གཞག་གིས།
གཉིས་སྣང་མཐའ་དག་ཉུག་པའི་ཚུལ་བྱིས་གནས་ཤུགས་བ ཟིགཅ་ པར་
མི་འགྱུར་བས། བསྟན་པ་འདི་ལ་གྱུས་པ་དག་གིས་དེ་ལྟར་བཙོར་ པར་
མི་བྱའོ། །སྐབས་འདི་ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེ་ཡང་། ཟབ་མོ་རྟོགས་པར་
དཀའ་བའི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལ་མདའ་འཕངས་པ་···
ལྟར་བྱིས་པའི་ཐྲོ་འཆུག་པའི་གནས་མི་རྟེད་པར་གསུངས་པས་ན།
མང་དུ་ཟེར་པས་ཅི་བྱ་སྟེ། ཚུལ་འདིའི་གནས་ལ་མི་འགྱུགས་པར་རིག་
པའི་ཐབས་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་པའི་རིགས་ལམ་ལ་ངེས་པ་བསྟེད་
པར་བྱ་སྟེ། དང་བོ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་གཏན་ལ་ཕབ། དེ་ནས་
སྟོང་པ་ཉིད་འབྱུང་བ་ཆར་ཚུལ་ལ་ཡིད་ཆེས། དེ་ནས་སྟོང་གཞིན་དུ་
སྣང་ལ། སྣང་གཞིན་དུ་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་དང་ཉིད་འབྱུང་ཟུང་འཇུག་
པའི་ཚུལ་ལ་བདེན་ཏས་མཉམ་པ་ཉིད་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་འདི་ཉམས་སུ་

ཐུང་བ་མེད་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཐོང་བར་བྱེད་དོ། དེས་ན་ཡོད་བར་ཞེན་པ་དགག་བའི་དོན་དུ་ཕྱི་སྣོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་བའི་དངོས་མེད་ལ་ཞེན་པ་དགག་བའི་ཆེད་དུ་སྣོང་པ་ཉིད་སྣོང་བ་ལ་སོ་པ་ཐ་རྣམས་ཀྱང་གསུངས་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཐའ་ཀྱན་བྲལ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རང་རྒྱུད་པ་དག་ནི་ཐུབ་ཡི་ཁུས་བའི་དབང་གི་དང་བོར་རེ་རྣམ་གྲངས་བའི་དོན་དམ་ལ་ཞེན་ཏེ། དངོས་འཛིན་འདིས་སྲིད་པར་བསྐྱས་ཤིང་འདི་ཡུལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་..... པས། དོན་དམ་བར་ན་ང་བོ་ཉིད་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་ཏུ..... མེད་དགག་གི་འཛིན་སྤངས་ལ་རྟེས་ཆེར་བརྩང་། འདི་བས་མཐའ་བཞི་ཀ་དགག་ཀྱང་། དོན་དམ་བའམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་སམ། བདེན་གྲུབ་ཡུ་བྱའི་ཁྱད་བར་མ་སྤྱད་བར་དགག་བ་མིན་ལ། བདེན་གཉིས་ཕྱེས་ནས་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་སེལ་ཚུལ་སོགས་ཤན་ཕྱེས་ཏེ་སྟབས། །ཚུལ་དེའི་དབང་གིས་དོན་དམ་བར་མ་གྲུབ་སྙམ་བའི་མེད་འཛིན་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ། དེ་མ་གྲུབ་བར་འཛིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་ཡོད་འཛིན་དང་བཅས་བའོ། །དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་བའི་སྐྱེ་མེད་ནི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཁྱོ་གས་ཙམ་ཡིན་པས། སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་མེད་དེ་དག་གཉི་གཅིག་གི་སྟེང་ན་ཕན་ཚུན་སྤོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འགལ་བར་ཅི་སྟེ་མི་འགྱུར་སྙམ་ན། ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་ཡང་བདེན་བའི་སྐྱེ་བ་མེད་བ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་གྲུབ་བའང་བདེན་བར་མ་གྲུབ་པ་ནི། སྣང་ཚུལ་ཀུན་རྫོབ་དང་།

གནས་ཚུལ་དོན་དམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་ན། འགལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད་ཆེས་འཐད་པ་དང་ཐོ་འཛོས་ཏེ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ལས་ཐམས་ཅོང་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་དེ་གཉིས་གཅིག་གིས་གཅིག་མི་འགོག་ལ། གང་ཟུང་རེའི་ཡུལ་ཅན་ཚད་མའི་ངོར་བྱས་ན། རང་རང་གིས་ཇི་ལྟར་བཅད་པ་ལས། བློ་གྲོས་ཕྱོགས་ནམ་ཡང་མི་སྐྱབ་པས། སོ་སོ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་གཏན་ཚིགས་རང་རྒྱུད་དུ་འགོད་པའང་ཡོད་དེ། ཤེས་ན་བཅིན་གཉིས་སོ་སོར་ཞེན་ཅིང་། སོ་སོ་ལ། ལྷག་ལས་སྐུ་ཁས་ལེན་ངས་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཡོད་དེ། དོན་དམ་བར་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་དོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་ཞེན་ངའི་ཚེ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱ་ཐུག་མོང་མིན་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རང་རྒྱུད་པ་དག་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་ཞེན་པའི་དགག་བྱ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན། ཐལ་འགྱུར་པ་སོགས་ལའང་ལྟ་བ་དེ་ལས་སྐྱེད་ཆུང་ཟད་ཀྱང་འདོན་རྒྱུ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མཐའ་བཞི་སྤྲོས་བྲལ་ཁས་ལེན་ཐུན་ཙམ་ཅད་ཀྱང་དབུ་མ་ལས་ལྷག་པའི་སྤྲོས་པ་གཅོད་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་པར་རྣམས་པས་ནམ་ཡང་འགྱུབ་དགའ། །དེས་ན་ཇི་སྲིད་འཇིག་པ་དང་བཅས་ཤིང་བདེན་གཉིས་ར་གཅིག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་བློ་ཁྱོད་ཡུལ་ལས་མ་འདས་པས་སྤྲོ་འདོགས་སོ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་ཕྱིན་ཙམ་ཡང་མི་དཔོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཐལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐལ་ཁྱབ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཁྱབ་ཚུལ་ཡང་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བདེན་གྱུབ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཅེས་དང་ཐོ་འཛོས་

ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་སྙམ་བའི་ཞེན་ཆ་དེ་རིགས་བས་སུན་ཕྱུངས་བས། བདེན་གཉིས་སོ་སོ་རང་ས་ན་འདུག་པ་ལྟ་བྱའི་ཐ་དད་ཞེན་པ་ཞིག་ནས། བདེན་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་བའི་འཛིན་སྟངས་ཐམས་ཅད་ཞིག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འདི་བའི་ལུགས་ལ་མཐའ་བཞི་བོར་བདེན་གྲུབ་དང་དོན་དམ་སོགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་སོ་སོ་འི་ངྲུད་བར་སྣང་མི་དགོས་པར་མཐའ་བཞིའི་ཞེན་ཡུལ་ཁེགས་པས་ཡུལ་ཅན་ཟློས་དམིགས་པ་དང་། ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་མཐར་ཐུག་པའི་……གཏན་ལྟགས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་…པར་ལ་ཟློ་བ་ཡིན་ཀྱང་། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ལམ་དང་འབྲས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་མས་ཇི་ལྟར་གཞལ་བ་ལྟར་གཞོད་མེད་དུ་…འཇིག་པའང་ཆེས་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་ཁས་ལེན་ཡོད་མེད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་བཟུང་བར་རྣམ་པར་སྤྲོ་སྡུ་བ་འདི་ཀུན་…མཉེན་ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཐུན་མོང་མིན་པ་སྟེ། གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཐལ་ཟློག་སོགས་ལ་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་ན་ཡིད་ཆེས་…སྐྱེའོ།། །།མཁའ་པོ་གཉང་འདོད་ནི། ཐོག་མར་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་འཛལ་བའི་ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པས་ཚུལ་གཉིས་བསྒྲུབས་ནས། མཐར་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་ཆེན་པོར་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་…ཞེན་པའང་བཀག་ནས་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་…ཇེས་སུ་མཐུན་པར་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་གཏན་ལ་ཕབ……

བས་གཞུང་དེ་གཉིས་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པས་དབྱེ་བསྡུ་མེད་པར་....
མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །འོ་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་
སྙམ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁས་ལེན་ཀུན་བྱལ་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་རིགས་པས་
ཆུ་ཆེར་བསྒྲུབས་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་གྲངས་བའི་དོན་དམ་ཁས་
ལེན་དང་བཅས་པ་དེ་རྟག་དུ་བདོག་ཏས་འཆད་པ་རང་རྒྱུད་བའི་མཛོད....
ཉིད་ཡིན་ལ། རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་བའི་དོན་དམ་ཁས་ལེན་ཀུན་བྱལ་རྟག་
དུ་བདོག་ཏས་འཆད་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་
གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཇོག་པའི་སྐབས་སུ་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་བྱེད....
གྲུབ་པ་འདོད་མི་འདོད་དང་གཏན་ཚིགས་འགོད་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད....
པར་ཕྱེས་ཏེ་འཇོག་པ་ནི་ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་ཅམ་སྟེ་གོང་གི་མཚན་ཉིད་
འདིད་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁས་ལེན་ཡོད་མེད། ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་
གྱིས་གྲུབ་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་མི་བཞེས། རང་བཞིན་མེད་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་
ཚིགས་ཐལ་རང་དུ་འགོད་ཚུལ། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་
སྣང་མི་སྣང་གྱི་གནད་ཀྱང་མ་ཐག་བའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རབ....
གསེས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམ་གྲངས་བའི་དོན་དམ་ལ....
གནས་ནས་བདེན་གཉིས་སོ་སོ་ལྟ་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པ་ཞིག་རྣམ་པ....
ཀུན་ཏུ་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་པ་དང་ཁྱད་ཕྱེ་མི་ཤུས་ཏེ། རང་མཚན་
གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུའང་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཇི་སྙེད་པ། རང་གི་
ཀུན་རྫོབ་ཚད་གྲུབ་ལའང་མཚུངས་ཏེ། གང་ཡང་དཔྱད་མི་བཟོད་པར་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུའང་བཀག་པས་

ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་བདེ་བ་ཙམ་ལས། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅིའང་མི་འཐོབ་ལ། རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དོན་དམ་དབྱད་བཟོད་དུ་བསྟུབ་པ་མིན་པས། དོན་དམ་རྟོག་ཚུལ་ལ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་གིས་འཕགས་པའང་འདིའོ་ཞེས་ཡིད་ཆེས་གཏིང་ཚུགས་པ་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་ར། །དེ་ལྟར་མཁས་ཆེན་གྱི་དབུ་མའི་རྒྱུད་འདིར་ནི་ཐམ་རང་གཉིས་ཀ་དོན་རྒྱས་འདུ་བས་དབུ མ་ཀུན་གྱི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཐམ་རང་ཞེས་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། བདེན་གཉིས་སོ་སོ་འི་ཚད་མས་ཇི་ལྟར་གཞལ་བ་ལྟར་སོ་སོར་ཁས་ལེན་པ་ལ་རང་ཉིད་གནས་ནས་གཞན་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་རང་རྒྱུད་ཀྱ་གཅོ་ཆེར་སྒོར་ནས་ཆོལ་བའི་སྐྱོན་སྤོང་བ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ལ་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། (རང་མཐའ་བཞི་སྒོར་བྱས་པས་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི ཆོལ ད ཨ་ཁོ་རང་གི་ཁས་བླངས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐལ་འགྱུར་ཏ་བཀོད་པའི་སྐོ་ནས་ལོག་རྟོག་བཟློག་པས་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དེའང་སྐྱོན་དགོས་སུམ་ལ་སོགས་པའི། །དོན་གྱིས་འགའ་ཞིག་དམིགས་ན་ནི། བསྟུབ་པའམ་བཟློག་པར་བྱ་ན་དོ། །མེད་ཐུབ་པ་ལ་སྐན་ཀ་མེད། ཅེས་དང་། ཀང་ལ་སྟོང་ཚིན་ཆུང་ངུ་ཡོད། །སྟོང་པའང་ཆུང་ངུར་ཡོད་པར་འགྱུར། །ཚི་སྟོང་ཆུང་ངུར་ཡོད་ཆ་ན། སྟོང་པ་ཡོད་པར་ཀ་ལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། ཀུན་ཏེ་འདི་པ་ཙམ་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་རང་

སྐྱེ་བ་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་འདང་མེད་པར་གདོད་ནས་རང་བཞིན་མེད་པའི་.....
ངང་ཚུལ་དུ་གནས་པར་མཐོང་བའི་ཚེ། བསྒྲུབ་ཅིང་རྣམིགས་པར་བྱ་
བའམ།། དགག་ཅིང་བསལ་བར་བྱ་བ་ཆུང་ཟད་མེད་པར་སྣོས་པའི་
མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་གྱུར་ནས། ཁས་
ལེན་དང་འཇིག་སྤྲངས་ཐོས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཟུང་འཇུག་རབ་ཏུ་མི་གནས་
པའི་དོན་ལ་རེག་པར་གྱུར་པ་ནི་བྱ་བའི་གཞུང་གི་བསྟན་དོན་དྲི་མ་མེད་
པའོ།། །།དབུ་མ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། དགག་སྒྲུབ་
གཉིས་ཀ་དགག་འབའ་ཞིག །དངོས་ལ་དགག་སྒྲུབ་གང་ཡང་མེད།
ཅེས་གསུངས་སོ། །སྒྲིང་གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་བསལ་བཞག་མེད་
པར་སྟོན་པའི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་དོན་ཇི་
བཞིན་ཇེན་པར་འཚར་དཀའ་བས་གོམས་པ་ཡུན་བསྲིང་བར་བྱའོ། །
ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་རྣལ་མ་འཇིག་ན་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཆོས་སུ་
བཅད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལྟར་ཡེ་སྟོང་སྒྲིས་བྱལ་ཆེན་པོ་ཇི་ཚུལ་དུ་འཇིག་
པར་མཇོད་ཅིག །དེ་ཕྱིར་ཐལ་རང་དེ་དག་མཉམ་གཞག་བདེན་པ་ཉིས་
ར་གཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྗེས་ཐོབ་གཅིས་སོ་སོར་འབྱེད་
པའི་ཤེས་རབ་ལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ.....
ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་དོན་དམ་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་འདིས་ཐལ་རང་
གི་གཞུང་ཡང་ཆུ་བོ་གཅིག་འདྲེས་སུ་སྣང་ཞིང་། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་
འབྱེད་ཀྱི་ཚེ་ཐལ་རང་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་ཁྱད་

མཉམ་གཞག་ཏུ་མཐའ་ཀྱན་ཏུ་རྣམ་བར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་སོགས་དགོས་པའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་སྐད་བཤད་པས་མཚོན་སྤྲིན་གྱུལ་པའི་མཐའ་རྣམ་དག་གང་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་ཐ་ལྷག་ཏུ་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རྡུ་བཞག་པ་ལྟར་གྱུལ་མཐའི་གཏིང་སྟེགས་ཀུན་སོམ་ཉི་ལས་བཟློལ་བར་འཆུད་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །བོད་འདིར་ཐལ་འཆུད་བ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་ཀྱང་རང་ཆུད་པའི་ཕྱོགས་སུ་འཁོར་བ་ནི་སྔོན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཁྱད་ཞིག་ལས་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །མངོན་སུམ་ཐག་ཆོད་རིགས་པའི་མན་ངག་འདི། །འཇམ་དབྱངས་རྣལ་བར་དགྱེས་པའི་འབྲུག་སྒྲ་ཡིན། །གྲུབ་མཐའ་ཤན་མ་ཕྱེད་པའི་ཆོ་ལམ་གཅིག། །འདི་དང་ཐུབ་ན་སྐད་ཅིག་ཅིད་ལ་སྒོང་། བར་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དོ། །

ཕྱ་བ བདེན་གཅིས་སོ་སོ་འི་ཁས་ལེན་མ་འཁྲུགས་པའི་དགོས་པ་ནི། །མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྣང་བསམ་བཟོད་པ་དང་བྲལ་བས་སྐྱེ་གཙོ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། བདེན་གཅིས་ཀྱི་ཚད་མ་ཤེས་རབ་དྲི་མེད་ཆུལ་བཞིན་དུ་མ་སྐྱེས་པར་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་ཀྱང་མི་ནུས་ལ། འཕགས་པ་རྣམས་ཞུགས་ཀྱང་རྟེན་ཞོར་ཁྱོད་ཤེད་ཡིན་མིན་སོགས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་གཙོ་ཡུལ་ལས་མ་འདས་པས་ན་གཞན་ལ་འདོམས་ཤིང་རྟེས་སུ་སྟོན་པ་དང་། ཚོལ་བ་ལ་རྩོད་པའི་གཏམ་སྐྱ་ལ་སོགས་ལ། འདི་ལྟར་ན་ཡོད། འདི་ལྟར་ན་མེད། ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་མ་ནོར་བར་

ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདེ་གཤེགས་ནས་སྣུམ་པས།
ལས་ཀྱི་འབྲས་དང་ལམ་དང་འབྲས་བྱའི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ལ་དགག་པ་
དང་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པ་རིགས་པའི་ལམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡང་དག་པའི་
ཐ་སྙད་གཞོད་མེད་དུ་འཇོག་ཤུས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་
པ་ཤན་འབྱེད་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐྱེས་ཐོབ་པ་དེ ལ་
བརྟེན་ནས་སྣོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་མཉམ་པ ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་
སུམ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ལ མངའ་དབང་ཅ བྱོར་ངས་
འགྱུར་རོ། །དེའང་སྐང་སྟོང་མཉམ་ཉིད་ཆེན་པོ་ཆ ཐབ་ངཉྀའི་སྣོས་རྟང་
རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་མཐལ་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་ན་འདི་གཉིས་སོ་སོར་ཞེན་པའང་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་རིང་བས་ཐ སྙད་
དུའང་ཀུན་རྫོབ་ར་ངང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་པ ཡིན་གྱི། རྣམ་གྲངས་
བའི་དོན་དམ་མེད་ཀུང་ཙམ་ལ་གནས་ནས་ཐ སྙད་ཚད་མས་རྒྱེད་དོན་གྱི་
ཀུན་རྫོབ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནམ་ཡང་འགོག་མི་ནུས་ལ། གལ་
ཏེ་བཀག་ནས་མེད་པ་ཙམ་བསྒོམས་ན་བདེན་གཉིས་ཕྱོགས་སུ་ལྟུང་སྟེ་
སྐབ་ཕྱོགས་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པས། ཕྱར་བྱ་བས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྣམ་
པར་སྐྲོམ་པ་སོགས་བསམ་གཏན་དང་པ་བདུན་གྱི་གཞུང་དང་ཚུལ་འདྲ་
བའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ནས། ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་
ལས་ཀྱང་། ཚུལ་འདི་མི་ཤེས་སྟོང་པ་ཕྱུང་ཚད་པ། །ཆོག་ཏུ་ཡོད་
མེད་མཐའ་བྲལ་ཞེས་སྨྲ་ཡང་། བྲལ་གཞི་མི་ཤེས་སྒྲིབ་རྩེའི་ལྟ་བ་ཅན།
བསྟན་པ་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱུར་བའི་ཕྱིར། །ཤེས་མཁའི་ཡིད་ཅན་ཐལ་

བས་བྱག་བར་བྱང་། །ཞེས་གསུངས་ལ།

དེ་ལྟ་བུའི་མཐའ་བཞིའི་སྨོས་བྱལ་ཆུད་ལ་སྐྱེ་ཚུལ་ཡང་། ལས་དང་པོ་པ་རིམ་ཀྱིས་འཇུག་པའོ་དབང་དུ་ན། ཡང་དག་པའི་རིགས་པ་དྲི་མེད་ཀྱིས་དང་པོར་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་འཛིན་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སྐྱེ་སྲུང་ལ། ཤིས་ནས་མེད་པ་སོགས་ལྟག་མ་གསུམ་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་བཀག་ནས། ཕྱོགས་དེ་བའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་མི་གནས་པའི་ངེས་ཤེས་ཐུབ་པར་ཅན་……རྟེས་མཐུན་དུ་བསྒོམས་པས་ནམ་ཞིག་རེས་འཇོག་མེད་པར་སྨོས་པའི་…མཐའ་ཀུན་ཅིག་ཅར་ཁེགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གཅུལ་སྟེ……འཕོ་བ་འགྱུར་དེ། ཀུན་མཆེག་ཆེན་པོ་བསོད་ནམས་མེང་གེའི་ཞལ་སྔ་ནས། གནས་ལུགས་དབྱེད་པའི་སོ་སྐྱེའི་བྷེ་གྲོས་ཀྱིས། །མཐའ་བཞིའི་སྨོས་པ་ཅིག་ཅར་མི་ཁེགས་ཀྱང་། །རེས་འཇོག་ཆུལ་གྱིས་བཞི་ཆར་བཀག་ནས་ནི། །ཆུལ་བཞེག་བསྒོམས་པས་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་ངའི་ཚོ། །ལྟ་བ་ཆོས་དབྱིངས་མཐོང་བའི་ཐ་སྙད་མཛད། །ཅེས་ཨསངྒའི་བ་བཞེད་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཐའ་བཞིའི་སྨོས་བྱལ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གནས་ལུགས་འདི་ལ་སྟ་འབྱུང་གྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་རང……ལུགས་དྲི་མ་མེད་པར་བཟུང་ནས། རོ་རྗེ་ཐེག་པའི་མན་ངག་ཟབ་མོ་ལ་གནད་དང་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་པའི…ཐབས་རྟོགས་པ་བཞེའི་གཏན་ཚིགས་སོགས་རིགས་པ་རྣམ་དག་གི་ལམ་ནས་ངེས་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ……

དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་ངེས་པའི་གདྲིང་ཐོབ་པས་གྱུབ་བརྟེས་བར་མ་ཚད་
བར་བྱོན་ཅིང་། ཐུགས་ནས་ཆོས་གཉེར་འབྱམ་ཐུག་རོལ་བ་དང་།
འཛའ་ལྷས་ཟང་ཐལ་ཀྱི་ས་ལ་གཤེགས་པ་མང་ཤིག་བྱོན་པ་ནི་ཡམ་གྱི་
འདྲེན་པ་ལྟ་བ་རྣམ་བར་དག་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གོ །འོ་ན་
འདི་རྣམ་པར་ཁྲོད་ཅི་བཞིད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཆུལ་བས་
ཟབ་མོ་ཉི་མདོ་རྒྱུད་རྣམས་སུ་ཡང་ཡང་བསྟན་པའི་མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས····
བྱས་ཏེ་ཉིད་ཆུབ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་དང···
བརྒྱུད་པའི་ཚུལ་དུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བྱས་ཤིང་གྱུབ་ཆེན་རིག་པ འཛིན་
པ་མཐའ་དག་གི་ཐུགས་ཉམས་སུ་བསྟར་བ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་ལམ་གགྲོད་པ་གཅིག་ཏུ་པ་ཡིན་པས་གསར་རྙིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི···
དགོངས་པའི་མཐིལ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚུལ་མཆོག་ཙམ་བཤད་ན། དམྱེས་
མཛད་ལོ་ཙ་བ་ཆེན་པོས། མཐར་ཐུག་ལྟ་བ་ཁྱད་པར་ཅན། རྒྱུ་
འཇུག་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ ཡི་ན།
ཐབས་ཤེས་ཡ་བྲལ་འདོད་པ་གང་། །མཐའ་རྩ་ལྡང་བ་རྟགས་བྱའི་
ཐྱིར་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བོད་ཡུལ་གྱུབ་པའི་རྒྱལ་པོ་བཞད་
པ་རྣོ་རྩེས། སྔང་དང་སྟོང་པ་དབྱེར་མེད་ན། ।ལྟ་བ་ཁྲོང་དུ་གྱུར་པ་
ཡིན། །ཞེས་དང་། ཡོད་པ་དངོས་པོར་སྔང་བ་དང་། ।མེད་པ་
སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་གཉིས། ।ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ར་གཅིག་པས། ।
རང་རིག་གཞན་རིག་ཡོད་མིན་ཏེ། ।ཞེས་སོགས་དང་། ཟླ་མ་ས་
སྐྱ་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གདམས་པ་ཞེན་པ་བཞི་བྱལ་

བྱི་མན་ངག་ལས། འཇིག་པ་བྱང་ན་ལྷ་བ་མིན། ། ཅེས་དང་ གང་ཟན་མཁས་པའི་དབང་པོ་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེ་དཀོན་མཆོག་ རིན་འཕགས་ཀྱི་ གཙུག་ཏོར་ལ། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡི་ གཙུག་ཏོར་ཞེས་ གསུངས་ཏེ། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡི་ གཙུག་ཏོར་ཞེས་ བྱ་བ་ནི་ ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡི་ ཐུགས་ཀྱི་ ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡི་ ཐུགས་ཀྱི་ ཁྱད་པར་ནི་ ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡི་ ཐུགས་ཀྱི་ ཁྱད་པར་ཏུ་ ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡི་ ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡི་ ཁྱད་པར་ནི་ ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡི་ ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ ཁྱད་པར་ཏུ་ ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡི་ ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ ཁྱད་པར་ཏུ་ ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡི་ རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ།

བར་ཅིག་ཅར་དུ། །རྟེན་འབྲེལ་མི་བསླུན་མཐོང་བ་ཚམ་ཉིད་ནས། ། ངེས་ཤེས་ཡུམ་གྱི་འཇིག་སྟངས་ཀུན་ཞིག་ན། །དེ་ཚོ་ལྟ་བའི་དབུད་པ་རྫོགས་པ་ལགས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དཔལ་ངང་བྱང་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཡོད་པ་མ་ཡིན་རྒྱལ་བས་ཀྱང་མ་གཟིགས། ། མེད་པ་མ་ཡིན་འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་གཞི། །འགལ་འདུ་མ་ཡིན་རྒྱུང་འཇུག་དབྱ་མའི་ལམ། །མཐའ་བྲལ་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པར་ཤོག །ཅེས་དང་། རྟོགས་པའི་དབང་ཕྱུག་དོལ་པོ་བས་ཀྱང་། རྗེས་སྐོབ་ཤན་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབུད་ཚེ། མཐར་འབྲས་རྒྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཉིད་རྟག་བརྟན་ཞེས་པ་གཡུང་དྲུང་གི་བདག་ཉིད་མི་བསླུ་བའི་བདེན་པ་དམ་པ་ཡིན་ཚེད། མཉམ་གཞག་ལ་རྗེ་བའི་ཚེ་ན་སྤྲོས་པ་ཀུན་བྲལ་བརྒྱམ་པར་གསུང་བའང་ཤིན་ཏུ་གཟུང་ཟབ་ཅིང་། གཞན་ཡང་གསང་བདུག་སྒྲོལ་བའི་མཚན་པོས། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཆོར་ལས་འདི་རྣམས། །རོ་བོང་རུ་ལྟར་ཅང་མེད་དམ།། བདེན་པའི་དངོས་པོར་རྣམས་བརྟགས་པས། །ཀུན་ཚད་གཉིས་སུ་ལྡུང་བར་འགྱུར། །རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་ཆད་སྟོང་པས་དྲག སྟོང་ཞིང་རྟེན་ཅིང་འབྱུང་ཤིར་སྟོང་། །སྟོང་ཉིད་ཤིར་ན་ཀུན་འབྱུང་བས། །སྟོང་དང་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་མེད་པ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་མཚོན་ཏེ་དམ་པ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་དང་གྲུབ་ཐོབ་དགོངས་པ་གཅིག་ཟེར་བ་ལྟར་ཏོ། ། འོན་ཀྱང་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་ཐུགས་རེ་རེ་རྩལ་དུ་བཏོག་པའི་གཞུང་··· རྣམས་ཀྱང་ཀུན་ཉོན་ཐུགས་འཇོམས་པ་དང་། རྣམ་དྲང་ཐུགས་སྐྱབ་

བདེ་གནས་མཁས་ཆུང་བར་བ་ཡིན་ཀྱང་། མཐར་གྱུག་གི་གནས་ལུང་ལ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དབེར་ན། སྨིད་བའི་སྐྱག་བསྟུམ་ལ་འཇིགས་བའི་ཡིད་དང་ཞི་བ་ལ་དགའ་བའི་ཡིད་གཅིག་ལས་··· དང་བོ་བས་བསྒེད་དགོས་·· བ་ཡིན། བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྨིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཟིགས་བའི་སྐབས་ན། འཁོར་འདས་ལ་འཇིགས་སྨིད་ཀྱང་སྐང་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལུགས་དབྱད་བའི་ཚེ་ན། རྟེན་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས། མཐའ་བཞི་སྤྲོས་བྲལ་ཉིད་བསྟུབས་ནས། དེ་དང་འགལ་བ་རྣམས་དགག་པར་བྱེད་ལ། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་མཐུག་མཐའ་བཞི་སྤྲོས་བྲལ་ལ་ཞེ་སྡུག་མཛད་ནས་དགོས་བའི་དབང་གིས་ཡོད་མེད་ཐུག་མེད་ཅེས་པ་རྣམས་འདོན་པའང་ཡོད་ལ། རྟེན་པ་བཞི་དང་བྲལ་བ་གཞན་ཁ་ཅིག་ནི་ཐུག་མེད་ཡིན་ཏེ་ཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་སྣང་ཡང་། རྟེན་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཆུང་ངུར་མེད་པའི་ཆོག་གི་དགག་སྒྲུབ་ཙམ་གྱི་སྤྲོས་པ་ལ་འཆེམ་པ་དག་གིས་ནི། མདོ་ལས་སྐྱ་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་དྲུ་མ་གསུངས་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཆོས་སྤྲོང་བ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་ཐུག་སྲུ་བཆུང་བའེ་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེར་པ་བདེ་སྐྱང་ཀློན་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་གཞན་ལ་སྐྱེར་པ་ཡིན་ཀྱང་ཆུང་། རང་ཐུག་གིས་ཀྱི་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་སྐྱེར་པ་བདག་སྐྱམ་ན། ཐུག་རེའི་མིག་ཅན་དེ་དག་གིས་ནི་རང་ཐུག་ཀྱི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་མཆོག་ཏུ་བསྟོད་ཀྱང་དོན་ཀྱི་ཆེས་སྐད་པ་ཡིན་ཏེ།

དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། དེས་ན། ཕྱི་རོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་སྡོམ་པར་བཟུང་བ་དབང་ཕྱུག་དང་ཁྱབ་འཇུག་སོགས་ལ། བྱང་ཤེར་དང་རོལ་བ། གཞན་འཛོམས་པའི་ཁྲོ་བ་དང་གཡོ་སྒྱུའི་སྡོམས་ཆེ་བས་བསྟན་པ་ནི། མཁས་པ་དག་གིས་བསལ་ན་ཉོན་མོངས་པའང་བྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ་ལས། མ་འདས་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་དེ་དག་གིས། རྒྱལ་བས་མདོ་རྒྱུད་ཟབ་མོ་ཤིན་ཏུ་པ་རྣམས་ནས་ཡང་ཡང་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ལུགས་མཐའ་སྨྲ་བཟུང་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བསལ་མེད་བསྟེན་མེད་དུ་བྱུང་བའི་ཚེ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནའི་ཚེ་རང་རང་གི་ཕྱོགས་སྡུད་བཟློག་ཅིང་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པའི་ཚེ་ཡང་ཕྱིས་དོན་ཀྱིས་ཁྱབ་བྱེད་མཐའ་དག་ཏུ་ཆུད་མ་ཐུས་ཤེས་དོན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་འདྲ་བའི་ཉམངད་ཐ་བྱུང་དང་འབྱུང་འགྱུར་རྣམས་སྐྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཡིད་བཞིན་མཛོད་ལས། གཞུང་ལུགས་ཀུན་ལས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མཆོག། ཟབ་ཞི་སྤྲོས་བྲལ་གནས་ལུགས་བསྒོམ་པར་གསུངས། །དེ་དང་འགལ་ཕྱིར་ལམ་ངན་ཉམངད་ཇི་སྙེད་པ། །དེང་སང་དར་བས་དྲང་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོ་བས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ན། གཅིག་པ་བའི་ཐུག་ཏུ་ཞེས་པ་ཅི་ཡིན་ན། ངེས་པ་དེའང་སྐུར་དུ་འདུན་ནུས་པ་སྟེ། འདི་ཁྱོད་ཆོག་ཚུང་དོན་ཆེན་པོ་ངེས་པར་ཐོབ་པ་བའི་ཐུག་ཏུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའང་གཞུང་འདི་ཆོག་ཁྱེར་གནང་ལ། དོན་ཐབ་ཅིང་ཆུ་ཚོ་སྟེ། དེའང་བརྟོད་བྱ་ཁྱུ་ཆེན་པ་ལ་ལྟོས་ན་གཞུང་འདི་ཤིན་ཏུ་ཁྱེར་ཡང་། རང་སྟེ་རྣམ་རིག་སྐྱེ་བ་མཐའ་ཆད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་བ་དང་ནང་པས་བརྟག་ས་དཔྱ་ཡིས་

གྱུབ་མཐའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ལྟུང་མ་མེད་པར་མེ་རྩེས་ལ་མེ་སྐུག་ཉུགས་པ་བཞིན་དུ་གཏོང་ནུས་པའི་རིགས་པ་རྣོ་ལ་ཤུར་ཆེ་བ་བདེན་གཉིས་རབྱོད་པའི་ཚད་མ་རྩ་ཤེས་དང་རྣམ་འགྲེལ་ལྟུའི་གཞུང་གི་སྐོང་པོ་འི་བཙུད་མ་ལུས་པ་འདུས་པ་ཤིན་ཏུ་ཐུ་ཞིང་ཟབ་པའི་དོན་ཅུ་ཡིན་ནོ།། གཏན་ཚིགས་དང་ངག་གི་སྟེབ་སྦྱོང་ཆེས་ཁ་སལ་བས་བདེ་བླག་ཏུ་ཁོང་དུ་ཆུད་ནུས་པ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། གསལ་བའི་ལྷང་དང་རིགས་པ་དག་གིས་གང་ཞིག་འདིར་བརྗོད་པ། ། བྱུལ་བ་ཐུབ་མཆོག་དམ་པའི་གསུང་རབ་སྐྱོན་ཆེན་ཡང་དག་པར། ། གསལ་བྱེད་འདི་ནི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་སྐྱོན་དབྱེ་མའི་གཞུང་ནི་གཏན་ཚིགས་ལྟའམ་བཞིར་བྱགས་ཀྱང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་གཅོ་འོ་ལྟ་བུ་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། གཞན་དེ་ཉིད་ཀྱང་འདུ་བ་ཡིན་ཀྱང་། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་འདི་ནི་རིགས་པ་དེ་རྣམས་ལས་རབ་གྲིའི་ཚོ་དང་ཟབ་གི་ཆེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་དུ་མའི་ཚུལ་ཙམ་དོགས་སྐྱ་ཞིང་། བརྡ་བའི་བ། ཆོད་ཆེ་བ་སོགས་ཁྱད་པར་དུ་མས་འཕགས་པ་ཡིན་བས་སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱིས། རིགས་པ་དེ་གཅིག་ལུས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བརྟེན་སྟོང་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་འདི་ནི། ནང་ལ་སྨན་ཐེབས་པའམ། གནད་ལ་མཆོག་བསྟུན་པ་ལྟར་ཆེས་དགོས་པའི་གདོང་དུ་སྨིག་པ་ཞིག་སྟེ། ཅོ་ཤེས་རབ་བྱེད་གཞན་ཉིད་དུག་གོ་འི་ཉམས་ལེན་སྐོང་གོར་དྲིལ་བ་ལྟ་བུའི་བྱེད་རབ་བྱེད་བཅོ་བཏུད་པ་ལས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་གསུངས་

ཤིང་། དབུ་མའི་གཏད་དྲིལ་བ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་སྟེའང་
གཅིག་དུ་བྱམ་ཁོ་ནས་དངོས་ཀུན་བདེན་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་སོགས་གཞུང་
འདི་དང་མཚུངས་པ་ཁོ་ནར་མངོན་པ་སོགས་གཞན་ཀུན་གྱི་རྣམ་པའི་
རྟོག་སོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོས་འདི་ཀུན་ཏེའ་འབྱེལ་ཡིན་པའི་གནས་
ཀྱིས་གཅིག་དང་དུ་མ་བྱལ་བ་ཡིན་ལ། གཅིག་དང་དུ་མ་བྱལ་བའི་
གནད་ཀྱིས་རང་དབང་ཚུགས་བྱའ་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཀྱེའ་གྱིས་བཅོས་ནས་
སྒྲུབ་མ་ཤེར་སྟང་བ་ནི་ཏེའ་འབྱེལ་ཡིན་ལ། ཏེའ་འབྱེལ་མ་ཡིན་པར་ང་
པོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་གཅིག་དང་དུ་མར་བྱལ་བ་མི་སྲིད། གཅིག་དང་
དུ་མར་བདེན་པ་ལ་ཏེའ་འབྱེལ་མི་སྲིད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཆོགས་····
གཞན་ཀུན་ཀྱང་དོན་གྱིས་འདིར་བསྟུས་ཀྱང་བྱང་སྟེ་མདོར་ན། གང་
གིས་སྟོང་དང་ཏེའ་འབྱུང་དག །དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། །
གསུང་མཆོག་མཚུངས་པ མེད་པ་ཡི། །ཐུབ་དབང་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོང་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅར་····
གཅིག་གི་དོན་གཅིག་ལ་ཚང་བར་ཐམས་ཅད་ཏེའ་འབྱུང་གི་གནད་ཁོ····
ནར་ཐུགས་པར་ཤེས་པ་ནི་དབུ་མར་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡི···
གནད་གལ་པོ་ཆེ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུའང་རང་འགྲེལ་ལས། རྒྱལ་
བ་གང་དག་ཏེའ་འབྱེལ་འབྱུང་། ཁོོག་པ་མི་བཟད་དུ་བ་ཀུན། །རྣམ་
གྲོལ་གསུང་བ་དེ་དག་ལ། །དཀའ་པར་རྒྱུན་དུ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གཞུང་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཉི་གནད་ཟིན་
པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པས་ན། འཛམ་གླིང་མཁོས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་

དྲུག་རྩེས་འབྲངས་དང་བཅས་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དོན་བཆད་འདུས་པ་འདི་ཉིད་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་གཞུང་ལུགས་འབྱམ་
ཟག་དུ་མའི་དཀའ་གནད་རང་གྲོལ་ཏེ། འཇམ་དཔལ་སྐུ་བའི་སེང་གེ་
ངག་དང་ཡིད་ལ་ཁྲག་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཟློ་འབར་བར་བྱེད་པ་ནི་ཆོ
གྲོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨན་དང་རིག་སྔགས་ཀྱི་ཤུས་པ་བཞིན་དུ་
མངོན་སུམ་ཡིད་ཆེས་བར་འགྱུར་ན་མང་དུ་སྐྱེ་ཅི་དགོས་ཏེ། རང་འགྲེལ
ལས་ཀྱང་། བཏེན་རྣམས་འདི་འཇིག་བྱེད་པ་དང་། །མཁས་ལ་སྟོན་
པར་བྱེད་པ་ནི། །བདག་དང་གཞན་ལ་ཁྱབ་མཆོག་གིས། །ཡོངས་
སུ་མཐུ་བར་རབ་ཏུ་བྱེད། །དམིགས་པ་ཅན་ཀུན་སྤྱི་བཏུལ་གྱིས། ।
ཆྱོས་པ་རྣམ་པར་བསལ་བྱས་ཤས། །སྤྲོས་པ་སོ་སོ་རིག་པ་ཡིས།།
ཤེར་ཏུ་མཐོ་བར་འགྱིང་བར་བྱེད། །རབ་མི་ཚེས་ཀྱི་ཡང་དག་ཉིད། ।
སྟོན་བར་མཛད་པའི་ཐུབ་ཆེན་གྱི། །གཞན་པ་དག་ནི་ཐུགས་རྗེས་ཀྱི།
རབ་འབྱམས་ཀུན་ཏུ་ཆུས་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་
ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་ནས། སྐལ་ལྡན་རྣམས་སུ་
འཇིག་པ་དང་། ཚོལ་བ་ཚང་གཅོད་པའི་སྐྱེས་པ་ཐུགས་ཀུན་ལས་
རྣམ་པར་ཆུལ་བ་ཐོབ་སྟེ་སངས་ཆུས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྐྱེལ་བར་བྱེད་དོ། ।
ཞེས་སོ། ।

གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོབ་ཚུལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
གཞུང་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བཞེན་པ་བཟང་པོ་ཁེན་ནས་འབྱམ་
བྱ་བྱང་ཆུབ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དེ། དེའང་མཆོག་གསུམ་ལ་ཤེས་ནས་

དད་པ་ཐོབ་ཅིང་། རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་སྤྲིད་པ་ལ་འཇིགས་
པ་དང་། ཞི་བ་ལ་དགའ་བའི་ཡིད་སྐྱེས་ཏེ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ སྟོང་ཐྲི་
མཁའ་དང་མཉམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་ཆུ་ཏྲུས་ཏེ།
ལམ་ཆོགས་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་འབད་པས་རང་གཞན་རིན་ གཅིག་ཏུ་ ...
བའི་ཆུལ་བ་ཆོས་ཀྱི་དགང་སྐྱུག་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་ཆུ་དང་འབྲས་བུའི་ ཚུལ་
བསྟུན་པ་མེད་པའོ། །དེ་འདྲ་བའི་མཐར་ཐུག་ཀུ་ཅབྲས་བྱ་དེའང་སྐྱོན་
བསམ་གྱིས་བའི་ཤེས་རབ་དང་རིམ་པས་ཆུ་འབྲས་སུ་འབྱེལ་ཞིང་།
གོས་པའང་རེག་བའི་ལམ་ཚུལ་དྲི་མེད་འདི་ལྟ་བུས་མ་ནོར་ཞིང་ངེས་པ་
རྣེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པས། ཀཱ་ཁྱབ་འདི་འདྲ་བ་ངོ་ཤེས་ཤིང་
གོས་དེའི་བསམས་པ། བསམ་ཞིང་སྒོམ་པས་ཏེ་རྣེད་ཅིང་ངེས་པ་
ལ་གོམས་པར་བྱས་ནས་ཟབ་མོ་ཉིད་ལམ་ལ་ངཔོར་ བ་རྣམ་གྲོས་སྐྱེ་ངང་
འགྱུར་ཏེ། ཟླ་བ་སྐྱོན་མེའི་མདོ་ལས་བཅོད་པ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཇི་
སྐད་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དགོས་པ་དེ་ཟུམས་
ཀྱང་གཞུང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་ཤུགས་ལ་གསལ་པོར་བསྟན་ པའི་ཚུལ་.....
གཞུང་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚིག་
མགོ་ལྟ་བུ་དེ་ཚང་བར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གཞུང་ན་དངོས་སུ་སྟོན་མི་སྟོན་
ཅི་རིགས་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་མཛད་པ་པོ་མཛད་བྱང་གེས་གནས་ལ་
ཞིང་། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཟབ་ཆུས་ཀྱི་དོན་འཛིན་པའི་སློབ་ཤུགས་
ལས་བསྟན་ཏེ། ཚུལ་གཉིས་ཤིང་ཏ་ཞོན་ནས་སུ། །ཞེས་པ་ལ་སོ་ཏ་
པས་སོ། །གཞན་གསུམ་གཞུང་དངོས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་

ཡན་ལག་ལྟེ་རྩེ་ཀྱིས་སྤྱི་དོན་དང་བཀལ་ཚན་དགོས་པ་ལ་སོགས་...
དོན་མང་པོ་ཞིག་གསལ་ཞིང་ཟབ་བསྡུན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གིས་
གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བཟང་ཐུབ་གས་ཙམ་ཤེས་བར་འགྱུར་རོ། ཡུལ་
དུས་དམན་པར་གྱུར་ཀྱང་བདག་ཅག་གིས་ ཤིང་ཏ་ཆེན་པོ་ལི་བཞིད་
སྤོལ་དེ་མེད་གང་། རང་འདོད་འཆུག་བཤད་ཉེས་པས་མ་སྦྱངས་པར།
ཐུ་ཞིང་ཟབ་མོ་ལི་ཟབ་གནད་གསལ་བར་བཤད། ཉིང་དུས་སྐྱེ་བ་ཆུང་
དང་ཐོས་པ་དམན། ཐུགས་ལྟང་ཐུག་དག་སྟེམས་པའི་འདུ་ཤེས་མཐུ།
དེ་ཐུབ་གཞན་དོན་འགྱུར་བར་དཀའ་ན་ཡང་། རང་ཆུ་ལེགས་བཤད་
གོམས་པའི་ཚེད་དུ་བྱིས། ཁགེར་དང་བོང་བ་མཉམ་པའི་འཕགས་
མཆོག་ལ། ཐུབ་བཞིའི་ཐུན་ཚོགས་བསྟབས་ཀྱང་ཅི་བགྱི་སྟེ། ཉི་
ཡི་ཐུགས་ལ་བརྟག་པའི་ཚོས་བཟང་ན། ཉགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་འགྱུར་ཞེས་གྲགས། ཉེ་ཐུབ་གངས་ཅན་མིག་ཀཅིག་མགོན་བོ་དེ།
རེ་ཞིག་ཞི་བར་གཟིགས་པའི་ཚུལ་མཛད་ཀྱང་། སྟ་ཚོགས་སྟུག་བསྔལ་
འཁྲུགས་པའི་འགྲོ་བ་ལ། ཐུགས་རྗེའི་སྤྱན་རས་ཁམ་ཡང་ཡོལ་བ་མེད།
དེ་སྐད་ཞིང་མཆོག་གང་ན་ཞི་བའི་སྤྱན། བརླབ་འདབ་ལྔར་མཛེས་
པས་དགྱེས་བཞིན་དུ། མངོན་སུམ་གཟིགས་པ་གང་གི་མདུན་ས་རྣ།
ལེགས་བཤད་དབྱངས་འདིའི་མཆོད་པས་མཉེས་བྱང་ཅིག །

○ གཉིས་པ་བཤད་བྱ་གཞུང་གི་དོན་རྣམ་བར་དབྱེ་བ་ལ། དངོས་
དང་། དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་དགོས་པ་གཉིས། དང་པོ་བཤད་བྱའི་གཞུང་
བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་དབུ་མའི་རྒྱུ་འདི་...

འཆད་པ་ལ། མཚན་དོན། འགྲུར་ཐུག ཀ་ཤྲུང་དོན། མཐུག་དོན་བཞི་ལས། དང་གོ ཀུ་གར་སྐད་དུ། མ ཏྲྀ མ ཀ ཨ ལ ཀྲྀ ཏ ཀྲྀ བོད་སྐད་དུ། དབུ་མ་ཀུན་ཀྱི་ཚོགས་ལེའུར་བྱས་པ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལེགས་བར་སྦྱངས་བའི་སྐད་དུ་སློབ་པ་དེ་དག་གོང་སྐད་དང་ཤན་སྦྱངས་ཀ། མ ཏྲྀ མ ཀ་ནི་དབུ་མ། ཨ་ལ་ཀྲྀ་ཀུན། ཀྲྀ་རྣ་ཀ་ཚོགས་སུ་བཅད་བའམ་ཚོགས་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་དབུ་མ་ཞེས་པ་མཐའ་གང་ལའང་མི་གནས་པའི་མིང་ཡིན་ལ། མིང་དེ་གང་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ལ་དབྱེ་ན། བཤེད་བྱ་དོན་གྱི་དབུ་མ་དང་། རྟོག་བྱེད་ཚོགས་ཀྱི་དབུ་མ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་ལ་ཁ་ཞྭ་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་ལ། ཕྱི་མ་ལ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་བུ་བཀའ་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་རྟ་བ་ཤེས་རབ་ལྔ་བུ་བསྟན་བཅོས་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། རྟོག་བྱེད་ཚོགས་ཀྱི་དབུ་མ་ལ་གཞུང་དབུ་མ་ཞེས་གྲགས་སོ། རྒྱས་ཀྱི་དོན་ནི་ཆཏོས་ཤིང་གསལ་བར་ཕྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འདི་དབུ་མའི་རྒྱུ་རྟེ་ལྟར་འགྱུར་ན། བཤེད་བྱ་དོན་གྱི་དབུ་མ་སྐྱེས་བུ་ཕུས་མཐོས་པ་ལྟ་བུ་ལ་རྟོག་བྱེད་གཞུང་གི་དབུ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་འདྲ་···བར་གནས་པ་དེ། ཚུལ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པས་ན་འདི་ནི་རྒྱན་དང་བཅས་པའི་ལུས་གསལ་བར་འཆར་བའི་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་སྟེ···གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ནོ། །འདི་ནི་དབུ་མ་མཐའ་དག་གི་རྒྱན་ཡིན་ཀྱི་ཕྱོགས་རེ་བ་མིན་ནོ། །འོན་ཏེ་འདི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་བརྒྱང་གི་

ཀྱེ་དྲ་འབྲུང་རམ་མི་འབྲུར། འབྲུར་ན་འདི་ཐལ་འབྲུར་བར་འདོད་དགོས་ལ། མི་འབྲུར་ན་དབུ་མ་མཐའ་དག་གི་ཀུན་དུ་ཁས་ཆྭངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། ཁྱད་པར་གཞུང་དབུ་མའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཐལ་འབྲུར་བའི་ཡུགས་ལྟར་ཡིན་ན། དེའི་ཀུན་དྲ་མ་གྲུབ་ན་དབུ་མའི་ཀུན་དུ་ཡང་དག་པ་ཞིག་འགྲུབ་པར་དཀའོ་སྙམ་ན། འདི་ཐལ་འབྲུར་བའི་ཀུན་དུ་འགྲུབ་ཡང་ཐལ་འབྲུར་བའི་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ་···བ་མེད་དེ། འདིར་རྗེས་ཐོག་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པ་ནམ་གྲངས་བའི་དོན་དམ་དིའ་པས་སྒྲུབ་ཚུལ་གཅོ་བོར འཆད་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྗེས་ཐོག་བདེན་གཉིས་སོ་སོ་ཞི་གནས་ཚུལ་གཏན་ལ་ཕེབ་ན་དེས་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཁས་ལེན་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མ་ཚོགས་མེད་པར·····འགྲུབ་པས་ན་ནམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དབུ་མ་ཐལ་འགྲུར་བ་དང་དགོངས་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་གནད་ནི་སྤྱི་དོན་གྱི་རྣམས་སུ་བཤད་རིག་ལ། མཐའ་དབུད་དགོས་པ་མང་དུ་སྟང་ཡང་ཐྱོ་ལྐོག་ནམས་ལ་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་ཙམ་བསྟན་པས་ཆོག···བ་དེས་ན་གཞུང་གི་འབྲུ་གཞོན་བའི་རྣམས་འདིར་ཆོག་ཉུང་ངུས་འཆད་པར་འདོད་དོ། མདོར་ན་ཐལ་ངང་གི་སྲལ་འདི་དག་རྗེས་ཐོག བདེན་གཉིས་སོ་སོར་སྟང་བའི་རྣམས་དང་། མཉམ་གཞག་བདེན་གཉིས་ཅི་མཉམ་བའི་རྣམས་ལ་རྟོག་ཚུལ་འདོད་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་···ཏུ་འགང་ཆེ་ཞིང་དོན་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བབྱ་མའི་མཐུན་ཐུགས་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་མཐུན་པ་ཐལ་འགྲུར་བའི་ཡུང་ལྟར་ངེས་ཀྱི།

དེའི་རྗེས་ཐོག་བདེན་གཉིས་ཚད་མའི་གཤེས་ཚུལ་རང་བྱུང་ཡིན་ཞུགས་
དེ་ཡིན་བས། མདོ་རྒྱས་ནའང་ལ་ལར་ཡོད་མེད་སོགས་མཐའ་ཐམ་ས་
ཅད་བྲལ་བའི་སྟོ་བསམ་བརྗོད་མེད་རྣམ་གྲངས་མིན་བའི་དོན་དམ་བསྟན།
ལ་ལར་གཟུང་མེད་རྣམ་ཤེས་མེད་ཅེས་མེད་དཔག་ཚམ་བྱི་རྣམ་གྲངས་
བའི་དོན་དམ་བསྟན། སྐྱོབ་དབོན་བླ་སྐྱབ་ཀྱིས་མདོ་འི་དགོངས་པ་དེ་
བཞིན་དུ་རྒྱུ་ཀྱེན་འབྲས་བུའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ངསྒྲགས་ཤས།
མཐར་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སྟོང་བྲལ་ཆེན་པོར་རིགས་ངས་
བསྒྲགས་ལ། ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་ཐལ་རང་གི་སྐྱོབ་དབོན་རྣམས་ཀྱིས་
མཉམ་རྗེས་ཀྱི་དབུ་མ་ལ་སོ་སོའི་རྩལ་འདོད་མཛད་ཚུལ་བྱིས་དེ་ལྟར་
མིང་ཐོགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་དང་བསྟུན་བཅོས་
ཀྱི་དོན་ཇི་བཞིན་མ་བཀླལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོར་རྗེས་ཐོག་
བདེན་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་དབྱུ་མ་འདི་ཙམ་ཞིག་ལ་མ་བརྟེན་ན་
རྒྱུ་མེད་པས་འབྲས་བུ་མཉམ་གཞག་དབྱུ་མ་ཐོག་བར་མི་ནུས་ཏེ། ག་
སྟེང་བདེན་པ་ཐབས་སུ་བྱར་བ་དང་། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱང་
བྱར་བ་སྟེ། །ཞེས་དང་། ག་སྟེང་ལ་ནོ་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་
དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འདིའི་ཐ་སྙད་
ཅེས་པ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་བྱི་བློ་བྱང་བའི་ཀུན་ཇོབ་ཙམ་ལ་མི་
གཟུང་གི །ཤེས་བཞོད་འཇུག་གསུམ་བྱི་ཐ་སྙད་ཅན་སྐྱེ་དྲེགས་གི་སྤྱོད་
ཡུལ་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་སྣང་བ་འདི་ཡིན་པས་རྣམ་གྲངས་བའི་ དོན་དམ་
ཡང་ཐ་སྙད་དང་དང་ཀུན་ཇོབ་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་

བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས། ཐ་སྙད་ཐམས་
ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཟུང་འཇུག་ངག་དུ་མི་གནས་པའི་དབྱངས་ཆེན་པོའམ་
སྤྲོས་བྲལ་བློ་འདས་ནི་དོན་དམ་བདེན་པའམ། དམ་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་
སྟེ་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་ཞེས་
བའི་སྒྲ་གང་བྱུང་ཡང་། གཞུང་གི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་སྐད་སོགས་
ལ་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཐོས་བསམ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མེད་དགག་ཞིག་
ལ་གོ་བ་སྐྱེ་སླ་འདུག་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ཅ འབྱུང་སྲིད་པས་ན་
སོ་སོའི་ཐད་ཀྱི་ཤེས་འབྱེད་དགོས་ཏེ། དོན་དམ་ལ་ངངོས་བཏགས་
ཆེ་ཆུང་། རྣམ་གྲངས་ཡིན་མིན་སོགས་ཀུ་མ་ཡོད་དེ་དག་བཅོམ་ངང་
སྐུང་འདུས་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མེད་སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་ཅའི་
ཚོག་རྣམས་ཀྱང་ངེས་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་ཀྱན་བྲལ་
དོན་དམ་ཆེན་པོ་ཙམ་འདོན་ཀུ་མཛད་བ་ཐལ་བྱེད་བའི་ལུགས་ཐུན་
མིན་ཡིན་ཀྱང་། གཞུང་འདིར་ཡང་ངང་འགྲེལ་ལས། སྐྱེ་བ་མེད་
པ་ལ་སོགས་པའང་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀུ་གདོགས་པ་ཡིན་ཀུ་རྫིན་
ཀྱང་། ཞེས་སོགས་དང་། སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་
པ་ལ་སོགས་པའི་སྡུ་འགྲེལ་ཀུ། ཅིའི་ཕྱིར་བརྗོད་སྙུ་དོན་དམ་པ་མ་
ཡིན་པ་བསྟན་པ་ཞེས་དང་། དོན་དམ་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་
མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྤྲོས་པའི་བྱེ་བ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི། །སྐྱེ་བ་མེད་པ་
ལ་སོགས་པ་ནི། དེ་ལ་འཇུག་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་

ཞེས་ཉེ་བར་འདོགས་སོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་གསལ་ངར་ངརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དབྱ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཏྲྀ་དྲུ་བྱུང་ཚུལ་ཤེས་ངན་བྱའོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་སྙམ་དུ། སྨོན་དགོས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐམ་ངང་གི་སྨོན་དགོས་སོ་སོས་འགྲེལ་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་སྦྱར་མི་དགོས་སྙམ་ན། ཤིང་ཏ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགམ་མེད་དུ་རོགས་ཤུས་བའི་ཕྱོ་ལྷ་ལྟེ་ཏུ་དགོས་པའི་····ཕྱིར་ཅི་ནས་ཀྱང་སྦྱར་དེ་བཤད་དོ། །ཆོག་ལེའུར་དུས་པ་ཞེས་ཏྲྀ་བ་ཆོག་ཀང་བར་གྱངས་སུ་བཅད་པ་སྟེ་ལྷག་པ་མ་ཡིན་པའི་རོན་ཏོ། ། གཉིས་པ་འགྲུབ་ཐུག་ནི། ཉཻམ་དབང་གཞོན་ནུར་བྱང་པ་ལ་ཐུག་འཚམ་ལོ། ཞེས་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྙིང་ཉཻད་པའི་སྐུ་ལོགས་སུ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་རྟོགས་པའི་····གཞུང་འདིའི་གླད་དུ་བཀས་པཙད་དང་མཐུན་པར་ཐུག་མཛད་པའི་ཚིག་·· བཀོད་པའོ། །དེ་ལ་གང་གི་ཐུགས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལ་སྨོས་པའི་ཟླུ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནི་ཉཻམ་པ་···· ཡིན་ལ། མཁྱེན་གཉིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུགཅ་ལྟག་ཏུ་མཛད་པ་ནི་དོན་གཉིས་འབྱེད་པའི་དབང····ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཆུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ངའོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཀང་། རྣམ་པ་ས་བཅུའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་དུ་སྣང་ནས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་རྟག་འཁྱེ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅུང་བྱང་ངའི····གཞིས་གྲུའི་གཟུགས་སུ་བཞུགས་པས་ན་གཞིས་ཀྱང་གྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་ལ།

དེ་ལྟ་བུའི་མགོན་བོ་གང་ལ་སྐྱོ་གསུམ་འདུད་བར་བྱེད་བ་ནི་ཕྱག་འཚལ་བའོ།། །།

གསུམ་པ་གཞུང་དོན་ལ། ཤེས་བྱ་བའེན་གཉིས་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ལ་བསྟུགས་བས་དོན་བསྡུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བའེན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ངོས་གཟུང་བ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ།། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་གསུམ། དང་པོ་ལ། དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྟན་པ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་གཉིས།། དང་པོ་ལ། ཟ་བའི་རྣགས་འགོད་པ་དང་། དེའི་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ།

བདག་དང་གཞན་སྣོས་དངོས་འདི་དག །
ཡང་དག་ཏུ་ན་གཅིག་པ་དང་། །
དུ་མའི་ངང་བཞིན་བཟལ་བའི་ཕྱིར། །
ངང་བཞིན་མེད་དེ་གཟུགས་བཟུན་བཞིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་བདག་ངང་སྟེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་དང་། གཞན་ཕྱི་རོལ་སྡེ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་རྟོས་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་ན། རིགས་པས་ལེགས་པར་དབྱད་པའི་ཚེ་གཅིག་པ་དང་དུ་ཤའི་ངང་བཞིན་གཅིག་ཀ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འདི་རྣམས་ལ་ངང་བཞིན་ཏྲི་ཐུ་གྲུབ་པ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དབེར་ན་སྟང་ཡང་མི་བདེན་པ་གཟུགས་བཟུན་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ངག་དོན་དུ་འགོད་ན། ངང་གཞན་ཀྱི་སྡེ་པས་

བདེན་བར་སྣང་བའི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་ཀུན་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པར་རང་བཞིན་མེད་དེ། བདེན་བའི་གཅིག་རང་དུ་མ་བྱལ་བའི་ཕྱིར།། མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བཞིན་ཞེས་སོ། དེ་ལ་རང་སྟེས་སྐྱེས་པ་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་སྟེས་སྐྱེས་པ་གཅོ་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་བདེན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་གི་ཚུལ་དུ་ཡོད་དགོས་ཏེ། གཅིག་དང་དུ་མ་ནི་ཐན་ཚྭེན་སྐྱབས་ཏེ་གནས་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་མ་ཡིན་གདི་བདེན་ཚུལ་ཕྱང་གསུམ་པ་ཞིག་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་དེས་ན་དེགས་འདི་དངེན བའི་ཐུབ བྱེད་མ་ ་་ དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། ।

འདིར་འཕྲོས་དོན་ཆང་ཟད་བཤད་ན། ཆོས་ཅན་ལ་དབྱད་པ། གཏན་ཚིགས་ལ་དབྱད་པ། དབེའི་ཚུལ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ཀ་ཅིག་འདི་སྙམ་དུ། འདིར་གྱུབ་མཐས་སྣྲས་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་བཀག་པར་མཛད་པས་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པ་བདག་འཛིན་ཉོན་སྐྱེས་ལ་གནོད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། གཞུང་འདིར་རང་གཞན་བྱེ་སྟེ་བས་འདོད་པ་རྣམས། འདུས་མ་བྱས། གང་ཟག ཁྱབ་པ། རགས་པ། ཐུ་བ། ཤེས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བས། དེ་རྣམས་སུ་རྟག་མི་རྟག ཐྱེ་བང་ནང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན། ཁྱབ་མ་ཁྱབ། རགས་པ་ཐུ་བ། ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་སོགས་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་འདུ་བ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་རིགས་པས་བདེན་མེད་དུ… བྱུབ་ན་དེས་བདག་འཛིན་ཉོན་སྐྱེས་གཉེན་པོ་རྒྱང་ནས་འབྱིན་ཐུབ་ཀྱས་ཏེ།

སྐྱིད་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཟློང་བའི་དབང་གིས་ཏྲན་སོགས་དང་ས་གོང་ཙམ་ལ་དེ་དང་དེར་གྱུར་པར་འཛིན་ཞིང་། རང་སོ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་སར་ཤེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་ལ། རང་ར་རང་ས ཤེད་ལ་དེ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ངའི་སྐྱས་དུ་མ་བཏུས་པའི་འཇིག་ལྟ་ལྟར་རྒྱུན་ཆགས་ཀྱང་..... འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཆོས་དང་གང་ཟག་གྱུག་གྱུག་ཉར་ཞེན་པའི་བོ་དེ་དག་གི་གདགས་ཀཱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་མེད་བཞིན་ལོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཏུང་སྟེ་རང་ཐྲོས་ནས་ཀྱི་ས..... བདག་ས་ཏ་དག་དང་ས་ཀྱི་བདག་ལ་སོ་ཏ་པ་འདུ་ཤེས་སྐྱ་ཚོགས་འཇུག་ཅིང་ཞེན་པའི་སྒོ་བྱས་ཏེ་ཐ་རྣམས་བཅིངས་པར་གྱུར་ཏོ། དེ་ལ་དེ་རྣམས་གཅིག་བཀག་པས་གཅིག་ཁེགས་པ་དང་མི་ཁེགས་པའི་རྟོག་ཞི་དག་དང་སྐྱ་ཞེན་པའི་ཡུལ་རྣམས་དེ་དང་ དེ་འགོག བའི་རྣམ་ས་ས་བཀག་ཀྱང་། དེ་ངར་འཇིག་ལྟ་སྐྱེས་ཀྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པས་དུ་རྟུང་ངར་འཇིག་ལྟེས་མི་ཁེགས་ཀྱང་། ངར་འཇིག་ལྟ་སྐྱེས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་བདག་མེད་པར་ཤེས་ན། བདག་དེ་ཉག་པ་དང་བྱེད་པོ་སོགས་སུ་འདོད་པའི་ཀུན་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཁེགས་ཏེ། མ་གཤམ་ཀྱི་བྱ་མེད་པར་ཤེས་ན་དེའི་ཁ་དོག་ཀྱང་མེད་པར་ཐག་ཆོད་པ་བཞེག་ནོ།། དེ་ལྟར་འདིར་ཡང་གང་ཟག་དང་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས..... ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་བལ་ཀྱི་ས་ཀ་ལ་འབྱུང་སྟེ། ཤེས་བྱ་རྣམས་ཅད་ངང་

བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཀུན་ངོམས་པར་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་རྣམས་བསྟོམས་ཏེ་ཆོས་ཅན་དུ་མཛད་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གཤེད་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་དངོས་པོ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཕྱི་རོལ་པས་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་སོགས་ཀྱང་བསྟུ་བའི་ཚེད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཏན་ཚིགས་ཐལ་ངང་གང་ཡིན། དོན་སྐྱབ་པང་ཐ་སྙད་སྐྱབ་གང་ཡིན། མེད་དགག་ངང་མ་ཡིན་པཁ་ཁ་བང་ཡིན་དགྱུད་པའོ། །དང་པོ་གཏན་ཚིགས་འདི་ཐལ་འགྱུར་དུ་འགོད་དམ། ངང་ཚུན་དུ་འགོད། དང་པོ་ལྟར་ན་དཔྱགས་ཐ་རོལ་པོས་ཁས་ཐུབས་པས་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལ། འདིར་ནི་ཐ་རོལ་པོས་གཅིག་ངང་དུ་མ་བྱས་པར་ཁས་མ་ཐུབས་པས་མི་འཐད་ཅིང་། གལ་ཏེ་ངང་ཚུན་དུ་འགོད་ན་དཔགས་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལ། འདིར་ཆོས་ཅན་དཔག་བདག དང་དཔག་བའི་དབང་སྟུག །རྟུལ་དང་ཤེས་པ་ཆ་མེད་རྣམས་མ་གྲུབ་པས་ཆོས་ཅན་མི་འགྲུབ་ལ། དེ་མ་གྲུབ་ན་ཐྱོགས་ཆོས་འགྲུབ་ཐབས་མེད་པས་ཚུལ་གསུམ་མི་ཚང་བར་····· འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། ཚུ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ལ་ལས་གཞན་སྟེས་བདེ་གཤེགས་པ་མ་གྲགས་པ་ལ་ཐུབ་བར་སྨྲབ་པ་དང་། གྲགས་པའི་ངོ་བོ་རྣམས་ལ་གཉིས་ཀ་ལྡར་ཡང་རུང་གསུངས་ཀྱང་། དབུ་མ་སྟང་བ་སོ་ཐ་ལས་བཤགས་པ་ལྟར་ཐུབ་ཀྱི་དགོས་པར་ཐལ་འགྱུར་རུང་··· ངོ་། །དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་དུ་འགོད་ན། ཐ་རོལ་བོས་དངོས་སུ་གཅིག་དུ་བཏལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་མ་ཐུབས་ཀྱང་། ཐུབ་བ་དངོས་སུ་ཁས་

ཟླ་བས་བ་དེ་ཐལ་འགྱུར་ཏུ་བཀོད་ནས་བསྒྲུབས་པས་རྟ་དེ་ལས་གཞན་
ལ་ལྷོས་མི་དགོས་པར་གཅིག་དུ་བྱལ་ནུ་ཁས་ལེན་དགོས་ པ་ལས་ངོས་
མར་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དབང་ཐུག་རྟག་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་རེའི་འདྲས་
བྱ་རྣམས་ཏུ་མར་ཁས་ཟློང་ས་པས་ན། ནུ་མར་ཁས་ཟློང་པའི་འབྲས་
བྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དབང་ཐུག་གཅིག་ཡིན་པ་འགོག་ཀུས་ཤིང་། གཅིག་
ཡིན་པ་ཁེགས་ན་ཏུ་མཉང་ཁེགས་པས། དོན་དུ་ཆོལ་པ་རང་གིས་ཁས་
ཟློང་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་གཅིག་བྱལ་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ལ། ནུ་མར་ཁས་
ཟློང་པས་གཅིག་བྱལ་དུ་གྲུབ་པོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཀུན་ལ་འགྲེའོ། ། ཡང་རང་རྒྱུད་ཏུ་སྐྱོར་ཡང་ཟུང་སྟེ། ཆོས་ཅན་དབང་ཐུག་རྟག་པ་སེ་གས་
དོན་ལ་མེ་སྟིད་ཀྱང་། ཁྱོ་བོར་དབང་ཐུག་རྟག་པ་མིན་པ་ལས་ལོག་
ཅམ་ཀྱིས་གཞན་སེལ་འགྲུབ་ལ། དེ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་གྲུབ་པས།
ཐུ་རོལ་ན་རྟག་དངོས་ཀྱི་དབང་ཐུག་ཞེག་ཡོད་ པར་ཞེན་པཌིཏ་ཁྱེད་
རྟག་པའི་ཐུ་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་པ་ལ་སོགས་པའང་དེ་དང་འདྲ་བར་རང་
རང་གི་ཁོས་ཇི་ལྟར་བཞག་པ་དེ་ཙམ་ལ་དགག་པ་འཐུག་པ་ཆེས་འཕྲད་
པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཁྱོ་ངོར་གཞན་སེལ་གྱིས་བཟློང་ཙམ་དང་། ཐུ་
རོལ་གྱི་སྐང་བ་གཏིས་སྐང་བདུགས་གཅིག་ཏུ་བསྟེས་ནས་འཇིག་ལ་ལ་
དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་འཐུག་པ་ཚད་མ་སྟོངི་ཡུགས་དམ་པ་
ཡིན་པའི་ཐུ་ཆོས་ཅན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཅན་དོན་ཏུ་མི་སྟིད་པ རྣམས་ལ་བརྟག་
བྱ་དོན་ཀྱི་རང་མཚན་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ཁྱོད་ཞེན་པའི་སྐབ་ངོ་ཇི་ཡུལ་
དེ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་གྲུབ་པས་དེ་དོན་དུ་མེད་པར་ཤེས་ཟུས་སོ། །

གཉིས་པ་དོན་དང་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་གང་ཡིན་དབྱད་པ་ལ། གལ་ཏེ་འདི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡོན་ན། རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ནི་དགག་བྱའི་རང་བཞིན་མེད་པར་དགག་པ་ཙམ་སྟེ། ངཀག་པའི་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པས། དེ་ཙམ་ཞིག་ཁངས་སྒྲུབ་ན་དཔྱད་ངན་བྱ་བའི་གཞི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཆུའི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཟམ་རྩྭའི་མེ་དོག་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱང་མེད་པར་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ་འདིས་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བདེན་པོ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བསྒྲུབ་ཆོ། བྱམ་མེད་ཀྱི་ས་ཕྱོགས་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་གཞི་ཉིད་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཞིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དོན་སྒྲུབ་ཡིན་ཀྱང་བསྒྲུབ་གཞི་རྣམས་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐོག་མེད་དང་ཞེན་ཀྱི་དབང་གིས་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་ཀྱི། ཆོས་གཞན་ངོ་བོས་དགག་ཏུ་ཡོད་པ་རྟུལ་ཙམ་བསྒྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ན་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་དངོས་ལ་ཞེན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོར་ཐལ་བ་ཅན་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་དང་བསྒྲུབ་དྲྭའི་ཐ་སྙད་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུའི་སྟང་བ་འཇའ་ཚོན་གྲགས་ཚོད་དང་བསྟུན་ཏེ་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་བ་ལ་དཔགས་ཡང་དག་གི་སྐོ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྐབས་ཁོ་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་སྟེ། སོགས་འདུས་པ་ལ་བ་ཡང་གི་ཐ་སྙད་དུ་གདགས་བ་བཞིན། ངེས་ཟིན་ལ་ཡང་ཡང་དྲན་བར་བྱ་བ་དང་། མ་ངེས་པ་རྣམས་ལ་དཔྱད་

ལས་རྣེས་སུ་དབོག་བར་བྱས་ཀྱང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་སྣང་བར་མི་འགལ་བ་ནི་དངོས་པོ་ཅི་ཆོས་ཉིད་དོ། །སྐུ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་ནི་ཆུ་ཟང་གི་རྒྱུ་བའི་གཟུགས་བརྙེན་བཞིན་ནོ། འདི་ལ་དཔེ་ཚ་གཞན་ཀུན་ན་ཕྱོགས་གང་རུང་རེར་འཇོག་པ་ལས་མི་སྣང་ཡང་། འདི་བཞིན་ཤེས་ན་སྐྱེ་དང་ཐུབ་བར་སྐབས་འདིར་གོ་བ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དགས་དང་དགག་བྱ་གཉིས་ཀ་མེད་དགག་ཡིན་ནམ། མ་ཡིན་དགག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་བའི་དངོས་མེད་ཀྱང་པ་ཙམ་ལ་འབྱེལ་བ་མི་སྲིད་པས། བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བྱ་དང་། གཉན་ཚིགས་གོ་ཐེབ་དུ་མི་རུང་ལ། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ན་ནི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་སྐྱབ་ཆོས་དངོས་པོ་ཞིག་ཁས་ཅི་ཞིག་ཤོས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལེན་སྙམ་ན། འདི་ལ་མཁས་པ་དག་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟོ་སོ་སོར་སྐྱབ་པ་མང་ཡང་། དཔལ་གཅིག་དུ་བཙལ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་བདེན་མེད་གཉིས་ཀ་མེད་དགག་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱིས་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་དེས་འགལ་བ་ཅི་འོན་ཀང་འབྲལ་བས་ངོ་བོ་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་བོ། །དེས་ན་འདོད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་དག་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ངལ་བ་མང་པོ་བྱེད་ཀྱང་། སྣང་སེལ་ལེགས་བར་ཕྱེད་ན་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྐུག་དངས་བར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་རྗེ་ལྟར་དཔྱད་ཀྱང་རྗེ་བཞིན་པའི་ངེས་པ་རྟོག་ཡིན་ནོ། །སྐྱིན་དཀའ་རྣ་

འདི་སྐབས་གཞན་སེམས་དང་ཚུལ་གསུམ་དང་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དབྱིས་ཐྱིན་པ་གཅི་ཆེ་ཡང་འདིར་ཡི་གེ་མང་གིས་དོགས་ནས་མ་དཔེས་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་ཚད་མའི་གཞུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སྟང་ཡང་བདེན་པ་མེད་བའི་དམེ་ནི་བཟུགས་ངརྒྱལ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེའང་ཡབ་སྲས་མཐའ་བའི་མདོ་ལས། །མེ་ལོང་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་དག་ལ། །རྗེ་ལྟར་རང་གཞོན་མེད་པ་ཡི། །གཟུགས་བརྙིན་སྟང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །ལྷོག་པ་ཆོས་འདི་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་སྟང་ཡང་མི་བདེན་པར་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པ་དེ་ལ་རབེད་ཅུས་ཆོས་ཀུན་ཀྱང་དེ་དང་མཉུ་བར་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའང་མེ་ལོང་དང་བཞིན་ཐན་ཚུན་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གྱུར་པ་ན། གོངོ་གི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བྱའི་གཟུགས་བརྙན་འབྱུང་སྟེ། གཟུགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་མདོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་མ་འདྲེས་པར་མངོན་སུམ་དམིགས་ཤིང་། དེ་མ་བཏགས་མ་དབྱད་པར་མཐོང་ཙམ་སྟང་ཙམ་དེ་ཉིད་དུ་བཞག་ན། གཟུགས་དངོས་དང་ཁྱད་མེད་པ་ལྟ་བུར་སྟང་ཡང་དབྱད་ན་དེ་ལ་གོངོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་དངོས་ཡིན་པའི་ཚ་དུམ་ཐུ་ཙམ་ཡང་མི་རྙེད་ལ་དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སྟང་ཙམ་འགོག་པ་མེད་དུ་ངང་གིས་ཉམས་སུ་མྱོང་ཡང་བཏགས་ན་གཟུགས་བརྙན་དེ་གང་ཡུལ་གྱི་བར་སྟོང་བའི་ཚ་དང་། ནང་གི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚ་ཀུན་དུ་

ཡང་མེད་ན་ཐུགས་གཞན་དུ་གལ་ཡོད། མ་རྟེད་བཞིན་དུ་ཡོད་བར་འཛིན་བའང་རིགས་པ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་མ་རྟེད་བར་ཡང་ཡོད་བར་བཟུང་བས་ཆོག་ན་མོ་གཤམ་བྱ་ཡང་ཡོད་བར་ཅིས་མི་འཛིན། དེས་ན་སྟང་ཡང་བདེན་པ་མེད་པ་དཔེ་དེའི་ཚུལ་དུ་ཤེས་བར་བྱའོ། དེ་བཞིན་དུ་ཉོང་འཛིན་ཐུལ་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་མཚན་མོ་ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་དག་དངས་ཤིང་རྟོག་པ་མེད་བཞི་ཆུ་ནང་སྟང། །ཆུ་ཟླ་སྟོང་པ་གསོག་སྟེ་གཟུང་དུ་མེད། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་བར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་སོ། ।

དེ་ལ་འདི་སྐབས་དཔེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཆུང་ཟད་དགག་ན། ཐུལ་དགོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། འདི་སྟར་གཟུགས་བཅུན་མཐོང་བ་ནི། མེ་ལོང་གི་ངོས་ལ་རང་གི་མིག་གི་འོད་ཟེར་ཐོག་ནས་ཕྱིར་ལོག་པས་རང་གི་བཞིན་ལ་སོགས་པ་དེ་སྟར་དམིགས་པ་ཡིན་པ ལ····· གཟུགས་བཅུན་གྱི་ཐ་སྙད་བདུགས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་གི་སྟར་ན་ཐ་སྙད་དུ་གཟུགས་བཅུན་ཞེས་མཐོང་ཚུལ་ལ་བདེན་ནས་བདུགས་པ····· མ་གཏོགས་ངོ་བོ་གཟུགས་དངོས་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་སྟ····· བྱང་འདོད་པ་ལ། དེ་མི་འཐད་དེ་ལྟགས་དེ་སྟར་ན་མེ་ལོང་གི་ངོས་བྱང་དུ་བསྟས་ན་གཟུགས་བཅུན་སྟེ་ཐུགས་སུ་བསྟས་པ་མ་མཐོང་བས་ གཟུགས་དང་གཟུགས་བཅུན་གཉིས་ཐུགས་འགལ་བ་དང་། མེ་ལོང་གི་ངོས་ཆུང་ངུ་ལ་རང་གི་བཞིན་ཆེན་པོ་ གཟུགས་བཅུན་ཆུང་ངུར་སྣང····· བས་ཚད་མི་འདྲ་བ་དང་། གཟུགས་བཅུན་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་སོན་བར་

སྣང་བས་གཤེས་མི་འདྲ་བ་དང་། ཡང་ཆུ་དྲང་བའི་རྟགས་ཀྱི་ཉམ་ཐག་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ཤིང་གི་ཡལ་གཅིག་དང་རྩེ་མོ་གཉིག་དུ་བལྟས་པ་ཙང་པོ་ཆེ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཤིང་གི་ཡལ་གཅིག་དང་རྩེ་མོ་ཐུང་དུ་བསྟན་པར་དམིགས་པས་གཤེས་སྐངས་མི་མཐུན་པས་དེས་ན་གཅིག་བཞིན་ཤེས་པ་དང་། གཅིག་གཅིག་གི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་མི་འདྲ་བས་ན། དེའང་ཅི་སྐྱེ་ཤེས་དང་གཅིག་ཤེས་བཞིན་དུ་སྣོད་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཀྱི། གཅིག་བཞིན་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ན་རེ། གཟུགས་བཞིན་ནི་མེ་ལོང་ལ་སོགས་པའི་ནང་དུ་ཤིན་ཏུ་དང་བའི་གཟུགས་གཞན་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ཀོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་རྣལ་ལྟ་བུ་ཙི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཆུས་ཅམས་ནི་པན་ཆུན་གཅིག་གི་གོ་སར་གཅིག་འབྱུང་བ་ལ་གེགས་མ་བྱིད་པ་མི་སྲིད་པས་ཡུལ་པན་ཆུན་སྐྱངས་ཏེ་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མིན་པར་གོ་ས་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་ན་པན་ཆུན་ཐ་དད་མེད་པར་འདྲེས་ཤིང་ངོ་བོ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་རགོས་ངས། འདིར་གཟུགས་བཞིན་ནི་མེ་ལོང་ལ་སོགས་པའི་ངོས་ཀྱི་ཐུགས་དེ་ཉིད་ན་དམིགས་པར་གྱུར་པས་གཟུགས་བཞིན་ཡང་གཟུགས་ཤིན་པར་གྱུར་ཏོ།། གཅིག་གཅིག་གོ་ས་གཅིག་ཏུ་ཇི་ལྟར་གནས་ཏེ། བྱམ་པ་གཅིག་བྱམ་པ་གཅིག་གི་གོ་སར་གནས་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། གཏན་ཚིགས་འདི་ཟུང་དང་ཉི་མ་ལ་སོགས་པས་མ ངེས་པའང་མཚན་ཉིད་དེ།

ཟླུང་དང་ཉི་མ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་ཁྲི་རྣམས་ཐལ་བ་དང་རྩམ་པ་ལྟར་འདྲེས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཡུལ་ཕན་ཚུན་སྦྲངས་ཏེ་གནས་པ་ཡིན་གྱི་གཅིག་ཏུ་སོང་བ་མིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཆུལ་དགོགས་པ་དང་བྱ་སྤྱ་ཁ་གཉིས་གཟན་བཙན་ལ་··· གཟན་སུ་ཞེན་པས་དེ་མ་བཀག་ན། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པའི་ཚོས་གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་གཟན་བཙན་བཀོད་པ་མ་གྲུབ པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བཀག་ལ། ཡང་གཟན་བཙན་ཤེས་པར་འདོད་པ་མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། དངོས་བོ་དེ་ནུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མཐུས་མེ་ལོང་སོགས་ཀྱི་ཤུན་ལས་ཤེས་པ་ཉིད་གཟུང་བཙན··· དེའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ཙམ་དུ་བྱང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རོ། དེ་ལ་གཟུང་བཙན་འདི་ནི་ཡུལ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ལྟར་སྣང་བའོ་ཞེས་འདོད་ན། གཟན་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་འདོད་པའང་ཡུལ་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་··· བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད་དེ། གཟན་གཟན་བཙན་གཉིས་ཀའི་སྣང་བ་ནི་རྣམ་པ་ཙམ་དུ་འདོད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་གཟན་བཙན་ནི་རྣམ་པ་གཅིག་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་དེ་གཟན་བཙན་ཉིད་མི་འགྱུབ་པས་ཡུལ་མེད་ལ་ཤེས་པ་ཙམ་མོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་གཅིག་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་གཟུགས་སོགས···· ཀྱང་རྒྱལ་ཁྲ་རབ་ཉིད་དུའང་མ་གྲུབ་པ་སོགས་གཟུང་བ་འགོག་པའི····· རིགས་པས་ཡུལ་ལ་གནོད་པ་ཡོད་པས་གཟུགས་བཙན་དང་ཁྱད་མེད··· དུ་ཐལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུ་མ། མི་ཐམ། སྨིག་རྒྱུ། དྲི་ཟའི་གྲོང་

ཁྱེར་དང་། མཁལ་མེའི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོའི་རྟེན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཤད་དོ། །

དེ་ལ་གཞོན་ནུ་མ་ལེན་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་མི་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དབེར་ན་འཇིམ་པའི་ཉམ་བུ་ལ་སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་བཟོད་དམ། འོན་ཏེ་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ལ་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་གཟུགས་ཡིན་ལ། གྲི་མ་ལྟར་ན་ཤེས་པ་ཡིན་པས་གང་ལྟར་ཡང་སྐྱུ་མའི་དུ་བྱང་སོགས་མེད་པར་མི་འགྱུར་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་མཱ་ཡ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུད་བྱུང་བའི་གཟུགས་སམ་ཤེས་པ་གང་ཟུང་བདེན་པར་ཡོད་པས་ན་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཀྱི་དབེར་མེ་རྟུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་རོ། དེ་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་སྐྱུ་མ་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་ནི། རྣམ་པཅས་པ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སྣང་བར་འདོད་པའམ། རྣམ་མེད་པ་ཡུལ་དངོས་སུ་རིག་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་པོ་གང་ཡིན་ཀྱང་····· རུང་སྟེ། ཐོུ་ངོ་ཉི་ལྟར་སྣང་བའི་དམིགས་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་འཛིག་གི། དེའི་རྒྱུ་ཙམ་ལ་སྐྱུ་མ་སོགས་ཀྱི་ སྣང་བར་གདགས་པ་མིན་ཏེ། རྒྱུ་ཙམ་ལ་གདགས་ན་མིག་སོགས་ཀྱང་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱུ་མ་སོ་ཁ་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱུ་དང་དམིགས་པ་ཐ་དད་ཡིན་པས་ན། སྐྱུ་མ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་གཟུགས་དང་ཤེས་པ་དག་ཡོད་དུ་ཟིན····· ཀྱང་དེ་ལ་དཔེར་བྱས་པ་མིན་ཏེ། དབེར་ན་འཇིམ་པའི་ཉམ་བུ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་དཔྱད་སོགས་སུ་མ་དམིགས་ན། དེ་ལ་སྐྱུ་མའི་སྣང་བ་ཞེས་མི་བརྗོད་ཅིང་དཔེར་ཡང་མི་བྱེད་ལ་འཇིམ་ཉམ་དེ་ཉིད་དཔྱད་སོ་ཁ་

སུ་དམིགས་ཚོ་དེ་ལ་སྐྱུ་མ་ཞེས་གདགས་ཤིང་དབེར་བྱེད་བཞི། །དེ་ལ་སྤྱི་དོན་ཤེས་ཉིས་ཚར་ཡང་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་བས་རྫུ་བདེན་བཞི་.... ཞེས་སྐྱབ་བར་མི་ནུས་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ཞིག་རྫུ་གཟུགས་ཤེས་དགུ་ལ་བདེན་པར་ཆོས་དུ་ཆུག་ནའང་། དེས་དམིགས་པ་ཉིད་བཟློག་པ་ལ་བདེན་པར་བྱ་མི་ནུས་དེ། དཔེར་ན་སྐྱུ་མས་མིག་བསྐྱེད་ཀྱང་སྐྱུ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་དག་ལ་སྐྱུ་མའི་སྣང་བ་ཡོད་ཀྱང་། གཞི་དེར་ཏ་གྲང་སོགས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཆང་ཟད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། འདིའི་རྫུ་འཛིན་དུམ་དང་མིག་ཤེས་དང་སྐྱུ་མ་མཁན་སོགས་ཡོད་བས་འདིའང་བདེན་ནོ་སྙམ་དུ་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དམིགས་པ་ཉིད་ཐད་ཀ་ནང་སོན་ཡིན་ཡིན་ལྟར་སྣང་འདུག་པ་སྟེ། སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པ་ལ་དཔེར་བྱས་པས་དེ་མ་གྲུབ་པ་མིན་ནོ། །དེ་དག་ངང་འགྲེལ་ཁས་གསུངས་པ་རྣམས་གསལ་བོར་ཐུབ་སྟེ་སྡེ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ।

གཉིས་པ་ཅ་བའི་རྣམས་བཀོད་པ་དེའི་ཚུལ་སྐྱབ་པ་ལ། ཐུགོས་ཆོས་སྐྱབ་པ་དང་། ཁྱབ་པ་སྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདེན་པའི་གཅིག་བྱལ་སྐྱབ་པ་དང་། བདེན་པའི་དུ་བྱལ་སྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁྱབ་པའི་གཅིག་དགག །མ་ཁྱབ་པའི་གཅིག་དགག་པ་གཉིས་། དང་པོ་ལ། ཁྱབ་བྱེད་བྱེད་བྱག་པ་གཅིག་བདེན་དགག །མཁའ་སོགས་ཁྱབ་བྱེད་སྤྱི་གཅིག་བདེན་དགག་པ གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟག་དངོས་གཅིག་བདེན་དགག །གང་ཟག་གཅིག་བདེན་དགག་པ་གཉིས་། དང་པོ་ལ། གཞན་སྟེས་བརྟགས་བའི་རྟག་དངོས་དགག །

རང་སྟེས་བཏགས་བའི་རྟག་དངོས་དགག །དེ་ལྟར་བཀག་བའི་མཐུག་
བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ།

འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་སྒྲོར་བས། །
རྟག་རྣམས་གཅིག་ཏུའི་བདག་ཉིད་མིག །
འབྲས་བུ་དེ་དེ་ཐ་དད་ཀ། །
དེ་དག་རྟག་ཉས་ཉམས་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་དེ། དེ་ལ་སྤྱིར་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་བའི་གཅིག་
ཏུ་བྱལ་གྱི་རྟགས་དེ་རང་གཞན་གྱི་སྟེ་བས་སྣུས་བའི་དངོས་པོ་ཤེས་……
འདོད་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྡེང་དུ གྲུབ་པ་ནི་ཚུལ་བང་པོ་ཐུགས་ཆོས་……
ཞེས་བྱ་ཞིང་། གཅིག་ཏུ་བྱལ་གྱི་རྟགས་དེ་ཡོད་ན་བསྒྲུབ་བྱ་བདེན་མེད་
ཡོད་དགོས་པ་ནི་ཚུལ་གཉིས་པ་རྗེས་འགྲོ འོ། །བསྒྲུབ་བྱ་བདེན་མེད་
མེད་ན་གཅིག་ཏུ་བྱལ་གྱི་རྟགས་ཀྱང་ལྡོག་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པ་ལྡོག་……
ལྟག་གོ། །དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱ་དང་རྟགས་གཉིས་རྗེས་སུ་འགྲོ ་ཞིང་ལྡོག་
པའི་འབྲེལ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ངེས་པས་ན་རྟགས་དེས་བསྒྲུབ་ཆོས་དེ་……
འགྲུབ་ངེས་པའི་ཁྱབ་པ ཡོད་པ་ནི་ཁྱབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱབ་པ་གྲུབ་
པའི་རྟགས་དེ་ཐུགས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གང་གི་ཚོས་སུ་འགྲུབ་ན་…
དེས་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་བསྟུན་པ་མེད་པས་ཚུལ་གཉིས་དང་བྲག་ལ……
སོགས་པའི་མང་ཉུང་གི་མཐའ་ཡང་ཁེགས་པ་ཡིན་པ་དེས་ན། ཚུལ་
གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་བའོ། །ཞེས་དང་། ཐུགས་ཆོས་དེ་
ཚས་ཁྱབ་པ་ཡི། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ས་ན་རྩ་བའི་རྟགས་

འགོད་པའི་ཚེ་གཅིག་དུ་བྱས་གསུངས་པ་དེ། རང་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གྱུབ་པའི་ཆུལ་རིམ་བར་འཆད་..... པར་འདོད་ན། འདི་ཐད་ཀྱི་སྐུ་འགྲེལ་དུ་གཏན་ཚིགས་འདི་མ་གྱུབ་པོ་སྐམ་དུ་མ་སེམས་ཤིག། །ཅེས་གསུངས་ལ། ཇི་ལྟར་གྱུབ་སྐམ་ན། དང་པོ་བདེན་པའི་གཅིག་བུལ་བསྒྲུབ་བ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་མ་གྱུབ་ན་དུ་མ་གྱུབ་པ་མི་སྲིད་ཅིང་དུ་མའི་བཙམ་གཞི་གཅིག་ཡིན་བས་དེ་དང་བོར་སྒྱུབ་བོ། །དེ་ལ་སྐྱིན་ཤེས་བྱའི་ཁྲོངས་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་གྱུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན་སྟང་བ་དང་མི་སྟང་བ་སོགས་ཀྱི་ཚ་རབྱེ་རྒྱུ་མེད་..... པར་གཅིག་བྱའི་བདག་ཉིད་དུ་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་དགོས་ལ། རེ་ཤིག་ན་མཐར་ཕྱོགས་དུས་ཀྱིས་བསྟུས་བའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀུན་སོ་སོར་མི་སྟང་བར། རིལ་གཅིག་ཏུ་ནམ་མཁའ་འབའ་ཞིག་ཤིང་བྱང་འབྱུང་དགོས་ན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཕྱོགས་དུས་ཀྱི་སྟང་བ་སྟ་ཚོད་ཚད་མེད་པ་ཆེས་བཀུ་བ་མངོན་སུམ་དུ་སྟང་བ་འདི་དག་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་སྟང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་བས། གང་སྟང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཤེས་བྱ་ཡིན་ནོ་ཅོག་ལ་གཅིག་དུ་བྱལ་ཀྱི་རིད་པ་མི་འཐུག་པ་ཞིག་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་འདིར་བདག་གཞན་གྱིས་སྒྲས་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགོས་སྐྱབ་ཚུལ་རིམ་བས་སྟོན་པ་ལ་ས་བཅད་ཀྱི་དབང་དུ་ན། དགེ་མི་དགེ་གཉིས་སམ། ཕྱི་གཟུང་ཡུལ་དང་། ནང་འཛིན་སེམས་གཉིས་སམ། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་བློ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟོམས་ཀྱང་རུང་མོད། འདིར་དཀའ་འབྱེལ

ལས།། ཁྱབ་པ་ནི་བདག་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་བའོ། །ཚེ་དེག་པ་རྣམས་ནི་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་བོར་བསྟུ་བར་བཤད་པ་ལྟར། དེ་ཀཻས་ཀྱིས་སྔོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེག་དངོས་དང་གང་ཟག་ཡོད་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱགས་ལ་དེ་དག་ཡུལ་ཐ་དད་ན་རིས་སུ་བཅད་པར་ཆཏ་བ་ཙིག་དུ་གཟུང་མི་ནུས་པས་ཁྱབ་པའི་ཁྱོངས་སུ་གཏོགས་པར་བསྟན་ཏོ། །རང་འགྲེལ་ལས། ཐ་དད་ཕྱོགས་ཅན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་ཐུར་ཁོར་ནས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་ཞེས་གསུངས་པ་ཁྱབ་པ་མཚམས་ཉིད་བའི་བངང་དུ་བྱས་པར་གསལ་ལོ། དེས་ན་ཁྱབ་པ་བྱེ་བྲག་པའི་ནང་ཚན་དང་པོ་དེ་དོན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱས་པའི་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པའི་ཐ་ཅིག་བྲལ་གྱུབ་ཚུལ་གོང་དུ་ཇི་སྐད་སྨོས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ཆུ་སྟེགས་ཁ་ཅིག་དབང་པྱུག་ལ་སོགས་པ་ངོ་བོ་ནི་དེ་ཁ་པ་ཡིན་ལ། དེལང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ཉར་དོན་མི་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཀྱི། དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱབ་བྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱབ་བྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ནི་ཁྱབ་བྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ནི་ཁྱབ་བྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ནི་ཁྱབ་བྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཅཀ་དུ་ཉེ་བར་སྟོང་བའམ་རྒྱུད་བར་སྐྱང་བས་ན། རྒྱུ་དབང་ཐུགས་ སོང་
དུག་བའི་དངོས་བོར་ཁས་ཟློངས་པ་དེ་རྣམས་གཅིག་ཏུའི་བདག་ཉིད་དུ་
བདེན་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་དུག་པ་གཅིག་ཏུ་ཚ་མེད་
བའི་རིལ་བོ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་འདི་ཀུན་སྐྱེད་ན། རྒྱུ་དེའི་
སྟེང་ན་འབྲས་བུ་གང་ཿསྐྱེད་པ་སྐྱེད་བའི་ནུས་པ་མངོན་ཞིང་ཤེས་པ་ཡོད་དགོས་པས་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་ལ་སོགས་པ་དཔྱད་
ཅད་ཀྱང་དུས་གཅིག་ཅར་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འབྱུང་སྟེ། འབྲས་བུ་རྣམས་
ནི་རྒྱུ་མ་ཚང་ན་མི་སྐྱེ་ལ། རྒྱུའི་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དུ་གྱུར་ན་དེའི་ཚེ་
འབྲས་བུ་གཡོལ་བ་ག་ལ་སྟིད། གཡོལ་ན་ནི་རྒྱུའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་
མི་བྱེད་པས་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཡང་གཞག་དུ་མི་རུང་ངོ་། །དེ་
ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་རྣམས་དུས་གཅིག་ཅར་དུ་མི་སྐྱེ་བ་ནི་ཆུན་
ཅིག་བྱེད་པའི་ཀྱེན་སོ་སོ་ཞི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ་ཞེར་ན་ནི། དུག་པ་
གང་ཡིན་པ་གནས་སྐབས་གཅིག་ལས་འགྱུར་མི་སྲིད་པས་ལྷུན་ཅིག་བྱེད་
པའི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མེ་འཐད་དེ་ཀྱེན་གྱིས་བསྐྱུར་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དེ།
དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་ཚོན་བྱུག་པ་བཞིན་ནོ། །ལྟོས་ཤིང་བསྐྱུར་དུ་
ཡོད་ན་ནི་དུག་པ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་ལྟོས་སུ་ཆུག་ནའང་ལྷུན་
ཅིག་བྱེད་ཀྱེན་དང་ལྡན་པའི་སྐབས་ཀྱི་དུག་དངོས་དང་བྲལ་བའི་སྐབས་
ཀྱི་དུག་དངོས་དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ནི་དུག་པ་ཉམས་
ལ། ཁྱད་མེད་ན་ནི་དང་པོ་ཞི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཚེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ཆས་
ཀྱང་ལྷུན་ཅིག་བྱེད་ཀྱེན་རྣམས་འབྲལ་བའི་དབང་མེད་པར་མཐུལ་ནས་

ཐག་བས་བཏགས་པ་བཞིན་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་ཏེ་གནས་ནས་སྐྱ་མས····
བྱས་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེའང་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་མེད་པས་ན་ནམ····
ཡང་སྟོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་འདིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ལ་རྒྱུ་
དབང་ཐུག་སོགས་ཀྱི་ནུས་པར་མིང་བཏགས་ནས་དེས་འབྲས་བུ་རྣམས་
རིམ་པར་བྱས་སོ་ཞེས་ཟེར་བའང་ཁེགས་ཏེ། ཁོ་ནང་གི་ངོ་བོ་དང་
ནུས་པ་གཅིས་པ་དང་ན་ནི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་ནུས་པའི་མིང་གིས་
བཏགས་པར་ཟད་ལ། ཐ་མི་དད་ན་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་དུག་ཏུ་
འབྲས་བུ་མི་སྟོག་པ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་དོ། །དེས་ན་འབྲས་བུ་རིམ་
ཅན་དུ་སྐྱེད་པར་ཁས་ཟློངས་ཕན་ཚད་རྒྱུ་དུག་པ་གང་ཡིན་པ་གཅིག་ལུང་
བདེན་པ་ཞིག་མི་སྲིད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྟ་ཕྱི་གཅིག་ལུང་མ་བདེན་
ཕན་ཚད་དུག་པ་མ་ཡིན་པར་ངེས་སོ། །ཡང་དེ་དག་ཇི་སྐད་བཤད་མ་
ཐག་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་བཟློག་ཏུ་མེད་པར་མཐོང་ནས། རྒྱུ་དུག་པ་
ཡིན་ཀྱང་གཅིག་ལུང་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་དེ་དག་གི་
ངང་བཞིན་ཡང་གཞན་དང་གཞན་དུ་རིམ་ཅན་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་བྱིས····
ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི། དབང་ཐུག་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་དག་དུག་
པ་ཡིན་པ་ལས་ཉམས་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར་ཏེ། གནས་སྐབས་
གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཐ་རོལ་
པོས་རིལ་པོ་གཅིག་མེན་ཀང་རྟང་རང་བཞིན་ཅམ་ཟུང་ལྡུ་བུ་གཅིག་ཡིན
པས་གནས་སྐབས་ཐ་དད་ནའང་དུག་པ་ཡིན་པ་ཅི་འགལ་སྙམ་དུ·····
སེམས་པ་སྟེ། དབེར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་གང་བྱི་ཆས་སྐྲ་ཚོགས་སྡུ་ཞུང་

ཀུང་སྡུ་དྲོ་ལི་གང་མཁན་དེ་ཕྱི་དྲོ་ལི་དེ་དང་གཅིག་པར་འདོད་པ་ལྟ་
བུར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་དབྱད་ན་གཅིག་རྫུ་ཚ་མེད་པ་མིན་ཕན་ཚད་རྟག་
པ་མི་འཐད་པས་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་ཕྱེད་སྡུ་མས་རྟག་པར་འདོད་པ་ལ་
གཅིག་བདེན་པཀག །ཕྱེད་ཕྱི་མས་གཅིག་མིན་པ་ལ་རྟག་པ་བཀག་པ་
ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་འགྲེལ་ཡུགས་སྡུ་ཚོགས་མཛད་འདུག་ཀུང་གཞུང་
དོན་མ་ནོར་བ་འདི་ཁོ་ནའི། དེ་ལ་རང་བཞིན་དང་རྒྱུད་ལྡན་ནི་འདུ་
བ་ལ་གཅིག་ཏུ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། བདེན་པའི་གཅིག་ཅིག་ཡོད་པར་
ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། བདེན་གཅིག་ཡིན་ན་སྣང་གྱི་སྐྱོན་ལས་མི་
འདའ་ཞིང་། བཏགས་པའི་གཅིག་ཙམ་ནི་འདིར་དགག་པ་མ་ཡིན་ལ།
དེ་དོན་དུ་མེད་པས་རྟག་པར་བཞག་ཏུ་འང་མེད་དོ། །དེས་ན་གནས་
སྐབས་ཐ་དད་ཕན་ཚད་གཅིག་ཤུར་མ་བདེན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་ཆ་ཤེས་
དེ་ལོགས་སུ་རྟག་གཅིག་ཏུ་བཞག་རྒྱུ་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་དོ། ।

གཉིས་པ་རང་སྟེས་བཏགས་པའི་རྟག་དངོས་དགག་པ་ལ། འགོག་
བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་
པ་གཉིས། དང་པོ།

བསྐོམས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིས། ।
ཤེས་བྱ་འདུས་མ་བྱས་སྣང་བའི། ।
ཡུགས་ལའང་གཅིག་མིན་དེ་དག་ཀི། ।
རིམ་ཅན་ཤེས་དང་འབྲེལ་ཕྱིར་རོ། ।

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་སྟེ་བྱེ་བྲག་སྣ་བ་ནམས་ཀྱིས་འདུས་མ་

བྱས་གསུམ་ཏེ། བའི་དངོས་པོར་འདོད་དེ། དེའང་ནམ་མཁའ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་བའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཁེགས་པ་མིན་ཡང་རང་བཞིན་གྱི·····ཀྱིན་མ་ཚང་བས་གང་སྐྱེ་བ་མིན་པ་ལ་དེ་མ་སྐྱེས་པའི་ཚ་དེ་གལ་དངོས་པོ་དེ་སྐྱེ་བའི་གེགས་བྱེད་པའི་འདུས་མ་བྱས་སོ་སོར་བརྟགས་མིན·····ཞེས་རྗེས་སུ་ཆོས་པ་དང་། ཡང་ལམ་བསྒོམས་པའི་སྒྲུབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་བྱང་བའི་ཚ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་ཞེས་རྗེས་སུ·····ཞེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་འདིར་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གཅིག་བདེན་བཏགས་པས། རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་བདེན་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣ་བ་རྣམས་ན་རེ། བསྒོམས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་བྱང་བ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པའི···ཡུལ་དུ་གྱུར་པ། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་འདུས་མ་བྱས་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་དོ། །དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་དམ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་ཡོད་···ཀྱང་དེ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་པ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པས་རིག་པ···ཙམ་ཡིན་གྱི། དེས་རང་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་སྐྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚུལ་ཡིན་ན་འདི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་དག་གི་བསམ་ངོ་ལ། ཡུལ་ཡིན་ན་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་བསམས་ནས། ཡུལ་འདུས་མ་བྱས་དེ་ཤེས་པ་སྟ་ཕྱི་རིམ་ཅན་གྱིས་ཤེས་ཀྱང་དེ་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་བ··མེད་པས་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི···

ང་བོར་གཅིག་བདེན་དུ་དུག་བར་གཤགས་སོ་སྐྱམ་བའི། །དེ་ལ་འདི་ལྟར། བསྒོམས་པ་ཡས་བྱང་བའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ཡིས། ཤེས་བྱ་སོ་སོར་བདུགས་འགོག་འདུས་མ་བྱས་བདེན་གཉིས་བསལ་བར····· འདོད་བའི་གྱུབ་མཐའ་སྐྱ་བའི་ལུགས་ལའང་རིགས་པས་བཏང་ནས་ཡུལ·· འདུས་མ་བྱས་དེ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཡུལ· འདུས་མ་བྱས་དེ་དག་ནི། སྒྲ་ཕྱི་རིམ་པ་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་བྱ· ཤེས་བྱེད་དུ་འབྱེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །འང་ཞེས་པ་དུག་ངངོས· ཀྱིས་བྱམ་སོགས་འབྱས་བྱ་སྐྱེད་པར་འདོད་པ་ཕྱི་རོལ་བའི་ཡུགས་མི···· འཐད་པ་མ་ཟད། འབྱས་བྱ་མི་སྐྱེད་ཀྱང་རང་བཞིན་ཅིས་དུག་པར· འདོད་པ་བྱེ་སྐྱའི་ལུགས་ལའང་མི་འཐད་པ་ཡོད་ཅེས་གོང་མ་དང་ཕྱོད·· སྐྱར་ཏེ། འབྱས་བྱ་སྐྱེད་དམ་མི་སྐྱེད་པ་སོགས་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ། དུག་ངངོས་གཅིག་བདེན་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་ཅེས་བའི་ཆོག་གི་ཉས་པ····· འདོན་བའོ། །དེ་ལ་པ་རོལ་གོ་ངེ་བསམ་ངོར། ཡུལ་ཁོ་རང་དུག་པ· ཡིན་བའམ་གཅིག་བདེན་ཡིན་ན། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་ངོ་བོས· འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ལ་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་དུ་འབྱེལ་བ་ཅམ་ཡིན་པས། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་མི་དུག་པ་དང་དུ་མ་རུག་ལ་འབྱུང་སྟེམ· དུ་མེམས་ཏེ། འདི་ནི་རང་སྟེ་ཆོས་ཉིད་དུག་པར་འདོད་པ་དང་། གཞན་ སྟེ་ཆོས་ཅན་བྱམ་པ་སོགས་འཇིག་བའི་རྒྱུ་མ་བྱང་གི་བར་དུ་དུག་པར·· འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གང་ཞིག་དུག་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད····· ཀྱི་ཆེ་འདོད་གཅིག་བུ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཁ་སང་མཐོང་བའི་བྱམ·

བ་དང་དེ་རིང་མཐོང་བའི་བྱམ་བ་གཉིས་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་མི་འདུ་ཡང་། ཡུམ་བྱམ་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ་སྙམ་ somewhat ཨ་བཞིན་པ་བཞིན་ནོ། ।

དེ་ལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་ན་ཡུལ་ཡང་གཅིག་བྱ་ཉིད་དུ་བདེན་པར ... མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཆུས་པར་བཤད་དགོས་པས། ས་བཅད་གཉིས་ས་དེའི་ཚུལ་ཆུས་པར་བཤད་པ་ལ། ཤེས་པ་སྟ་མའི་ཡུལ་ཐྱི་མའི་རྟེས་སུ་འབྲང་ན་མི་འཐད། མི་འབྲང་ན་མི་འཐད་པས་དགག་པའོ། ། དང་པོ།

རྣམ་ཤེས་སྟ་མས་ཤེས་བྱ་བའི། ।
དང་བཞིན་རྟེས་སུ་འབྲང་ན་ནི། ।
ཤེས་པ་སྟ་མའང་ཐྱི་མར་འགྱུར། ।
ཐྱི་མའང་དེ་བཞིན་སྟ་མར་འགྱུར། ।

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་འདུས་མ་བྱས་རྟག་པར་འདོད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྟ་མའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འདུས་མ་བྱས་དེ་ཁོ་ན་ཤེས་པ་ཐྱི་མའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནམ་མིན་ཅེས་དྲིའོ ॥དེ་ལ་དེ་དག་གིས་ཡུལ་འདུས་མ་བྱས་ཡོད་པར་ནི་ཁས་ལྡངས། ཡོད་པ་ལ་ཤེས་པས་དཔྱིད་པ་ལས་གཞན་ཚད་མ་མི་སྲིད་ཅིང་། ཤེས་པས་དམིགས་པ་ལ་རིམ་ཅན་གྱིས་ངེས་པ་དང་། རིམ་ཅན་ལ་སྟ་མའི་ཡུལ་ཐྱི་མའི་རྟེས་སུ་འབྲང་མི་འབྲང་གང་ཟུང་ལས་ཁས་ལེན་གཞན་མི་སྲིད་པས་ན། ཐྱོགས་དང་པོ་ལྟར་ཁས་ལྡངས་ཏེ། འདི་ལྟར། རྣམ་ཤེས་སྟ་མས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཤེས་པ་ཐྱི་...

མའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའམ། ཕྱི་མའི་དུས་ནའང་ཡོད་ཅང་དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ན་ནི། འོ་ན་ཡུལ་ལ་ཐུབ་པར་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་གཅིག་ཏུ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས་དེ་འཇིག་པའི་ཐྲོ་ཡའང་ཐུབ་ཡོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། ཡུལ་གང་དང་གང་ཤེས་པ་ལ་དེ་དང་དེའི་ཤེས་པ་ཞེས་འཇོག་གི ཀུན་དུ་ཤེས་པའི་དབྱེ་བ་དུ་མ་འཇོག་པར་མི་ནུས་སོ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱམ་འཇོག་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་བྱས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ཐོ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མེད་པ་དང་། འདྲུས་མ་བྱས་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་སྔ་མ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཡུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་འདྲུས་མ་བྱས་ཤེས་པར་བཞག་གི ཆོས་གཞན་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པར་གཞག་ཏུ་མི་རུང་བས་ཤེས་པ་དེ ལ་བཏུས་སུ་དབྱེ་བ མེད་པ་ཁྱད། འདིར་ཡང་ཤེས་པ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་དདེན་པ་ དེས་ན། ཤེས་པ་སྔ་མཐའ་ཕྱི་མར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མའང་དེ་བཞིན་སྔ་མའི་ཡུལ་འདྲས་མ་བྱས་ནི་ཕྱི་མ་ནི་མེད་ཅིང་། རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མའི་ཤེས་བྱ་ནི་སྔའི་དུས་ན་ཡོད་ལ་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའང་མི་རུང་ངོ་། ཡུལ་དེ་ལ་དུས་སྔ་ཕྱིའི་ཐུབ་ཡོད་ན་སྔ་ཕྱི་གཅིག་པར་མི་རུང་ལ། ཡུལ་ལ་ཐུབ་མེད་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་ཏྲི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་སྔ་ཕྱི་དུ་མས་དེ་གཅིག་པུ་ཡང་ཡང་དམིགས་སོ་སྐྱམ་ན། ཏྲི་རང་རང་གིས་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཚ་དེ་ཡུལ་ཅན་མེད་པའི་སྔ་ཡོགས་དང་། ཡུལ་ཅན་འགགས་པའི་ཕྱི་ཡོགས་སུ་ཡོད་

ན་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མེད་དེ། སོ་སོའི་ཡུལ་གྱི་ངམ་མིག་པ་དེ་དང་དམིགས་ཏེད ཐུབ་ཀྱང་ཐལ་ནས་ཡུལ་འཇིན་པ་རྣོ་སྟེ་ངན་སོ།། སོ་སོའི་ཡུལ་དེ་དང་དེ་མེན་པའི་གཅིག་བུའི་བདེན་གཞན་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུབ་པའི་ཡུལ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་གཅིག་བདེན་དུ་ཐུབ་ངོར་གྱུབ་པའང་མི་སྲིད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། འདི་ལ་ཡུལ་གཅིག་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་འཇིག་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་རིག་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་བདེན་པའི་གཅིག་ཡིན་ན་དེ་འཇིག་ངའི་ཤེས་པ་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཁར་སང་ཡང་ཤེས་དེ་རིང་ཡང་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱོས་པ་ནི། བྱམ་པའི་རང་མཚན་སྐད་ཅིག་མ་འདྲ་བ་ཐུབ་མ་ཆད་དུ་སྣང་ང་ལ་ཞེས་འཁྲུལ་གཞི་བྱས་ཏེ་གཅིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་གཅིག་ཡིན་པར་བདག་ཏོ་སྦྱམ་ན་རིགས་པ་འདིས་ཁེའ་ཐས་ལྷོས་ཤེས་ཚེ་ཐུབ་ཀྱི་ཀྱང་ཆོགས་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཆོགས་ཤེད་པར་འགྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དགག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་ཀྱང་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཤུན་ཐྲེད་པ་འདོ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གལ་ཅེའོ། ཚུལ་འདོ་དང་མཚུངས་པར་རྟག་པདེ་ན་འགོག་པཨང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས།

བཅུན་གང་དོ་རྗེ་དོ་སོགས་ཀྱི། །དོན་ཡང་གཞན་ལ་ལྷོས་མེད་ཕྱིར།། འགྲོ་བ་ཀུན་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། ཅིག་ཅར་རང་ཉིད་དཔྱེད་པར་འགྱུར། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པས་ཐན་འདོགས་ཕྱིར། །འདི་ཡི་དེ་དག་རིམ འབྱུང་ན། སྐད་ཅིག་སོ་སོར་གཞན་ཡིན་བརྗོད། །ཅེས་པ་ལྟར་ཡུལ་གཅིག་བདེན་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་ཆློས་དེར་དམིགས་ནས་བཞག་དགོས་ཤིང་། དམིགས་ཏ་དམིགས་ཀྱེན་དེས་རང་འཇོག་ཤེས་པ་བསྟེད་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡུལ་དུས་ཀྱི་ཚ་མི་འདྲ་བ ཅིའང་དབྱེར་མེད་པས་གཅིག་བདེན་ལྷོས་མེད་ཡིན་པས་ཡུལ་ཅན་མི་གཅིག་པ་དུ་མ་ཡང་ཡང་བསྟེད་པ་མི་སྲིད་དོ། དེ་ལ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་གིས་ལེགས་པར་གྲུབ་ཀྱང་འདི་ལ་འཁྲུལ་ཏུས་བསྒྲིགས་ཏེ། དུ་དུང་ཡུལ་གཅིག་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་ཆློ་ཐ་དད་ཡོད་པ་ཅི་འགལ་ཏེ། བྱམ་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་ཆློ་དུ་མ་བཞིན་ནོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པ་ལྟོག་དཀའ་བས། གོང་གི་དོན་ཟུས་པར་ཕྱེ་ན།། ཤེས་པ་སྟུ་མའི་དུས་ན་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱ་དེ་ཤེས་པ་སྟུ་མས་ཤེས་བཞིན་པའི་སྐབས་དེ་ན་ཕྱི་མས་ཤེས་སམ་མ་ཤེས། ཤེས་པར་མི་སྲིད་དེ་དེ་དུས་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་མ་སྐྱེས་ལ། མ་ཤེས་ན་ཤེས་པ་སྟུ་མའི་ཤེས་བྱེད་སོང་ལ། ཕྱི་མའི་ཤེས་བྱེད་མ་སོང་བའི་སྐབས་ཤིག་སྲིད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་མའི་ངང་དུས་སྐྱལང་ཤེས་པ་མི་རྟུང་སྟེ། ཡུལ་དེ་གཅིག་བྱ་ཚ་མེད་པའི་ཏྲག་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་དང་པོ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཕྱིས་ཀྱང་ཡིན་དགོས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་ཞིག་ཡོད་ན་ཚ་མེད་པ་དང་ཏྲག་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། ཡང་

ཐྱོ་མའི་དུས་ལ་སྐྱ་མས་ཤེས་མི་ཤེས་དེ་ལྟར་བབྱད་ནས་སྐྱ་ཐྱིའི་ཡལ་
གཅིག་ཡིན་ནོ་སྙམ་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་ཤེས་པ་སྐྱ་ཐྱི་རང་
དུས་ཀྱི་ཡལ་དེ་གཅིས་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་མའི་ཡལ་ཐྱི་རུས་ཆ་ཤེས་
ལ། ཐྱི་མའི་ཡལ་སྐྱ་མས་མ་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའོ། དེ་
ལྟར་ཁྱད་ཐྱེ་རྒྱུ་མེད་པར་སྐྱ་མའི་ཡལ་ཐྱི་མས་ཤེས། ཐྱི་མའི་ཡལ་
སྐྱ་མས་ཤེས་ན། ཐྱི་མའི་ཡལ་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་ཙམ་ཡས་ཆ་སྐྱ་
མའང་ཐྱི་མའི་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། སྐྱ་མའི་ཡལ་ཤེས་པའི་ཤེས་
པ་ཡིན་པས་ན་ཐྱི་མའང་སྐྱ་མའི་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ་རྣམ་རིག་ཙྪ་ཤེས་
པ་དང་། འདས་མ་འོངས་དང་། ཡལ་ཡལ་ཅན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་མཐའ་དག་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། དེས་ན་ཡལ་གཅིག་རྟུ་ཆ་
མེད་དུ་བདེན་ཕན་ཆད་དེ་ལ་དམིགས་པའི་བློ་ཡང་ཐ་ཅིག་བྱུ་གཟོག་ཀྱི་
ན་ལས་དུ་མ་མེ་སྤྲིད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། དེ་ལའང་འདི་སྙམ་དུ་ཤེས་
ངོ་ལ་སྣང་བའི་ཡལ་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་དོན་ཀྱི་ཡལ་ཐ་ཅིག་ཙམ་ནི་ཤེས་
ཤིན་ཏུ་བླུན་པ་དག་ཞེན་ཅ་རེའང་མེ་རུང་སྟེ། ཅུ་སྦྱའི་ལྟགས་ལ་ཡལ་
རྣམ་མེད་དུ་འདོད་པས་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལ། །ཁ་ཞེའ་དོག་སྐྱ་
བས་དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཐྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཉོད་ཅུ་ཞུད་
ཡིན་པས་སྣང་ངོ་འི་ཡལ་ཉའང་མི་འདྲ་བ་ཁ་ལ་འོང་སྟེ་འོང་མི་རིགས་
སོ་། །ཡང་དེ་དག་འདི་སྙམ་དུ། གང་ཟག་དུ་མའི་བློ་ཡལ་དུམ་
བ་གཅིག་ལ་དམིགས་པ་ལྟར་བློ་ཐ་དད་ཀྱང་ཡལ་གཅིག་ཡིན་པ་ཅི་……
འགལ་སྙམ་ན། བྱམ་པ་གཅིག་ཅས་པ་ནོ་ལྟོ་ལྷོན་ངའི་རྣམ་ པར་ སྣང་

བ་ལ་བྱམ་མིན་གཞན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་བློས་བྱམ་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་
བཏགས་ཏེ། རང་མཚན་ཀྱི་ཆོས་རྣལ་ངུ་མ་འདུས་པ་ལ་གཅིག་ཅེས་
བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱི་དེ་གཅིག་བདེན་མ་ཡིན་ལ། གཅིག་བདེན་
ཡིན་ན་གང་ཟགཀུ་མའི་བློ་ཐ་དད་ཀྱིས་དམིགས་མི་རྟུང་བར་རིགས་པ་
འདི་ཁ་རོད་པ་ཡིན་པས་དེ་དཔེར་མི་རུང་ངོ་། མདོར་ན་འདུས་བྱས་
གཅིག་ལ་ཡུལ་དུས་ཐ་དད་པའི་བློས་དམིགས་པར་སྣང་བ་ནི་རྟག་དང་
སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་པའི་ཚ་ཀུ་མ་འདུས་པ་ལ་གཅིག་ཅེས་ཞེན་ནས་དེ་
ལ་དམིགས་པར་རློམ་པ་ཡིན་ལ། འདུས་མ་བྱས་གཅིག་ལ་བློ་ཀུ་
མས་དམིགས་པར་སེམས་པ་ནི། དགག་བྱ་བཅད་པའི་དངོས་མེད་
ཀྱི་ཚ་ལ་དེར་ཞེན་པ་ཙམ་ལས་ཡུལ་མེད་ཀྱང་། དངོས་པོ་ཡོད་པ་
བཅད་པའི་གཞུང་སེམ་ཀྱི་བློས་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དེ་ལ་ཡུལ་ཀུ་ཞེན་ནས་ནམ་དེའི་ཐ་སྙད་དུན་པ་ན་
བློ་འི་ཡུལ་རྣམས་འདྲ་བ་ཁྱོ་བྱང་སྟང་པ་ལ་གཅིག་ཀུ་བདེན་པར་ཞེན་
པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། རིགས་པ་འདིས་ཆོས་ཉིད་རྟག་པ་བདེན་གྱུབ བྱེ་མ་
རེས་ཀྱིས་སྒྲོང་ཞེང་ཤེས་པ་སྟེ་ཕྱིའི་ཡུལ་ངུ་འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་འདི་
བས་པ་ཐུབ་པ་གཞན་མི་འདུག་ཅེས་མཁས་པ་རྣམས་གསུངས་པ་ལྟར།
ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་རྟག་བདེན་དེ་ལས་མཁན་ཆེན་ཀྱི་རིགས་པ་
འདི་ཆེས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཞེག་གོ རེའང་ངོ་བོ་སྟོང་པའི་གནད་
ཀྱིས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཤེས་བྱའི་
ཁོངས་ན་དེ་བས་མཆོག་གཞན་མེད་པ་མི་བསྟུ་བའི་དམ་པ་དང་།

དུས་ཚད་མེད་དང་ཕྱོགས་ཚད་མེད་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ཇི་སྐད་བཤད་
བའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རིགས་བས་གཞོད་མེད་དུ་འཇོག་ནུས་པའི་
ཕྱིར་རོ། དེ་ལ་གཞུང་འདིར་དུས་ལ་བརྟེན་བའི་ཤེས་པ་སྔ་ཕྱི་རིམ་
ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ན་གཅིག་བདེན་མི་འགྲུབ་པ་ཙམ་ཉིས་འདུས་མ་
བྱས་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཀྱང་། དོན་དུ་ཕྱོགས་དུས་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པའི་
ཤེས་པ་མཐའ་དག་གི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་ལ་དབྱད་ནས་འདུས་
བྱས་འཁྲུལ་མ་བྱས་སམ། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་མིན་བར་སྐྱེ་ཡང་རྟེང་སྟེ་
དོན་དུ་ཤེས་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཞིག་ཡིན་ཚད་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་
ཕྱོགས་དུས་གང་ན་གཅིག་ཅེས་གང་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་
བདེན་ནི་མི་སྲིད་ལ། ཆོས་དུ་མ་ལ་གཅིག་ཅེས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་
ཟད་དེ། ཤེས་བྱ་མིན་པ་བཅད་ནས་ཤེས་བྱ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་
པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་བཅད་པའི་དངོས་མེད། དངོས་
མེད་བཅད་པའི་དངོས་པོ་སོགས་མདོར་ན་རང་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་
བཅད་པའི་སྐྱ་དང་། རྟོག་པས་གཅིག་ཅེས་བཞག་མོད་ཀྱི། སོ་
སོ་ལི་གཅིག་ལའང་ནང་གསེས་མང་པོ་དབྱེ་བ་ཡོད་ཅིང་དབྱེ་བ་རེ་རེ་
ལ་གཅིག་ཅེས་བདག་མེད་ཀྱི་ཤེས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཆ་མེད་གཉིས་པོའང་ཇི་སྲིད་དམིགས་པ་དང་མ་བྱལ་གྱི་ བར་དུ་བཏོག་
པྱར་བདེན་པ་མི་འགྲུབ་པ་དེས་ན་གཅིག་ཅེས་བ་ཞེན་པ་ཀུན་ལ་
དཔྱད་ན་ཐ་སྙད་དུ་བདག་པ་ཙམ་ལས་གཅིག་དྲུར་བདེན་ཏེ་ཞིང་ཆོ་

འགྲུབ་བོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་སྟེ་མའི་ཡུལ་ཡང་འདི། ཕྱི་མའི་ཡུལ་ཡང་འདི་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྐད་ཅིག་མའི་ཚོས་ཏུ་མ་ལ་གཅིག་ཏུ་བཏང་བར་ཟད་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བ་འདི་ངས་མཐོང་བའང་འདི་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དུས་གཅིག་ཏུ་ཕྱོགས་ཐ་དད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་གཅིག་རྟེན་ཅིང་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡུལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གདགས་གཞི་ཞེས་ཏཻ་ལ་ལ་གཅིག་ཏུ་བཏགས་པ་ཟད་ཀྱི། མདོར་ན་ཕྱོགས་དུས་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་ཀྱང་གཅིག་བདེན་ནི་མི་སྲིད་དོ། །འོ་ན་དངོས་མེད་ལ་ཆ་ངའྱི་རྟེ་མེད་དོ་སྙམ་ན། སྐྱེ་དངོས་མེད་ལ་བྱམ་མེད་གཏན་མེད་སོགས་དབྱེ་ལ་ཡོད་ལ། བྱ་བག་བྱམ་མེད་ཕྱ་བྱ་ལའང་གསེར་བྱམ་མེད་པ་སོགས་དངོས་ཀོ་ཇེ་སྙེད་ཀྱི་ཁྱངས་བཞིན་ལྡན་ཞན་ལ། རང་རང་གི་དགག་བྱ་དེ་བཅད་ཙམ་གྱི་ཚ་ཞིག་ལ་ཆྱོས་དེ་ཉར་བཟུང་བ་ཙམ་ཡིན་ངས། ཆྱོ་ངོ་ན་སྣང་བའི་ཡུལ་ཕྱ་བྱ་དེ་ལས་ཕྱི་རོལ་ན་རང་དབང་གིས་གཅིག་པ་ཉང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། དེས་ན་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་གང་དག་ཤེས་པ་ཐ་དད་པས་ཡུལ་དུ་བྱར་བཏ་ཚད་ཡུལ་དེ་ལ་བདེན་པར་གྱུར་པའང་ཅི་ཞིག་ཟུའི་བདག་གིས་ཁོ་ནས་ཀྱང་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་བདེན་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་བརྟགས་པའི་མཐའ་བཟུང་ན་འདི་ཉར་རྟུལ་ཐུ་བ་ཉུ་བྱ་ཞིག་ཟུང་བདེན་ན། དེ་ངང་ས་ན་ཐུ་མོར་བདེན་འདུག་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྟེང་ན་ཆོས་གཞན་ཞིག་དབྱེ་བ་མི་སྲིད་པ་དགོས་ཀ། དེ་ཉུ་ན་ན་དེ་འབའ་ཞིག་ཙམ་ལས་ཤེས་བྱ་གཞན་ཐམས་ཅད་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་དགོས་ཏེ་ཤེས་བྱའི་ཁོངས་ན་ཆོས་གང་བདེན་པར་ཡོད་

ཀུང་དེ་དང་འདྲའོ། དེ་ལ་རྒྱལ་ཁྱུ་བྱ་གཅིག་ཐུའི་ཆོས་སྲུ་ངའེན་ངར་བཞག་པ་དེ་ལ། ཐོུགས་ཀྱི་དབང་དུ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཆུང་ཀྱིས་བརླུས་བའི་ཤེས་པ་ཐ་དད་ཀྱི་ཐ་སྙད་གཞན་དུ་རྟོག་གིས་ཡུལ་དེ་མ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་ཡུལ་དེའི་སྟེང་དུ་དེ་སྐྱེད་ཀྱིས མ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཅང་ལ། དུས་ཀྱི་དབང་དུ་ན་རེ་མས་ཅན་ཐམས་ཅན་ཀྱི་བསྐལ་པ་ལོ་བྱ་ཞེག་དུས་སྐད་ཅིཙྪི་གི་སེམས་ཚད་ཙམ་པ་ལས་དུས་ཞེག་གིས་མ་དམིགས་ན་དེ་ངང་དེའི་སྐྱབས་ཀྱིས་ཆ་ཤས་ཆུང་བའི་ཆོས་སུ་དབྱེ་ཅང་ཞེང་ཞེང་ཞེང་། ཤེས་པ་རིག་པ་བྱམ་པ་མིག་པ་སོ་གས་ཁོ་ངང་མིན་བའི་ཤེས་བྱའི་ཚ་ཐེ་སྐྱེད་ཡོད་པ་དེ་སྐྱེད་ཀྱི་གྲངས་སུ་དབྱེ་ཅང་ཞེང་ལ། ཡང་སྟོག་ཐོུགས་ནས་ཐོུགས་དུས་ཀྱི་ཤེས་པ་དུ་ཞེག་གིས་དམིགས་ཀྱང་དེ་དང་དེས་དམིགས་བའི་རྒྱལ་ཐུན་ཞེས་དུ་ཆའི་ཆོས་སུ་གཞག་ཅང་ལ། ཐུ་མ་ཤིན་པ། ཆུང་ངུ་ཡིན་པ། ཤེས་བྱ་ཡིན་པ་ནི་སྐྱེད་ཀྱི་གྲངས་ཐ་དད་ཀྱིས་ཁྱད་འཕྲུང་ཞིང་དུ་མར་བཤིག་པ་ཡི་ཁུ་ཡོད་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གཅིག་ཐུང་བའེ་པ་དེ་གང་ལ་ངོས་འཛིན་པ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣང་ནས་གང་ཡང་མིན་བར་ཡོགས་ཤིག་ཁུ་གཅིག་ཐུང་བའེ་པ་ཞིག་འདོད་ནི། །ཐོུགས་དུས་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་གི་ཡང་ཤེས་བྱར་མི་རུང་བས་གཅིག་ཏུ་བའེ་ནོ་ཞེས་བའང་ཡོགས་ཤིག་ཁུ་ཙམ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་རྣམས་ནི་དུ་མ་ཚད་མེད་པ་ཡིན་བས་དེ་རྣམས་ཆོས་གཅིག་གི་ངོ་བོར་གཅིག་ཏུ་ངའེན་པའང་ག་ལ་སྲིད། དེ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བརྟུང་ནས་

འདིའོ་ཞེས་དེ་ལ་སྨན་ཡང་ཆ་དབྱེ་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་ནི་མི་རྟེན་ལ། ཆོས་དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་པ་ལ་གཅིག་མ་ཡིན་པ་དང་། དབྱེ་བ་མེད་པ་ལ་གཅིག་སྡུར་བདེན་ཞེས་མི་འདོགས་ན་གཅིག་པའི་ཆོས་སུ་འཛིག་པའི་རྒྱུ་གཞན་ཤེས་བྱའི་ཁོངས་ན་རྟེན་པར་དཀའ་བ་མ་ཡིན་ནམ། མདོར་ན་ཤེས་བྱའི་ཁོངས་འདི་ན་ང་བོ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ།། གཅིག་སྡུར་བདེན་པའི་ཆོས་ཤིག་ཡོད་ན། ཐུགས་དུས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཚད་མེད་པ་ཀུན་བྱིས་དེ་འབའ་ཞིག་དམིགས་པ་ལས་གཞན་... ཆོས་གཅིག་ཀྱང་དམིགས་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། དེ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོང་ཐུགས་དུས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་གཅིག་ཀྱང་མེད་དགོས་ལ། མཐར་འདི་ནི་གཅིག་སྡུའོ་ཞེས་ཤེས་པ་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཀྱང་མེད་..... དགོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཡུལ་གཅིག་ངུ་དེ་ཙམ་ཞིག ཐའི་ཚ་ཞྱིག་དབྱེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། རང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་དེའང་མེད་ན་ཡུལ་གཅིག་བདེན་དེའང་སྐུ་ཞིག་གིས་དམིགས་ཏེ་དམ་བ་མི་སྲིད་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་བྱའི་སྐང་བ་སྐ་ཆོག་ཡང་རུང་... གཏན་ནས་ཡོད་དུ་འགྱུར་རོ། དེའི་ཕྱིར་ན་ཤེས་བྱའི་ཁོངས་ན་གཅིག་སྡུར་བདེན་པའི་ཆོས་ཤིག་གཞི་མ་གྲུབ་མི་འགྱུར་ཅས་ན་ཐུགས་དུས་ཀྱི་སྐང་བ་སྐ་ཆོག་ཆེས་བཀུ་བ་འདི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ།། ཤེས་བྱའི་ཁོངས་ན་བདེན་གྲུབ་གཅིག་ཡོད་ན། །ཤེས་བྱ་འདི་ཀུན་གཏན་ནས་མེ་སྐང་འགྱུར། །ཤེས་བྱ་གཅིག་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས།། །།མཐའ་མེད་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཚུལ་རྣམ་པར་བཀྲ། ཞེ་མ་

ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་ཟབ་ཅིང་ཆེ་བ་དེ་
མཁྱེན་བའི་དོ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་སྟོན་པའོ་སེང་གེའི་
སྒྲ་ཐོས་པ་ཡས་ཁྲོ་གྲོས་ཀྱི་ཡུས་སྟོབས་ཆེས་ཆེར་བྱས་པས་རྣ་དབང་
པའི་ནམ་མཁའ་ཉིད་ཁམས་གཅིག་གིས་རྩ་བར་བཟོད་པ་ལྟ་བུ་གང་གིས།
སྣང་སྲིད་ལ་སྤྲོས་པ་ཅི་ཞར་གཅོད་པ་ཤིན་ཏུ་རྩལ་ཆེ་རང་དབང་
དཀའ་བའི་རིགས་པ་འཇམ་དབྱངས་ཕྱག་གི་རྡོ་གྲི་ཁའི་ཐོག་ནས།
ཆོས་གཅིག་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་ངོམས་ཤར་སྟོང་ཉིད་ཙམ་སྟོན་
པ་རྣེན་འབྱུང་དུ་འཆར་ཚུལ་ཁྲིད་པར་ཅན་ལ་ཡིད་ཆེས་ཏྲེགས་པ་མེད་པ་
ཀུན་བསྒེད་པར་མཛོད་ཅིག །དེ་ལྟར་གཞུང་གི་རིགས་པ་ཉས་འགྲོས་
ཏེ་བདེན་སྟོང་ཆུར་བོ་ཉི་རིགས་པ་འདོད་ནི་རང་བློས་རྟོག་དུ་དཀྲིས་ཏེ་
སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

ས་བཅད་གཉིས་པ་རྗེས་སུ་མི་འབྱང་ན་མི་འཐད་པ་ལ། ཡུལ་
འདུས་མ་བྱས་སྐད་ཅིག་མར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་སྐྱོན་
ཡོད་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ།

སྤྲོན་དང་ཕྱི་མའི་གནས་རྣམས་སུ། །
དེ་ཡི་ངོ་བོ་མི་འབྱུང་ན། །
འདུས་མ་བྱས་དེ་ཤེས་པ་བཞིན། །
སྐད་ཅིག་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་ཁས་
ཟིངས་ན། ཤེས་པ་སྤྲོན་མ་དང་ཕྱི་མའི་གནས་སྐབས་སུ ཡུལ་དེ་ཡི་

ང་བ་གཅིག་ཁོ་ན་མི་འབྱང་བར་ཤེས་བ་སྟ་མ་རང་དུས་ཀྱི་ཡུལ་
འདུས་མ་བྱས་དེ་ཤེས་པ་ཐྱི་མའི་གཞས་སྐབས་ན་མེད། ཐྱི་མའི་
ཡུལ་སྟ་མའི་དུས་ན་མེད་བར། །མདོར་ན་རང་ཡུལ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་
སོ་སོ་འི་ཡུལ་སོ་སོ་བ་ཡིན་ཀྱི་གཅིག་གི་ཡུལ་ཐ་ཅི་ལྟོས་སྐྱེ་
འབྱང་བ་མིན་ན་ནི། ཡུལ་འདུས་མ་བྱས་དེ་ཡང་། དཔེར་ན་སྐྱེས་
མ་ཐག་ཏུ་འགག་ཅས་དུས་གཞན་དུ་མི་གནས་པའི་ཟློམ་པར་ཤེས་
པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། སྐད་ཅིག་མའི་རང་བཞིན་དུ་ཉ་ངུང་ངན་ཚངས་མེ་
འདའ་བར་བློ་དང་ལྡན་པ་ཟུན་ཤེས་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་སྐྱོན་བསྟན་པ་ལ། ཀུན་ལ་ལྷོན་
ན་འདུས་བྱས་སུ་ཐལ་བ། མི་ལྷོས་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་
ཐལ་བ་གཉིས། དང་པོ།

སྟ་མ་སྟ་མའི་སྐད་ཅིག་གི །
མཐུ་ཡིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ན། །
འདུས་མ་བྱས་སུ་འདི་མི་འགྱུར། །
སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡུལ་ཅན་སོ་སོ་འི་ཡུལ་འདུས་མ་
བྱས་དེ་སོ་སོ་བར་གྱུར་པས་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ནའང་
དུ་རྟང་འདུས་མ་བྱས་ཡོད་དོ་ཞེས་རྣོམ་པ་དེ་དག་ལ་འདི་འདྲ་སྟེ།
དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ཅན་སོ་སོ་འི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འདུས་མ་བྱས་དེ་
རྣམས་ཀུན་ལ་ལྷོས་སམ་མི་ལྷོས་ཞེས་དྲིའོ། ཐུགས་དང་པོ་ལྟར་ཡུལ་

འདུས་མ་བྱས་རང་གི་སྟུ་མ་སྟུ་མའི་སྐད་ཅིག་མ་རིམ་ངར་ཐ་དད་པ་…
གང་གི་མཐུ་ཡིས་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་…
ཡིན་ན་ནི། རྒྱུ་དང་ཀུན་ལས་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདུས་
མ་བྱས་སུ་འདོ་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་འདུས་བྱས་སེམས་དང་སེམས་
ལས་བྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ།

སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་འདི་དག་ཏུ། །
རང་དབང་འབྱུང་བར་འདོད་ན་ནི། །
གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །
དེག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་ཁས་ཟླངས་ཏེ། འདི་ལྟར ཡལ་
འདས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་རང་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་པ་སོ་སོའི་ངོ་
རང་དུས་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཏུ་སྐད་ཅིག་སྟུ་མ་སོགས་ཀུན་ལ་ལྟོས་
མི་དགོས་པར་རང་དབང་དུ་འབྱུང་བར་འདོད་ན་ནི། རྒྱུ་གཞན་ལ་
ལྟོས་པ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། དུས་དེག་ཏུ་ཡོད་པའམ་ཡང་
ན་དེག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། དེ་ལ་རྒྱུ་མེད་པའི་རངོས་
པོ་ཞེག་ཁས་ལེན་ན་དེག་ཏུ་ཡོད་མེད་གང་རུང་དུ་འགྱུར་དགོས་ཚུལ་ནི།
བཅུག་པ་མཐའ་བཟུང་སྟེ་གལ་ཏེ་རྒྱུ་མེད་བཞིན་པའི་དངོས་པོ་ཞེག་ཡོད་
སྲིད་ན་དེ་དེག་ཏུ་ལྷོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པར་ཅིས་མི་འགྱུར་ཏེ། རངོས་
པོ་གཞན་སྤར་ཡོད་ལ་ཕྱིས་མེད་པ་རྣམས་ནི་རྒྱུ ལོག་སྟོབས་ཀྱིས……

འབྲས་བུ་ལྷོག་སྟོངས་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་གནས་སྐབས་སྤྲོད་པ་
ཡིན་ལ། འདི་ལ་རྒྱུ་མེད་བས་དེ་ལོག་པ་མེད་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཅི་
ལན་ཅིག་སྤྲོད་རིན་བས་མ་འངེས་པ་ནའང་ལྷོག་པ་མི་སྤྲོད་ལ། འདི་
མ་བྱུང་བའི་དུས་ཀྱང་མི་སྤྲོད་དེ། དངོས་པོ་གཞན་མ་སྐྱེས་པ་ནི་རྒྱུ་མ་
ཚང་བས་གཉོལ་བ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་རྒྱུ་མི་དགོས་པས་ཅམ་ཡང་
ཡོད་པར་ཅིས་མི་འགྱུར་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཐུགས་ཀུན་ནའང་ཡོད་དགོས་
ལ། ཡང་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་པ་འདི་དག་ནི་རང་རང་གི་རྒྱུ་ཡོས་
བྱས་པ་སྟེ། ས་བོན་མ་བཏབ་བཞིན་དུ་ལོ་དོག་ཉེ་བར་སྐྱང་ནས་ལོངས་
སྤྱོད་པ་མེད་ནའང་། །ས་བོན་བཏབ་ན་ལོ་དོག་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་
བྱར་རུང་བ་བཞིན་རྒྱུ་ལ་ལྷོས་ཚར་ཀྱི་རངོས་པ་རྒྱུའི་སྟོངས་ཀྱིས་མངོན་
སུམ་དུ་ཡོད་ཅིང་སྐྱང་དུ་རུང་མོད་ཀྱི། གང་ལ་རྒྱུ་མེད་པ་དེ་དག་
རྒྱུའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ནས་དུའང་ཡོད་པར་བྱར་མི་ནུས་
ཤིང་ཡོད་པར་མི་རུང་སྟེ་དེ་གོང་གི་རྣ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། དེས་
ན་འདུས་མ་བྱས་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་དུ་དོགས་
ནས་རྒྱུ་ལ་ལྷོས་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་དག་གིས་དཔྱ་ཡི་བའི་རྟ་
ཅིག་མའམ། དཔྱ་ཡུ་ཡོད་མ་རྒྱོང་བའི་སྐད་ཅིག་དུ་མ་ཞིག་ཁས་
ལེན་དགོས་པས་འགལ་འདུ་ལ་དེ་ཙམ་ཆེ་བ་མེད་ཅིང་བཞད་གད་ཀྱི་
གནས་སོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་བསལ་ཙམ་གྱི་གཞན་སེལ་དོག་བའི་
གཟུགས་བརྟེན་ལ་ཡུལ་འདུས་མ་བྱས་ཞེས གཅིག་བདེན་དུ་རྟོག་པར་
ཟད་ཀྱི། ཡུལ་ཁོ་ནང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་དོན་བྱེད་བའི་ནུས་པཉང་

ཨེད་ན་དོན་དམ་བར་གྱུབ་པ་ལྟ་ཅི་སློས། དེས་ན་དོན་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་གཟོད་ཨེད་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་མངོན་སུམ་སྐྱང་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ་དེ་དང་དེར་ཞེན་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་འོས་ཤིང་། མངོན་སུམ་དུ་མ་སྐང་། ཚད་མས་མི་འགྱུབ་པའི་དུག་དངོས་སོགས་ལ་བློ་རྟེན་ཅཚའ་ཐ་རྣམས་ནི་ཆེས་མི་འོས་པ་ཉིད་དོ། ।

གསུམ་པ་དུག་དངོས་བཀག་པའི་མཐུག་བསྡུ་བ་ནི།

དོན་བྱེད་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་ལ། ।
དེ་འདོད་བརྟགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། ।
མ་ནིང་གཟུགས་བཟང་མི་བཟང་ཞེས། ।
འདོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་ཅི་ཕན། ।

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དུག་བདག་ཉང་དབང་ཐུག་འདུས་མ་བྱས་སོགས་ལ་བློས་བས་གཞག་པ་ཙམ་ལས་ཡུལ་རང་ལ་དོན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཆུང་ངུར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་བ་ལ། ཡུལ་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་པོ་སོགས་སུ་འདོད་པའི་བློས་ནན་ཀྱིས་དེ་ཡོད་པར་བརྟུབ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་འཁྲིག་པ་བརྟེན་མི་ནུས་པའི་མ་ནིང་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་འདི་གཟུགས་བཟང་ངམ་མི་བཟང་ཞེས། འཁྲིག་པའི་འདོད་པ་དང་ལྡན་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བྱད་མེད་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་དེ་བརྟགས་པས་ཅི་ཞིག་ཕན་ཏེ། དེ་དག་གི་གྱུབ་ཏུ་ཅི་འའི་འདོད་དོན་ནི་འཁྲིག་པ་ཡིན་ན། མ་ནིང་དེ་འཁྲིག་པའི་དོན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་བྲལ་བས་རེ་བ་སྐྱབ་མི་ནུས་པ་དང་འདྲ་བར་དུག་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་

དེ་འདྲ་བ་ནི་དོན་ཉིད་བཞིའི་ནུས་པས་སྟོང་པས་དེ་ཁས་ཟློངས་ཀྱང་།
ཁས་ཟློངས་པའི་དོན་ལྟར་ཐོག་པ་ནས་ཡང་མེད་དོ། དེས་ན་ཟློ་དང་
ལྡན་པ་རྣམས་ནི་དོན་ཉིད་ནུས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དགག་པ་དང་…
སྒྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་ཉེད་ཀྱི། མེད་བཞིན་ནན་གྱིས་བཏགས་ངའི་དོན་
མེད་ཀྱི་ངམ་བ་དང་དུ་མི་ལེན་ཞིང་མི་སྒྲུབ་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ནད་
མེད་ལ་སྨན་བཏུང་མི་དགོས་པ་ལྟར་དགག་དགོས་པའང་མེད་པས་…
བཏང་སྙོམས་སུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་གོང་དུ་དཀའ་དངོས་མ་ཐགས་
གཅོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་གཞན་
གྱིས་དེ་ལྟར་བཏགས་སུ་ཟིན་པ་ཙམ་ན་དབང་ངའང་ཉེ་བར་ཞི་མཚོན་…
པས་དགག་པ་དེ་ནི་གཞན་དབང་གིས་བྱུང་བར་ཤེས་པར་ངྱའོ། །དེས་
ན་དོན་ཉིད་ནུས་པ་དངོས་པོ་ཇི་མཚན་ཉིད་ཅེས་རྟོག་ཤིང་། དངོས་
པོ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གང་ཟགས་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཚད་
མ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་ཅིང་། དེ་ལས་བརྒྱུད་
པ་སྐྱེ་བཏགས་པའི་དངོས་པོང་དགག་ངར་བྱེད་དེ། །དོན་བྱེད་ནུས་
པ་བཏགས་གཞིང་བྱས་པ་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚད་མས་བཅད་པ་ལྟར་སྒྲིས་
བྱའི་དོན་བསྟུ་མེད་ཀྱ་ཐོག་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ལྟན་བྱང་མེད་ཀྱིས་
སྒྲིས་པ་ལ་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། འོ་ན་དངོས་པོ་ཙམ་ལ་བདག་མེད་
བསྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་བར་མ་བསྟན་ནོ་སྙམ…
ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཅེས་བའི་སྒྲས་བཪྱད་པར་འདོད་ད་བའི་དོན་
མ་ལུས་པ་བཪྱད་ལ། བཪྱད་པར་འདོད་ད་པ་ནི་དོན་ཉིད་ནུས་ཀྱི་དངོས་

བོ་མ་འཇོག་ཀེ། དངོས་པོ་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོག་ན་དངོས་མེད་ཅེའི་ཕྱིར་མི་རྟོག་སྟེ། དངོས་མེད་ནི་དངོས་པོ་ངཅར་བའི་ཚེད་དགག་ཥམ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚད་མས་ཀྱང་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ལ་ཡུམ་ངང་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དར་ཅེས། དངོས་མེད་ཁོ་ནང་ངང་ཀུ་ཐུབ་པར་གཞིར་ངཞག་ལ་དགག་སྐྱེད་མི་རྟེ་པ་བསྟན་ན་དོན་དམ་པར་མ་གྱུབ་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དངོས་པོ་ལ་ཆགས་པར་དཔྱད་དེ་གང་དགག་པ་དེ་ལ་མེད་ཅེས་བཏགས་ཀྱི། དེ་ཙམ་ལེགས་སུ་དངོས་མེད་ཅེས་བཅད་གིས་ངོར་འཛིན་པ་མིན་ཏེ་ཐམས་པ་དག་གིས་དེ་ངང་ཀུ་ཐུབ་པར་ཡོད་ངར་རྟེ་ཁོ་ན་ལ་དགག་ཀྱང་ཅི་དགོས་ལ། དམྱལ་ཀྱང་ཅོ་སྐྱེད་སྟེ་མེ་ལྟར་འཇིག་ཀྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་གཞིན་དུ་བཏང་སྙོམས་སུ་ཆཞག་པ་ཞེས་བྱའི། དངོས་མེད་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ནི་ཡོད་ཅིང་དེ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་གི་ལོགས་སུ་འབད་པ་ཙོམ་དགོས་པ་མིན་ནོ། རིས་ན་ཀུན་རྫོབ་ནི་དོན་བྱེད་ནུས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་འཇོག་ལ། དེ་ནོ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་ཏྱུ་ཐུབ་སྟེ། གཞན་སྐད་ཅིག་མ་མིན་པ་ནི་རིམ་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཚུལ་འདི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཁས་བླངས་ནས་ཆེའོ།། དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་ལ་དཔྱད་ཅས་རྫས་ཡོད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇིག་པའི་ལུགས་ལ། བཏགས་ཡོད་ཙམ་ནི་ངང་ཀུ་ཐུབ་པའི་ངོ་བོར་མེད་པས།། དེ་དག་དོན་གཞན་ཤིག་ཏུ་གཞག་མ་དགོས་ཏེ། ཇུམ་པ་

དང་བྱམ་བའི་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། དེའང་དོན་དམ་པར་རྟག་མི་རྟག་གཅིས་གང་དུའང་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་མི་རྟག་པར་ངེས་པ་ཡིན་ཅིང་རྟག་པའི་ཐ་སྙད་ནི་མི་རྟག་པ་ལས་ལོག་ཙམ་ལ་རྟག་པར་བཞག་པ་དང་། རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ལ་རྟག་པ་ཞེས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་གནས་རྫུལ་ལ་དབྱེད་པའི་ངོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཞེས་པ་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བའི་ངང་རྫུལ་ཅན་གྱི་སྟང་པ་རྣམས་ནི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་འགོག་ཏུ་མེད་པ་ཚུ་ཐུབ་ཡིན་པ་དེས་ན་གང་གཅིག་བྱས་བདེན་པ་མི་སྲིད་དོ། དེས་ན་གཅིག་དུ་བྱལ་འདིས་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་གཅིག་བདེན་འགོག་གི ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་གཅིག་ཙམ་འགོག་པ་མིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཏགས་པའི་བཅིག་ཙམ་ནི་དུ་མ་ལ་གཅིག་ཅེས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་དོན་དུ་གཅིག ... བྱས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་བས་དེས་གཅིག་བདེན་ལ་མི་གནོད། དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་བདེན་གྲུབ་དང་། ཐ་སྙད་བཏགས་ཙམ་གྱི་གྲུབ་པ་སོགས་ཤན་ཕྱིད་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། སེམས་པའི་སྣང་བཞིན་དུ་ཐད་ཀར་གོ་བ་ཤན་ཕྱིད་པ་ཞིག་ལེན་མ་ཤེས་ན་གཞུང་གང་འཆད་ཅིག་སེམས་ཀྱང་རུ་བལ་བ་ཪ་བཞིན་འཇིངས་ནས་ཅིར་ཡང་ངོས་མི་ཟིན་པ་འབྱུང་བས་ཤན་ཕྱིད་པར་བྱའོ། ।

གཅིས་པ་གང་ཟག་གཅིག་བདེན་དགག་པ།

སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པར། ।

གང་ཟག་བསྟན་དུ་མི་རུང་བས། ।

གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་། ।

བྱས་བདར་གསལ་བར་རབ་ཏུ་ཤེས། ।

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་འཁོར་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་ངབྱུར་ཅིང་བཅིང་གྱོལ་ཀྱི་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་མེམས་ཅན་……རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་གཅིག་ཏུས་ཞེན་ནས་གང་ཟག་ཅེས་ཐ་སྙད་བདགས་ཏེ། གང་ཟག་འཁོར་བར་འཆུམས། ཐར་པ་ཐོབ་ཅེས་སྦྱ་ཕྱིའི་སྐད་ཙམ་དུ་མ་བསྟོམས་པ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལ་བློས་དམིགས་ནས་བདག་དང་སྐེས་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བཟོད་ཅིང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ། འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་མ་དཏོགས་མ་བཏུད་བར་ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་ཞིང་། །དེའང་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ནི་བར་དེ་ཉིད་ཟ་བ་པོ་དང་། དེག་པའི་ཏང་ཐོ་བོ་དང་། རྣམ་འགྱུར་གྱི་བྱེད་པ་པོ་མིག་པ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་འདོད་ལ། ངོ་བོ་ཡང་མ་སྐྱེས་ཡེ་ཡོད་ལྟ་བུར་ཞེན། དེ་ལ་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུབ་པ་དང་། ལ་ལས་མ་ཐུབ་པ་དང་། ལ་ལས་བེམས་པོ་དང་། ལ་ལས་ཤེས་པ་སོགས་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་ལྷགས་སྐྱོག་ལ་ཀུན་བདག་སྟེ་ཀྱི……གཟེར་སྡུ་ཚོགས་བདག་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྣ་ཚོགས། གནས་མ་བྱའི་སྟེ་བ་དག་ནི་བདག་དེ་ནི་དངོས་པོར་ཡོད་ཅིང་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ལ། དེ་ཕྱང་པོ་དང་གཅིག་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་ཐ་དད་དུའང་བཟོད་དུ་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟག་མི་རྟག་སོགས་གང་དུའང་བཟོད་དུ་མེད་བར་འདོད།

སངས་རྒྱས་བའི་གྲུབ་མཐའ་མཚན་ཉིད་བ་འཇིག་བའི་ནང་བ་ཐམས་
ཅད་ནི་ཕྱང་བ་ལྟའི་ཚོགས་བ་དང་རྒྱན་ལ་ངའོ་སྙམ་དུ་བློམ་བར་རྟོག།
བདག་ངང་ངོས་ནས་གྲུབ་བ་མེད་པར་འདོད་བའི་དེ་ཡི་ཚུལ་རིགས་བས་
གཏན་ལ་ཕབ་ན། འདི་ལྟར་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་
པ་ཉིད་ལེན་གྱི་ཕྱང་གོ་ལྟ་གོ་འདི་མ་ཡིན་པར། གཞན་ཞིག་ནས་གང་
ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ཞིག་རྟུལ་ཙམ་རིགས་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་དུ་མི་
རུང་བས་ན། གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་གདགས་གཞི་ཕྱང་གོ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཏགས་པ་ཙམ་ལས་དོན་དུ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་ཤའི་རང་བཞིན་
དང་བྲལ་བར་ཚྲོད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆེས་ཤིན་དུ་གསལ་པར་རབ་
ཏུ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱང་གོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་མ་གྲུབ་ལ་ཕྱང་
གོ་ནི་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བདག་གཅིག་བདེན་གྱི་རང་བཞིན་
དུ་མི་རུང་ངོ་། །གཞན་ཡང་བདག་དེ་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པར་གྱུར་
ན་ནི་རང་བཞིན་གཞན་དང་གཞན་འབྱུང་བས་དུ་མར་འགྱུར་ཞིང་བྱེད་
གོ་སྟོང་གོ་ཐ་དད་ལ། སྐད་ཅིག་མ་མིན་ན་ནི་སྐྱ་མ་མི་འཇིག་ལ་ཕྱི་
མ་གཞན་མི་འབྱུང་བར་རྟག་པ་གཅིག་ངྱེའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ལ།
དེ་ལྟར་ན་བཅིང་གྲོལ་བདེ་སྡུག་སོགས་མི་འཐད་ཅིང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་
དང་བོ་ཡོད་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་དེ་མོ་གཤམ་ཀྱི་བྱ་ལྟར་འགྱུར་ཞིང་
སྲིད་རྟག་དང་ངོས་འགོག་པ་རིགས་བས་ཁེགས་སོ། བརྗོད་མེད་ཀྱི་
བདག་ནི་བདེན་པའི་ཐུབ་ཟེད་ལོག་བས་ཐུབ་བྱ་བདེན་པར་གཞས་གཏ་
ལ་སྲིད་དེ། གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུའང་མད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་ན་

ནམ་མཁའི་མེ་དཀྱུ་ལ་སོགས་ལྟར་བསྒོམ་མི་དགོས་པར་ གྱུབ་ལ་ཏ་སྟེད་ དབང་དང་ས་ཡི་ནུ་གཞི་གཅིག་ལ་ལྷོས་ནས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ གང་རུང་ཅི་ཡང་ཤེས་ཤིང་ཐུབ་པ་ལ་བདག་ལ་དེ་མེད་པས་ན་ བདག་དངོས་བོར་ཡོད་ཅེས་དམ་བཅའ་བ་ཐུབ་ཏེད་མེད་པའི་ཐུབ་བ་ ཁས་ལེན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆུང་པ་སྟེ། ཤིང་མེད་པར་ཁས་ཆངས་ནས་ ཤ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། དེས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ དཔེར་ན་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་ལ། ཤིང་དུ་ཞེས་ནི་བྱ་བར་འདོད། ། དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་ཀུན་བྱས་ནས། །ཀུན་ཏོག་ཏུ་ནི་མེམས་ཅན་ངོ་། ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་གཅིག་དང་བྱ་མའི་རང་…… བཞིན་དང་བྲལ་བས་དོན་དམ་པར་བདེན་པ་མེད་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་བྱ་ཕུང་པོ་ལྟ་ཀུན་བྱས་ནས་བདག་ཏུ་དམིགས་པ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལྟ་ཆ་མ་ཐྲེས་པ་ཅམ་ལ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་ལ་གང་ཟག་ཅེས་འདུག་ས་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལྟའི་ཀུན་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ལ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་སྟེ་ཀུན་ཅེས་བྱ་ཞེང་། ཐོགས་དང་དུས་ཀྱི་ཆ་ཐྲེས་པ་མ་ཡིན་པར་དེའི་ཀུན་ དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་གཅིག་ཏུས་བདུགས་ཏེ། གང་ཟག་ འདི་ནི་སྔར་འདི་ནས་འཕོས། ཐྲེས་འདིར་སྐྱེ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱང་བ་ བཞིན་ནོ། དེ་ལ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཐུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ བདུགས་པའི་ང་ཙམ་ལ་དམིགས་ཀྱི། ཐུང་པོ་ལྟ་ཆ་ཐྲེས་ནས་ གསལ་པོར་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དམིགས་རྣམ་སོ་སོར་མི་ཐྲེད་ པར་གོམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཐྲིར་རོ། འོན་

ཀུང་བཏགས་ཆོས་གང་ཟག་དེའི་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལྟ་ཡིན་པས་····
ཕུང་པོ་ལྟ་ཅམ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་བཏགས་ཞེས་དཔོགས་རྟམ་ཕྱེ་ཞིང་བཀྲ་
ཤ་དེ་ལྟར་འཇོག་དགོས་ཏེ། བྱམ་འཇིམ་གྱི་བློས་དཔོགས་ཡུལ་བཏང་
བའི་བྱམ་པ་ཅམ་ཡིན་ཀུང་། གདགས་གཞི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
རང་མཚན་དཔོགས་པར་འཇོག་པ་བཞིན་ནོ། དེས་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་
རྟེན་དུ་བྱར་བའི་བདག་དེ་གང་ཡིན་དཀྱད་ན། ཁ་ཅིག་གིས་ཡིད་རྟམ་
གྱི་རྒྱུན་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་ཕུང་པོ་འི་རྒྱུན་སོགས་འདོད་ཀུང་། དོན་
དུ་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ལ་སྨིན་གྱི་གཞན་དུ་སྨིན་མི་སྲིད་པ་ལ། ལས་
བྱེད་པ་པོ་ཞེས་བྱ་བའང་དུ་མ་ཚོགས་པའི་ཚེས་ཞིག་ལ་བྱེད་པོ་ཞེས··
གཅིག་ཏུ་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་དོན་དམ་པར་ནི་ལས་བྱེད་པོ་དང་ལས··
འབྲས་སོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་ལ་དེ་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ལས··
རྒྱུ་འབྲས་བྱས་པ་ཚུད་མི་ཟ་ཞེང་། མ་བྱས་པ་དང་མི་ཐུད་པ་ཡིན་ཏེ།
བཏགས་ཅམ་མིན་པར་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་ན། དེ་ཏག་པ་ཡིན་ན་ནི་
ལས་བྱར་མི་རུང་ལ་འབྲས་བུ་སྨིན་ཡང་རུང་པ་མི་འཐད། མི་ཏག་པ་
ཡིན་ན་ནི་བྱེད་པོ་དང་སྦྱོར་པོ་ཐ་དད་པས་རྟག་སྨིན་རྒྱོང་བར་མི་འཐད····
པ་དེས་ན་ཆོས་དུ་མ་ལ་གཅིག་ཏུ་བཏགས་པའི་ང་ཅམ་དེ་ཉིད་བྱེད·····
པོར་ཡང་རུང་ལ་རྟག་སྨིན་རྒྱོང་བ་པོར་འཐད་དེ། སྔར་ངས་འདི་བྱས།
དུ་ཤ་སི་བོན་འདི་འདེའས། སང་སྟོན་དུས་བཟའོ་ཞེས་དུས་ཀྱི་ཚ་མི་
ཕྱེ་བར་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་མ་བཏགས་མ་དབྱད་པའི་ང་ཅམ་དེ་ཡི་དབང··
དུ་བྱས་ཏེ་ལས་རང་གིར་བྱ་བར་གསྲུངས་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་བར་

དཀའ་ལྡིའི་ང་ཚམ་བོ་འདི་ཡང་མེད་པར་གསུངས་བའི་ཕྱིར་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དབྱིངས་རིགས་ཀྱིས་རྟེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་བདག་སྟངས་སྐྱག་བསྡལ་འདི་ཆོང་སྐམ་པ་དང་། དཀའ་བདེའ་སྐམ་པ་སྟངས་ཀྱི་ཐུང་ཐོ་བོ་ལྟ་དང་དཀའ་ལྡིའི་ཐུང་ཐོ་ལྟ་ཚ་མ་ཕྱེས་པར་གཅིག་ཏུ་བཏགས་པ་དེ་བཞིན་སྨིད་པ་ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་བར་དུ་རིལ་བོ་གཅིག་ཏུ་བཏགས་ནས་ངའོ་སྐྱམ་པ་དེའི་དབང་དུ་ན་ཡུལ་དང་དུས་ལ་སོགས་པའི་ཚ་སོ་སོར་བཏགས་ཤིང་བཏུད་ནས་མ་ཕྱེས་པའི་ང་ཚམ་ཞིག་ལས་འདྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འཐད་དེ། ཚ་ཕྱེས་ན་ནི་ཀུ་དང་འབྲས་བུ་དུས་མཉམ་པ་ནི་མི་སྨིད་པས་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འབྱུང་བར་བསྟུབ་ཀྱི་མི་ནུས་སོ། དེ་ལྟར་སྟང་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་། དཀའ་ལྡིའི་ཆོང་བ་བོ་དང་། མ་འོངས་ན་ཆོང་བར་འགྱུར་བ་བོ་རྣམས་བདག་གི་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བཏགས་པ་དེས་ན་བདག་དེ་ནི་དུ་མ་ལ་གཅིག་ཏུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཀྱི། ལེགས་པར་དཔྱད་ན་སྟང་དང་དཀའ་མ་འོངས་པའི་ཐུང་ཐོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཐམས་བསྐད་ཅིག་མ་མ་གཏོགས་གཅིག་ཡིན་པ་མི་སྨིད་པས་དཔྱད་པའི་དབང་དུ་ན་ལས་བྱེད་བོ་དང་ཆོང་བོ་རྒྱུན་གཅིག་ལ་བཏགས་པས་རྒྱུན་ཚམ་གཞན་བཞག་ཀྱང་གཞལ་ལྟགས་གཅིག་ཏུ་ན་འགལ་བ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་རྒྱུན་ཚམ་ཞེས་པའི་ཐུང་བོའང་དཔྱད་ན་བཏུ་བ་ཚམ་ཡིན་ལ། མཐར་དུ་མ་ལ་མ་བཏགས་པའི་གཅིག་བདེན་མི་རྟེན་པས། མདོར་ན་གང་ཟག་གཅིག་བདེན་མི་སྨིད་པར་དུ་མ་ལ་གཅིག་ཏུ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ཚམ་ཀྱི་ཚུལ་འདིས་ལས་འབྲས་ཀྱི་…

འཇོག་ཚུལ་སོགས་གཞད་ཀྱི་དོན་དུ་མ་ཤེས་བར་བྱའོ། འདི་སྐབས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཞེས་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ བར་སྨིན་པ་ནི་ལས་བསགས... པ་གོ་རང་ལ་སྨིན་བར་གསྲུངས་པའི་བདག་དེ་གང་ལ་ངོས་འཇོག་དགྱུད་པ་ཡིན་ཀྱི། བག་ཚགས་ཀྱི་བགོ་གཞི་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གོ་བར་མི་བྱའོ། ।

གཉིས་པ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུ་གཅིག་བདེན་དགག་པ་ནི།

ཐ་དད་ཡོོགས་ཅན་འབའ་ཞིར། ।

ཁྱབ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་གལ་འགྱུར། ।

ཞེས་གསྲུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲིང་ཁྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་དུ་མ་ལ་དེའི་ངང་བཞིན་རྗེས་སུ་སོང་བ་ངོ་བོ་གཅིག་གི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱབ་པ་སྒྲུ... བྱེ་བྲག་ལྟ་བུ་དང་། ཆོས་གང་གི་མཐའི་བར་དུ་གང་གནས་པར་བྱུང་པ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱབ་པ་གོས་ལ་ཆོག་གྱིས་ཁེགས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིང་ཁྱབ པ་ཤམ ཆཾའི་དང་དུས་དང་ཡོོགས་རྣམས་ལ་ཆེག་པོ་དང་ཚད་མེད་བའི་ཉུ་ཤེན་ཀྱུས་དཔོས་པོར་ཞེན་ནས་དུས་ཐུང་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་རོལ་པའི་འདོད་ཚུལ... བྱུང་ཞིང་། ཡང་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་གིས་གསལ་བའམ་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ལ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒྲི་ནི་ཁྱབ་པ་ཉིད་མི་སྟང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཡོད་ཅིང་རེས་གསལ་བ་རྣམས་པ་ལང་དུ་མ་ཐག་པ..... གཅིག་གིས་བཏགས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིལ་ཞིང་གནས་ལ། དེའང་སྒྲི་ཆེ་བོ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པ་དང་། ཉི་ཚེ་བ་བ་ལང་གི་སྒྲི་

ལྟ་བྱ་གཉིས་སྤུ་ཡོད་ཅིང་སྤྱི་གསལ་ཐུན་ཐ་དད་དུ་འདེད། གྱངས་ཅན་
བ་སྤྱི་གསལ་ཐུན་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། དེ་ལ་སོགས་པ་ཁྱབ་བྱེད་ཟམས་
གང་ཡིན་ཡང་རྟང་རིགས་པ་འདིས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་པའི་
ཕྱོགས་ཅན་ནམ། ཕྱོགས་ཐ་དད་པ་ཅན་དེ་ཁྱབ་བྱའི་དངོས་པོ་མི་འདྲ་
བ་ཤིང་ལ་སོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ན། ཁྱབ་པའི་དངོས་པོར་འདོད་
པ་དེ་ཟམས་ཀྱང་གཅིག་པུར་བདེན་པར་ཁ་ལ་འགྱུར་ཏེ། ཁ་ལ་དེ་ནམ་
མཁའ་དང་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་ཁྱབ་པའི་དངོས་པོ་དེ་དག་ཁྱབ་བྱ་ཕྱོགས་
དང་དུས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དངོས་པ་དེ་དག་དང་མ་འབྲེལ་ན་ནི་ཁྱབ་པ
འཇོག་མི་རུང་ལ། འབྲེལ་ན་ནི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཤིང་ལ་ཁྱབ་པའི་
ཚ་དེ་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤིང་ལ་ཁྱབ་པའི་ཚ་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་ནམ་མིན།
ཡིན་ན་ནི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་དང་……
འབྲེས་ཤིང་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་གསལ་བ་དང་ཤིང་དེ་དག་
ཀྱང་ཐ་དད་མེད་པར་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་ཡང་
ཁྱབ་བྱ་བྱེད་པ་ཤིང་ལྟ་བུ་གཅིག་སྐྱེས་ན་ཡུལ་དུས་ཐ་དད་པའི……
ཤིང་རྟམས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་དགོས་པ་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་ལ། །ཚ་སོ་སོ་
གཅིག་མིན་ན་ནི་ཁྱབ་པ་གཅིག་པུར་བ་ལ་འགྱུར་ཏེ་ཁྱབ་བྱ་དང་བ་སལ
བ་ཐ་དད་པའི་གྱངས་བཞིན་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྤྱི་གསལ་
སོགས་ལ་འདོད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དུ་དེ་གཉིས་མ་འབྲེལ་ན་ཁྱབ་
བྱ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་ལ། འབྲེལ་ཐན་ཆད་རིགས་པ་འདི་གཅིག་པུས་
ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཅོག་གཅིག་བདེན་འགོག་ཀུས་སོ། དེ་ལྟར་ཁྱབ་བྱེད་

སྐྱེ་ཞེས་པ་དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་····
གྲུབ་པ་མེད་དེ། དབེར་ན་ཡལ་གོ་ཚོ་མ་ལྡན་པ་མཐོང་ན་དེ་མིན་རྣམ་
པར་བཅད་ནས་ཤིང་ཞེས་བཤགས་པ་དེ་ལ་སྨྱིའི་གཏམ་སྐད་བཤགས་པ་སྟེ།
དེ་ཡུལ་དུས་ཐ་དད་བའི་ཉེ་བྱག་ལ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བཞང་ཡིན་ཏེང། སྨྱི་
དེ་ལ་རང་མཚན་དུ་ཞེན་ནས་སྐང་བཤགས་གཅིག་ཏུ་བསྟེས་ཏེ····· ··
དགག་སྒྲུབ་བྱས་བའི་སྨྱི་ཁེགས་བས་ཉེ་བྱག་ཁེགས་པ་དང་དེ་གཉིས···
གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་སོགས་བའི་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ན། །དེ་ལ་
གཞན་ལས་ལྡོག་བར་སྐང་བའི་ལྡོག་པ་ཆིག་ཏུང་སྨྱི་དང་། གཞན་
དང་རང་གི་རིགས་མཐུན་མཐའ་དག་ལས་ཀུང་ལྡོག་ངའི་ལྡོག་པ་ཉིས··
ཆོགས་ནི་རང་མཚན་ལ་འབབ་བས་ཉེ་བྱག་ཡིན་ལ་གཉིས་པོ་རེཞང·····
ཆོས་དུ་མ་ལ་གཅིག་ཏུ་བཤགས་པ་ཙམ་ཡིན་བས་གཅིག་བདེན་མི་སྲིད་
ལ། རྣམ་མཁའ་ནི་དངོས་པོར་མི་གྲུབ་བའི་ཚུལ་འོག་ཏུ་འང་འཆད་དོ།།

གཉེས་པ་མ་ངེས་བའི་གཅིག་བདེན་དགག་པ་ལ། ཐྱི་རོལ་
གཅིག་བདེན་དགག་ཤེས་པ་གཅིག་བདེན་འགོག་བའོ། །དང་པོ་ལ།
རགས་པ་གཅིག་བདེན་དང་། རྟུལ་ཐུན་གཅིག་བདེན་དགག་པ་གཉིས།
དང་པོ།

བསྟོབས་དང་མ་བསྟོབས་དངོས་སོགས་ཐྱིར། །
རགས་པ་རྣམས་ཀུང་གཅིག་ཏུ་མིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྟུལ་ཐུ་རབ་དུ་
མ་ཆོགས་བའི་ཚ་སྟེ། དེའང་ནང་གི་ཡུས་ལ་སོགས་པ་དང་།

ཕྱི་རོལ་ཏུ་བྱམ་སྙམ་ཁང་བ་རི་ཀྲིང་ལྟུན་བོ་སྟོང་ཆེན་བོ ཉི་མ་ཤར་ཀྱི་…
བར་དུ་སྣང་བ་དེ་དག་གང་ཡང་རྟོང་སྟེ། དེ་དག་ལ་གོས་ལ་སོགས་
བས་བསྒྲིགས་པ་དང་མ་བསྒྲིགས་པའི་བཅོས་པོ་སོགས་ཐ་དད་ཡོད་…
པའི་ཕྱིར་ན། རགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདེན་པའི་གཅིག་ངེས་དུ་ཉམས་
པ་མིན་ནོ། །དེའང་ལུས་ལ་བྱ་ལ་ངའེང་མཆོག་ན། གོས་ཀྱིས་བསྒྲིགས་
པའི་ཆ་དང་མ་བསྒྲིགས་པའི་ཆ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སོགས་ཁྲོངས་ཅས་
གཡོ་བ་དང་མ་གཡོ་བ། ཚོན་གྱིས་བསྒུངས་པ་དང་མ་བསྒུངས་པ། ཆོག་
པ་དང་མ་ཆོག་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་དུ་མ ཡོད་པས་དེ་
དག་གཅིག་བྱའི་ངང་བཞིན་དུ་གལ་ཆགས། གལ་ཏེ་བསྒྲིགས་མ་
བསྒྲིགས་སོགས་ནི་ཡན་ལག་ཀུང་པ་སོགས་པ་ཡིན་གྱི། ཡན་ཆག་
ཅན་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཅི་ཡན་ལག་ཅན་ཞེས་པ་དེ་ཡན་ཆ་རྣམས་རྟོག་
གཅིག་གམ་པ་དང་། གཅིག་ན་ནི་མི་འདྲ བ་དུ་མའི་ཆོས་སྡུ་གཉས་
པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གྱུར་ལ། པ་དང་ན་སྨང་དུ་རྟུང་དགོས་པ་ལ་མ་དམིགས་
པས་ཁེགས་ཤིང་། གཞན་ཡང་དེ་གཉིས་ཀ་ངྲམ་བཞིན་དུ་འབྲེལ་
མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་འདུ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས འབྲེལ་ངེས་
ཁོགས་ཤེག་ཏུ་དམིགས་མི་དགོས་ཤེ་ན། ཀུང་པ་ལ་འདུ་བས་འབྲེལ་
བ་གང་ཡིན་པ་ལག་པ་དང་འདུ་བ་གཉིས་མི་གཅིག་ན་ནི་རགས་པ་…
རྣམས་གཅིག་ཏུས་མི་རྟུང་ལ། གཅིག་ན་ནི་དུ་མའི་ཆོས་སྡུ་དམིགས་
པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ལྟག་པར་ཡང་དེ་ལ་གནས་པ་ཉིད་དོ། དེས་ན་
ཡན་ལག་ཅན་ཞེས་པ་ཡན་ལག་དུ་མ་ཆོགས་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་

ཟླ་སོས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་གཅིག་བདེན་མི་བྱུབ་བས་ཐ་སྙད་རྣམས་
འཐད་ཀྱི། གཞན་དུ་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་བདེན་ཡོད་དེ་ཁ་ཡན་ལག་
དང་གཅིག་པ་དང་སོགས་ཀྱི་བཏགས་པ་མི་འཐུག་མི་སྲིད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྡུལ་ཕྲན་འགོག་པའི་རིགས་པ་བསྟན་པ་དང་།
དེ་ཁེགས་པས་དངོས་པོ་དུ་མ་ཁེགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ།
ཐུགས་སྐྱེ་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་པ་གཉིས། དང་པོ།

འབྱར་བ་དང་ནི་བསྐོར་བའམ། །

བར་མེད་རྣམ་པར་གནས་ཀྱང་རུང་། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་འདིར་ཡུལ་ལྟ་དང་དངང་ངེ་ཐ སྙེ་
གཟུགས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་བཅུ་པོ་འདི་དག་ནི་གང་ཡང་རུང་སྟེ། རང་
པར་སྣང་བ་ལ་དུ་མར་བཤིག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་ཚོན་ཕན་ཚུན་གཅིག་གི་གོ་རྟགས་
སུ་གཅིག་འཐུག་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་དུ་མ་བསྟན་ངའི རང་ངཻན
ཅན་དུ་མཐོང་བས་དེ་དག་རྡུལ་སྣ་རབ་ཀྱི་བར་དུ་གཞིག་ཏུ་རུང་སྟེ།
དེས་ན་ཐ་ཙམ་བྱས་ཀྱི་མོད་བྱས། ཀྱི་མོ་ཕྱི་མར་བཏུག །ཕྱི་མཐང་
ཆོང་པ་ཞིབ་མོར་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཅི་སྟེ་གཟུགས་ཅན་རྡུལ་རྣམ་རྩ་
མར་བཅད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་བས་ན་མཐང་དུ་ཐ་ཙམ་གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་
སུ་རུང་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དོན་དུ་ན་ཕོགས་རེག་གི་རྣམ པར་ཡོད་པས།
རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་འཇིག་དུ་ཡོད་པ་གཞོད་པ་བྱ་རུང་བ་ཞེས་
གི་བློ་དང་སུ་གཟུགས་ཞེས་བཤད་དེ་གྲུ་གཟུགས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ།། འོ་
ན་རྡུལ་ལྟ་རབ་ལ་དེ་མ་གྲུབ་སྟེམ་ན་རགས་པ་ལ་ཡོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ།།

རྣམ་དིག་མིན་བའི་གཟུགས་འདོད་པ་ལྟར་ཅའང་རྟེན་ལ་གནོད་པ ཏྲར···
ཡོད་པས་དེ་སྐད་གདགས་སུ་རུང་སྟེ། སྨིར་སྐྱ་ལ་བཤད་འཇུག་གཉིས་
ཀ་ཡོད་པ་དང་། །གང་རུང་རེ་ལས་མེད་པ་སྟེ་ཚུ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཟུགས་སྲ་རུང་བ་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་ཀྱང་
བྱ་ལ། གཟུགས་དེ་ལས་ཀྱང་ཆེས་རགས་པ་མིག་གི་ཡུལ་ལ་བཟུགས་
ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བདགས་པའོ། །དེ་ལ་བེམ་པོ་དེ་དག་རགས་པ་ཚུ་
བར་བསིལ་ནས་ཚུ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ལ་ཆ་གསིལ་ཏུ་མེད་པ་ལ་རྡུལ་རྩི···
རབ་ཅེས་བྱའོ། །དེའང་དེ་ལས་ཆུང་ངུར་གཏོང་དུ་མེད་པ་རྡུལ་ཚུ་
བའི་རབ་བམ། ཚུ་བའི་མཐར་ཐུག་དང་། དེ་བདུན་ལ་རྡུལ་ཚན་
སོགས་འགྱུར་ཏེ། རིམ་པས་ལྷགས་ཆུ་རི་བོང་ལུག་ཕྲང་ཉི་ཟེར་རྡུལ་
རྣམས་དང་སྦྲ་མ་ཤིག་ནས་སོར་ཚད་ཀྱི་བར་བདུན་འགྱུར་དུ་རྩི་བ·····
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདོད་ཁམས་ན་དབང་པོ་ལ་སྣང་རུང་ཚུང་གི་རྡུལ་ཕྲུང་ངུ
ཞིག་ལ་མ་མཐའ་ཡང་དབང་པོ་དང་སྐྱ་མེད་པའི་རྡུལ་ཚུ་རབ་གཅིག···
འདུས་ཡོད་ཅིང་། དབང་པོ་ལ་སོགས་ཡོད་ན་དེ་དེས་བྱ་བ་སྐ་ཏེ་ཤེས་
པར་བྱའོ། དེས་ན་མཐར་ཆ་མེད་པའི་རྡུལ་ནི་འབྱུང་བ་དང་འདྲུང་
གྱུར་གྱི་རྡུལ་རེ་རེ་བ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་གཟུང་བའི་དབང་དུ་ཡིན་
གྱི་ཆ་སོ་སོ་བ་མེད་ལ། རགས་པ་རྣམས་ལ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་
རྡུལ་ཚུ་རབ་ཀྱང་དེ་སྙེད་དུ་མང་ཉུང་ཡོད་པར་འདོད་དོ། བོད་ཁ་ཅིག་
རྡུལ་ཚན་བྱག་མེད་དུ་འདོད་བཞང་བྱང་ལ། དེ་ལྟར་ན་རགས་པ་རྩོམ་
པ་མི་སྲིད་པ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པས་མི་འཐད་དོ། །མདོར་ན་རགས་

ཐ་ཚ་གསིལ་དུ་ཡོད་བས་ཇེ་ཐུ་ཇེ་ཐུར་གདོང་བ་ཡིན་ལ། མཐར་གཞི་མེད་དུ་གྱུར་ན་རགས་པ་ཡེ་མེད་དུ་འགྱུར་བར་བསམས་ནས་རྟུལ་ཐུ་རབ་དེ་ལས་ཆུང་ངུར་གདོང་ཆུ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་བར་འདོད་པ་ནི་རྟུལ་ཐུ་རབ་འདོད་པ་སྟྲིའི་ཡུགས་ཡིན་ལ། གཞན་སྟེ་རྣམས་ནི་རྟུལ་དེ་དཀའ་བར་འདོད་ལ། ཁང་སྟེ་རྣམས་ནི་སྐད་ཅིག་མར་འདོད་པ་ངུར་བར་རོ།། རྟུལ་ཐུ་རབ་དེས་རགས་པ་རྩོམ་པའི་སྐབས་ན་རྟུལ་དེ་དག་ལ་བར་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་གང་ཟུང་གི་ཚུལ་དུ་རྩོམ་དགོས་པས། དེ་ལ་འདོད་ཡུགས་གསུམ་བྱུང་སྟེ། གཟེགས་རྣན་པ་ན་རེ། ཐུན་ནས་ཆོགས་པ་རྩོམ་དགོས་ཀྱི། མ་ཐུད་ན་རགས་བའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བས་རྟུལ་རྣམས་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་འབྱུར་ཏེ་གནས་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་རེ་ཞེས་རོ། དེ་ལ་ཆ་མེད་པ་ལ་ཐོག་ས་ཐ་ཤས་ཐ་དད་ཅིག་གིས་འབྱུར་ན་ནི་འབྱུར་བ་དང་མ་འབྱུར་བའི་ཆ་ཡོད་པ་ཆ་མེད་དུ་མི་རུང་ལ། མ་འབྱུར་བའི་ཆ་གཏན་ནས་མི་སྲིད་ན་ནི་དེ་གཉིས་ལ་ཐ་དད་ཀྱི་གོ་སྐབས་གཅིག་ལ་ཡོད་དེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་མཐར་རྡུལ་བོ་ངོ་རབ་ཀྱང་ཆ་མེད་པའི་རྟུལ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་མི་འཐད་རོ། །ཡང་བྱེ་སྨོད་ཐལ་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་ཐན་ཆུན་མཐུས་མི་འཐོར་བར་འཛིན་ཀྱི། གཅིག་ཏུ་འབྱུར་བ་གོང་ལྟར་མི་འཐད་པས་རྟུལ་གཅིག་ལ་རྟུལ་གཞན་བྱིས་བསྐོར་ད་ཅིག་ཙམ་དུ་བར་དང་བཅས་བར་གཡག་ཏ་དང་ནེའུ་གསིང་ལྟར་གནས་སོ་ཞེས་རེ། དེའང་མི་འཐད་དེ། བར་ཡོད་ན་དེར་སྟང་ཐུ་རྟུལ་ཐུ་རབ་འཇུག་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་དང་ཡང་ཐན་

ཚུར་ཐུབ་མི་ཤེས་བས་དེའི་བར་དུ་འབང་རྟུལ་གཞན་ཡོད་དགོས་པ་སོ་...
མཐར་རྟུལ་ཐུ་རབ་གཉིས་ཆོགས་བའི་བར་དུ་སྦྱིད་པ་ཁ་སྐམ་ཡང་ཤོང་
བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ནི་རེག་ལ་མ་
འབྱངས་བར་འདོད་དེ། གོང་ལྟར་འབྱངས་མ་འབྱངས་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་
པས་རྟུལ་མང་པོ་དག་ལ་དོན་དུ་གཅིག་གཅིག་ལ་རེག་པའམ་འབྱངས་...
བ་མེད་ཀྱང་བར་མེད་པས་རེག་བར་འདུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྗེས་རྗེན.....
ཡང་། །གཅིག་གཅིག་ལ་རེག་ཅིང་བར་མེད་ན་འབྱངས་བ་དང་དོན་
གཅིག་ལས་དབྱེ་བ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྦྱིད་དེ། རྗེ་སྦྱིད་གཅི་ཀུ་མ་གྱུར་
པ་དེ་སྦྱིད་བར་མེད་པ་མི་སྦྱིད་པས་ན། ཐུབ་པ་དང་འབྱངས་བ་དོན་དུ་
གཅིག་ཡིན་པར་ཤིང་དེ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུབས་རྗེན་ཏོ། དེས་ན་རེག་
པཉམ་བར་མེད་ན་མ་འབྱངས་བ་མི་སྦྱིད། མ་འབྱངས་ན་རེག་པའམ་ངར་
མེད་པ་མི་སྦྱིད་པས་འདི་ཡང་གོང་གི་ཐུབ་མ་ཐུབ་བཤགས་པས་ཁེའ་སོ།
དེ་ལ་རགས་པ་རྩོམ་པའི་གཞི་ཐུ་རབ་ཀྱི་རྟུལ་དེ་དག་གཅིག་ལ་གཅིག་
འབྱངས་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱགས་དེ་དང་ནི། གཞན་མ་འབྱངས་བར་
བར་དང་བཅས་དེ་བསྐོངས་བ་ཙམ་དུ་འདོད་པའམ། ཡང་མ་འབྱངས་ལ་
བར་མེད་པའི་རྣམ་པར་གནས་པར་འདོད་པའི་ཕྱགས་དེ་གསུམ་པོ་....
གང་ཡིན་ཀྱང་རྟུང་སྟེ། ཐུབ་གཤགས་པའི་རིགས་པ་འདི་ས་
འགོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟུལ་ཐུ་རབ་བདེ་ན་པར་འདོད་པ་དེ་དགག་པ་ལ།
ཚ་མེད་ཀ་དགས་པ་མི་འགྱུག ཡོད་ན་ཐུ་རྟུལ་མི་འགྱུབ་པར་བསྟན་

བཟོ།། །།དང་བོ།

དབྱས་གནས་རྒྱལ་ཐྲན་རྒྱལ་གཅི་ལ། ।
བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། ।
རྒྱལ་ཐྲན་གཞན་ལ་སྟ་བ་ཡང་། ।
དེ་ཉིད་གལ་ཏེ་ཡིན་བརྗོད་ན། ।
དེ་སྟ་ཡིན་ན་ས་ཆུ་སོགས། ।
རྗེ་སྟང་ཟུས་འགྱུར་མ་ཡིན་ནམ། ।

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་འང་ཐུགས་ཆ་ལ་བརྟགས་པའི་ཚུལ་ནི། རྟགས་པ་རྗོམ་པའི་ཚོ་དབྱས་ན་གནས་པའི་རྒྱལ་ཐྲན་སྟ་བ་དེ་ཐུགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལ་ཐུགྲ་ཐུགས་ནས་རྒྱལ་དུ་མ་ཚོགས་ནས་འདུ་དགོས་ལ། དེའང་དེས་ན་ཁང་པ་སྟ་བྱ་ཞེག་ལ་ཤར་ངོས་སུ་བསྟས་པའི་ཚ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐུགས་གཞན་ལ་སྟ་བའི་ངོས་དེ་དང་དེ་ལ་འདི་ཐུགས་འདི་ལ་བསྟས་པའི་ངོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གདགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་དུ་མ་འདུས་ནས་རྟགས་པ་རྗོམ་པའི་ཚེའང་། དབྱས་ན་གནས་པའི་རྒྱལ་ཐྲན་དེ་ལ། ཤར་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཐྲན་སྟ་བྱ་ཞེག་ལ་བསྟས་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལས་ཚ་གཞན་མེད་པས། ཐུགས་ལྷག་མའི་རྒྱལ་ཐྲན་གཞན་ལ་སྟ་བ་ཡང་། ཤར་ལ་སྟ་བའི་ངོས་ཐམ་ཚ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་བརྗོད་ན་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་དེ་སྟ་ན་ནི།། ས་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པ འདི་དག་ཇི་སྟང་ཟུས་འགྱུར་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་ནམ་ཅི། འོན་ཏེ་རྒྱལ་ཐྲན་བསགས་པས་ས་དང་

ཆུ་ལ་སོགས་པ་རྣ་ཆེ་རྣ་བྱས་སུ་འགྱུར་བར་འདོད་ན་ནོ་རྟུལ་བ་དཔེ་འ
གཏད་བའི་ངོས་གང་ཡིན་པ་དེ་གཞན་ལའང་བལྟས་སོ་ཞེས་བའི་དམ་
བཅའ་འདི་འདོད་བར་བྱ་སྟེ་འདི་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། རྣ་ལྟར་
འགལ་ན་རགས་པ་རྩོམ་དུས་ཀྱི་དབྱས་ན་གནས་པའི་རྟུལ་དེ་ལ་ཕྱོགས་
བཅུའི་རྟུལ་བཅུས་ཅིག་ཅར་བསྐོར་བའི་ཚེ་དེ་ལ་ཆ་དུ་མ་དབྱེ་བྱ་མེད་
པས་ཕྱོགས་གཅིག་གི་རྟུལ་ལས་རྟུལ་གཞན་ལ་གོ་ས གཞན་ཐོབ་པ་
མེད་པས་ཕྱོགས་ལྷག་མ་དོན་མེད་པར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་།
སྣང་ཡང་རྟུལ་རྣ་ཙམ་ཚོགས་ཀྱང་སྐྱ་མ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་ལས་མི་སྣང་
པས་རགས་པ་རྩོམ་མི་ཤེས་ལ། དཔྱང་ཞིབ ཏུ་དབྱད་ན་རྟུལ་གཅིག་གི་
གོ་ས་རྣེ་བ་དེའང་རྟུལ་སྐྱ་མའི་ཚ་ཐམས་ཅད་ཕྱི་མའི་ཚ་ངོས་
ཅད་ཀྱིས་མ་ཐུབ་ན་ནི་གཅིས་ཀ་ཐུབ་རྟུལ་ཡིན་པ་ཉམས་ཏེ། རྩྭ་མ་
ཐུབ་ཀྱི་ཚ་གཅིས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐམས་ཅད་དུ་ཐུབ་ན་ནི་བར་གྱི་གོ་
སྐབས་ཆུང་ཟད་མེད་པས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། གཅིག་ཏུ་སོང་ཡང་
རྣེ་ཆེར་འགྲོ་བ་ནི་མེད་དེ། རྣེ་རྩེར་སོང་ན་ཚ་མེད་མ་ཡིན་པར་གྱུར་
པས་ཚ་མེད་གཅིག་གིས་ཅིག་ཤོས་ཐུབ་པའང་མི་རིགས་པ་དེས་ན་རྟུལ་
ཕྱོགས་ཚ་མེད་གཅིག་བདེན་ཞིག་ཡོད་ན། སའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྩེ་ཆེ་པོ་
དང་། ཆུ་ཀུ་མཚོ་ཆེན་པོར་ལོངས་པའི་རྟུལ་ཕྱོགས་ཆོག་ས་ཀུང་། རྟུལ་
རྣེ་ཙམ་མང་བ་དེ་ཙམ་ཆེ་ཞིང་ཏུས་པར་མི་འགྱུར་བར་རྟུལ་ཕྱོགས་བ་ཅིག་
གི་ཚད་ཁོར་ཤར་འགྱུར་རོ། འདི་སྐབས་རྟུལ་ཕྱོགས་ཞེས་པ་ཕྱ་ར་ཀྱི་
རྟུལ་ཚ་མེད་ལ་གོ་དགོས་ཀྱི། དེ་བཀྱོན་བསགས་པའི་རྟུལ་ཕྱོགས་ལ་གོ་

བར་མི་བྱའོ། སྐྱིན་དུལ་ཐུན་དང་དུལ་ཐ རབ་ལ་ཁྱད་ཡོད་དེ། དུལ་ཐུན་ཆ་བདུན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཐ་རབ་ཅས་ཐ་བའི་རབ་ཀུ་ཐུང་བའམ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་མོད། དུལ་ཐ་མོ་དང་། དེ་སྐྱ་བསྟུས་བའི་དུལ་ཐུན་ཞེས་པ་སྐྱི་མིང་ཡིན་བས་བྱེ་བྲག་མོ་མོ་ཞི་ཐད་དུ་འཇུག་····ཡུམ་ཤན་ཕྱེད་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ཆ་ཡོད་ན་ཐ དུལ་དུ་མི་འཐད་བར་བསྟན པ།

དུལ་ཐུན་གཞན་ལ་ཁྱ་བའི་ངོས། །
གལ་ཏེ་གཞན་དུ་འདོད་ན་ནི། །
རབ་ཀུ་ཐ་དུལ་ཇི་ཁྱ་བྱར། །
གཅིག་ཏུ་ཆ་ཤས་མེད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་ཁྱར་རབྱད་བས་འཇིགས་ནས། དབྱས་དུལ་ཀྱི་དུལ་ཐུན་གཅིག་ལ་ཁྱ་བའི་དང་བཞིན་གཅིག་བྱ་དེ་གཞན་ལ་ཁྱ་བ་མ་ཡིན་ཀྱི། དུལ་ཐུན་གཞན་ལ་ཁྱ་བའི་ངོས་གལ་ཏེ་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཡོད་བར་འདོད་ན་ནི། རབ་ཀུ་ཐ་བའི་དུལ་དེ་ཇི་ཁྱ་བྱར་ན་གཉིག་བྱ་ཆ་ཤས་མེད་བའི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཐུག་ས་ཆ་དང་ལྡན་བས་སོ། དེས་ན་ཐ་བ་རྣམས་ཀྱང་རགས་པ་ལ ཁྱོས་ནས་བཞག་ཅིང་། དེའི་གདགས་གཞིའང་མ་ལ་དམིགས་ནས་བཞག་གི། ཆ་མེད་གཅིག་བདེན་གྱི་རང་མཚན་མི་སྲིད་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དུལ་ཐུན་དེ་ཁེགས་བས་དངོས་བ་དུ་མ་ཁེགས་པར་···· བསྟན་པ་ལ། དཔགས་དགོད་པ་དང་། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་གཉིས།

དང་བོ།

རྟག་ཏུན་དང་བཞིན་མེད་གྱུབ་པ། །
དེ་ཕྱིར་མིག་དང་རྫས་ལ་སོགས། །
བདག་དང་གཞན་སྣོས་མང་པོ་དག །
རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་དེ་ལྟར་རྟག་ཏུན་དང་བཞིན་མེད་པར་གྱུབ་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན། མིག་དང་རྫས་ལ་སོགས་པ་བདག་དང་གཞན་གྱི་སྟེ་བས་སྣོས་པའི་ཚོས་མང་པོ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་པར་མ་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། འཇིམ་པ་མེད་པར་རྫ་བྱམ་མི་འཇྱུང་བ་བཞིན་པ་སོགས་དོན་དམ་པར་འདོད་པའོ། གཞན་སྟེ གཟུགས་རྣམ་སོགས་ཀྱིས་སྣོས་པ་རྫས་དང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ།

དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེས་བརྟམ་དང་། །
དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་བདག །
དེ་ཡི་སྒྲིབ་དང་ཁྱད་པར་ཡང་། །
དེ་དག་དེ་དང་འདྲ་བ་ཅན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟག་ཏུན་མེད་པས་མིག་སོགས་དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པའི་འཁྲུལ་པ་ཅི་ཡིན་ན། འདི་ལྟར་རང་སྟེ་དག་ནི་ཐ་རྟག་ཏུ་ཁམས་བཅུ་པོ་རྟག་པས་གཞན་ལས་ཕྱེ་བ་ཡིན་པས་ན་རྟག་ཏུ་ཡི རང་

བཞིན་ད་འདོད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་པ་དག་གིས་འདོད་པའི་རྟོལ་གཏེས་ལ་སོགས་པའི་ཤན་ལག་ཅན་གྱི་རྩེས རྣམས་ཀྱང་དངོས་དང་བཏུང་པའི་རྒྱུ་ནས་རྟོལ་དེས་བཙམ་པར་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་ད་དང་རོལ་སོགས་པ་ཐམ་ཅེར་རྟོལ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་དང་། འདེགས་འཇོག་ཀྱངས་བསྐམ་འགྲོ་བའི་ལས་ནི་ཕུས་ཅན་ལ་བརྟེན པའི་ཕྱོར་ན་རྟོལ་དེ་ཡི་ལས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་བ་ཡང་ཕྱུག་སོགས་སྐྱེ་ཆེན་པོ་དང་ཉི་ཚེ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་གམ་ཁྱད་པར་ས་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་ཐམ་ཅེར་དེ་དང་འབྲེལ་བ་དང་རྟེན་པ་ཡིན་པས། རྟོལ་དེ་ཡི་སྐྱེ་ཡིན་པ་དང་རྟོལ་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་ཡང་ཡིན་ལ། །རྟོལ་དེ་དག་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་འདུ་བ་ཅན་ཡང་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་མེད་པས་དེ་ལ་དངོས་སམ་བརྟུད་པས་..... འབྲེལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱང་རྟོལ་ལྡན་ཀྱི་ཙ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ན་མེད་པར་..... འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་རྟོལ་ལྡ་ར་མེད་པས་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་བདེན་པར་མེད་ལ་དེ་ལྟར་ན་དབང་ལྔ་ལ་བདག་ཀྱེན་དང་ཡུལ་ལྔ་..... ལ་དམིགས་ཀྱེན་བྱས་ཏེ་སྐྱེས་པའི་མིག་ཤེས་སོགས་ལྔའང་བདེན་པར་..... མི་འགྱུབ་ལ། དེ་མ་གྲུབ་ན་དེ་མ་ཐག་ཀྱེན་དེས་མངོན་པར་བསྒྲུབས་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱང་བདེན་པར་མི་འགྱུབ་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཆོགས་རྣུག་མ་གྲུབ་ན་དེ་འདས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་ལ། མེམས་བདེན་པར་མེད་པ་དེའི་ཚེ་དེ་དང་གྲུབ་པ་དེ་ཇས་གཅིག་པའི་འདུ་ཤེས་..... དང་། ཚོར་བ་དང་། མེམས་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་

ཀུང་རང་བཞིན་མེད་པར་བདེ་བླག་ཏུ་ཤེས་ཤུས་སོ། །ལྷན་མིག་འདུ་
བྱེད་རྣམས་ཀུང་གཟུགས་ལ་སོ་ང་ལ་དངོས་སམ་བརྫུད་པས་འབྲེལ་
བ་ཅན་དེ་དག་ཀུང་བདེན་མེད་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། ལྷན་མིག་དེ་དག་ཐོས་
བཏགས་པ་ཙམ་ལས་དོན་དུ་མེད་པར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུམ་བུ་
དུམ་བུར་ལན་བཏུབ་བཤིག་པས་ཤི་ཟིན་པ་ལ་བརྟན་ཏེ་མཚོན་འཕེངས་
མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་བྱེད་མེད་པའང་འབྱུང་བ་རྣམས་
ཀུན་བྱས་ནས་གྱུར་པར་སྣང་བ་དེ་ལྟར་ན་འབྱུང་བ་མེད་པས་དེའང་
དོ། མཁའ་སོགས་འདུས་མ་བྱས་ནི་སྟར་བསལ་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་
ཁམས་བཅོ་བཀྱད་པོའང་རང་བཞིན་མེད་པར་གསལ་ངས་ན་རང་སྟེ་ས་
སྣོས་པ་མང་པོ་ཞིག་བདེན་མེད་གྱུར་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། གཞན་རྟེན་
སྣོས་པའི་དངོས་པོ་མང་པོ་ཞིག་བདེན་མེད་དུ་གྱུར་ཚུལ་ཡང་། དུལ་
གཉིས་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དུ་བདག་ཏུ་ཡིན་
པས་ཙ་བ་དུལ་མེད་ན་དེ་མེད་པ་དང་། སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་
པ་མ་གཏོགས་གཟུགས་སོགས་འབྱུང་བཞིའི་ཡོན་ཏན་དུ་ཁས་ལེན་
བའི་འབྱུང་བཞི་བདེན་པར་མ་གྱུབ་ན་དེ་མི་འགྱུབ་པ་བང་། འདེགས་
སོགས་ལས་ནི་ལུས་ཅན་ལ་བརྟེན་ལ་ལུས་ཀྱི་རྩོམ་གཞི་རྟུལ་མེད་ཅས་
དེའང་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། སྤྱི་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་བ་ལང་གི་སྤྱི་
ལྟ་བུའང་གཟུགས་སོགས་དང་འབྲེལ་བའི་དེའི་སྤྱི་ ཡེན་པ་དང་། བྱེ་
བྲག་ཤིང་དང་ས་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་སུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྟུལ་
ལ་རག་ལས་ཤིང་རྟེན་པ་ཡིན་པ་དང་། ཕན་ཚུན་འདུས་པར་ཁྱས་

ཟླ་ངས་བ་དག་ཀྱང་ཚམ་ཆེར་དུལ་ཐུན་ལ་རག་ལས་པ་དེ་ན་ཕྱི་རོལ་པ་
དེ་དག་གི་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱང་འཇིག་གོ་ མདོར་ན་ལེགས་བར་དབྱུང་
ན་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་ཚན་ཆུན་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བྱུང་བའི་གཏན་ཀྱིས་རྣལ་
མ་གྱུར་པས་ཞེམས་པོ་ མི་གྱུར་ལ། དེས་སེམས་ཀྱང་བདེན་པར་གྱུར་
པ་མེད་པར་ཤེས་ཤིང་མཐར་ཆོས་ཀུན་ལའང་བདེན་པར་ཞེན་པ་འཇིག་
ཀྱུས་ཏེ། དབེར་ན་ལྷུགས་ཐུན་ཀྱི་ཚོན་པོ་ལས་གང་ཡང་ཆུང་བ་ཞིག་
ཐུང་བས་གཞན་མི་བཏུན་ཞིང་རིམ་ཀྱིས་འཐོར་འགྱུ་བ་བཞིན་ནོ།།

གཅིས་པ་ཤེས་པ་གཅིག་བདེན་དགག་པ་ལ། ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་
འདོད་པའི་ཡུགས་ལ་ཤེས་པ་གཅིག་བདེན་དགག་པ་དང་། །ཕྱི་དོན་
མི་འདོད་པའི་ཡུགས་ཅ་ཤེས་པ་གཅིག་བདེན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ།
ཐུན་མོང་མོ་མོ་ལ་འདོད་པ་འགོག་པ་དང་། ཐུན་མོང་ཅུ་གཅིག་བདེན་
ཀྱི་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པས་ཟཏུག་བསྟུ་བ་གཅིས། དང་པོ་ལ།
དང་སྟེ་དོན་སྣ་སྟེ་གཅིས་ཀྱི་ཡུགས་དགག་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་པའི་
ཡུགས་དགག་པ་གཅིས། དང་པོ་ལ། རྣམ་མེད་བྱེ་སྣའི་ཡུགས་དགག་
པ་དང་། རྣམ་བཅས་མདོ་སྟེ་པའི་ཡུགས་དགག་པ་གཅིས། དང་
པོ་ལ། རང་རིག་འཐད་པར་སྣུག། དོན་རིག་མི་འཐད་པར་སྣུག།
དེས་ན་རྣམ་མེད་པའི་ཡུགས་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ།
རང་རིག་གི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་། དེ་རང་རིག་ཡིན་པའི་འཐད་པ་བསྟན་
པ་གཅིས། དང་པོ།

རྣམ་ཤེས་མེམས་པོ་འི་རང་བཞིན་ལས། །

བཟློག་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་སྟེ། !

བེམས་མིན་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། !

དེ་འདི་བདག་ཉིད་ཤེས་པ་ཡིན། !

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྦྱིན་ཕྱེ་དོན་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་གཉིས། འདོད་པ་ལའང་ཤེས་པ་རྣམ་མེད་པ་དང་། རྣམ་ཅཻས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོ་རྣམ་མེད་ཀུ་སྐྱ་བ་བྱ་བྱག་སྐྱ་བ་རྣམས་ནི། ཕྱི་དོན་ཡོད་ཀྱང་དེ་དབང་བོས་མཐོང་བ་ཡིན་ཀྱི། རྣམ་ཤེས་ནི་ཤེལ་སྐོང་ལྟ་བུ་ཡུལ་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་འཛིན་པར་འདོད་དེ། འདི་ལྟར་གཟུང་ལ་སོགས་པ་ནི་རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་བོས་ཡུལ་ཁོ་ནང་རྟེན་ཅེར་ཀུ……གཟུང་བ་ཡིན་ཀྱི། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་བར་ན་མཚམས་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་ཞིག་གམ་ལ་དགོས་ཏེ། བྱམ་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་ན་ཡུལ་ཀྱི་གོ་སྐ་དེ་ན་གནས་བའི་བྱམ་པའི་རང་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟེན་ནེ་མཐོང་བའི་འདི་འདི་ཙམ་མོ་སྙམ་པ་སྟེ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་ངོ་ནང་ …མཐུན་ཏེ། དེ་དག་གི་ངས་མིག་གི་བྱམ་པ་མཐོང་ཞེས་མཐོང་བྱེ་མིག་དང་མཐོང་བྱ་བྱམ་པ་ཁོ་ནར་ཞེན་ནས་མངོན་སུམ་སྣང་བཞིན་པ…… འདི་ཡུལ་ཁོ་ནང་གི་ངོ་བོ་རྟེན་ཅིང་མཐོང་བའི་སྙམ་དུ་སེམས་པས་དེ…… སྣང་ན་གང་ཟག་བརྒྱས་བྱམ་པ་གཅིག་ལ་བསྣས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས…… མཐོང་ཚུལ་བྱམ་པ་གཅིག་ཐུབ་ཡིན་བར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ཀྱིས་དབྱད་ན། ཡུལ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཤེས་ངོ་ལ་སྣང་ནས་གཟུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཤེས་པས་མ་བཟུང་ན་དེ་ཤེས་བར་ཡང་ཡ་ང་བ་

ལ་བྱང་སྟེ་བེམས་པོ་ལ་ཡུལ་ཤེས་པ་མི་སྲིད་དོ། དེས་ན་མིག་དབང་གིས མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བེམས་པོ་ཡིན་པས་ལྟ་བྱེད་དུ་མི་བྱང་ལ་ཤེས་སོགས་དྲངས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་བར་ཆོད་ནའང་མཐོང་བའི་···ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡུལ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པས་མཐོང་ཞིང་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་དང་བྲལ་ནས རྫི་ལྟར་ཤེས་སུ་བྱང་སྟེ་མི་སྲིད་དོ། དེས་ན་དབང་པོ་དེ་མིག་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཀུན་ཙམ་སྟེ་ཡུལ་འཛིན་པའི་ནུས་པ་ཞེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ངེས་པས་གྲུབ་ལ། དཔྱིད་དབེར་ན་ཆེ་ལོང་གི་ནང་དུ་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ནི་མེ་ལོང་ནང་ལ་ཤར་བྱུང་བར་སྣང་ཡང་བའི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་ཚ་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་པ དོན་དེའི་ཟན་པར་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། མི་བརྟས་བྱམ་པ་གཅིག་ལ་བསྟས་ན་སོ་སོར་རང་རང་གི་ཤེས་པ་བྱམ་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་སྟེ། མེ་ལོང་བརྟའི་ནང་དུ་བྱམ་པ་གཅིག་གི་གཟུགས་བརྙན་སོ་སོར་ཤར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་གང་ཟགས་བརྟ་བོ་དེ་སོ་སོར་རང་རང་གི་རྒྱུད་ན་བྱམ་པ་ཤེས་བའི་སྣང་ཚའམ་ཤེས་ཚ་དེ་མེད་ན་ནི་བྱམ་པ་ཤེས་པར་ཡང་མི་རྟུང་ལ། ཡོད་ན་སོ་སོ་ཞི་བློ་ངོ་ལ་སྣང་བའི་ཚ་དེ་ཅིག་ཤོས ལ་སྣང་མི་སྲིད་དེ ···རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་སྣང་ཐན་ཚད་རང་སྣང་ཡིན་འདི་བཟློག་ཏུ་མེད་ཀྱང་། འོན་ཀྱང་སྣང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མེད་དུ་མཚོ་འབྱུང་བས་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་ནི་ཡོད་དེ། དེ་ལས་དེའི་རྣམ་

པ འབྱུང་བ་ནི། ཆུ་ལས་ཆུའི་འབྱུང་ལྟ་བུའམ། གཟུགས་ཉས་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་ན། མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ན། གཟུགས་དངོས་ནི་མེ་ལོང་ལ་ནམ་ཡང་འཚར་མི་སྲིད་ཀྱང་། གཟུགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་བ་ཐཁྱོད་དུ། རང་སེམས་ལ་གང་སྣང་བ་དེ་ནི་ཕྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ལས་འོངས་མེད་ཀྱང་རྣམ་པ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟ་མ་ཚད་པར་ཕྱི་རོལ་ཉ་འཛང་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་རང་གི་ཐུགས་ངོ་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་དང་། རྣམ་པ་གཉིས་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དུ་སྣང་ངོ་བའི་འཁྲུལ་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དངོས་མིན་པས་ཕྱི་དོན་དངོས་ནི་ཤྲོག་ཅ་ཙོ་འཛུལ་དེ་····

རྣམ་པ་དེའི་ཚཁ་ཏུ་ཡིན་པ་ལྟ་བྱའི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་བ་མེད་པར་འདོད། ཡུང་འདི་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་འདོད་ཚན་ཆད་འདི་ཉིད་ཁས་ལེན་པ་ལས་འོས་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་འཐད་ཀ་འདི་དག་གིས་དེས་ན། ཆོས་གྱིས་བསྟྱུར་བའི་ཤེལ་མངོན་སུམ་བཟུང་ན། ཤེལ་མངོན་སུམ་ཆོས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སུ་སྣང་བའི་གཞི་ནས་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དུལ་ཐུ····

རབ་ཆོགས་བའི་ཕྱི་དོན་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེས་ན་རབང་པོས་ཡུལ་མི་འཛིན་པར་ཤེས་པས་འཇིན་པར་འདོད་པ་བཞི། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་ཕྱི་དོན་གཏན་ནས་མ་སྣང་ན་ཤ་ཟ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པའང་ཅིས་མི་འཇིའོ་ཞེ།། བྱམ་པ་དང་ཤ་ཟ་གཅིས་ཁྱོག་བུར་ཡིན་པ་ལ་ཐུང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཀ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཕྱི་དོན་སྣང་ཞིང་དེ་ཕན་ཆད་ཁྱོག་པུར་ཡིན་རིར་

ཀུང་མདོ་སྡེ་བའི་གྲྭབ་མཐའ་གཉན་མ་ཆུབ་པ་སྟེ། སྐད་ཅིག་དང་གོ་
ལ་ཡུལ་དབོས་སུ་རིག་ན་གཉིས་པ་སོགས་སྐབས་ཅིས་མི་རིག་ཚོགས····
བྱུང་ཡིན་ཡང་གང་གི་རྣམ་པ་གཉིད་བ་དེའི་རྣམ་པ་འཇིག་པ་ལས·····
གཞན་མི་སྲིད་དེ། མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་གཟུགས་དང་ལོས་ཤར་བ་ནམ་ཡང་
མི་སྲིད་ཀྱང་། གང་མེ་ལོང་ལ་ཐུགས་པ་དེ་འཆར་བ་ལས་གང་རྟུང་
རྟུང་མི་འཆར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐབས་འདིར་བཟུགས་བརྟེན་གྱི་
དཔེར་བརྗོད་པ་འདི་ནི་ཁྱོ་ལ་གོ་སྐྱ་བར་བཤོད་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་སེམས་ཙམ་པ་དང་འདི་བཏུས····
འདྲ་ཡང་། ཕྱི་དོན་ལོགས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་
ཙམ་མོ། །དེ་ལ་རྣམ་བཅས་པ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དང་། དེ་འཛིན་
པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ལ་བཏགས་བའི་ཚུ་གསུམ་ཡོད་པ་ནི་འོག་ཏུ·····
འཆད་པར་འགྱུར་ལ། གཞུང་འདིར་ཐ་སྙད་དུ་དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་
གང་བཞེད་ཅེ་ན། །དགེ་ལྡན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ནི་ཚད་མ་དང་འདྲ་
ཀུན་མཐུན་པར་སྣང་ཚོགས་གཉིས་མེད་པར་བཞེད་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་།
སྤྱིར་ཁ་ནང་ཁྲ་དང་རིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་ཚུལ་ཙམ་ལ····· ·····
བསམས་ན། སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་སེམས་སུ་གཉིས་མེད་ཅེས་པ་དེའི་ཐ་
སྙད་ནང་བའི་སྐབས་ཙམ་ཞིག་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཚུ་གསུམ་པ་ཅི་སྐངས་
འདིར་ནི་དེ་ཙམ་མིན་པར་རྟོགས་ཀྱིས་རྣམ་པ་འཇིག་ཚུལ་ང་གི···
དགོས་པས་ན་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པས་ལུགས་འདི་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚད····
མས་གྲུབ་ཅིང་གཞོན་པ་མེད་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་ཁོ་ནོ··

མཐོང་བས་བདག་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་སྟེ། གཞུང་གི་དགོངས་པཉང་ལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་ཙམ་གཟུང་འཛིན་གྱངས་མཉམ་པ ལགོག་པར་སྣབས་སུ། སྔོན་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཆ་ཅིག་སྔོ་སོགས་འཇིག་པའི་སེམས་རིགས་འདུ་ཤེ་སྡུག་པ་དུ་མ་ལྟ ཅིག་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། བང་སྐུ་ཕྱི་མེད་པར་སེམས་གཅིག་ལབྱང་བ་འདི་གནས་མ་ཡིན་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །ཞེས་དང། ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་གཅིག་ངའོ། ཞེས་འབྱུང་བའི་ལུང་དང་འགལ་བ་བསྟན་པ་ལ། དེ་དག་གིས་ཀློག་ཁ་སྐང་བའི་དོན་དུ་ལུང་དེ་འདྲ་བ་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཀུན་གཞི་ལ་དགོངས་སོ་ཞེར་བཤད་མི་འཐད་དེ། ཀུན་གཞི་འདིར་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སྣང་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བས་དུ་མར་ཐག་ལུང་དང་། ལུང་ཡང་སྟོན་ཀྱི་སྐོར་དགོན་ཆོས་ཀྱི་གཏགས་བས། དེ་དག་རྣམས་ལས་རིགས་མཐུན་པའི། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་ཀྱིས་མདོ་ལི་དགོངས་པ་རིགས་མཐུན་ཀྱི་ཤེས་པ་གཅིས་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བར་མི་སྲིད་པ་ལ་བཤད་པས ཁྱོད་... ཀྱི་ཚུལ་དེ་བོར་ནས་འཆད་པ་དེ་ལྟར་ན་མདོ་ལི་དོན་འདི་ལྟར་ཁོ་... བོས་རིགས་པས་གསལ་བོར་སྣང་ཚོགས་སུ། སེམས་བཅོས་ཆ་ཅིག་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བང་གཅིག་པོ་ལི... དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་དང་། སེམས་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཞེས་པའང་གྲངས་ཀྱི་གཅིག་མ་ཡིན་པར་འགའ་ཞིག་པའི་དོན་དུ། དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་མེད་པར་བདག་དང་བདག་གི་དང་གཉིས་འཛིན་བང...

བྱལ་བའི་སེམས་ཅིད་འབའ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱུང་ནའང་
རྟག་ཞིང་འཐད་པ་ཅིད་དོ། །དེ་ལྟར་སྣམས་པ་མི་འཐད་པ་མེད་ཀྱང་རྟེན་
དགོས་པ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རྣམ་སྨིན་ཀུན་གཞིའི་ཤེས་པ་གཅིག་
ལྡས་ལོངས་སྤྱོད་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་བས་ཐ་དད་པར་
འབྱུང་བའི་ཅེས་པ་ནི་མི་སྐྱེད་པས་ཁྱིད་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཚུལ ལས་འཕགས་
སོ།། །།འོ་ན་ཕ་རོལ་བོས་འདོད་པ་བཀག་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ངརྒྱལ་
ན་ཅི་ལྟགས་འདོ་ཟ་མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་པར་ངརྒྱལ་པ་
ཞེས་གཟུང་འཛིན་གྱངས་མཉམ་འགོག་པའི་རྣགས་པ་བསྟན་འདུག་པ་
འདིས་གཟུང་འཛིན་གྱངས་མཉམ་འདོད་ཚུལ་གཞན་ཀྱི་ལྟགས་དགག་
པའི་ཤུགས་ཀྱིས། རང་ལྟགས་ཀྱི་གྱངས་མཉམ་ཁས་ལེན་ཚུལ་བཅས་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐྱོང་ཕྱེད་ཚལ་བའི་ལྟགས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་
པ་དེ་དོན་དམ་པར་མ་ཟད་པ་སྟེང་དུའང་འཐུག་ལ། སྤྲ་ཚོགས་གཉིས་
མེད་པའི་ལྟགས་ལའང་ནམ་མཁའི་གོས་ཅན་ལྟགས་སམ་ཅི ཞེས་སྨན་
འབྱིན་ཀྱི་ཆོག་དང་བཅས་ཏེ་བཀག་པ་དེའང་ཕ་སྟེང་དུ་འཐུག་ལ་གཟུང་
འཛིན་གྱངས་མཉམ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་འཐུག་གི་ཕ་
སྟེང་ཙམ་དུ་མི་འཐུག་པས་ལྟགས་འདི་ཁས་ལེན་པ་འཐད་དོ། །དེ་
ལ་སྐབས་འདིར་ཐལ་ཆེར་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པ་འབྱེས་ཏེ་····
ཚུལ་བཞིན་སྒྲ་བ་དཀོན་པར་འདུག་ནའང་། དོན་དུ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་
ངོར་ཡུལ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་སྣང་། གཅིག་ལ་ཐ་དད་
དུ་སྣང་མི་སྲིད་དེ། སྣང་ན་ཁོ་དོན་མཐུན་དུ་མི་འབྱུང་བས་ན་དོན་ཇི་

ལྷང་སྟང་བ་ལྷང་ཤེས་བཞང་དེ་ལྷང་འགྱུར་དགོས་པ་ནི། དེའི་ནུ་བྱམ་པའི་རང་མཚན་མཐོང་ཚེ་དེ་དག་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་མ་འདྲེས་པར་འཇིག་དགོས་བས་བྱམ་པའི་ཁ་དང་ལྡོ་བ་ཞབས་སོགས་ཆ་སོ་སོ་ནས་རྣམ་པ་གཏད་པ་ལྷང་འཇིག་གི། གཅིག་ཏུ་བསྡེས་ཏེ་འཇིག་པ་ནི་མི་སྨིད་པ། ཁ་ཐུང་འཇིག་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཞབས་ཀྱི་ཆ་འཇིག་པ་གཅིས་གཅིག་ཏུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་ད་སྟེ་མའི་ཐ་སྙད་ཇོང་ཀྱ་ཡི་གཅིག་གི་ཐ་སྙད་གི་ལ་ཐོབ། འོན་ཀྱང་དེ་ཀུན་བསྟོམས་ནས་བཟློང་བ་བྱམ་འཇིག་གི་ཤེས་པར་རིགས་གཅིག་པ་ཡས་གཞན་མེད་ལ། བྱ་བྱག་ཁ་ཐུང་འཇིག་པ་ལྟ་བྱའང་ཁ་ཐུང་འཇིག་པར་དོན་མཐུན་གྱི་ཁ་ཉན་ལ་མི་མཐུན་ལ། ཁ་ཐུང་གྱིའང་སྟེང་འོག་འཇིག་པའི་ཚ་སོ་སོ་ནང་རིགས་མི་མཐུན་ཡང་ཁ་ཐུང་གི་ཤེས་པ་གཅིག་བྱའི་གཙངས་ཁ་ཉིར་ཅུང་བ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱན་ལ་སྟུང་ན། རིགས་མཐུན་གྱི་ཤེས་པ་ཁ་ཉིས་ནམ་ཡང་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ཡུལ་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་ཚེ་བྱམ་འཇིག་ཀྱི་ཤེས་པ་རྟོག་མེད་རིགས་·····མཐུན་ནམ། རྟོག་བཅས་གཉིས་དུས་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་སྐྱེ་ན་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་སོང་བས་རྒྱུད་ཐ་དད་པར འགྱུར་དགོས་པ་ཡིན་ལ། རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་སྐྱེ་ཡང་རྒྱུད་དང་རྣམ་ཤེས་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར་བའི·····ཚུལ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ཁ་ཐུང་འཇིག་པའང་བྱམ་འཇིག་ཤེས་པ་གཅིག་ཡིན། ལྡོ་བ་འཇིག་པའང་དེ་གཅིག་པ་ལྟ་བུར་གོ་བ་བྱས་ན་ཆེས་ལོག་པར་འཐྱམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཁ་ཐུང་

ཤེས་པ་དང་ལྡོ་བ་ཤེས་པ་སོགས་མཐོང་བའི་སྐྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་རྫོག་
པ་ལ་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་ཏེ་བྱམ་འཇིགས་ཤེས་བར་བཞག་བས་ན་ཤེས་ པ་
ཐ་དད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། འཕང་ལོ་དང་ལྡེ་བ་རྟིགས་ཐུ ཀྱུད་སོགས་ལ་
ཤིང་དུར་བཏགས་ཚེ། ཡན་ལག་དེ་རྣམས་ནང་ཐན་ཚུན་གཅིག་མིན་
ཀྱང་། དེས་ཡན་ལག་ཅན་ཤིང་ཏུ་གཉིས་སུ་མི་འགྱུར་བ་བཞེན་གེ། །
དེས་ན་བྱམ་བའོ་སྙམ་དུ་རྟོག་པའི་ཚེ། བྱམ་མིན་ཐམས་ཅད་རྣམ་
མ་བཅད་ན་དེ་མི་གྱུབ་པས་དེ་གར་ཐུགས་རྗེ་ཡས་རྟོག་པ་ཁ ཞེན་ཏ་
དུས་མཉམ་འགྲོགས་པ་མི་སྲིད། དེ་བཞིན་ཁྱ་འཇིག་ཚམ་བང་། ཁྱ་
བ་འི་ཏྲེ་བག་སྟོ་འཇིག་དང་། སྟོན་པོ་འི་ཏྲེ་བག་དབྱས ཀྱི་སྟོན་པ་
སོགས་ཇི་སྲིད་ཐ་ཆོས་ཐུ་བ་སྲིད་དུ་དེ་ཁྱོད་ཤེས་པར་དྲལ། ཁིས་ན་
ཤེས་པ་ཐ་ཆུད་གཅིག་པ་དང་ངོ་ བོ་གཅིག་པ་སོགས འཇོག་ཚེ་དེ་ཁྱ···
བྱ་ཡིན་གྱི། ནང་གསེས་དུ་མ མེད་པ་ཞེག་ལ་འཇོག་ན་ཡུལ་ཅ་མེད་
དང་རྟག་ཤེས་ཅ་མེད་གཅིག་བདེན་ཞེག་ཁ་ཅིག་ལེན་ན་མ་ཁ་དོག་ཐ···
ཁྱོད་བསྒྲུབ་སོམས་ཤིག །གཞན་ཡང་བྱམ་བའི་ཁ་ཏུང་དང་ལྡོ་པ་
སོགས་ཡུལ་ས་ སོ་བ་ཡིན་པས ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་རིགས་མི་ཅ་ཐུབ་ཅོ་ན་
པར་སྐྱེ་ན་བྱམ་འཇིག་དང་མཚུ་འཇིག་ཤེས་པའང་གཅིག་ཏུ་ འབྱུང་ཞེང་།
མཐར་ཡུལ་ཅན་ཤེས པ་ཙམ་དུ་འདུ་བས སྐྱ་ཤེས་གཟུགས་ཤེས་ སོ་ཅ···
ཤེས པ་ཡིན་ནོ་ ཅོག་གཅིག་ཏུ འགྱུར བས། དེ་ཁྱོད་ན་རིགས་མི་
མཐུན་བའི་ཤེས་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པས་སྐྱེ་དགོོན་ཀྱི་ཤེས་པ་རིགས·····
མཐུན་མི་མཐུན་དུ་ཕྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་བར་འགྱུར་རོ། ཁེས་ན་

ལྷགས་འདི་ལ་ཕྱེ་མ་ལེབ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་ཅིག་ཅར་དམིགས་པ་…
སྐྱེད་ཀྱི། གཞན་དུ་དེ་མི་སྐྱེད་དེ་རྣམ་ཅན་དུ་དམིགས་ན་སྐྲ་ང་ཕྱེད་
ཚམ་བ་ལ་བརྟེད་བའི་ལྷུགས་སྐྲ སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་གཞོད་ལ།
ཅེག་ཅར་དམིགས་བཞིན་དུ་ཡང་རྣམ་པ་སོ་ སོ་ ཞི་འཇིན་པ་མེད་ན་ཤེས་
རྣམ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་པས་སྐྱ་ཚོགས་
གཉིས་མེད་པར་ཆེས་མི་འཐད་ཅིང་། མཐར་སྐྱ་ཡུལ་སྟོན་ང་ལྟ་
བུ་གཅིག་ལའང་དབུས་མཐའ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པས། དེ་
ཇི་བཞིན་འཇིག་པའི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པ་ཐ་དད་མེད་པ་མི་སྟོང་དེ། སྟོང་
ན་ཆ་ཡོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་ཆ་མེད་དུ་འཇིག་པར་ཚད་རུང་མ་ལ་འཐད།
ཤེས་པ་དུ་མར་འདོད་པའི་ལྷགས་འདི་ལ་ཐ་སྙད་དུ། གཞན་ཐུ་
འཇིག་པའི་ཚད་མ་རྟང་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱམ་པ་རྟུལ་དུ་མའི་བར་གཅི་
ཅིང་དུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆ་མེད་ཀྱི་བྱམ་པ་ཁས་མི་ལེན་ཅང་དེའི…
ཐུག་མཚན་ཆ་བཅས་སུ ཤེས་ངོ་ལ་སྣང་བས་འཇིག་པ་བཞིན་ནོ། ལྷགས་
དེར་ཡང་གཟུང་རྣམ་འཇིག་ཏམ་རིགས་མཐུན་ཀྱི་ཤེས་པ་གཅིས་དུས…
གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཅིས་བཏགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་
ཤེ་བ་ལས། དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཞན་ན་
མ་མཐོང་ཡང་ཚུལ་འདི ཁོ་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེས་བདག་གཅིག་
ཏུ་འཛིགས་པ་མེད་པར་སྨྲའོ། །དབལ་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་བཞེད་པ་མཐའ་
ཐུག་པའང་དེར་གསོས་སུ་ཟིན་མོད། ཚུལ་བཞིན་གང་ན་གསལ་བྱེ་
རྨོག་རྣམས ཀྱིས་ཀྱང་གོད་ཀྱི་གཞུང་བཀླགས་ན འབྱིག་ཀྱི། །འདི་ལ་བརྟེད་

[illegible]ཞང་ཡང་རེ་ཞིག་མདོ་ཙམ་བསྡུས་བའོ། །དེ་ལ་རྣམ་མེད་
ཅན་ཡུལ་ནི་ཆེས་འབྲེལ་བ་མེད་པར་སྣོད་དགོས་པ་ལ། དང་
པོ་རང་རིག་འཕྲད་པར་བསྒྲུབ་དགོས་པས། དེའང་གཟུང་ཚར་སྟང་
བའི་རྣམ་པ་དེའང་ཤེས་པ་ཡིན། དེ་འཛིན་པའང་ཤེས་པ་ཡོན་ཏན་དེ་
གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན་རང་གིས་རང་ལ་བྱེད་པར་འགལ་བས་དེ་
མི་འཐད་སྐམ་ན། འདི་ལྟར་གཞལ་བྱ་སྟ་ཚོགས་པ་སྟང་བའི་ཡུལ་རང་།
དེ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་སྟང་ཚུལ་གྱི་རབང་དུ་
བྱས་ཏེ་གཟུང་རྣམ་རང་འཛིན་རྣམ་ཞེས་བཞག་ཀྱང་དོན་ལ་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་གང་ཞིང་ཏེ་དང་ཅིག་པ་ཉ་སོགས་པ་བཅས་པོ་ནི་རང་
བཞིན་གསལ་རིག་དང་བལ་བ་དག་ལས་བརྒྱུད་པ་གསལ་ཞིང་རིག
པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་རྟེན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཅས་པོ་མིན་པའི་
རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་འདི་ནི་བདག་རང་ཉིད་ཤིན་པའམ་རང་
རིག་རང་གསལ་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་རང་རིག་དུ་གདགས་བའི་འཐད་པ།

གཅིག་ལྟ་ཚ་མེད་རང་བཞིན་ལ། །
གསུམ་གྱི་རང་གཞིན་མི་འཐད་ཕྱིར། །
དེ་ཡི་རང་གིས་རིག་པ་ནི། །
བྱ་དང་བྱེད་པའི་དངོས་པོར་མིག །
དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་ཤེས་པ་ཡི། །
རང་བཞིན་ཡིན་པས་བདག་ཤེས་རྟོང་། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་སྙད་རྣམ་ཤེས་རང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་གཅིག་བཅད་ནས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་བྱུང་ཚིང་། རང་ཡས་བའི་གཞན་ཚ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་ལ། དངོས་སུ་ན་སྐྱེད་ངར་བྱེད་པ་པོ་རྣམ་འཇོག་གི་རྒྱུ་རིག་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། དེས་བསྐྱེད་བྱ་ཡུལ་རིག་པ་པོ་དང་། བསྐྱེད་འབྲས་སམ་རིག་པ་སྟེ་བྱ་བྱེད་ཟས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ན། ཤེས་པ་དེ་ཡོངས་གིས་རང་རིག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་ནི། སྟ་རེ་ཤིང་འགདག་པ་ལྟ་བུར་དངོས་སུ་རང་ཡས་པ་དང་འཇོག་ཤེས་བསྐྱེད་པར། ཤེས་བས་རིག་བར་བྱ་བ་ཡུལ་དང་། ཡུལ་དེ་རིག་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོར་འདོད་པ་མིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འདི་ནི་ཤེས་པ་ཡི་རང་བཞིན་ཡིན་བས་བདག་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཐད་ཅིང་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དངོས་སུ་རང་རིག་པ་ཞེས་ཡུལ་ཅན་ཡུལ་དསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་ན་མི་འཐད་དེ། དངོས་པོ་བདག་ཉིད་བསྐྱེད་ནས་ཤུས་པའམ། སྐྱེས་ཟིན་པ་བསྐྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་ཆཐད་དེ་སྐྱེས་པའི་སྟུ་ལོགས་ན་དེ་མེད་པས་སྐྱེད་པའི་ཚུས་པ་མེད་ལ། ཕྱི་སྟེ་སྐྱེས་ཟིན་ནས་ཚུས་པ་ཡོད་པའི་དུས་ན་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ……བསྐྱེད་བྱ་ཡང་གྲུབ་ཅིང་རང་གིས་རང་ལ་བྱེད་པར་འགའང་ཤེ་ར་ཆ་ཐུན་རང་མི་གཅོད་པ་སོགས་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཡུལ་བྱམ་པ་སོགས་ཤེས་བྱོ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་གསལ་ཞིང་རིག་པར་མི་སྣང་ལ། དེས་ན་དེ་དག་གི་ངོ་བོར་རིག་པར་བྱེད་པ་རང་ཡས་གཞན་པ་གསལ་ཞིང…

རིག་བའི་ཐུབ་ལ་ལྷོས་དགོས་ཀྱང་། ཤེས་པ་འདི་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་བཙས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པས་རང་གི་ངོ་བོ་རིག་པར་བྱ་བ་ཀུན་གཞན་ལ་ལྷོས་མི་དགོས་པ་དེ་ཕྱིར་རང་རིག་ཅེས་བཞག་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པས། ཁོ་རང་སྐྱེས་ཙམ་ནས་གསལ་རིག གི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས། ཁོས་གཞན་རིག་ཀྱང་ཁོ་ལ་རིག་མཁན་གཞན་མེད་ན་རང་མི་རིག་པ་མ་ཡིན་པས།། གཏུ་བ་རང་གིས་རང་ཚུ་ལས་བསྟལ་ཐེར་བ དང་། མར་མེ་རང་གིས་རང་གསལ་ཐེར་བ་དང་འདྲ་སྟེ། དེའང་སྐན་ཁང་ནང་གི་བུམ་པ་སོགས་མར་མེས་སྣང་བར་བྱས་ཀྱང་། མར་མེ་རང་སྣང་བར་བྱེད་པ་ལ་ཏུཀུ་གཞན་མི་དགོས་པས་རང་གསལ་ཞེས་ཐ་སྙད་བདེགས་ས་ཡས་མར་མེ་རང་གིས་རང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་གསལ་བ་མིན་པ་ཡིན་ཏེ།། །།དེས་ན་ཆོང་བ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོ་རིང་སྐྱེས་པ་ལ་རང་རྟེན་བཅོམ་པ་ཡིན་པས་སྤྱིར་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ངོ་བོ་ཉིད་དང་དུ་ལྡན་ཏེ་རང་གིས་རང་རིག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་ཕྱེ་ཅམ་ལ་རང་རིག་ཏུ་བཞག་པའི་ཚེ་ཤས་དེ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་རང་རིག་ཅེས་བའི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཞིག་སྐྱབ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་ན་ཀུན་ཇོང་ངུ་རང་རིག་འཁྲུལ་པ་ལ་གནོད་པ་གང་ཡང་མི་འབབ་སྟེ། ཤེས་པས་རང་གསལ་ན་མིག་གིས་རང་མཐོང་བ་དང་། ཡང་རེར་ཅན་གི་ཡུག་པར་ཞོག་པ་སོགས་མི་རྟོག་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་གསུངས པ་དང་། མར་མེས་རང་གསལ་ན་སྣང་བས་རང་བསྟོབས་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་རིཏ་

བ་ཐམས་ཅད། རང་རིག་བདེན་པར་ཁས་ལྡངས་ན་འཇུག་སྟེ། རང་
ཡིན་ན་ཡུལ་ཡིན་པ་འགལ། ཡུལ་ཡིན་ན་རང་ཡིན་ངེས།
གལ་ཏེ་མི་འགལ་ན་ཆུན་བས་རང་བསྒྲིགས་དགོས་པ་སོགས་གཞོད་པ་
བཟློག་མེད་ཀྱ་འབབ་ཀྱི། ཡུལ་མྱོང་བའི་སྐང་ཚུལ་ལས་གཟུང་འཛིན་
ལྡོག་བྱར་བཏགས་ཀྱང་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཚ་ནས་བཞག་པའི་ཐ་སྙད་
ཙམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་འདི་ལ་སྐྱོན་གང་ཡང་མེད་དོ། །དགེར་ན་ཆོ་ལམ་
གྱི་ཐྲི་ངོར་ཡུལ་དུ་གྲུང་ཤྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ངང། དེར་འཛིན་
དབང་གི་འི་ཐྲོན་ན་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་ཡང། དོན་ལ་ཤེས་པ་དེར་
སྣང་གི་གསལ་ཚ་ཙམ་ཡིན་པས་གཟུང་ཚ་དང འཛིན་ཚར་སྣང་བ་དེ་དག་
ཤེས་པ་རང་ལས་གཞན་མིན་ཅིང་གསལ་བར་ཉམས་སུ་མྱོང་འཛང་.....
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རང་རིག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་འཐད་དེ། བདག་རང་ལ་
རང་དོན་དུ་འབྲེལ་མི་སྲིད་ཀྱང་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་དག་དོན་
གང་གི་ངོ་བོར་གཅིག་པ་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ཞེས་གཞན་ཡང ཞིན་
ནོ། །དེས་ན་གང་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་ངོ་ཅོག་ཐ་མཐམས་ཅད་
མྱོང་པ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པས། ཐ་སྙད་དུ་ཤེས་བས་ཡུལ་
མཐའ་དག་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འཐད་ཅིང་ལྷོས་ཏེ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་
དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་རང་རིག་བར་ཆེས་འཐད་དོ། །དེའང་རྗེས་
དཔག་ཚད་མའི་མཐའ་མངོན་སུམ་ལ་ཐུག་ཅིང་། མངོན་སུམ་དོན་རིག་
ཀྱང་མཐར་གསལ་བར་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་གིས་ཚར་ཕྱིན་པ་
ཡིན་པས་ཚུར་མཐོང་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་ཞིག་འདོད་ན་རང་རིག་མེད་

དུ་མི་རྟང་བ་ཡིན་པས། རང་རིག་མི་འདོད་པའི་ཐུགས་སྐྱེ་འབྱིན་པ་དང་། དེ་ཡང་དག་པར་གྱུབ་པའི་ཚུལ་རྣམས་རིགས་པའི་དབང་ཐུག་གི་གཞུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དོན་རིག་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ།

དོན་གྱི་རང་བཞིན་གཞན་དག་ལ། །
དེ་ཡིས་རྟེ་ལྟར་ཤེས་པར་འགྱུར། །
དེ་ཡི་རང་བཞིན་གཞན་ལ་མེད། །
གང་གིས་དེ་ཤེས་གཞན་ཡང་ཤེས། །
ཤེས་དང་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན། །
ཐ་དད་པར་ནི་འདོད་ཐྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཡིན་པས་བདག་ཤེས་སུ་རུང་གི རྒསལ་རིག་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དག་ལ། ཤེས་པ་དེ་ཡིས་རྟེ་ལྟར་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཐྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྟེ་ལྟར་ན་ཤེས་པ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་མྱོང་བ་གསལ་རིག་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ནི་གཞན་དོན་ལ་མེད་ན། ཐུབ་མཚན་གང་གིས་ཤེས་པ་དེ་རང་གིས་རང་ཤེས་སྐྱ་རྟང་བ་བཞིན་……དུ་དོན་གཞན་ཡང་དངོས་སུ་མྱོང་ཞིང་ཤེས་པར་གལ་རྟོག་ཏུ་ཟད་ཀྱི། དོན་རིག་སྐྱ་བ་ཁྱོད་ཤེས་པ་དང་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་གཉིས། ང་བོ་ཐ་དད་པར་ནི་འདོད་པའི་ཐྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པ་སྟེ། བདེ་སོགས་ཉམས་སུ་

ཚོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེ་དོན་ལ་ཡོད་པར་མི་རིགས་ལ། བ་ང་ཤེས་པས་ཉམས་སུ་ཚོང་བའམ་ཤེས་ངོ་ལ་སྣང་ཚན་ཆད་གཙལ་ཞིང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་དགོས་ཀྱི་གསལ་རིག་དང་བྲལ་ན་ཤེས་པར་གལ་རྩིང་། དེས་ན་བྱམ་འཇིག་ཤེས་པའི་ངོ་ལ་བྱམ་པ་གསལ་བར་སྣང་བ་དེ་ཤེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ལོངྟ་ཤེགཔ་ན་བེམས་པོ་འི་དོན་དུ་གྱུར་ཡོད་པ་ཉིད་ན། བེམས་པོ་འི་ཚོས་ཤེས་པ་ལ་མེད། ཤེས་པའི་ཚོས་བེམས་པ་ལ་མེད་པས་བས་དེ་གཉིས་གསལ་རིག་ཡིན་མིན་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་སྤང་རས་དེ་བ་ནས་པས་པ་དང་ཀྱིས་པ་དང་ནམ་ཡང་དངོས་སུ་ཚོང་བར་གལ་འགྱུར་དེ། སྣང་སྲུན་བཞིན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བས་ན། ཤེས་པ་ནི་རྟག་ཏུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གསལ་རིག་ཙམ་ལས འདའ་ཁ ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གསལ་རིག་དང་བྲལ་བའི་བེམས་པོ་ཉམས་སུ་ཚོང་བའི་གོ་སྐབས་ནམ་ཐོག བྱེ་བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་དེའང་གསལ་རིག་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པ་མི སྲིད་དོ། །དེ་ཕྱིར་ཤེས་པ་དང་ཡུལ་ལ་ཅབྲེལ་བ་མེད་ན་ཡུལ་ཚོང་བར་མི་འཐད་ལ། ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང་ཤེས་པ་གཅིས་ཚོང་བ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ན་ཤེས་པས་དོན་རིག་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ནའང། ཕྱི་དོན་ལ་མངོན་ཞེན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཅིས་ཚོང་བར་བྱས་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཐོ་ལྡག་ཏུ་ཚུད་དེ་འབྲེལ་མི་སྲིད་དེ། དོན་ཤེས་གཅིས་ཐ་དད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་མེད་ཕན་ཆད་ཡུལ་ཚོང་བར་མི་འཐད་

དེ།། ཤེས་པའི་ངོ་ན་གང་སྣང་སྣང་དང་གང་ཉམས་སུ་ཆོང་ཆོང་ཐམས་
ཅད་ཤེས་པ་གསལ་རིག་གི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
དེ་བྱང་གི་འབྲེལ་བ་ཙམ་གྱིས་ནི་དོན་ཆོང་བར་མི་འགྱུར་སྟེ། དུས་
མཉམ་པའི་མིག་ལ་སོགས་བཞང་ཆོང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
དང་། རྣམ་མེད་པ་ལ་ཡུལ་གྱིས་བསྒེད་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་མེད་ན་
ཅི་ཞིག་བསྒེད་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཕྱི་རོལ་པ་དག་དོན་གྱི་
རྣམ་པ་ལ་རིག་པ་མེད་པར་འདོད་པར་མ་ཟད་རང་རིག་ཐའི་མེད་
པར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན། དོན་ཤེས་གཉིས་ཀའི་ཐ་སྙད་ཀུང་མེད་པར་
འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པ་ནི་གསལ་བ་ཡིན་དགོས་ན། དེ་གསལ་བ་མ་
ཡིན་ན་མི་གཞན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་
བཞིན་དུ། རང་གི་མདུན་ན་འདུག་པའི་དན་ཡང་མངོན་སུམ་ཆོང་བར་
མི་འགྱུར་ཏེ་དོན་ཤེས་ལ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་ན་དོན་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ལས་ཀུང་རང་ཐོ་རང་ལ་
ཕྱོགས་ཀུ་མ་གྱུར་པ་འདི་རང་རིག་པའི་བདག་ཉིད་མིན་ན་ཐོ་ཤེས་ཡུལ་རིག་
པའམ་ཆོང་བ་ཐམས་ཅད་མི་སྲིད་པས་རང་རིག་ཆེས་འཐད་དོ།། ཀུ་ཡ་ཡ་ཁ

གསུམ་པ་རྣམ་མེད་པའི་ཡུགས་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ལ། རྣམ་
བཅས་པ་ལ་དོན་ཆོང་བའི་ཐ་སྙད་ཙམ་འཐད་པར་བསྟན་པ། རྣམ་མེད་
པ་ལ་དོན་ཆོང་བའི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡང་མི་འཐད་པས་ཆེས་དམན་པར་
བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ།

ཤེས་པ་རྣམ་པབཅས་ཐོང་གས་ལ་ནི། །

དང་སོ་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་དད་ཀྱང་། །
དེ་དང་གཟུགས་བརྙན་འདྲ་བས་ན། །
བདག་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་བར་རྟུང་། །

ཞེས་ཐུབ་དོན་འདོད་ཀྱང་ཤེས་པ་རྣམ་པ་དང་བཅས་བར་སྐྱེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ནི། དངོས་སུ་དོན་དང་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་བར་འདོད་ཀྱང་། ཐུབ་རབ་ཀྱི་དོན་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཟུགས་དང་གཟུགས་བརྙན་འདྲ་བས་ན། བདག་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་བས་ཡུལ་དེ་ཤེས་པའམ། ཉམས་སུ་ཚོར་བར་གདགས་རྟུང་སྟེ། ཡུལ་དངོས་སུ་མ་མྱོངས་ཀྱང་འདུ་བ་ཉམས་སུ་ཚོར་བ་ལ་བྱམ་པ་མཐོང་། སྐྱ་ཐོས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཞིག་བྱས་ཆོག་པའོ། །

གཉིས་པ།

དོན་ཀྱི་རྣམ་པས་བསྒྲུབ་ལྡན་པའི། །
རྣམ་ཤེས་སུ་ཞིག་མི་འདོད་པ། །
དེ་ལ་ཐུབ་རབ་རིག་པ་ཡི། །
རྣམ་པ་འདི་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་བྱམ་སོགས་ཐུབ་དོན་ཀྱི་རྣམ་པས་བསྒྲུབ་བ་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་ཤེས་སུ་ཞིག་གིས་མི་འདོད་པ། རྣམ་མེད་བྱེ་སྨོ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་སུ་ཡུལ་ཤེས་ཀྱི་འཁེལ་བ་མི་འཐད་པས་ཐུབ་རབ་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་དམ་སྟོན་སོགས་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་ཤེས་རིག་པ་ཡི། རྣམ་པ་མངོན་སུམ་བ་འདི་ཡང་དུས་ཀུན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའང་རང་རང་

ན་ཤེལ་གོང་ཚོན་གྱིས་བསྒྱུར་དུ་མི་བྱང་ན་དེ་ལ་སྦྱོ་སེར་སོགས་ཀྱི་ཁ་
དོག་རྣ་བསྡན་ཀྱང་རང་མདོག་གཅིག་བྱ་ལས་གཡོ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ།
འདི་དག་གི་ལྟགས་ལྔར་ན་ཕྱི་དོན་ནི་བཟས་པོ་རྣམ་པ་མེར་པ་ཡིན།
ཤེས་པ་ནི་རིག་པ་ཡིན་པས་དོན་ཤེས་གཉིས་ཐ་དད་རྒྱུང་རིང་དུ་སྐྱར་པ་
ཡིན་པས་དངོས་སུ་མྱོང་བ་མེད་པར་མ ཟད། དེ་གཉིས་འབྲེལ་བའི་
ཀུན་གཟུགས་བཀྲིན་ལྟ་བུའི་རྣམ་པའང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་.....
དུའང་མཐོང ཐོས་སོགས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་པས། རྣམ་པཅས་པའི་
ལྟགས་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་འདོད་པས་ཤིན་ཏུ.....
འབྲེལ་མེད་པ་དེ་བས་ཀྱང་འདི་ནི་ཆེས་དམན་དེ་མངོན་སུམ་ལ་སྐྱར་པ...
འདེབས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་མེད་ཀྱང་མངོན་སུམ་
སྐང་བ་ཡོད་སྐམ་པ་ཡིན་ནའང་། རྣམ་པ་མེད་ན་ཕྱི་དོན་མངོན་སུམ་
མྱོང་བ་མེད་དགོས་པར་རིགས་པས་བག་ཆག་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་
པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་ནས། རྣམ་པ་སྐྲ་ཚོགས་ཤེས་
པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་གཅིག་བདེན་འགོག་པའི་ཚུལ་
སོ་སོ་ནི་ལྟགས་དང་བསྟུན་ཏེ་རིགས་པས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། ।

གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་ལྟགས་དགག་པ་ལ། སྐྲ་ཚོགས་གཉིས་
མེད་པ། སྐོང་བྱེད་ཚལ་པ། རྣམ་ཤེས་གྲངས་མཉམ་པའི་ལྟབ་ས་
དགག་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཤེས་པ་བཞིན་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་
ཐལ་བ། རྣམ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དུ་མར་ཐལ་བ། དེ་ལྟ་མིན་ན་

ཤེས་རྣམ་ཐ་དད་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ་གསུམ། དང་བོ།

ཤེས་གཅིག་ཐ་དད་མ་ཡིན་བས། ।

རྣམ་པ་མང་པོར་མི་འགྱུར་ཏེ། ।

དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི་མཐུ་ཡིས་ནི། ।

དོན་ཤེས་འགྱུར་བར་གཞག་པ་མེད། ।

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་བཅས་བའི་ལུགས་དེ་ཡང་། གཟུང་རྣམ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། དུ་མར་འདོད་པ་གཉིས། དུ་མར་འདོད་པ་ལ་རྣམ་བའི་གྲངས་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དུ་མར་འདོད་པ་དང་། མི་འདོད་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་སྟེ་རྒྱ་ཆེ་ཐུང་ངུ་གཞག་མི་སྲིད་པས། དེ་གསུམ་ལས། དང་བོ་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་པ་གཅིག་སྟེ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ནི། ཡལ་སྟོན་པོ་དང་གྲྭབ་བདེ་ཐེས་གཅིག་པའི་བྱས་པ་མི་རྟག་སོགས་ཐི་སྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་……ཡང་། ཡལ་ཅན་ཤེས་པ་སྟོན་པོ་ཁོ་ནའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཁྲ་འཇོག་མིག་ཤེས་ལ་ཡལ་ཁྲ་བོས་སྟོ་སེར་སོགས་དུ་མས་རྣམ་པ་……གཏད་ཀྱང་མིག་ཤེས་དེ་སྐྱེད་ཀྱི་གྲངས་ལྡན་དུ་མི་སྐྱེ་བར་ཁྲ་ཙམ་འཇོག་པའི་མིག་ཤེས་གཅིག་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལ། རྣམ་པ་དུ་མ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ལྟ་བུས་ན། ལུགས་དེ་ལ་སྐྱོན་ཆོག་སྐད་པ་ཞེས་མིང་དུའང་གདགས་སོ། །དེ་ལ་ལུགས་དེ་དག་གི་འདོད་པ་ལྟར་ན། ཤེས་པ་གཅིག་བུ་པ་དེ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་བས། རྣམ་པ་ཡང་གཅིག་ལས་སྟོ་སེར་

དཀར་དམར་སོགས་མང་བོར་མི་འགྱུར་ཏེ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ལ། རྣམ་པ་མང་བོར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ཕྱིར་ན་རྣམ་པ་སོ་སོར་སྣང་ཚོགས་པ་དེ་... ཡི་མཐུ་ཡིས་ནི། ཕྱི་རོལ་ན་སྔོན་སེར་སོགས་དོན་སོ་སོར་སྣང་ཚོགས་ཡོད་པ་ཤེས་བར་འགྱུར་བར་གཞག་པ་དེའང་མེད་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་རི་མོ་བཀྲའམ་པ་མཐོང་བའི་ཚེ་རི་མོ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་སྔོན་སོགས་... སོ་སོ་ཞེ་རེས་སུ་བློ་ཙམ་ཞུགས་ན་བློ་དོན་དང་མི་མཐུན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་འདི་ནི་སྔོན་ཙམ་བོ་ཞེས་རྣམ་པ་སྣང་ཚོད་སུ་གདགས་པའི་ཀུན་རྟོག་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ།

རྣམ་པ་རྣམས་དང་མ་བྲལ་བས། །

རྣམ་ཤེས་གཅིག་པུར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་སྣང་ཚོགས་མེད་པར་ཁས་བླངས་ན་མངོན་སུམ་དང་འགལ་ཞིང་མཐར་ཐལ་ཕྱིན་ཆད་འཇིག... པས་དེ་ནི་ངེས་པར་ཁས་མི་བླང་ངོ་སྨམ་ན། དེ་ལྟར་ན་སྣང་ཚོགས་ཀྱ་མའི་བདག་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་དང་མ་བྲལ་བས་རྣམ་ཤེས་དེའང་གཅིག་པུ་ཉིད་ཀྱ་མི་འགྱུར་ཏེ་རྣམ་པའི་གྲངས་བཞིན་ཀྱ་ཀྱ་མར... འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ།

དེ་ལྟ་མིན་ན་འདི་གཉིས་ལ། །

གཅིག་ཅེས་རྗེས་སྐད་བརྗོད་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་མདོར་ན་ཤེས་རྣམ་གཅིག ཏུ་ཁས་
ཟློངས་ནས་ཤེས་པ་གཅིག་དང་རྣམ་པ་དུ མར་འདོད་ན། ཡང་ན་རྣམ་
པ་དུ་མར་འདོད་པ་སྐྱངས་བའམ། ཡང་ན་ཤེས་པ་གཅིག་ཡིན་པར་
འདོད་པ་དེ་འདོར་དགོས་པར རིགས་པ ལཤྲད་མ་ཐག་པས་འགྲུབ་ལ།
བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟ་བུར་འགྱུར་དགོས་པ་མིན་ན་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་
རྣམ་འདི་གཅིས་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཞེས་རྗེས་རྗེས་སྐད ངརྗེད་པར་དུ་སྟེ།
ཤེས་པ་གཅིག་ཡིན་ལ་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡིན་པས་བཅོས་པར ཐ་དད ·····
འགལ་བའི་ཚོས་སུ་གནས་པ་ང་ལོ་གཅིག་ཡིན་པ་སྨྲས་ན་ཁྱོད་ཀྱི ཇུ་
ལ་མི་སྨྲེ་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མོ་གཤམ་ཀྱི་བུ་སོག་ཀྱང་སྨྲེ་པར ····
ཐལ་ལོ། ।

གཉིས་པ་སྐྱོ་ང་ཕྱེད་ཚལ་བའི་ལུགས་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་
བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ།

དཀར་པོ་དག་ལ་སོགས་པ་ལ། ।
ཤེས་པ་དེ་ནི རིམ་འབྱུང་སྟེ། ।
མཐོ་གས་པར་འབྱུང་ཕྱིར་བླུན་པོ་དག ।
ཅིག་ཅར་སྐྱམ་དུ་ཤེས་པ་ཡིན། ।

ཞེས་རྣམ་པཉང་གཅིག་ལ་ཤེས་པ་གཅིག་ཡོན་པར་སྟེ་བ·····
རྣམས་ནི་འདི་ལྟར། ཡུལ་སྟོན་པོ་དང་གྲུབ་བའེ་རྗེས་གཅིག་གི་དྲུས་
མི་དེག་སགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་མི་གདོད་པར་སྟོ་ཙམ་ཞེའ་གི་རྣམ པ་
གདོད་ཅིང་ཤེས་པཉང་སྟོ་ཙམ་ཞེའ་གི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེ། ཁྱ་འཇིག་མིག་

ཤེས་ལའང་ཡུལ་ཁྲ་བོ་ཞི་སྟོ་སེར་སོགས་དུ་ཆས་རྣམ་པ་དུས་ཐ་ཅིབ་
དུ་མ་གཏད་པར་ཁ་ཙམ་ཞིག་གི་རྣམ་པ་གཏད། ཡུལ་ཅན་ཁྲ་
ཙམ་ཞིག་གི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བས་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ལ་གཟུང་····
རྣམ་གཅིག་དང་འཛིན་རྣམ་གཅིག་ཐད་ཀར་གནས་པར་འདོད་པས་སྐྱོ···
ང་ཤེད་ཚལ་བ་ཞེས་འདུ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་མིང་ངོ། །འོ་ན་ཤེ་
མ་ལབ་ཁྲ་བོ་དང་། རས་གཞིའི་སྟེང་ན་རི་མོ་སྣ་ཚོགས་བཀྲུངས་
པཉམ་བཏམ་པ་ལ་དུས་ཅིག་ཅར་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་སུ་བྱང་བས་
གཅོད་དོ་སྙམ་ན། དེ་དག་ན་རེ། སེར་བོ་དང་དཀར་བོ་དག་ལ་
སོགས་པ་ལ། དེ་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་བྱེ་ཤེས་པ་དེ་ནི་དུས་ཅིག་ཅར་
འཛུག་པ་མེད་ལ་བྱེ་བྲག་སོ་སོ་བ་རེ་རེ་བཀར་ཏེ་རིམ་ཙམ་ཞུས་ཐ་
ཁོ་ན་སྟེ། འོན་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དམིགས་པ་ལྟར་སྣང་བ་ནི། མེ་དུག་
ཤུབྦ་ལའི་འདབ་མ་བཏུ་བཅུ་གཅིག་བ་ལ་ཁབ་ཀྱི་མདུན་བདུག་པ་ལྟར།
ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་འཛུག་པ་ཤེ་ན་དུ་མཚུགས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན།
བྱིས་པ་ཟླུན་བོ་དག་སྟོ་སེར་སོགས་དུས་ཅིག་ཅར་དམིགས་སོ་སྐྱ་རྙ་
ཤེས་པ་ཡིན་དེ། དེས་ན་མཁལ་མེ་མཚུགས་པར་བསྐོར་ན་འཁོར་
ལོར་སྣང་ཡང་མཁལ་མེ་དུམ་བུ་ཆུང་ངུ་ཞིག་ཡིན་པས་ཕྱོགས་ཐམས····
ཅད་དུ་ཟླུན་མ་ཚད་པའི་སྣང་བ་འབྱུང་མི་རིགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་འབྱུང··
བ་ནི་མཁལ་མེའི་སྐད་ཅིག་སྟ་ཕྱིར་དམིགས་པའི་ཟློ་རྣམས་བསྡོམས་དེ།
འཁོར་ལོ་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་ནོ་སྙམ་དུ་ལོག་པར་རློམ་པའོ། ।

གཉིས་པ་དེ་དག་ག་པ་ལ། དོན་དག་ག་དང་། དེའི་དག་ག་

ཨ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡི་གེ་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་མ་ངེས། ཡིད་ཤེག་འབའ་ཞིག་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱིས་མ་ངེས། ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ངེས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ།

ལྷུགས་མའི་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ། །
རབ་ཏུ་མཐོགས་པར་འབྱུང་ཡིན་ན། །
དེ་ཕྱིར་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ཡི། །
འདིར་ཡང་ཅི་ཕྱིར་འབྱུང་མི་འགྱུར། །

ཞེས་དེ་ལྟར་མཐོགས་པ་ཙམ་གྱིས་དྲན་ཅིག་ཅར་དམིགས་པའི་གསལ་སྣང་ལྟ་བུ་བསྒྲེད་ན། ལྷུགས་མའི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་པའི་ཚུལ་ཡང་རབ་ཏུ་མཐོགས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ན། རབ་ཏུ་མཐོགས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ཡི་ཚུལ་སྐབས་འདིར་ཡང་ཅི་ཡི་ཕྱིར་འབྱུང་ཞེས་མི་འགྱུར་ཏེ་འབྱུང་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ཡུལ་སྟོ་སེར་སོགས་ལ་རིམ་གྱིས་མཐོགས་པར་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་ཡལ་ཡི་གེའི་སྒྲ་འ་དཀྱུ་པའང་དེ་དང་འདྲ་དགོས་ན། དེ་ལྟར་ན། ལོ་ཏེ་ཞེས་པ་ལྷུགས་མའི་མིང་དང་། ཏ་ལ་ཞེས་པ་ཤིང་ཏ་ལའི་མིང་ཡིན་པ་ལ ཡིག་འབྲུ་དེ་གཉིས་ལ་ཚོུ་རིམ་གྱིས་ཀྱགས་ཀྱང་འཇུག་པ་མཐོགས་པས་ཅིག་ཅར་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ནི། ལ་སྟོན་དུ་བྱས་པ་དང་ཏ་སྟོན་དུ་བྱས་པ་ལ་ཁྱད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ལྟར་ཡང་དེ་གཉིས་སྟོ་སེར་གྱི་རི་མོ་དུས་མཉམ་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་སྟ་ཕྱི་མེད་པར་སྣང་བས་ན། ལ་ཏ་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་འབྱུང་ཏ་ལ་ལ་ཞོན་སྲིད་ལ། ཏ་ལ་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་ལྷུགས་

མ་ལ་གོ་བས་ཡིག་འབྲུའི་གོ་རིམ་དོན་མེད་ལ། ཡང་ན་ནི་གཉིས་ཀར་ཡང་གོ་བར་མི་རུང་ངོ་། དེ་བཞིན་དུ་ས་ར་ཞེས་བ་རྒྱ་མཚོ་ཞི་མིང་དང་། ར་ས་རོ་བྱི་བ་སོགས་ཡིག་འབྲུ་གོ་རིམ་ངལ་ངཌོ་ཅིག་ཤོས་གོ་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་པར་འགྱུར་ཏེ་གང་ལྟར་བརྗོད་····ཀྱང་སྔ་ཕྱི་མེད་པ་ལྟར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡིག་འབྲུ་སིལ་བུ་བ་ལྟ་བུ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་དམིགས་པའི་བློ་ལས་ཀྱང་མཁྱེགས་པའི་རིམ···ཅན་ཞེག་ནི་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་མྱོང་བར་དཀའ་ན། ཉམས་སུ་མ་མྱངས་པཞེན་རིམ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཟེར་བཞིན་དོན་མེད་རྗེ་ང་། མཁྱེགས་ངར་འབྱུང་བར་འདུ་ཡང་ཅིག་ཅར་གྱི་སྣང་བ་མི་སྐྱེད་ན་དེ་ཉོ་དེའི་ཐུ་ཡི་ཟབ་ཡང་གཞན་མི་རུང་སྟེ། ཐུ་ཡི་ཤན་ཆད་འབྲས་བུ་དེའི་རྗེན་སུ་འགྱོ་ཞིང་ལྷོག་བས་ཁྱབ་བའི་ཕྱིར། །

གཉིས་པ།

ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་འང་། །
རིམ་དུ་ཤེས་བར་མི་འགྱུར་རོ། །
རིང་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པས། །
ཐོག་རྣམས་ཀུན་ཀྱང་མཁྱེགས་འབྱུང་འབྲི།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡལ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་སེམས་པ་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་ལ་དགྱེས་པ་དེ། ཐོག་མཐོག་ཏུ་སོ་སྐྱེ་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཀུང་པ་འབའ་ཞིག་པ་སྟེ། མིག་ཤེས་སོགས་དང་མ་འདྲེས་པ་དག་ཐུན་བར་མ་ཚད་དུ་འདྲུང་བ་དེ་དག་ལའང་རྟ་ཐུ་བ་ཉོན་

ཀ་ཅིག་ཅར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་ཅན་དུ་བྱང་བར་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པས། ཆོས་རྣམས་ཀུན་ཀང་མཉམ་གཞག་པར་འབྱང་བ་ལ་འདུ་ཞིང་ཆུད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞ་རོལ་ཀྱི་ལུགས་ལས་ཀང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་དུ་འཇོག་པར་ཁས་.....ཟློང་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ།

དེ་ཕྱིར་ཡུལ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། །
རིམ་གྱིས་འཇོག་པར་མི་འགྱུར་ཀྱི། །
རྣམ་པ་དག་ནི་ཐ་དད་ལྟར། །
ཅིག་ཅར་འཇོག་པར་སྣང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀང་མཉམ་གཞག་པར་འབྱང་བ་ལ་འདུ་ཞིང་ཆུད་མེད་པ་དེ་ཕྱིར་ཆོས་ཡི་ཡུལ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རིམ་ཆྱིས་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་ཀྱི། སྟོང་སེར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ལ་དུས་ཅིག་ཅར་བརྟུང་བར་སྣང་བ་དེ་ལྟར། ཅིག་ཅར་འཇོག་པར་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཡ་ར་མོ་བཀྱངས་པ་ལ་སྟོང་སེར་སོགས་ལྷན་ཅིག་ཡོད་དུ་རུང་... ཆོ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་མ་གཏོགས་ཅིག་ཅར་མི་འཇུག་པས་ཡི་གེ་ལ་... དམིགས་པ་སོགས་དང་ཆུད་མེད་ལ། འཇུག་པའང་ཡི་གེ་སྟུ་མའི་ཆོ་འཕགས་ནས་ཕྱི་མ་སྟེ་བའི་བོག་མཐའ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཀྱི། དེ་

ཡས་རིང་ཀུ་སྟོད་པ་མི་སྨིད་བའི་ཚུལ་དུ་བཞིན་རིམ་ཅན་གྱི་ཟློ་སྡུ་ཕྱི……
མཚམས་སྦྱོར་ལ་དབྱད་ན་འདིའི་གོ་བ་གཏིང་ཚུགས་པ་རྣམེའོ། །དེ་ལ་
ཟློ་ངོར་སྡུ་ཕྱི་རིམ་ཅན་ཀུ་སྐང་ཐན་ཆད་དེས་ཅིག་ཅར་སྐང་བ་ཁེགས་ལ།
ཅིག་ཅར་སྐང་བ་དེས་སྡུ་ཕྱིར་བྱང་བ་དམེགས་མི་ཤེས་ངས་ཟློ ངོར……
རིམ་ཅན་ལ་ཅིག་ཅར་སྐང་ངོ་ཞེས་ནམ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ……
མེད་ལ། དེ་ཤེས་བྱ་གང་ལ་སྐྱར་ཡང་དེའི་ངང་ཚུལ་ལས་འདའ་མི་
སྲིད་པས་རྟེས་དཔག་དང་དེས་མི་རྟོད་དོ། །

གཉིས་པ་དེའི་དགག་པ་ལ། དེགས་འགོད་པ་དང་། དེ་སྐྱབ་
པ་གཉེས། དང་པོ།

མཁལ་མེ་ལ་ཡང་ཅིག་ཅར་ཀྱི། །
འཁོར་ལོར་སྐང་བའི་འཁྲུལ་པ་འབྱུང་།།
གསལ་བར་རབ་ཀུ་སྐང་བའི་ཕྱིར། །
མཐོང་བས་མཚམས་སྦྱོར་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་ཁྱོད་ཀྱི་དེའི་དེའང་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་མཁལ་མེ་ལ་
ཡང་དུས་ཅིག་ཅར་ཀུ་འཁོར་ལོར་སྐང་བའི་འཁྲུལ་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི།
འདི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་གསལ་བར་རབ་ཀུ་སྐང་བའི་ཕྱིར་མངོན་
སུམ་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་མཐོང་བས་སྡུ་ཕྱི་གཅིག་
ཀུ་སྤྲེལ་དེ་མཚམས་སྦྱོར་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མཁལ་མེ་ཉིད་ཐུན་ཀུ་
བསྐོར་བས་རྟེས་སུ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཅིག་ཅར་ཀུ་གསལ་བར་སྐང་བའི……
དངོས་པོ་འཁོར་ལོ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཐུབ་ནུས་ཀྱི་འཁྲུལ་སྐང་ཞིག་ཡིན་གྱི།

སྡུ་ཕྱིའི་ཡུལ་སྐད་ཅིག་དུ་མ་ཐྲོས་མཚམས་སྦྱར་ཏེ་འཆོར་ལོར་ཅ་ཙྪ་ཏ་ནི་མིན་བར་ཤེས་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ། མཐོང་བྱ་ཡུལ་འགལ་བར་བསྟན་པ། དེས་ན་མཚམས་སྦྱོར་ཡིན་ན་གསལ་སྣང་མི་རྣག་པར་བསྟན་བའོ། །དང་པོ།

འདི་ལྟར་མཚམས་རྣམས་སྦྱོར་བ་ནི། །
བྱ་བས་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཕྱི། !
མཐོང་བས་མ་ཡིན་འདས་པ་ཡི། །
ཡུལ་ལ་འཇོག་པ་མིན ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་ཅི་གསལ་སྣང་དང་མཚམས་སྦྱོར་འགལ་ལམ་ཞེ་ན་འགལ་ཏེ། འདི་ལྟར་སྡུ་ཕྱིའི་མཚམས་རྣམས་ སྦྱོར་བ་ནི་སྡུར་འདས་པ་དེ་བྱ་ཤས་མཚམས་སྦྱོར་ཕྱི། མ་བྱ་པ་ལ་མཚམས་སྦྱོར་མི་ཤུས་པ་དེ་ཕྱིར་བྱ་བས་མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཕྱི། དཔལ་མཐོང་བས་མཚམས་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བ་དེར་དཔལ་བའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཀི འདས་པ ཡི་ཡུལ་ལ་འཇོག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ།

དེ་ཡི་ཡུལ་དུ་གང་གྱུར་པ། །
དེ་ནི་ཞེག་པས་གསལ་མ་ཡིན། །
དེ་ཕྱིར་འཆོར་ལོར་སྣང་བ་འདི། །
གསལ་བ་མ་ཡིན་འབྱུར་བའི་རིགས། །

ཞེས་མཁལ་མེ་ལ་འཁོར་ལོར་སྦྱང་བ་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ལྟར་སྦྱ་ཕྱེའི་སྐད་ཅིག་དུ་མ་མཚམས་སྦྱར་ནས་གཅིག་ཏུ་སྦྱང་བ་ཡིན་ན་དེན་བས་མཚམས་སྦྱོར་དགོས་ལ། དེན་བ་དེ་ཡི་ཡུལ་དུ་གང་བྱར་བ་དེ་ནི་སྦྱང་ཞིག་རེ་བས་ན་དེན་བར་བྱེད་པ ཙམ་ལས་གནལ་བར་ཚུད་.... ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕྱིར་དེན་པ་ནི་འདས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་མདུན་ན་འདུག་པའི་དངོས་པོ་ལའང་ཤིན་ཏུ་གནལ བར་མི་རྟོག ... སྟེ་དུ་ལྟ་བའི་ཡུལ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱུ་མཚན་དེ་ཕྱིར་རྟ་ཚོན་སྐྱོར་ཡིན་དགོས་ན་དལ་ལྟར་གྱི་འཁོར་ལོར་སྦྱང་བ་འདོ་ཡང་། མི་གསལ་བ་དེན་པའི་ཡུལ་ཅམ་དུ་འགྱུར་གྱི། མངོན་སུམ་དུ གནལ བ་འདི་འདྲ་བ་མ་ཡིན པར་འགྱུར་བའི་རིགས་སོ། །སྒྲུབ་ལའི་འདས་མ་བཟུང་འབིའ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མགལ་མེའི འཁོར་ལོ་འ.. སོགས་པ་མཐོང་བ་ལྟར་ཅིག་ཅར་གསལ་བོར་སྣང་ང་མ་ཡིན་ཏེ །ཅིག་ཅར་འབིའ་མི་སྲིད་པས་བློ་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་ཅན་དུ་ངེས་པར་བྱེད.... དེ།། དཔེར་ན་ཟངས་མའི་གློག་མ་སོགས་ཐུག་པ་བཞིན་དུ་བློ་འོག་གཅིག་ཐུག་པ་ལ་ཚད་མས་གཏོད་པ་ཡོད་པས་ཁ་དྲལ་འབིགས་པའང་མི་གཅིག... གིས་བྱེད་པ་ལ་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ནོ། ।

གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་གྲངས་མཉམ་པ་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད།། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ།

རི་མོ་བཀྲངས་པ་མཐོང་བའི་ཚེ། ।

དེ་ལ་དེ་བཞིན་སེམས་མངང་བོ། ।

ཇི་སྙེ་གཅིག་ཚའི་ཚུལ་བྱིས་སྐུ། ।

འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་འདོད་ན་ཀོ། ।

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་བཟུང་རྣམ་བྱི་གྲངས་བཞིན་ཤེས་ བཞང་ བ་ཡོད་བར་འདོད་བའི་ལུགས་ལ། ཡུལ་སྔོན་བོ་དང་གྲུབ་བའེ་ཐུས་གཅིག་བའི་བྱས་མི་ཏུག་སོང་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་ ཟུང་ བ་ བཅུ་ ཡ་ཤེས་བཞང་དེ་སྙེད་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེ། ཡུལ ཁྲ་བོས་ཀྱང་རང ཁཇོན་མིག་ཤེས་ལ་སྔོ་སེར་སོགས་ཡུལ་ལ་ཇི་སྙེད་ཡོད་བཅི་རྣམ་ང་གཉིས ... ལ་ཤེས་བཞང་དེ་སྙེད་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ སྐྱེ་བར་འདོད་པ་སྟེ། དབེར་ན་རྨི་མོ་བཀྱེས་པ་མཐོང་བའི་ཚེ་ཡུལ་དེ་ལ་སྔོ་སེར་སོགས་ཇི་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་སེམས་མང་བོ་ཅི་སྟེ་ཅིག་ཅར་རམ་གཅིག་ཚའི་ རྟུལ་ བྱིན་ སུ་ ... འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་འདོད་ན་ཀོ་ཞེས ཕྱོགས་སྔའི་ཚུལ་བཤད་བའོ། དེའང་སྐབས་འདིར་ལེགས་པར་དབྱད་ན། སྣང་ཡུལ་ཇས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་འཆར་བྱང་ཀི་ཚ་ཇི་སྙེད་པའི་གྲངས་བཞིན་ཤེས་པ་སྟེ་ཡང་། ཇས་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་བ་མེད་པའི་ལྟོག་པའི་ཚ་རྣམས་ནི། ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟོག་ཕྱོགས་སུ་སྐྲོ་མ་བཏགས་པའི་ཚ་ནས་དེའི་ཡུལ་ཅན་ལའང་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ལྟོག་པས་ཕྱི་བ་ཅམ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པའམ། རྣམ་ཤེས་གྲངས་མཉམ་པ་འདི་དག་ཐམ་ཚེར་ཤེས་པ་དེ་དག་རིགས་མཐུན་ཡང། །རིགས་མི་རྟཐུན་པ་བཞིན་དུ་བ་མ་འབྱུང་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ་སྙམ་བ་སེམས་པ་ཡིན་

ཀུང་རིགས་མཐུན་དུ་མ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་དུ་མ་ཡོད་ཀུང་རིགས་མཐུན་དུ་མ་མེད་ཚུལ་གྱི་ངང་ལྟགས་སྟར་བཤད་རྫོགས་སོ།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དུ་མའི་རྟེན་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ། ཚ་མེད་ཀྱི་གཅིག་བདེན་མི་སྲིད་བར་བསྟན་པ་གཉིས། ངང་པོ།

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དཀར་ལ་སོགས། །
རྟོག་པ་སྟ་གཅིག་ཤེས་པ་ཡང་། །
ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་ཐ་དད་པས། །
དམིགས་པ་སྟ་ཚོགས་ཉིད་དུ་འགྱུར། །

ཞེས་བཤད་མ་ཐག་པའི་ལྟགས་དེ་ལྟ་ཡིན་ནའང་ཁྱོ་བོ་ཅི་གཞི་མཐོང་བ་ལ་སྟོ་སོགས་རྟོག་པ་མང་བ་དེ་བཞིན་དུ་དེའི་ཅུ་ཐུག་ཡུལ་དཀར་པོ་ལ་སོགས པ་རྟོག་པ སྟ་གཅིག་ཤེས་པ་དེ་ལ ཡང་། ཐོག་མ་སྟེ་སྟེང་དང་དེ་བཞིན་དུ་འོག་དང་པ་རོལ་ཚུ་རོལ་དང་དབུས་ཀྱང་མཐའ་ཡི་ཆ་ཐ་དད་པས་ན་དམིགས་པ་སྟ་ཚོགས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཀྱི། གཅིག་ཅེས་བདེན་པ་ཞིག་མི་སྲིད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། དམིགས་བྱ་བེམས་པོ་ལ་བརྟགས་ན་གཅིག་ཏུང་དམིགས་པ་མེད་ཚུལ་དང་། དམིགས་བྱེད་བློ་ལ་བརྟགས་ན་དེ་མེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ།

རྟུལ་ཕྲན་བདག་ཉིད་དཀར་ལ་སོགས། །
གཅིག་བྱའི་བདག་ཉིད་ཆ་མེད་པ། །
ཤེས་པ་གང་ལ་སྣང་བྱང་བར། །

བདག་གིས་རབ་ཏུ་ཚོར་བ་མེད། ।

ཅིས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་ན་གཅིག་ཏུར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་དེ་མི་རིགས་སོ། གང་ཡན་ལག་དབྱེ་བར་མི་ནུས་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཙམ་ཡོད་ལ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་པུ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། བདག་གིས་ཇི་ལྟར་ཅན་དུན་ཏེ་འབད་ནས་བཏུད་དེ་བལྟས་ཀྱང་། རྡུལ་ཕྲན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་རང་གཅིག་པུའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དེའང་ཐོག་ཙམ་དབྱེ་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་ནི། ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཅོག་གང་ལ་སྣང་བར་གྱུར་པར། འདི་འོ་ཞེས་བདག་གིས་རང་དུ་ཆོར་བ་མེད་ཅེས་མདོར་ན། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཆ་མེད་པ་རྣོན་སྲུམ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་ནི་གང་ན་མི་སྲིད་ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟོག་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡིན་ན་མ་རྙེད་ཅས་བཞིན་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཁས་བླངས་ནས་རང་གིས་རང་ལ་ཇི་ལྟར་རང་སྐྱེ། དེས་ན་བཅོས་མ་རས་ཁྲ་བོ་སོགས་དང་བཅོས་མིན་ཕྱེ་མ་ལེབ་ཁྲ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཇི་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཉམས་སུ་ལངས་པའི་ཤེས་པའང་གཅིག་……ཡང་བདེན་པ་མེད་དོ། ।

གཉིས་པ།

རྣམ་ཤེས་ལྟ་ཡི་ཁམས་རྣམས་ནི། ।
བསགས་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན། ।
སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དམིགས་པ་ནི། ।

དྲུག་བར་བཞག་པ་བྱས་པ་ཡིན། ।

ཞེས་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱང་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ལྟ་ཡི་ཁམས་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་ཡུལ་རྒྱལ་ཐྲ་རབ་བསགས་
པ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་རྣམ་པ་དེ་སྟེང་དུ་དུ་མར་.....
འགྱུར་ལ། ཡིད་ཤེས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་ཏེ་དེ་དང་གྲུབ་བའེ་གཅིག་པའི་
ཕྱིར་རོ། ཆོས་ཁམས་ཀྱང་རྣམ་རིག་མིན་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་ནི་
ལོགས་སུ་ཡོད་པར་མི་རིགས་པར་བདུགས་པ་ཅམ་ཡིན་པས་རྣམ་.....
བཅད་ཀྱི་སྐོ་ནས་མིང་ལ་དམིགས་པ ཡིན་ལ། ཚོར་འདུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
ཕྱང་པོ་གསུམ་ཅམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཀྱང་
སེམས་བྱུང་འབའ་ཞིག་མི་འཇོག་ཀྱི། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཚོགས་
ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས་ན། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཚོད་
པའི་དམིགས་པ་ནི་ཡིད་ཤེས་སམ། རྣམ་ཤེས་རྟག་པར་བཞག་པའམ།
དེའི་དམིགས་སྐལ་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། དེའང་རང་སྟེའི་
བཞེད་ཚུལ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ན་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་
ཤེས་པ་མི་སྲིད་དོ། 5·ཀ·96

གཉིས་པ་ཐུ་རོལ་པའི་ལུགས་དགག་པ་ལ། རིག་པ་ཅན་སོང་
ཀྱི་དགག་པ་སྤྱིར་བསྟན། ཅེ་བྱག་སོ་སོ་ལི་འདོད་པ་དགག་པའོ། ।
དང་པོ།

ཐུ་གཞུང་རྣམས་ལའང་རྣམ་ཤེས་ནི། ।
གཅིག་ཏུ་སྣང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ।

ཡོན་དན་ལ་སོགས་ལྡན་པ་ཡི། །
རྗེས་ལ་སོགས་པར་དམིགས་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་དག་བསྟན་པ་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་གཟེགས་ཟད་དང་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་བཅམ་ལྡན་སྐུ་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། སྐུ་བོ་ལི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ལ་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་གྱུབ་མཐའི་ལྟ་ངན་ལའང་བྱེ་བྲག་དེ་ཙམ་སྟིད་མོད་ཀྱི་སྤྱི་རིགས་ནས་དག་ཚད་ལས་འདའ་མི་སྲིད་ལ་དག་སྣང་བའང་རྣམ་པ་མང་དུ་ཡོད་པས་ལྟ་བ་སྤྱམ་པཀྵ་བཞི། དུག་ཆུ་ཙོ་གཉིས། སྐྱེ་ཚན་བཅུ་གཅིག་སོགས་དབྱི་སྐོ་མང་ཡང་། ཕྱོགས་བསྟུས་པས་དཀའ་སྐྱེ་ལ་བསྟུང་རུང་བ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་སྐུ་སྐྱེས་ཞེས་པ་སྐྱ་བཤད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཕྱི་ནང་གཉིས་སྣང་བ་རྣམས་ཀའི་འབྱུང་བ་དང་། ཚལ་ཆེར་ཕྱི་རོལ་པའམ་སྐུ་སྐྱེས་སྤྱི་ལ་གྲགས་ཤིང་། སྐུ་འདོམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་དོག་སྣ་ཚ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་གོ་བ་དང་། ཆུང་འཕེན་ཡང་དེ་བཞིན་ཕྱི་རོལ་པ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ཆད་སྣ་ཚ་ལ་སྐེར་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་གྱངས་ཅན་པ་སོགས་སོ་སོ་ལི་མིང་ཡང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་འཇུག་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཁ་ཞུང་སོ་སོན་ལ་ལང་གཅིག་ལྟ་བུ་དང་ལ་ལར་མི་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་སྤྱིར་འདུ་བ་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འདོད་ཚུལ་ཐུ་ཚན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཅིང་། སྐུ་བཤད་འཇུག་གི་ཐུ་མཚན་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་གོ་བ་ལེན་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་མིང་གཅིག་ལ་ཉམ་ཆུང་

ནས་གཞུང་འཚད་པ་འཁྲུགས་ནས་ཅིར་ཡང་ངོས་མི་ཟིན་པར་འགྱུར་བས་
ཤན་ཕྱེད་པར་བྱ་དགོས་སོ། དེ་ལ་གཟེགས་ཟན་སྦྱོན་པར་འཛིན་པའི་
ལྷགས་བྱེ་བྲག་པའམ་ཉག་སྒྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་པ་ཞེས་སོགས་སྐུ་
གཟུགས་པ་རྣམས་ནི་ཆོག་གི་དོན་བྱ་དེ་དོ། ས་ལ་སོགས་པའི་
ཐུས་དགུ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་དེན་ཉེར་བཞི། བཀྱེས་
བསྐུར་སོགས་ཀྱི་ལས་ལྔ། དེ་གསུམ་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱབ་བྱེད་སྐྱི་ཆེན་
པོ་དང་ཆུང་ངུ། སྐྱི་དེའི་བྱེ་བྲག་གམ་ཞང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསལ་བ།
ཐ་དད་པའི་འདུ་བ་མགོ་ལ་རྟ་ལྟ་བྱ་དང་། ཐ་མི་དད་དུ་འདུ་བ་དུང་
ལ་དཀར་ཟླུམ་ལྟ་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆོག་གི་དོན་དུགས་གཙོས་ཐམས་ཅད་
བསྟན་པར་འདོད་པ་སྟེ། དེའང་གཟེགས་ཟན་བས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་
སྐོ་ནས་དབང་ཐུགས་བསྐྱབས་པས་ཏེའ་དོ་ཥ་ཆཚན་གྱི་སྟེང་དུ་ཁྲུག་པ་
བཞས་པ་ལ་དབང་ཐུགས་ཀུ་བཟློང་ནས་དེ་ལ་རྗེས་ཡོད་ཅན་ཞེས་སོགས་
དུགས་པོ་དེའི་པ་ལ་མགོ་གུག་དེ་བྱས་མཐར་འཐུད་པས་དུག་པོ་ དེ་ཁོ་
ན་འོ་སྐམ་པའོ། །འདི་དག་དབང་ཐུགས་ལྟར་འཇིག་ཅིང་དབང་ཐུགས་
དེ་དུག་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་ལྡའམ། ཐུ་ཡང་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་
དང་ལྡན་པ་གཞན་འགྲུལ་ན་གནས་པར་འདོད། ཆོག་གི་དོན་དུག་ཤེས་
ནས་བསྒོམས་ན་ཐར་པར་འདོད་ཅིང་། ཐར་ཆོ་བདག་དེ་ཡོད་མེད་
སོགས་ཐམས་ཅད་བྱས་པར་འདོད། གཞུང་ཞི་བའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་
ལ་བརྟེན་དེ་བདག་མེམས་པོ་ཡིན་ཅིང་དུག་བར་འདོད་པའོ། །དེའང་
རྗེས་དགུ་སྟེ། བདག་དང་དུས་དང་ཐྱོགས་དང་ནམ་མཁའ་དང་རྟུལ་

ཟླ་རབ་སྟེ་དཀྱ་བའི་ཐོས་ལུ། ས་ཆུ་མེ་རླུང་སྟེ་མི་དཀྱ་བའི་ཐོས་བཞིའོ།། ཡོན་དན་ཅིར་བཞི་ནི། གཅིག་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་དང་། རིང་ཐུང་སོགས་བོང་ཚད་དང་། ཕན་གྱུན་འཕྲད་པ་དང་། སོ་སོར་དབྱེ་བ་དང་། ཐ་དད་པ་གཞན་དང་། ཐ་མི་དད་པ་གཞན་མིན་པ་སྟེ་བྱ་གི་ཐུན་མོང་སྤྱིའི་ཡོན་དན་དང་། སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་དན། རེག་བྱ་རླུང་གི་ཡོན་དན། གཟུགས་མེའི་ཡོན་དན། ངོ་ཆུའི་ཡོན་དན། དྲི་སའི་ཡོན་དན་དེ་ཡུམ་ཡོན་དན་ལྔ་ནི་འབྱུང་བ་སོ་སོ་ཞི་ཡོན་དན་ཡིན་ལ།། དེ་ཕྱིར་སྒྲ་ནི་ནམ་མཁའི་ཁོར་ན་དཀྱ་ཏུ་གནས་ཀྱང་རླུང་ཐོག་བས་གཡོགས་ནས་མ་ཐོས་པར་ཡིན་ལ། སྐྱེས་བུས་ཚོལ་ལྟ་བུ་བཟོད་ཆོ་ཁོག་པ་ནང་སྟོང་བའི་ཆའི་རླུང་དེ་བསལ་ནས་ཐོས་ཤིང་སྐད་རླུང་ཤུལ་དུ་ཞུགས་ནས་དཀྱ་ཏུ་མི་ཐོས་པར་འདོད། བདག་ལ་གནས་པའི་ཡོན་དན་བཅུ་གསུམ་སྟེ། མིག་གི་ཨོ་སོགས་དབང་ཨོ་ལུ། བདེ་བ་སྟུག་བསྔལ་འདོད་པ་སྟང་བ། ཆོས་དང་ཆོས་མིན། འབད་རྩོལ་དང་། འབྱུ་བྱེད་པའི་ཤུགས་དེ་བདག་གི་ཡོན་དན་དེ་དག་དམིགས་པའི་སྐོ་ནས་བདག་ཡང་བསྐྱེ་བ། ལས་ནི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་སྟེ། ཞང་བཀྲེས་པ་དང་། ཚུར་བསྐྱམ་པ་དང་། གྲིན་ཀྱ་འདེགས་པ་དང་། གནས་གཞན་ཀྱ་འཇོག་པ་དང་། གནས་གཅིག་ལས་བཏང་ཉ་དེ་འགྲོ་བ་དང་ལྔའོ། །ཡོན་དན་དང་ལས་དེ་དག་གི་རྟེན་ནི་ཐོས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་ཁྱབ་བྱེད་སྒྲ་སྟེ་བྱེ་བྲག་རིགས་མཐུན་ལ་སྐྱ་བློ་མཐུན་པར་འབྱུག་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་དང་། ཁྱབ་བྱ་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་

ལས་ཅན་གྱི་ཏེ་བྱག་དང་། ཐན་ཆྱན་འབྲེལ་བར་བྱེད་བཞི་འདུ་བཞི། །
དེ་ལྟར་ན་བདེ་སོགས་ནང་གི་བདག་ལ་གནས་བའི་བེམས་ཐོར་འདོར།
གྲངས་ཅན་བས་ཕྱིའི་སྐམ་བུ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ན་དེའི་ངང་བཞིན་བདེ་སོ་
གནས་བས་ན་ཕྱིའི བེམ་ཐོར་འདོར་ཀྱང་། བདེ་སོགས་དེ་དག་ཆྱོང་
བའི་ཚོ་བདག་གིས་བྱངས་སྐམ་བའང་ཤེས་པ་དང་འདྲེས་ནས་ཚ་མི་····
ཕྱེད་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཆྱོང་བར་འདོད། དེའང་བདག་ལ་ཤེས་པ་མེད་
ཀྱང་བདག་ཡོན་དན་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདག་གིས···
ཤེས་སོ་སྐམ་དུ་རྟོག་པ། བུ་སྟེགས་པ་འདི་ལྟགས་ཀྱི་བེམས་སོ་
ཞེས་པ་འདི་རྡུལ་གྱིས་བེམས་པོ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་གོ་བར།
ཤེས་པ་མེན་ཚད་ལ་སྐྱེ་ཁུབ་ཏུ་གོ་དགོས་བས་ན། ཏེ་བྱག་བའི་འདོད་
བའི་བདག་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཁུབ····
ཅིང་བོ་ཤེས་བའི་ངང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་འདོད་དོ། དེ་
ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་འདོ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་བའི་ཁ་ཞུང་རྣམས·····
ལའང་རྣམ་ཤེས་ནི་གཅིག་ཏུ་ཉིད་དུ་སྣང་བར་མོ་རྟུང་སྟེ། ཐུབ་མཆོག་
གང་གིས་ན་ཕྱི་རོལ་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དང་ལས་དང་ཡན་ལག་ལ་
སོ་གས་པ་ལྟོག་པ་ཡི། རྟེས་དང་རྣམ་འགྱུར་དང་ལྡོས་ལ་སོགས་པ་
དམིགས་བར་འདོད་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཕྱི་ཁ་ཞུང་རྣམས་ནི་གང་ལ་
དམིགས་བའི་ཡུལ་རྟེས་ལ་སོགས་པ་གང ཡིན་པ དེའང་ཡོན་ཏན་ལ་ ··
སོགས་བའི་ངྲུད་བར་དུ་མ་ཅན་ཡིན་ཏེ་ཐུབ་བར་དབྱེ་བ་ཆེར་རྟོག་
གཅིག་ཏུ་བ་ཞེག་སྟང་མི་ཤེས་བའི་ཕྱིར་ན་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་ཞེག་སྟེར་

པ་མིན་ནོ། །ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ ལ། རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་དཔོག་སོགས་པའི་ཡུགས་དགག་པ། རྒྱང་འཕེན་པའི། གྲངས་ཅན་པའི། གསང་བ་པའི་ཡུགས་དགག་པ བཞི། དང་པོ།

རོང་བྱ་གཟི་ཡི་བདག་ཉིད་ལྟར། །
དངོས་པོ་ཀུན་ཅེས་ལྟ་བ་ལ། །
དེ་ལ་འཇིག་པའི་སེམས་ཀྱང་ནི། །
གཅིག་པུའི་ངོ་བོར་སྣང་མི་རིགས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་བྱམ་ཅེ་རྒྱལ་པ་སྟོན་པར་འཇིག་པས་ཀུན་རྒྱུ་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། གཞུང་རྒྱལ་བྱེད་སོགས་ལ་ཚད་མར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ། ཟད་བྱེད་པ། གཅེར་བྱུ་པ། ཚངས་པ་པ། ཀུན་དུ་རྒྱུ་སོགས་མེང་དུ་མ་ཡོད་ལ། དེ་དག་ཚངས་པ་ལྷར་འཇིག་ཅིང་བདག་འཆིང་གྲོལ་རྒྱུ་ལས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེ་ཟད་པ་ན་ཐར་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ། དགའ་ཐུབ་སྟོམ་པ་ཉིན་མོངས་བཅིང་བ་གྲོལ་བ་སྟོག་སྟོག་མེན་ནོ། དེ་ལ་དགའ་ཐུབ་ཀྱི་གཅེར་བྱུ་ཟས་མི་ཟ་བ་མེ་ལྕེ་བཏེག་པ རྩྭགས་ཀྱི་བཏུལ་ཞུགས་ལ་སོགས་པའོ། །སྟོམ་པ་ཅེ་ཟགས་པ་འཚོ་གཡོ་བ་དང་ལས་གསང་ཆུ་མི་གསོག་པའི་ཐྱོད་དགེ་བཙུ་སྐྱེད་པ སྟེ། ཀང་འོག་ཏུ་སྐྱེག་ཚགས་ཤི་བའི་སྟེག་གིས་དོགས་ནས་ཀང་ངར་དྲིལ་ཀྱེ་གཡེར་འདོགས་ཤིང་ཤིང་ཡང་མི་གཅོད། ལྷང་སྟོང་དུ་ཚུ་ཡང་སྟེར་

མཁན་གཞན་མ་བྱང་ན་མི་འཐུང་། བཟུན་ལ་སྐག་བས་མི་སྐྱེ་བའི་བདུད་ཞུགས་འཁོན་པ་སོགས་སོ། །ཉོན་མོངས་ནི་དུག་གསུམ་ལ་སོགས་བའོ། །དེ་དག་སྟོམ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ། །བཅིང་བ་ནི་ལས་མ་ཟད་པས་བདག་འཁོར་བ་ན་གནས་པའི་ཐ་སྙད་དོ། །གྲོལ་བ་ནི་ལས་ཟད་ཁས་ཐར་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུང་ན་ཀདུག་པ་བཞིན་བའི་དབྱིབས་འདྲ་བ་རླུམ་ཞིང་མདོག་བ་ཁོ་དང་ཁ་བ་ཆུ་སྐྱེས་ཀྱི་མེ་.... དོག་སོགས་དང་འདྲ་བར་དཀར་བའི་གཟུགས་ཅན་ཞོན་ཏེ་ཡ་འབྱུང་བ་བཞི་ནི་སེམས་ཡོད་པ་ལ་འདོད་དེ། དེ ལ་འབྱུང་བ་བཞི་ནི་སེམས་དང་དེ་སྡུང་ལུས་དབང་གཅིག་རྫུ་སྡེག། ཆུ་ཤིང་ལ་རྣ་དང་ཡོད་དེ་འབྲུག་སྐྱ་ཐོས་ན་སྐྱེ་བ་སོགས་དབང་པོ་སོ་སོ་ཡོད་པའི་ཤིང་འདོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྲིན་བྱ་ངུ་ཅ་ཐུན་སོགས་ལ་ལུས་ལྟེ་གཉིས་ཡོད།། མེ་ཁྲེང་གྲིག་མ་སོགས་ལུས་ལྟེ་སྟ་གསུམ་སྡེ་དབང་པོ་གསུམ་དང་སྡེག། བྱང་བ་སྤྲང་བྱ་མཆུ་རིང་སོགས་མིག་ཅས་དབང་པོ་གཞན་བཞི་ཚང་། མི་ཏ་སོགས་ལ་མིག་ཀྱང་ཚང་བས་དབང་པོ་ལྔ་སྡེག་ཏོ་ཞེས་འདོད། སྡོག་མེན་ནི་སེམས་མེད་པ་སྐྱ་ཏྲི་ར་འོད་ནམ་མཁའ་གྲིབ་མ་འཇའ་གཟུགས་བཆུན་ལ་སོགས་བའོ། །གཞན་ཡང་ཆོག་གི་དོན་དགུར་བཤད་པ་ཡོད་དེ། སྡོག་ཟག་པ་སྟོམ་པ་ངེས་པར་ཐོས་པ་འཕྲོ་ཀུང་། ངེས་པར་ཐོས་པ་ལུས་གཉུང་བའི་དཀའ་ཐུབ་ཡིན་པས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ཏང་ཉ་འདུ་ལ། ལས་ལ་རྒྱང་གྱུར་གྱི་ལས་དང་མིང་རྟགས་ཆོ་དང་བཞིན་བཤད་

ཀུང ཐལ་ཆེར་འཆིང་བ་དང་དོན་གཅིག་ལ། ཟག་པ་དང་ཉོན་མོངས་དོན་གཅིག བསོད་ནམས་དང་སྡོམ་པའང་འདྲ་ཞིང་། སྟིག་པ་རྣི་ཟག་པ་དང་འཆིང་བར་བསྟུང་བས་དོན་སྐབས་བདུན་དང་གཅིག་གོ །འདི་དག་གིས་ཤེས་བྱ་སྒྲིའི་གནས་ལུགས་ཡུལ་དུས་གྲངས་ཀྱི་དུ་མ་…དང་བཞེན་གཅིག་པ་ཞེས་འདོད་དོ།།[illegible]ཁཀྵིས་པ་རྟུལ་དཔོག་ས་པ ཞེས་པ། བྱམ་ཟེ་ཆུལ་དཔོགས་པ་སྟོན་པར་འཛིན་ཅིང་ཁྱབ་འཇུག་ལྟར་འདོད་པ། གཞུང་རྟོག་པ་ལ་ཐན་པའི་ཡལ་ག་ལོ་མ་ཅན་ཀྱི་གསང་ཆོག་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལ་སྟོན་པ། རག་བྱེད་པ། ཁྱབ་འཇུག་པ་སོགས་སུ་གྲགས་ལ། བརྟའ་སྟོང་པ རག་ཀྱང་འདོད་པ་མང་ཡང་བརྟུན། འབྲས་བུ་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ནི་རིག་བྱེད་ལས་གྲགས་པའི་སྐྱེས་བུ་ངེ……མཐོང་ཞིང་རྟོགས་ན་འཆི་བ་མེད་པའི་གནས་ཐོབ་བར་འདོད་དེ། དེ་ཉང་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་སྐུན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ན…གནས་པ་ཉི་མའི་འོད་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ། ཁ་དོག་དཀར་སྟོ་དམར་ཐོ་བ་ཟླ་ཡུང་བ་ཕྱག་དོན་བཅོ་དང་ཀ་པི་ཧ་ལའི་ཁ་དོག་འཇིག་པ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ལ། དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱང་། ཚངས་པ་དང་། བདག་དང་། དབང་ཕྱུག་དང་། ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། དཔག་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཞེས་ཟེར་ཞིང་། གཞན་ཡང་ཚངས་དབང་ཁྱབ་འཇུག་ལ་སོགས་སོ་སོར་རྟགས་དྲུ་བའོན་ཏེ། བྱེད་པ་པོར་རྟོགས་ཤིང་ཉམ་ཡང་མཆོད་སྦྱིན་ཞི་བྱ་དང་ཚུང་དང་བསམ་གཏན་སོགས་མང་དུ་ཡོད་དོ། ।

འདོད་པ་གཙོ་ཆེ་བ་བརྗོད་ན་དམ་བཅའ་བ་ལས་རྣམ་གྲལ་བསྒྲིབ་དང་འདོད་དེ། ཉ་ལ་སོགས་བའི་འཇུག་པ་བརྒྱ་སྟོན་གྱི་ཐུབ འཇུག་རྣམ་ཁས་ལེན་པ། དེ་བཞིན་སྐྱེས་བུས་མ་བུས་བའི་རིག་བྱེད་ཚད་མ། གཟྱུངས་ཀྱིས་སྟོག་པ་འདག་པ། བྱང་ཆེད་ལ་བྱ་ཡོད་ན་རྟགས་རྣམས་སུ་སྐྱ་བར་འདོད་པས་བྱ་སྐྱེད་དགོས་པ། གཡུལ་དུ་ཞུགས་ན་བསོད་ནམས་ཆེ་ལ་གཡུལ་དུ་ཤི་ན་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བས་བཡུལ་ལ་ཚིས་སུ་བྱེད་པ་གཡུལ་བསྲུངས་པས་དགེ་པ། སྲོག་སྲུང་བ་རང་ཉིད་ན་སྐུ་གཟེས་ཤི་ལ་ཐུག་པ་ན་བཀྲེས་ན་དེས་དགེ་པ་རང་ཐབ་པར་འགྱུར་ཏེ་སྲོག་གམ་ཆེ་བ་དེ་བསྲུངས་པས་སོ་ཟེར་བ་རང་། དངོས་མེད་རྒྱུ་མེད་དུ་བྱུང་བར་འདོད་པ། བྱམ་ཟེ་རང་རིག་བྱེད་རང་བྱ་མ་ལ་གཙོད་པ་བསད་ན་དགེ་བར་འདོད་པ་ཆོས་ངསྲུངས་པས་དགེ་པ། ཀུ་རྒྱལ་ཡུལ་སོགས་སུ་སྐྱེས་པཟམ་པ་ན་དེའི་རྗལ་གྱིས་རེག་ཀྱང་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བ། ཤིས་བས་རང་མི་རེག་པ་དང་བཞའོ། །དེའང་ཆུ་སྟེགས་པ་དེ་དག་རང་རང་གི་གཞུང་ལ་འཆེལ་ནས་ཁྱད་སྟང་བའི་གདུན་ཆོས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ཤིང་། ཐལ་ཆེད་བྱམ་ཟེ་གཏུག་བའི་གསང་ཆོག་ལ་དཔེ་བའི་ཐྲོགས་རྣམས་ལ་འགལ་བ་བསྟན་ཡང་ཐ་རོལ་རྣབ་སྟངས་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་ལ་རྗེས་བའི་སྐྱོན་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་ལ་རྗེས་དགག་གིས་ཆེས་ཤིན་དུ་བླུན་པོ་ལེ་རང་མཚང་སྟོན་ཅིང་། ནང་གསེས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ཐུ་མོ་ཤིན་དུ་མང་པོ་ཡོད། ཐུ་རོལ་བ འདི་དག་གི་ལུགས་དེ་ལ་སྐྱོ་འདོགས་བའི་ཐུབ་མཆན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའི་ཞེ་འདོད། དེ་མི འཐད་

ཟའི་ཚུལ་རྣམས་ཞིབ་པར་བཤད་ན་ཚོ་སྐྱེད་ལ་ཐག་སྨིད་ཅིང་། ཀུངས་
ཅན་ལ་སོགས་ཀྱི་ཞེ་འདོད་གསལ་བོར་ཕྱི་ནུས་ནའང་འདི་ཡི་གེ·····
མང་བོར་འགྱུར་བས་བཞག་ལ། ཀུག་མཐའི་འདོད་པ་ཕྱོགས་ཙམ་
མ་སྨོས་ན་ཕྱོགས་སུ་གང་ལ་མཛུབ་མོ་འཛུགས་སྟོར་གྱིས་དོགས་ནས།
དཀའ་སྡེ་ལྟ་གསང་བ་པ་དང་བཅས་བའི་ཚུལ་མཆོག་ཙམ་སོ་སོ་ནི་ཐད·
ར་འདྲི་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐབས་འདིར་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་
ཙམ་གྱི་སྟེང་ནས་དགག་པ་གཅོར་མཛད་པས་ཆུལ་བ་པ་དང་ཆུལ·····
དབོགས་པའི་ལུགས་དེ་གཉིས་མཐུན་པར་འདི་སྐད་དམེར་ན། ཁ་དོག་
སྐྱ་ཆོགས་པ་ཅན་གྱིས་མཐུན་པར་འདི་སྐད་དམེར་ན། ཁ་དོག་ཆོགས་
པ་ཅན་ཞེས་པ་སྐྱ་ཆོགས་པ་ཀུན་ཀྱང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་ནས་ཞེན་ཅིང་སྐྱ་བ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་ཡུད·
དང་པོ་སྐྱ་ཆོགས་པ་དེ་ལ་འཇིག་པའི་སེམས་དེ་དག་ཀྱང་ནི། གཅིག་
ཏུའི་ངོ་བོར་སྣང་མི་རིགས་ཏེ། ཡུལ་སྐྱ་ཆེ་གས་ལ་སྐྱ་ཆོགས་སྣུ་མ་
བཟུང་ན་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་མཐུན་པར་ཇི་སྙེད་འགྱུར། མ་མཐུན་ན་དེས་
དེ་ཤེས་པར་ཡང་གཞན་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དེ་དག་གི་
འདོད་ཚུལ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ངང་ཚུལ་ནོ་གཅིག་ཡིན་པར···
སྟེ་བ་སྟེ་ནོར་བྱ་དང་། ཁྱོ་བོ་ཙམ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འཛེར་དུ། །འོ་ན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟོགས་པ འདྲ་བར་འགྱུར་དེ་དམིགས་པ གཅིག་ཡིན···
པས་སོ་ཟེར་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱ་ཡིས་བཟློད་ཚུལ་དང་ཡིད་ཀྱིས་
འཇུག་ཚུལ་གཅིག་ལས། དང་གོ། དུ་མའི་ངོ་བོ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་

གཅིག་པུ་དེ་ལ་གཅིག་ཉིད་དུ་མར་བརྟེད་བར་འདོད་པས་སྟོ་མེར་ལ་…
སོགས་པ་ སོ་ སོ་ལི་ང་བོ་ དེ་དང་དེར་འདོད་པའམ་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ།
མང་པོའམ་ཐམས་ཅད་པུ་ཐ་ཅིག་ཅར་བརྟེད་པའམ། གཟུགས་སྒྲ་ཞེས་
པ་སོགས་དངོས་པོ་ དེ་རིམ་ཅིས་བརྟེད་ཚུལ་གཉིས་ལས་ཆོག་གིས …
བརྟེད་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་གཞན་ནི་མེད་དོ། །དེས་ན་བརྟེད་འདོད་ཀྱི་
དངོས་པོ་ དེ་བྱ་བྲག་རེ་རེམ་ཅིས་བརྟེད་ཀྱང་རུང་། ཅིག་ཅར་ཁ་
དང་བརྟེད་ཀྱང་རུང་སྟེ་དོན་དུ་དངོས་པོ་ དེ་དང་བཞིན་གཅིག་བྱུ་དེ་ཙམས་
མ་འདྲས་སོ། །དེ་བཞིན་བྷེས་འཇིན་ཚུལ་ཡང་། དཔེར་ན་ཡུལ་ཁྲ་
བོ གཅིག་ཀི་ང་བོ་ ཡིན་པ་ལ་འདྲ ཡང་དེའི་ཁ་དོག་ལ་རང་རང་གིས་
རྟེ་སྟུར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དེའི་བྱེ་བྲག་རེ་རེ་བ་སྟོ་སེར་སོགས་བཀར་
དེ་འཇིག་པ་དེ་སྟུར་དངོས་པོ་ དེའང་གཅིག་མེན་པར་སྟུ་ཚོགས པ་…
རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་བྷེས་དེ་ལ་ཐ་དད་མིན་པར་གཅིག་ཏུ་འཇིལ་…
པ་དང་། ཐ་དད་དུ་ཕྱི་སྟེ་འཇིག་པའི་ཚུལ་གཉིས་བྱང་བ་ཡིན་ཞེས་
གཅིར་བྱ་བ་སོགས སྨྲ་བར་བྱེད་དེ། རང་འགྲེལ་ན་ཕྱོགས་སྔས་བརྟེད་
པའི་ཤེ་ལོ་ཀ་གཉིས་བཀོད་འདུག་པའང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དེ་དག་གི་
ཞེ་འདོད་ལ་ཁྱབ་བོ་ཞེས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ལ། ཁྱབ་བོ་ དེ་ལ་ཁ་
དོག་སྟུ་ཚོགས་མེད་ན་ཁྱབ་བོར་མི་རུང་བས་ཁ་དོག་སྟུ ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་…
ཁྱབ་བོ་གཅིག་ཅེས་འཇིག་པ་དེ་བཞིན་ཚོས་སྟུ་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་དངོས་…
བོ་གཅིག་ཅེས་ཁྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་བདག་པ་ཙམ་གྱི་གཅིག་ཡིན་
པར་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་ནས་གཅིག་བདེན་ཞིག་ཏུ་ཁྱ་བ་ཡིན་པས། གཅིག་

བདེན་ལ་ཀུ་མ་སྦྱིད་ཀ་མི་སྦྱིད་པ་ཅིའང་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་རིགས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་གི་མཆོག་རྣོན་ཅིག་ཅར་ཞོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཆིག་བཅད་འདིའི་ཐད་ཀྱ། ལ་ལས་ནོར་བྱའི་གཅི་ཞེས་ཡུལ་དུ་མར་འདོད་པའི་དབེར་གོ་བ་ཟློངས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཕྱོགས་སྔའི་འདོད་པ་རང་མི་འབྱེལ་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ཀུང་འཕེན་པའི་ལུགས་དགག་པ།

ས་ལ་སགས་པ་འདུས་པ་ལ། །
ཡུལ་དང་དབང་བོ་ཀུན་འཇོག་པ། །
སྣ་འདོད་དེ་དེ་ཡི་ལྷགས་ལ་ཨང་། །
དངོས་པོ་གཅིག་དང་མཐུན་འཐུག་མེད། ।

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་སྔོན་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་འཐབ་པའི་ཚེ་ལྟ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཆོས་ལ་དཀར་བས་འཐབ་མ་སྤྲོ་ནས་ལྟ་ཕམ་དུ་ཉེ་བ་ན། ལྟ ཕྱང་བྱས་འཇིག་རྟེན་སྔ་ཕྱི མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྒྱུད་པ་རིམ་གྱིས་གྲོགས་མཁར་བ་ལ་སོགས་པས་མི་ཡུལ་དུ་དར་བར་བྱས་པ་སོགས་ལ་ཚད་མར་བྱེད་པ་ཕྱར་བྱ་བ། ཀུང་འཕེན་བ། ཚུ་རོལ་མཛོས་པ་བ་ཞེས་སོགས་སུ་གྲགས་པ་དེ་དག་གི་འདོད་ཚུལ་མདོར་བསྟུས་ན། ཆོ་སྔ་ཕྱི་ཁས་ཀྱུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་མཐོང་བའི་འགྲོ་བ་སོགས་མི་འདོད་ཅིང་། ཆོ་འདི་གང་ཙམ་ལ་ཡན་ཕྱོད། བཀུ་ཎིག་དང་། ཉི་ཟླ་ལྟར་འཇིག་ལ། ལྟ་བའི་སྐྱོང་བོ་དང་ཕྱར་བྱའི་ཀུང་སྔོ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མར་འཇོག་ཅིང་། གྲུབ་མཐའ་ཡང་

རིགས་པའི་སྐོ་གཅིག་དེའི་གསུམ་ཚུལ་བཞིས་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ།
ཆོ་སྦྱ་ཕྱི་སོགས་མེད་དེ་རང་གི་དབང་པོ་ཉོན་ཡུལ་དུ་མ་མཐོང་བའི་
ཕྱིར་ཞེས་པ་རིགས་པའི་སྐོ་གཅིག་ཡིན་ལ། དེའི་གསུམ་ནི། ཀུན་
མེད་པའི་དེའི་སྐང་ལ་ཤ་མི་རྟོག་པ། འབྲས་བུ་མེད་པའི་དེའི་ཐབ་
བ་རྒྱང་གིས་གདོན་པ། ངོ་བོ་ཉིད་ཡས་བྱང་བའི་དངོས་པོ་ཤར་བའོ་
ཚུལ་བོ་གྲུབ་འབབས་དང་སྲན་རྒྱུམ་ཆོར་མ་རྟོ་བ་སོགས་སོ། །ཚུལ་བཞི་ནི།
ཆོ་སྦྱ་ཕྱི་མེད་ཀུང་དུ་ལྡའི་འཇིག་རྟེན་བདེ་སྡུག་སོགས་ཡོད་པའི་ཚུལ།
བདག་གཅོ་བོ་ལྟ་བུ་སྦྱ་ཕྱི་འཕོ་བ་མེད་ཀུང་གླ་བྱེད་ལུས་གྲུབ་ངུས་རང་
ཆས་ཡོད་ཚུལ། ས་སོགས་འབྱུང་བར་རིག་པ་སྐྱེད་ནུས་ཀྱི་ཀུན་ཡོད་
པ་འདུས་པ་ལས་ཚན་ལས་ཆྱོས་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་ལྟར་ཤེས་པ་གསར་དུ་
གྲུབ་ཚུལ། ལམ་སྒྲོང་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་གཡོལ་བ་མེད་ཀུང་རང་བཞིན་ཤི་
བ་ཉ་ཐམས་ཅད་གཡོལ་བ་གཅིག་པའི་དབྱེ་སྐུ་གཉིས་ཀ་ཐུབ་ཚུལ་
མེད་པའི་ཚུལ་ཤེས་ན་གྱོལ་བའི་ཆེད་དུ་ངལ་དུབ་སོགས་ལ་མི་དཀའ་
པའི་ཀུང་འཕེན་ཀྱི་གཞུང་བསྟན་པ་དོན་མེད་མིན་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་
འདོད་དོ། །འདི་དག་གི་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཀུན་ཅ་བ་
འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མངོན་སུམ་དུ་མི་འགྱུར་བས་དེ་མེད་ལ་དཔྱོད་པའི་
གང་ཙམ་སྐྱམ་པའོ། །ཀྱེ་མ་ཨཱུཏ་གོ་གང་དག་དེ་ལྟ་མངོན་སུམ་དུ་མ་
གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་དགོག་ན་སང་དང་གཤང་གི་དུས་ཀུང་མེད་
པས་ཟས་སོགས་ཉེར་བསྟོགས་ཀུང་མི་འོས་ལ། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་
ཡོད་པར་མངོན་སུམ་མ་མཐོང་ཡང་མེད་པར་ཡང་མཐོང་བ་མེད་ཅ་མེད་

ཅི་ས་ཅི་ཞིག་གིས་དཔོག་ར་ང་གིས་རྟེས་དཔག་ཚད་མར་མི་འདོར་.....
བཞིན་གྱུབ་མཐའི་རྟེས་དཔག་ལོག་པ་ལ་འཇུ་བ་སྐྱོང་རྟེའི་ངརྒྱུན་མོ་..
དང་ངོ་མཚར་གྱི་ཁྲེལ་བགང་དུས་གཅིག་འོས་པ་ལུགས་འདི་ཀུ་མ.....
སྐྱམ་མོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལུགས་ལ་དགོངས་ནས་གང་དོན་དམ་པར་ཡོད་
པར་འདོད་པའི་ས་ལ་སོགས་པ་འཇུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་འདུས་པ་ལ།
ཡུམ་ལྷ་དང་དབང་པོ་ལྷ་པོ་ཀུན་འཛོག་པ་སྐུ་ཞིག་གིས་འདོད་པ་དེ་ཡི་
ལུགས་ལ་ཡང་། འདུས་པ་ཞེས་པ་འདུས་པ་ཅན་དུ་རུ་རྟོགས་པ་ཡིན་
པས་ན། འདུས་པ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེའང་དུ་རུ་རྟོགས་ཤྱད་ཀྱི་ཡུལ་
དངོས་པོ་གཅིག་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པ མེད་དེ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་གྲངས་ཅན་པའི་ལུགས་ལ་ཤེས་པ་བདེན་གཅིག་མི.....
སྨིད་པར་བསྟན་པ་ལ། དགག་པ་བཟློད་པ་དང་། ཉེས་སྤྱོང་གི་ཚན་
དགག་པ་གཉིས། དང་པོ།

སྐྱེ་སྟོབས་ལ་སོགས་བདག་སྐྲ་སོགས། །
ཕྱོགས་ལའང་དོན་གཅིག་སྟང་བ་ཅན། །
ཤེས་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །
གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡུལ་སྟང་ཕྱིར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བ་དཀའ་ཐུ་
ཐུབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ། རྒྱལ་པོ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གི་དུས་སུ་བྱང་བ་
གང་ས་རི་ན་ཡོད་བའོ། །དེས་རང་གི་བསམ་གཏན་གྱུབ་པའི་ཉམས་
དང་མཐུན་པར་བཙུམས་པའི་གཞུང་དབང་ཕྱུག་ནག་པོ་རྒྱུད་དུག་ཅུ་པ།

མཚན་ཉིད་ལྟ་བཅུ་པ་སོགས་དང་། ཚད་མ་གསུམ། འགྲེལ་བ་བདུན་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གཞུང་ལ་ཚད་མར་བྱེད་པ་ལ་སེམས་སྐུ་བའམ། གྲངས་ཅན་ཐ་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་དག་གི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་ཉིར་ལྟ་སྟུ་སྟེ། དེའང་བེམ་ཤེས་གཉིས་ལས། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་རྟག་དངོས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ལྟ་སྟུན་ཏོ། །བེམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་གཅོ་བོ་རྟག་གཅིག་བེམས་པོ་ཟ་པོ་མིན་ལ་བྱེད་པོ་ཡིན་པའོ། །རྟེའི་ང་པོ་རྣལ་སྐྱེས་སྐྱིང་སྟོང་སོགས་གསུམ་ཆ་མཉམ་པས་རྩོགས་དཀའ་བ་སྟེ། རྣལ་ནི་རྟྭ་བསྟལ་ལམ་གཉུང་བ། སྐྱིང་སྟོང་བདེ་བ། སྐུན་པ་བཏང་སྙོམས་ཏེ་ཡོན་དན་གསུམ་མོ། །དེ་གསུམ་ཤས་ཆེ་ཆུང་མེད་པས་གང་གི་ཐུགས་སུ་མ་ལྷུང་བ་ཟུ་གཅོ་བོ་སྟེ་བྱམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཟུ་འཇིམ་པ་ཅུ་བྱ། དེ་ལས་རྣམ་འགྱུར་ཉིར་གསུམ་བྱུང་བར་འདོད་དེ། དེའང་གཅོ་བོ་ལས་ཆེན་པོའམ་ཐྲོ་ལོང་དྲངས་པ་ཅུ་བྱ་ཐུ་ཤས་ཡུལ་དང་····ནང་ནས་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་གཉིས་ཀྱི་ཁ་རྡོག་ཤར་ཚན་ཆུ་ཤར་བྱ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་མཚམས་སྦྱོང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ཡོན་དན་གསུམ་འཕེལ་ནས་ཆེན་པོ་ལས་ང་རྒྱལ་བསྟན་བྱང་སྟེ་རྣམ་དར་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་། སྐྱིང་སྟོང་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་། སྐུན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ལོ། །དེ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བརྟེའོ། །ང་རྒྱལ་དང་བྲལ་ཡས་དེ་ཙམ་ལྟ་བྱང་སྟེ། སྤྲུ་རེག་ངོ་གཟྱགས་ཏི་རྣམས་སོ། །དེ་ཙམ་ལྟ་ལས་འབྱུང་བ་ནམ་མཁའ་སོགས་ལྟ་བྱང་སྟེ། རིམ་བས་ཡོན་

ཏན་གཅིག་ནས་ལྷའི་བར་དུ་ཡོད་པས་རྒྱུ་དེ་དག་ལས་མཁའ་སོགས་
སུ་གཞག་པ་སྟེ། གཟུགས་དང་རོ་སོགས་ལས་འོ་ཆར་བ་ལ་
བཞིན་ནོ། །སྟོང་སྟོབས་ཅན་བདག་མཆོག་འཇིག་ལྟ་བུའི་ངག་ལས་
དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་བྱུང་སྟེ། མིག་ནོ་སྦྱ་ལྷུ་ལུས་དེ་ཐུབ་པོ་
ལྟ་དང་། སྐུ་ལ་དབང་བ་ངག་གི་དབང་པོ་ དེ་བཞིན་དུ་བྱིཥ་ལེན་
ལག་པ། འགྲོ་བ་ཀུང་བ། སྐེགས་མ་འདོར་བ་ཀུན། དགའ་
བར་བྱེད་པ་འདོམས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ། ཐུམས་
ཅད་ལ་དབང་བ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སྟེ་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བ ང་།
སྐུན་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད་དོ། །དེ་ཁྱོ་ཡུལ་
དང་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་ནས་གནས་པ་དེ་སྟོབ་སྟེན་བྱ་དཔའ་བོ་ཁྱུ་
པ་ལྟར་འཁོར་བར་འཇུམས་ལ། ནམ་ཞིག ཡུལ་གྱི་ཉེས་བརྩམ་ས
རིག་ནས་ནང་དུ་ཆེ་གཅིག་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ བར་མ་ཀུན་ བྱོ་རྩལ་
གྲོབ་ནས་བལྟས་པས་གཅོ་བོ་ སྐྱེངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ནམ་ཡང་ཟ་ཆ་ས
བསྟུས་པའི་ཚེ་བདག་ཤེས་རྟོག་གི་སྐྱེས་བྱ ཡུལ་བང་མི་འབྲེལ་ བར་
ཡན་གར་དུ་གནས་པ་འཆིང་བྱེད་ཡུལ་དུ་ཐོ་བར་འདོད་དོ། །
འདོས་ཀུན་གཞི་ལ་གཅོ་བོ་བང་ཡིད་ཤེས་ལ་བར་དུ་ཐུབ་ བ
བྱས་པ་ཡིན་ཅིང་། གཅོ་བོ་ཉི་ཀློང་ལས་རྣམ་འགྱུར་མཚེད་ཚུལ་སོ་
ཤེས་པ་མཚེད་པའི་ཚུལ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཞིབ་དུ་ གྱུང་རྟོང་ཉིད་བར་ རེ་
ཙམ་རྣམ་བརྒྱན་པ་བང་ཆེས་ཉེ་བ ཡིན་ནོ་ཞེས་ཞེས་ བྱ་ རེ་ཐུབ་པ་
ནང་ན་བྱུག་རུ་ཉའ་འེས་ཤོན་ ཡིཿ ཅིང་། ཁྲིས་བ་ཐ་ཁྱུ་ཐ་ཁ་ཁ་ཅ་

ཀྱི་དབང་དུ་གོ་ཆྱུའང་ལེགས་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སེར་སྐྱ་བའི་རྗེས་འབྲངས་རྣམས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་གསལ་ཀྱི་རང་བཞིན་འདོད་པ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་འདི་སྐད་དུ། གང་སྐྱིང་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་སྐུ་དང་རེག་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་དམིགས་བའི་ཡུལ་དུ་འདོད་པའི་ཐོག་གས་····ལེན་པ་དེ་ལའང་དོན་གཅིག་སྤྱ་ཁོ་ན་ཞེག་སྟང་བ་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོད་··· བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན··· ཀྱི་ཡུལ་སྟང་བར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདི་བའི་ལུགས་ལ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ལ། གསུམ་ལ་དམིགས་པ་གཅིག་ཡིན་པར་མི་རྟང་ངོ། ། 6.9.96

གཉིས་པ།

དངོས་པོ་འི་ང་པོ་རྣམ་གསུམ་ལ། ।
དེ་ནི་གལ་ཏེ་རྣམ་གཅིག་སྟེ། ।
དེ་དང་མི་མཐུན་སྟང་ན་ཀོ། ।
དེ་ནི་དེར་འཛིན་ཇི་ལྟར་འདོད། ।

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་གྲངས་ཅན་པ་དེ་དག་ཡུལ་དངོས་པོ་འི་ང་པོ་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་པ་ལ། ཤེས་པ་དེ་ནི་གལ་ཏེ་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུང་སྟང་བ་སྟེ། ཡུལ་དེ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་མི་མཐུན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུལ་སྟང་བར་འདོད་ན་ཀོ འོ་ན་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཡུལ་དེར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཀྱང་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་འདོད་དེ་འདོད་མི་རིགས་སོ།།

གྲངས་ཅན་པ་ན་རེ། ཡུལ་གསུམ་ཀ་ཚང་བར་ཡོད་ཀྱང་དཀོན་དངི་
ཆོ་དེ གསུམ་ལས་གང་ཤེས་ཆེ་བ་ཁོ་ན་དམིགས་པས་དམིགས་པ·····
གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ངོ་ཞེ་ན་དེ་ལྟར་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
རིགས་དང་མོས་པ་དང་ལས་བསྒོམས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྣ་ལྟ་བུ·····
གཅིག་ལའང་སོ་སོས་ཞུམ་གདུང་བའི་བར་དམིགས་པས་ཡོན་ཏན· ···
གསུམ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྟེང་ན་ཤེས་ཆེ་ཆུང་མི་རྟུང་ལ། བང་ཤེས་ཆུང་བ་
མི་སྟང་བའི་དབང་གིས་ཤེས་པས་མ་བཟུང་ཞེ་ན། ཡུལ་རྣ་ལྟར་བ་ཅི་
བའི་རང་བཞིན་དང་མཐུན་པར་ཞུགས་ན་ཡུལ་དེ་ཤེས་པའི་ཤེས་པར···
གཞག་ཏུང་གི ཡུལ་དང་མ་མཐུན་ན་དེ་དེར་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་
པར་མི་རྟུང་སྟེ། སྟོང་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ཁྱབ་འཇིག་དུ་མི་རྟུང་པ་བཞིན་ནོ།།
དེ་ལྟར་ན་སྐྱ་ཤེས་པ་འདིའང་སྐྱ་ཤེས་ཡོན་པར་མ་རྟུང་སྟེ། སྐྱ་ནི་
གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་འདི་ནི་གཅིག་བུ་འཛིན་པ་ཡིན་ངེས···
ཡུལ་དེ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་རྟོག་གེ་སྟེ་ལྟ་སྨོས་
བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣང་བའི་ཚུལ་རོལ་རྩ་སྒོང་ང་
ཙམ་གྱིས་དབྱད་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར་གྲུབ་མཐའ་དེ་ཐམས་ཅད་རྟོག···
གེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ།

ཕྱི་རོལ་ཡུལ་རྣམས་མེད་པར་ཡང་། །
སྣ་ཚོགས་སྣང་ལ་དཀའ་བ་སྟེ། །
གཅིག་ཚའམ་ཅི་སྟེ་རིམ་འབྱུང་བའི། །

ནམ་ཤེས་རྩང་བ་ཤིན་དུ་དཀའ། ।

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་གསང་བ་སྨྲ་བའི་ལུགས་འདི་ནི་སྨྱིང་གོང་བཟོད་རིག་བྱེད་བའི་ཀྲངས་སུ་གཏོགས་ཀྱང་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཟབ་གནད་མཐར་ཐུག་ཅིང་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་ངང་ལ་ཐུན་མིན་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་པ་དང་། ཀྱེད་པར་གོང་བཤད་ལྟ་བུ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ། འདི་ནི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་མེད་པར་ཐལས་ཅད་རིལ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་པས་དེའི་ལུགས་ལའང་རྣམ་ཤེས་གཅིག་དངོས་མི་སྲིད་ཅེས་སྤྲོན་དགོས་པས་ཡིན་ལ། རེའང་དངོས་པོ་དུ་མ་དག་གཅིག་ཏུ་ཆོམ་ཚུལ་རིག་བྱེད་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ལ་ཀྱེད་པར་འདི་བའི་དབང་བྱེད་པ་བསླབ་པའི་འཁོར་ལོ་སོགས་པའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་པས་མཁའ་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཉ་ཀྱབ་ཅིང་ཐམས་ཅད་དེ་གཅིག་གི་ངང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཀྱང་ལྷག་ཞིག་འདོད་ཟེར། ངོ་བོ་སེམས་ཅན་ཡིན་པ། ཡུས་ཡོད་པ། ཀྱེ་པ། རྟག་པ། གཅིག་ཏུ། འབྲུང་འཛིག་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ། ཡུས་ཅན་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་གྱིས་མ་གོས་པ། ཆོ་ཡི་སྨྲོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ། ངག་གིས་བཟོད་དུ་མེད་པ། ཡུས་སུ་སྣང་ཡང་ངོ་བོ་ལ་ཡུས་མེད་པ་ཤེས་རྣ་ཙམ་མོ་ཞེས་འདོད་དེ། འདི་དག་གིས་འཁྲུལ་གཞི་ཕྱི་ནང་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱ་ཙམ་གྱི་ངང བཞིན་དུ་གཅིག་ཏུ་བརྟགས་ཙམ་གྱི་གཅིག་དེ་ལ་ཆོ་ཡི་རྟེན་འཆོས་ཤས་བདག་ཏུ་བརྟགས་ཏེ ཀྱེད་པར་དུ་

མའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བ་ལྟས་པའོ། །དེའང་ལུས་ནི་སྟེང་ཐོག་སྐྱེས་བྱའི་མགོ །འོག་ཐོག་ཀང་བ། ནམ་མཁའ་ལྟོ་བ། ཐོག་བ། གཟའ་སྐར་སྐྱ། རི་རབ བྱང་། གངྒ་སོགས་ཆུ་རྣམས་ཅི། ནགས་ཚལ་སྨྲ་སེན། མཐོ་རིས་ཀྱབ། ཚངས་པ་དབྱལ་བ། ཆོས་སྨིན་མ་གཡས། ཆོས་མིན་སྨིན་གཡོན། འཆི་བདག་ཁྲོ་གཉེར། ཉི་ཟླ་མེག་གཡས་གཡོན། ཟླུང་དབྱངས། དབྱངས་ཅན་ལྷུ། ཉིན་མོ་མེག་ཐུ། མཚན་མོ་མེག་བཙུམ། སྐྱེས་པ་གཡས་ཀྱི་ཆ། བྱད་མེད་གཡོན། ཁྱབ་འཇུག་ཀང་བ། ཁ་དོག་རྣམས་ཁྲག འཇིག་ཉེན་པ་ཉུ་བར་གཡས། འདས་པ་གཡོན། དགའ་བའི་རང་བཞིན་སྐྱེ་ཀྱའི་བདག་བོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཀྱིས་ཐ་མལ་བྱང་། དེ་ལ་གནས་དེ་ལ་ཐིམ་ཀྱང་དེ་གཅིག་ཏུ་རང་གི་ངོ་བ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་བའི་རྟག་པ ཡིན་རྩོང་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་དེའི་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་མེད་བར་ཁྱབ་ཀྱང་། སོ་སོར་རིས་ཆད་དུ་སྣང་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་དད་བར་སྣང་བ··· སྟེ་བྱམ་བའི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །དེའང་དཔེ བའི་དོན་དུ་བདག་དེའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་བཅོང་སྟེ····· འགག་མེད་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པར་ཐག་པ་ལ་སྣུལ་བཞིན་ཧཁྱལ་དེ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་ཞིང་། སྟོད་པ་འདོ་རྡོ་ལམ་སྐྱ་མ་དྲི་རྨའི་གྲོང་ཁྱེར་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་དེ། ལ་ལས་འབྱུང་བར་བརྟག ལ་ལས་ཡོན་དུན་རིག་ནས་དེར་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ། དག་དང་མ་དག་

ཐར་སྡང་བ་ཡང་ནམ་མཁའ་སྤྲིན་གྱིས་ཁེབས་མ་ཁེབས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཅང་།
བདག་བདེན་པ་དོགས་ཏེ་མ་དོག་པ་ལ་གནས་ན་ཡིད་མེད་ཐར·····
འགྲུབ་ལ་དེའི་ཚེ་གཉིས་སྡང་ཡང་ལོག་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟན་བ་
སྟེ།། རང་འགྲེལ་ལས་ཐུགས་སྟའི་གཞུང་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་དེ་མ་དོགས་ན་འཁོར་བར་འགྲུབ་ལ། གང་གིས་དེ་དོགས་ན་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ཅིག་ཏུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པ་རང་མཁས་པ།
སྟོག་པ་དང་བསོད་ནམས། བྲམ་ཟེ་དང་གདོལ་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་དག་
སྟོག་གིས་མི་གོས་ལ། བདག་ཆེན་པོ་དེར་ཐིམ་ན་ཡང་སྲིད་མི་ལེན་
པས།། ནམ་འབྱོར་པས་ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་འཇིགས་མེད་སྟོང་ཉིད་
ཀྱི་བདག་དེའི་ངང་དུ་ཅིའང་མི་བསམ་མི་བརྗོད་པར་བཞག་པས་གཉེན་
མའི་མ་རིག་པ་བྱ་དང་རི་དྭགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ནའང་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པ་དང་། གཉེན་མ་མིན་པའི་མ་རིག་པ་ནི་དོན་དམ་པ་དེའི་ངང་
བཞིན་དང་མི་མཐུན་པའི་བསྟན་བཅོས་མཉན་པ་ལས་སྐྱེས་ངའོ་བྱོག་
གཉིས་དང་བྲལ་ནས་བྱམ་པ་ཆག་ན་བྱམ་པའི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་ཉི་ཚེ་
བ་ནམ་མཁའ་ཆེན་པོར་ཅི་གཅིག་ཏུ་འགྲུབ་པ་ལྟར་གཉིས་སུ་རེད་པའི་
པདག་ཆེན་པོ་དེར་ཐིམ་ནས་གྲོལ་བར་འདོད་པ།། །།བདེན་སྟོང་གཉིས་
ཀ་མ་ཚོད་པར་སེམས་ཉིད་དུང་ཁྲབ་ཀྱི་དངོས་པོར་དམིགས་ངའང་ཚུལ་
འདི་འདྲར་འགྲུབ་ཅེ་བས་ཤིང་དུ་ཆེན་པོ་འི་ལྟགས་དྲི་མེད་ལ་རྗེས་
བསམ་རྟོད་གདར་ཆོད་པ་རེ་བྱས་ན་ལེགས། ཁོན་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མིང་ཙམ་གྱི་སྐྱོ་ནས་ཞེན་ནའང་རང་ངས་

ཆུས་ལ་དམིགས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བར་གསུངས་པས་ཆུ་སྟེགས་པའི་ལམ་དང་ཁྱད་མེད་ཅེས་སྨྲ་བར་ཡང་བདག་ཅག་མི་སྲོགས་ཏེ། ཆུ་འབྲས་བསམ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ནའང་དངོས་ཞེན་དང་བཅས་པ་དེ་འདྲ་བ་ཆུལ་བ་དགེས་པའི་ལམ་ཡང་དག་པ་མིག་ནོ་ཞེས་ཁྱང་དང་རིགས་པས་གསལ་བར་གྱུར་བོ། །དེ་ལ་གསང་བ་པའི་ལྟུང་འདི་ལ་གཅིག་གྱོལ་ན་ཐམས་ཅད་གྱོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། མ་གྱོལ་ན་སྡུ་ཡང་གྱོལ་མི་སྲིད་པ་དང་། ལམ་དོག་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ སྟང་གཉེན་ཡོད་ན་གལ་ཏེ་སྟང་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བདག་དེའི་རང་བཞིན་ལ་ཐ་ཚན་ཅི་ཡང་དེ་སྟང་བར་མི་རྟོང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལྟས་དུ་རིན་ན་བསྒེད་ཀྱང་མེ་དག་ཁོས་པ་དང་། ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་རང་བཞིན་མེ་འཐད་དེ། མདོར་ན་ཏྲིག་པ་གཅིག་ཏུའི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤམ་མཁའི་དཔེ་ཡང་རྟག་བཅོས་འགོག་ངན ཁྱབ་སོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་རྟག་པ་གཅིག་ཏུའི་རང་བཞིན་སྨྲ་ཚོགས་སུ་ཤར་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཡུགས་ལ་ཐ་ཚིག་བདེན་བྱི་རྣམ་ཤེས་མི་སྲིད་པར་སྟོན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་ལོག་སུ་མེད་པར་ཡང་། ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་ཉིད་དངོས་པོ་འི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བས་ཐམས་ཅད་རིལ་པོ་བདག་ཤེས་པ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེའང་རྟག་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་རྟག་པ་སྟེ། གཅིག་ཏུ་བདེན་པའི་བདག་ཉིད་ཀུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པར་གཅིག་ཚའམ། ཇི་སྟེ་དེ་མེན་པར་རིམ་བྱིས་

འབྲུང་བའི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་བདེན་ཞིག་འཛིག་ཏུ་རྟུང་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ལས།། ཅིག་ཅར་དུ་མ་སྣང་ནའང་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་དུ་མར་འགྱུར་ལ་རིམ་གྱས་སྣང་ཡང་རྟུང་། གཟུགས་དང་སྣོས་གཞན་ལ་སོ་སོ་ཞི་གྱངས་བཞིན་དུ་མར་ཅི་སྟེ་མི་འགྱུར། གཞན་ཡང་རིམ་གྱིས་སྣང་ན་དང་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་དམར་པོར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་པས་ན་དང་ཁོ་ཞི་དུས་སུའང་ཕྱི་མ་སྣང་བར་ཐལ་ཏེ། རྟག་པ་འགྱུར་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྔོ་ཆོགས་བའི་སྣང་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའང་སྣ་ཚོགས་སུ་མི་འགྱུར་ན་འདི་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པར་ཡང་མེ་རུང་ངོ་། །གསང་བ་བ་འདིས་རྣམ་ཤེས་ཀུན་ལ་ཏྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང་འདིར་མ་ཏྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཤ་ཁྲར་སུ་བཞག་པ་ནི་མི་འགལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཞི་གནས་ཚུལ་དབང་བཅོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།། །ཕྱི་དོན་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་པར་སྣང་ཡང་དོན་འདོད་པའི་ཏྲུབས་སུ་བྱས་པ་ནི་སྐུ་སྔོན་གྱི་ཤུགས་ལ་ཟས་སྐོམ་དང་ཉལ་ཁང་ལ་སོགས་ཀྱི་ཞེ་འདོད་སྐྱེས་པའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་དང་རིག་བྱེད་གསང་བ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཞེ་འདོད་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་དོན་ཤེས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཁྱིམ་འཕྲུགས་པར་བྱ་མི་ནུས་པ་དེ་ཁོ་ནས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པ་སྐྱེ་བ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་

ཅ་འཇིགས་པ་དང་བཀ་ཚ་བ་མེད་བར་སེང་གེ་བཞིན་དུ་ཐུབ་བར་བྱེད་དོ།། གཞན་ཡང་ཡང་དག་བའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བའི་གསུང་ས་བ དབྱངས་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་མེད་བཞིན་དུ་རང་གར་ལམ་ཚོལ་བར་ཞུགས་པ····· དག་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་བར་བརྟེན་པའི་འཕྲལ་པ་དུ་མ་རྣར་རང་དུ····· ལྡར་བྱུང་། མ་འོངས་པ་ནའང་འབྱུང་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་ངོ་རྩྭ་ང་སྟོན་དུ་མང་མོད་ཀྱི། ཤེས་བྱའི་གཤིས་ལ་གཅིག་བའེན་མེད་པས་ན་ཐྱོད་དུས་གང་ན་གཅིག་བརེན་སྨྲས་ནུས་བའི་གྲུབ་མཐའ་མི་སྟོང་བར་ཤེས··· བའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་འདིར་ཁམ་ཆེར་བསམ་གཏན་ཙམ་ཀྱི་ཉམས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། འགའ་ཞིག་རིགས་པས་དབྱད་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཐལ་ཆེར་བྱམ་རྩེ་གདུག་པས་རང་གི་ཞེ་འདོད་གྲུབ་པའི་སྐྱུ་ཆོག་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །བོད་དུའང་བོན་ཞེས་པ་དང་པོ་ཆོས་ཡེ་མ་དར་གོང་དུ་བོར་ཐྲག་ཞིག··· འདྲེས་བརླམས་ནས་ལྷ་འདྲེ་མཆོད་ཐབས་སོགས་རྡོལ་ཐབས་སྐུ་ཤེས··· པ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡས་རིམ་པས་ཇེ་ཆུས་སྐུ་བྱུང་བར་མངོན་ཞིང་། དེང་སང་ནི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་མིང་བསྟུར་གྱི་དོད་རེ་ཡོད····· པར་འདུག་ལ། ཁ་ཅིག་བོན་ཆོས་དང་ཆོང་མ་འདྲའོ་ཞེས་ཟིར་ཡང་། ཆོས་སྐད་ལ་སོགས་པ་འདྲ་བའང་མང་དུ་འདུག་མོད། དེ་དག་གིས་བཅོས་ལ་ཐྱོགས་བསྟུན་ནས་བྱིས་པས་ན་འདྲ་བར་ཅིས་མི་འོང་སྟེ། དཔེར་ན། ཀུ་གར་དུ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཅུག་ཐོས་ལ་མགོ་སྐོར་མས་བཤ་སྟད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དང་ཀུལ་སེམས་ཙམ་དང་། བྱ་སྤྱོད་རྣལ་

འབྲོང་ཚ་ཀུན་མ་ཀུན་གཉིས་མེད་ལ་མགོ་སྐོམས་པ་ངན་བཤད་པ་
སོགས་བཞིག་ དེ། བོད་དུའང་བོན་པོ་ལ་དབུ་ཐར་ཉའུལ་རྣཾ་རྟ་
ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཀུན་དང་། བདེ་མཆོག་འཇིགས་བྱེད་ཕྱག་པ་སོགས་
ལྟ་རྣམས་དང་། གཏུམ་མོ་ཕྱག་ཆེན་རྗེགས་ཆེན་སོགས་བཞི་ཆོས་ལ་
རྗེ་ཡོད་འདུ་བཟོ་རེ་ཡོད་པར་འདུག་ལ་དེ་དག་གདོད་ནས་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པས་ཀྱི་ བྱང་ཀུན་བཏགས་མཐའ་མེད་ལ་དགག་བར་གཟ་ལ་འངས།
འོན་ཀྱང་ཕྱ་གཤེན་དང་སྔགས་ལ་སོགས་པ་འཕྲལ་དུ་ཐན་པ་དག་ཀྱང་
སྐབ་པ་ནམས་ནི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕྱིན་ཆད་དང་སྐྱེལ་ངས་
བསྟན་པ་ཡིན་ཀྱང་སྤྲིད་དེ། རྒྱལ་པ་དང་རྒྱལ་སྲས་ནམས་ཀྱི་ཐབས་
མཁས་པའི་སྐྱོད་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་རྟུ་རྟུ་བརེན་
སྐྱའི་ནམ་ཐང་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཅའང་འདོད་པར་གཟོས་ཀྱང་ཆོས་ངའི་
བའི་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་ནམ་དག་ལ་སྐབས་སུ་ཁས་ཆཆེ་བའམ།
ཡང་ན་ཁོ་རང་གི་བསྟན་པ་རང་ཀུ་ཐུབ་པ་ཞེག་བརྟན་ན་བརྟེའི་ཅཁས་
པ་ནམས་དང་གཏན་ཚིགས་འགྲན་བའི་འོས་སུ་འགྱུར་གྱི། བཏགས་ཀོ་
ཅིའང་མ་ཡིན་པ་ནི་བྱིས་པ་འདྲིད་པ་ཙམ་ལ་སྐྱབ་མཐའི་དང་ང་བྱས་
བའི་སྟང་ཞེན་གང་ཡང་བསྐྱེད་པར་མི་རིགས་སོ། །ཡར་རྒྱ་གར་ན་
ཕྱི་པ་ནང་པ། བོད་ན་ཐུབ་སྟེགས་དང་སངས་རྒྱས་བརྟེ་བོན་པ
ཀུ་ནག་ན་ཀུ་ཤང་ཀུ་ཤང་ཞེས་ཆང་དུ་བྱང་བའང་དེན་འབའ་ཞིག་ཡིན་
པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཡུགས་གཞན་དག་ཀྱང་། བསྟན་པ་ལ་
མ་གཏོད་ན་རང་གར་གཞག་པར་བྱ་སྟེ། ཐུ་པ་སྐྱོན་མེའི་མདོ་ཚན།

འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཚུ་སྟེ་གསལ་ཅན་གཞན་གང་། །འཁོར་བ་དེ་དག་རྣམས་ལ་ཡིད་མི་སྡང་། །དེ་དག་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་ཉེར་འཇོག་པ། །འདི་ནི་བཟོད་པ་དང་བོ་ཉིད་ཁྱད་པར་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལ། བོན་ཀྱང་དགའ་བར་ནི་མི་བྱ་སྟེ། ཆོ་ངན་ལྷའི་བདུད་རྩི་བོར་ནས་བ་ཚའི་ཆུ་བོ་ལ་རེ་བ་བཞིན་ནོ། །ཁྱད་པར་དུ་མཁས་ཆེན་གྱི་རིང་ལུགས་ཤྱཱཀྱའི་བསྟན་པ་གཙང་མར་འཇོག་པ་རྣམས་ནི་ཅཁན་ཆེན་གྱ་ངཱ་འ····ཏོགས་ཕྱག་ཆུས་བཅད་པ་བཞིན་བོན་པོ་ལ་དགའ་བར་མི་བྱ་སྟེ་བོན་པོ་རྣམས་ཀྱང་མཁན་པོ་འདི་དག་པོ་དེ་དང་མར་བསྟུ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་དུ་མཐུག་བསྟུ་བ་ལ། ཕྱི་རོལ་ལ་གཅིག་བདེན་དུ་ཞེན་པ་དགག་པ། ཤེས་པ་ལ་གཅིག་བདེན་དགག་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ།

ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་ཤེས་པ་དག །
མིང་ཙམ་དུ་ནི་སྨྲང་བ་རྣམས། །
ཡི་གེ་དུ་མ་སྨྲང་བའི་ཕྱིར། །
སྨྲ་རྩོལ་གྱིས་སྨྲང་བར་གསལ་བ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ཚ་མེད་པས་ཁས་ནས་ཤེས་གཅིག་ཏུ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་ངེས་འགྲུབ····སྨྲས་ན་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དངོས་མེད་ཤེས་པ་གང་དག་ཡུལ་རྟེན་ཅིང་བྱེད་པ་ནམ་ཡང་མེད་པས་དེ་དང····དེའི་མིང་གི་རྣམ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་ཞིག་

དུ་རེ་སྣང་བ་རྣམས། ཡི་གེ་དུ་མ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ན། སྣ་ཚོགས་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་སྣང་བར་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཐོགས་རྣམས་རེག་གེ་རྣམ་པ་མེད་ཅིག་ཅར་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི། བྱམ་སོགས་བཞིན་དུ་མིང་དང་མ་འདྲེས་པར་དེ་ལ་དམིགས་པ་མེད་དེ། དེ་ངང་མཚན་ངང་བྱལ་བའི་ཕྱིར་ན་དབང་པོས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་པ་ཀུན་དུ་རྒྱུ་བ་ཞིན་ཏེ། དཔེར་ན་དི་ཁོང་ནུ་ཞེས་པ་མིང་དང་བྲལ་ཏེ་ཡིད་ངོར་འཆར་ཚུལ་ནམ་ཡང་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་མིང་ནི་དོན་ངང་གི་སྟེང་ན་མ་གྲུབ་པའི་བདག་པ་གློ་བུར་བ་ཡིན་ལ། བརྗོད་བྱ་དེ་དག་མིང་ངང་ཡོ་གེ་སྣ་ཚོགས་པ་དག་གིས་གདགས་སུ་རུང་བ་ཡོན་ནོ། །དངོས་མེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དི་ནུ་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བངོས་པོ་བཅད་པའི་ཚེ་སེམ་ཚ་ཞེག་ཡེན་བར་ཁ་གཅིག་ཏུ་ཐ་སྙད་བཏགས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

རྣམ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་མིག་སྣང་བ། ।
འགའ་ཞིག་ཡོད་བར་གཞུགས་ན་ཡང་། ।
འོན་ཀྱང་ཡང་དག་གཞག་མི་རྟུང་། ।
མཚན་ཉིད་བཅས་ལ་ནམ་མཁའ་ཐྱིར། ।

ཞེས་རྣམ་བར་ཤེས་པ་གང་ཞིག་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་མིག་བར་སྣང་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེའོ་ཞེས་ན། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡོད་ངན་བཞུགས་པའམ་ཡོད་དུ་ཆུག་ན་ཡང་། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་བདག་ལ་ཅན་འཛིན་པ་དག་བར་གཅིག་བདེན་དུ་གཞག་མི་རུང་སྟེ། རྣམ་ཤེས་གཅིག་བདེན་ཏུ་ཆུད་མཚན་ཉིད་ཉིད་ཅན་ནམ། མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་ཉར་རིགས་བཞིན་བཀོད་པ་བཟློག་མེད་དུ་མཐོང་བའི་ཐྱིར། ཞེས་གཅིག་བདེན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཞིག་ཡོད་ན། དུག་དང་ལས་ཀི་སྐད་བརྡོད་པ་སོགས་དོན་དུ་ཀྱི་ནུས་པས་སྟོང་པ་འབའ་ཞིག་དུ་འཁྱམ་པས་དེ་རྣམ་ཤེས་སྲུབ་མི་རུང་ངོ་། །དེས་ན་གཟུབ་མཐས་ཇི་ལྟར་བཏགས་ཐེ ལྟར་བརྗོད་ཀྱང ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པ་གཅིག་བདེན་ཞིག་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པས། དེ་སྐྱུབ་མཁན་ལ་གྲུབ་འབྲས་མཐོང་བའི་དབྱུགས་ནམ་ཡང་མི་ཐྱིན་ཏོ། ।

གསུམ་པ།

དེ་ཐྱིར་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་ཡི། ।
ཤེས་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཀྱ་གནས། ।
དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐ་དད་ལྟར། ।
གཅིག་ཏུའི་ངང་བཞིན་མི་རིགས་ས། ।

ཞེས་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རབྱད་ན། ཡུལ་གཅིག་བདེན་མི་སྲིད་པའི་གནད་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཡ་ཧཱ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ནི་དུས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ། གནས་སམ་དམིགས་ཡུལ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ལྟར་ཤེས་པ་རང་ཡང་གཅིག་ཏུའི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་པར་མི་རིགས་སོ། །ཡང་ན་གནས་ཞེས་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་དུ། །ཞེས་མཆུག་བསྟུས་པའོ། ། D.9.36

གཉེས་པ་ཕྱི་དོན་མི་འདོད་པ་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་དགག་པ་ལ། ཕྱོགས་སྔ བརྗོད་པ་དང་། ཚུལ་དེ་ལ་བརྟག་པ་གཉིས། དང་པོ།

ཇི་སྲིད་ཐོག་མ་མེད་ཀྱུང་ཀྱི། །
བག་ཆགས་སྨིན་བས་སྣུལ་བ་ཡི། །
རྣམ་པ་དག་ནི་སྣང་བ་ཡང་། །
ཤིན་བས་སྐྱུ་མའི་རང་བཞིན་འདྲ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རང་སྡེ་སེམས་ཙམ་ཀྱི་ཚུལ་ཁ་བརྟེན་ནས་ཐུབ་གྲངས་དཀར་པོ་མངའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི རོལ་ཀྱི་སྣང་བ་སྣ་ཚོ་ཁ་བའི་དགག དུལ་ཐུ་རབ་ཏུ་འདོད་པ་ཉན་ཐོས་དང་། ཇོག་དང་ཡོན་ཏན་ལས་སྐུ་འདོད་པ་ཏེ་བག་པ་སོགས་ཟ་ཚོགས་རང་ཟ་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་ལྷ་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཟོ་མཁན་ཡིན་ཞེས་སྐུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་བཟོད་པ་མི་རིགས་པར་སྐྱབས་པ སྟེ། དེའང་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་མེད་པར་སྐྱབས་པའམ། གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་དུ་འདོད་པ་འགོག་པ་ལ། སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེས་ལ་འདུ་

བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའང་མངོན་སུམ་གྱི་སྟང་བ་རེ་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་ལས་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དང་འདྲ་བར་ཧདོད་པ ལ་དེ་རྟོགཔ་པའི་རིགས་པས་འགོག་པ་ལ་དེ་སྐད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ཐེག་བསྟུས་སོགས་སུ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། གཅོ་བོར་དེ་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་ཙམ་གྱི་ཕྱི་དོན་ཡོད་བར་མི་འགྲུབ་སྟེ། རྒྱ་བ་གཉིས་སྣང་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པ དང་། ཕྱི་དོན་ཟུ་རགས་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚ་མེད་ཀྱི ཟུ་བ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མངོན་སུམ་མི་དམིགས། རགས་པ་མི་འགྲུབ་པས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་བསྟུབ་ལ། གཟུང འཛིན་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་བསྟུབ་པའི་གཅོ་བོ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་གསལ་རིག་ཏོ་ཥ་བོར་སྐྱེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། སྣོན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡུལ་སྟོན་པོ་དང་སྟོ་འཛིན་ཀྱི་ཤེས་པ་ཀ་ཉོས་དུས་སྣོན་ཅིག་དུ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དང་། དེའང་རེས འཁའ་མ་ཡིན་པར་གཏན་དུ་ཁྱབ་པའང་ངེས་པ་སྟེ་འདི་ལྟར། ཡུལ་སྟོན་པོ་དང་སྟོ་འཛིན་ཀྱི་བློ་ཆོས་ཅན། རྫས་གཞན་མ་ཡིན་དེ། སྣོན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་ཀྱི་ཡང་། །ཇེས་འགོད་པ་ཡིན་ལ་ཅི་ཕྱིར་རྫས་གཅིག་ཡིན་དགོས་སོ་སྙམ་ན། གང་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་ན་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་ལ། རྫས་ཐ་དད་ལ་ཉགས་དེ་ཁྱགས་པ་མི་སྲིད་དེ་སྟོ་སེར་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཐ་དད་པ་གང་དག་རེས་འགའ་ཡོན་ཅིག་དམིད་

ནལང་། དུས་དྲག་ཏུ་གཅིག་དམིགས་ན་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་དམིགས་པར་འེས་པའི་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་ལ། སྟོན་པོ་དང་དེ་འཇིག་ཀྱི་ཐྱོ་བཀྱིས་ནི་ནམ་ཡང་ཅི་གཅིག་ཤོས་མ་དམིགས་ཅར་གཅིག་ཡན་བར་དུ་དམིགས་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་ན་དུས་རེས་འགའ་སོ་སོར་དམིགས་པའང་སྲིད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་སྐད་རྟགས་འདི་ལ་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་བསྟན་སྟེང་བའི་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་པར་བཤད་ན་གོ་བ་ལ་ཐན་པར་འོང་ཆུ་བའི་ཐབས་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ལྡན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ལ་སོགས་པ་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་གཏུ་གས་ནས་ཁོ་ཐག་གཅོད་ས་ནི། ཤེས་པ་ལ་སྟང་བ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་ཏེ། མ་ཤེས་ན་རང་གིས་ཆོང་བར་ཡང་མི་བྱང་བའི་གནད་གཅིག་ཏུ་དེ་ཟིན་ན་ལྡན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སོགས་རྣམས་ཐ་ཐལ་བཏུ་ཐུབ་པར་ཐལ་ཆོད་པ་ཡིན་པས་ན། ཁ་ཉུང་འདོད། རང་གིས་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལ་ཟད་པར་འདུ་བས་དེར་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསལ་རིག་ཙམ་འཇུག་ཤེས་སོ་སོ་བའི་ཐྱོགས་སུ་མ་ལུས་པ་ཞིག་ལ་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒེན་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་གདགས་པ་སྟེ། དེའང་ངོ་བོ་ཡུང་མ་བསྟན་ཡུལ་གྱི་དོན་ཙམ་རིག་པ་བྱུང་སྐད་ཅིག་མར་འབྱུང་བ། འཁོར་རེག་སོགས་ཀུན་འགྲོ་ཙམ་ཞིག་དང་ལྡན་པ། དམིགས་པ་མི་གསལ་བ། སྟོང་བཅུད་བྱེ་ཆེག་

བོ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དབྱེ་ན་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཚ་དང་སྐབས་གྱི་ཚ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེ་དག་གཅོ་ཅོ་བོ་འཁོར་དམོད་ལྡན་ཡུལ་སོགས་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་འཇུག་ཤེས་སོ་སོ་དི་ལྟོགས་སུ་མ་ལྷུངས་པའི་ཤེས་པ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོ་ཙམ་ལ་གཟུང་བའི་.....གནད་ཟིན་ན་ཀུན་གཞིའི་ཐུབ་པར་ཐམས་ཅད་བདེ་བླག་ཏུ་ཤེས་ནུས་ཀྱི། གཞན་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ཀུན་གཞི་ཞེས་པ་ནི་དམིགས་པ་དང་ངོ་བོ.....འདི་འདྲའོ་ཞེས་འཆད་ཅིང་བསམས་ན་བསླལ་པར་བཏུགས་ནའང་གཞིགས་དཀའོ། །དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག ཞིབ་པར་གཟུང་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུ་མཚོ་ཆེན་བོ་དང་འདྲ་བ་ལས་རླབས་བཞིན་དུ་ཆོགས་བདུན་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྐྱེ་ཞིང་འགག་པའི་ཁུས་པའམ་བག་ཚགས་ཏེ། མདོར་ན་རང་འདྲས་པྱི་མ་སྐྱེད་ཁུས་ཞིག་ཀུན་གཞི་ལ་བཞག་པ་དེ་ཉིད་མ་སྨིན་པ་ན་ས་བོན་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནས་ལ། སྨིན་པ་ན་ལུས་གནས་ལོངས་སྤྱོད་སྣང་ཆོགས་པར་སྣང་བ་སྟེ། ཡུལ་མེད་བཞིན་དུའང་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་ཉམས་སུ་ཚོུང་བ་ནི་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་དང་མི་རྟུག.....པ་ལ་སོགས་པ་གོམས་པའི་ཚེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་ལ་སྣང་བ་སེམས་སུ་མི་འདོད་ན་མ་གཏོགས། འདོད་ཚན་ཆད་ཀུན་གཞི་ངེན་པར་ཁས་ཆང་དགོས་ཏེ། འཇུག་ཤེས་རྣམས་སོ་སོ་བ་ལྟོགས་སུ་ལྷུང་བ་ཅན་ཡིན་པས། དེ་རེ་རེ་ནས་ཀྱི་ནང་གི་དངོས་བོ་གནས་ལུགས་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀུན་གྱི་གཞིར་མི་རུང་ལ་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་པ.....

སེམས་ཅམ་མོ་ཞེས་བའི་སེམས་དེ་ཡུལ་ཤེས་ལྡོག་ཀྱི་གཞི་ཡིན་
དགོས་པས་སེམས་གསལ་རིག་ཅམ་ལས་འདའ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་
བུའི་ཡུགས་དེ་དག་མདོད་བསྡུས་སུ་བརྗོད་བར་དགོངས་ནས། རྗེ་སྟེ་
ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གནས་བའི་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི། དངོས་
ཞེན་གྱི་བག་ཆགས་སྟ་ཆོགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་བས་སྐྱེལ་བ་ཡི་ཡུལ་……
གཟུགས་ལ་སོགས་བའི་རྣམ་པ་དག་ནི་སྣང་བ་འདི་ཡང་། ཆོད་བ་
བོ་དང་ཆོད་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་སུ་རྟུང ཚད་དུ་གྱུབ་པ་ཆུང་ཟད་……
མེད་ཀྱང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ནི། སེམས་འཁྲུལ་བའམ་
ནོར་བས་མེད་བཞིན་ སྣང་བ། སྐྱུ་མའི་རང་བཞིན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
མི་ཡམ་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་སྐྱེལ་བ་ཆུ་ཟླ་རྣམས་……
དང་འདྲའོ་ཞེས་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་འདོད་དེ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཆུལ་དེ་ལ་བརྟག་པ་ལ། དེ་དག་གི་སྐྱོན་ཡོན་ལ་
བརྟག་པ་དང་། སྐྱོན་གྱི་ཚ་དགག་པའོ། །དང་པོ།

དུ་དགེ་འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི །
དངོས་དེ་མངོན་དག་ཉིད་དམ་ཅི། །
འོན་ཏེ་མ་བརྟགས་གཅིག་ཏུ་ན། །
དགའ་བར་ཁས་ལེན་འདི་བསམ་མོ། །

ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུགས་དེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་རིགས་བས་གྱུབ་པ་ཡིན་ལ།
གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་རྣམས་སེལ་བའི་གཉེན་པོ་
རྣམ་པར་དཀར་བ་ཡིན་ཞིང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་

ལྷང་ཡང་དག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་ན་དགེ་བའམ་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་
ཀྱི།། འོན་ཀྱང་ཤེས་པ་ཉིད་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པར་སྣང་བ་དེ་ཇི་
དངོས་པོ་དེ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དམ་ཅི། འོན་ཏེ་མ་བཏུགས་གཅིག་ཀྱང་
ཡི་དགང་ངུ་ན་ཉམས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ངུ་ཁྲས་ལེན་པ་
གང་ཡིན་པའི་ཚུལ་འདི་བསམས་པའམ་བཏུགས་པར་བརྩམས་མོ། དེ་ལ་
སེམས་ཙམ་པ་དག་མ་བཏུགས་སྣང་ཙམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་ཁ་
ནའི་དགང་ངུ་མ་ཡིན་པར་དེན་དམ་པ་ལའང་རྣམ་ཤེས་དེ་ནི་ངོ་བོས་
གྲུབ་པར་འདོད་པས་ཡང་དག་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན

གཉིས་པ་སྐྱོན་གྱི་ཚ་རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་དགག་པ་ལ། རྣམ་
བདེན་པའི་ལྷགས་དང་། རྣམ་བརྟུན་པའི་ལྷགས་དགག་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། སྐྱོང་ཕྱེད་ཚལ་བ། རྣམ་ཤེས་གྲངས་མཉམ་པ། སྣ་
ཚོགས་གཉིས་མེད་པའི་ལྷགས་དགག་པ་ཐསྐུམ། དང་པོ་ལ། ཐ་ཅ་
བ་སྟོན་པ་དང་། འགལ་སྤྱོང་མི་ཤུས་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ།

གལ་ཏེ་ཡང་དག་རྣམ་པར་ཤེས། །
ངུ་མར་འགྱུར་རོ་ཡང་ན་ནི། །
དེ་དག་གཅིག་འགྱུར་འགལ་ལྡན་པས། །
གདོན་མི་ཟ་བར་སོ་སོར་འགྱུར། །

ཞེས་གོང་ལྟར་ཐ་སྙད་ཙམ་དུའམ། དོན་དམ་བར་ཡང་ཁས་
ལེན་པ་གང་ཡིན་བཏུག་པའི་ཚེ་ན། གལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི་དོན་དུའང་

རྣམ་ཤེས་ནི་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཞེས་སེམས་ཙམ་སྨྲིའི་འདོད་པ་སྐབས་
ཀྱི་དགག་བྱ་བསྟན་ནས། སེམས་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་བར་འདྲ་ཡང་།
སྣང་བའི་རྣམ་པ་འདི་དག་སེམས་སུ་བདེན་བར་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་
བདེན་པ་དང་། དེ་སེམས་སུ་བདེན་བར་ཁས་མི་ལེན་བའི་རྣམ་བཅུན་
པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ་དེ་གཉིས་ལས་རྟོགས་རྩལ་གཞན་པ་མི་སྲིད་དོ། །
རྣམ་བདེན་པ་ལའང་རྣམ་པ་དང་ཤེས་པ གཉིས་མང་ཉུང་ལ་འདོད་རྩལ་
ལུ་གསུམ་བྱང་བ་ནི་མདོ་སྡེ་པ་དང་འདྲ་བ་ལ། མདོ་སྡེ་པས་རྣམ་པ་
གཏོད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་ལོགས་སུ་ཡོད་བར་ཁས་ལེན་ལ། སེམས་ཙམ་
པས་རྣམ་པ་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ཡུལ་དུ་བཏགས་ཀྱི། དེ་ལས་ཕ་རོལ་ན་
ལོགས་སུ་ཕྱི་དོན་མི་འདོད་པ་ཙམ་ཀྱི་ཐུབ་བར་རོ། །དེས་ན་དེ་གསུམ་
ཀྱི་འདོད་ལུགས་སྔར་མདོ་སྡེ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ཏས་
འདིར་ལོགས་སུ་སྐྱོས་མ་དགོས་ལ། དེ་གསུམ་ཀྱི་ནང་གི་སྒོ་ང་ཡིད་
ཚལ་བའི་ལུགས་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། །སེམས་དང་རྣམ་པ གཅིག་
ཡིན་ན་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུའི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་སྣང་བར་མི་རིགས་པས་རྣམ་པ་
ལ་སྣང་ཚོགས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་ཉུང་ཉུང་རོ །
ཡང་ན་ནི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དེ་བཞིན་རྣམ་པ དེ་དག་ཀྱང་
གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཀྱི། དུ་མར་སྣང་མི་རིགས་ཤ། དེ་ལྟ་བུར་མི་
འགྱུར་ན་གཅིག་ནི་དུ་མ་དང་ཅིག་ཤོས་དུ་མ་མ་ཡིན་བའི་དེ་གཉིས་
འགལ་བ་དང་ལྡན་པས་གདོད་མི་ཟ་བར་སོ་སོར་འགྱུར་དགོས་པས་
གཅིག་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པའང་དོན་མེད་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་རྣམས་

ནི་སྤྲིན་གཅིག་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་དུ་མ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ལ་ངན་སྙི་ན་...
དུ་མེད་ཅིང་ཆོལ་བ་རང་ཡང་ཁས་ལེན་མེད། བོན་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་
བདེན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། བདེན་ན་གཅིག་དུ་མ་གང་རུང་དུ་བདེན་
དགོས་ལས། དུ་མར་བདེན་པའང་གཅིག་བདེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་
དགོས་པས། གལ་ཏེ་བདེན་པ་ཡོད་ན་གཅིག་བདེན ཉས་འདའ་མི་
སྲིད་པ་ནི་སྤྲིན་བཏང་ཡིན པས། འདིར་སྤྲིན་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ངའོ་
འགོག་པ་ལ་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡིན་པ་ཙམ་བྱེས་ཆོག་གི དུས་རིམ་ཅིག་
ཅར་བྱེ་བྲག་པར་ཕྱེ་ནས་དགག་དགོས་པ་མ་ཡིན་པས། ཤེས་པ་ཅིག་
གིས་རྣམ་པ་གཅིག་དུས་རིམ་ཅན་དུ་ཤེས་ཀྱང་རུང་། རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་
གཅིག་མིན་པས་དེ་གཉིས་འཇིག་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་བདེན་མ་འགྲུབ་པ་
ཡིན་ཞིང་། སྐབས་འདིར་སྐད་ཅིག་མའི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་བདག་དོན་
དམ་པར་དགག་པ་ལ་ནི་མདོ་སྡེའི་སྐབས སུ་བཤད་པ་ངཞི་རྣམ་པ...
རེ་རེ་བ་ཐ་སྙད་དུའང་མི་འཐད་པར་བསྟན་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའང་དོན་
སྣང་བས་ཀྱི་དོན་ཁྱབ་བོ་ཞེང་ན་སྟོ་སེང་སོགས་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་ཀྱང་
ཆོས་རིམ་ཅན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པ་བཀག་ཟིན་ལ། འདིར་ཀྱི་
དོན་ནི་འདོད་པས་ཀུན་གཞིའི་བག་ཆགས་སྨིན་ཟིན་གྱི་སྣང་བ་ཁྱབ་བོ་ཞི་
རྣམ་པ་ལ་སྟོ་ སོགས་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་དགོས་པར་གྱུབ་པས་དེ་རྣམ...
པ་དུ་མ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གོ ।དེས་ན་སེམས་ཙམ་པ་སྐྱོ་ང་ཕྱེད་
ཚལ་པའི་ལུགས་འདིར་ཁྱབ་བོ་ཞི་རྣམ་པས་གཟུང་རྣམ་དེའང་ཁྱབ་ཙམ....
གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་བྱེད་པར་ཡིན་ལ། དེར་གཅིག་མིན་པའི་

སྐྱོན་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཆད་བར་འགྱུར་རོ། །སྒྲིབ་ཐ་སྙད་དུའང་མ་
གྲུབ་ན་དོན་དམ་བར་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། མདོ་མངལ་ནས་ཀྱི་ཟིན་པ་ལ་
བཅས་བདེ་ཚོ་གསོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། ། 23-9-96

གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་པ་དང་། སྐྱོན་དེ་ཕྱི་དོན་ཁས་
ལེན་བའི་རྣམ་བཅས་པ་ལའང་མཚུངས་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ།

རྣམ་པ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ན། །
གལ་དང་མིག་གལ་ལ་སོགས་པ། །
གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་གལ་ལ་སོགས།།
ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་ལན་གདབ་དགའམ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་ཤེས་རྣམ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱོན་བཤད་
མ་ཐག་པ་དེ་རྣམ་ཤེས་བདེན་གྱུབ་ཏུ་སྐྱ་ཞིང་རྣམ་པ གཅིག་ཤེས་པ·····
གཅིག་གིས་ཤེས་བར་འདོད་པའི་ཡུགས་ལ་བརྟག་མེད་དུ་འཇུག སྟེ།
འདི་ལྟར་དེ་དག་གི་ཡང་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་
བསྟོམས་ཏེ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་འདོད་ན། གལ་བ་དང་མི་གལ་བ་
དང་ཚོན་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་དང་མ་བསྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་གོས།
གཞན་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གལ་ལ་སོགས་པ་ལ་སོགས་སུ་འགྱུར་
དགོས་ཏེ། མདོར་ན་རྣམ་པ་གཅིག་ལ་ཅི་མཐོང་བ་གཞན་ཀུན་ཆའང་
མཐོང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་རྣམ་པ་ཐ་དད་མིག་ཀོ་ཞེས་
ཁས་བླངས་ཟིན་པས་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་བར་ཁྱོ་ཅོག་ནི་བཡོ་ཅང་
ཁ་ཅིག་ནི་མེ་གལ་བའི་ཐ་དད་པར་སྣང་མི་ནུས་པས། ཐལ་བ་འདོད་ཅ་

ལན་གདབ་པར་དཀའ་ཞེ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པའི་ཁྲོ་བོ་ལའང་བཅོམ་
པྱོགས་ཙམ་མིན་པར་བདེན་གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་ལུ་ཆ་མེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།། དེའི་ནང་གི་དཀར་གོ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཆོག་ཀྱིས་བསྒྲུབ་ན་ཆ་ཤས་
གཞན་རྣམས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་ཐལ་བ་སོགས་སུ་མཐོང་དགོས་ན་དེ་ལྟར་
ཡིན་པར་ཁས་ལེན་སུས་ཀྱང་མི་ནུས་ལ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་རྣམས་ཐ་
དད་པ་ཡིན་ཕན་ཆད་གོང་གི་ཐལ་བ་དེ་བཟློག་མེད་དུ་འབབ་པ་ཅིཾ་ཀྱི།
དཀའ་སྡུག་དེ་ལ་སྨྲ་གཞོན་སུ་དགོས་པ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ།། །

གཉིས་པ།

ཕྱི་རོལ་དོན་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཡང་། །
དེ་ལྟར་རྣམ་པ་མ་བྱལ་ན། །
གཅིག་གི་ཆོས་སུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །
འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་བཟློག་པ་མེད། །

ཅེས་དེ་འདྲ་བའི་ཐལ་བ་དེ་ཕྱི་དོན་མི་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་ཙྪི་ན་
འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་གི །གཞན་དོན་སྣུམ་བས་འདོད་པའི་
ཕྱི་དོན་དངོས་ལ་མེ་འཇུག་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀན་གྱང་ཅི་
ཡོད་པར་འདོད་པ་ཕྱི་རོལ་དོན་ཀྱི་ཚུལ་ལམ་དངོས་པོ་ཉ་ཡང་།
སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དུ་མ་ངང་ལྷན་ཅིག་བའི་རང་
བཞིན་དང་མ་བྱལ་བར་རྣམ་བཅས་སུ་ཁས་ལེན་ན། རྣམ་པ་རྣམས་
གཅིག་པར་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྣམ་པའི་ཐུན་ཕྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམས་
ཀྱང་། དེའི་ནང་གི་ཆ་ཤས་གང་ཡང་ཅུང་བ་གཅིག་གི་ཆོས་སུ་གཞན་

ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ་ཐཡ་བ་དེ་བརླག་ཏུ་མེད་དོ།

རྣམ་པ་རྣམས་ནི་ཕྱི་དོན་ཇི་འདྲ་བ་ཡིན་ན་རྣར་པ་གཅིག་པ་དེ་ངཻན་
ཕྱི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཅིས་མི་འགྱུར་ཏེ་ཕྱི་དོན་ཁྲ་བོ་འདི་ནང་གི་དཀར་བོ་
ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཚོན་བྱུགས་ན་གཞན་སྟེ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལའང་དེ་
ཁོ་ན་ལྟར་ཡོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་
དེ་དག་གཅིག་བདེན་ཡིན་མི་སྨྲའོ་བའི་གོ་བ་སྨྲིས་བཏང་བ་ཐ་ལ་ཆེའོ། །
དུ་མ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པས་སྐྱོ་འདོགས་པ་ཅིའང་སྲིད་ཀྱང་རིགས་པའི་
ཚུལ་ཀྱིས་གཅིག་བདེན་ལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་མི་སྨྲའོ་བར་བ། གཅིག་ཏུ་
བཏགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཟུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དུ་མར་བདེན་པ་ལ་
གཅིག་ཏུ་གཞག་མི་རུང་བ་དང་། དུ་མར་བཏགས་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་
གདགས་རུང་བ་སྟེ་དངོས་བཏགས་ཀྱིས་ཐུབ་ཀྱི་ཞིང་བཏགས་པ་ལ་ཐ་
སྙད་འཐད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་འདིའི་དབུ་ཞབས་བར་ཀྱི་སྐབས་རྣམས་
ཅད་དུ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་ཤེས་གྲངས་མཉམ་པའི་ཡུགས་དགག་པ།

ཇི་སྟེ་རྣམ་པའི་གྲངས་བཞིན་དུ། །
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁམས་ལེན་ན། །
དེ་ཚེ་རྟུལ་ཕྲན་འབྱུང་གྱུར་པ། །
དབྱད་པ་འདི་ལས་བརླག་པར་དགའ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐབས་འདིར་སྟོན་ཀྱི་རྣམ་རིག་སྒྲ་བའི་སློབ་
དཔོན་ཁ་ཅིག་དུས་ཅིག་ཅར་རིགས་མཐུན་པའི་ཤེས་པ་དུ་མ་སྐྱེ་བར་

འདོད་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུའང་མི་འཐད་ལ། རང་ལུགས་ལ་རྣམ་པའི་གྲངས་
བཞིན་ཤེས་པ་དུ་མ་སྐྱེ་ཡང་རིགས་མཐུན་དུ་མི་འགྱུར་བས་རོགས་མཐུན་
དུ་མ་ལྟོས་ཅིག་མི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ལོ། རྟོག་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པ་ཤུན་
ཕྱེས་ཏེ་སྟངས་ཆང་ཟད་བཀོད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་རང་ལུགས་
ཀྱི་ཁས་ལེན་ཐུན་མོང་མིན་པ་དེ་ལྟར་ན་བཏགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་མི་····
འཐད་པ་ཆང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ལུགས་འདི་དབུ་མ་ལ་མཛོས་པ་ཡིན···
ནོ།། །།འདིན་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་ཇི་སྙེ་རྣམ་པའི་གྲངས་
བཞེན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དུ་མར་ཁས་ལེན་ན་ཡང། ཁོ་རང་
གི་རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་ནི་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་དུ་མར་སྣང་བ་དེ་
ཡི་ཚོ་ན། དུ་མའི་ནང་གི་གཅིག་ལའང་མཐའ་དབུས་ཐུག་ཀྱི་ཚར་
སྣང་བའི་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་དབེར་ཀ། རྒྱལ་ཐུན་ལ་བརྟག་པ་ཇི་འདྲ་
དེ་འབྲར་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བརྟགས་པ་དེ་རྒྱལ་ལ་འཇུག་ཀྱང་
ཤེས་པ་ལ་མི་འཇུག་ཅེས་པ་སོགས་ལན་གྱིས་གོ་སྐབས་ཀྱང་མེད་དེ།
དེ་གཉིས་སྣང་ལུགས་ལ་ཐུབ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དབྱད་པ་འདི་ལས་བརྒྱུག་
པར་དཀའ་སྟེ་བརྒྱུག་མི་ནུས་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རང་ལུགས་རྣམ་
པའི་གྲངས་བཞིན་ཤེས་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དུ་མ་ནི་བརྟགས··
པ་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་པ་དུ་མར་སྣང་བ་མི་འགོག་པར་ཅེན་འབྲེལ་ཙམ་དུ····
ཡོད་དེ། དབེར་ན་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལའང་ཆ་དུ་མ་དང་། ཆ་
ལ་རྡུལ་ཕྲན་དུ་མ། རྡུལ་ལ་གཅིག་བདེན་གང་ཡང་མེད་ཞེན་སྣང་
བརྟགས་ཀྱི་བྱ་ཅིང་བསྟུམ་མེད་བསྟོན་མེད་དུ་འཇོག་ཀྱས་པ་སོགས་ཤེས་

བྱ་རབ་འབྱམས་ཀུན་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁྲ་བོ་འཇིག་
བའི་རྣམ་པ་དུ་མའི་ནང་གི་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལའང་རབྱས་ཀྱི་ཆ་ན་
སྣང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ལ་བར་མེད་དུ་བསྐོར་བར་སྣང་བའི་ཕྱོགས་ཆ་མ་
མོར་གཉིད་བའི་ངོས་གཅིག་ཡིན་ན་ཕྱོགས་ཆར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་
རྣམས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། ངོས་མོ་མོ་ཡིད་ན་དབྱས་ཀྱི་རྣམ་
བའི་ངང་བཞིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དུ་མར་ཐལ་ལོ། །བར་མེད་རིགས་གཅིག་
བའི་རྟུལ་དུ་མ་བཟུང་བ་ན་རགས་པ་ལ་གོང་བྱ་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བ་
དང་། བར་མེད་བར་དུ་མ་ཚུངས་པའི་སྟོན་པོ་ཤ་སོགས་བའི་རིག་པ་
ལ་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་ཞེས་བྱ་འདི་ལ་བྱེ་བྲག་རྟེ་ཡོད་དེ། སྟོན་
པོ་སོགས་བར་མེད་དུ་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ཁ་ཅིག་གིས་རྟུལ་ཐུ་རབ་ཀྱི་བདག་
ཉིད་དུ་ཁས་ཟློངས་ལ། གཞན་རིག་པའི་ངོ་བོར་འདོད་པ་ཙམ་ལས་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་དང་བཅས་པར་སྣང་ཞིང་ཕྱོགས་སོ་སོ་བ་གཅིག་ཡིན་
པར་ནི་སྐུས་ཀྱང་འདོད་མི་ནུས་པས་དབུད་པ་འཇུག་པའི་སྐྱོན་མཚུངས་
པ་ཉིད་ལས་མི་འདའོ། །རིགས་མཐུན་ནམ་མི་མཐུན་པ་ཁ་ཅིག་ཡིན་ཀྱང་
བར་མེད་དུ་སྣང་བའི་དོན་སྣང་གི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟག་པ་འདི་
འཇུག་གོ །

གསུམ་པ་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་དགག་པ་ལ། སྐྱན་འབྱིན་
གྱི་དམ་བཅའ་འགོད་པ་དང་། དེའི་འཐད་པ་སྐྱབས་པའོ། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་སྣ་ཚོགས་དེ་གཅིག་ན། །

ནམ་མཁའི་གོས་ཅན་ལྟགས་སམ་ཅི། །

སྡུ་ཚོགས་གཅིག་བའི་རང་བཞིན་མིན། །

རིན་ཆེན་སྡུ་ཚོགས་ལ་སོགས་འདྲ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་དག་ནོར་བུ་གཅིག་བཞིན་དུ་རྣམ་བར་ཤེས་པ་གཅིག་ཁོ་ནས་སྡུ་ཚོགས་ཀྱི་ང་བོ་བརྗོང་ངོ་ཞེས། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་སྡུ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཀུན་ཤེས་པ་གཅིག་ཀི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་དངོས་ཀུན་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་དུ་མ་གཅིག་པར་སྨྲ་བ། གོས་མེད་པས་ན་ནམ་མཁའི་གོས་ཅན་ཞེས་བཏགས་པ་གཅིག་ཅང་བྱ་བའི་ཚུལ་སྐད་ཅིག་ཞྭ། སྡུ་ཚོགས་པའི་དངོས་པོ་ནི་དུ་མ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ན་དེ་གཅིག་ཏུ་གལ་ཆུང་སྟེ། དེས་ན་སྡུ་ཚོགས་པ་དག་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། གསེར་དངུལ་བྱ་བ་སྐུ་མེན་ལ་སོགས་པ་རིན་ཆེན་སྡུ་ཚོགས་པ་དང་ལ་སོགས་པའོ་སྐྱས་ཤེས་སྐུད་སྡུ་ཚོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་གཅིག་བྱ་པ་དང་འདི་གཉིས་སྡུ་ཚོགས་ལ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བར་འདུ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གསང་བ་བས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱ་ཡང་འདིས་རྣམ་ཤེས་གཅིག་བྱ་མི་འདོད་པར་ཚོགས་བཏུད་འདོད་ལ། དེའང་འགྲོ་བ་སོ་སོའི་རྒྱུད་ལ་རེ་རེ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་དེའང་སྐད་ཅིག་མར་འདོད་ལ། གསང་བ་བས་རྣམ་ཤེས་གཅིག་བྱ་དཀའ་བ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཐུབ་པར་ཙོམ་མོ། །དེས་ན་སྐུན་འབྱིན་འདི་ཐུན་མོང་དུ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེའང་ཅོད་ངག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་དུ་འགོད་ན། གང་

སྡུ་ཚོགས་སུ་སྡང་བ་དེ་གཅིག་ཏུང་བདེན་པ་མ་ཡིན་བས་ཀྱང། དབེར་
ན།། རིན་ཆེན་སྡུ་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན། རྣམ་བར་ཤེས་པ་
འདིའང་སྡུ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དཔྱས་འདི་རང་
བཞིན་འགལ་བ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཏུའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་
བ་སྡུ་ཚོགས་པ་དག་ཅེ་བར་དམིགས་པ་དཔྱས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །
དཔེ་འདི་གཅིག་བུ་པའི་ལུགས་ལ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཙམ་པ་ལ་རིན་པོ་
ཆེ་མ་གྲུབ་པའི་དབེ་སེམས་རྒྱུད་སྡུ་ཚོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་
ནོ་ཞེས་འགོད་པར་ཀ་མ་ལ་ཤྲཱི་ལས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྡང་ཚུལ་
གྱི་དབང་དུ་ཅི་རིན་ཆེན་སྡུ་ཚོགས བཀོད་ཀྱང་མི་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ནི།

སྡུ་ཚོགས་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། །
སྡུ་ཚོགས་ངོ་བོར་སྡང་བ་དང་། །
བསྟེན་པས་དང་མ་བསྟེན་ལ་སོགས་པ། །
ཐ་དད་པའི་ནི་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །

ཞེས་སྡུ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རང་····
བཞིན་ཡིན་ན། འདི་ལྟར་རང་བཞེན་མི་མཚུངས་པ་སྡུ་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་
བོར་སྡང་བ་དང་། ལ་ལ་ནི་བསྟེན་པ་དང་། ལ་ལ་མ་བསྟེན་
པ་དང་། ལ་ལ་སྟེ་བ་དང་། ལ་ལ་འགགས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོར་
ན་མི་འདྲ་བའམ། ཐ་དད་པ་དག་ཏུ་སྡང་བ་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ།
དེའི་རིན་པོ་ཆེ་གཟི་ལ་སོགས་པ་ལའང་ཐ་དད་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ···

འདྲེས་པ་ལྟ་བྱར་གྱུར་ན་ཐ་དད་པའི་ཚ་ཡང་དམིགས་པར་གཅ་རྟེང་། གང་གཅོད་ཤེད་ཀྱི་ཤེས་ངོར་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་དེ་དག་ཐ་དད་དུ་གྱུབ་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་དེ། རིན་ཆེན་ཐ་དད་པ་དང་མཚུངས་སོ། །ཐ་དད་མིན་ན་གཅིག་ངོགས་བས་ཐམས་ཅད་ངོགས་པར་ཐལ་བ་དང་། གཅིག་གཡོ་བས་ཐམས་ཅད་གཡོ་བ། གཅིག་སྐྱེ་བས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་སོ་སྐྱེ་སྐུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །24।7996

གཉིས་པ་རྣམ་བཤད་ལའི་ལྟགས་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བཤེད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ།

ཇི་སྲིད་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དེའི། །
རྣམ་པ་འདི་དག་མེད་པ སྲིད། །
ཡང་དག་དུ་ན་རྣམ་མེད་པའི། །
རྣམ་པར་ཤེས་ལ་ནོར་བས་སྣང་། །

ཞེས་ཇི་སྲིད་ཤེས་པ་རང་གི་གཤིས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ནི་ཤེས་པ་་་་དེའི་རྣམ་པ་འདི་དག་ཀྱང་མེད་པ་སྲིད། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་ངོ་བོ་རྣམ་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བ་ཤེལ་སྐོང་དག་བ་ལྟ་བུ་ཞེག་དུ་འདོད་ལ། འོ་ན་སྣ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པ་འདི་མེམས་ལ་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྣང་མོད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་ན་རྣམ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་འཁྲུལ་པའམ་ནོར་བས་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྐྱགས་ལ་སོགས་པས་དཀྱགས་པའི་མིག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་འཇིམ་དུམ་སོགས་ཀ་ཅ་ཐུང་བ་སྣང་བ་ཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྣམ་པ་དེ་དག་མེམས་ཀྱི་ངང་བཞིན་

དུ་ཁས་མ་བླངས་པར་མཁའ་ལ་སྐྱ་ཤར་ཀྱི་སྟང་བ་ལྟ་བུ་བཙུན་པ་ཡིན་
པས་ན་མེམས་དེ་སྟེང་ཀྱི་གྲངས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་རྣམས་
བདེན་ན་གཅིག་ཏུ་འགལ་ཡང་། བཙུན་པ་ཉ་གཅིག་པ་དང་སོགས་
ཀྱི་འགལ་བ་མེད་པ དེས་ན། གོང་གི་རྣམ་བདེན་པ་ལ་བརྟེད་པའི་སྐྱེན་
ཐམས་ཅད་མེད་པར་གསལ་རིག་གི་ཤེས་པ་བདེན་གྱུབ་ཏུ་ཁས་བླངས་
པས་ཆོག་གོ་སྙམ་ན།

གཏིས པ་དེ་དགག་པ་ལ། དགག་པ་ཉོར་བསྟན། དེའི་
དོན་རྒྱས་པར་བཤད། དེ་ལ་སྐྱོན་སྤྱོང་གི་ལན་དགག་པ་གསུམ།
དང་པོ།

གལ་ཏེ་མེད་ན་ཇི་ལྟ་བུ། ।
དེ་དག་འདི་ལྟར་གསལ་བར་ཆོོད།།
དེ་ཡི་དངོས་ལས་ཐ་དད་པའི། ।
ཤེས་པ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་ནོ། ।

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་དག་མེད་ན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུར་
རྣམ་པ་དེ་དག་བྱིས་ནས་མཁས་པའི་བར་གྱིས་འདི་ལྟར་རྟོག་སྟམ་ ..
བསྟུ་མེད་བསྟོན་མེད་དུ་གསལ་བར་ཉམས་སུ་སྤྱོང་ཞིང་ཆོོད་པ་འདི.....
འཐད་པར་འགྱུར་རམ། གང་མེད་པ་དེ་དག་ཉམས་སུ་སྤྱོང་པ་མེད་
པས་ཐུབ་སྟེ། རི་བོང་རས་ཕྱག་པའི་རེག་བྱ་དང་། ནམ་མཁའི་
མེ་དོག་གི་དྲི་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་བུའི་གཟུགས་ཉམས་སུ་སྤྱོང་མི་
སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་བཙུན་པ་དག་གིས་སྟང་ངོ་ཞེས་པ་འདི་

གཏན་ནས་མི་འཆར་བར་ཁས་ཟླང་མི་ནུས་པས་དེ་སྟང་ངོ་ན་མེར་ཐེར་
བ་མ་ཡིན་པས། མེད་ཀྱང་ཉམས་སུ་བྱོང་བ་ཙམ་ཡོད་བར་འདུར་དེ།
སྐྱ་ཤད་མེད་ཀྱང་དེ་ཟླ་ངོར་འཆར་ཆུ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ་སྙམ་པའི། ।
དེ་མི་འཐད་དེ་འདི་ལྟར་ཞེས་བར་དབུལ་ན་གང་སྟང་ཐམས་ཅད་མེམས···
ལ་སྟང་བ་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་འོས་མེད་པས། ཤེས་རྣམ་གཉིས་ཀ་
སེམས་ཡིན་པར་འདུ་མོད། ལྷོས་ནས་ཕྱི་ན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་།
གཟུང་བའི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཐ་སྙད་གདགས་རུང་ནའང་། དེ་གཉིས་
ལྷོས་ནས་ཟློས་ཕྱི་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་བཟང···
ངན་བདེན་བཙུན་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཐུབ་པར་ཅིའང་མེད་དེ་གཅིག་
མེད་ན་གཅིག་མེད་དགོས་པ་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་བཙུན་པས་ཤེས་པ་ནི་
ཡོད་ལ། རྣམ་པ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་ཡོད་ཀྱི་ཐུབ་ཕྱེས་པ་ཡིན་ཏེ།
དེའང་སེམས་ཙམ་སྨྲིའི་ལུགས་ལ་ཤེས་པ་ལས་རྫས་གཞན་དུ་གྱུར་ ···
པའི་དངོས་པོ་ཞེག་ཁས་ཟླངས་ན་སེམས་ཙམ་གྱི་ར་བ་ལས་འདའ་···
བས་དེ་འདུ་སྤུས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པས། ཆོས་གང་ཡོད་ན་ཤེས་པའི་
བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྣམ་བཙུན་པ་འདིས་རྣམ་པ་
དེ་ཤེས་པའི་ངང་བཞིན་དུ་མི་འཐད་པར་བཞུས་ནས་དེ་མེད་ཅེས་སྨྲ་བ···
ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ཅེས་མ་བཞག་ན་ཡོད་ན་ཤེས་པ་ལས་རྫས་གཞན་དུ་
ཡོད་པར་མི་རིགས་ལ། ཤེས་པ་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་རྣམ་བདེན་
པ་དང་ཐུབ་པར་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་མེད་བཞམ།
རྣམ་པ་ཤེས་པའི་ངང་བཞིན་དུ་མི་ཟད་དེ་འཁམ། རྣམ་པ་ཉན་ཐོས་ལ་ཤེས་

བ་བཟེན་བར་ཁས་ལེན་བའོ། །དེ་ལ་རྣམ་བཅུན་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་པ་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་ལྟར་རྣམ་པ་དེ་མེད་དུ་ཆུག་ཅའང་། འོན་ཀྱང་ཡོད་བར་འདོད་པའི་ཤེས་པ་ཤེལ་སྒོང་འབྲ་བ་དེ་ག་རང་གྲོགས་མེད་གཅིག་པུ་འབའ་ཞིག་ལས་རྣམ པ་སྣ་ཚོར་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་ཞིང་ཉམས་སུ་ཐོང་བ་ག་ལ་སྲིད་དེ། རྣམ་པ་མེད་ན་ཤེས་པ་དེ་གང་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འཐད་དམ་སོམས་ཤིག དབེར་ན། མཁའ་ལ སྐ་ཤད་སྣང་བའི་ཚེ། སྐ་ཤད་མེད་ཀྱང་སྐ་ཤད་དུ་སྣང་བ་ནི་ཤེས་པ་ཉིད་སྐ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་བར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་ན། སྐ་ཤད་མེད་ཀྱང་དེར་སྣང་གི་ཐོག་ཏུ་ཤེས་པ་ཉིད་སྐ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལྟ་བུ་ཞམ་ཡོད་པ་མེ་འཁགལ་ཡང་། སྐ་ཤད་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་ཤད་དེའང་མེད་ཟེར་ན། རང་ཚུགས་སྐ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་བའི་ཐོག་ཏུ་དེའང་གཏན་ནས་མེད་དགོས་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྣམ་པ་མེད་ཟེར་བ་དང་། རྣམ་པ་ཅི་སྲིད་པར་ཁས་ལྡན་པའི་སྐབས་འདིར་ཤཱནྟ་རཀྵི་ཏས་ཀྱང་། ཅོའང་ཝ་ཤད་ན་རྟོག་པ་མེད་ཀྱི། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་ཞེས་ཤད་ཆད་དེ་ཉིད་རྟོག་པ་ཡིན་ལ་ཤེས་བའང་ཡིན་ཀྱི། ཤེས་པ་མ ཡིན་ཞེས་གཞག་མི་རྟུང་ངོ་། ཤེས་ང་མ་ཡིན་ན་ཤེས་བའི་ར་བ་ལས་འདས་བའི་མོ་གཤམ་ཀྱི་བྱའི་ཁ་དོག་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་གང་གི་ཡང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པ་ནོ་..... སྲིད་བཏང་ངོ་། །དེས་ན་འདི་ལྟར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བྱོང་ཐོག་ཏུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟེན་ལ་ཉམས་སུ་ཐོང་བ་མེད་པ གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདེན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་ལེགས་པར་སྐྱས་པ་ཅི ཞེག་ཡོད་དུ་མེད་དོ་ ཟབ་

ན་ཤེས་རྣམ་ཐ་དད་དུ་ལྟོས་ནས་ཕྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་ཐུབ་ཕྱེས་ནས་ཡོད་མེད་གཅིག་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཇོག་མི་ནུས་ཏེ། རྣམ་པ་ཞེས་པ་ཤེས་པས་ཡུལ་སོ་སོར་རིག་པའི་གསལ་རིག་གི་ཚ་ཙམ་ཉས་ལོགས་སུ་དབྱེ་བ་མེད་པས་ན། རྣམ་པ་དེ་ཡི་དངོས་ཡས་ཐ་དད་པའི་ཤེས་པ་ཡང་གང་ཟ་ཞིག་རྣམ་པ ཀུན་ཏུ་སྣོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་མེད་ན་མི་སྣང་བའི་ཐལ་བ་འཇུག་ཚུལ་འདི་ཤན་ཕྱེ་ནས་ཞིབ་ཙམ་ཡང་མ་ཁེངས་པར་མས་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། གཞན་དུ་ངོ་བོ་མེད་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་གདོལ་མེད་དུ་འདུག་པ་གང་དག་མཐར་རང་ལའང་མ་རྟོགས་པའི་ཉེག་ཆོད་སྐྱ་བ རྣམས་ནི་ཐུབ་ཞིང་ཞིག་པ་དབུ མའི་ལམ་ལས་ཕྱིར་རིང་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཙམ་མཚན་ཉིད་པ ནི རྣམ་བདེན་ང་ཡི་ཤར་རྣམ་བདེན་པ་འདི་གཞུང་བཏྲིད་ཞིང་། རྣམ་བཅུན་པ་ཐུབ་དེ་ན་རྣམ་སུའང་མི་བདེན་པར་བདེན་སྟོང་ལ་རྟེན་ཏེ་བར་དུ་ཐལ་བ་ཁོ་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁོ་ནའི་ཐུགས་ལྟར་ཐུབ་ཕྱེ་ཞིང་ཤེས་པ་སྐྱེ་ལ་མེ་འཐད་པ་ཆེན་པོ་འདིར་ཐལ་བ་ཁོ་ནས་ཐ་དད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཀུན་ཏུ་སྣོད་རྣམ་བདེན་པ་ཁོ་ནར་ཟད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་ལ་མེ་འཐད་པ་ཆེན་པོ་འདིར་བས་ཐ་སྙད་རྣམ་བདེན་པ་ཁོ་ནར་ཟད་ཀྱང་ཤུ

འདི་སྐད་གང་ལ་དངོས་གང་ཞེད། །
དེ་ལ་དེ་ཤེས་ཡོད་མ་ཡིན། །
བདེ་བ་མིན་ལ་བདེ་སོགས་དང་། །
དཀར་བ་རྣམས་ལའང་མི་དཀར་བཞིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་སྐད་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཡུལ་གང་ལ་དངོས་པོ་གང་ཞེག་མེད་བར་གྱུར་པ་ན། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་བས་ཀྱང་རང་སྟོང་གྱི་ཡུལ་དེ་ལ་མེད་བའི་དངོས་པོ་དེ་ཤེས་བར་བྱེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བདེ་བ་མིན་པ་སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བ་དང་སོགས་པའི་སྒྲས་བདེ་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དུ་ཤེས་བར་བྱེད་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དཀར་པོ་རྣམས་ལའང་མི་དཀར་བ་ནག་པོར་ཤེས་སུ་མི་རུང་བ་བཞིན་དེ་ཞེས་སྨྲོས་བསྟན་ནས།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ལ། དངོས་སུ་ཤེས་པ་མི་འཐད། བཏགས་ཙམ་དུའང་ཤེས་པ་མི་འཐད་པའི། །དང་པོ།

རྣམ་པ་འདི་ལ་ཤེས་པའི་དོན། །
དངོས་སུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །
ཤེས་པའི་བདག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །
ནམ་མཁའི་མེ་དོག་ལ་སོགས་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཤེས་པས་ཡུལ་ཤེས་ཚུལ་ལ་དངོས་སུ་ཤེས་པའམ། བཏགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པ་གང་རུང་ལས་འདའ་མི་སྲིད་ལ། དངོས་སུ་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་བེམ་པོ་དེ་རང་ཉཞན་ལས་

ལོག་པའི་བདག་ཉིད་ཡུལ་གང་གི་རྣམ་པར་གཟལ་ཞིང་རིག་པར་སྐྱེས་
པ་ལ་དངོས་སུ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེན་སྣང་བའི་འདིད་པ་ལྟར་ཡུལ་
བྱམ་པ་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་མ་རིག་ཀྱང་ཕྱི་དོན་གྱི་སྤྲོབས་ཀྱིས་དེ་དང་འདྲ་
བར་དེར་སྣང་གི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡུལ་རིག་པར་ཐ་སྙད་དཀའ་བ་
ཡིན་ནའང་། རྣམ་མེད་པའི་ལུགས་ལ་དེ་གཉིས་ཀང་ཅང་རུང་ངེ།
དང་པོ་འདི་ལྟར་མངོན་སུམ་གསལ་པོར་མྱོང་བ་སྟོ་སེར་སོགས་ཀྱི་
རྣམ་པ་འདི་ལ། འདི་དང་འདི་ཞེས་མངོན་སུམ་རིག་ཅིང་ཤེས་པའི་
དོན་དངོས་སུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་པའི་
རང་བཞིན་དང་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་དགོས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་
ལ་རྣམ་པ་དེ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་
དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་མངའ་དངོས་སུ་མྱོང་བ་ཁ་ལ་འཐད་དེ། དཔེར་
ན་རྣམ་མཁའི་མེ་དཀྱིལ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ སོགས་པའི་ཁ་དོག་……
མངོན་སུམ་དུ་མྱོང་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བདག་གམ་ཚམ་དུའང་མྱོང་མི་སྲིད་དེ།

མེད་ལ་རྟེན་པ་མེད་པས་ན། །

གདགས་པའང་མི་རུང་ཏེ་བཞིན།།

མེད་པ་བདག་སྟང་ཤེས་སྐྱེད་པར། །

རྟེན་པ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གལ་ཏེ་ཆོས་གང་ཡོད་པར་བྱང་ན་དངོས་སུ་མ་མྱོངས་པར་
འདོད་ཀང་རུང་། རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་བདག་ཉིད་སྟང་བཞི་ཤིན་

བ་བསྒེད་བའི་ཐུས་པ་ཡོད་བས། ཤེས་པ་དོན་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ལ་ཡུལ་དེ་མཐོང་ངམ་ཤེས་ཞེས་བྱང་ནའང་། གང་མེད་པ་ལ་ནི་བདག་སྟང་གི་ཤེས་པ་བསྒེད་བའི་ཐུས་པ་མེད་བས་ན། གདགས་པ་ཙམ་དུའང་འདི་དང་འདི་ཆྱོང་བའམ་ཤེས་ཞེས་བྱར་མི་བྱང་སྟེ། དཔེར་ན་རྟ་རྨ་བཞིན་ནོ། །དེའང་རྟའི་རྨ་ཅོ་ལ་ཁོར་ངང་སྟང་བའི་ཤེས་པ་བསྒེད་པའི་ཐུས་པ་མེད་བས། དེའི་རྣམ་པ་འདི་སྟུ་བྱའོ་ཞེས་རང་མཚན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཞིག་པ་སྐད་དུའང་མི་སྨིད་པ་བཞིན་ནོ། །རམ་དེ་དང་འདྲ་བར་རྣམ་པའང་མེད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་སྔོ་སེར་སོགས་འདི་དང་འདི་སྟུ་བྱའོ་ཞེས་བདག་ཉིད་སྟང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཐུས་པ་ཡོད་པར་རྟུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སེམས་ཙམ་རྣམ་པརྟུག་པས་རྟོག་ལོགས་སུ་ཡོད་ཅིང་ཤེས་པས་འདྲ་བ་ཉམས་སུ་ཆྱོང་བའི་བཀག་པས་ཆྱོང་བ་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འདིར་བརོས་བཏགས་གང་གི་ཚུལ་དུའང་ཆྱོང་བ་མི་སྲིད་ན་ཆྱོང་ཚུལ་གཞན་མེད་པས་རྣམ་པ་ཆྱོང་བའི་ཤེས་པ་གཏན་མེད་དེ་ཡི་གདགས་ཉིད་དང་། །དེ་ལས་བྱང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འབྲེལ་བ མི་འཐད་པ།

གང་ཟྱིན་དེ་ཡོད་ངེས་ཚོན་བ། །
ཤེས་རང་འབྲེལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །
བདག་མེད་དེ་ཡི་གདགས་ཉིད་དང་། །
དེ་ལས་བྱང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡུལ་གང་ཉམས་སུ་ཆུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་དགོས་ཀྱི། འབྲེལ་མེད་དུ་ཆོར་མི་སྲིད་པ་ཡོན་ལ། གང་གི་ཕྱིར་སྟོ་སེང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ཡོད་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དེས་ངེས་པར་ཆོད་པ་འགོག་མེད་དུ་སྣང་བ་འདོ་ང་ཁྱོད་རྟེན་ན།། ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཡོད་པར་མི་འཐད་དོ། ། དེ་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་རྣམ་པ་བདག་ངང་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པར་འདོད་ལ་ཤེས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པས། ཤེས་པ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་བདག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ན་ནོ། རྣམ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ མེད་པཉམ། ཤེས་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བར་གདོན་མི་ཟ་བ་དང་། ཤེས་པ་དེ་ལས་ཐུང་བཅང་མ་ཡིན་ཏེ་མེད་པ་ནི་ཆོས་གང་གི་འབྲས་བྱུང་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་དུ་ཆུག་ནའང་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པས་ཅིག་ཅར་དུ་རིག་ང་····· མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ཙམ་ཀྱིས་ཡུལ་མི་ཆུང་བའི་སྐབས་སྨྱོ་ལ་དེ་རབ་ངབྱད་ · དགོས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ནི་རྣམ་པཐུན་པས་ཁྱབ་དུ་ཁས་ལེན་པར་མི་རིགས་པས་དབྱད་པ་དེ་འདིར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་ཆུང་ཡང་འབྲེལ་མེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་འགལ་བ ཆེས་ཕྱི་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོས་གང་ཞིག་ཆོས་གཞན་མི་འདོད་བ་ལ་འབྲེལ་བ་ཞེས་བཏགས་ལ། ཕྱི་རོལ་བའི་ལྷན་འབྲེལ་འདུ་འབྲེལ་སོགས་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་བྱས་པའི་སྐྱོ་རིགས་ཀྱི་མཐའ་མ་ཆོད་ལ། དབལ་

ཆོས་ཀྱི་གླགས་པ་ནི། ཆོས་གང་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་བའི་ཕྱིར་ན། དང་བོ་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་བང་། ཐ་དད་འབྲེལ་བ་ལ་དེ་བྱང་གི་འབྲེལ་བ་སྟེ་གང་ཟག་ཉེས་ངན་..... མཛད་དེ། དེའང་གཞི་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་རྟག་པ་ཡིན་པ་བསལ་བའི་ལྷོག་ཆ་ནས་མི་རྟག་པ། མ་བྱས་པ་བསལ་བའི་ཆ་ནས་བྱས་པ། དངོས་མེད་བསལ་ཆ་ནས་དངོས་པོ་ཞེས་གཞན་མེད་བསལ་ཕྱིར་ཕྱོགས་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་འདོགས་པ་བསལ་བའི་ཆ་ནས་སོ་སོར་ཡོད་པ་ངང་ངང་གི་མོང་གིས་གོ་བར་ནུས་པ་དེ་གཞན་ཅི་ཡང་རུང་ཞེས་བསྟན་རྟོག་གི་ཡུལ་དུ་སོ་སོར་བཞག་པ་དེ་ཉིད་དོན་བྱམ་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོར་གཅིག་པས་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་བྱམ་པའི་སྟེང་ན་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བར་བཞག་སྟེ། གཞན་སེལ་བྱི་རྟོག་ངོར་འབྱེ་བསྟུའི་དབང་གཟོས་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་བདག་གཅིག་ཡིན་པས་ངང་ལ་ངང་འབྲེལ་མི་སྲིད་དེ། སོར་མོ་ཉི་ཚེ་མོས་རྟེང་མི་གཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ན། དེ་བྱང་ནི་ཆུ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཉེར་ལེན་ཡི་ཆུ་བང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བའི་ཆུ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། གཞུང་གཞན་དུ་ཆུ་བྱུག་བང་ཀུན་བཞེ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་དུ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཚུལ་སོགས་ཡོད་པའང་ཤེས་བར་བྱ་ཞིང་། སྤྱི་ཆུ་ལ་རྣམ་པ་ལྔ་སོགས་སུ་བཤད་ཀྱང་དངོས་ནི། རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་གི་ཆུ་བང་། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། གང་མེད་ན་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བ་ཞེག་ལ་ཆུ་ཞེས་གདགས་སོ། །ཞེས་བྱང་འགའ་—བ་ཁའང་དངོས་པོ་གཉིས་ཚན་ཚུན་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་དུ་གྱུར་ཏེ།

ཀུན་ཏུས་མཆོངས་སུ་འགྱོགས་སུ་མི་རུང་བ་ལ་སྦྱན་ཅིག་མི་བཅས་ ···
འགལ་ཞེས་གྲགས་བ་དང་། འགལ་རྒྱ་དངོས་མེད་ཡིན་པ་སྟོང་དང་
སྟོ་མིན་ལྟ་བུ་ཐན་ཚོན་སྤང་འགལ་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་། དང་པོ་ལ་
སྣང་སྲིད་ལྟ་བུ་དོན་འགལ་དང་། བདག་འཛིན་དང་བདག་མེད་རྟོགས་
པ་ལྟ་བུ་ཐོ་འགལ་གཉིས་ཡོད། ཐན་ཚོན་སྤང་འགལ་ལ་དངོས་
འགལ་དང་བརྒྱུད་འགལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོ་གཉིས་ཀ་དངོས་
སུ་འགལ་བ་དེག་མི་དེག་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ཐན་ཚོན་དངོས་སུ་སྟོག་
ཐྱོགས་སུ་བྱུང་བ་མིན་ཀྱང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་སྟོག་ཐྱོགས་ཅིག་ཤོས་སུ···
ཆུབ་བྱེད་ཀྱི་བྱུང་བས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མ་སྟེད་པ། དྲས་པ་དེག་ཐ་ཁྲ་
བྱ་སྟེ། དེག་པའི་ཆུབ་བྱེད་མ་དྲས་པ་ཡོན་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ཐད་
འགལ་འབྲེལ་ཀྱི་གོ་བ་གདོང་ལོང་བ་ཤལ་ཆེ་ཡང་། ཡི་གེ་སྐར་ཁཉིད་
ནས་བཞག་ལ་འགལ་འབྲེལ་འདི་གཏན་ཚིགས་ཐོབས་ཅད་ལ་ཆུབ་བྱེད་
དུ་འགྱོ་རྒྱགས་པས། སྐབས་འདིར་མཆོག་ཙམ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཀུ་ལ་བརྟག་ན།

ཀུ་མེད་ན་ཞེ་གང་ཞིག་གིས། །
རེས་འགའ་འབྱུང་བ་འདི་རྟང་འགྱུར། །
ཀུ་དང་ལྡན་ན་གང་ཞིག་གིས། །
གཞན་ཀྱི་དབང་ལས་སྟོག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོ་སེར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདི་ལ་ཀུ་ ཡོད་
དམ་མེད་ཅེས་དྲིས་ན། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཁས་ལེན་པ་ལས་འདི་མེད་

བ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཐུབ་མེད་དོ་ཞེས་ཅི་ཟབ་ཅིང་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་
ཡོད་པའམ་མེད་པ་གང་དུང་མ་ཡིན་པར་སྐབས་ལ་ལ་ན་ཡོད་ཅེང་ལ་
ལར་མེད་པའི་དུས། རེས་འགའ་འབྱུང་བ་འདི་ལྟ་བུ་ནུང་བར་གྱ་ལ་
འགྱུར་ཏེ། ཐུབ་མ་ལྟོས་ན་རེས་འགའ་བ་མི་ཉང་བར་གོང་དུ་བརྒལ་
ཟིན་ཏོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པ འདི་ཐུབ་དང་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཚེས་
སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེའ་ཅིང་འབྱེལ་བར་འབྱུང་བ་གཞན་གྱི་དབང་ཉ་
གྱུར་ཏེ། ཐུབ་མཆོག་གང་ཞིག་གིས་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་པ ཡས་སྐྱ་
བར་འགྱུར་ཏེ་བློག་ཏུ་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཀུན་ཡས་བྱང་ན་ཡོད་པ་ཡིན་
ཅིང་། དེའང་སམས་ཅམ་པས་ཤས་པ་ཡས་གཞན་གྱི་ བྱ་ན ཁ་ཅི་
ལེན་པས་འདིའང་ཀུན་བརྟགས་སུ་མ་འགྱུར་བར་གཞན་དབང་ཉ་ཐབ་
བཟློག་པར་མི་ནུས་ས། །

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ཀུང་བ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ལ།

དེ་མེད་ན་རྟེ་ཤེས་དེ་ཡང་། །
རྣམ་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར། །
ཤེས་སྐྱོང་དག་པ་འདྲ་བ་ཡི། །
ཤེས་པ་རབ་དུ་ཚོར་བ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡུལ་རྣམ་པ་དེ་མེད་ན་ཏོ་ཡུལ་ཅན་
འབའ་ཞིག་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་། གཉིས་སྣོང་རང་གསལ་གྱི་རྣམ་
པ་ཅན་དུ་འདོད་པ་ཁོ་རང་རྣམ་པ་མེད་པ་ཡི་ཚུལ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོང་བར་
འགྱུར་རིགས་ཤའང་། ཡུལ་གྱི་ཚོན་གྱིས་ཁ་བསྐྱུར་བ་དང་དྲལ་བ་

ཡུལ་ཅན་ཀུང་བའི་རང་བཞིན་ཤེལ་སྒོང་དག་པ་འདྲ་བ་ཡི་ཤེས་པ་ཞིག་དམིགས་རྫང་ནའང་མ་དམིགས་ཏེ་ཉམས་སུ་བྱོང་ངའམ རབ་ཏུ་ཆོད་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་ཡུལ་གང་དང་གང་སོ་སོར་རྣམ་བར་རིག་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཞེས་གདགས་པ་སྟེ། དེའང་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་ལའང་གཟུང་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་མ་དམིགས་ན་མིག་ཤེས་ཁོ་རང་འདིའོ་ཞེས ..... གཟུང་བར་མི་ནུས་པ་དེ་བཞིན་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཀུང་བ་ཉམས་སུ་བྱོང་བ་མེད་དེ། དེ་ལ་གསལ་རིག་ཙམ་ཤེལ་སྒོང་འདྲ་བ་ཞེས་ཟར་བཤད་ཤེས་པ་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་དང་འདི་འདྲའོ་ཞེས་གང་དམིགས་ན་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་ཤཆར་དགོས་ཀྱི། རྣམ་པ་མ་ཤྲད་བར་དེ་དང་དེར་བཞག་པ་ནི་དམ་བཅའ་ཙམ་སྟེ། མོ་གཤམ་ཀྱི་བྱ་མདོག་དཀར་པོ་ཡིན་ནོ་ཟེར་བ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་རྣམ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་བ་ཉམས་སུ་བྱོང་རིགས་པ་ལ་མ་བྱོངས་པས་དེ་འདྲ་བ་མེད་པར་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་དེ་འདྲ་བ་དཉོ་དམིགས་སུ་མི་རུང་བའི་ཐུ་མཚན་ཅི་འང་མེད་དེ། ཁོང་ཀྱི་ཡུགས་ལ་རྣམ་པ་ནི་གང་རུང་ཟད་ཅིག་ཕྱི་ནའང་མེད་ནང་ནའང་མེད་པར་འདོད་ན། ཁ་བསྒྲུབ་ཞིང་བསླབ་པ་ཉུའི་རྣམ་པ་དེ་མེད་ན་ཤེས་སྒོང་དག་པ་འདྲ་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་རང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བྱོང་། བྱོང་བཞིན་དུ་བྱེས་མ་ངེས་པར་གལ་སྲིད་དེ་མ་ངེས་པའི་བསླབ་བྱ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་དག་ན་རེ། རྗེ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་ཁྱེའུ་ཙམ་པ་ཞིག་ཏུ་བྱོང་བས་གཏུམ་རྩའི་ཚེ་ཁྱེའུ་ཙམ་པ་ཞིག་ཏུ་བྱོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན

ངེས་སོ་སྙམ་ན། སྨིག་རྒྱུ་སོགས་ལའང་བརྒལ་ཞིང་བཏུག་པ་དེ་མཚུངས་བས་ན་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་ལའང་ཆུ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཕྱི་ན་མེད་དུ་ཆུག་ནའང་ནང་ཤེས་པ་ལ་དེའི་རྣམ་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཙམ་ཞིག མེད་ན་ཤིན་ཏུ་མེད པ་ཉིད་ཧྲེང་…… ཚོུང་སྟེ་ཚོུང་བར་མི་རིགས་སོ། ། 28/9/16

གསུམ་པ་སྐྱོན་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ།

འདི་ནི་འཛིན་པས་ཤེས་ཞེ་ན། ।
དེ་ཅི་འཛིན་ལ་རགས་ལས་སམ། ।
དེ་ཡེ་ཤ་གྲུ་ཡིས་བྱང་ན་ནི། ।
དེ་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་དོ། ।

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་མེད་ན་ཚོུང་བར་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ལ་རྣམ་བཅུན་པ་རྣམས་ན་རེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་མེད་ཀྱང་ཤེས་ཚོུང་གི་ཐ་སྙད་ཙམ་བྱུན་ཚར་མི་དགོས་ཏེ། རྣམ་པ་འདི་ནི་མེད་ཀྱང་ཟླ་ཁོར་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་འཛིལ་པས་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མིག་སེར་བྱི་ཤར་བཏབ་པའི་ཆོ་མེད་བཞིན་དུ་ངུང་ལ་གསེར་གྱི་རྣམ་པ་རྣག་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིང…… བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་མེད་ཀྱང་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བཅིན་པར་སྣང་བར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་དེ་ནི་ཅ་སྟེ་འཛིལ་པ་ལ་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རགས་ཐས་པ ཡིན་དང་…… ངེས་སམ། འོན་ཀྱང་འཛིལ་པ་དེ་ཡི་མཐུ་ཡིས་བྱང་བ་ཉིད་དུ་གཏི་འབྱེང་

བ་ཡིན། དེ་གཉིས་བོ་གང་ཡིན་ཀྱང་རྟེད་དེ་ལྟར་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་ནི། རྣམ་པ་དེ་ཡང་གཞན་ཤི་དབང་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །དེ ལ་འཁྲུམ་བ་ཞེས་པ་འཁྲུལ་བའི་ཚུལ་བཀུ་ཚགས་དང་། འབྲས་བུ་འཁྲུལ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉང་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། ཚུལ་བཀུ་ཚགས་དང་རྣམ་པ་གཉིས་བདག་ཉིད་གཅིག་འབྲེལ་མི་རིགས་ཏེ། བཀུ་ཚགས་ནི་འབྲས་བུ་མ་བྱང་བ་ཡིན་བས་དེས་རྣམ་པ་སྐྱོང་བར་མི་འཐད་ལ། འབྲས་བུ་འཁྲུལ་པ་དང་ནི་དེ་བྱང་གི་འབྲེལ་མི་རིགས་ཏེ་རྣམ་པ་དང་···· འཁྲུལ་པ་གཉིས་དུས་མི་མཉམ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་བར་ཐལ····· བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གལ་ཏེ་འཁྲུལ་པའི་དབང་གིས་སྟང་བ་རྣམ་པ་དེ་བཀུ་ཚགས་དང་དེ་བྱང་དང་འཁྲུལ་པ་དང་བདག་གཅིག་གིས འབྲེལ་དགོས་པར་ཟད་ན། དེ་ལྟར་འབྲེལ་ཕན་ཚད་རྣམ་པ་དེ འང་གཞན་དབང་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་གཞན་དབང་གཞན་དབང་ཞེས་བྱ་བ་དག་དང་མ་དག་གི་རྟེན་འབྲེལ་འདི་ལས་གྱད་ཅ་ཙང་ཟད་ཙམ་ཡང··· ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཁྲུལ་པས་ཤེས་ཞེས་པ་དེའང་རྣམ་པ་མེད་པ་ལ་མི་རྟུང་སྟེ། རྟུང་ན་འབྲེལ་བ་ཡོད་དགོས་པས་རྣམ་པ་མེད་པར་ཡང་མི་རྟུང་ཞིང་གཞན་དབང་དུ་འགྱུར་ལ། འབྲེལ་བ་ཅིའང་མེད་ན་འཁྲུལ་པས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱར་མི་རྟུང་སྟེ་མ་གཤམ་གྱི··· བྱའི་ཁ་དོག་བཞིན་ནོ། །དེས་ཐག་རིང་ན་ཆུང་ངུ་ཆེན་པོར་སྣང་བ་ལྟ་བུའི་དབེ་སོགས་ཀྱི་ཡན་ཡང་བདག་ཉིད་དོ། །གཞན་ཡང་སྒོང་བཞོན་དགེ་སྦྱང་ན་རེ། རྣམ་ཤེས་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དེ། །བཀུ་ཚགས་ཉེས་

བས་དཀྱགས་པས་ན། །སྲོག་གོ་ལ་སོགས་ཆོར་བ་ཡི། །རྣམ་པ་
འབའ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར། དེ་ནི་སྲོ་སོགས་རྟོགས་པ་དེ།
སྲོ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་མིན། །དེ་ཡི་མཇུག་ལ་ཆོར་བའི་བདག
ཐུ་རོལ་སྲོ་ལ་སོགས་པར་སེམས། ཞེས་སྨྲ་བ་དེ་དག་གི་ལན་ཡང་
བཏབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་སྲོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཡུལ་མེད་ཀྱང་
འཇོག་པའི་རྣམ་པ་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དམིགས་བའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ནོ།།
དེས་ན་སོ་སྐྱེའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དམིགས་པ་སྲོ་སོགས་ཀྱིས…
རྣམ་པར་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་རྣམ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ…
རྣམ་པར་གཞག་པ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྙམ་ངའོ། །དེ་ལ་སྲོ་
སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཟློང་ཕན་ཚད་སྣང་ངོར་ཡུལ་ཡོད་ལ་ཡུལ་དེ་ཐྱི་དོན
དང་ནང་གི་ཤེས་པ་གང་དུའང་གྱུབ་པ་མེད་ན་དངོས་དཔྱགས་གང་གི…
ཚུལ་དུའང་མྱོང་བ་མེད་པ་དང་། འཁྲུལ་པའི་དབང་གིས་སྣང་ནའང་
དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟགས་པ་འདི་སྐྱེ་བ་དེ་དག་བསལ་ཟིན…
དེ་ཚོར་བ་དེ་དག་གིས་བཟོད་ཚུལ་ལ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་དོན་ལ་བྱུང་ཐྱེད…
ནས་རྣམ མེད་དུ་སྐྱབ་མི་ནུས་སོ། །དེའང་རྣམ་མེད་དུ་འདོད་པ་རྣམས་
ལ་སྐྱེ་ལམ་དང་དོན་སྐྱེའི་སྲོ་སྣང་ལྟ་བུས་མ་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཚེ།
དེ་དག་གིས་རྣམ་པ་མེད་ཀྱང་འབྲེལ་པའི་དབང་གིས་དེ་སྣང་བར…
ཡན་འདེའས་པ་ཀུན་གོང་གི་རིགས་པའི་ཚུལ་དེས་སེལ་བར་ཤེས…
པར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་སྐབས་ན་ཤེས་པ་
སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་འདི་བཙུན་པ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཅའང་། དག་པའི་

སྐབས་ན་རང་བཞིན་གཅིག་པ་གཅིས་སུ་མེད་པའི་ངོ་བོར་འཇུག་ངས་
ན་ཤེས་པ་གཅིག་བདེ་ན་འགོག་པའི་གདོན་ཆོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་
མ གྱུབ་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། གལ་ཏེ་དག་པའི་སྐབས་ཀ་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་ལྷོག་བར་སྤྲིན་ན་དེ་ཚོ་ཁྲོད་ཀྱང་ཉོན་ཞང་སྤྲིན་དགོས་ཏེ། འཁྲུལ་
པ་ལོག་ཀུང་རྣམ་པ་རྣམས་ལྷོག་པར་མི་སྤྲིད་དེ། རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མེད་
པར་འདོད་པས་ན་འཁྲུལ་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་དང་ཡང འབྱེ་ང
མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབེར་ན། དེ་མེད་པས་བ་ལང་ལྷོག་པར་མ་ངེས་
པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲོན་གཞན་ཡང་མ་དག་པའི་སྐབས་ན་ཤེས པ་བརྟེན་
པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཀུང་། དག་པའི་སྐབས་ན་རྣམ་པ སྣ་ཚོགས་མེད་ངས་
གཅིག་བྱུང་བདེ་ན་པར་གྱུབ་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་འདོད་དེ་ན། སྔར་
མེད་པའི་བདེ་ན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཐུབ་གང་ལས་སྐྱེ་ང་བརྟེན་པ་གོང་ས། །
དེ་ལ་སྔར་གྱི་བརྟག་པའི་ཤེས་པ་ཡས་མ་ཡིན་ཏེ། བདེ་ན་པའི་ལྷོག་
ཐྱོགས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་བདེན་པ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པས་སོ། །
ནུས་ན་དེ་བརྟེན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། ནུས་བཞིན་དུ་བདེན་པ་མི་ན་
ན་བདེན་པར་འདོད་པ་དེའང་བདེན་པར་མི་འགྱུར་རེ། །དཔག་ངའི་
སྐབས་ཀྱི་བདེན་པར་གྱུབ་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཐུབ་མེད་པ་ཅན་ནོ་མ ཡོན་ཏེ།
དཔག་དུ་ཡོད་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རེ། །ཤེས་པ་དེ་ངང་བཞིན་ཀྱིས་
བདེན་པའི་གནས་སྐབས་གཅིག་ཏུར་གྱུབ་པ་ནི་མི་སྤྲིད་དེ། དབང་ཕྱུག་
དཔག་དང་སོ་ཁས་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གནོད་པ་སྔ་ཕྱི་ཐུད་མེད་དུ་
ཐལ་བ་དེ་འདི་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐད་ཅིག་སྔ་མའི་མཐུ་

ཡིས་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་ནའང་། བདེ་ན་བའི་ཤེས་པ་དོ་ན་དམ་བར་གྱུབ་པ་ལ་དེ་མི་རྟུང་སྟེ། དོ་ན་དམ་བར་རྒྱུ་འབྲས་འབྱེལ་བའི་དངོས་པོ་མ་གྱུབ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐད་ལྟར་དུས་མཉམ་པ་ལ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་སྐུ་མི་འཐད་དེ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་སྐྱ་རིལ་ན་རྒྱུ མེད་བས་ནས་པ་མེད་ཅིང་གྱུབ་ནས་ནུས་ཆ་འབྲས་བུའང་གྱུབ་ཟིན་བས་དེ་གཉིས་རྒྱུ་ཡང་འབྲས་སུ་འཇོག་མི་རུང་ངོ་། །དུས་སྐྱ་ཕྱི་ཐ་དད་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་བདེ་ན་གྱུབ་ཏུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པ་དང་མ་ཆོད་པ་གང་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ། འདི་སྐྱེ་དུས་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་ན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཞེག་པ་ཡོད་དགོས་ཏེ་རྒྱུ་མ་ཞི་ན་བར་ཆོད་པའང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱུ་ཞེག་རྩིག་པའི་ཞེག་པ་ཁོ་ན་ཡས་སྐྱེ་དགོས་ན་དེ་འང་མི་རིགས་ཏེ། ཞེག་པ་ནི་མེད་པ་ཡིན་ལ་མེད་པ་ནི་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེག་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྒྱུ་ཇི་ལྟར་ཞེག་བར་འགྱུར་ཏེ་མ་ཞེག་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཞེག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ན། བསྟེགས་རྩིན་བའི་ཤིང་ལ་སོགས་པ་སྟར་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དེ་ལྟ་ཡོད་བར་ཅིས་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེག་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེག་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱང་ཞེག་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེག་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱང་ཞེག་པ

ནས་མེད་བའི་ཚ་ལ་ཞིག་པ་ཞེས་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། ཞིག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དངོས་པོ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཀལ་ཏེ་ཡོད་ན་དངོས་མེད་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་བར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་དཀག་བའི་ཚ་ལ་དངོས་མེད་དུ་བཀག་པ་ཙམ་ལས་དངོས་མེད་ཅེས་གང་ཡང་ལོག་ས་ཀ་སྟུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དངོས་མེད་དངོས་མེད་མ་ཡིན་ན། མཐར་དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པ། དངོས་དང་དངོས་མེད། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་སོ་ཐ་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་སྤང་བའི་ཚོས་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་འཁྲུགས་ནས་ཤེས་བྱའི་རྣམ་གཞག་མ་ལུས་པ་ནུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཞིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཟླུ་ཞིག་པའི་ཚ་མེད་དགག་ཙམ་ཡིན་ངས་དེ་རང་ལ་ནས་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། ཟླུ་ཤི་དང་ལྡོག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ངས་བར་དུ་ཆོད་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་མི་འགྱད་དོ། །གཞོད་པ་འདི་དང་ཟླུ་འབྲས་མ་ཟད་ནས་སྐྱེ་བ་མི་འགྱད་པར་བསྟན་པ་གཉིས་དོན་འདྲ་ལ། གལ་ཏེ་ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལྟར་ན་མ་ཟད་ནས་སྐྱེ་ཞེས་ཁས་ཟྭ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཟླུ་འབྲས་ཀྱི་བར་དུ་དུས་གཞན་ཡིས་མ་ཆོད་ཅིང་ཉུས་མཉམ་པར་འགྱུར་ཏེ་སྐད་ཅིག་པ་ཡན་ལག་མེད་པ་གཉིས་བར་མ་ཆོད་པ་ལ་དུས་མཉམ་པ་ལས་གཞན་མ་སྲིད་ལ། དེ་ལྟར་བར་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རང་ལ་རང་བསྐྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱད་ལ། དུས་ཀྱང་བསྐལ་པའང་སྐད་ཅིག་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ཟླུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་འགྱད་པ་འདིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཟླུ་འབྲས་ལའང་མི་འགྱད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ།

འདི་ལྟར་བྱུང་དང་འབྲས་བུར་སྣང་ཡང་དེ་ལྟར་བརྟག་མ་བཟོད་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཀུན་ཇོབ་ཏུ་བཞག་གི བྱུང་འབྲས་དབྱུད་བཟོད་ཀྱི་དངོས་པོ་
ཡིན་ན་དོན་དམ་དུ་འབྱུང་ཁྱི་ཀུན་ཇོབ་ཏུ་གཅིག་འབྱུང་ དེ་ལྟ་བས་ན་
ཀུན་ཇོབ་ལ་ནི་བཏགས་ཞིང་བརྟགས་པ་མཚུངས་པ་ལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
དེ་དག་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལའི་དཀའ་འགྲེལ་ལས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་.....
གསལ་བར་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པའོ། །འོ་ན་དེ་ལྟར་བྱུང་འབྲས་སྒྲུབ་མ་
སྒྲུབ་གང་ལས་ཀྱང་མ་སྐྱེ་ན་བྱུང་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དོན་.....
མེད་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་བྱུང་མཚན་བྱུང་འབྲས་
གཉིས་བདེན་གྱུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཐུགས་ལ་བདེན་པར་གྱུབ་ན་རིགས་
པས་དབྱུད་པཟོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་མ་སྒྲུབ་དམ་པར་ཆོད་མ་
ཆོད་གཉིས་ལས་མཐའ་གཞན་མི་སྲིད་པས་དེ་གཉིས་གང་རུང་གི་ཚུལ་...
དུ་བསྒྲིད་དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་དང་བྲལ་ན་བྱུང་འབྲས་བསྒྲིད་
ཚུལ་གཞན་མེད་པས་བྱུང་འབྲས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནའང་། གང་
རྒྱུ་འབྲས་བདེན་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཐུགས་ལ་རྒྱུ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ...
དེའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་རྒྱུར་པ་དངོས་པོ་ཅི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ.....
ཙམ་གྱིས་ཆོག་གི ཐུབ་མ་ཐུབ་ཀྱི་བསྒྲིད་ཚུལ་གཉིས་གང་དུའང་ཁས་
ལེན་མི་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་མི་འགྲུབ་པར་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་རྒྱུ་འབྲས་ཆེས་འགྲུབ་པའང་ཡིན་ཏེ་འོག..
ཏུ་ཀུན་ཇོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པ། བདག་རྒྱུ་སྟ་མ་སྟ་མ་ལ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་བཏུག་པ་འགོག་

བའི་རིགས་པ་འདི་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་ཅིང་། ཐུན་ཚོང་རྣམས་
བའི་ཟབ་གནད་ཡོད་པ་ལེགས་པར་རྒྱོང་ནུས་ན་སེམས་ཅམ་གྱི་གཏུང་
མཐའི་ཕྱུ་ཐག་ཆོད་ཅིང་དབུ་མའི་གནད་གསང་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
པས་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་འདི་ལས་དོན་ཆེ་བ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་བདེན་བའི་དུ་བྱལ་སྨྲུབ་པ་ནི།

དངོས་པོ་གང་གང་རྣམ་དཔྱད་པ། །
དེ་དང་དེ་ལ་གཅིག་ཉིད་མེད། །
གང་ལ་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མིན་ལ། །
དེ་ལ་དུ་མ་ཉིད་ཀྱང་མེད། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བདག་གཞན་གྱི སྟེ་པས་ཁས་བླངས་
པ་རྣག་མི་རྟག་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་རྡུལ རགས་པ་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ ལ སོགས
པ་དངོས་པོ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁ་ཅིག་རྫུར་གྱུར པ
ཡོད་མེད་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་དེའི་ཚེ་ན། མ་དཔྱད་བའི་ངོར་
གཅིག་ཏུ་ལྟར་སྣང་བའི་དངོས་པོ་ཁྱེ་བ་རྣོས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ། དཔྱད་
པའི་ཁྲུར་དོ་རྗེའི་རི་པོ་འབྱམ་ལས་ལྷྭི་ཞིང་བརྒྱིང་བ དེ་བཟོད་ནུས་པ
རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཙམ་ཡང་མེད་པས་དུམ་བུ་དུམ་བུ་བརྒྱ་ཚལ་དུ་ཞིག་ཅིང
འཕོར་བ་ཁོ་ན་ལས། དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་ལ་གཅིག་ཉིད་དུ་གྱུར པ
གང་ཡང་མེད་དོ། །གང་ལ་གཅིག་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལ་དུ་མ
ཉིད་ཀྱང་མེད་དེ། དུ་མ་ནི་གཅིག་ལས་རྩོམ་དགོས་ན་ཁ་ཅིག་མེད་པའི
དུ་མ་ག་ལ་སྲིད་དེ། ཤིང་མེད་ན་ནགས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ཡང་ལངྐར་གཤེགས་པ་ལས། ཆོ་ཡིས་རྣམ་བར་གཞིག་ན་ནི། ང་བོ་ཉིད་ན་གཟུང་བྱ་མེད། །དེ་ཕྱིར་དེ དག་བརྗོད་མེད་དང་། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མེད་བར་བཤད། །ཆོ་ཡིས་རྣམ་བར་གཞིག་ན་ནི། ། གཞན་དབང་མེད་ཅིང་བརྟག་པ་མེད། །གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡོངས་མེད་ན། ཆོ་ཡིས་ཇི་ལྟར་རྣམ་བར་བརྟག ། རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད། དངོས་པོ་མེད་ཅིང་ཀུན་གཞི་མེད། རོ་མཚུངས་བྱིས་པའི་རྟོག་གེ་བ། ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་དག་བརྟག ། མཚན་མ་དངོས་པོ་རྣམ་རིག་དང་། ཡིད་ཀྱི་གཡོ་བ་གང་ཡེན་ལས། ། ང་ཡི་སྲས་རྣམས་རབ་འདས་ནས། དེ་དག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྟོང། ། ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་བརྟགས་ཤིང་དབུགས་ཆེད་པ་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་དེ་དག་ངག་གིས་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་གཅིག་དང་ཐ་མར་བདེན་པ་བརྗོད་ཐ་བཏོན་ཏེ་མེད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་དེ་དང་དེར་བཟུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ ཞེས་ཕྱི་དོན་མེད་པར བསྟན་ནས། ཡང་ཤེས་བྱ་ནང་གི་ཡིན་པར་བལྟ་བ་ལའང་དོན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གཞིག་ན་གཞན་དབང་དུ་ཀུན་བརྟགས་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་གསུམ་ཡང་ཡོངས་སུ་མེད་ན། ཡོད་པར་ཆོས་ཇི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་དེ་ལྟར་མེད་ན་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་དག་འཇིག་རྟེན་ལ་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་ཡིན་སྟམས་ན། ཕྱི་རོལ་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོ་ཅ་པའི་རང་བཞིན་མེད་ཅིང་། ཡུལ་ཅན་མིག་གི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་རིག་ཀྱང་མེད་ལ། ཕྱི་ནང་གནས་ལུགས་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་སྟང་བའི་དངོས་

བོ་མེད་ཅིང་། དེ་དག་གི་ས་བོན་འཇོམ་པའི་ཀུན་གཞིའང་མེད་མོད་ཀྱི། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟོག་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་དང་བྲལ་བས་སམ། ཆོས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་··· གཡོ་བ་དང་བྲལ་བས་ཤི་ཟིན་པའི་ངོ་དང་འདྲ་བ། བྱིས་པ་ལ་རྟོག་གེ་ཅན་པའི་དབང་གིས་གྲགས་ཏེ། དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་བདེན་པར་རྣམ་པར་བཏགས་པ་ཡིན་ཀྱི་ཡང་དག་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཡང་ཧོ་ན་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཡང་དག་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བྱའི་གནས་པ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་སྟམ་ན། སྟོ་སེར་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། མིག་ཤེས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། གཞན་དབང་གི་ཡིད་ཀྱི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཅོག་གི སྒྲོས་པ་ཀུན་ལས་ངའི་སྲས་རྣམས་འདས་ནས་·· མཁས་པ་དེ་དག་གང་ལའང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་སྒྲུབ་བོ། །ཞེས་སོ།། གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་རྣམ་པར་དཀར་བ་སྒྲིབ་དགོས་ཆོས་ཀྱི་གཏན་ལས་ངན་ཀྱང་། གང་གིས་དངོས་རྣམས་ངེས་བཏགས་ན། །ཡང་དག་ཏུ་ན་དངོས་དེ་མེད། འདི་ལྟར་དེ་དག་གཅིག་པ་དང་། །དུ་མའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། སྣ་ཚོགས་དངོས་པོ་འི་དོན་རྣམས་ལ། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཉིད་མི་རྟོགས་ན། །དེ་བྱོ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་ཡང་། །ཇི་ལྟ་བཅད་ན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དོན་བསམས་ན། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བྱལ། །དེ་བས་མཚན་ཉིད་སྟོང་པའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་བཤད་ཅེས། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུང་པ།

དེ་ནི་གསལ་བར་འོང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའང་ཚུལ་དེ་དང་འདྲའོ། །

གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི།

གཅིག་དང་དུ་མ་མ་གཏོགས་པར། །
རྣམ་པ་གཞན་དང་ལྡན་པ་ཡི། །
དངོས་པོ་མི་རྟུང་འདི་གཉིས་ནི། །
ཐན་ཚྭ་སྦྱངས་ཏེ་གནས་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པས་གང་སྨྲས་པའི་ཕྱོགས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རྟགས་དེ་གྲུབ་ཅིང་མཐུན་པའི་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཀྱང་། དུ་རུང་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་ཡང་བདེན་པ་ཞིག་སྟེད་དམ་སྐྱམ་ནས། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་རྟགས་འདིའི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པར་ལན་ཐེངས་སྐྱམ་པའི་རེ་བ་བྱེད་པ་ནི་རེ་བ་འབྲས་མེད་བརྟུན་པ་བསྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་ཁོ་ནས་ཤད་ཀྱང་། དུ་རུང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཁྱབ་པ་མེད་ཀའང་། གང་ཕྱིར་གཅིག་དང་དུ་མ་གཉིས་མ་གཏོགས་པར། རྣམ་པ་གཞན་དང་ལྡན་པ་གཅིག་དུ་མ་གང་ཡང་མིན་པ་ཡི་དངོས་པོ་ཞེས་ཁོ་ནས་ཤི་རྟུང་པ་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་མཚན་གཅིག་དང་དུ་མ་འདི་གཉིས་ནི། ཐན་ཚྭ་སྦྱངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་

ཡིན་བས་ཕྱང་བོ་གཞན་མི་སྲིད་པ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤེས་བྱའི་ཚོས་རང་གཞན་གྱི་སྟེ་བས་གང་སྨྲས་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་... ..གཅིག་དང་དུ་བྱལ་གྱི་རྟགས་དེ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་རྗིང་ངྲབ་པ་ངེས་པས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གཅིག་དང་དུ་མ་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་ཞེ་རྟམ་གྲངས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་བཟློག་པའི་གཅིག་དུ་བྱལ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་མེད་པར་ཐ་མི་དད་ཡིན་པས།། ཆོས་ཅན་དེའི་སྟེང་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པ་མ་གྲུབ་ན་ནི་དེ་དང་ང་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་གཉན་ཆོགས་ཀྱང་མ་འགྲུབ་ལ། གཉན་ཆོགས་གྲུབ་ན་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་དངོས་པོ་རྟམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པའང་གྲུབ་ཟིན་ཏེ། དཔེར་ན། གཅིག་དང་དུ་མ་བྱལ་བ་ཉིད་ངེས་ནས་རྫི་བོང་གི་རྭ་ལས་སོགས་པ་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྐུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་བཞིན་ནོ་སྙམ་ནས་གཉན་ཆོགས་འདི་དམ་བཅའ་བའི་དོན་ཀྱི་ཕྱོགས་... གཅིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྟམས་རང་བཞིན་མེད་པར་གསལ་སྐུ་ཟིན་ཀྱང་། ཐོག་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པ་ལ་གཉན་ཆོགས་གཅིག་དུ་བྱལ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཉིད... ཤེས་སུ་གཞུག་པ་སྟེ། ནོག་སོགས་འདུས་པ་ཉ་བ་ཡང་དུ་མི་རྟེས་པ་ལ་ནོག་ཚོག་ཤེལ་དང་ལྡན་བའི་ཕྱིར་འདི་ནི་བ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་ལྟ... བྱའམ།། མདུན་འདིར་དམིགས་བའི་རེག་བྱར་འགྱུར་བའི་བྱམ་པ་མེད་དེ། །ཡོད་ན་དམི་གས་དགོས་ལ་དེ་མ་དམི་གས་བའི་ཕྱིར་རོ་

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གང་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཤེས་ངོར་སྣང་བའི་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཅན་དེ་ཉིད་ལ། ཤིང་ལོག་པས་ཤ་པ་སྐྱོག་པ་ལྟ་བུང་བཞེན་པའི་ཁུབ་བྱེད་གཅིག་བདེན་དང་དུ་མར་བཞེན་པ་ལོག་པས་ཁུབ་བྱ་བཞེན་པར་སྐྱོག་པ་ཡིན་པས་ན། བསྒྲུབ་བྱ་དང་གཏན་ཚིགས་གཉིས་རྟོགས་ཚུལ་ལ་ཁུངས་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་རྟགས་དེས་ཆོས་ཅན་མེད་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། ཇི་ལྟར་བྱམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པ། བྱམ་པ་བཞེན་མེད་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུར་རྟོགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་འདྲ་བའི་རྣམ་གྲངས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དེས་མ་ཤེས་པ་ལ་ཤེས་པར་བྱེད་ཅིང་ཤེས་རིག་གསལ་འདེབས་ཡིན་ངས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྐྱོག་ཐུབ་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བའི་ཐུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ।1110196

གཅིས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ། སྟང་ཙམ་བདེན་སྟོང་གི་ཀུན་རྫོབ་ངོས་གཟུང་། དེའི་རང་བཞིན་ཐུབ་སྟེ་བཤད་པ་གཅིས། དང་པོ།

དེ་ཐུབ་དངོས་པོ་འདི་དག་ནི། ।
ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་འདོད། ।
གལ་ཏེ་འདི་བདག་དོན་འདོད་ན། ।
དེ་ལ་བདག་གིས་ཅི་ཞེག་བྱ། ।

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུའང་བརྟག་མི་བཟོད་པ་དེ་ཡི་ཐུབ་ན་དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། སྒྲུ་མའི་

ཏ་བློང་དང་ཤི་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་མ་ངཏ་གས་ཤ་མས་དགའ་བའི……
ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་འདི་ཀུན་ཀྱང་བརྫུན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་བཟུང་བར་སྟང་པ་ལྟར་ཏེ་ཞེས་བཀའ་བཏང་ན་ཡང་། དེ་ལ་བདག་གིས་དགག་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་དེ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཁོ་རང་གི་ཡིན་ལུགས་ཡིན་གྱི། གཞན་དག་གིས་འདོད་པས་དེ་ལ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་བཅོས་སུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྒྱུ་མའི་ཏ་བྱང་སྐང་བ་དེ་སྟང་བ་ལྟར་ཏ་བྱང་དུ་གུག་པར་གྱུར་ན་དེ་བཟུན་པའི་ཞེས་བཞག་པར་མི་ཤུང་བ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་ཡང་རུང་། མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ལ་བློས་བཞག་པས་བཅོས་སུ་མེད་དེ། དངོས་པོ་དེ་ཡིན་ལུགས་དང་བློ་མཐུན་པར་གྱུར་ན་བློ་དོན་མཐུན་ཡང་དག་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་དེ་ཡིན་ལུགས་དང་མི་མཐུན་ངར་ཅི་བདེན་ཀྱང་ངང་གི་བློ་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པའི་སྐྱེ་འདོད་པས་ཁྱབ་ཀྱང་གི། ཡུལ་དེ་ནི་དེས་འདོད་པའི་བཞག་པའི་རྟེས་སུ་འཇུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞན་གྱིས་མ་བཅོས་ངར་རང་གཤིས་ལྟ་བུར་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན་ཏ་དངོས་པོ་དེས་ཆོས་ཉིད་ཁོ་རང་གི་ངང་གིར་བྱས་པ་ཡིན་ངས། སྐུ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱང་བར་མི་ནུས་པས་སྐྱེགས་ཀྱུ……

མེད་པའམ་ལྷགས་ཀྱི་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལྷགས་ཀྱི་འཇིག་བྱེད་ཡིན་ལ་རང་འདོད་ཀྱིས་བཞག་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་བརྟུང་མི་ནུས་ཞེས་བའི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན། མེ་ཚ་བ་ཡིན་པས་སྲེག་ཀྱས་དེ་ཚ་བ་མིན་པར་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ནའི་ཞེས་པའི་སྒྲས་ཡང་དག་པ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བརྟན་པ་ནམ་ཡང་མེད་ཅེས་ཡང་དག་པ་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདི་དག་ཅེས་གཉིས་ཆོག་བྱས་པ་དབེ་ལ་ལར་སྟང་ཡང་བ ཞལ་ཆད་ནས་ཡི་གེ་མ་དག་པ་སྟེ། དཔ་རྩིང་ཤེག་ཏུ་དག་པ་རྣམས་ན་འདི་བདག་ཅེས་ཡོད་པ་དེ་ཁོ་ནར་གཟང་དགོས་སོ། །ཆོག་ཀང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྫོབ་ཚད་གྲུབ་མི་བཀག་པ་ལ་བཤད་མཁན་འདྲུག་ཀྱང་། སྤྱིར་རྣམ་གྲངས་བའི་དོན་དམ་འཆད་བའི་སྐབས་སུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རང་ཞཚན་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་དགག་པ་ལ་བྱེད་པ་རང་རྒྱུད་བའི་བསྒྲུབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་མི་དགག་པ་ནི་བདེན་ཀྱང་། སྐབས་འདིའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་དེ་ལྟར་འགྲེལ་བ་མི་འཐད་དེ་རྒྱས་པར་མ་སྟོས་སོ། །ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ནི་དོན་ཆེ་ཞེང་ཤིན་དུ་བརྒྱིད་པ་ཡིན་པས་བཤད་དགོས་པ་མང་དུ་འདུག་ཀྱང་མཚོན་ཙམ་བཤེད་ན། དེ་ཐྱིར་ཞེས་པ་དང་། ཁོ་ན་ཞེས་པ་དང་། དེས་ལ་ལར་འགྲུབ་ཀྱི་དབང་གིས་ཀྱན་རྫོབ་པ་ཉིད་ཅེས་ངེས་གཟུང་བ་དེ་གཉིས་དོན་དུ་འདུ་ལ། ཡང་། གལ་

ཏེ་ཞེས་བ་རྣམས་ལ་ཟླང་ཐྱོང་ཆུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེན་དམ་པའི་དབྱད་པས་དགག་པ་ཇི་སྙེད་པ་ཀུན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་... ཤེས་པའི་ཐབས་སུ་འགྱོ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྟང་བ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་གཅིག་གྱོགས་སུ་གཅིག་འཚང་བ་ཞེག་གི་གོ་བ་འདི་ལ་ལེན་ཆུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྟང་ཙམ་བདེན་པས་སྟང་པ་འདི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བོ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་འདི་སྟང་བ་ཉུག་གྱབ་པ་ཞེག་ན་ནི་འདི་ཀུན་རྫོབ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདིར་སྟང་ཡང་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་འདི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པའང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་དང་དུ་མར་བྱལ་བའི་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར།། སྟང་ཙམ་འདི་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡོན་པས།། བདེ་ན་པ་གཉིས་པོ་འདི་དག་གཅིག་གིས་གཅིག་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཐན་ཚུན་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡོན་ཏེ། ཞིབ་ཏུ་གོང་འོག་ཏུ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་བསྡིགས་ནས་སྟོང་དང་རྟེན་འབྲེང་གཅིག... གྱོགས་སུ་གཅིག་འཚར་ཞིང་གཅིག་མེད་ན་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་མི་སྲིད་... པའི་གོ་བ་ལ་སྐྱོ་ཀུན་ནས་འབད་པ་ཡས་ལྷག་པའི་དོན་ཆེན་པོ་ཤེས... བྱའི་ཁོངས་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དངོས་བོ་འདི་དག་གི་ཡིན་ལུགས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་སྟམ་ན། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྟང ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་མེད་པར་རབྱད་པ་

དེས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ལ་རྟོག་ཐྲོགས་སུ་སྐྱོ་འདོད་པ་སེལ་
བ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟང་
བ་དང་སྟོང་པ་རྟུང་མ་འབྲེལ་ན་བཅོས་པོ་ལྟ་ཡིན་ལུགས་མ་ཤེས་པ་
ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་ཤེས་ན་བཅོས་པོ་ལྟ་ཡིན་ལུགས་
ཤེས་པ་སྟེ། སྐྱུ་མའི་ཏ་སྣང་གི་རང་བཞིན་ཏ་སྣང་དུ་སྟང་ནི་སྟང་བ་ཉང་།
བདེན་ནི་མ་བདེན་པའི་བརྗུན་པ་ཡིན་པ་རྟུང་ཆོས་པ་བཞིན་ནོ། །
དེས་ན་ཇི་སྐད་གཞས་པའི་བཅོས་པོ་ལྟ་དེ་ཁོ་ན་ལ་མཁས་པའོ་སངས་
རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཉང་དེ་དག་ཏུ་རབ་ཏུ་བརྟགས་ཏེ།
ཇི་སྐད་དུ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་ནང་
རྒྱས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུ་སྨོན་པ་རྣམ་པ་བཅུར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། བཅུ་
གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཕུང་པོ་སྨོན་པ་དང་། ཁམས་སྨོན་པ་དང་།
སྐྱེ་མཆེད་སྨོན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་
ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཀུན་རྫོབ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།
གཟུགས་སུའང་འདོགས་ལ་དོན་དམ་པར་ན་གཟུགས་སུའང་མི་དམིགཔ་
ཤིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་སོགས་ལ་སྟུང་
ངེ་ཟུས་པར་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་
ལས་ཀྱང་། ཚུལ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་སྟེ།
དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རིགས་པས་མཐོང་བའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་

བ་དང་། ཆུལ་ཁྲིམས་མ་ཡུམ་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་། མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ང་བོ་.... ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་སེམས་ཙམ་པ་ནི། སྟོང་པར་གསུངས་པ་འདི་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་ང་བོས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་བདེན་ཏེ་ཡང་དག་པར་ནི་ཤེས་པར་བཞེད་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེའང་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པར་བདག་ཅག་འདོད་དོ། །གཞན་དག་ནི་ང་བོ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཁོ་ན་ཀུན་བརྟགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་འགྲུབ་ནའང་སྟང་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚད་མས་གནོད་པ་ཡོད་པས་དེའང་ཀུན་བརྟགས་ཉིད་དུ..... གྱུར་པ་...ཡིན་ནོ། །བློང་པོ་ཏི་ཁུལ་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཤྲཱ་རིའི་བྱ་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། གང་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ང་བོ་ཉིད་ཤེས་པ་དེ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་མེད་པ་ཡིན། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ང་བོ་ཉིད་འཚལ་བ་དེ་ནི་འཚལ་ང་མ་མཆིས་པའོ། །དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེ་མའི་ང་བོ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྐད་དུ་སྟེ། སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་གང་ལའང་བ་དེ་ནི་མ་མཆིས་པའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ང་བོ་ཉིད་འཚལ་བ་དེ་ནི་འཚལ་བ་མ་མཆིས་པའོ། །དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གང་ཡང་ཡང་དག་པར་ཚོས་གང་ཡང་མི་དམིགས་པའི་སྐད..... ཅེའོ།། །།ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་ཉེན་འབྱུང་གི་སྟང་བ་གཉིས་པོ་ང་བོ་དང་རྒྱུར་མེད་པ...

ཆུ་བྱི་ལྟར་སྡོང་བཞིན་སྣང་བའི་ངེས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་ནས་དེ་ལྟ་བུར་འཇིག་སྡུངས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་སྐྱ་མ་ལྟ་བུའི་ངེས་ཤེས་ཞེས་བྱ་ཡིན་ལ། དེའང་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བརྟག་མོད། སྡོང་པའི་གཞི་ཉིད་དང་དེའི་རང་བཞིན་མེད་པ་བློས་སྤྲུང་ནས་བརྟག་པ་ཙམ་སྟེ། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་པ་གཉིས་པོ་འི་ཞེན་ཡུལ་རིགས་བས་སུན་ཕྱུང་ནུས་ཤིང་བོག་ཅིང་དབྱུང་ངུ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་བདེན་པས་ན་ཀུན་ཇོག་ཅེས་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་བསྒོམ་པ་ནི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་བའི་སྤྲོས་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དེ། སྟང་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཞེས་སོ། །མཉམ་གཞག་སྟང་བཅས་སུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལྟར་ནའང་སྤྲོས་བྲལ་ཡིན་ཚུལ་ལ་ནི་ཁྱད་ཅིའང་མེད་དོ། ।

གཉིས་པ་ཀུན་ཇོག་དེའི་རང་བཞིན་ཟུངས་སྡུད་པ་ལ། སྟང་ཙམ་བསྒྲུ་མེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། སྟང་གཞི་བདེན་སྡོང་དུ་ངེས་པ་གཉིས། དང་གོ་ལ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྟང་ཟ་ཇོག་ཅེས་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་། སྐྱེ་གང་གིས་སྟང་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི། དང་གོ།

མ་བརྟགས་གཅིག་ཏུ་ཉེ་མཚམས་དགག་ཞིང་། ।

སྐྱེ་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་པ། ।

དོན་བྱེད་པ་དག་ནུས་རྣམས་ཀྱི། ।

རང་བཞིན་ཀུན་ཇོག་པ་ཡིན་རྟོགས། ।

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་བ་དེ་དོ་བོང་གི་རྟ་ལ་སོ་ཞེ་བ་དང་། རྟག་པའི་དབང་ཐུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་མིང་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་རེག་ཅིང་འབྲེལ་བ་དུ་བྱེད་བསླུ་མེད་དུ་ནུས་པ་གནས་རྫོ་ཤན་ཆད་ལ་ཤིན་ཏུ་གྲགས་པའི་དོན་དེ་ལ་བརྟའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བཞག་པ་གང་ཡིན་སྟམ་ན། ཀུན་རྫོབ་འདི་ནི་བོང་གི་རྟ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་དངོས་མེད་ཅིག་པ་དང་འདོད་པའི་དོན་མི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་ན་ཉིད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ང་བོ་བརྟགས་ནས་དབུལ་མི་བཟོད་ཀྱང་མ་བརྟགས་པ་ཁོ་ནའམ་ཁྱོད་ཤེས་དབང་པོས་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་དང་འབྲས་བུའི་ང་བོ་སྐད་ཅིག་གཅིག་པུ་ཡང་མེད་ཅིང་། ཐུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནམ་ཞེས་བྱ་བ་དང་འདོད་པའི་དོན་བསླུ་མེད་དུ་བྱེད་པ་དག་ནས་བའི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའམ་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་རྣམ་པཅད་ཀྱི་དབང་དུ་གསུམ་བསྟན་པ། ཡོངས་པ་ཅོང་ཀྱི་དབང་དུ་གཅིག་ཏུ་བསྟུན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་འདི་དག་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཚེ་ནས་མ་བརྟུ་ཉམས་དག་འཞེས་གསུངས་ཏེ། བརྟགས་ན་མི་རྟེན་ཀྱང་རུ་བྱུང་བའི་ངོ་བོའི་འཛིན་འགོག་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག་གིས་ངེས་པ། །སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་

བའི་དོན་དུ་སྐྱེ་འཁྲིག་གི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་དག་ནི་དྲག་དངོས་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ་སོགས་པས་གསལ་བར་གྱུར་ཀྱང་། འདིར་ཆང་ཟད་སྨྲོས་ཏེ་བཤད་ན། སྐད་ཅིག་མར་བསྒྲུབས་པའི་རིགས་པ་ལ། ལྷོས་མེད་དང་། གཞོད་པ་ཅན་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། དང་པོ། གང་དངོས་པོར་ཡོད་པ་དེ་འཇིག་རྟུ་གཞན་ལ་མི་ལྷོས་བར་རང་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། ཐྲོག་དང་མེ་ལྟེ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། སྐབད་དངོས་པོར་ཡོད་པས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་འཇིག་རྟུ་དང་མ་ཐུབ་དུ་དཔྱད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྲིད་ཐོ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱོ་མོར་མ་བྱས་པ་དེ་སྲིད་ཁར་སངང་གི་བྱམ་པ་དེ་རིང་གི་འདྲིའང་ཡིན། དེ་རིང་གི་འདི་སང་གི་རེའང་ཡིན་སྙམ་བའོ་། །དེ་ལ་འཇིག་པར་བྱ་རྟུའི་དངོས་པོ་དང་། ཞིག་པ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་འཇིག་ཅས་པའི་སྒྲ་འཇུག་ཚོད་ཀྱི། གང་ལྟར་ཡང་རྟུ་གཞན་མི་དགོས་ལ། ཨྱི་མ་ལྟར་ན་རྟུ་གཉན་མི་སྲིད་པས་སོ། །བྱམ་པ་གཅིག་སྟེས་ནས་སྐད་ཅིག་བརྟའི་བར་དུ་འཇིག་རྟུ་དང་མ་ཐུབ། དེ་ནས་ཐུབ་དེ་ཞིག་པ་ལ་དཔེར་མཚོན་ན། སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྟེས་མ་ཐག་པའི་སྐབས་དང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཡོད་དགོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མེད་པར་སྐད་ཅིག་དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱམ་པ་གཅིག་ཡིན་ན། སྟེས་མ་ཐག་པའི་སྐད་ཅིག་དང་བྱོན་འགག་ཁ་མའི་སྐད་ཅིག་གི་བྱས་ཀྱི་བྱམ་པ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་……

དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་བྱམས་པ་དེ་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཞིག་པར་གྱུར་པ ཡས་སྐད་ཅིག་བཏུར་མི་གནས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བར་གྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་སོ་སོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་སོང་ན་སྐད་ཅིག་དེ་མི་ཚང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། །སྐད་ཅིག་ཅེས་པ་དེའང་བྱམ་པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་བྱམ་པ་དེ་ཉིད་ལས་སྐད་ཅིག་ལོགས་སུ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེག་ལོ་བསྐལ་པ་ཇི་ཙམ་གནས་ཀྱང་དེ་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་མ་བསགས་པའི་ཚེ་སོགས་བྱུབ་མི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །མི་ལོ་བཅུར་སྟོད་དོ་ཞེས་བའང་ལོ་རེ་རེ་བ་བཅུ་བརྩེས་པ་ཡིན་ལ། ལོ་ལའང་བྱ་བ་བཅུ་གཉིས་མ་ཚང་ན་ལོར་མི་རུང་ལ། བྱ་བ་ལའང་ཞག་སུམ་ཅུ། ཞག་ལ་དབྱུ་གུ་དྲུག་ཅུ། དབྱུ་གུ་རེ་ལ་སྦང་དྲུག་ཅུ། སྦང་རེ་ལ་དབྱགས་དྲུག དབྱགས་རེ་ལ་འབྱིན་དུབ་གཉིས། དེའི་རེ་རེ་ལའང་སྐད་ཅིག་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཚུན་ལའི་འདབ་མ་བཅུ་བརྩེགས་པ་ཁམ་ཀྱིས་སྐྱེན་པར་ཐུགས་པ་ཞིག་པར་བཞག་པ་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་རིམ་པས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས། གོ་རིམ་འཆོལ་བར་འབྱུང་མི་ཤེས་ལ། དེའི་ནང་གི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལྟ་བུ་མ་ཚང་ཡང་། དེའི་གང་གིས་སྟོད་ཡུན་ཐུན་མི་འགྲོ་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་གཅིག་ཡིན་པར་གྱུར་ན། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཁོ་ན་བཞིན་ལས་གཉིས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ལས་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་མི་འཇིག་ན་མཐར་འགྱུར་བའང་མི་སྲིད་ཅིང་། མདོར་ན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཆོས་ཅི་དམིགས་

བ་དེ་ལས་གཞན་ཏ་དམིགས་ཀྱང་མི་རྟང་སྟེ། སོ་རྒྱིང་དང་སྐུ་ཡོད་དུ་ཡོད་ཀྱི་ཐུབ་བར། སྐྱེ་དགང་བོ་ཅི་ཡུལ་ཏ་གྱུར་མ་གྱུར། བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པའི་དངོས་བོ་ཐ་དད་ཅེས་པ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་སྐུ་མ་ཞིག་ནས་ཕྱི་མའི་གཟུགས་སྐབས་སྟེ་བར་ངེས་པ་ཡི། གང་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ལའང་སྐུ་མ་ཆུ་མེད་པའི་དུས་དང་། དཔྱ་ཆུ་ཡོད་པའི་དུས་ཀྱི་བྱམ་པ་གཅིག་ཡིན་ན། ཆུ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་གཞིན་ཆུ་ཡོད་པ་ཡིན་དགོས་ལ་དེ་མི་སྲིད་པའི་སྐུ་མ་ཆུ་ཅེད་ཀྱི་··· སྐབས་ཀྱི་བྱམ་པ་དེ་འགགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་མ་འགགས་ན་ཆུ་ཡོད་འབྱུང་བའི་གོ་སྐབས་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ངང་ཚོང་པོ་ཆོས་གང་ཞིག་དོན་བྱེད་པར་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མ་གནས་ཅད་ཀྱང་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེ་བས་དངོས་པོ་རང་གི་སྐྱེ་འགག་གཉིས་ཀྱི····· གཅིག་གིས་འཕེན་པ་ལས། འགག་པ་ལ་རྒྱུ་གཞན་མི་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་ཞིང་འགག་པ་ཡིན་ཚེད་ཀྱི་།། འདྲ་བ་བར་མ་ཆད་དུ་བྱང་བ་ལ་འབྲལ་བའི་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་གཅིག་ལྟར་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། དཔེར་ན། ནས་ནིང་བདག་ཆུ་འདོར་བཏབ། སང་ཡང་བཏབ་ལོ་སྙམ་དུ་ན་ནིང་དང་དུ་ལོ་སང་ཐོད་ཀྱི་ཆུ་བོ་དེ····· གཅིག་ཏུ་ལྟ་བུར་སེམས་ཀྱང་། བཏུགས་ན་ན་ནིང་དང་སང་ཐོད་ཕར་ཞོག དུ་ནང་གི་ཆུ་ཡི་ཤུལ་ན་ཟིལ་བ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཆུ་གསར་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ཐོ་བས་འཇིག་གོ་ཞེས་སེམས་པ་ནི། བྱམ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་འོངས་པ་རྒྱུན་མཐུད་

དེ་སྐྱེ་བ་བཀག་སོང་བ་ལ་བྱམ་པ་བཤིག་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི། དངོས་སུ་བྱམ་འཇིག་གི་རྒྱུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོ་བས་ཐོ་བ་རང་ངམ། གྲོ་མོའམ། དེ་ལས་གཞན་ཞིག་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བཏུགས་ན་རང་བྱེད་མི་སྲིད་ལ། བྱམ་བའི་ཉེར་ལེན་དང་ཐོ་བས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་བྱས་ནས་གྲོ་མོ་སྐྱེ་བར་བྱེད་མོད། འོན་ཀྱང་གྲོ་མོ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་བྱམ་པ་ཅི་ཞིག་ཤཱཀྱ་ཐོ་བ་གཅིག་གིས་བྱམ་པ་དངོས་མེད་དུ་འཇིག་པ་རང་། གྲོ་མོ་དངོས་པོ་གཉིས་ཅིག་ཅར་བསྐྱེད་དོ་སྟམ་ན། དངོས་དངོས་མེད་གཉིས་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་ལ། གྲོ་མོ་ལས་གཞན་བྱས་པས་བྱམ་པ་མི་འཇིག་སྟེ།། ཀ་པ་བྱས་པས་བྱམ་པ་མི་འཇིག་པ་བཞིན་ནོ། །གང་ཐོ་བས་བྱམ་པ་བཤིག་གི་གྲོ་མོ་མེ་བྱས་པའི་ཐལ་བ་ལྟར་ཤུགས་ལས་རྟུང་ངོ་སྟམ་ན། ཇ་མཁན་ཀྱིས་ཀྱང་འཇིམ་པ་བཤིག་པར་འགྱུར་ཀྱི་བྱམ་པ་བྱས་པས་མི་འགྱུར་བ་སོགས་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་འཇིག་པ་དངོས་མེད་རྟུ་ཡིས་བྱེད་དེ་ཞེས་གང་སྨྲ་བ་དེས་དོན་ལ་རྟུ་ཡིས་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པར་ཁས་བླངས་པ་སྟེ། མེད་པ་བལྟ་ཟེར་བ་རང་། ལྟ་རྟུ་མེད་ཟེར་བ་གཅིས་དོན་དུ་འབྲ་བ་བཞིན་ནོ། །གཅིས་པ་གཙོ་བོ་ཁྱེན་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། ཐ་ཅིག་གིས་བྱ་རོག་ཐལ་ཆེར་ནག་པོ་ཡིན་ཀྱང་དཀར་པོ་ཡོད་སྟིད་པ་ལྟར་དངོས་པོ་ཐལ་ཆེར་མི་རྟག་ཀྱང་། དངང་ཐུག་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་དངོས་པོ་ཡིན་ཀྱང་རྟག་པའང་ཡོད་སྟིད་དོ་ཟེར་ན། གང་དེམ་དང་ཅིག་ཅར་དུ་དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པའི་རྟག་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ཐུབ། དཔེར་ན་ཅམ་རྩའི་ངཞི།

དབང་ཐུག་རྟག་བའང་དོན་བྱེད་བས་སྟོང་ངོ་། །ཞེས་གང་དོན་བྱེད་ནས་རིམ་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་དགོས་ཤ། རྟག་པ ལ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པས་དོན་བྱེད་བས་སྟོང་ཞིང་གང་དོན་བྱེད་བས་སྟོང་པ་དེ་ལ་དངོས་པོ་མེ་སྟིད་དེ། མདོར་ན་རྟག་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་འགལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་རྟག་པ་འགལ་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྟིད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟག་པའི་དངོས་པོ་མི་སྟིད་ཅིང་དངོས་པོ་གང་ཡོད་འཇིག་པ་ཙྪུ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་གྱུར་པས་ཤེས་བྱའི་ཁྱོན་གང་ནའང་དངོས་པོ་རྟག་པ་ཞིག་མེད་པར་ཤེས པར་བྱ་སྟེ། གང་དོན་བྱེད་མི་ཤུས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ནི་དོན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་གཞན་བསལ་བའི་ཚ་ལ་སྐྱོ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། ནམ་མཁའ་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་དབེན་བྱས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། རྟག་བའི་ངང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་ནི་ཅིའང་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེས་པ་ཉིད་འཇིག་པའི་དོན་དུ་གོ་བ་འདི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚད་མའི་ནང་ན་དོན་ཕྱལ་དུ་ཐུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་བྱེད་ཀྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཁྲུལ་མེད་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ཤེས། སྟིད་ལ་ཞེན་པ་དང་རྟག་དངོས་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོགས་པ མ་ལུས་པ་བཟློག དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་ཤུས་པ་ལ་སོགས་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་དཀར་ཕམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་ཡིན་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། རྟེས་ཕམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་བླང་བོ་ཆེའི་རྟེས་མཆོག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། འདུ་ཤེས་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། །།གསུམ་པ་དོན་བྱེད་ཤུས་པའི་ཚུལ་ཡང་། རི་བོང་གི་རྣ་ལ་སོགས་པ་དག་མིང་ཙམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ཆུང་ཟད་མེད་པ་བཞིན་དུ་དངོས་མེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ་དངོས་པོ་གང་དག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེས་ན་དོན་བྱེད་མི་ཤུས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚད་མས་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པས་ན་དོན་དུ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ན་སྐྱེས་བུས་འཇིག་ལྟོག་གི་ཐ སྙད་དུ་རང་མཚན་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དོན་བྱེད་ཤུས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་འདིར་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བརྟགས་པ་ཡིན་ནོ། ཇི་སྐད་དུ། གཅིག་བསྒྲུབ་པ་ན་དེ་ཉེན་དང་། །གཞན་རྣམས་བཏང་སྙོམས་ལྟ་བུ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐབས་འདིར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཙ་ཁས་པ་བཏུ་དུ་ནས་བླུན་པོ་བཅང་ཇི་ཙམ་ཆད་ལ་གྲགས་པ་དོན་བྱེད་ཤུས་པའི་དངོས་པོ་གཟོད་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་རང་མཚན་སྣང་ཤུས་ཤིང་རང་འབྲས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་ཟན་པ་རྣམས་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བཏེན་ནས་དངོས་དངོས་མེད། དགག་དང་སྒྲུབ་པ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག འགལ་དང་འབྲེལ་བ། ཐུན་དང་སྨོག་པ། བཙོད་པ་ཇོད་བྱེད། སྣང་དང་སེལ་འཇུག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་འཇུག་ཅིང་ཐ སྙད་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཀུན་ཐོས་བྱ་བའི་སྒའི་དངོས་ཡུལ་ནི་དོན་བྱེད་པ་ཁོ་ནའོ། །འོ་ན་ཆུན་འགག་ཀའི་སྐད་ཅོག་ཐ་མ་ལ་དོན་བྱེད་

ནས་བའི་མཚན་མ་ཞུགས་སྐྱམ་ན། ཀྱེན་དང་ལྡད་ན་ནས་བས་ན་སྐྱེན་དེ་མེད་**བར**་གསྲངས་ཀྱང་། ཀྱེན་དང་མ་ལྡད་ནའང་རང་འབྲས་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེད་མོད་ཀྱི། སྤྱིར་དོན་མི་བྱེད་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་གཞུང་གཞན་དུ་ཀུན་ཇོབ་ལ་ཡང་ལོག་གི་ཐ་སྙད་མཛད་ལ། སྔང་ཚྭལ་ཀྱི་དབང་དུ་ན་འདིར་ཡང་དེའི་ཐ་སྙད་ཙམ་བྱས་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་····མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གཞུང་འདི་ཡིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཚད་མས་དབྱད་ནས་འཇོག་ཚུལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཚད་མའི་གཞུང་ཁོ་ན་ལྟར་བྱ····དགོས་པས། ཐ་སྙད་དུའང་དོན་བྱེད་པ་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཐ་སྙད་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གཞག་པའང་མི་རུང་བས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཁོ་ན····ཀུན་ཇོབ་ཏུ་འཇོག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ལག་བའི་ཞེན་སྔང་གི་ཡུལ་ཐུབ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ལ། དེར་སྔང་བ་ནི་ཤེས་པ་ཉིད་དེར་སྔང་བ་ཙམ་ཡེན་པས་ཀུན་ཇོབ་ཏུ་མ་འདུས་པའི་སྐྱོན་མེད་ལ། སྔང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལ་བསམས་ན་ནི་མེད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། གལ་ཏེ་དེ་དོན་དུ་ཡོད་པར་བརྟུང་ཤེས་ཀྱི་ཀུན་ཇོབ་མ་ཞུགས་པས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་ཤེས་བྱ····ཡུང་གསུམ་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། དེ་ཡོད་ཅིང་སྐད་ཅིག་མ་མིན་པར་ཁས་ལེན་ན་དེ་རྟག་པའི་སྔང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་བརྟན་པ་ཉིད་དུའང་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པའི་དབེ་ཙ་ཡུན་སྔང་བ་མི་སྲིད་པ་སོགས་སུ་ཐལ་བས། འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་པ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་ཡུགས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་བཟློག་ནས། དངོས་པོ་ཇི་དེ་ཉིད་ལ་མཁས་པ་ལས་

ཀུང་ཤིན་དུ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་རྩོད་པ་སྐྱ་བར་བྱེད་པ་ནི་བཞད་བགད་
ཀྱི་རྒྱུ་ཕྱག་སྐམ་ཚོང་པ་ཞིག་གོ །དེ་བཞིན་སེལ་བའི་སྤོབས་ཀྱིས་དངོས་
མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཟློང་པ་ལའང་སྣང་བར་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་བའི་
ང་པོ་ཉིད་སྤོང་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཚད་མ་
གཞུང་གི་གོ་བ་བྱང་མ་ཆུབ་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཡང་ལོག་ཕྱེ་བ་དེ་ཁྱོ་
ལ་བཟློང་བའེ་ཡང་སྐབས་འདིར་ཀུན་རྫོབ་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པས་ངྱུབ་
པར་འདོད་པ་ལ་ཐ་སྙད་ཚད་མའི་གནད་ཤིན་དུ་ཟབ་པ་ཡོད་པ་ནི་ཆོས་
ཀྱི་གྲགས་པའི་རིང་ལུང་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པ་དཔེ་གཅི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ།།
དེ་ལྟར་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དབང་དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་བསྟན་ཀྱང་། ཡོངས་
གཅོད་དུ་ཀུན་རྫོབ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ལ་དེ་གསུམ་ཀ་ཚང་དགོས་ཏེ། ཐ་
སྙད་ཀྱི་ཚད་མས་རྟེན་དོན་ནམ། རང་མཚན་སྣང་རྟོག་གི་དངོས་བོ་ཐམས་
ཅད་ལ་གྲགས་བའམ། སྣང་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པ་འདི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་
བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡང་ཡང་བཤད་པ་དེའོ། །དེ་ལ་རྣམ་བཅད་ཡོངས་
གཅོད་ཀྱི་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་སུ་བཤེད་ན། དེ་མིན་བསལ་བའམ་གཞན་
སེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འདི་དག་གི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་སྟེ། སེལ་ཚུལ་ལ་
བྱམ་མེད་ཟུང་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། བྱམ་མིན་ཟུང་མ་
ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེའང་རང་མིན་པ་བསལ་
བའི་ཚུལ་གྱིས་དེའི་ངོ་བོ་ཤེས་པར་བྱ་བ་རྣམ་བཅད་དང་། རང་གི་
ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་མིན་མཐའ་དག་བསལ་བ་ཡོངས་གཅོད་
དེ།། དེས་ན་དེ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་བཅད་ཀྱིས་ཁེགས་ན། དེའི་ངོ་བོ་

ཡོངས་གཅོད་དུ་གྱུར་པ་དང་། དེ་བཞིན་བརྒྱ་སྟེ་གྱུར་ཚུལ་ཀྱང་ཤིས་པར་བྱ་བ་སྟེ་བཤད་ནས། བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེ་ན་སྐྱ་དང་དོན་གྱི་རྣམ་བཅད་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་སྐྱ་ཐམས་ཅད་ནི་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས། སྐྱ་དེས་རང་གི་བརྗོད་བྱ་མིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱིས། བརྗོད་བྱའི་ངོ་བོ་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་གོ་བ་ལྟ་བུང་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་ལྟག་གྱི་རྗོད་བྱེད་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྨོས། དོན་མི་མཐུན་རི་དྭགས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ལའང་། རི་བོང་མིན་པ་དང་དྲི་མིན་བཅད་ནས་བརྗོད་བྱའི་ངོ་བོ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་མེད་ཀ། ཡུལ་དེའི་སྐྱ་བྱོ་མོ་སྐྱེ་ལ། དེ་མ་སྐྱེས་ཀ་དེ་གཏན་མེད་དུ་འཇོག་པའི་སྐྱ་བྱོའང་མི་སྲིད་པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱང་། སྐྱའི་སྒོ་ནས་ཅམ་ལས་བྱོ་ཡུལ་དུ་འཕང་པ་མ་གཏོགས་རི་བོང་དྲའི་ངོ་བོ་ལ་ནི། བཅད་གཅིས་ཀས་གྱུབ་པ་གཞན་མེད་པས་དོན་ལ་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་དོ། །དོན་གྱི་རྣམ་བཅད་ལ་ནི། ཡོངས་གཅོད་དང་རྣམ་བཅད་ཀྱིས་གྱུབ་པ་གཅིས་ཡོད་དེ། རིའུང་དངོས་མེད་རྣམས་དངོས་པོ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་གྱི་ཚ་བ་ཅན་དེ། དགག་བྱ་བཅད་པ་ལ་ལྷོས་ནས་ཐ་སྙད་དུ་དེའི་ངོ་བོ་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུང་སྣང་ཡང་། དོན་ལ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀྱིས་གྱུར་པ་མ་གཏོ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྱུར་པ་ཆང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྱུར་པའི་ཤུགས་ཀྱིས། རང་མིན་ཐམས་ཅད་རྣམ་བཅད་དུ་ཁེགས་པས་བཅད་གཅིས་ཀས་གྱུབ་ཀྱང་། གཅོ་བོར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཅད་པ་

ཤུགས་ལ་གྱུབ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྐྱེ་དང་དོན་གྱི་ཆོས་ངཻད་ཡིད་མ་མཐོང་ན། མིང་གིས་བཟློད་པའི་དོན་དག་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅེད་ཀྱི་ཡུད་མི་ཤེད་ལ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རྣམ་བཅད་ཀྱིས་གྱུབ་པ་དང་། ཡོངས་གཅོད་ཀྱིས་གྱུབ་པའི་ཡུད་མ་ཤེད་ན། དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་ཡུད་མ་ཤེད་པས་དེ་གཉིས་ཤན་འབྱེད་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལ་ཡུད་གཞི་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་ཡང་གྱི་ཆོས་ཁང་ཡང་ཟུང་བ་ངསྒྲུབ་བ་ན། ཆོས་དེ་གཞི་དེ་ལ་མི་སྣང་པ་བཅད་ནས་སྣང་བར་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་ལ་སྣང་པ་བཅད་ནས་དེ་ཉིད་ལ་སྣང་བའི་ཚུལ་དུ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེའང་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱར་ན། གཞི་དེར་སྣང་ཚུལ་ལའང་། གཏན་ནས་མི་སྲིད་པ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་རྟུལ་དུ་གྱུབ་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་བཅད་ནས། དེ་ལ་སྲིད་པར་གྱུར་པ་བཀོད་པ་ལ་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཟེར་ཞིང་། གཞི་དེའི་ཐོག་གས་གཅོག་ལ་སྲིད་ཀྱང་གཞི་དེའི་ཐོག་གས་གཞན་ལ་མ་ངེས་པ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མོག་དང་བ་བཀོད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་རིག་པ་ངཀོད་པ་ལྟ་བུ། གཞི་ཅི་ཐོག་གས་མཐའ་དག་ལ་མི་སྣང་པ་བཅད་ནས། ཀུན་ཏུ་ངེས་ངར་ཐུབ་པ་བཀོད་པ་ལ་མི་སྣང་རྣམ་གཅོད་དང་། གཞི་ལ་ངེས་ཀྱང་མཚོན་འདོད་མེད་པའི་ཆོས་གཞན་ལའང་ངེས་ཀྱང་སྟེ་ཅི་ཡུལ་དུ་བྱར་རུང་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། གཞན་ལ་སྣང་པ་བཅད་ནས། དེ་ཁོ་ན་ལ་སྣང་བར་གྱུར་པ་བཀོད་པ་ལ་གཞན་སྣང་རྣམ་གཅོད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་གཅོད་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་སྐྱོན་གསུམ་སྤངས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་

སྐྱོན་མེད་བར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཐུབ་གཞི་ལ་ཐུབ་ཆོས་སྐྱབ་བ་ཐ་རུལ་
ཅད་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྷན་པའམ། གཞན་ལའང་ལྷན་བ་སྟེ་རྣམ་གཅོད་རྣམ་
པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་བར་འདོད་བའི་དོན་བཞིན་སྐྱབ་བར་བྱེད་
དོ། །དེས་ན་གཞི་གང་ལ་ཐུབ་བར་གྱི་ཆོས་གང་དག་ཅི་མཆིས་བའི་
ལྷོག་ཚ་ནས་རྣམ་བཅད་དེ་སྟེང་དུ་ཕྱེ་ཟིང་ལ། རང་མོན་མཐའ་དག་
བཅད་བའི་ངོ་བོ་ནི་ཡོངས་གཅོད་དང་གཅིག་གོ །དེའང་ཐུབ་གཞི་
དང་ཐུབ་ཆོས་སུ་ཕྱེ་བའི་དབང་དུ་ན། ཐུབ་གཞི་སྟོན་པོ་ཪམ་ཀྱི་ལྷོག་
པ་དང་། སྟོན་པོ་འི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཐུབ་ཆོས་ཀྱི་ལྷོག་
པར་འགྱུར་ཞིང་། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ན། དེ་གསུམ་
ཀྱི་ལྷོག་པ་ལ་དོན་ལྷོག རང་ལྷོག གཞི་ལྷོག་ཅེས་བྱགས་པ་ལ་
སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོར་ན་ལྷོག་པ་ཐམས་ཅད་དེ་མིན་གཞན་རྣམ་
པར་བཅད་བའམ་མེལ་བའི་ཚ་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །བཅད་གཉིས་
ཀྱི་ཚུལ་ཤིན་དུ་གསལ་བར་འདིར་བསྟན་བའོ། །དེ་ལ་ཀུན་ཇོབ་ཡིན་ན་
གོང་གི་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་གཞི་གཅིག་ལ་འབྱལ་མི་རུང་དུ་ཚང་དགོས་
བྱས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་འཐད་ན།
ཆོར་བ་ཡིད་མི་འོང་གི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། མ་བཏུགས་ཉམས་དགའ་
བ་ཡིན་བར་ཐལ། ཀུན་ཇོབ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཀྱས་ཏེ།
ཉམས་མི་དགའ་བ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚངས་དབང་འཁོར་སྐྱང་གྱི་
སྤྲིད་བའི་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། སྐྱག་བསྟལ་ཡིན་བར་ཐལ། ཟག་བཅས་
ཐམས་ཅད་སྐྱག་བསྟལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཀྱས་ཏེ།

བདེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་མང་ངོ་། །དགོངས་པ་ཕྱེ་ན་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་ཕྱོའོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། མེད་པར་དགག་པ་ཙམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།། དཔལས་གྱུབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཐྲི་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པར་འགྱུར་གྱི། དོན་དམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་ལ་སོགས་པའི་ཐྲའི་དོན་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་རོགས་པའང་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཏོགས་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ན། སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བསམ་ཞིང་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བ་ཐལ།། ཁྱོད་དོན་དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ་ དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་གང་ལ་སེམས་ཀྱི་ཆུ་བའང་མེད་ན་ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ་མངོན་སུམ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ནམ་མཁའ་སོགས་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་ཅན། དོན་བྱེད་ནུས་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་གཉིས་སུ་གྲུབས་ངེས་པ གང་ཞིག་མཁའ་སོགས་དོན་དམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྟགས་དོན་གྱིས་གོ་བ་ཡས་ཆོག་ཤུགས་དོན་ཅན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནའང་། དེ་ཁུར་ན་འཇིག་རྟེན་པ་སྐྱད་དུའང་མེད་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དང་མགོ་བསྐྱེས་ན། ཁོ་རང་

ལའང་དེ་གཏན་མེད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། ཆོག་གོས་མཚུངས་ཤིང་དོན་གྱི་ངོ་བོ་མེད་པ་དངོས་མེད་ཀུན་ལ་འདུ་བས། ཞེ་འདོད་སོགས་ཀྱི་ཁུད་པར་ཕྱེ་ན་ཅི་ཀ་ཤོས་ལའང་ཕྱེ་བས་ཆོག་གོ །དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་ལ་ཁྱད་ཡོད་པས་སོ་སྐྱ་ན། དོན་རང་མཚན་གྱི་སྟེང་ནས་ཁྱད་ཡོད་དུ་སྐྱབ་མ་ནུས་ན། རྣམ་པཅད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཙམ་ནི་དོན་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་དབྱད་ཀ་ཞེན་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མཚན་སྐྱེས་ཙམ་དུ་ཐལ་ཟེང་ཆང་རེ་བཀོད་ནས་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མ་བཏུགས་ཉམས་དགའ་ཞེས་པའང་སྐྱུ་མའི་སྟང་བ་ལྟར་མ་བཏུགས་བཀུ་ཡངས་སུ་བཞག་ན་ཡིན་ཡིན་ལྟར་··· འདུག་པ་ལ་ཉམས་དགའ་ཞེས་བརྗོད་ཅང་གི སྐྱུ་མའི་སྟང་བ་ཡོད་ཚད་ཉམས་དགའ་བ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། འཇིག་སྐྲག་གི་སྟང་བའཆར་བ་ཡོད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་མ་བཏུགས་ན་གྱུབ གྱུབ་ལྟ་བུའི་རང་འཇོག་གྱི་ཤེས་པ་འབྲིད་པའམ་ཉམས་དགའ་བར་བྱེད་པ་ལ་བརྗོད་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱོར་གྱི། ལྷག་མེམས་ཆོར་བ་བའི་བའི་ཉམས་དགའ་བ་ཁོ་ན་ལ་གཟུང་བར་མི་བྱའོ། །དེས་ན་རྩོད་པ་དང་པོ་ནི་འདུ་བ་ཆོག་འཇིག་ཙམ་ལས་དོན་ཆེར་མེད་ཀུང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་གོ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱོང་སྐྱུ་ཡོད་དེ། སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ནི་ཐ་སྙད་ཀུན་བཟལ་གྱི་དོན་དམ་ཙཆོན་ཉིད་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་དུ་བཞག་གི རྣམ་གྲངས་བའི་དོན་དམ་གྱི་ཚེ་བོ་ཀུན་རྫོབ་དེ་གཟ་ལ་ཡིན་ཏེ་དེའི་དབང་དུ་ན་དོན་དམ་ཡིན་ནོ་དེས··· ཀ་ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་ལ་རྣམ་གྲངས་ཕྱེ་དགོས་པ་འདི་ཁཐུང་ཉཆད་པ་

ལ་མིག་དང་འདྲ་སྟེ་དེ་མེད་ན་གང་ཡང་མི་ཐྱིན་ཏོ། །ཆོད་པ་གསུམ་པའི་བསྟན་དོན་ལྟར། མཁའ་སོགས་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་ནི་གང་གཅིག་བྱ་ཚུན་བོ་དངོས་བོ་དེའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བས་ན། སྤྱིར་ཤེས་བྱ་མིན་པ་དང་དེ་དག་གི་ཐ་སྙད་མེད བར་ཆེ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་། ཀུན་ཇོ་བ་ཏུ་མ་བསྟུས་པས་བདེ་ན་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་བྱ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོད་བཅད་པ་ལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་བདག་གང་ཟུང་བ་མ་འདྲས་ཞེས་བྱ་བ་ལྟར། འདི་ཀུན་ཇོ་བ་དང་དོན་དམ་གཉིས་སུ་ཤམ་ཐ་ཁཁ་སོ་ས་འདུས་པར་ཆོས་པའང་དེ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཤམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་རེག་མེད་པའི་ཚ་ལ་བརྟག་པ་ཙམ་ཡིན་པས། ཤམ་མཁའ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་གཉིས་ལ་ཐ་སྙད་ཙམ་གྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱས་ཤམ་དོན་དོན་ལ་དབྱད་ན་རང་མཚན་ཡོད་མེད་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་རི་བོང་རྭ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ། སྐྱ་ཡིས་རི་བོང་རྭ་མེད་པཅད་པ་ལྟར་ཐྱོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ལྟར་སྣང་ཤཉ་ཟད་ཀྱི། དེ་ལྟར་མིན་པར་མིང་ཙམ་ལ་དམིགས་དེ་ཤེས་བྱར་སོང་ན་རི་བོང་རྭའང་ཤེས་བྱར་འགྱུར་ཞིང་། མཐར་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་གཞི་མ་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟར་ན་མི་སྲིད་པའི་དངོས་བོ་ཅིའང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཁའ་སོགས་དངོས་མེད་རྣམས་མིང་ཙམ་

ལ་དམིགས་པ་ཟད་ཀྱི། དོན་དུ་མི་འགྱུབ་པས་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་ཟློས་གཞག་དེ་ལྟར་འཐད་དེ། གཞུང་གཞན་ནས་ཀྱང་། ནམ་
མཁའ་མོ་གཤམ་བྱ་དང་མཚུངས། ཞེས་གྲགས་སོ། ཁོ་ན་ནམ་
མཁའ་མེད་ན་འཇིག་རྟེན་ན་འབྱུང་བ་ལྔའི་ཡ་གྱལ་གཅིག་ཏུ་བགྲང་……
ཞིང་། བསྡུན་བཅོས་ལས་ཀྱང་དེའང་མཛད་པ་སོགས་དང་མི་འགལ་
ལམ་ཞེ་ན། གོང་བཤད་ལྟར་ཐོགས་རེག་མེད་པའི་ཚ་ལ་བདེགས་པ་
དེ་ཙམ་ལ་མ་བདེགས་པར་རློམ་པའི་ངོར་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་
ཟད་ཀྱི། བདེགས་ཤིང་དབྱད་ན་ནམ་མཁའ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་
པ་ལ་ཚད་མ་མེད་དེ། ནམ་མཁའ་ལ་རང་མཚན་མེད་པས་མིག་ཤེས་
སོགས་དོན་རིག་གི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་སྟེ། འགྲུབ་ན་
གཟུགས་སོགས་སུ་འགྱུར་ལ། རང་རིག་བོས་གྲུབ་ན་ཤེས་པར་
འགྱུར་རོ། །ཇོང་བའི་ཕྱིར་གྲུབ་སྟམ་ན་ཐོགས་རེག་མ་དམིགས་པ་ཙམ་
ཡིན་གྱི། ངོ་བོ་དམིགས་ཏུ་ཡོད་ན་ནམ་མཁར་ཡང་མི་རྟུང་ངོ། །
རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པ་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་གཏེའ་བོ་གང་ཡང་མི་སྲིད་པས་
རྟེན་དཔག་གིས་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ནམ་མཁའ་ཞེས་པ་
ཆོག་ཙམ་བྱག་མར་ལྡུས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་ཆོས་ཀུན་
རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དབེ་ཉེན་
ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་ཏུ་རབ་
བརྟོན་པ། །ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་དོན་འདི་བཏུག་པར་ཐུབ།
ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཐུབ་དང་བྱ་གའི་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་

ཡོད་བའི་སྐྱབས་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་ནི་གོང་དུ་སྨོས་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚད་མས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་……རྟོགས་ཟིན་ན་ནི་དོན་དམ་བའི་ཚད་མས་སྣང་ཡང་བརྫུན་ཏེ་སྐྱབ་མི་……དགོས་སོ། །གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་ཚུལ་ཡང་དེ་འདྲའོ། །དེས་ན་དོན་བྱེད་ནུས་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཐོག་ཅ་……ལོག་བར་བསྒྲུབ་ཅིང་། ཐུན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྲོ་འདོགས་བའི་བདག་གཉིས་ཀྱང་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ལང་ཚོ་ཅན་གྱི་གཟུགས་ལ་མིག་དང་ལྡན་བས་དབྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་བཀག་པས་དངོས་མེད་ཅིར་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཏོ། །དངོས་མེད་ཅེས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་གཞན་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་དེའི་སྐྱ་དོན་ཙམ་ལ་ཐ་སྙད་སྦ་ཆེགས་བྱེད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཤས་མཁའི་མེ་ཏོག་ལའང་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེའང་ཀུན་རྫོབ་དེའི་མཚན་གཞིར་གྱུར་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཏེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དེ་ཙམ་དུ་འདུ་བས་སོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་བཏང་ངོ་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཡོད་ལ། མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་པ་ལྟར་གཟུགས་འཛིན་གྱི་ཤེས་བའི་བདག་ཀྱེན་ཐུན་མོང་མིན་པ་དང་། མིག་ཤེས་ཀྱི་རམིགས་ཀྱེན་དུ་གྱུར་པ་སོགས་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་དམིགས་ཀྱེན་ཉ་གྱུར་བའི་བར་དུའོ། །གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཤེས་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཆོགས་བཅུད་དེ།། བདག་ཀྱེན་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་བའི་རིག་པ་སོགས་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། བག་ཆགས་སྦ་ཆོགས་བའི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་བའི་

གསལ་རིག་ཙམ་དང་། ཤེས་བའི་ཆྱུད་ལ་ངར་འཛིན་པ་གཉིས་ནི་
ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །སྒྲིབ་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་
དངོས་པོ་དེའི་མཚོན་བྱ་རྣམ་འཇོག་གི་ཆུ་ཡིན་བས་དོན་སྒོམ་དབྱེ་ཞིང་དོན་ཐ་སྙད་ལ་མི་ཤོངས་བའི་སྐད་ཀྱ་ལྟོ་ལྷིང་བ བྱམ་
བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཀྱི། མཚན་ཉིད་དེ་དང་ཆོག་
གི་རྣམ་པ་མཚུངས་བའི་སྒོ་ནས་མཐའ་གཞན་ཀྱ་སྒོ་འདོགས་བའི་སྐྱེས་
བྱའི་ཐྱོ་འཇུག་པ་མཐའ་དག་བཏྲོག་པ་ངག་ཆུན་གཅིག་གིས་ཁྱབ་
དགོས་པར་བསམས་ནས་ཆོག་ཇེ་མང་གི་སྒོས་པ་ལྷུར་ལེན་པ་ལས།
མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཚན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ཆོག་གི་སྒོས་བཞིན་དོན་
ཀྱི་གནད་ཟིན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །ཀྱེ་མ། དེང་དུས་ཐུན་པོ་གང་
དག་རང་གིས་དོན་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚུལ་ཡང་དག་མ་ངེས་པའི་དབང་
གིས་ཟློར་ཆོད་མ་ཆོད་ཅེས་སངས་ཀྱས་ཀྱི་བཀའ་ལའང་སྐྱོན་འདོགས་
པར་ཉེ་ནའང་། མཚན་ཉིད་འདི་ལ་དོན་ལྷག་གི་གནད་ཟིན་ཚུལ་ལ་
ཁྱད་ཡོད་ཀྱི། ཆོག་གི་ཚ་ནས་མཐའ་གཞན་དུ་བཏུགས་པའི་སྒོ་བཏུ་
སྒོས་ཀྱི་རི་མོ་འབྲི་བ་ཐལ་ཆེར་ལ་སྐྱིང་པོ་ཅིའང་མེད་ཀྱང་། གཞན་
ཟེར་གྱི་ཆོག་འབྲུ་ཁ་ཤས་བྱམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱགས་སྐྱ་ལ་བཟང་བ་ལྟ་
བུས་ཆོམ་པར་བྱས་ནས། སྤྱོད་ཀྱི་དམ་པ་མཆོག་དག་གི་གཞུང་ལའང་
བརྟས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ཞོ། །ཁྱད་པར་སྤྱང་མ་སྤྱང་
སོགས་གོ་བའི་གནད་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་
གང་ལ་དོན་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་ནི་ཆོག་གང་གིས་ཀྱང་བཟློག་པར་མི་

ནུས་ལ། ཆོག་གི་བརྡོད་ཚུལ་ཅམ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡག་ན་ཐོགས་པའི་ཞགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ནུས་པ་དང་ངསྤྱན་དེ་བརྡོད་བར་འདོད་པའི་རྟེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་རྣམས་དང་སྟོབས་ཀྱི་རྩོད་པ་དག་དོན་ལ་རྟོག་གྱི། ཆོག་གི་བརྡོད་ཚུལ་ཅམ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཀྱང་། བྱིས་པ་རྣམས་ཆོག་ལམ་ཀྱིས་རྩོད་པ་ལ་ནི། ཟླ་ཡི་ནུས་པའི་ལྷགས་ཀྱུ དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན། ཆོག་རྣམས་ཀྱང་བློང་ཆེན་མྱོས་པ་བཞིན་དུ་རང་དབང་དུ་མ་འགྱུར་ཞིང་འཇིགས་པའི་གནས་སུ་ལྟ་དགོས་པས་དེག་ཏུ་དེ་འབའ་ཞིག་མེག་རས་ཀྱིས་བཙའ་བ་རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལུས་སྟོབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་སྦྱིད་དུ་རེ་ཞིག་བཞག་ཀྱིས་དབྱགས་འབྱིན་མི་ནུས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཆོག་གི་འཇུག་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་འཆད་པ་དང་། རྩོད་པ་དང་། རྩོམ་པ ཐམས་ཅད་བརྡོད་པ་མང་ལ་དེའ་ཚུང་གནད་ཀྱི་རྣིག་ས་པ སྐྱེ་བ་བྱལ་ངས་ན། བློ་སྟན་རྣམས་ཀྱིས་དོན་ལ་རྟོག་པའི་སྐོ་ནས་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ཀྱི་ གོ་བ་རྣལ་མ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་ཟབ་མོ་དེ་ཤེས་རབ་ལ་དབང་འབྱོར་བར་ གྱུར་བས། ངག་གི་བརྡོད་པ་རྣམས་ལ་ངང་དབང་ཤུགས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སྐོ་ནས་གཞུང་གི་གནད་རྣམས་ཐམས་འགྱུར་གྱི་ངག་གི་སྒེང་བར་ སྟེལ་ཏེ་ཕལ་ཆོག་གི་སྒོབས་པ་འཇོམས་པའི་ཚུལ་སོགས་ལའང་མཁས་བར་བྱའོ། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་སོགས་ཀྱི་ རྒྱུར་ཆོད་ཚུལ་རྒྱང་རྨད་བྱེད་པ་ལ་ནི། ཁྱབ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱ་བློ་འི་ཐ་སྙད་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གང་ལ་གདགས་པའི་དོན་ཀྱི་ཁྱོག་པ་དེ་ནི་བྱམ སོགས་སུ་

འཇོག་བའི་ཐུབ་མཚན་ཡིན་ལ། དེས་ན་ལྷོ་ལྷོར་བ་བྱམ་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་ན། དེ་བྱམ་བའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་ལ། གདུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་སོགས་ནི་དེའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། གཞི་ལྷོག་རང་ལྷོག་གཉིས་དང་མ་འདྲེས་པ་མཚན་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་རྟེན་ཅེར་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་ལ། གཞི་ལྷོག་གཉིས་ཀ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཁ་ཟས་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཟས་ཀྱི་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཁ་ཟས་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་ཟེར་ན། ཁྱོད་ཀྱི་

ནི་ལ་ནི་དེ་ལས་རིན་ཐང་ཆུང་ངོ་། །འོ་ན་ཤེལ་རྫོན་པོ་ཡིན་ཞེན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེལ་ཕལ་པ་ལས་རིན་ཆེའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཇི་བཞིན་ཀུང་ཟིན་ནི་ལའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཀུན་རྫོགས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་བོ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ།

ཁ་ཅིང་ལྷོ་བ་ཞབས་ཀྱི་ཆ་དང་གཟུགས་རྣྱ་སོགས་བྱམ་བའི་གདགས་གཞི་ཡིན་ཀྱང་དེ་རེ་རེ་ནས་བྱམ་པ་ཡིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་མཚན་གཞིའི་སྐབས་སུ། བྱམ་པའི་དོན་མཐོང་ཡང་ཐ་སྙད་མི་ཤེས་པ་ལ། ཐ་སྙད་སྨྲ་བའི་མཆོག་སྨྲོས་ནས་དག་འགོད་པ་ལྟ་བུ་ལ། གསེར་བྱམ་དང་བྱམ་པ་གཉིས་ཀ་བྱམ་པ་ཙམ་ལྟོག་ཏུ་སྐྲ་ཟྲི་མཐུན་པས། དེའི་ཚེ་གསེར་ཀྱི་ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མཚན་གཞིར་འཛིན་པ་བདེ་ཞིང་། དེ་དང་རིགས་མཐུན་ཀྱང་དེས་འགྲེས་ཏེ། ཀ་བའི་མཚན་གཞིར་ཤར་ཀྱི་གཏུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། །མི་ཏྲག་བའི་མཚན་གཞིར་སྐྲ་ལྟ་བུ་ནི་མིང་ཐ་དད་པས་སོར་གཞག་བྱས་པས་ཆོག་གོ །རྟོག་གེའི་གསང་ཆོག་རྣམས་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལྡན་ཐ་སྙད་བའི་ཚད་མའི་ངོར་བསྟུམ་མེད་བསྟོན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཅི་དོན་དམ་སྟེ་དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །དེ་སྐད་དུའང་འཕགས་པ་ཀློས། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ནི་བཀུར་བྱས་གང་དག་ལས་པ་སྟེ། །དེ་ནི་དབུ་མའི་ཝམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུ་གང་གིས་སྟང་ན།

བཅུག་པ་མ་བྱས་ཉམས་དགའ་བའང་།།

བདག་ཏུ་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་ལ། །
བཅེན་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཡི། །
འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་འབྱུང་བ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཀུན་ཇོག་འདི་རྣམས་འགོག་མེད་དུ་སྣང་བ་དེ་ཏུ་ཚི་ཞེག་གི་དངང་གིས་སྣང་སྟངས་ཀྱི། འདི་ལ་ཏུ་གཞན་ཅིའང་མེད་དེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཁོ་ནའི་ཚུལ་དུ་སྣང་ངོ་ཞེས་སྨོན་པའི། བརྟག་པ་མ་བྱས་ཏེ་ཉམས་དགའ་བ་ཙམ་གྱི་སྣང་ཐ་འདིའང་སྣང་བའི་ཏུ་ལོགས་སུ་མེད་ཀྱི་དེ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཏུ་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་ལ་བཅེན་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་... མ་ཡི་འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་བ་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་གང་ལྟོས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ཅམ་མཁའི་མེ་དོག་བཞིན་དུ་སྟང་མཚམས་ཉིད་ཅིག་ཡང་ཡོས་བྱར་ནམ་ལྟོས་པས་ཁྱབ་སྟེ་དངོས་པོ་རྣམས་ལྟོས་ཏེ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་བཅེན་ནས་འབྱུང་ན། ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་གཉིས་ཀས། ཕྱིའི་ཆོས་ནི་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་བའི་ཚུལ་དུ་རྟེན་རྗེང་ཉམས་... དེ་འབྱུང་ལ། ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྐྱེ་འབྲས་བར་མ་ཚད་དུ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་གང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་པ་ནི་མ་རིག་པ་སྟེ། དེཉང་ཤེས་པ་མེད་ཙམ་མ་ཡིན་པར། དངོས་སུ་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉམ་ལ་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཀྱང་བའི་སེམས་བྱུང་མཚོན་བའོ། །དེ་ཉིད་མཚོན་

ནས་བདག་གཞན་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་དེས་ལས་བསྐྱ་
པ་ནི་འདྲ་བྱེད་པ་དང་། འདྲ་བྱེད་པ་དེས་བག་ཆགས་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ལ་བགོ་ཞིང་ནམ་ཞིག་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཅི་འཕེལ་བ་ ཡ
གྱུབ་པར་བྱེད་དོ། །རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་གཞི་དང་མངལ་
གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུས་པོ་ལྟ་གྱུབ་
ལ། མིང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་
འབྱུང་ཞིང་། སྐྱེ་མཆེད་དེ་ཡོད་ན་ཡུལ་དྲུག་པོ་དང་ཐུབ་བའི་རེག་པ་
འབྱུང་ངེས་ལ། རེག་པ་ན་སིམ་གཉུང་བར་མའི་ཚོར་བ་ངེས་པར་སྐྱེ་
ཞིང་། ཚོར་ན་ཇི་མི་སྙམ་དུ་འཛོག་པ་མི་སྲིད་པར་སྲེད་པ་འབྱུང་བ་དང་།
སྲེད་པ་སྐྱེས་པ་ན་དེ་ཙམ་དུ་མི་བཞག་པར་གང་སྲེད་པའི་ཡུལ་དོན་དུ་
གཉེར་ནས་དང་དུ་བླང་བའི་ལེན་པ་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་དང་དུ་བླང་ཚོན་
ཚོད་ལས་བསགས་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྲིད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ལས་དེ་ཟམ་
ཡང་བར་མ་དོར་ཚུན་ཟ་བ་མེད་པས་དཀར་ནག་གི་ཟུར་དང་རྩྭན་པར་
མཐོ་རིས་དང་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ བ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྐྱེས་
ནས་བཙམས་ཏེ་རིམ་པས་ཟུན་འགྱུར་བའི་ཚེ་བ་དང་། ཟུན་འགར་
བའི་འཆི་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་མི་དཀའ་བའི་ཚ་ནས་འདྲ་བར་ཤི་ཞེས་
བྱ་ཞིང་། དེ་རྣམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ལས་དང་རྟྭ་བསྟལ་གཉེན་པོ་
འདྲ་ལ། དེ་དག་ཐན་ཚོན་ཟུན་འབྱས་སྲུ་གྱུར་ནས་སྲིད་པ་རྣམ་ཐར་
འཕོར་ལོ་སྐྱར་ཟུན་མི་ཆད་དུ་འཕོར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་སྡུང་དུ་རྩུང་
བ་ཡང་མི་སྲོང་བའི་ཟུན་ཞེག་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

སྡོང་པ་ཁོ་ནའི་ཚོས་རྣམས་ལས། །སྡོང་བའི་ཚོས་རྣམས་འབྱུང་བར་
མཛད། །ཁོར་དོན་མར་མེ་མེ་ལོང་ཀུ། །མེ་ཤེལ་ས་བོན་སྐྱུར་དང་ཐྲུས།
ཕྱུང་བོ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡང་། །མི་འཕོ་བར་ཡང་མཁས་དོོགས་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་ལྟར། གང་གིས་ཁོར་བྱིག་པ་གཉིག་ཁྱི་
གི་ཡང་ཡིད་ལ འཇག་བར་བྱུར་ན། ཐ་རོལ་པོ་འི་ཡིད་ལ་ཡོད་ཀྱི་
མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཡིད་ལ་འཕོས་པ་མ་ཡིན་ལ།
ཚུ་རོལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁར་དོོག་དེ་ཤེས་པའི་ཚེ་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཁར་དོོག་གྱི་སྐྱ་ལ་
བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་མེད་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱུང་པོ་རྣ་
མ་ཕྱི་མར་འཕོས་པ་མ ཡིན་ཏེ་དོོག་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་
སྐྱ་མ་ལ་མ་བརྟེན་པར་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ।
དེ་བཞིན་མར་མེ་ལས་མར་མེ་མཆེད་བ། མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྙན་
ཤར་བ། རྒྱ་ལས་རྒྱ་ཡི་འབྱར་གཤོང་གི་རྣམ་པ་འབྱུང་བ། མེ་
ཤེལ་ལས་མེ་མཆེད་བ། ས་བོན་ལས་སྐྱུ་གྲུ་སྐྱེ་བ། སྐྱུར་བའི་ རོ་ལས་
འགྲམ་ཆུ་སྐྱེ་བ། སྐྱ་ལས་སྐྱ་བརྙན་འབྱུང་བའི་དབེ་རྣམས་བཞིན་དུ། ཕྱུ་འབྲས་བྱར་འཕོས་ཏེ་ང་ བོ་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། འབྲས་བྱ་ཕྱུ་
སྐྱ་མ་ལ་མ་བརྟེན་པར་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར། ཕྱུ་མེད་ན་འབྲས་བྱ་སྐྱ་
བ་མི་སྐྱིད་ཅིང་། ཕྱུ་ཚང་ན་འབྲས་བྱ་སྐྱོག་པ་མི་སྐྱིད་པའི་ཏེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ཞི་ཡིན་ལུགས་ཇི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་ནོར་བར་སྐྱ་བ་ནི་དགེ་སྦྱོང་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཁོ་ནའི་ཐུབ་ཚོས་ཐ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱུ་དེ་དག་གི་

འབྲས་བུ་བསྒྲིད་ཚུལ་ཡང་དངོས་པོ་ལྟ་ཤས་བའི་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་
མི་ཁྱབ་པས་ཆུ་སོ་སོས་འབྲས་བུ་སོ་སོ་བསྒུ་མེད་དུ་སྒྲིད་ནའང་། དོན་
ལ་བསྒྲིད་བྱ་སྒྲིད་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་སྐང་སྟོང་ཉིས་ཚོགས་ཞེག་ཡིན་ཏེ།
འདི་ལྟར་ཆུ་དང་འབྲས་བུ་ཟུང་ནའང་བསྒྲིད་པར་མི་འགྲུབ། མ་ཟད་
ཤར་བསྒྲིད་པར་མེ་འགྲུབ་ལ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་བའི་བསྒྲིད་ཚུལ་མི་
སྲིད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཆུ་འབྲས་བསྒུ་མེད་དུ་སྐང་བ་ཆེས་འགྲུབ་བའི་
ཚུལ་ནི། ཆུ་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འདི་བསྒུ་མེད་དུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བ་
དེ་ཙམ་ཡིས་ཆོག་པ་ལས། འབྱུང་ན་ཇི་ལྟར་འབྱུང་། འབྱུང་བའི་
ཆུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ལ་སོགས་བའི་འགྲུབ་པ་ཆ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
མེ་ཚ་བ་ཡིན་པ་དངོས་པོ་ལྟ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཡིས། དེ་ཚ་བའི་ཆུ་མཚན་
ཅི་ཞེས་འགྲུབ་པ་ལོགས་སུ་ཆོམ་དགོས་པ མིན་པ བཞིན་ནོ། །དེས་ན་
དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་གཞན་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་
གཞལ་བ་ནི་ཚད་མངམ་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་དེ་ལའང་ཡུལ་
ཆུ་འབྲས་ང་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་གཞལ་བའི་ཆ་ནས་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཞེས་
པ ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་གསུམ་གསུངས་ལ། གཞལ་བྱ་དེ་དག་ལ་ཐྱོ་
འདོགས་པ་བཅད་ནས་དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཐྱོན་ཅི་མ་ལོག་པར་
བྱེད་པ་ལ་འཐད་པ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ཞེས་གསུང་ཞིང་། དེ་ལ་ཡུལ་
མངོན་སུམ་དུ་ཐུབ་པ་འཇལ་བྱེད་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། ཁྱོག་དུ་
གྱུར་པ་འཇལ་བྱེད་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། རྗེས་དཔག་
ཀྱང་ཡུལ་ཁྱོག་གྱུར་དེ་དགོག་ཤུས་ཀྱི་ཆུ་མཚན་ཅག་གྱི་ཆོས་ཚད་མས་····

བཟློང་བ་ཡིན་བས་མཐར་མངོན་སུམ་ལ་གཏུགས་ཤིང་། མངོན་སུམ་དེལང་ཚོས་ཉིད་ལབལ་ཞིག་ལ་གཏུགས་དགོས་ཏེ་འདི་ལྟར་བྱ་བྱེད་……ལྟོས་པ་གཅིས་ཀྱང་དངོས་པོ་འི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་བས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཁོ་ནར་འདུ་ཞིང་། དེས་ན་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོས་ཐག་གཅོད་ཅིང་ཟད་སར་སྐྱེལ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། དེར་ངྲྀ་ཅས་དེ་ཕན་ཚད་འཐད་པ་གཞན་སྐྱབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་ཚ ངའི་ཆ་མཚན་བཤད་དུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་འི་ཆོས་ཉིད་དང་མཐུན་པ་དེ་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་འི་ཡིན་ལུགས་མ་ནོར་བར་གཞལ་བ་ཡིན བས་དེ་རིགས་པ་བ་ཞེན་…ཀྱིས་འཕྲོག་ཏུ་མེད་བའི་དོན་ཡིན་ལ། ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་མེའི་རང་བཞིན་ཚ་བ་ལྟ་བུ་ཀུན་ཇོག་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དམ་ཡིན་ལུགས་དང་། མེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དམ་ཡིན་ཞུགས་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་ཚད་མ་གཉིས་པོ་འདི་ཟུང་དུ་ཆོགས་པས་དངོས་པོ་འི་ཡིན་…ལུགས་མ་ནོར་བ་གཏན་ཚིགས་ལབས་པ་ཡིན་གྱི། ཆོག་ཀྱང་རེ་རེས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་གསུངས་པའང་བདེན་པ་གཉིས་པོ་འདི་ལས་བརྒམས་ཏེ་དངོས་པོ་འི་གནས་ཚུལ་མ……ནོར་བར་དོན་བཞིན་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་དགོས་པ་ནི་ཤཱཀྱའི་རིང་ལུགས་མ…ནོར་བ་ཡིན་ཀྱི། སྤྱིར་རིགས་པས་དབྱད་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཚད་

མ་སོགས་ནང་རིག་པ་ལ་མི་མཁོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། དབྱད་གསུམ་དྲྭ་བ་ལའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཚད་མའི་ནུང་བྱ་ཕྱན་སྲུམ་ཆོགས་པ་... ཉམས་སུ་བསྟར་བ་ལ་བར་དུ་གཅིད་བའི་བདུད་ཀྱི་གཉང་ཆོག་ངེས་ཚིག་ལེའུ་ལས་ཚེགས་པོ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དཔོས་པོ་ཉི་གཞས་ལྟུང་མ་ནོར་བར་གཟིགས་ནས་བཅུ་བས་གཞན་ལ་རྟེས་སུ་བསྟན་པའི་དོན་... ལ་ཅེས་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྐོ་རིགས་པ་ལ་སྣང་པའི་ཆོག་འདི་ལ་བདེན་ཚ་... ཞིག་སྲིད་ན་ཕྱི་ཅི་ལོག་གི་ཆོག་གཏན་ནས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ །དེས་ན་རིགས་པའི་གྲོས་ཐག་གཅོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་དགོས་པ་ཚད་མ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་སྐྱོར་བདང་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྐབས་འདིར་རྒྱུ་འབྲས་ལ་དབྱད་པའི་ཚོར། འཕགས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དུས་ཡུན་རིང་པོས་ཆོད་པས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་འབེལ་སྐྱལ་བའི་དོགས་པ་སྐྱེས་ནས་དངོས་པོ་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་པར་འབེལ་བར་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་དང་ཚུད་མི་ཟ་བའི་ཐུས་ལ་སོགས་པ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། དབྱ་མ་པ་ནི་འབེལ་ཙམ་དུ་སྐྱ་བ་ལ་དེ་གཉིས་བར་འབེལ་བའི་ཐུས..... གཞན་ཅི་འང་མི་དགོས་པར་ལས་སྟོན་སོང་གིས་གང་དུ་ཆོས་པ་ཚང་བའི་རྒྱུད་དེར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ཐུབ་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལས་ཏན་ཏོན་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ཏུ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་རོ།

འབྲས་བུ་ལྷ་བུ་ཐུབ་བར་མ་ཚད་དུ་མ་བྱང་བ་ཡིན་པས་ཟུ་འབྲས་སྲུ་མི་
རྟུང་བ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་དེ་གཉིས་མཁོ་མཉམ་པར་ཤེས་ང་ནི་ཁོ་
བ་འཁང་ཆེ་ཤོས་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ས་བོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྲུ་གུ་
སྐྱེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ས་བོན་
ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། མེའི་ར་ང་བཞིན་ཆ་བ་བཞིན་ནོ། །
དེས་ན་ཀུན་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དེས་ར་ང་འབྲས་མི་སྐྱེད་པའམ། འཇུལ་
པར་བསྐྱེད་པའམ། ཐུག་མེད་དུ་སྐྱེད་པ་སོགས་མིན་པ་ནི།
དངོས་པོ་ཞི་ཆོས་ཉིད་དོ། །དེས་ན་སྲུ་གུ་དེ་ས་བོན་ཞེས་ཐ་བ་ཙམ་
སྐྱེའམ། འོན་ཏེ་མ་ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ་བཏགས་ན་གཉིས་ཀ་འང་མི་
འཐད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཀུ་ས་བོན་གྱི་སྐད་ཅིག་སྐུ་མ་སྟོན་དུ་སོང་
པ་ལས་སྐྱེ་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེའང་ཀུ་སྟོན་སོང་གི་ས་བོན་དེ་སྲུ་གུ་
སྐྱེད་པའི་བྱུང་གདགས་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་སྟེང་གི་དངོས་པོ་མ་ཞིག་པ་
དང་། དངོས་མེད་ཞིག་པ་གཉིས་ཀ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་གང་རུང་གིས་
བསྐྱེད་པར་མི་རིགས་དེ། སྲུ་གུའི་བྱུ་ས་བོན་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེའི་
སྟེང་གི་གཟུགས་ཀྱི་ཆའམ་དངོས་མེད་ལས་ལྷོག་པའི་ལྷོག་ཆ་ལྟ་བུ་མེ་
ཤེ་ཀུང་པ་བྱུ་རྩ་མི་གཞག་པ་བཞིན་ནོ། །ཕྱོགས་དུས་ཀྱི་ཆ་ཕྱི་སྟེ་བྱུང་
བཞག་ན་དམིགས་སུ་བཀར་བ་དེ་ལས་གཞན་བྱུང་མི་རྟུང་བའི་ཐ་སྙད་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཇིག་སྟེ། བྱམ་པ་ཞེས་པ་གཟུགས་རྟུལ་ཁོ་ན་ཡིན་
ཟེར་བ་ལྟ་བུ་དང་འདྲ་ལ། དེས་ན་བྱུ་འབྲས་ཐུབ་མཐུ་ཐུབ་གང་དུའང་མི་
རུང་མོད། བྱུ་ཡིས་འབྲས་བུ་འཕེན་པ་མི་བསྟུ་བ་ཆས་ཉིད་དེ། དཔེར་

ཀ།། ཅི་ཟྲིའི་གཟུགས་བརྙེས་ཆུ་ལ་ཤ་ན་ལ་ཅི་ཟྲ་དངོས་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ པ རྣམས་སྣང་ཞིང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་བརྙེས་ཟད་མ་ཟད་ཀྱི་འཐད་པ་བཟལ་ཡང་མངོན་སུམ་སྣང་བ་དེ་དབང་བྱས་ནས་ཆུ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་ཡང་བརྗེན་ནས་འབྲུང་བ་དེ་འདྲའོ། །ཞེས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཆུ་ཅི་ཀྱི་རྟགས པས་འབྲས་བུ་འབྲུང་བ་དེའི་འབྲུང གི་ཚོས་ཅིད་ཡིན་པ་ཙམ་ལས་འདས་ནས་ཇི་ལྟར་ཁས་ཟློང་སྟེ། ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ། ལས་ལས་འབྲས་བུ་འབྲུང་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་ཞེག་མ་ཞིག་ཚམ་ཡེ་ན། མ་ཞིག པ་ལ་ཆུ་འབྲས་དུས་མཉམ་ཀྱི་སྐྱོན་སྤྲུལ་བཤད་ལྟར་བཞིག་པ་ལས་སྐྱེ་ན་ས་མུག་གི་བར་དུ་ཞིག་པ་སྐད་ཅིག་མས་ཆོད་དས་ཆུ་འབྲས་ཆུན་མི་ཆད་དུ་མི་འབྱུང་བའི་སྐྱོན་ཡོད་ལ། བར་དེན་ཞིག་པ་སྐད་ཅིག་མས་མ་ཆོད་ན་ཆུ་ཞིག་བར་ཡང་གཅིག་ཏུ་རྒྱུན་ཆད་པ་ཞིག་དང་པོ་དེ་མ་ཞིག་བཞིད་དུ་མྱུ་གུ་སྐྱེད་དམ་ཞིག་པ་ཡིན་ན་ཆུ་ཞིག་པ་དང་འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་གཅིས་དུས་མཉམ་བས་མི་འཐད་ལ། གཅིས་པ་ལྟར་ན་ཞིག་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་འགའ་ནས། ཡང་ཞིག་པ་སྐད་ཅིག་གཅིས་པ་འབྱུང་ལ། དེ་དང་མྱུ་གུ་དུས་མཉམ་ན་ཆུ་འབྲས་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བས་མི་འཐད་པས། དེ་ལྟར་ན་མཐར་ཞིག་པ་གང་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་ལ། ཞིག་པ་སྐད་ཅིག་མ་མིན་ན་ནི་རྟག་དངོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ནས། ཡང་ན་ནི་དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ཆུར་ཡང་གལ་ཏེ་ངོ། །དེ་ལྟར་ན་སྣབ་འགགས་སུ་ཆུག་ནའང་ཞིག་པ་དག་གིས་གོ་བཀག་ནས་མྱུ་གུ་ནམ་

ཡང་མི་སྐྱེ་བར་ཞིག་པ་སྟིད་མཐར་ཐུག་བར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་།
གཞན་ཡང་ཆུ་འབྲས་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཆུན་ཆད་དེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཏན་
མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དཀའ་འགྲེལ་ལས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར།
ས བོན་ཞིག་པ་དང་མ་ཞིག་བའི་ཚ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་.....
ཐས་ཆུ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་འདི་ཙམ་ལ.....
ཡིད་ཆེས་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ས་སྤུག་ལྟ་བུ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཆུ་ཞིག་ནས་
སམ་འགགས་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཅེས་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཆུ་ཉིད་འབྲས་...
བུའི་དུས་ན་མ་འགགས་པར་ཡོད་པ་བསལ་བའི་ཚ་ནས་བཞག་པ.....
ཙམ་སྟེ། ཆུའི་སྐད་ཅིག་ལོག་པ་དང་འབྲས་བུའི་སྐད་ཅིག་སྐྱེ་བ་གཉིས།
ཀྱི་བར་གཞན་ཀྱིས་མ་ཆོད་པར་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པ་བརྟགས་ན་དབེན་པ...
ཡིན་ཀྱི། སྔར་ཀྱི་ཆུ་ཉིད་མ་གཏོགས་པར་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཤུས་ཀྱི་ཞིག་
པ་ཞེས་ཆུ་གདགས་པའི་ཤུལ་ན་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ཅིའང་མེད་དེ།
འབྲས་བུ་རྣམས་ཆུ་སྔོན་སོང་ལས་སྐྱེ་ཡང་སྔོན་སོང་ཞེས་ཆུ་ལས་གཞན་
པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཤུས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅིའང་མེད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་སྣང་གཞི་བདེན་སྟོང་དུ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཆུ་མེད་ཀ། །
རྟང་མེན་ཞེས་བའང་ལེགས་མ་ཡིན། །
གལ་ཏེ་འདི་ཡི་ཉེར་ལེན་པ། །
ཡང་དག་ཡིན་ན་དེ་སྐྲོས་ཤིག །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་སྟར་དང་བཞིན་ཆང་ཟད་མེད་བཞིན་ཆུ་

དང་འབྲས་བྱའི་ཚུལ་དུ་འགོག་མེད་དུ་སྣང་བ་དེ་ཕྱིར་ཆོས་འདི་དག་ཀང་
བཞིན་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དངོས་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
འདི་ལྟར་མངོན་སུམ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཀུན་རྫོབ་འདི་དག་ལ་སྣང་....
གཞིའམ་རྒྱུ་བདེན་པ་ཞིག་མེད་ན། འདི་ལྟར་སྣང་དུ་རུང་བ་མིན་ཞེས་
བརྗོད་བཞང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་འདི་ཡི་སྣང་
གཞིའམ་རྒྱུ་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡང་དག་ཡོད་པ་ཙམ་ན་དེ་
སྐྱོས་ཤིག་དང་རིགས་བས་གནོད་པ་མེད་པར་གྲུབ་ན་དེ་རྒྱུ་ཡིན་པར...
བདག་ཀྱང་ཁས་ལེན་མོད། གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་བས་
ཤེས་བྱ་ཡིན་ནོ་ཅོག་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་གྲུབ་རྟེན་པ་དེས་ན་རྒྱུ་བདེན་
པ་ལ་བཞག་པར་མི་ནུས་སོ། །དེའང་འཕགས་པ་ཀླུས། སྔགས་
དང་སྨན་དང་སྒྱུ་མའི་དཔེའི་ཚུལ་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་གྲུབ་པའི་ཆོགས་སུ...
བཅད་པ། ཡི་གེ་གཅིག་སྔགས་གང་ཨང་མེད། །ཅེས་པ་ལ་
སོགས་པ་ཐ་སྙད་གྲུབ་པ་ལས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དངོས་སྐྱེ་
བ་དག་ནི་སྔལ་མ་མེད་པའི་སྔམ་བུ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་སྔོ་ཚོགས་ལ....
སྣང་བའི་རྒྱུ་མེད་ན་སྣང་མི་རུང་བར་བསམས་ནས། རྣལ་དང་ཤེས་
པ་ཚ་མེད་དམ། གཉེས་སྦྱོང་གི་ཤེས་པ་སོགས་སྣང་གཞིའམ་རྒྱུ་ཉེར་
དུ་ཁས་ལེན་ཅིང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཤིང་རྟའི་ཡན་
ལག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྟགས་པ་བཞིན། ཐུང་བོ་རྒྱུར་བྱས་ནས་
སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྨི་ལམ། དབྱ་
མ་པ་ནི་སྣང་བའི་གཞིར་གྱུར་བའི་བདེན་པ་ཞིག་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས.....

སྡང་བ་མི་འགག་པར་ཤར་བར་མཐོང་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་
ལས་རང་སྡང་བར་འདོད་དེ། གཟུགས་བརྙན་སྟོང་གཞིན་དབང་པོ་ཅི་
སྨོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེའང་
བྱིས་པ་ལས་དང་པོ་བའི་བློར་སྟོང་པ་དང་སྡང བའམ། ཡོད་པ་མེད་
པ་འདི་གཉིས་ཐག་རྐྱེན་སྐང་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཅིག་གཅོས་གཅིག བཀག་
པ་ལྟ་བུ་ལས་འཆར་མེ་སྤྲིད་པས་ཟུང་ཆུང་པར་རྟོགས་དཀའ་ནའང་།
ང་བོ་ནི་མདུན་དུ་བཞག་པའི་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་གཅིག་དུ་བྱལ་གྱི་
རིགས་པས་དབྱད་ཚེ་རང་བཞིན་གྱུབ་པ་དུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་མཐོང་
ཀ།། སྟོང་བ དེ་དུ་ལྟ་དབྱད་བའི་དུས་ན་བྱང་གི་སྐུ་ན་མེད་པ་ལྟ་བུ་མ་
ཡིན་པས བྱམ་པ་དེ་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དུ་སྡང་བའི་སྐབས་ནའང་
རང་བཞིན་མེད་བའི་ངང་ཚུལ་ལས་ཆུང་ཟད་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་པས་
སྟོང་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་སྡང་བ་སྟེ་ཡེན་སྲིད་གཟུགས་སྡང་བ་ཡིན་ཏེ་ཐུག་པ་
ཞིན་བར་འཇིས་ཤེས་བསྒྲེད་དགོས་ཏེ། སྒྲིབ་བདེན་མེད་ཀྱི་རིགས་
བས་སྟོང་བར་རྟོགས་པ་སྟེ་ཡང་། སྟོང་པ་དེའི་འབྲུང་དུ་འཆར་ང་ལ་
ཡིད་ཆེས་ཐོབ་དགའ་བ་ཡིན། དེ་ཐོབ་ནས་མདོ་སྡུགས་ཧམས་ཅད་ཀྱི་
ལྟ་བའི་རྩང་འགྲིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྡང་གཞི་ཐད་ཀར་བདེན་
མེད་རང་ཐལ་དུ་ངེས་ཤེས་བའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ནས་སྡང་བ རྟེན་འབྲེལ་
མེད་དུ་འཆར་ཚུལ་མཐོང་བ་འདི་རྣམ་པར་གཅད་ཐུབ་པས་ཐམས་ཅད་
ཅོ།། །།

གཉིས་པ་རྩོད་སྤོང་ལ། ཁྱོན་ཀ་ཤེད་བའི་ཚུལ་མདོར་བསྟན། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐས་ཆོལ འཇོམས་ཤུས་པ་དང་། ཚུར་ལ་གང་གིས་མི་ཚུགས་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ།

དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ནི། ।
རིགས་པའི་ལམ་གྱི་རྗེས་འབྲངས་པར། ।
གཞན་དག་འདོད་པ་སེལ་བར་བྱེད། ।
དེ་ཕྱིར་ཆོལ་ངན་གནས་མེད་དོ། ।

ཞེས་འདི་ལྟར་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་མ་ཉོར་བ་ཡི་ཚུལ་ནི། དངོས་སྟོབས་གྱི་རིགས་པའི་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པར་བྱས་ནས། གཞན་སེར་སྐྱ་བ་ལ་སོགས་དངོས་པོ་ཉི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པ་དག་གིས་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་སོགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཐ རོལ་ཏུ་ཆོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་བ་ངན་པ་དག འཇུག་པའི་གནས་མེད་ཅིང་གོ ..... སྐབས་མེད་པར་འཇོམས་ནས་ཏེ། སྤྲིན་མེད་པའི་མཁའ་ལ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་བའི་མདུན་ན་ཐུན་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྐྱ་བ་སེར་སྐྱ་པ། མེད་པར་སྐྱ་བ་བྱེ་བག་པ། གཉིས་ཀར་སྐྱ་བ་གཅེར་བུ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་གི་འདོད་པ་དངོས་པོ་ཉི་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པས་ཚད་མ་མེད་ལ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་ལྡན་ ..... པས་ན་དེ་དག་གི་འདོད་པ་སེལ་བ་ལ་ཆོགས་མེད་ཅིང་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་

དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ།

ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །

ཁས་མི་ལེན་པ་གང་ཡིན་པ། །

དེ་ལ་ནན་དུན་ལྡན་པས་ཀྱང་། །

ཅིར་ཡང་བྱན་ཀ་བྱར་མི་ནུས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་བྱིས་པའི་གནས་སྐབས་ནས་བཟུང་སྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་ཚོང་བ སྟང་ཙམ་ངན་ཚེད་ཀྱི་དེན་འབྲེལ་ནི་བཀག་པ་མེད་ལ། དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་ཐོ་ས་གྲུབ་པ་ཅིའང་མེད་པ་ཡིན་པས། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་སྣང་བ་དང་། མེད་པར་སྣང་བ་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་མཐའ་བཞིའི་ཚོགས་གང་ཡང་····

ཁས་མི་ལེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྨྲགས་བཅའ་བའི་བས་མ་པ་དྲག····

ཡོས་ཀུན་ནས་བསྡུངས་ཏེ་འབད་པ་ནན་དུན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་ཀྱང་། ཅིར་ཡང་བྱན་ཀ་བྱར་མི་ནུས་ཏེ་ནམ་མཁའ་འབིགས་པར་འདོད་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་བརྟག་ནས་རང་ཉིད་ལྟ་ཀུན་དང་ཏུ་བྱ་བའི་དབྱ་མའི་ལམ་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་ཆོས····

ཐམས་ཅད་ངོར་ཡོངས་ཀྱི་མེད་ན་ནམ་མཁའི་མེ་དོག་ལྟ་བུ་ལས་མཐོང་ཐོས་

བྱེ་བྲག་ཤེད་པ་འཕགས་འཕགས་མིན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་གྲུབ་བའི་

མཐའ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་འགལ་སྐྱམ་བའི་ཀློག་ཀ་བྱེད་པ་ནི་སྨྲོང་

བོ་ཅིའང་མེད་བའི་ཚོགས་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་སྐད་དུའང་འཕགས་པ་ལྷས། གང་གི་ཐུགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། །མེད་དང་ཡོད་མེད་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཀློག་ཀ་བྱ་བར་ནི། །ཡུན་རིང་དུའང་བརྟེད་མི་ནུས།། །།ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཐ་ཅིས་པ་ཆུས་བར་བཤད་པ་ལ། དོན་དམ་ལ་རྩོད་སྤོང་དང་། ཀུན་རྫོབ་རྩོད་སྤོང་གཅིས། དང་པོ་ལ། མཐའ་བཞིའི་སྤྲོས་བྲལ་ཀྱི་དོན་དམ་ལ་ཁས་ལེན་མེད་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། ། དང་པོ་ལ། ཁས་ལེན་དང་བཅས་པ་རྣམ་གྲངས་བའི་དོན་དམ་བཤད་པ་དང་། ཁས་ལེན་ཀུན་བྲལ་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་བཤད་པ་གཅིས། དང་པོ་ལ། རིགས་པ་དང་ལྡང་གིས་ཀུབ་ཚུལ། དེའི་སྐྱོན་དན་གཅིས། དང་པོ།

དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་ཉིད་དུ་ན། །
དངོས་པོ་གང་ཡང་གྱུར་པ་མེད། །
དེ་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས། །
ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་གསུངས།།

ཞེས་གསུངས་དེ། གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་གཅིག་དུ་མར་མེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་ན་དངོས་པོ་གང་ཡང་གྱུར་པ་མེད་པ་དེ་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་གསུངས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་ཡང་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།

མཚོས་བསྡུན་པ་ལས། གང་དག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་བ། དེ་དག་དངོས་ཀྱིད་ཙིའང་མེད། །གང་དག་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། དེ་དག་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་མེད། ཅེས་དང་། བློང་བོ་དེ་རྣལ་ཀྱི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡི། །རྟོག་དེ་གང་ཡང་མི་དམིགས་ན། འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ། །བྱིས་པ་དག་ནི་འབྱུང་བར་འདོད། ཅེས་དང་། དཀོན་མཆོག་འབྱུང་གནས་ཀྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རང་བཞིན་མེད་པས་གཞན་ཀྱིན་ཐེ་ཚོམ་འགྱུར། །རང་བཞིན་མེད་པས་གཞན་ཙོས་ཐེ་ཚོམ་དཀྱིལ། །ཀྱེ་འདི་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྡུན་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཡང་སྤས་མཐའ་བ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ ཉ་རྟག་ངས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འཇུག་པ་སྟོན་པས་བསྡུན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལ་མ་རིག་པ་ནི་མ་རིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་མཚོས་སོ། ཞེས་ང་ཉ་སོགས་པས་ཀྱི་ཆེར་བསྡུན་པ་དང་། ཡང་། ཚོས་འདི་དག་རྟག་ངམས་ཅད་ནི་དུས་གསུམ་དུ་མཉམ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པ་སྟེ། འདས་པའི་དུས་ནམའང་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་སྟེ། ཆོས་ཀང་ལ་རང་བཞིན་མ་མཚོས་པ་དེ་ནི་འདས་པ་མ་ཉགས། མ་འོངས་པ་མ་ལགས་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དྲུས་གསུམ་དུ་བདེན་པའི་སྟེ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ན། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་ལ། །

རང་བཞིན་ཆུ་ངན་འདས་པ་ཞེས། །མགོན་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་བཤད། །ཅེས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ཉིད་ལེགས་པར་བཤད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་གཟོད་མ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ཞི་ཞིང་། དཔལ་བྱང་བའི་དུས་ན་མ་སྐྱེས་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདས་པའི་དུས་ནའང་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཆུ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ་ངོ་བོ་མེད་པའི་སྐད་དུའོ། །འདིས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རིགས་བས་གང་གྱིས་པ་དེ་ནི་དོན་བཞིན་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ ཪངས་ཆུས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ལ། གང་སངས་ཆུས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་རིགས་བས་གྱིས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྨྲ་དོན།

དམ་པའི་དོན་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། །

འདི་ནི་དམ་པའི་དོན་ཞེས་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚྭས་ཕྱེ་བའི་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་མེད་ཀྱང་འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་དུ་ཐ་སྙད་དམ་ཀྱན་རྫོབ་པ་གོང་ཁ་གོས་པ་ཡིན་ཀྱི། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དམ་པའི་དོན་ནམ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་པ་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་མིང་རྒྱུ་ལ་བདགས་པའི་ཚུལ་དུ་བདེན་ཡོད་ཀྱི་ལྟོག་ཕྱོགས་བདེན་མེད་ཀྱང་པ་འདི་ལའང་ནི་དམ་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་བར་བཟོད་ནའང་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་མམ་བདགས་པ་

བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པ་མཚན་ཉིད་པ་ནི་མེད་ཀྱང་ཚམ་མ་ཡིན་དེ། མཐའ་བཞིའི་སྤྲོས་བྲལ་ཡིན་ནའང་གཞན་སེལ་གྱི་རྟོག་བའི་ཚྭ་ཡལ་ནས་བའི་དངོས་པོ་ཞི་བདེན་མེད་ཚམ་པོ་བ་རྣམ་གྲངས་བའི་དོན་ངམ་འདི་མེད་ན་དོན་དམ་ཆེན་པོ་རྟོགས་བའི་ཐབས་མེད་ལ། དེ་རྟོགས་ཏེད་ཀྱི་ཐབས་སམ་རྒྱུ་ཡིན་ཅིང་དེ་ལ་གཏོགས་པ་ཡིན་བས་དོན་དམ་ཞེས་བརྡ་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། དབྱ་མ་སྟིང་པོ་ལས། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་ཀྱི་སྐས། །མེད་བར་ཡང་དག་ཁང་ཆེན་ཀྱི། །སྟེང་དུ་འགྲོ་བར་བྱ་བ་ནི། །མཁས་ལ་རྣང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དགག་བྱ་བཅད་ཚམ་ཀྱི་བདེན་སྟོང་མེད་དམ་ཀ་ཆ་དང་། ཅེན་འབྱུང་གི་ཆ་སོ་སོར་རང་ས་ན་མ་འདྲེས་བར་ཡོད་པ་ཟུ་བྱའི་ཕྱིར་ན་ཡུགས་དེ་ལ་འཇོན་བའང་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཡོད་ལ། དེའི་ནང་གི་བདེན་མེད་ཀྱི་ཆ་དེ་གནས་ཡུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་དམིགས་བའི་ཟློའང་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་གཞིའམ་གནས་ཡུགས་སྟང་སྟོང་བྱང་འཇུག་མིན་ཞིང་སྟོང་ཆ་ཁོ་ནའི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་ཞིང་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡང་འཇིན་བའམ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་འདའ་བ་མི་སྲིད་ལ། རྣམས་བས་བདེན་གྲུབ་ཙམ་མཁས་བཀག་བའི་བདེན་སྟོང་གི་ཤུལ་ན་མི་འགོག་རྒྱུའི་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་རང་མཚན་མེད་པ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་མི་འགོག་ཀ། ཕ་སྐྱེད་བདེན་པ་བས་དབྱད་བཟོད་དུ་ཐལ་བ། དོན་དམ་བའི་སྐྱེ་བ་མེ་ཁེགས་པར་ཐལ་བ། འཕགས་བའི་མཉམ་གཞག་གཞན་དང་ཡོ

བོ་ཏི་འཇིག་རྟེན་གཡ་བ་གསུམ་གྱིས་གནོད་པས་ན་རང་མཚན་ཉིས····
བྱུབ་པ་དང་། བདེན་སྡོང་དུ་བཞག་བཅང་ཐ་སྙད་ཙམ་སྟེ་གནས་ལུང་
ལ་སྡང་སྡོང་དབྱེར་མེད་དུ་བྱུབ་བོ། །དེས་ན་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
དབྱ་མ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་དེ། ཚུལ་འདི་ལྟ་བུའི་
ཡམ་ལ་མ་བརྟེན་པར་རྟོགས་དཀའ་བ་མིན་ནམ་ཟླ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ལེའུ་
བར་སོམས་ཤིག །

གཉིས་པ་རྣམ་གྲངས་མིན་པ་ལ་མདོར་བསྟན། ཅུས་བཤད་
གཉིས།། དང་པོ།

ཡང་དག་དུ་ན་སྟོས་པ་ཡི། །
ཚོགས་རྣམས་ཀུན་ལས་དེ་གྲོལ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་ཡོད་པ་དགག་པའི་དོན་དམ་དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་དོན་དམ་དངོས་མ་ཡིན། མཐར་ཐུག་པའི་དོན་དམ་མཚན་
ཉིད་པ་དེ་ལས་བོགས་དབྱུང་དུ་མི་སྲིད་པ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། དངོས་
པོ་དགག་བྱ་རྣམ་བཅད་འདི་ནི་ཡོད་པ་བསལ་བའི་གཞན་སེལ་རྟོག····
པའི་གཟུགས་བརྟགས་ཙམ་ཡིན་པས་སྟོས་པ་ལས་མ་འདས་ལ་ཡང་དག་
པ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་ན་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་ལ་སོགས་པའི་མཐར···
འཛིན་ཀྱི་སྟོས་པ་ཡི་ཚོགས་རྣམས ཀུན་ལས་ཀྱང་། དོན་དམ་མཚན་
ཉིད་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོད་བསྟན་ནས།

གཉིས་པ་དེའི་ཚུལ་ཅུས་པར་བཤད་པ་ལ། དོན་དམ་སྐྱ་རྟོག་
ཡུལ་ལས་འདས་པར་བསྟན་པ། སྐྱ་རྟོག་ཀུན་ཛོད་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་

བར་བསྡུན་བ་གཉིས། དང་པོ།

སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་མེད་བའི་ཕྱིར། ।
སྐྱེ་བ་མེད་ལ་སོགས་མི་སྲིད། ।
དེ་ཡི་ངོ་བོ་བཀག་བའི་ཕྱིར། ।
དེ་ཡི་ཆོག་གི་སྒྲ་མི་སྲིད། ।
ཡུལ་མེད་བ་ལ་དགག་བ་ཡི། ।
སྒྲོར་བ་ལེགས་བ་ཡོད་མ་ཡིན། ।

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་བར་དངོས་དངོས་མེད་སྐྱེ་མི་སྐྱེ། སྟོང་མི་སྟོང་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་བའི་ཏ་བ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་འགག་པ་ལ སོགས པ་མེད་བའི་ཕྱིར་ན། དེ་དག་གི་ཚེག་ཕྱོགས་སྐྱེ་བ་མེད་གནས་པ་མེད་ཅེས་པ ཇ་སོ་མ རྣ་མི་སྲིད་ལ། སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ངག་གི་བའི་ཕྱིར་ན། བཪོད་བྱ་དེ་དང་དེ་ཡི་ཪོད་བྱེད་ཆོག་གི་སྒྲ་ཡང་མི་སྲིད་ལ། དགག་བྱའི་ཡུལ་མེད་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་དགག་པ་ཡི་གཏན་ཚིགས་སྒྲོར་བའང་བཪུན་པ་ཅམ་ལས་ལེགས་པའམ་དོན་དུ་གནས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་ཡོད་པ་དགག་པའམ། མེད་པ་དགག་པའམ། གཉིས་ཡིན་གཉིས་བྲལ་ཅི་དགག་ཀྱང་དགག་བྱ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཤས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས། དེ་དགག་བའི་གཏན་ཚིགས་དང་། དེ་བཪོད་པའི་སྒྲ་དང་། དེ་ལྟར་ཡིད་ཀྱིས་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་ཧམས་ཅད་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བས་བར་ཆྱོམ་པའི་སྒྲ་དང་ཆོག་ལ་སོགས་པ་……

དང་འདྲ་བར་རྣམ་དོག་ཙམ་གྱི་འཁྲུལ་འཁོར་དུ་ཟད་ཀྱི། དངོས་པོ་ཞི་ཆོས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལ་རེག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རིང་བར་སྐབས་བའི་གཏན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀུང་ཟི་ལམ་ན་བྱ་བྱང་ཞིང་ཤི་བ་ལ་ཆུ་.... ངན་ཟེར་བའི་ཚེ། བྱ་མེད་དོ་ཞེས་རྟོག་པ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་ཞི་གནས་ལུགས་ལ་ཐུན་ཙི་ལོག་ཏུ་རྟོག་བའི་ཡོད་དོ་སྣམ་བའི་ཞེན་པ.... ཞིག་བྱང་བ་ལ། དེ་དོན་དུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་བར་བསྟན་བའི་མེད་དགག་ཏུ་འཇོག་པ་དེས་རྟོག་བས་རྟོག་པ་བཤིག་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱི། མེད་པ་ངང་ཡང་རྟོག་བས་ཐར་བཞག་པ་ལས་མ་འདས་བས གནས ཐུབ་ས.... ལ་མེད་པ་ཞེས་སྤྱའང་གྲུབ་པ་མེད་དེ། ཞི་བ་སྟེས། བརྟག་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་བར། དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཇོག་ཅ་ཡིན། །དེ་ཐྱིར་བཙུན་པའི་དངོས་གང་ཡིན། །དེ་ཡི་དངོས་ཅེད་བ་ཆ་འདར་བ་བཙུན། ། དེས་ན་མི་ལམ་བྱ་ཤི་ལ། །དེ་མེད་སྟེམ་པའི་རྣམ་དོག་ནི། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡི། །གེགས་ཡིན་དེ་ཡང་བཙུན་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དབྱུད་བྱ་རྣམ་པར་དབྱུད་བྱས་ན། །རྣམ་དབྱོད་ལ་ནི་རྟེན་ཡོད་མེན། དེན་མེད་ཐྱིར་ན་མི་སྐྱེ་སྟེ། །དེ་ཡང་མྱ་ངན་འདས་པར་བརྗོད། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྐྱ་དང་རྟོག་ཅའི་སྤྱོད ཡུལ་ཉི་གསོ་བ་ཇི་སྲིད་པ དེ སྲིད་དུ་ཀུན་ཇོད་དང་ཐ་སྙད་ལས་མ་འདས་ཀྱང་། རྣམ་རྟོག་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རྟོག་བའི་ཡེ་ཤེར་འབྱུང་བ་རང་། ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་པ། གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་ཤེས རབ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕྲོ་བ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་

ཆོས་ཉིད་མཐར་ཐུག་བའི་ངོ་བོ་ནི་མཐའ་བཞིའི་སྤྲོས་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འདི་ཞེས་ཆོག་གི་བརྗོད་པ་དང་། འདི་ཞེས་བྱོས་དམིགས་པར་མི་ནུས་ཏེ། སྐྱ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་ཐ་རོལ་ཕྱིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ངོ་བོ་ནི་སྟང་སྟོང་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བ་སྐྱེ་འགག་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་བྱལ་བའི་རང་བཞིན་རབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་ངེས་གསལ་བ་སྟེ། མ་སྐྱེས་མི་འགག་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་ཇོང་རྟོག་པ་ཟློ་ཅི་སྨྲོས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཀྱང་མཐའ་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་ངན་ལངས་སྐྱ་ཐམས་ཅད་སེལ་ནུས་པའི་རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣལ་འབྱོར་བའི་སོ་སོར་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོག་ཅིང་། གཞན་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཞན་པ་ཡོད་ཀྱི། གཅིག་འཛིན་གྱི་རྟོག་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བྱ་མ་ཡིན་པས། སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་ཡུལ་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་བྱོ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་པར་བསྟན་པ་འདི་ལ་གོ་དགོས་པ་འདི་ཡིན་ནོ། དོན་དམ་རྣམ་གྲངས་པ་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་དགག་པ་ཅམ་ནི་བྱོ་འཁྲུལ་ཡིན་སྟབས་ཡུལ་ཡིན། རྣམ་གྲངས་མིན་པ་ལ་ནི་སྟང་སྟོང་རེ་རེའི་ཕྱོ་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བའི་སྟང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་སྤྲོས་བྲལ་དབྱུ་མ་སོགས་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ནུས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། ཐེག་ཆེན་ཀུན་གྱི་ཞེས་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་མཐར་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ཐམས་ཅད་རིགས་བས་རྣམ་བར་དབྱེད་བས།

སྐྱན་ཐྱང་བའི་འབྲས་བྱ་རྟོག་པའི་དྲྭ་བ་མཐའ་དག་ཡོག་པའི་ཚུལ་བྱེས་
དགག་སྒྲུབ་ལས་འདུས་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ་བསལ་གཞུག་མེད་ངེས་
འཇུག་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་དངོས་ཀྱི་
སྟེ།། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །གཞུག་པར་བྱ་བ་ཆུང་ཟད་མེད།།
ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་སྟེ། །ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ།
ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའང་དབེར་ན། ཅིའང་མ་མཐོང་ཞེས་
མཐོང་བ་དགག་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་བརྗོད་པ་དང་། ཅིའང་མེད་པར་ཆཉོང་
ཞེས་མཐོང་བ་སྐྱག་པ་ལྟ་བྱའི་ཆོག་གཉིས་ལ་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ།
ཕྱི་མས་ཀྱང་མཐོང་ཆུ་ཡོད་པར་མི་སྟོན་པ་བཞིན་ནོ། དོན་དམ་ཐྲི་
འདས་སམ། ཐྲི་ཏི་སྤྲོད་ཡུལ་མིན་ཞེས་འདོད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པའི་སྤྲོད་ཡུལ་ཡིན་ཞེས་འདོད པ་ལ་དོན་ལ་ཁྱད་མེད་དེ། རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པ་ནི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལྡོག་ཅིང་ཀཆུང་ངཇོན་མེད་པར་
རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པས་ན། དེའི་སྤྲོད་ཡུལ་དུ་དམིགས་པར་བྱར་ཡོད་
པར་མི་སྟོན་ཏེ། གང་ཚེ་སྐྱེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་ཐྲི་ཡང་སྐྱེ་བ་
དང་བྲལ་བ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་བཞིན་
དུ་བསྟའོ། །ཁལ་ཏེ་ཀཆགས་སྟ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲོད་ཡུལ་མིན་ཀྱང་མིག་ཤེས་
ཀྱི་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་དོན་དམ་དམིགས་
པའི་ཚུལ་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་ཀཆུང་ངཇོན་མེད་
པའི་ཚུལ་ཡང་འཇིག་པར་འགྱུར་བས་ན་དོན་དམ་ཐྲི་འདས་སྟེ་རྟེ་ང་
ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཁོད་པ་མེད་དེ། མདོ་ལས་རྣམ་ཀུན་ཚཆོག་ལྡོག་

ཆོས་ཉིད་མཐར་ཐུག་བའི་ངོ་བོ་ནི་མཐའ་བཞིའི་སྤྲོས་པ་ཀུན་དང་བྲལ་
བའི་ཕྱིར། འདི་ཞེས་ཆོག་གི་བརྗོད་པ་དང་། འདི་ཞེས་བྱོས་དམིད་
པར་མི་ནུས་ཏེ། སྐྱ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་ཐ་རལ་ཕྱིན། ཞེས་
གསྒངས་པ་ལྟ་བུའོ། ངོ་བོ་ནི་སྟང་སྟོང་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྟང་བ་སྐྱེ་
འགག་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་རང་ཞིན་ཤེས་
གསལ་བ་སྟེ། མ་སྐྱེས་མི་འགག་ཏམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། ཅེས་
གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ཅི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་སྐད་དུ་ཉོ་ཚོང་པ་ཐོ་སྤྲོད་
ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཀྱང་མཐར་འཛིན་ཀྱི་ལྟ་བ་ངན་པ་སྟམ་
ཐམས་ཅད་སེལ་ཏུས་བའི་ཤང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣལ་འབྱོར་བའི་
སོ་སོར་རང་རིག་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་མེད་བའི་ཚུལ་ཇི་སར་ཐོང་
ཞིང་། གཞན་པ་མེད་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཞན་པ་ཡོད་ཀྱི། གཅིག་འཛིན་
དང་བཅས་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པས། སོ་སོར་རང་རིག་ཡེ་
ཤེས་སྤྲོད་ཡུལ་མིན་པར་བསྟན་པ་འདི་ལ་གོ་དགོས་པ་འདི་ཡོད་དེ།
དོན་དམ་རྣམ་གྲངས་པ་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་དགག་པ་ཙམ་ནི་ཆྱོ་ཤེ་ཡུལ་
ཡིན་སྐབི་ཡུལ་ཡིན། རྣམ་གྲངས་མིན་པ་ལ་ནི་སྟང་སྟོང་རེ་རེའི་ཕྱོ་ཅ་
སུ་མ་ལྟང་བའི་སྟང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་སྤྲོས་བྲལ་དབུ་མ་སོགས་ཚོང་དཔྱད་
པ་ནི་མཆོག་བྱེད་ཙམ་སྟེ་མཐུས་རྟོ་བ་བསྟན་པ་དང་འདུ་བ་ལས།
དོག་ཀྱ་སྐྱ་རྐོག་གི་ཡུལ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེན་ཀྱང་
མཐར་འཛིན་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཐམས་ཅད་རིགས་བས་རྣམ་བར་དབྱེད་བས།

སྐྱན་ཐྱང་བའི་འབྲས་བུ་རྣོག་པའི་དྲྭ་བ་མཐའ་དག་ཡོག་པའི་ཚུལ་བྱོས་
དགག་སྒྲུབ་ལས་འདུས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་བསལ་གཞུག་མེད་ངེས་
འཇུག་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་དངོས་ཀྱི་
སྟེ།། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །གཞག་པར་བྱ་བ་ཆང་ཟད་མེད།།
ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་སྟེ། །ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ།
ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའང་དབེན་ན། ཅིའང་མ་མཐོང་ཞེས་
མཐོང་བ་དགག་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་བརྗོད་པ་དང་། ཅིའང་མེད་པར་རྟོང་
ཞེས་མཐོང་བ་སྐྱག་པ་སྟེ་བྱའི་ཆོག་གཉིས་ལ་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ།
ཕྱི་མས་ཀྱང་མཐོང་ཆུ་ཡོད་པར་མི་སྟོན་པ་བཞིན་ཏེ། དོན་དམ་ཐྲི་
འདས་སམ། ཐྲི་ཌི་སྦྱིད་ཡུལ་མིན་ཞེས་འདོད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པའི་སྦྱིད་ཡུལ་ཡིན་ཞེས་འདོད་ པ་ལ་དོན་ལ་ཁྱད་མེད་དེ། རྣམ་
པར་མིརྟོག་པ་ནི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཟློག་ཅིང་ཀུན་འཇིག་མེད་པར་
རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པས་ན། དེའི་སྦྱིད་ཡུལ་དུ་དམིགས་པར་བྱར་ཡོད་
པར་མི་སྟོན་ཏེ། གང་ཚེ་སྐྱེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཚིང་ཐྲི་ཡང་སྐྱེ་བ་
དང་བྲལ་བ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་བཞིན་
དུ་བལྟའོ། །ཁལ་ཏེ་ཀུན་ཏུ་སྦྱིད་ཡུལ་མིན་ཀྱི་སྦྱིད་ཡུལ་མིག་ཤེས་
ཀྱི་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་དོན་དམ་དམིགས་
པའི་ཚུལ་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་ཀུན་ཏུ་འཇིག་མེད་
པའི་ཚུལ་ཡང་འཇིག་པར་འགྱུར་བས་ན་དོན་དམ་ཐྲི་འདས་སྟེ་རྟེ་ང་
ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཁོད་པ་མེད་དེ། མདོ་ལས་རྣམ་ཀུན་ཚཆོག་ལྡན་

ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་གྱི་ཤེས་བའི་སྒོ་ཐུལ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་རྟོག་བྱ་···
ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་
མཐར་ཐུག་གི་དོན་དམ་དངོས་སུ་གཞལ་བ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡུལ་ཅན···
འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཚད་མ་མིན་ཞིང་། དེ་ནི་རྟེན་ཅན་ཞིག་མ་
གཏོགས་ཅི་ལའང་མི་བརྟེན་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འཇིག་རྟེན་འས་འདས···
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་དམིགས་མི་ནུས་ཏེ། ངར་ཡང་རྟོང་
གིས་ཉི་མ་ལྟ་བ་དང་། དམྱས་ལོང་གིས་ཁ་ཅིག་ཁ་ལྟ་བ་དང་
གསུངས་ལ། རྟེན་ཅན་ཡོད་ངོ་སྐམ་པའམ། མེད་ངོ་སྐམ་པ་ཞེག་
དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་འཇོག་སྟངས་ཀྱིས་ཡུལ་དེ་གཉིས་ལྡོག་ས་སོ···
སྐམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། བློས་རྟེན་འཆའ་བའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དབུ་རྩི་
རིགས་བས་སྒྲུབ་ཐུབ་མི་ནུས་པ་མི་སྲིད་དེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་
ལ་ཉེ་རིང་མི་མངའ་བའི་ཕྱུ་མཚན་ཉིས། གང་གི་ངོར་བྱས་ནས་རྟོག
མ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་བའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་བ་ཟྲུང་འབའ··· ···
གཞག་པར་མི་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་མཐའ་བྲལ་ཏུ་ཕྱུ་མཚོ་
ཆེན་པོར་དངོས་ཞེན་གྱི་གྲུ་གཟིངས་འཇིག་པའི་ཚེ། དམ་གས་པ་སྟ་
ཚོགས་ཀྱི་མཚན་མའི་གཟེབ་ལ་ཆགས་པའི་སྲིད་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཆོང·····
པ་རྣམས་སྐག་ཅིང་དུབ་དུབ་པོར་བྱར་ནས་ཡུལ་ཏུ་རྟེན་ཞིག་ལ་འཐུ·····
བར་བཙུམས་ཀྱང་། རྟེན་ཉིད་ཀྱང་མི་བརྟན་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
ཆོས་དབྱིངས་པ་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱུ་མཚོ་ཆེན་པོར། ཐོག་མེད་
འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཐའ་དག་ཤི་ཡང་སྲུ་དག་ལ་

མི་དགའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། མི་གནས་བའི་སྐང་འདས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁངས་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ཡོན་བས་ན་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ནི་ཚུལ་དེ་ལ་མི་སྐྱག་ཅིང་ཤིན་དུ་དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་དབུ་མའི་གཞུང་ཀུན་གྱིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཀྱང་། རང་བཞིན་མེད་པ དང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྣམ་གྲངས་དང་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་གོ་བའི་དབང་གིས་ཕྱི་མ་ཉར་ན་སྨོས་ཀུན་ལོག་པ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཅི་འང་མ་མཐོང་བའི་ཆོག་ཙམ་དགག་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངེས་བར་བྱས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚིག་གིས་དེར་ཞེན་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་སྨྲས་པ་ལྷོག་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ། ཚིག་གསལ་ལས། ཁྱོད་ལ་སྟེར་བའི་ཐོང་ཚད་ཅི་འདང་མེད་ཅེས་སྨྲས་པ་ལ། ཀྱེ་བདག་ལ་རིའང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐོང་དེ་བྱིན་ཅིག་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཐོང་མེད་ངར་ངཻཾ་དུ་ཞུག་པར་ཐབས་གང་གིས་ཅུས། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཞེན་པའང་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མདོར་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པའི་འཇིག་སྟེང་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་བདེ་དོན་དམ་ཡིན་ཏེ། ཀྱེ་མ་ལྟར་ཁས་ལེན་དང་སློས་པ བྱལ་བ ཁང་ཡིན་ལས་དོན་གྱི་གནད་ཤན་ཆུང་དགོས་ཀྱི། རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་ཀྱི་ཚོར་ཙམ་ཐམ་ལས་ངོས་མི་ཟིན་ནོ། །དེས་ན་ཐལ་རང་གི་འཛད་ཚུལ ལྟོ་སྐྱུང་ངེ། མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་གཞི་སྨྲས་བྱལ་དུ་གཅིག་ཀྱང་། རྗེས་ཐོབ་ཤན་འབྱད་ཚ་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་དོན་དམ་ལ་གཉིས་སུ་མྱི་ང་དངེ་ཞིང་།

མཉམ་གཞག་མི་དོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ན་ཕྱི་མི་དང་།།...
སྒོས་བྱལ་ཆེན་པོར་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ངར་ཤེས་ན་དབྱུ་རྩེ་བཅད་...
མཐར་ཐུག་རིན་ཐུས་ཀྱི་གཞན་དུ་དཀའོ། །དེའང་རྣམ་གྲངས་བའི་དངང་
དུ་ན་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་མེད་ཅེས་པ་དེ་དག་ཐམ་ཚུན་ལྡོས་ནས་བཞག་པ་ཙམ་
སྟེ།། གཉིས་ཀའང་རིགས་པས་དབྱད་ན་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་པ་ལ།
ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་ནུས་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མེད་ལ་དེར་འཛིན་རྟགས་ཡང་མི་...
གཏོང་ན། དྲངས་པོ་འི་ཚེས་ཉིད་དབང་བཙན་བར་མ་སོང་བས་སྐྱེ་
སོགས་ཀྱི་ཞེན་པའང་སྤོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། དེ་ལ་འདི་སྙམ་དུ།
བྱམ་མེད་དུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ལའང་དགག་བྱ་བྱམ་པའི་ཆེམ་པ་རང་།
དེ་བསལ་བའི་དོག་པ་གཉིས་མེད་པར་དེར་འཛིན་མེ་ཤེས་ཀྱང་། དེའི་
དོག་པ་ནི་དགག་ཀྱང་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། བྱམ་བས་དབེན་པའི་ཐྱོད་
སུ་བྱམ་པ་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་པས་སྤོང་རྟེན་འབྲུང་ཟུང་འཇུག་གོ་དོན་
མེད་ལ། སྐྱེ་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱང་བདེན་པའི་སྐྱེ་རྟེན་ཡིན་པ་དེ་
ནི་སྤོང་རྟེན་འབྲུང་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་ལ། དེ་ངང་རྟགས་པའི་ཟློ་
ཡིན་པས་སྐྱེ་མེད་དུ་འཛིན་པ་ནམ་ཡང་བཟློག་པར་མི་ནུས་སྙམ་པའང་
ལེགས་པ་མིན་ཏེ། ཟུང་འཇུག་ཡིན་པས་ན་དེའི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་ང་ནི་
སྟུམ་བཟོད་དང་བྲལ་བར་གནས་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་དམིགས་པར་བྱར་ཡོད་
པར་ཡང་ཅིས་མི་འགྱུར། འོན་ཀྱང་རྣམ་པར་དོག་པས་སྤང་སྤོང་སྐྱེར་
དེ་བཟང་བ་ཙམ་ནི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དང་མཐུན་པའི་ཟློར་མ་...
འགྱུར་རོ། །དེའང་དོན་དམ་ལ་བབྱོད་པའི་རིགས་པས་དབྱད་ན་མི་

བཟློག་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་། དེའི་སྟེང་གི་སྐྱེ་མེད་གཉིས་གང་
ཡང་མི་རྟེན་པར་མགོ་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གྱི་
སྐབས་འདིར་ཐལ་རང་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། གལ་
ཏེ་སྐྱེ་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་འཇིན་པ་སོགས་
ལོག་པས་གནས་ལུགས་མི་མཐོང་ན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོག་
པ་དང་བྲལ་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གནས་ངུགས་གཅིག་པར་དཀའ་ལོ། །
འོན་ཏེ་སོ་སྐྱེའི་ས་ན་བསྒོམ་པ་དེ་ཉས་ཚེས་མེད་སྐྱེ་ཤེའི་རྟོག་
མི་རྟོག་པ་རྟེས་མཐུན་བསྒོད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མེད། དེ་ལྟར་མི་ནུས་པས་
རེ་ཞིག་འཇོག་སྟངས་མི་འདོད་སྙམ་ན། བཅོམ་ལྡན་ཀྱི་དེ་འདོད་དུ་
འཕྲུག་པ་སྲུ་ཞིག་ཡོད་དེ། འོན་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་
པའི་ཚུལ་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྒྲེད་དགོས་ཀྱི། རང་མོ་རྩའི་ཕྱོགས་བཅུ་
གཤེགས་པ་སྲུ་ཞིག་ཡོད་དེ། འོན་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་
ཚུལ་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྒྲེད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མེད། དེ་ལྟར་མི་ནུས་པས་
རེ་ཞིག་འཇོག་སྟངས་མི་འདོད་སྙམ་ན། བཅོམ་ལྡན་ཀྱི་དེ་འདོད་དུ་
འཕྲུག་པ་སྲུ་ཞིག་ཡོད་དེ། འོན་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་
ཚུལ་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྒྲེད་དགོས་ཀྱི། རང་མོ་རྩའི་ཕྱོགས་བཅུ་
གཤེགས

ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རིམ་བཞིན་འཇུག་པར་འཚལ་ལོ། །ལང་ཀར་གཤེག་པ་ལས་ཀྱང་། ཡོད་པའི་ཆོས་དྲངས་མེད་པ་སྟེ། །ཡོད་ཅའང་མེད་པའི་ཆོས་དྲངས་སོ། །དེ་བས་མེད་པར་བརྟེད་མི་བྱ། །ཡོད་པ་ཉིད་དུའང་མི་བརྟག་གོ །གང་ལ་ཅི་ཡང་མི་སྐྱེ་བ། །ཅི་ཡང་འགག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་ཆམ་པར་དབེན་མཐོང་བ། །དེ་ལ་ཡོད་དང་མེད་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་སྟེ་གཞོན་ནུ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་། འོ་མ་ལ་ཞོ་མེད་པ་སྟེ་ན་མེད་པ། ཞོ་ལ་འོ་མ་མེད་པ་ཞེག་ནས་མེད་པ། རི་བོང་གི་མགོ་ལ་རྭ་མེད་པ་གཏན་ནས་མེད་པ། བ་ལང་ལ་ཏ་མེད་པ་ཐན་ཚུན་གཅིག་ལ་མེད་པའོ། །ཞེས་མེད་པ་བཞི་པོ་དེ་དང་ཁོ་གཞན་འགྱུར་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡོད་པའི་རྟེན་དྲངས་ནས་མེད་པ་བཞག་སྟེ་ཞེག་ནས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་དངོས་མེད་ཀྱང་དངོས་པོའི་རྟེན་དྲངས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་མོ་གཤམ་དུ། སྨིན་བྱ་ཡོད་པར་མ་ངེས་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ཞེས་པའི་སྒྲ་རྟོག་པ་ཙམ་ཡང་རྟེན་ཅིང་། ལ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཡོད་མེད་བདེན་མི་བདེན་སྟོང་མི་སྟོང་སོགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ལས་ཇི་ས་

ཉིད་སྨོས་པ་བྱལ་བའི་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་ལ། ནམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ནས་སྨོས་བྱལ་ལ་གནས་པ་ན། ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་བདུད་ཀྱི་ས་ལས་རིང་དུ་འདས་ཤིང་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ཚམ་ལ་ཞུགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུའང་ཐལ་བོ་ཆེ་ལས། ཐུ་ལ་ཤེས་དཀའ་བྱང་སྨོང་ཆེན་པོ་འི་ལམ། །མི་རྟག་རྟག་ཡུལ་མ་ཡིན་བཤུ་བར་དཀའ།། །།རང་བཞིན་ཞི་ཞིང་དག་པ་མེད་འདྲུང་བ མེད། །མཁས་གསལ་ཤེས་པས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡིན། །ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་ཞི་ཞིང་སྟེགས་བསྟལ་ཟད། །རྒྱུད་ལས་རྣམ་གྲོལ་མཉམ་པར་བྱ་ངན འདས། །མཐའ་དང་དབུས་མེད་ཆོག་གིས་བརྩེད་དུ་མེད། །དུས་གསུམ གྱི་ས་ནམ་མཁའ་འདྲ་ཞིང་མཚུངས། །ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་བརྩེ་བ་ལས། དེ་ནས་བར་ན་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི མདུན་ན ཆོས་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའམ། སྐང་བའམ། བསྒོམ་པའམ། མངོན་དུ་བྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་ཡང་མི་འདུག་གི ཞེས་དང་། ཀུན་འི་རྒྱལ་ཀྱི་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། སྟོང་ཉིད་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤེས་པ་ཡི་ནི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་དངོས་མེད་མིན། །གང་ཕྱིར་ཆོས་ཀུན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་། །ཞེས་དང་། ཆོ་གྲོས་ཀྱི་མཚོས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཚངས་པ་ཆོས་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་པ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེའམ། མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཁས་མི་ལེན་ཏོ། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་སྙང་བ་རྒྱུ་ཀྱི་མདོ་ལས། དོན་འཚལ་རྣམས་ཀྱིས་མཆིས་མི་

བརྗོད།། །།མ་མཆིས་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་མི་བཀྱི། །ལན་མེད་ཆོག་ལམ་མ་མཆིས་པ། །མི་བཟེན་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྡུད་པ་ལས། གལ་ཏེ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་བཙུགས་སུ་འདུ་ཤེས་ཤིང་། ཆོར་བ་སེམས་པ་རྣམ་ཤེས་ཕྱུང་པོར་སྨྲོད་བྱེད་ཅིང་། །ཕྱུང་འདི་སྨོང་ཞེས་རྟོག་ནའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། །མཚན་མ་ལ་སྨྲོད་སྐེ་མེད་གནས་ལ་དད་མ་ཡིན། ཞེས་དངོས་དངོས་མེད་གང་དུ་ཞེན་ཀྱང་མི་རྟུང་བར་བསྟན་པ་དང་། གང་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ་ནི་མེད་ཅེས་བྱ། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཏུག་ཡོད་དང་མེད་བར་བྱེད། །ཡོད་དང་མེད་པ་འདི་གཉིས་མ་དག་པའི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་འཇིས་ངེས་བར་འབྱུང་། །ཞེས་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱིས་ལྟ་བ་ཀུན་ལས་ངེས་བར་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀར་མི་རྟོག་པ། འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྨྲོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཀུན་སྤྱོག་བོ་བཀོད་པ་ལས། ལྟ་བ་ཇི་སྙེད་གང་ཡང་བྱང་། །ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་ཡི། །ལྟ་བ་རྣམ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར། །སྨྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །སྨྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་ཐོས་ཀྱང་། །ལ་ལའི་ལྟ་བ་མ་ཞེག་ན། །གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་ཅན་དེ། །སྨན་བས་བཏང་བའི་ཤེར་པ་བཞིན། །ཇི་ལྟར་བསྟྲག་པ་ཆོག་བའི་མེ། །བསྟྲག་པ་མེད་བས་མི་གནས་སོ། དེ་བཞིན་བསྟྲག་བྱ་ལྟ་ཆོག་ན། །སྨྲོང་ཉིད་མེ་ཡང་འགག་བར་འགྱུར། །ལྟ་

བ་འགོག་བའི་དུས་སུ་ཡང་། །ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་མེ་འབྱུང་སྟེ། ! ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་བར་བྱེད། ཉོན་མོངས་བསྒྲུབ་བས་རྣམ་བར་མཐོང་། །ཞེས་དང་། འཕགས་བ་ཀློ་གོས་མེ་ཟད་བས་བསྟན་བ་ལས། དེ་ལ་ཀུན་ཇོང་ཀྱི་བདེན་བ་གང་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཇི་སྙེད་བ་དང་ཡི་གེ་དང་སྐད་དང་བརྗོད་བསྟན་བའོ། །དོན་དམ་བའི་བདེན་བ་ནི། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་ཏུ་བའང་མེད་ན་ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་བྱེད་བའི་སྤྱན་བ་ཡོངས་སུ་གཟུང་སྟེ། འདི་ལྟར་སྟོང་བཆུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཚུང་བཅམ་ཤེས་བྱ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། ཚུང་བའི་ངོ་བོའམ་ཤེས་བ་སྟེ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་མངོན་ན་འཇིག་རྟེན་བཅམ་ལྡན་བཅུད་བཅང་ཟུང་སྟེ། འདི་ནི་ཤེས་བའོ། །འདི་ཡོད་དེ། །འདི་མེད་དོ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་དུ་གདགས་ཏེ་སྐད་དང་ཡི་གེ་བརྗོས་བཤོད་དུ་རུང་བ་ཇི་སྙེད་བ····· ཐམས་ཅད་ཀུན་ཇོང་ཡིན་ལ། དོན་དམ་ལ་ནང་གི་ཡིད་ཀྱིས་ཤོད་བ་དང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ངག་གི་ཤོད་བ་གཉིས་དང་བྲལ་བའོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཡིད་ཀྱིས་ཤོད་བ་ཡིན་སྟམ་ན། ཡིད་ཀྱིས་བརྟུ་བྱེན་ལ་ཆོས་མངོན་བར་བརྟན་བ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ཆོགས་སུ་བཅད་བའི་ལན་བཏབ་བ་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་། མདོ་སྡུང་འདས་ཆེན་བོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱམས་བ། གང་ཞེག་ཡོད་བ་དང་མེད་བ དང་། ཡོད་བའང་མ་ཡིན་མེད་བའང་མ་ཡིན་བ་དེ་ནི་ཉེན་པོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབག་རྩལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། མདོ་ཀྱིང་ངེ་

འཇིག་དམ་པ་ནས། སྟོན་སྟོན་པ་མང་དུ་ཐོས་པའི་སྐྱེ་བོར་གྱུར་ཚེ་ཇཨམ་དཔལ་དང་བཙུད་དེ། འཇམ་དབལ་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། སྟོན་ངས་མེད་ཅེས་སྨྲས་ཏེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་རྩོད་པར་གྱུར་ཏེ་གཅིག་ཏུ་མ་ཚད་དོ། །མཐའ་མ་ཚེ་འཕྲོས་ནས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་ཀྱི་ངར་དུ་ལྷུ་ཀྱི་ཐོ་ལྷམ་ཟ་བའི་དམྱལ་བར་སྐྱེས། དེ་ལས་ཐར་ཏེ་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུངས་དང་ལྡན་ནས་འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་མེད་ངའི་བདེན་པ་····གཅིས་འདི་སྐད་དུ་བཤད་དོ། །ཚེས་ཧམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེ་ཆ་རྟེན་ཏུ་ངེས་ཤིང་ཚད་པ་མེད་དེ། ཁྱོད་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་སྨྲ་བ་ནི་དོན་དེ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚོས་ཧམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་བ་སྟེ། བདེན་པ་འདི་གཅིས་ནི་ཡོད་པཉམ་ཡིན་ལ་མེད་པཉང་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ཤེས་པ་ནི་ཡི་གེའི་དོན་ཤེམ་བར་རྟོག །དོན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚོས་ཧམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་བ་སྟེ། བདེན་པ་འདི་གཅིས་ནི་ཡོད་པཉམ་ཡིན་ལ་མེད་པཉང་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ཤེས་པ་ནི་ཡི་གེའི་དོན་ཤེམ་བར་རྟོག །དོན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚོས་ཧམས་ཅད་སྟོང

ནོམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཆོ་གས་བཟང་བོ་འཕགས་པ་ཀླུས་
ཀྱང་གསུངས་པ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་ན། །དངོས་ པོ་མེད་པ་
འགྲུབ་མི་འགྱུར། །དངོས་པོ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི། །དངོས་པོ་མེད་
ཅེས་སྨྲེ་བོ་སྐྱ། །ཞེས་དངོས་པོ་གཞན་གྱུར་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་མེད་པར་
གྲགས་པ་སྟ་ན་མེད་པ་སོགས་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་སློབ་
དཔོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཆོ་ཆུང་གང་དག་དངོས་རྣམས་ལ། ཡོད་པ་
ཉིད་དང་མེད་ཉིད་དུ། །སྟ་བ་དེ་ནི་བསྟ་བྱ་བ། །ཉེ་བར་ཞི་བ་ཞི་མི་
མཐོང་། །ཞེས་དང་། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་དེག་པར་འཇིན། །མེད་ཅེས་
བྱ་བ་ཆད་པར་སྟ། །དེ་ཕྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ། །མཁས་པས་གནས་
པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། ། ཡང་དག་
ཡང་དག་མ་ཡིན་ཉིད། །ཡང་དག་མིན་མིན་ཡང་དག་མིན།། དེ་ནི་སངས་
རྒྱས་རྣམས་རྗེས་བསྟན་པའོ། །ཞེས་དང་། གང་དག་བདག་དངོས་གཞན་དངོས་དང་། །དངོས་དང་དངོས་པོ་མེད་མཐོང་བ། ། དེ་དག་སངས་
རྒྱས་བསྟན་པ་ལ། །ཡང་དག་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། གང་དག་བདེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །ཆུ་ཤི་བྱ་བ་ལྟ་
བུར་ནི། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ལོག་མིན་བར། །འདོད་པ་དེ་དག་ལྟས་
མི་འཕྲོག །ཅེས་དང་། ཐམས་ཅད་ཅེས་རྟོག་མིན་མི་རྟོག་པའང་། །ཅི་
ཡང་མེད་དེ་དེ་རྟོག་ན། །དངོས་ཡོད་རྟོག་དང་མི་རྟོག་པར། །འགྲུར་
ན་དེ་ནི་ག་ལ་ཡོད། །གང་ཅི་བཟོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་སྟོང་རིག་བྱ། །སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་སྟོང་། །འདི་ལྟར་མི་

སྡོང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སུ་ལ་སྡོང་ཉིད་འདི་འབྱུང་བ། །དེ་ལ་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་། སུ་ལ་སྡོང་ཉིད་མི་འབྱུང་བ། །དེ་ལ་ཆི་ཡང་འབྱུང་བ་མེད། །ཅེས་དང་། ཆུལ་བ་ཀུན་གྱིས་སྡོང་བ་ཉིད། །ལྷ་ཀུན་ངེས་བར་འབྱིན་པར་གསུངས། །གང་དག་སྡོང་བ་ཉིད་ལྷ་བ། །དེ་དག་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་དང་། ཡས་དང་ཅོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ཡས། དེ་དག་སྨྲོས་ཡས་སྨྲོས་པ་ནི། །སྡོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བཟོད་པར་བྱ་བ་ལྷོག་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྨྲེད་ཡུལ་ལྷོག་པས་སོ། །ཆ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ། །ཆོས་ཉིད་ཆུ་ངན་འདས་དང་མཚུངས། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡས་ཤེས་མིན་ཞི་བ་དང་། །སྨྲོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྨྲོས་པ། །རྣམ་རྟོག་མེད་དོན་ཐ་དད་མེད། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱ་རྟོག་ཀུན་ཇོག་ཀྱི་སྨྲེད་ཡུལ་ཡིན་པར་བསྟན་པ།

རྣམ་པར་རྟོག་ལ་བརྟེན་ན་ཡང་། །

ཀུན་ཇོག་པར་འབྱུང་ཡང་དག་མིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱ་རྟོག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་ཀྱང་། ཐོག་མེད་གོམས་པའི་དབང་གིས་སྣང་བ་བསྟུ་མེད་དུ་འཆར་བ་འདི་དག་དག་གི་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་དུ་བཟུང་ནས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་བློ་བརྟེན་པར་བྱས་ཏེ་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ……སེམས་པས་ན། །དེའི་ཉིད་བློ་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མེད་ལ་སོ་

པོའི་སྐྱོ་སྐྱོང་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན་ཡང་། དེ་ལྟར་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྣམ་བར་རྟོག་བ་ཙམ་ནི་ཡུལ་གྱི་ངོ་། བོ་མ་ཡིན་བ་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙེན་ཙམ་ཡིན་པས་ཤེས་བ་ལས་ལོག་སྐུ་མེད་ལ་ཤེས་བ་ཉིད་ཡང་དག་བ་མ་ཡིན་པར་དབྱད་མ་ཟིན་ནམ། གཞན་ཡང་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེའི་སྐྱོད་ཡུལ་སྐྱོ་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཀུན་རྫོབ་བ་ཡིན་པས་མི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པར་འགྱུར་གྱི། ཡང་དག་པ་མེན་ཏེ་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་དོན་བཞིན་ནོ། །དེའང་ཆོས་འདི་ཀུན་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན། བདེན་མེད་ཡིན། དེ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཡིན། སྐྱོས་བྱལ་ཡིན་ཡང་དེ་དག་གི་སྐྱ་དོན་ཙམ་ལ་དམིགས་བའི་འཇིན་སྟངས་བསྐྱེད་པས་··· གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་གོ་མི་ཆོད་དེ། མེང་དེས་བཇོད་པར་བྱ་བའི་དོན་དངོས་སམ་རྗེས་མཐུན་པ་ཟུངས་ནས་སྐྱོས་བ་འགག་པའི··· རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ན། དོན་དམ་ཞོ་ཡི་སྐྱོད་ཡུལ་མིན། །ཞོ་ནི་ཀུན་ཇོད་ཡིན་བར་འདོད། །ཅེས་སྨྲའོ། །དེ་ལ་དངོས་གོ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི་མེད་པར་དགག་པ་སྟེ། མ་ཡིན་དགག་ནི་ཆོས་གཞན་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐྱབ་པས་དེ་འདྲ་ལ་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་མེད་ཀྱང་། སྟང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་གདགས་པའང་། སྟང་བ་ལས་ལོག་ན་སྟོང་ཐུབ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་གོ་ན་མེད་དགག་ཟེར་ཡང་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ལ། སྟང་བ་ཉིད་མེད་བཞིན་སྟང་གོ་ནི་ཟུང་འཇུག་སྟེ་ངོ་མཚར་ཆེ་ཞིང་། དེ་ལྟར་

སྡོང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སུ་ལ་སྡོང་ཉིད་འདི་འབྱུང་བ། །དེ་ལ་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་། སུ་ལ་སྡོང་ཉིད་མི་འབྱུང་བ། །དེ་ལ་ཅི་ཡང་འབྱུང་བ་མེད། །ཅེས་དང་། ཆུལ་བ་ཀུན་གྱིས་སྡོང་བ་ཉིད། །ལྷ་ཀུན་ངེས་བར་འབྱིན་པར་གསུངས། །གང་དག་སྡོང་བ་ཉིད་ལྷ་བ། །དེ་དག་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་དང་། ཡས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་དྲུག་ཡས། དེ་དག་སྨྲོས་ཡས་སྨྲོས་པ་ནི། །སྡོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བཙོད་པར་བྱ་བ་ལྷོག་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྨྲོད་ཡུལ་ལྷོག་པས་སོ། །ཆ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ། །ཆོས་ཉིད་ཆུ་ངན་འདས་དང་མཚུངས། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡས་ཤེས་མིན་ཞི་བ་དང་། །སྨྲོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྨྲོས་པ། །རྣམ་དྲྀག་མེད་དོན་ཐ་དད་མེད། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྲ་དྲྀག་ཀུན་ཇོད་ཀྱི་སྨྲོད་ཡུལ་ཡིན་པར་བསྟན་པ།

རྣམ་པར་དྲྀག་ལ་བརྟེན་ན་ཡང་། །

ཀུན་ཇོད་པར་འབྱུང་ཡང་དག་མིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་སྐྲ་དྲྀག་གི་ཡུལ་ཡས་འདས་ཀྱང་། ཐོག་མེད་གོམས་པའི་དབང་གིས་སྣང་བ་བསྟུ་མེད་དུ་འཆར་བ་འདི་དག་དག་གི་སྐྲག་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་དུ་བཟུང་ནས། རྣམ་པར་དྲྀག་པ་ལ་ཟློ་བརྟེན་པར་བྱས་ཏེ་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ……སེམས་པས་ན། །དོན་དེ་ཉིད་ཟློ་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མེད་ལ་སོ་

པོའི་སྐྱོ་སྐྱོང་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན་ཡང། དེ་ལྟར་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྣམ་བར་རྟོག་བ་ཙམ་ནི་ཡུལ་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་བ་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙེན་ཙམ་ཡིན་པས་ཤེས་བ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་ལ་ཤེས་བ་ཉིད་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་དཔྱད་མ་ཟིན་ནམ། གཞན་ཡང་ཡུལ་ཀྱི་གནས་ལུགས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེའི་སྐྱོད་ཡུལ་སྐྱོ་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཀུན་རྫོབ་བ་ཡིན་པས་མི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པར་འཛུབ་ཀྱི། ཡང་དག་པ་མེན་ཏེ་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་དེན་བཞིན་ཏེ། །དེའང་ཆོས་འདི་ཀུན་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན། བདེན་མེད་ཡིན། དེ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཡིན། སྐྱོས་བྱལ་ཡིན་ཡང་དེ་དག་གི་སྐྱ་དོན་ཙམ་ལ་དམིགས་བའི་འཇིན་སྲེད་བསྐྱེད་པས་···གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཏོ་མི་ཆོད་དེ། མེང་དེས་བཅོད་པར་བྱ་བའི་དོན་དངོས་སམ་རྗེས་མཐུན་པ་ཟུངས་ནས་སྐྱོས་པ་འགག་པའི་··· རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ན། དོན་དམ་བྱོ་ཡི་སྐྱོད་ཡུལ་མིན། །བྱོ་ནི་ཀུན་ཇོད་ཡིན་བར་འདོད། །ཅེས་སྨྲའོ། །དེ་ལ་དངོས་གོ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི་མེད་པར་དགག་པ་སྟེ། མ་ཡིན་དགག་ནི་ཆོས་གཞན་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐྱབ་པས་དེ་འདྲ་ལ་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་ཏོ། སྟང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་གདགས་པའང་། སྟང་བ་ལས་ལོགས་ན་སྟོང་ཐུབ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་གོ་ན་མེད་དགག་ཟེར་ཡང་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ལ། སྟང་བ་ཉིད་མེད་བཞིན་སྟང་གོ་ནི་ཟུང་འཇུག་སྟེ་ངོ་མཚར་ཆེ་ཞིང་། དེ་ལྟར་

སྣང་སྲོང་དབྱེར་མེད་བརྡོད་བྱལ་དུ་གཤགས་བས་ནི་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་
དཀའ་སྐྱབ་དང་བྲལ་བས་ཆོ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས། དོན་
དམ་པ་ལྷས་ངག་ཡིད་ཀྱི་སྤྲོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ན་དེ་ཀུན་རྫོབ་དུ་འགྱུར་གྱི།
དོན་དམ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཏུ་ཆེར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་
སྤྲོས་པའི་སྤྲོད་ཡུལ་དུ་དཀའ་བ་ཆོས་ཅན་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཚེས་ཉིད་
པ་དང་པ་ལྟ་བུའི་ཉི་ཚེ་བ་ནི། ཕྱོགས་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོགས་རྣམ་པ་
པ་དང་པའི་ཚུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་བྱོས་པའི་ཚེས་ཉིད་
དུ་བྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མེད་ལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སྐྱེ་
འགག་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་.....
བའི་དབྱིངས་སུ་ཚུལ་གཅིག་ཅིང་། ཐ་དད་དང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་
པར་རོ་མཉམ་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉག་
གཅིག་ཅེས་ཀྱང་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྟོད་སྤྲོང་ལ། རང་བཞིན་སྲོང་པ་ཡིན་ན་ཀུན་ཀྱིས་
མངོན་སུམ་རྟོགས་པར་ཐལ། སྲོང་ཡང་མི་སྣང་ན་དེ་སུས་ཀྱང་མི་
རྟོགས་པས་གཏན་ཆིགས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་
ཕྱོགས་ཆོས་སོགས་མི་འགྱུབ་པས་བསྒྲུབ་བྱ་རང་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་ཐ་
སྙད་མི་སྲིད་པར་རྟོད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྟོད་པ་དང་། ལན་
གཉིས།ཏ དང་པོ།

འོ་ན་དེ་ནི་རྟོགས་ཀྱང་པས། །

དེ་ཡི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་ཕྱིར། ।
མི་མཁས་རྣམས་ཀྱང་དངོས་རྣམས་ཀྱི། ।
དངོས་བོ་འདི་འདྲ་ཅིས་མི་རྟོགས། ।

ཞེས་དཔེར་ན་བྱམ་མེད་ཀྱི་ས་གཞི་མངོན་སུམ་དམིགས་ན། གཞི་དེར་བྱམ་པ་མེད་པ་རྟོག་པ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐྱོ་འདྲ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ཉར་ན། འོ་ན་ཆོས་ཅན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཁོ་རང་ལས་ལོགས་སུ་གྱུབ་མི་ཤེས་པ་དེའང་མངོན་སུམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། ལུ་པ་དཀར་པོ་མ་ཡིན་པ་བྱེས་པ་སོ་སོ་འི་སྐྱེ་བོ་གཏན་ཆིགས་སོགས་མི་ཤེས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། དངོས་བོ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོའམ་ངོ་ཡིན་ལུགས་འདི་འདྲ་ཅིས་མི་རྟོགས་ཏེ། མ་རྟོགས་ན་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར། རང་བཞིན་ཡིན་ན་མི་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་རྩོད་པའོ། ।

གཉིས་པ་ལན་ནི།

མ་ཡིན་ཐོག་མེད་རྒྱུད་ལྡིང་བར། ।
དངོས་པོར་སྣང་བཏགས་དབང་བྱས་པ། ।
དེ་ཕྱིར་སྐོགས་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ।
མངོན་སུམ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ।

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་འི་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཀྱི།

ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དུས་འདི་ཙམ་ནས་བྱུང་། འདི་ཙམ་ཆད་མེད་ཅེས་བའི་མཐའ་ཟླ་རྒྱང་བའི་ཐོག་མ་མེད་པའི་སྤྲིད་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་ལོ་ཙམ་ཞིག་བར་ཞེན་པའི་དུག་གིས་སྨྲ་གས་ཤིང་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་ཞིང་ཕྱིར་བར་ཕྱིན་པས་སྟང་། དཀའ་བ་ཡོད་པས་ན་བྱམ་སོགས་མངོན་སུམ་མཐོང་ཡང་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི་རྣམ་པར་ཞེས་པར་མི་ནུས་ཏེ། ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་དངོས་པོར་སྣོ་བཏགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པས་དབང་དུ་བྱས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྤོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཞང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པར་མ་འགྱུར་རོ། །དེའང་དེས་ན་འདུ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པར་དམ་གས་པས་བློ་བསྐུལ་པ་དག་གིས་སྐད་ཅིག་མ་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཡུལ་གྱི་ངང་བཞིན་སྟོང་བ་དང་འགལ་བའི་མི་སྟོང་པ་ཞིག་མངོན་སུམ་བྱར་པ་མ་ཡིན་ཏུང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པས་བསྐྱེད་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བརྟུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་སྣང་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བརྟུང་སྟེ། དངོས་པོར་ཞེན་པ་འདོད་མེད་བཞིན་བ་ཡིན་པས་འགལ་བ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་ཡ་མཚན་ཡོད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མངོན་སུམ་སྣང་བ་ཙམ་ལ་ཞེན་པས་དེ་ཙམ་ངོ་མཚར་མི་ཆེ་སྟེ། འདི་ལྟར་བ་ཡང་ཉིད་དང་། བྱམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ཡིས་དབེན་པའི་བ་ཡང་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་ཁས་ལ་པོར་

མཐོང་བ་ན། མེར་སྐྱ་དང་གཟེགས་མ་སྨྱོད་པའི་ཡུགས་ཀྱི་ཐྲོ་གླེགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གྱུར་པ་དག་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་ཀྱི། མ་མཐོང་བའི་སྤྱི་ཉིད་དེ་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་རྟོག་པ་འདི་ནི་ཡ་མཚན་ཆེའོ། །

རྩོད་པ་གཉིས་པའི་ལན་ནི།

དེ་ལ་སྐྱོ་བཏགས་གཅོད་བྱེད་པ། །

ཤེས་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས། །

རྗེས་སུ དཔོགས་རྟམས་ཤེས་པར་བྱེད། །

རྣལ་འབྱོར་དབང་རྟམས་མངོན་སུམ་གསལ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཐོག་མྱོགས་སྟའི་རྩོད་པ་ཤུགས་ལ་འཕང་སྟེ།། དེའང་དེ་ལྟར་ཚོས་ཀུན་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཡིན་ཀྱང་། རང་བཞིན་དེ་རང་བཞིན་ཅན་ཀྱི་ཚོས་སུ་ངེས་པ་མེད་ན་དེ་རང་བཞིན་ཡོན་ཀྱང་ཟུང་ཅི་ཞིག་ཐན་ཏེ་སུས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་འི་རང་བཞིན་དེ་ལ་ཐྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྐྱོ་བཏགས་པ་གཅོད་པའམ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དངོས་པོ་འི་རང་བཞིན་ཉིད་མ་ནོར་བར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གོང་ཀུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོས་ནས་དེ་དག་གི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དཔོགས་པར་བྱེད་པའི་ཚོགས་སྐོར་བ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ལ་རབ་ཏུ་གོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཐྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བྱིས་ཆོས་

ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མཐར་ཐུག་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ།
གསལ་བོར་གཟིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའང་འཇིག་རྟེན་འདི་འདས་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ས་དང་བོ། དེ་
ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གསལ་སྟང་ཇེ་ཆེར་མཆེད་དེ། མཐར་གནས་
ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཇོགས་པར་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་
འབྱེད་པའི་དོང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་བང་ ···
ཞིག་རྣམ་རྟོག་གི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་མ་
བཏང་སྙོམས་དཀའ་བ་སྟེང་ཤིང་གི་ཐོག་ཏུ་ཡང་ཉལ་ཞིང་ཐུན་ཙམ་
ཙང་དེ་ལྟར་སྐྱོ་བཏང་སོམ་པའི་སར་ཡང་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟར་ཐུགས་སུ་ ····
ཆུད་དེ། སྟེང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་འཕྱག་པའི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཆུ་ཤིང་
ཆོག་པའི་སྤོང་བོ་ལ། །སྟེང་པོ་འདོགས་མིས་རིམ་པར་བརྩེ་བ་ཐུས་
ཀྱང་། །ཕྱི་དང་ནང་ན་སྟེང་པོ་མེད་པ་ལྟར། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་
ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྐད་གསུངས་
པ་ལྟ་བུའོ། །ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་ཤུལ་དུམ་བུར་
དག་ལ་མེ་དོག་ལྟར། །སྤྲིད་པ་དག་ལ་སྟེང་པོ་ཡོད་པར་མ་དོགས་པ།།
དག་སྟོང་དེ་ནི་ཐ་རོལ་མིན་པའི་ཐ་རོལ་སོང་། །སྟུལ་ཏོས་པ་ཡི་པཊ་
བ་རྟེང་པ་བཟེ་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་དེ། ཤུལ་དུམ་བུར་ལ་མེ་
དོག་ནམ་ཡེན་དུ་མི་སྐྱེ་བས་མེ་དོག་མེད་པའི་དུས་ན་ཡོད་ཀྱང་ཐུ་བ་ ····
སོགས་ཀྱི་ཐྱིར་མ་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཀྱི། མེད་ནས་མ་མཐོང་བ་ཡིན་

བ་ལྟར་སྤྱིད་བ་ལའང་སྐྱིང་བོ་གཏན་ནས་མེད་པར་མཐོང་ན་ཚ་རོལ་མིན་
བའམ་ཚུ་རོལ་འཁོར་བའི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཚ་རོལ་ཐུང་འདས་ལ་སོགས་
ཏེ་འཁོར་བ་འདོར་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་གཞུང་གི་ཚོར་ལན་གྱི་ཤེ་ལོ་ཀ་
འདི་གཉིས་ཀྱིས་ཐོག་མེད་གོམས་བའི་དངོས་ཞེན་བརླག་དཀའ་བ་དང་།
དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་རིགས་བའི་དབྱད་པ་བྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་།
དེ་གོམས་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོང་ནུས་ཀྱང་། མ་གོམས་ན་སྤྱོང་མི་
ནུས་པས་ནན་ཏན་ལ་སྐྱིང་བོར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པ ལ་སོགས་པ་དེན་
གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གྲོ་བྱང་དུ་ཚགས་བའི་ཡུལ་ལྷ་བྱ་ལ་
ཟླ་ཞུགས་ནས་ཡིད་ལ་ལན་ཁ་ཡར་བྱས་པའང་འཕལ་དུ་སྤྱོང་དཀའ་ན་
གོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་ཉོན་མོངས་ལྟ་ཅི་སྐྱེས། དེས་ན་ཆོས་ཤེས་
པའི་འབྲས་བུ་འཇིགས་དང་སྡུག་བསྔལ་ཉོན་མོངས་ཀ་སྐྱེན་དུ་ཉགྲོ་བ་
ཞེག་མ་བྱུང་ན་དགོས་པ་སྟོང་པ་སྟེ། དབེར་ན། བཀྲེས་པ་སེལ་
བའི་ཆེད་དུ་ཁ་ཟས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟུང་ནས་མ་ཟོས་པར་ལྟོག་
གྱིར་ཤི་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ ལ་རིང་
བའི་དབྱད་པས་གོ་བ་སྐམ་བོ་ཙམ་གྱིས་གང་ཡང་མི་ཕྱིན་པས་ཆེ
གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་ཐོུང་བ་ཐོག་པར་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཤེས་པ
རྣམས་ཀྱིས་བགྱི་བར་འོས་པ་གཅིག་པུ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུའང་ཆེད་
དུ་བཤེད་བའི་ཚོམ་ལས། གལ་ཏེ་རིགས་བཅས་མང་དུ་སྨྲས་ཀྱང་ནི་
བག་མེད་མི་དག་དེ་ལྟར་ཉེད་མི་འགྱུར། །དེའང་ན་ཕུགས་རྗེས་
གཞན་གྱི་ཕུགས་བགྱང་ལྟར། །དེ་དག་དག་སྤྱོང་སྐལ་པ་ཐོབ་མ་ཡིན།།

གལ་ཏེ་རིགས་བཅས་ཉང་དུ་སྐྱ་བྱེད་ཀྱང་། །ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཆོས་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཉི་ཤུགས་སྤྱོང་བྱེད་པ། །དེ་དག་དག་སྤྱོང་སྐལ་བ་ཐོབ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ ལྟ་བུའོ། ། ✳དེའང་ཟླ་ཞིང་ཟབ་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ལ་ཐ་དད་དང་རིགས་པ་བརྒྱ་དག་ཀིས་མ་འབད་ན་ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་ངེས་པ་མི་སྐྱེ་བས་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ནན་ལས་ལ་རྣམ་ཅིག་ཏུ་བརྩོན་པའི་རྒྱུང་གིས་སྤང་ཞིང་བངོས་སྤོངས་ཀྱི་རིགས་པ་ཁོ་ནས་སྤྲོ་འདོད་པའི་ཚང་ཚོང་ལྟུག་མེད་དུ་བསྟེག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཏྲུན་སྐོམ་སྐུན་པའི་རྟམ་དུ་གཉིད་ལམ་ཡུར་ཞིང་། ཐོས་པ་ཁ་ཆེར་གྱི་རྒྱང་གིས་གཡེངས་དེ་རང་གར་མ་འཆུམས་པར། ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཁང་བཟངས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱ་ཆོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་རོ་རྒྱང་ཞིང་། ཡང་དག་པའི་དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་མཉེས་པའི་སྐོ་ནས་བསྟེན་ཞིང་… དམ་པའི་གྲོགས་བཟང་པོ་དུ་མས་མདུན་བལྟས་དེ། ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་བཟོད་མེད་ཀྱི་གདུང་ཤུགས་དང་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བརྩེ་བའི་སེམས་ཀྱིས… སྤད་པ་ཆེར་འཕེལ་བས། སྔང་སྨིད་སྐྱ་མ་ལྟ་བུའི་གཟིགས་མོ་ལ་རྩེན་པའི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཞིག་བྱང་ན་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་དྲས… པའི་འབྲས་བྱུའང་སྨིན་པ་ཡིན་བས། དེ་ལྟ་བུའི་དམ་པ་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྨོན་ཞིང་འཐུག་པར་འཚལ་ལོ། ། དེ་སྐད་དུའང་རང་འགྲེལ་གྱི་མཐུག་རྩོམ་དུ། བདག་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་མྱངས་པས་བརྒལ་བའི་སྐན་བསལ་ཞིང་། །ཡང་དག་དམ་

བ་རིག་ལ་ཡང་དག་རིགས་དང་འགྲིགས་པ་དང་། །གཞན་གྱི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་ཞིང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞབས། །གཙང་མ་བདུད་མར་བཏེག་ཅིང་ཤིན་ཏུ་བཏུན་པར་གྱས་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ।

དེ་ལ་སྐབས་འདིར་བདག་མེད་གསལ་བར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་ལ་ཆུང་ངུང་དབྱད་ན། ང་བྱེ་བ། སྒྲ་དོན། ཚོར་སྤྱོང་བཞི་ལས། དང་པོ་སྐབས་འདིའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི། ཡུལ་བདག་མེད་གསལ་བོར་སྣང་བ་ཡིན་ལ། དེའང་སྒྱིན་བསྒོམས་པ་ལ་བཏེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་བྲལ་འཁྲུལ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ···· རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྒྱི་རྣམས་ཅམ་དུ་དབྱེ་ན། ཉན་ངང་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་མངོན་སྟོང་གསུམ་མམ། ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་ཆེན་ལ་སྒོ་བ་མི་སྒོ་བ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རང་རྒྱལ་ནི། བསམ་གཏན་མཐའ་བཏེག་གཅིག་ལ་ཀུན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་བས་སྒོ་བ་ལོག་སར་སུ་མི་བཙུད་ལ། གྲུབ་མཐའ་འགའ་ཞིག་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེའང་ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་ཆེན་གང་ལས་མི་འདའ་བས། འདིར་རང་རྒྱལ་ལ་མི་སྒོ་བ་གཅིག་ཏུ་བཙུད། །དེ་ཡང་ལའང་རྗེས་ཐོབ་སྟང་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་། མཉམ་གཞག་སྟང་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བས་བཅུར་འགྱུར་རོ། །དེའང་སངས་རྒྱས་ལ་མཉམ་རྗེས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་རི་ལྟ་རི་སྟེད་གཟིགས་བའི་ཐོག་ཚ་ནས་ཕྱི་བའོ། །དེ་ལ་སྟང་བཅས་

ནི་མངོན་བར་ཤེས་བས་མཐོང་བ་སྟེ། དམྱ་བཅོམ་ངས་རྒྱ་སྟོན་རྣམས་ཀྱིས།། །།སྟོང་གཉིས་གསུམ་དང་གྲངས་མེད་རྩ་ཐོང་། ཞེས་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །སྟང་མེད་ནི། ཉན་ཐོས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཅིག་དང་། ངང་ཆུལ་གཟུགས་ངང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་མེད་ཕྱེད་གཉིས་དང་། ཐེག་ཆེན་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྫོགས་པ་རྣམས་ཆུས་བག་ཆགས་ཀུན་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །བསྟན་པ་ངེས་པའི་ཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། བོད་སྐད་ལྟར། དོན་རྣམ་མ་ལ་ཐུགས་པའམ་འབྱོར་པ་ལ་བྱ་ཞིང་། མངོན་སུམ་ནི་བཅོ་ལྔ་ངར་རྟོག་པ་ཙམ་མོ། །ཀུ་གང་གི་སྐད་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་སྐད་དོད་ཟེ་ཅེ་དང་ཟགཔ་མཚམས་སྦྱར་བས་ཟ་ཀྱ་ཞེས་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཟ་དྲི་ནི་ཅིར་བསྒྲུར་ཏེ་སོ་སོ་སོགས་དོན་ མང་པོ་ལ་འཇུག །ཟཀྱ་དབང་པོའི་སྐད་དོད་ཡིན་པས་དོན་དུ་དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པའམ། དབང་པོ་བརྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེའང་སྒྲ་བཤད་འཇུག་གི་སྒའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དཔེར་ན་མཚོ་སྐྱེས་ཞེས་བའི་སྒྲ། མཚོ་ལས་སྐྱེས་པའི་པད་ལ་བཤད་འཇུག་གཅིག་ཀ་ཡོད། སྐམ་ལས་སྐྱེས་པའི་པད་ལ་འཇུག་པ་ཁོ་ན། མཚོ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒོག་ཆགས་ལ་བཤད་པ་ཁོ་ན་ཡོད་ཀྱི། འཇུག་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་ཟཀྱ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་བཤད་ན་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཀྱང་། འཇུག་རང་མཚན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་སྟེ། དེའང་དབང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གཅིག་ལ་བཤད་འཇུག་གཅིག་ཀ་ཡོད། རང་རིག་དང་རྣལ་འབྱོར་

མངོན་སུམ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ཁོ་ན་ཡོད་ཀྱི་སྟབ་བཤད་དུ མེད། ཁྱོད་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ལ་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་འཇུག་པ་མེད་དོ། །

བཞི་པ་རྩོད་སྤོང་ལ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱུ་ལ་རྩོད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་རྩོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་དང་བྱེད་པ་ལ་རྩོད་པ་གཉིས་ལས།

ཕྱི་རོལ་པ་ཁ་ཅིག་གོམས་ཀང་གསལ་སྣང་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། བདེན་སྟོང་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གོམས་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མ་བྲལ་བར་བསྒོམ་པ་ཚོས་ཅན། ནམ་ཞིག་གསལ་བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་འབྱུང་རྒྱུ་སྟེ། རང་གི་རྟེན་བརྟན་ཅིང་གོམས་པ་ངང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་བསྒོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབེར་ན་འདོད་འཛིའ་གོམས་པའི་ཆུ་བཞིན་ཞིས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རྟེན་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟ་མའི་ཏུས་པ་ཕྱི་མར་བགོས་ནས་སྟ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་ཏེ་ཆུན་མི་འཆད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྟ་མས་ཕྱི་མ་ལ་ཐན་མི་གདབ་ས་སྣ་བྱ་མིན་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆུང་འཕེན་སོགས་རྟགས་དེ་མ་གྲུབ་སྟེ།། སྐྱེ་བ་སྟ་ཕྱི་མེད་པས་རྟེན་བརྟེན་པ་མི་འགྲུབ་སྟམ་པའི་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་འགོག་ལ། རྟེན་བརྟན་ཐན་ཆད་གོམས་པ་ཇི་གསལ་དུ་འགྲོ་ཆུ་ཡོད་པ་འདོད་འཇིགས་གོམས་པའི་བྱེ་བཞིན་དུ་རྒྱང་བས་གྲུབ་བོ། །

གཉིས་པ། གོམས་པ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀང་བདག་མེད་དེས་ཏིང་ལས་སྲིད་པ་ལ་གནོད་མི་ཏུས་སྟམ་ན་ཏུས་ཏེ། འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་ཅམས་ནི་ཆུ་མེད་ན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་

འཁོར་བའི་ཆུ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། གཞན་ཕྱི་རོལ་ལ་ཐལ་ཆེ་ད་དག་ན་རེ། ལས་དང་ལྡན་དང་སེམས་གསུམ་ཀ་ཆོག་པ་འཁོར་བའི་ཆུ་ཡིན་པས། གང་རྙེད་ལ་གཏོད་པ་བྱས་ན་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་དེ་ཆུ་ཉུང་ཟེད་བའི་ས་བོན་བཞིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་ལས་དང་ལྡན་གཉིས་པོ་འཛིད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དཀའ་བ་སྤྱོད་དོ་ཞེས་འཛེར་རོ། །དེ་ལ་ལས་སྤང་མི་ནུས་ཏེ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་སྟེད་མ་སྤངས་ན་དེ་སྤངས་ཀྱང་སྐར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇ་བ་མ་བཅད་པའི་ཡལ་ག་བྱེགས་པ་ལྟར་ཅིའང་མི་ཐན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་སྟེད་སྤངས་ན་བྱད་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་ལྟར་དེ་ངང་གིས་འགགས་པ་ལས་ལོགས་སུ་སྤང་མི་……དགོས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ནི་སྨིད་པ་སྐྱོག་པའི་ལམ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཁོར་བའི་ཆུ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་ཤེས་པའི་མ་རིག་པ…ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་འཛིག་ལྟ་སྐྱན་སྐྱེས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་ཕན་ཚད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྡུག……བསྔལ་འབྱུང་བ་ཡོད་ལ། དེ་སྐྱོག་ན་དེ་ཀུན་ཀྱང་མི་འབྱུང་བར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལས་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཙ་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ནི་ཉོན་མོངས་ས་བོན་བཞིན། །ཀུན་བཞིན་རྩ་བཞིན་ལྟོས་ཤིང་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་གྱི་ཙ་བ་འཇིག་ལྟ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་ཀུན་དེ་ཡི་ཙ་བ་ཅན། ཞེས་གསུངས་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཙ་བ་དེ་སྟོང་ཉུས་སམ་སྐྱམ་ན་ཉུས་ཏེ།། དེ་སྟོང་བདག་གས་པ་ཙམ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་སྟོང་བའི་

གཉེན་པོའང་། བྱམས་པ་དང་སྙིག་པ་སོགས་བདག་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གནས་ཆོག་པས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ལ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་དེ་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགལ་ཏེ་སྤང་ཐུན་བཞིན་ནོ། །རྣམ་ནས་བདེན་པས་བཏུན་པ་སེལ་ཞུས་པས་ན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་པའི་ཡམ་དང་མཚས་སྨོ་བས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ས་བོན་ལ་ཐོག་མ་མ་མེད་ཀྱང་མེ་ལ་བསྲེགས་ན་ཕྱི་མཐའ་མཐོང་བ་ལྟར། འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ཀྱང་། འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་གེགས་བདག་མེད་རྟོགས་ན་ཕྱི་མཐའ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱོང་བ་དང་། རྟོགས་པ་ལ་རྩོད་པ་གཉིས་ལས།།

དང་པོ། མུ་སྟེགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སྦྱོང་མི་ནུས་པ་དང་། གལ་ཏེ་ཉུས་སུ་ཚུགས་ཀྱང་སོ་སྐྱེས་སྤང་བའི་ཐབས་མི་ཤེས་པ དང་། གལ་ཏེ་ཤེས་ནས་སྤངས་ཀྱང་ཡུས་ཀྱི་དྲི་མ་ལྡར་སློར་འགྱུར་བས་མི་བཟེད་པའི་ཕྱིར། དྲི་མ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་གཅིག་ཏུ་མི་སྲིད་ཅེས་ཟེར་རོ། །དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཀུན་རྟོག་གློ་བུར་བ་ཡིན་ལ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲི་མ་སྤྲོང་བའི་ཐབས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆུ་རྩྭ་ནས་སྤངས་པ་ལ་སློར་ཤོག་པ་མེད་དེ་བྱད་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་དང་འདྲ་བས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་···འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་རྩོད་པ་ནི། ཐྱི་རོལ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོང་ཉིད་དང་སྙིང་རྗེ་སོགས་ལ་ཟླ་ཐེ་ཚོམ་མོགས་ཀྱང་ཚད་མེད་བར་གྱུར་ནས་དེའི་ངང་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་དེ། མཚོངས་པ་ཇི་ལྟར་གོམས་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་མཚོངས་མི་ནུས་པ་དང་། ཚུ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ཡང་མེའི་ངང་བཞིན་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པ་དང་། གསེར་ཇི་ལྟར་བཞུས་ཀྱང་ཆུའི་མེ་དང་བྲལ་ན་སླར་འཁྱགས་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་ཟེར། དཔེར་ན་རྣམས་དང་མི་མཚུངས་དེ། མཚོངས་གོམས་པ་ཐད་ཀའི་ཉམས་པར་ལྟོས་པས་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་དུ་འཕེལ་མི་ནུས་ཤིང་ངེས་ཀྱི་སྟངས་རྟེན་བཅས་སུ་གནས་པ་དང་། སེམས་ནི་བརྟེ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་དུ་གོམས་པས་འཕེལ་བ་ཡོད་པ་ས་བོན་ལས་ས་བོན་བརྟེན་ཡིན་ཅིང་བློ་དེ་དང་བཞེན་ཚད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆུ་དཀྱིལ་བ་སྟུམ་བསྐམས་ནས་རྡེག་བརྡེག་པ་མིན་ཡང་སེམས་སྟུ རུའི་ནུས་ངན་ཕྱི རྩྭ་ཁྱད་པར་དུ་འཕེལ་ཞིང་རེའི་ངང་དུ་འགྱུར་བ་བྱད་ཤིང་མེའི་ངང་ངོ་བོ་དུགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གསེར་སྦ་བར་སླར་ལྷོག་པའི་ཆུ་གསེར་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་། སེམས་དྲི་མར་སླར་ལྷོག་པའི་ཆུ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་སྟེ། གཉེན་པོས་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཤིང་བསྒེགས་པ་བཞིན་ནོ། ।

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་དུ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་མཐར་ཐུག་པ་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྩོད་པ་ལ། ཆུལ་ལོངས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་རྩོད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཐྱི་རོལ་པ་དག་

ནས་རེ། དཀའ་བ་རང་བྱུང་གི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གསར་དུ་བསྒྲུབ་པར་མི་ནུས་ཏེ་དེའི་རྒྱུ་མེད་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ན། བསམ་གཏན་དང་སྟོང་རྟེ་ལ་སོགས་བའི་ཐབས་དང་། ཤེས་རབ་དམིགས་པ་མེད་པ་གཉིས་ཐན་ཆོད་རྒྱུ་ཀུན་དུ་གྱུར་བས་མཁྱེན་པ་གཉིས་འགྲུབ་པ་སྟེ། ཐབས་སྟོང་རྟེ་ཆེན་པོ་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་བྱས། ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཅིག་བྱེད་བའི་ཀུན་བྱས་ནས་རྟེ་སྟེད་མཁྱེན་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་བྱས་ཤིང་། ཐབས་སྟོང་རྟེ་ཆེན་པོས་ཕྱོགས་ཅིག་བྱེད་ཀུན་བྱས་ནས་རྟེ་ལྡ་བ་གཟིགས་བའི་ཡེ་ཤེས་འགྲུབ་ལ་གང་ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་རྟེ་ལྡ་བ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ནི་ཟློང་བའོ། །དེ་དང་འགལ་བ་ཆོས་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྟེན་དུ་ཡོད་པ་སོགས་གང་ཞེ་སྐབས་ལྡང་དབྱད་པས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་གྲུབ་ཅེང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མི་འཕྲུལ་བའི་བདག་ཉིད་གྱིས་སྟོན་པ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་འགྲུབ་སྟེ། ཚད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ། སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་སྐྱོབ་ལ་ཐུག་འཚལ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ।

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་སྲིད་དེ་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མཐའ་མེད་པ་ཡིན་པས་མཐའ་མེད་པ་ཤེས་ན་མཐའ་རྟེན་

པར་འགྱུར་བས་དེའང་ལོག་ཤེས་སྐྱ་འགྱུར་ལ། མཐའ་མེད་པ་ལ་

ཤེས་བའི་ཐོ་མི་སྲིད་དེ་ནམ་མཁའ་ཚད་ལ་གཞལ་བས་ཇི་མི་ནུས་
པ་བཞིན་ནོ་ཞེར། དེ་ལ་མཐའ་མེད་པ་ལ་མཐའ་འདིའོ་ཞེས་ཚད་
གཟུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁའ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་
ཅེས་བཞང་མཐའ་མེད་ལ་ཁྱབ་པ་སྲིད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
འབད་མེད་རོ་མཉམ་དུ་མཁྱེན་པ་ཡིན་གྱི། མཁྱེན་ཚུལ་མཐའ་དག་
ཚུད་མཐོང་གི་ར་བ་ལས་བརྒལ་བ་ཡིན་ལ། མི་རྟོག་བཞིན་དུ་མཁྱེན་
པ་དང་། དུས་གསུམ་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ཆུང་ཟད་
གཞན་དུ་བཤད་དོ། །འདིར་ཚུད་མཐོང་གིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་
པ་ཙམ་སྨྲས་ན། གང་ཟག་གང་གི་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་གཅོ་བོ ཐམ་
བདེན་བཞིའི་འཇུག་ལྟོག་མ་ནོར་བར་སྟོན་པ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་དང་མི་ཀུན་ཚོགས་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །
གཞན་དགོས་མེད་ཀྱི་སྲིད་བྱའི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐར་པ་དོན་དུ་
གཉེར་བ་ལ་ཉེར་མཁོ་ཅིའང་མེད་པས་སྟོན་པས མཁྱེན་དུ་རྫིན་ཀྱང་
གདུལ་བྱ་ལ་དེ་ཀུན་བསྟན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། བསྟན་ཀྱང་དེ་སྐྱེད་གཟུངས་
ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལམ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་
པ་འདི་འདྲ་སྟོན་པ་དེ་ནི་སྐྱེས་བྱའི་དོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྟོན་པ་
ཡིན་པར་བདག་ཅག་གིས་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ལ་རྫོས་སྐུ་དཔག་ཚད།
གཞན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཁྱེན་པར་ངེས་ཏེ། གང་ཟའི་ཚིང་ཐུ་
བའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་མཁྱེན་པ་དེས་རགས་པ་རྟོགས་ནུས་པར་གདོན་
མི་ཟ་སྟེ། རིང་བའི་རྒྱལ་ཐུ་མོ་མཐོང་བའི་མིག་གིག་ཉེ་བའི་བྱམ་པ་

མཐོང་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ཐར་པ་དང་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་རིགས་པའི་དབང་····
ཐུག་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྟོན་པ་མཆོག་པ་རྣམས་
ཀྱིས་བརྟུས་པ་བཞིན་ཆུང་ཟད་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲིན་ཐུགས་སྲ་སྐྱ་
སྟེགས་སོགས་འགོག་པ་ཐམས་ཅད་ཁ་ཐྱིན་བསྟན་ཀྱི་ཤག་བཀྱེ་བའི···
ཆེད་ཅམ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་སྟེགས་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གི་ཞེ་འདོད་
འདི་བཞིན་ཐྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་ངན་པ། རང ལའང་ཚུལ་དེ་དང་
མཚུངས་པར་གཤགས་པ་དེ་ཉིད་ངོས་བཟུང་ནས། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་
པ་དྲི་མ་མེད་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་ཀུན་རྟོག་ངན་པ་རྣམས···
སྤུན་ཐུང་ན། ཐློ་ནོར་ལྷན་པས་ལུགས་གཞན་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་བཞིན། རང་གི་ལམ་དང་སྟོན་པ་ལ་མ་འཚོག་
པའི་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་བསམ་པར་བྱ་གལ་པོ་ཆེ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟར་མདོར་ན་སྤྲིད་པའི་རྩ་བ་གཅོད་པ་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་བའི་ཤེས རབ་དྲི་མེད་
ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་དེའང་སྒྲུབས་པ་སོགས་ལ་ལྟོས་མེད་ཀུ་གནས་
ལས་བབས་པའམ། ས་རྣམ་ནས་འཐོབ་པ་ལྟར་འབྱུང་བར་མི་སྲིད་
པས་འདི་ལྟར་ལམ་དོན་གཉེར་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་པ་བྱང···
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པས། ཐོག་མ་ཁོ་ནར་ཐྱོ་ནང་གི་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་གཅིག་དང་དུ་མ་བྱལ་བའི་རིགས་པ་དེ་དག་གི་ཚུལ་ཐུབ····
ལེགས་པར་བཀུགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ····

× Important message! ○

ཡིན་བར་ངེས་སྙམ་བའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཡོན་ལ། ངེས་ཤེས་དེ་དང་དངོས་བོ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་བའི་སྒྲོ་འདོགས་གཉིས་སྟང་སྐྱེ་ཞིང་འགལ་བ་ཡིན་བས་ངེས་ཤེས་དེས་སྟང་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་རྣམས་གཅོད་པ་ཡིན་ལ། × ངེས་ཤེས་དང་བྲལ་བའི་སྒོམ་ནི་དམྱས་ལོང་གིས་གཟུགས་གཞན་ལ་རྣམ་རྟོག་ཡང་དག་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ་ཞེས་བྱ་གསུངས་པ་ལ་དུས་ཀུན་ཏུ་ཐུབ་པ་མོ་སྟུང་ངེ་ཞུ་ཞིང་ངེས་བའི་ཤེས་པ་ཐེ་ཚོམ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་དུའང་བྱད་པ་ཡིན་ནོ། །ངེས་བའི་ཤེས་པ་དང་བྲལ་ན་ཡང་དག་བའི་དོན་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་། རྣམས་པ་ཚད་མ་དང་བྱལ་ན་ངེས་པ་མི་སྟེ་པ་འདི་ཁོ་ན་ལམ་དོན་གཉིས་རྟོགས་ཀྱིས་སྟིང་ལ་གཞག་པའི་མན་ངག་གོ་དེས་ན་ཐེ་ཚོམ་ཆོད་པ་ཐོས་བསམ་བྱི་འབྲས་བུ། གདིང་དང་ལྡན་པ་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ལ། འབྲས་བུ་དེ་གཉིས་མེད་པའི་བཤད་སྒྲུབ་ནི་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་མོ། །ཞར་བྱུང་དུ་ངེས་པ་དང་སྒོ་འདོགས་དང་ཟད་ཟིན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྱམས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངེས་ཤེས་དང་། དངོས་པོ་ཡོད་རྟོག་གི་སྒྲོ་འདོགས་གཉིས་ཡུལ་མི་གཅིག་ན་བསལ་བྱ་བསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དེ། ཕྱི་ནང་གི་སྟང་གཞན་ཞེས་ཀྱང་གཅིག་ན་ནི་ཡུལ་དེ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། ཡུལ་དེ་གྲུབ་ན་ནི་བསལ་བྱ་མ་འཁྲུལ་བར་ཐལ། ཡུལ་བདེན་བའི་ཕྱིར་ཚད་མ་བཞིན། མ་གྲུབ་ན་ངེས་བྱེད་ཚད་མར་མི་འགྱུར་ཏེ་གཞན་བྱ་མེད་བའི་སྒྲོ་འདོར་

བཞིན་ནོ་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། ཡུལ་གཅིག་ན་ཡུལ་དེ་བདེན་
ནམ་བརྫུན། བདེན་ན་སྐྱོ་འདོགས་བདེན་ལ། བརྫུན་ན་ཚད་མ་བརྫུན་
ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་ཁྱད་བར་དུ་མ་བྱས་བའི་གཞན་
སེལ་ཀྱི་སྐྱོས་བཟང་བའི་བྱམ་པ་ཙམ་ཞིག་ཡུལ་གཞན་བྱ་ཡིན་བས་····
ཞེན་ཡུལ་གཅིག་བས་སེལ་བྱ་སེལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་བའི་སྐྱོན་མེད་ལ།
ཞེན་སྡུངས་པ་དང་དེ་སོ་ སོར་ཡོད་བས་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་དུ་འཇོག་
པ་འཐད་དོ། །དེས་ན་ངེས་སྐྱོ་འདོགས་གཅིས་ཀྱི་བདེན་བརྫུན་ཀྱང་
ཞེན་སྡུངས་དོན་ལ་མཐུན་མི་མཐུན་ཀྱིས་འཇོག་གི་ཡུལ་རང་དབང····
གཅིག་ཏུ་མི་གཟུང་ངོ་། །དེ་ལ་མི་གཅིས་ཀྱི་ཉན་ཤེས་ལ་དུང་གི་སྐྲ་
གཅིག་སྨྲ་བ་ན། གཅིག་གིས་རྟག་གཅིག་གིས་མི་རྟག་སྐྱམ་ན།
གཅིས་ཀ་རང་གིས་བཟུང་བའི་ཞེན་པའི་འཇོན་སྡུངས་དང་། །ཡུལ་
དུང་སྐྲ་སྨྲ་བདེགས་གཅིག་ཏུ་བསྟེས་ཏེ་བཟུང་བ་ཡིན་བས་ཚད་མ་དང་
ཚད་མིན་ཀྱི་ཡུལ་གཅིག་པ་དང་བདེགས་བའི་སྐྱོན་མེད་བ་ཡིན་ནོ། ।
འདི་ལེགས་བར་རྟོགས་ན་ཚད་མའི་གནད་མང་བོ་ཞིག་ཀྱང་འགྲོལ་ལོ།།
ཨང་ངེས་ཤེས་སྐྱོ་འདོགས་གཅིས་བྱོ་འི་ང་བོར་གཅིག་གམ་མི་གཅིག །
གཅིག་ན་རལ་གྲིས་རང་མི་གཅོད་པ་ལྟར་བསལ་བྱ་བསལ་བྱེད་དུ་མི····
འཐད་ལ། པ་དད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་
རྒྱུད་ཀྱི་མི་ཤེས་བ་མ་བསལ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་སེལ་བྱ་སེལ་བྱེད་དུ་མི····
འཐད་དོ་ཞེན་ན། བྱོ་འི་རྒྱུན་ཙམ་དུ་གཅིག་པས་རྒྱུད་པ་དང་ལྡར་མི་
འགྱུར་ལ། རྣམ་པ་པ་དད་པས་རང་ལ་རང་གིས་བྱ་བ་ལྟར་ཡང་མི་

འགྱུར་རོ། །ཡང་དེ་གཉིས་དུས་གཅིག་གམ་མི་གཅིག །དུས་གཅིག་
ནི་མི་སྲིད་དེ་སྐང་གཉེན་ཀྱི་དོགས་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་ཡོད་པར་ཐལ་བ་
གནོད་ལ། མི་གཅིག་ན་གནོད་བ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དེ། ཉི་ཟེར་
དང་མཚན་མོ་འི་སྐབས་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་དུས་མི་ གཅིག་
པས་ཐུབ་མི་སྲིད་ཀྱང་ཆོ་འི་ཚུན་གཅིག་ལ་དང་པོ་ སྐྱོ་འདོགས་སྐྱེས།
ཕྱིས་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་པས་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་ རྒྱུན་སྐྱེ་མ་ནུས་པ ལ་སྐྱོ་……
འདོགས་བསལ་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་སྟེ། ཆོ་འི་ང་བོར་གྱུར་ཐའི་
སྐང་གཉེན་ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། འདས་པ་འགགས་ཟིན་པ་དང་།
ད་ལྟ་གྲུབ་ཟིན་པས་དེ་ལ་གནོད་པ་བྱར་མི་རུང་ལ། མ་འོངས་པ་མ་
སྐྱེས་པ་ལའང་གནོད་པ་བྱར་མེད་པས་དོན་དུ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་བསལ་བྱ་
བསལ་བྱེད་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱང་བྱའི་ཚུན་མ་འོངས་པ་འགྲོ་རུབྱད་དུ་སྐྱེ……
བའི་གེགས་བྱས་སོང་བ་ལ་བསལ་བྱ་བསལ་བྱེད་དུ་བདེགས་ངའོ། །
འདི་ལ་ཁ་ཅིག་སྐྱང་གཉེན་ལྷན་ཅིག་དུ་ བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་དུ་རུངས……
འགྲོགས་པ་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་།
སྐྱིབ་པའི་བག་ཆགས་གཉེས་ཡུན་རིང་དུ་འགྲོགས་པའི་ཐྱོད་ཟེར་ཡང་།
མིང་ཙམ་ལ་བསམས་ན་མ་གཏོགས་དོན་དུ་ལྷན་ཅིག་གནས་ན། དེས་
དེ་བསལ་གྱ་ལ་ནུས་ཏེ། དེས་ན་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱིབ པ་དང་
རང་གི་གཉེན་པོ་དང་སྐང་བ་ནི་འགྲོགས་པ་མེད་ལ། གཟུང་འཛིན་
འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཐུ་མོ་ནི་འཕགས་པ་སྐྱོས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཞན་
ཀྱི་སྐང་བ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དོན་དེང་གི་སྐང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ངེས་

ཤེས་དང་སྒོ་འདོགས་གཉིས། ཡུལ་དང་ངོ་བོ་དུས་གསུམ་ལ་བཏགས་པ་འདིའང་དོགས་སྲོང་ལེགས་པོ་ཡིན་བས། རྟེས་སུ་དཔོགས་རྣམས་ཤེས་བར་བྱེད། །ཅེས་པའི་མཐའ་དབྱེད་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །

རྩོད་པ་གསུམ་པའི་ལན་ལ། ལན་དངོས་དང་། དེ་ལྟ་མིན་ཁ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ།

གཞུང་གིས་བསྒྲིད་པའི་ཆེ་བྱག་གི །
ཚོས་ཅན་སྒྲབས་ནས་མཁས་པ་དང་། །
བྱད་མེད་བྱིས་པའི་བར་དུག་ལ། །
གྲགས་པར་གྱུར་པའི་དངོས་རྣམས་ལ། །
བསྒྲུབ་དང་སྒྲུབ པའི་དངོས་པོ་འདི། །
མ་ལུས་ཡང་དག་འཇུག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁས་ལྡངས་ནས་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ལྟར་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ཚོས་ཅན་དང་། དེ་སྒྲུབ་པ་གཏན་ཚིགས་སྒྲོར་བའང་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཚོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲུབ་པ་གཏན་ཚིགས་མི་བརྗོད་དོ་སྙམ་ན། དམ་བཅས་པ་ཙམ་གྱི་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་བརྗོད་ན་ནི་གཏན་ཚིགས་ཡོད་པས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ལ། དེ ལྟར་ན་འབའ་ཞིག་ལངས་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། དེ་འདྲ་བའི་རྩོད་པ་འདི་ནི་གྲི་ན་སྟེ། འདི་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱ་ཚོས་ཅན་དུ་བཞག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གྲུབ་མཐའི་གཞུང་

གིས་བཞག་བཙམ་བསྒེད་བའི་ཏེ་བྱག་གི་ཆོས་ཅན་སྐྱངས་ནས་ཀྱེ་དེ་····
ཤེས་འདོད་དུ་མ་བཟུང་བར། མཁས་པ་དང་མི་མཁས་པ་ཐ་མལ་གྱི་
བྱད་མེད་དང་ཁྱིས་བའི་བར་དག་ལ། མཐུན་བར་སྟང་བཞིན་ཡོངས་སུ་
གྲགས་བར་གྱུར་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་ཡ། བསྒྲུབ་
བྱ་དང་དེ་སྒྲུབ་བའི་གཏན་ཚིགས་དག་གི་ཁངོས་པོ་འདི། མ་
ཡུན་པ་གཞོད་མེད་ཡང་དག་བར་འཇུག་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལ་གཞུང་གི་འདོད་པ་མི་མཐུན་པ ལས་བྱང་བའི་ཚོས་ཅན་རྫོད་ཁ
བཟུང་ན་ཐུན་མོང་མཐུན་སྟང་གི་ཆོས་ཅན་མི་འགྱུབ བས་གཏན་ཚིགས···
ཐམས་ཅད་རྩོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་བསྒྲུབ་
བྱ་དང་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་གཉིས་སྟེན་གྱི་དབེ་ཡང་མི་སྲིད་བས་དཔེམས་
ཅད་ཐལ་མཐུན་བར་གྱུར་ན་ནི་ཅི་ཞིག་རྫོད་དེ་རྫོད་བའང་མེད་དོ། །
མཐུན་བཞིན་དུའང་རྫོད་ན་ནི་རང་གི་ཐུགས་ལ་མི་ལྟ་བར་སྐུན་ཅི་ཕྱོན་
དུ་འགྱུར་རོ། ། ཀཀ།ཀཀ།

གཉིས་པ་དེ་ལས་བཟློག་ན་མི་འཐད་པ།

དེ་ལྟ་མིན་ན་གཞི་མ་གྲུབ། །

ལ་སོགས་ལན་ནི་ཇི་སྐད་གདབ། །

ཇི་སྐད་བཤད་པ་འདོད་པ་མི་མཐུན་པ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་
པ་ལྟ་བུས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྟང་ཙམ་གྱི་ཤེས་འདོད་ལ་ཆོས····
ཅན་དུ་བཟུང་བ་དེ་ལྟ་མིན་ན་ཁྱོད་གྱི་གཉེན་ཆོགས་ཀྱི་གཞི་མ་གྲུབ་པ····

དང་། དབེ་མི་གྱུབ་བོ་ཞེས་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚན་ཉི་རྣམ་གསུམ་གདབ་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀ་ཏིཀ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་། ཐུབ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེའམ་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ལ། ཁ་རོལ་ཆུ་སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་གིས་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་བྱེ་བྲག་པ་བཟློང་ན། ཡན་ལག་ཅན་ཀྱི་ལ་དང་། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་སྒྲ་བཟློང་དགོས་ན། དེ་མི་སྲིད་པས་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་འགྲུབ་ལ། དེ་མ་གྲུབ་པའི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དཔེས་ཀྱང་མི་སྲིད་དེ་དོ་བོང་རྟའི་གཉེར་མ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཅན་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་བའི་དབེ་ཡང་མི་སྲིད་པས་མཐར་རྗེས་སུ་དཔག་པས་པར་བྱ་བ་ཆོས་ཅན་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྟེན་ནམ་སྐྱབ་ཏེད་ཀྱི་ཚིག་ས་ཐམས་ཅད་མི་འགྲུབ་བོ། །དེས་ན་ཐུན་མོང་མཐུན་སྣང་གི་དངོས་པོ་ཙམ་དང་། དེ་ལའང་འཇིག་སྟངས་ཞེའམ་དུ་བྱེད་ནས་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་ན། གོང་གི་ངེས་ཤེས་དང་སྐྱོ་འོོག་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རྗེ་སྐད་དབྱུད་པ་ལྟར་བྱས་ན་རིགས་པའི་མཐེང་ལོན་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་དུ་རྩོད་སྐྱོང་ལ། སྒྲུབ་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ནམ་གཞག་སྐྱེར་འཐད་པ། ཚེ་སྟ་ཕྱིའི་ཏྲུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ནམ་གཞན་གཉའ་འཐད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ། དེ་ལྟར་དུག་ཚད་དང་བྲལ་ངང་ངཔྟེ་བས་མཐུག་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་བོ།

བདག་ནི་སྟང་བའི་ངང་ཅན་ཞེས་གྱི། །

དང་ོས་པོ་དགག་པར་མི་བྱེད་དེ། ।

དེ་ལྟ་བས་ན་སྒྲུབ་པ་དང་། ।

བསྒྲུབ་བྱ་གཞག་པ་འཁྲུགས་པ་མེད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བདག་ནི་མཁས་ནས་བྱིས་པའི་བར་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཐུགས་མོང་ཉ་མིག་དང་རྣ་བ་སོགས་ལ་སྟང་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཀྱི་དང་ོས་པོ་རེན་ཅིང འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཙམ་འདི་ནི་དག་གི་བར་མི་ཤེད་དེ། འདི་ལ་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་ན་ཆུ་ཤིང་གི་སྟོང་པོ་བཞིན་ཉ་སྟིང་པོ་དེ་བཀ་ཙམ་ཡང་མི་སྟང་བས་དེན་དམ་བར་གྱུབ་བར་མི་འདོད་དོ། །སྟང་བའི་དོན་མ་བཀག་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་དང་ོས་པོ་ལ་ཤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱོ་འདོགས་པ་སེལ་ཞིང་ཤྱིན་ཅི་མ་ལོག་བར་སྒྲུབ་པ་ཇེས་སུ་དཔོག་པ་གཏན་ཚིགས་དང་། གཏན་ཚིགས་དེས་བསྒྲུབ་བར་བྱ་བའང་ཇེས་སུ་དཔོག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ། རྣམ་གཞག་འཁྲུང་ཤིང་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་སྐྱོན་གྱི་ཚ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་གནས་པ་མེད་པའི་ཤྱིར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཅུ་གྱུབ་བོ། །འདིའི་ལྟོག་ཤྱོད་ཀྱི་ཤྱོགས་སྐྱ་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་གསལ་བས་སྐྱོས་མི་དགོས་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་ཅེས་སྟང་བ་འདིའང་འགོག་པའི་དོན་ཅུ་གོ་ནས་དེ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་སྐྱམ་ཅུ་མེམས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིའི་སྐབས་དང་སྟྲིན་དབྱུ་མ་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པར་སྟང་བ་མི་འགོག་ཅེས་པའི་ཅུས་སུ་རང་བཞིན་སྟོང་བས་མ་ངེས ··· པའི་སྟང་བ་ལོང་སུ་ཡོད་པ་ལྟར་གོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུ་ཟླ་ཀྱི་

སྡང་བཞིན་པ་དེ་སྟོང་གི་སྡང་བ་དེ་བཞག་ནས་ཐོགས་སུ་སྟོང་ཟུམ་ཞིག་ ..
ཤེད་པ་བཞིན་ somewhere ། སྟོང་ཡང་དེས་སྡང་ཙམ་ཡང་མེད་མི་དགོས་ཏེ།
གལ་ཏེ་སྡང་བའང་མེད་ན་དེའི་སྟོང་བའང་མེད་བས། སྟོང་པ་དང་སྡང་
བ་གཉིས་པ་ཚན་ཚུན་གཅིག་མེད་ན་གཅིག་མི་སྲིད་ལ། གཅིག་ཡོད་
ན་གཅིག་ཡོད་པས་ཁྱབ ཅིང་། ཡོད་ཚུལ་ཡང་སྲད་བུ་དཀར་ནག་
བསྒྱིམས་པ་ལྟ་བུ སོ་སོར་ཡོད་པའམ། གཅིག་བསལ་རྟེས་གཅིག་
འོང་བ་ལྟ་བུའི་རེས་འཇོག་མིན་བར་སྟོང་པ་ལ་སྡང་བས་ཁྱབ། སྡང་
བ་ལ་སྟོང་པས་ཁྱབ། དེ་གཉིས་ནམ་ཡང་འདུ་འབྲལ་མི་ཤེས་པའི་
ཡིན་ལུགས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་སངས་རྒྱས་སྟོང་གིས་བཀག་ཀྱང་ཡིད་ཕྱིར་
མི་ལྡོག་པ་ཞིག་བྱང་ན་དབུ་མའི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་དབུད་པ་.....
གཉིང་སྐེབས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནས་མདོ་སྡེགས་གང་གི་ལམ་ལ་ནན་དུན་
བྱས་ཀྱང་སྒོག་ཙ་ཚུགས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་སྐབས་འདིར་སྡང་བ་མི་
འགོག་ཅེས་པ་མཐུན་སྡང་ཆོས་ཅན་ཁས་ལེན་པ་ཙམ་ཞིག་གི་རྩོད་དུ་.....
བསྟན་ཀྱང་གནད་བསྐྱངས་ཏེ་ཅི་ཡིར་སྡང་བ་མི་འགོག་སྟམ་ན་ཆོད་པ ...
ཙམ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ནི་མིན་ཀྱི། རང་གི་གྲུབ་བའི་མཐའ་
དང་མི་འགལ་བར་སྡང་བ་མི་འགོག་ཅེས་གོ་བའི་ཕྱུ་ཐག་གཅོད་དགོས་
པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དོགས་ན་ཐ་སྙད་དུའང་ཁས་ལེན་ཤིན་དུ་
བདེ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་ཚོགས་བའི་འཇིག་པ་སྐྱེ་གོ་ལ་བརྟེན་བས་
འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཚད་མ་གཞོད་དེ་འཇུག་སྟེ། རྗེ་རྣད་དུ།
འཇིག་པ་སྐྱེ་ལ་མི་བརྟེན་ན། །ཐ་སྙད་རབ་ཏུ་འགྲུབ་བར་འགྱུར།

ཐ་སྙད་རྣམས་ལ་ཇ་ཁམས་གྱུར་ན། །བསྟན་བཅོས་དོན་ལ་རྩོངས་པ་མེད། ཅེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ། །དེའང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དོན་ལ་རྣམ་གྲངས་འཇུག་པ་དག་གིས་དབྱ་མའི་གཞད་ངེས་པའི་ཚུལ་ནི། ལས་དང་པོ་པས་གཅིག་དུ་བྱལ་སོགས་ཀྱིས་བརྟགས་ཚེ་བྱམ་སོགས་མི་རྟེན་པའི་དོན་ལ་བསམས་ན། མ་དབྱུང་བའི་ངོར་ཡོད་པ་འདི་ཡི། དབྱུག་ཏེ་མེད་པ་ཉིད་གཞན་ལྟགས་སོ་སྐྱས་པའི་སྟང་སྤྲོང་རེས་འཇོག་གི་ཚུལ་··· དུ་སྤྲོང་བའི་རྣམ་པ་ཞིག་འཆར་ཞིང་། དེའི་ཚོ་དེའི་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་གྲངས་བའམ། ཡེ་ནས་སྤྲོང་བཞིན་དུ་སྟང་བ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་མས་པས་ཆུ་བྱོར་ལྟར་སྟང་བཞིན་སྤྲོང་ལ་སྤྲོང་བཞིན་སྟང་བའི་ངེས་པ་ཐུབ་པའང་ཅན་སྐྱེ་སྟེ། དེའི་ཚོ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་འགལ་མེད་དུ་ཤར་བའམ། ཟུང་འཇུག་ཏུ་གོ་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་དུས་དེ་གཉིས་ཆོག་གིས་བཟོད་ཚུལ་ཐ་དད་ཡོད་ཀྱང་། ངོ་བོ་ལ་ཐ་དད་ཆུང་ངུས་མེད་པར་དབྱེར་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་ཤེས་པས། དགག་གཞི་སྟང་བ་དང་། དགག་བྱ་བཅད་པ་སྟྲང་ནས་འཇིག་རྟེན་དའི་རྣམ་རྟོག་རང་སར་ཞིག་སྟེ། དགག་སྒྲུབ་བསལ་གཞག་མེད་པར་སོར་གཞུག་ཏུ་ཐུབ་པ་བྱའི་སྒོས་བྱལ་གྱི་རྣམ་པར་འཆད་ཞེང་། དེ་འདྲའི་སྒོས་བྱལ་གི་རྣམས་བས་ཆོས་ཅན་ལ་གོམས་བས་ཆོས་ཅན་ལ་ལྷོས་པའི་ཆོས་ཉིད་སོ་སོ་བ་ལྟ་བུའི་ཐྲི··· རིས་ཚད་ཀྱི་དམིགས་པའི་སྒྲོད་ཡུལ་དག་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་ངེས་ཤས་ཆེར་བར་ཅན་སྐྱེ་བས་མཐུ་ཐོབ་པ་དེ་ལྟར་སྤྲོང་བ་དང་། ཟུང་འཇུག་དང་། སྒྲོས་བྱལ་དང་། མཉམ་

བ་ཉིད་དེ། དབྱ་མའི་འཆར་རིམ་བཞི་པོ་དེ་དག་སྦྱ་མ་སྦྱ་མ་རིམ་བཞིན་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་ཉིད་དེ། འདི་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བའི་མན་ངག་གི་གནད་དམ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་དམ་བཅའ་མདོར་བསྟན། རིགས་བས་ཀུས་པར་སྨྲབ་པ་གཉིས། དང་པོ།

དེ་ཕྱིར་ཐོག་མེད་སྲིད་ཀྱུར་ནས། །
དངོས་དང་དངོས་མེད་རྟོག་མོགས་ཀྱི། །
རིགས་དང་མཐུན་པའི་ས་བོན་ཉིད། །
རྗེས་སུ་དཔགས་པར་བྱ་བ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་རྗེ་སྐད་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆུང་ཟད་མི་སྲིད་ཀྱང་། སྲིད་པའི་སྐྱེ་བ་སྐྱ་ཚོགས་འགོག་མེད་དུ་བཀྲ་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན། ཐོག་མ་མེད་པའི་སྲིད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་ཀྱང་། དངོས་དང་དངོས་མེད་བདག་དང་གཞན་དུ་རྟོག་པ་སོགས་རང་ཉིད་ཀྱི་རིགས་དང་མཐུན་པའི་ས་བོན་ཉིད་ཡོད་པར་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་སུ་དཔགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། འདི་ལ་སྟེང་སྨོན་གོ་བའེ་བར་བསྟེབས་ན། དངོས་དངོས་མེད་ཀ་བ་དང་བྲལ་བ་ནམ་མཁའ་སོགས་སྐྱེ་རྟོག་སྐྱ་ཚོགས་པ་འདི་... དག་སྐྱེ་བའི་ཀྱུ། རང་རང་གི་རིགས་དང་མཐུན་པའི་རྟོག་པའི་ས་བོན་ནམ་བག་ཆགས་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཀྱུད་ནས་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་... ཞེག་ཡོད་པར་རིགས་པས་དཔག་ཏུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

དེའང་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནའང་…… དངོས་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྟོང་པ་སྟ་ཆོགས་བས་བློ་གྲོས་མི་དཀར་བ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བསྒྲད་དེ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་སྟང་བ་ཕ་མཐའ་མེད་པ་འདི་ལ། རྒྱ་མེད་བ་མི་སྲིད་པས་རྒྱ་ཡོད་དགོས་ལ། རང་རང་གི་རིགས་མཐུན་གྱི་ས་བོན་བོར་ནས་རྒྱ་གཞན་རིགས་པས་མི་འགྲུབ་བ་དེའི་ཕྱིར་ན་རིགས་མཐུན་གྱི་ས་བོན་ཙམ་སྟང་བ་སྟ་ཆོགས་བ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པར་གྱུར། ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་རིགས་པས་རྒྱས་པར་སྨྲས་པ་ལ། མི་འཐད་པ་དགག །འཐད་པ་སྨྲས་པའོ། །དང་པོ།

འདི་ནི་དངོས་པོ་འཇུག་སྒོའམ། །
འབྱུང་བ་མ་ཡིན་དེ་མེད་ཕྱིར། །
དངོས་པོ་རྣམས་ནི་བདག་ཉིད་དེ། །
རྒྱ་ཆེར་རབ་ཏུ་བཀག་པ་ཡིན། །
རིམ་གྱིས་འབྱུང་ཕྱིར་གློ་བྱེར་མིན། །
དཀའ་འབྱུང་མ་ཡིན་དཀའ་མ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟང་བ་སྟ་ཆོགས་པ་འདི་ལ་རིགས་མཐུན་གྱི་སྟོན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་གཞན་ཅིའི་ཕྱིར་མེད་སྐམ་ན། དེ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚོན་ནི། གལ་ཏེ་བྱམ་པ་སོགས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་དབང་དུ་གྱུར་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་དེ་དང་དེར་རྟོག་པ་འབྱུང་བྱ་ཚུགས་ཤའང་། །བྱམ་སོང་རྟོག་པའམ་སྟང་བ་འདི་ནི་སེམས་ལ་སྟང་ཙམ ལས་ལོགས་སུ་ཐ་དད་

བར་ཡོད་བའི་དངོས་པོ་ལེ་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ མེད་བའི་ཕྱིར་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟམ་ན། གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་བའི་རིའུ་ བས་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་ཆ་མས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་དག་ཀུ་ཆེར་རབ་ཏུ····· བཀག་རིན་བ་ཡིན་བས་ན་རྟགས་ཅི་ཕྱིར་མི་གྲུབ་སྟེ་གྲུབ་བོ། དེས་ན་ དངོས་པོ་ཆ་མས་རང་ངོར་སྟང་ཙམ་འདི་ཡས་རང་དབང་གིས་མ་གྲུབ····· བས་ཡང་དག་བར་ན་དེ་དག་གིས་བཞག་བའི་སྟང་བཞང་མི་སྲིད་དེ་ཀུ·· མེད་བའི་འབྱར་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་ཚུ་མེད་ཏུ་སྟང་ བའམ།། དངོས་པོ་རང་ཉིད་མ་ཡིན་བའི་ཚུ་གཞན་ཞིག་གིས་དེར་སྟང་ བ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སྟང་བ་འདི་དག་ནི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ བའི་ཕྱིར་ན་ཚུ་མེད་བར་ཐལ་བྱར་བྱས་རང་གར་འབྱུང་བའང་མིན་ཏེ། ཚུ་ མེད་ཐལ་བྱར་ཏུ་འབྱུང་ན་རེས་འགའ་འབྱུང་བའམ། རིམ་གྱིས་འབྱུང་ བར་མི་འཐད་དེ། རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ། རྟག་ཏུ་མེད་བར་འགྱུར་ དགོས་ཐ་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་བ་ལྟར་ཡིན་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བྱམ་ སོགས་སྟང་བ་ལ་ཚུ་གཞན་དབང་ཐུག་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པའམ། བདག་དང་ཤེས་པ་སོགས་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་ན་ཅི་འགལ་སྟམ་ན་འགལ་ཏེ། སྟང་ངོག་འདི་དག་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་འགག་ཅན་ཡིན་ཀྱི། མི་འགག་ མི་འགྱུར་བར་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་ན། ཚུ་རྟག་པ་ཞིག་ ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་སྟང་ངོག་སྟ་ཚོགས་པ་སྟང་བ་ཙམ་ལ་ བསྟེན་ཏེ་མེད་པ་འདི་ལ་ཚུ་མེད་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། ཚུ་ཡོད་བའང་ཕྱི་ དོན་གྱི་དངོས་པོ་རང་གི་མཐུའམ། དངོས་པོ་ལས་གཞན་བའི་ཚུ་གཉིས་

གང་ལས་ཀྱང་འབྱུང་མི་སྲིད་པས་སེམས་ལ་གནས་པའི་བག་ཚང་ས་ཀྱི་ཁམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལས་གྱུར་པར་རིགས་པས་ཆེས་གལ་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ།

དེ་བས་གོམས་འབྲ་དེ་ཉིད་ཕྱིར། །
དང་པོ་རང་གི་རིགས་ལས་སྐྱེས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་བའི་ཐུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་ཕྱི་ནང་གི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་པའང་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ། དབེར་ན་འདོད་པ་དང་འཇིགས་པ་ཟློ་ལ་གོམས་པ་དང་འབྲེལ། །དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པར་ཡང་འགྱུར་སྟེ། འདི་ལྟར་སྐྱེ་མ་ཐག་པའི་སེམས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེའང་ངང་གི་རིགས་མཐུན་གྱི་སེམས་སྔ་མ་ལས་སྐྱེས་པར་ཡང་དག་པའི་རིའི་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྱུར་ཅིང་། དེའི་ཚུལ་གྱིས་ཆགས་བཅས་ལ་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའང་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་ལ་མཚོན་ན། སྔར་ཡུལ་གཞོན་ཏུ་མའི་རེག་པ་ཉམས་སུ་མྱངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བག་ཆགས་ཆུད་ལ་གནས་པའི་དུ་ལྟའང་ཡུལ་རེག་པ་དེ་ལྟ་བུ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སེམས་ཀྱན་ནས་སློང་ནུས་པ་དང་། དུ་ལྟ་དེ་ལྟ་བུའི་འཁྲིག་པ་ཉམས་སུ་མྱངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དུས་ཕྱིས་ཀྱི་ཚེ་སེམས་སློང་ནུས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གང་དང་གང་ལ་གོམས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་གོམས་ངའི་ཤུགས་དང་མཐུན་པར་ཕྱིས་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པར་སྣང་སྟེ།

ཀློག་སོགས་བསླབས་པ་བཞིན་ནོ། དེས་ན་གང་འདོད་ལྟན་དགེ་གིས་ཡུལ་བྱད་མེད་བཟང་ཙོ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པ་དང་། སྟོང་མ་དགེ་གིས་སྨྲལ་ལ་སོགས་པ་འཇིགས་པ་དགེ་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་གོམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་མཐར་མདུན་ན་གནས་པ་ལྟ་བྱའི་གསལ་སྟང་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། བསམ་གཏན་དང་མི་སྡུག་པ་སྐོམ་པ་སོགས་ཆོ་འཕྲུ་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀུང་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སེམས་སྐད་ཅིག་དང་བོའང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཞི་མཐུ་ལས་མི་འབྱུང་། དཔག་པའི་ཆུ་ལས་མི་འབྱུང་། ཆུ་མེད་དུ་མ་འབྱུང་བར་ཇང་གི་རིགས་འདྲ་སྟེ་མ་དངོས་པོ་སོགས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔྱིའི་ཤེས་པ་འདི་དངོས་པོ་སོགས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །འདི་ལ་ཚད་མ་གྲུབ་པ་ལས་རྣམས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་གསུངས་པ་བྱིས་ན་ཡི་གེ་མང་པར་འགྱུར་བས་བཞག་ལ་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཤེས་པའི་ཉིར་ལེན་གྱི་ཆུ་ནི་རིག་པ་ཉིད་ལས་གཞན་བེམ་པོ་སོགས་འཐད་པ་མ་ཡིན་པས་སེམས་ལས་གཞན་ལ་སྣོས་པ་མེད་པའི་ཏུཾ་ཀྱིས་སྟ་མཐའ་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཆུ་མེད་དུ་ཡང་ཆུ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་སྟོན་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་བྱུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་འཆི་བའི་སེམས་ཀྱང་བདག་དང་བདག་གི་ལ་ཆུ་པ་ཐོག་ཅི་ལོག་གི་བག་ཆགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་སེམས་གཞན་གྱི་མཚམས་སྦྱོང་ཤུས་ཏེ་སྟ་མ་བཞིན་ནོ། དེ་ལ་ཆུ་ཚང་ཞིང་གེགས་མེད་

ན་འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པས། དཔལ་ལྡན་ཨ་ལི་མ་མས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་ཚེ་ནའང་ཟུང་ཙ་བ་བདག་འཛིན་དང་འེས་བྱས་བའི་ལས་ཉོན་གཉིས་ཀ་ཚང་ཞིང་གེགས་བདག་མེད་དོགས་པ་…… མེད་བའི་ཕྱིར་སྲིད་བར་མཚམས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྣོང་། དེས་ན་བདག་མེད་པ་མ་རྟོགས་བར་དུ་སྲིད་བར་མི་ལྡོག་ལ། སེམས་གསལ་བ་ཙམ་ནི་བདག་འཛིན་སོགས་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གི་རིགས་འདུ་མ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་ཀྱང་གེགས་མེད་ལ་ཟུང…… ཚང་བས་ལྡོག་པ་མེད་དོ་ཞེས་རིགས་པའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ངཞེད་ལ། ཆུང་མཐོང་ཚད་མའི་ལུགས་ལྟར་ན། མ་དག་པའི་སེམས་འཁའ་སྐང་ཡེ་ཤེས་ཟུན་མི་འཚད་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུས་བསྟན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། །།དེ་དག་འཕྲོས་དོན་དུ་སྨོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་འཐད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཤེས་བྱ་ནང་གིར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་བྱིས་པ་སྐྱད་འཛོམ་དུ་སོང་ཡང་ཤེས་ཟུན་མི་འཚད་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུས་བསྟན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། །།དེ་དག་འཕྲོས་དོན་དུ་སྨོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་འཐད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཤེས་བྱ་ནང་གིར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་བྱིས་པ་སྐྱད་འཛོམ་དུ་སོང་ཡང་ཤེས་ཟུན་མི་འཚད་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུས་བསྟན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། །།དེ་དག་འཕྲོས་དོན་དུ་སྨོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་འཐད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཤེས་བྱ་ནང་གིར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་བྱིས་པ་སྐྱད་འཛོམ་དུ་སོང་ཡང་ཤེས་ཟུན་མི་འཚད་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུས་བསྟན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། །།དེ་དག་འཕྲོས་དོན་དུ་སྨོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་འཐད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཤེས་བྱ་ནང་གིར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་བྱིས་པ་སྐྱད་འཛོམ་དུ་སོང་ཡང་ཤེས་ཟུན་མི་འཚད་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུས་བསྟན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། །།དེ་དག་འཕྲོས་དོན་དུ་སྨོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་འཐད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཤེས་བྱ་ནང་གིར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་བྱིས་པ་སྐྱད་འཛོམ་དུ་སོང་ཡང་ཤེས་ཟུན་མི་འཚད་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུས་བསྟན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། །།

ནས་དབང་བསྐུར་བའོ་ཞེས་ཟེར། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལྟས་ཆུ་དང་འབྲས་བུར་སྐྱེར་འདེབས་པ། །ལོག་ལྟས་དཀར་ཐོག་ཁྱོད་འབྱིན་དམ་ཆོས་ཀྱི། །ལོ་ དོག་མེར་བ་ནས་མཁའི་མེ་དོག་འདི། །ལེགས་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་ཆུང་བསྡིང་སྦང་བར་བྱ། །ཞེས་བཤོད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་དང་ཁོ་པ་བ་གཞོན་ཡོད་པ་ཞིག་ན་ཆུ་འབྲས་མི་འཐད་ལ། མེད་ན་ཆུ་འབྲས་ཆེས་འཐད་པའི་གནད་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་ གི་སྨྲ་བ་ངན་པའང་ཆུལ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐུག་བསྟུ་བ།

དེ་ཕྱིར་རྟག་ཆད་ལྟ་བ་རྣམས། །
གཞུང་འདི་ལ་ནི་རིང་དུ་གནས། །
ལྷོག་དང་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡང་། །
ས་བོན་མྱུ་གུ་ལྟུགས་སོགས་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཆུ་མེད་ན་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་ལ། ཆུ་ཚང་ན་འབྲས་བུ་མི་ལྷོག་པའི་ཆུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་བསྟུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན། དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། དངོས་པོ་ཆུ་འབྲས་སུ་མི་འབྲེལ་བར་ཆུད་ཚད་པར་ལྟ་བ་རྣམས། ཚུལ་གཉིས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་དབུ་མའི་གཞུང་འདི་ལ་ནི་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པར་ཆུང་རིང་དུ་གནས་པ་ཞེས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། སྐང་བའི་མདུན་ན་ཆུན་པ་སྐབས་མི་

ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། དེལང་ཏུག་ཚད་ནི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཇུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་མེད་ན་ཏུག་ཚད་དུ་ལྷུ་བའང་ལ་ཡོད་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་རང་ལ་ལྷོས་པའི་ཏུག་ཚད་ཀྱང་མི་རྟོག་པའི་ཚུལ་ཆུ་སྦ་མ་སྦ་མ་སྐད་ཅིག་གིས་ཐྲོག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དག་ཆུའི་རྒྱས་སུ་འཕྲུག་ཅིང་། ཆུ་ཆོགས་པ་ཚང་ན་འབྲས་བུ་འེས་པར་སྐྱེ་བའི་ཆུ་འབྲས་བར་མ་ཚད་པ་ཡང་། དཔེར་ན་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་དང་། དེ་ལས་ལྗུགས་སྡོག་སྐྱེ་བ་སོགས་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུལང་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། རྡི་ལྷར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསླབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སློབ་ལ། སློབ་བའང་མི་དམིགས། བསླབ་པའི་ལམ་ཡང་མི་དམིགས། གང་སློབ་པ་དེའང་མི་དམིགས་ཏེ། ཆུ་དེ་དང་ཀྱེན་དེ་དང་གཞི་དེས་ཆད་པར་ལྷ་བར་ཡང་མི་ལྡུང་། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་མདོ་དེ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཟུང་ལ་དེ་ག ཆོས་བ་དང་འདྲ་ཤེས་དང་འདྲ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དེ་ག་སྟེ། དེ་གཟུགས་ལ་དེ་ག་བ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མི་དམིགས་ཀྱན་འབྱུང་བ་མི་དཔྱིགས་སོ། །ཚོར་བ་དང་འདྲ་ཤེས་དང་འདྲ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བ་མི་དམིགས། ཀུན་འབྱུང་བ་མི་དམིགས། འགོག་པ་མི་དམིགས་སོ། །དེའང་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་དབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡིན་ཀྱི། ཐ་སྙད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ན། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དཀའ་ཚད་རགས་པ་ནི། དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་དཀའ་བ་དང་། དལ་ལྡའི་སྐུང་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་བའམ། ལས་ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུན། དངོས་པོ་དེ་ཀུ་ཡོད་ཀྱང་དེས་རང་འབྲས་མི་བསྐྱེད་པར་འཇིག་པའི་····ཚད་ལྟ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་གཡང་ས་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་རོལ་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་སེལ་བའི་གཉེན་པོར། དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་འགག་ཤིང་། ཀུ་ཚང་ན་འབྲས་བུ་ངེས་པར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དུ་འཇིག་པ་སྟེ། དེའང་ཀུ་སྦྱ་མའི་སྐད་ཅིག་འགགས་པར་འཇིག་པ་ནི་ཚད་ལྟ་མིན་ལ····དཀའ་མཐའ་སེལ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཞིང་། ཀུ་ལས་སྐད་ཅིག་ཐྱི་མའི་དངོས་པོ་སྐྱེ་བར་འཇིག་པ་ནི་དཀའ་མཐའ་མིན་ལ་ཚད་པའི་གཉེན་པོ····ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་འཇིག་པའི་ཐོག་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྟ་བ་ཚུལ་བཞིན་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པས། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་དཀའ་ཚད་ནི། དངོས་པོ་བདེན་པར་ཡོད་པ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོར་། ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ནི་མེད་མཐའ་སེལ་བའི་གཉེན་པོ་སྟེ། དེ་ཡོད་མཐའ་དང་དཀའ་མཐའ་མིན་ལ། རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་ཡོད་མཐའ་སེལ་བའི་གཉེན་པོ་སྟེ། མེད་མཐའ་དང་ཚད་མཐའ་མིན་ཡང་། དེར་འཇིག་པ་དེ་དག་གཟུང་འཇིག་ཀྱི་རྣམ་པར་དོག་པའི་རང་བཞིན་····ཙམ་སྟེ། དཀའ་སྤངས་གཉག་རྣམ་པར་མི་དོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྒྲེད་

དགོས་པས། དེ་ལྟར་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་འདས་པའི་མི་རྟོག་སྤྲོས་བྲལ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཇིག་སྟྲངས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་འཇིག་པའི་སྤྲོས་པའི་མཐའ་གཉིས་པོ་དང་ཡང་བྲལ་ནས། དེའི་ཚེ་མཐར་འཇིག་པའི་ལྟ་བ་མ་ཡིས་པ་ཞིག་ནས། ལྟ་ཀུན་ངེས་པར་འདྲིན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་མཐའ་རཏྣས་པ་དང་ཐུ་བ། ཤིན་ཏུ་ཐུ་བ་དེ་དག་སེལ་བའི་ལྟ་བ་སྟ་མ་སྟ་མ་ཐྱི་མ་ཐྱི་མའི་རྟེན་དུ་གྱུར་ཅིང་སྤྲོས་བྲལ་དུ་མཐར་ཐྱིན་ནས་དེ་ལས་བོཏྟས་དབྱང་དུ་མེད་པའི་གནས་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་ལྟ་བའོ། དེས་ན། ཡོད་དང་མེད་པ་འདི་གཉིས་མཐའ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་མཉག་གཞག་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྗེས་ཐོབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསལ་བྱའི་མཐའ་ཐུ་རཏྣས་གཉིས་ལ་སྤྱོད་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཀཀཀ་ཀ

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ། དོན་དམ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན། ཀུན་རྫོབ་དོན་བྱེད་ནུས་སྟང་གི་ཕན་ཡོན། དེ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་གོམས་པའི་ཕན་ཡོན་གསུམ།

དང་པོ།

ཆོས་ལ་བདག་མེད་མཁས་པ་ནི། །
རང་བཞིན་མེད་པ་གོམས་བྱས་པས། །
ཐྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བྱང་བ་ཡི། །
ཉོན་མོངས་བསྒྲིམས་པ་མེད་པར་སྤྲོང་། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཟག་དང་བྱམ་སོགས་ཤེས་བྱའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདག་མེད་བའི་ཚུལ་ཡང་དག་བའི་རིགས་བས་གཏན་ལ་.....
ཕབ་ནས་ངེས་བའི་ཤེས་པ་ཐེ་ཚོམ་དང་བྲལ་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ནི། རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་བར་བྱས་པས། དངོས་པོ་རི་གཤས་ཚུལ་ལ་ཐྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱོ་བཏགས་བའི་བདག་གཉིས་ཀྱི་... ཡུལ་ཅན་ཀྱི་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། སེམས་སྐྱིབ་ཅིང་འཆིང་བར་བྱེད་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཤམ་ཁྱེར་ཅིང་གིས་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ།། དེའང་ལས་དང་པོ་པ་དངོས་ཞེན་གོམས་པ་ཤུགས་དྲག་ལ། གཉེན་པོ་སྤང་མ་འདྲིས་པ་ཡིན་པས་ཆེད་དུ་བསྒོམས་ཀྱང་སྟོང་མི་ཤེས་པ་ཉུང་གཤས་ཀྱང་ཤམ་ཞེག་གཉེན་པོ་ གོམས་པ་ཤུགས་དྲག་བའི་ཆོ་ན... བསྒོམ་མི་དགོས་པར་གཉེན་པོ་སྐྱེ་ཞིང་སྟོང་བྱ་འཁགས་ལ། མཐར་སྟོང་བྱ་ཡོངས་སུ་ཟད་ནས་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པའི་ངང་བཞིན་ཡག... མཐིལ་དུ་སྐྱུ་ཏ་ར་རྒྱོན་པའི་འབྲས་བུ་བཞག་ན་ཐྱི་ནང་མི་སྐྲིས་པར་..... མཐོང་བ་བཞིན་དུ་འཁྱར་བར་དངོས་སྟོབས་རིགས་བས་འགྲུབ་སྟེ། ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པ་གང་ཞེག དེ་ལ་ཡུལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྲིས་པའི་སྐྲིས་པ་ཐ་མལ་ལོག་ཏུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ལམ་རྣམས་ནི་སྟང་བྱའི་ཁྱེན་པོར་རིགས་པས་འགྲུབ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་བློས། དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཡོད་ན་ནི། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་མི་བཟད་འབྱུང་། །སྟེ་ཝ་མ་རྀང་

ཡོངས་སུ་འཛིན། །དེ་ལས་བྱང་བའི་ཚོད་བར་འགྱུར། །དེ་ནི་ལྟ་བ་
ཀུན་གྱི་ཆུ། །དེ་མེད་ཉོན་མོངས་མི་འབྱུང་སྟེ། །དེ་བས་དེ་ནས་
ཡོངས་ཤེས་ཀ། །ལྟ་དང་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སུ་འབྱོངས། །གང་
གིས་དེ་ཤེས་འགྱུར་ཞེ་ན། །ཉེན་ཅིང་འབྱུང་བ་མཐོང་བས་ཏེ། །
བཏེན་ནས་སྐྱེས་པ་མ་སྐྱེས་ཞེས། །ཡང་དག་མཐྱེན་པ་མཚོག་གིས་
གསུངས།། །།ཞེས་དང་། ཆུ་བ་སྦྲོན་མེ་ཡས། དེས་གང་ཆགས་
པ་དང་། གང་ལ་ཆགས་པ་དང་། གང་གིས་ཆགས་པའི་ཆོས་དེ་
ཡང་དག་བར་རྗེས་སུ་མི་རྟོང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་
བུའོ།། གཉེན་པོ་ལ་སྦྱང་བྱས་སླར་ཚུགས་པའི་སྐབས་ཀྱང་མི་སྲིད་དེ། ཏམ་འགྲེམ་ཡས། འཆོ་མེད་དང་ཡང་དག་དོ། །རང་བཞིན་ཉིད་
ལ་ཕྱིན་ལོག་གིས། །འབད་ཏུ་རིན་ཀང་མི་བརྩོག་སྟེ། །ཁྲོ་ནི་དེ་
ཙོགས་འཇིག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། འདོར་ས་
ཡམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་སྤྱིར་གཏགས་པ་ལྟར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། སྤྱོང་བ་སྤྱོང་ཚུལ་གྱི་འགྲོས་དོན་ཆུང་ཟད་སྨོས་ན། བདག་མེད་རྣམ་
གཉིས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱོང་བ་སྤང་ཚུལ་གྱི་གཤད་ལ་ནི་ཐེག་
ཆེན་གྱི་ཀོང་དུ་ཆེན་པོ་རྣམས་དགོངས་པ་འགལ་མེད་དུ་འཇུག་པ་ཁོ་ན་
ཡིན་པས་དེ་དག་གི་ཚུལ་ཆུང་ཟད་བཤད་ན། སྤྱིར་ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་
ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་། དེ་དག་གི་སྤང་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྐྱུ་
འཕྲུལ་ཡང་ཚད་མེད་པ་ཡོད་པས། མདོ་རྣམས་ནའང་ཚུལ་མང་དུ་
བཀའ་སྩལ་ཀྱང་སྤྱི་རིགས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་···

གཉིས་སུ་གྱངས་ངེས་བར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་བས་འགྲུབ་སྟེ།
སྐྱེས་བྱའི་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་མཚོག་ཐད་པ་དང་ཐམ་པ་....
གཉིས་ཡིན་བས་ན། དེ་དག་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཚ་ནས་བཞག་
བའི་ཕྱིར་སྐྱིབ་བའང་སྐྱི་རིགས་ལ་གཉིས་སུ་གྱངས་ངེས་པ་ལས་གཞན་
པ་ཞིག་བཞག་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་སྐད་དུའང་དབུས་དང་མཐའ་
རྣམ་བར་འབྱེད་པ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྐྱིབ་པ་དང་། །ཤེས་
བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན། །དེར་ནི་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་དེ། དེ་ཟད་
ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད། ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཐམས་
ཅད་ཞལ་འཆམ་བར་འདི་གཉིས་ལས་དོན་བྱེས་གཞན་བའི་སྐྱིབ་པ་ཕྱང་
གསུམ་པ་ཞེག་གསུངས་པ་མེད་དོ། །བག་ཆགས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ཤིན་ཏུ་
ཟུ་མོ་རྣམས་ཀྱང་དོན་ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པ་
འགྱུར་བ་ལ་ཡིན་བས་ཤེས་སྐྱིབ་ལས་མ་འདས་སོ། །
དེའང་ཐར་པ་ལ་གང་གིས་བསྐྱིབས་ན། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་
པ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དག་གིས་བསྐྱིབས་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་
པ་ལ་གང་གིས་བསྐྱིབས་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མངོན་དུ་མ་གྱུར་
བའི་མོངས་བས་བསྐྱིབས་སོ། དེ་ལ་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་བཏུ་ས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་གྱུ་དང་ངོ་བོ་བྱེད་ལས་ལ་སོགས་བའི་དབྱེ་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་
གཞུང་སོ་སོར་བྱང་ཡང་དོན་དུ་གནད་གཅིག་ལ། མདོ་དག་སྐྱིང་པོར་
བྱེལ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། འཁོར་བར་འཇུམས་པའི་ཐུབ་པོ་གཅོད་
སོགས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ཀྱི་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་

རྩ་བ་ནི་འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་དེ་ལྟར་རིག་པས་བས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་བཞིན། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྩ་བ་ཅན་ཕྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ལ། །ཇི་ལྟར་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཇི་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀྱི་རྩ་བ་ཅན་ཀྱི་མོངས་པ་ཐུ་རཐས་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཁོ་བ་གཉིང་སྐེབས་ནས་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐབས་དང་སྦྱར་ན། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེར་སྣ་སོགས་ཕྱིན་བྱག་རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་གང་ཞིག་དེ་ཡོད་ན་……གཉེན་པོ་བི་ཕར་ཕྱིན་སོ་སོ་ལ་མི་འཐུག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ལ། ཉུགས་ཀྱང་ཆོས་བདག་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཆོས་བདག་གི་ཙ་བ་ཅན་གྱི་འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ། དེ་སྐད་དུའང་སྒྲུབ་ཆ་མ་ལས། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་འདོད། །སེར་སྣ་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གང་། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་པར་འདོད། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། དེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ན། བདག་འཛིན་དེའི་ཙ་བ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལྷོག་པར……རྣམས་བཟློག་སྟེ། གང་བདག་མེད་པར་མཐོང་ན་དེར་འཛིན་པའི་དབང་གིས་ཚགས་པ་དང་སྟང་བ་ཆུལ་ལ་སོགས་པ་མི་སྲིད་ལ་བདག་འཛིན་ཡོད་ན་དེ་དག་ཀྱང་ཡོད་པར་ངེས་སོ། དེ་སྐད་དུའང་རིག་ཚེན་

most important chapter

སྲོང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་སྡུང་བོར་འཇིག་ཡོད་པ། ། དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངན་
འཇིག་ཡོད། ། ངན་འཇིག་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། ། ལས་ལས་ཀྱང་ནི་
སྐྱེ་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་
གཞན་དུ་ཤེས། ། བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཇིག་དང་སྡུང་། ། དེ་དག་
དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། ། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །
ཞེས་དང་། དེས་ན་བདག་ལ་མངོན་ཆགས་པ། ། དེ་སྲིད་དེ་ནི་འཁོར་
བར་འགྱུར། ། ཞེས་དང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཉོན་མོངས་
སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ། ། ལྟ་ལས་བྱང་བར་ཐལ་ཡིས་
མཐོང་གྱར་ནས། ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་
འཇིག་དེ་ཤི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤོང་བ་……
ཡིན་ལ། དེའང་མཐོང་ལམ་དུ་བདེན་པའི་ཚེས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིར་
ཏེ་བདེན་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བར་སྐྱེས་པ་གཉེས་ཀའི་ཀུན་ཏུ་བཏགས་…
པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་ལ། དེ་ཙམ་ཚད་སྐོམ་ལམ་དུ་སྒོམ་སྤོང་ངོ་། །
ཀུན་བཏགས་སྒོམ་སྤོས་འདི་གཉེས་ཀྱི་ཁོ་བའི་གནས་རྣམས་གཞན་དུ……
ཤེས་པར་བྱའོ། དེས་ན་ཉན་རང་གིས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་འབའ་ཞིག་བསྒོམས་པས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་……
ཤུས་ཏེ། བྱང་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་བཞིན་སྲིད་པའི་ཕྱུ་མེད་པས་འཁོར་
བར་སྣང་ལྡོག་པ་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་ཀྱང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྒོམ་
པ་མ་ཐོགས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བར་མི་འགྱུར་རེ། སྒྲིབ་ཤེས་བྱའི་
ངང་བཞིན་ལ་བསྒྲིབས་པའི་ཟོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་

མིང་གིས་བསྟན་རྩང་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཉོན་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་ཕྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་པ་སོགས་སྐབས་ཐོབ་ཕྱེད་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གལ་ཆེའི། །ཐེག་ཆེན་འཕགས་པས་ནི་མཐོང་ལམ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཉོན་ཤེས་གཉིས་ཀ་མཉམ་དུ་སྤོང་བར་བྱེད་ལ། ས་བཅུད་པའི་སྐབས་སུ་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ལ་འབད་མེད་དུ་ཞུགས་པའི་ཚུལ་བྱིས་ངར་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་བ་ཐུ་མོའང་ཟད་པས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་ཕན་ཚད་དག་ས་གསུམ་དུ་གཉིས་སྣང་གི་བག་ཆགས་སམ། ཤེས་སྒྲིབ་འབའ་ཤིག་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། འོན་ཀྱང་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སྒྲིབ་པ་ཐུ་མོས་ཀྱང་བར་ཆོད་པ་མེད་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་སྤོང་ཐ་ལ་མི་སྲིད་དོ། དེ་སྐད་དུའང་འཇིག་པ་ལས། ཚགས་པ་མེད་པའི་ཐྲོ་ནི་སྐྱོན་རྣམས་དང་ལྡོག་ཅིག་མི་གནས་ཐྱིན། །ས་བཅུད་པ་ལ་དྲི་མ་དེ་དག་ཙ་བཅས་ཉེ་འབྲུང་ཞིང་། །ཉོན་མོངས་ཤིང་ཐིང་ས་གསུམ་ཐུ་མར་གྱུར་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི། །འབྱོར་པ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་བྲལ་མ་ཡུལ་འཕྲོ་བར་ཤུས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། ཚུལ་འདི་ཐལ་འབྱུང་བ་ཁོ་ནའི་ཡུགས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ནས་འབྱུང་བ་ཤིང་དུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མ་དག་ས་བདུན་དུ་ཉོན་སྒྲིབ་འབའ་ཞིག་སྤངས་པར་འདོད་པའི་ཡུགས་ཀྱང་པོད་འདིར་བྱུང་མོད། གཉེན་པོ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པས་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྤོང་སྟེ། དབུས་མཐའ་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་

ལ་མ་རིག་པ། །ཉོན་མོངས་ཅན་མི་རྟག་པ་བཅུ། ས་བཅུའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི། གཉེན་པོ་དག་ནི་ས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་བཀའ་དང་བསྟུན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ནས་ས་བཅུའི་ང་སྐལ་གྱི་སྦུང་བྱ་ཤེས་སྐྱིབ་ཿསྟེད་གསུངས་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། ། དེ་ཡང་ལུགས་དེས་ཤེས་སྐྱིབ་སྦྱོང་བའི་མགོ་ས་བཀྲད་པ་ཤས་རྩོམ་…… ཞིང་། ཉན་ངང་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་རྟོགས་ཤིང་ཉོན་མོངས་སྤྲིན་མཐའ་དག་སྦུངས་ཟིན་པར་འདོད་བས་ན། དེ་ལ་མཁས་པ་གཞན་དག་གིས་བཙལ་བ། དེ་ལྟར་ན་ཉན་ངང་དག་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་ཆོ་མ་དག་ས་བདུན་དུ་གཉེན་པོ་ཅི་ཡི་ཤེས་…… ཐོབ་པ་ཁ་སྦྱང་བྱ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ས་དེའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཅི་ལས་གྲོལ་བར་ཡང་གཞན་ཀྱ་མེད་ལ། གཞན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅི་ཐབས་མཐའ་ཡས་པ་དང་བཅས་པས གྲངས་མེད་གཉིས་…… ཀྱི་ཡུན་དུ་བདག་མེད་གོམས་པས་སྦྱང་བྱ་གང་ཡིན་པ། ཉན་ངང་གི་ཐབས་དང་བྲལ་ཏེ་བསྐོམས་པས་ཆོ་གསུམ་ལ་སོགས་པས་སྦྱོང་ནུས་ཏ་ལ་ཆང་ཀུ་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་ལས་ཐེག་དམན་མྱུར་བར་འགྱུར་པ་སོགས་རྣམ་དབྱད་མང་པོ་མཛད་པ། ཕྱོགས་སུ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་བབྱོད་ལྡན་ཡིན་པས་རིགས་པའི་སྐུ་ཚལ་འགྲན་པའི་ཚུལ་ལ་ཕྱོགས་ལྟང་བྱས་པའི་བྱིས…… ཉམས་མཆོང་གྱི་ཚུལ་དུ་ལྟད་མོར་བྱའོ། དེ་ལྟར་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་གཉིས་པོའང་ཀུང་ཆད་དུ་འཇུག་པ་མེད་ཞིང་། གཉེན་པོ་བདག་མེད་

གཉིས་ཀྱང་འདྲ་མི་རྟོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དཔལ་རྩང་རྩེ་རྩོམ་པ་ཚེན་བོས་འདི་སྐད་ཅེ་གསུངས་ཏེ། སྟུག་ཀུན་གྱི་སྐང་ཅིའི ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གཅིག་གམ་ཐ་དད་གང་ཡིན་བཏེགས་ན། གལ་ཏེ་གཅིག་ན་གཉེན་པོ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་ལ། ཐ་དད་ན་ཁམས་དང་འགྲོ་བ་ཚོས་རྣམས་སྣེད་ལ་དམིགས་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐ་དད་པ་དག་ཀྱང་སྐྱེ་དགོས་པས་སྤོང་བར་མི་ནུས་སོ་སྙམ་ན། འདི་ལྟར་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གནས་ནས་དངོས་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ལ་འབྱུང་སྟེ། དེ་དག་ལྟག་གྱི་བར་དུ་དམིགས་པ་རྣམས་སྣེད་པ་དེ་སྤྲིད་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་སྣེད་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། བདག་ལྟའི་གནས་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་མ་མཁའ་མེད་པས་དེའི་སྐྱེ་འཕྲལ་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། དེས་ན་ཉོན་མོངས་དེ་དག་གཅིག་ཐ་དད་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཆོས་བདག་དང་སྤྲིའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཞེན་པ་དག་གཏུལ་བའི་ཕྱིར། །འཁོར་བ་ཟུག་འབྲས་དང་སྡུང་འདུས་ཟུག་འབྲས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཏེ་བྱག་གིས་བསྟུས་ནས་བདེན་བཞིར་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན་པའི་ཏེ་བྱག་ལ་དམིད་ནས་ཡེ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་ཀ་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བར་རྟད་དེ། དངོས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་བའི་ཤེས་རབ་བོ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཅིག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བདག་ཏུ་མོངས་པའི་རྟོག་པའོ། །དེས་ན་གང་རྟག་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྤྲོང་ལ། ཚོས་

ལ་དམིགས་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཐྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྣོས་པ་བཅད་བའི་……
ཐུགས་ཀྱི་མཐུས་སྐྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོར་ལྟ་བའི་ཐུགས་ཀྱིས་
སྐྱོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ཉན་ཐོས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་
ས་ལ་གནས་པའི་དངོས་པོར་ལྟ་བ་དང་མ་བྲལ་བ་ཡིན་ན། དེ་དག་
གིས་ཉོན་མོངས་ཟད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཏིལ་ལྟར་འཐོབ་ཅེ་ན། དེ་ལ་འདི་
སྐད་དུ་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལས་
ཉོན་མོངས་ཟད་ཅིང་འདུས་མ་བྱས་ཐོབ་བར་འདོད་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་ལས། ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཟད་པ། བག་ལ་ཉལ་མ་ཟད་པ།
རྣམ་སྨིན་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལས་མ་འདོས་པའི་གང་ཟག ཁམས་གསུམ་ཀུན་
ཏུ་སྤྲོས་པ་རྣམས་སྤངས་པས་སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཐམས་པ་ཞེས་བྱ་
བར་འདོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་རྣམ་སྨིང་སྐྱེ་འཕྲལ་དུ་བ་ལས། ཕྱབས་
དང་ཤེས་རབ་རྣམས་སྤངས་ཤིང་། །ཕྱི་རོལ་དངོས་ལ་མངོན་ཞེན་བའི།
ཐེག་པ་དམན་པ་བ་རྣམས་ཀྱིས། །ཟུ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟར་འཐོབ། །
ཅེས་བའི་ལན་དུ། བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གཅིས་གསུངས་དེ། །སྐྱེ་མ་
དང་བཅས་སྐྱེ་མ་མེད། །སྐྱེ་བཅས་ཕྱང་པོ་ཅི་ངོ་བོ་སྟེ། །ཉོན་
མོངས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བསྒོམས། །སྐྱེ་མེད་བག་ཚགས་མེད་པ་སྟེ།
མཁའ་ལྟར་ཏྲི་མེད་དག་པ་ཡིན། །བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བྱང་།
ཀུན་ན་རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་ཀྱིས་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བྱང་
རིག་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ནི་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ཞེས་
གསུངས་ལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་ཤུ་བ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གོ།

ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ན། བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་རྣམས། །
ཅི་ཞེག་ཟད་ཅིང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་ཞེ་ན། དེ་ལ་འདི་སྐད་དུ། ཁམས་
གསུམ་ཀུན་ཏུ་སྨོན་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤངས་པས་དགྲ་བཅོམ···
པའོ།། །།ཀུང་ཅིའང་རུང་སྟེ་ཀུན་འབྱུང་གི་ཆོས་དེ་དག་འགོག་ངའི་
ཆོས་སུ་ཤེས་པས་ངང་བྱང་ཆུབ་བོ། །བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོང་
བའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤངས་བས་ཏྲ་ཉེ་བའི་བྱང་ཆུབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ པ་ལ་སོགས་
པ་རང་རེས་པས་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་རྒྱ་བའི··
ཞབས་ལ་སོགས་པ་དགོངས་པ་གཅིག་དང་དབྱངས་ཀ་ཅིག་ཏུ་ བྱུང་ པ···
ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་ནི་རྫོངས པ་ཙམ་
ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱ་བ་ནི་རྒྱུན་མཐའི་རྗེས་ཏིང་ཚུལ་བྱ་གཅིག་བྱ ལ་
ཐུག་པ་ཡིན་ཅིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པའང་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གཅིག ལས་མི་སྲིད་ལ།
དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་གཅིག་སྟེ་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ན་རྗེ་ཐེག་པ་ལས། སངས་
རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་ནི་རིག་དང་མ་རིག་པ་ཙམ་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པའང་ཟབ་པར་ཤེས་ཏུས་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་
ཉན་�ར་བྱང་སེམས་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་གནས་ཕྱག་ལ་གཟིགས་
པའི་སྒྲིག་པ་དག་ཅིང་། བྱང་སེམས་རྣམས་ལའང་སའི་ཁྱད་པར་ཀྱིས་
གོང་ནས་གོང་དུ་འཕགས་ལ། མཐར་གནས་ཕྱགས་ཐེ་ལྟ་བ་བཞིན་

དུ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་སྐྱང་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་སོ། །དེས་ན་གཉིས་ཀྱི་རྟོག་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེས་གཉིས་ཀྱི་ལས་སྒྲིབ་པའི་ཚ་སྐྱངས་པའི་སྐོ་ནས་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ལ་གཟིགས་པ་རྣམ་པར་དག་ཙུལ་གྱིས་ཁྱད་ཀྱགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་གཉད་གྱིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུབ་པ་ཡིན་པའི་ཙུལ་མདོ་དང་བསྟུན་བཅོས་རྣམས་ཤས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་དོན་བསྡུས་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། དབལ་ལྡན་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། གང་ཐྱིར་འདི་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་དྲྭ་མ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ནི། །ལྷུན་བྱེད་གཞན་མེད་ཆོས་རྣམས་དེ་ཉིད་རྣམ་འགྱུར་དབྱེ་ལའང་བཏེགས་མོན་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་ཐྲོ་གོས་འདི་ཡང་ཐ་དད་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་ལ་ཐེག་པ་མི་མཉམ་དབྱེར་མེད་བསྟན། །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུབ་པའི་རྣམས་པ་རྣམས་གྲུབ་ཀྱི། གཞན་དུ་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུབ་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་དམྱ་བཅོམ་པ་རྣམས་སྐྱང་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་བའི་བྱང་ཆུབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཁོ་ན་ཡིན་པའང། རྒྱུད་ཐ་མ་ལས། དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར། །རྒྱ་ཅན་འདས་པ་མི་འཐོབ་སྟེ། །འོ་མ་བཟླ་བར་མི་ནུས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡང་ཐལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱངས་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་སྤོང་བ་དང་

འཁོར་བར་ལས་ཉོན་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ལས་ཀྱི་ཚོ་འཁྲག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་སྤྱང་བྱའི་སྡ་བོན་མ་ཟད་ཀྱང་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་
ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་
ན་ས་དང་བོར་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པས་བདེན་དོན་མངོན་སུམ་བཟོས་
པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྐྱོ་འདོགས་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་ལ། གོམས་པ་
ལྟོག་སྐྱེས་ཀྱི་སྤང་བྱ་ཕྲ་མོ་མ་སྤངས་ཀྱང་། སྤྲུལ་སྐེད་པ་བཅད་པ་
ལྟང་མི་ནུས་པ་ལྟར་ལས་ཉོན་ཀྱིས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་སོགས་རང་དབང་
མེད་པ་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པའི་ཅམ་དང་
འབྲེལ་བ་ལས། །འཇིག་ཚོགས་སྙིང་གོ་བཅོམ་ནམས་ཀྱིས། །སྐོམ་
ལམ་ཡེ་ཤེས་སྤང་བྱ་ནམས། །གོས་ཆུལ་དག་དང་མཚུངས་པར་བསྟན།
ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འཕགས་ས་ཐོབ་ནས་ལས་ཉོན་
ཀྱི་གཞན་དབང་གིས་མ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བ་སོ་ཟེ་ལེན་པ་གོས་
པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་མ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་
གནས་བཞིན་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་སོགས་འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་པ་དང་མཐུན་པར་
བསྟན་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ། ཇི་བཞིན་ཡང་དག་མཐོང་བའི་ཕྱིར།
སྐྱེ་སོགས་རྣམས་བས་འདས་བྱུར་ཀྱང་། །སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བ་
དང་། །འཆི་དང་ཏ་དང་ན་བར་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ལེན་བའི་ཐུབ་ནི། མ་དག་ས་བདུན་ལ་གནས་པ་རྣམས་ནི་
གཙོ་བོར་ཐབས་མཁས་དང་སྙིང་རྗེ་ལམ་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་
ལེན་ལ། དག་ས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ནི་དབང་འབྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་

སྐྱེ་བ་སོགས་སུ་སྡུག་ཏུ། འོ་ཀ་དེ་ལྟར་གཞན་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་སོ་ཅ་སུ་སྡུག་
ཀ་དེའི་ཚོ་ཡུས་སེམས་ལ་སྐྱག་བསྟལ་བྱི་ཚོར་བ་རང་མཚན་པ་ཡོད་.....
དམ་སྐམ་ཀ་མེད་དེ། མདོ་སྡེ་ཆུན་ལས། དེ་ཡིས་ཆོས་ཀུན་སྐྱུ་མ་ལྟ་
བུ་དང་། སྐྱེ་བ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་འགྲོ་ལྟར་རྟོགས་ནས། ཞབྱོར་པའི་དུས་
དང་ཀུད་པའི་དུས་ནའང་འདི། ཉོན་མོངས་སྤྱག་བསྟལ་དག་གིས་འཇིག་
པ་མེད། །རང་གི་ཡོན་ཏན་སེམས་ཅན་ཐག་འདོགས་དགའ། །བསམ་
བཞིན་སྐྱེ་བ་རྟུ་འཕྲུལ་རྣམ་བར་འཕྲུལ། །ཆུན་དང་སྡོན་མོ་སངས་མཆེག་ཅེ་
དགའ་བ། །སྐྱིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་མིན་པ་རྣམས་ལ་མེད། །གཞན་དོན་
བཙོན་ལྡན་སྐྱིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་འདི། །གང་ཚོ་མནར་མེད་པ་ལའང་
དགར་འཇོག་པ། །དེ་འདྲ་བ་དག་སྒོད་ན་གཞན་དེག་ཐྱིར། །སྡུག་
བསྟལ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀ་ལ་འཇིགས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
བཞིན་ནོ། །འོ་ན་སའི་སྤང་བྱ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏུ་ཆུག་ནའང་གཉིས་པོ་ཇི་
ཡི་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་ན་ཉན་རང་དག་བཅོམ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
པ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། ཆོས་ཀྱི་ཆུལ་བོ་དྲི་མེད་འོ་ཟེར་གྱི་ཞེལ་ནས་
འདི་སྐད་དུ་གསུངས་ཏེ། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་
ཡོད་མེད་ལ་སྟོན་བྱི་སློབ་དབོན་རྣམས་རྩོད་བར་བྱུང་ནའང་། རང་
ལུགས་ལ་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་ལ་སྟོན་ཡང་བདག་ཡོད་མེད་དུ་སྨྲ་བ་གཉིས་
བྱུང་བ་ལྟར་ཅི་རིགས་སྣང་ཡང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ལ་ནི་ཕྱང་
ཐོ་འཇིག་པའི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་བར་འབྱས་བུ་འཐོབ་མི་སྲིད་མོད།
འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་བདག་མེད་ནི་ཡུངས་འབྲུ་སྲིག་ཏྲིས་ཟོས་པའི་ནང་

གི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཀུ་ཚུང་བར་མདོ་སྡེ་རྣམས་ནས་གསུངས་པ་····
ལྟར་བདག་མེད་ཇོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། འདི་ལྟ་བུའི་
ལེགས་བཤད་སྐྱ་མཁན་སྲུའང་གངས་ཅན་ན་མ་བྱང་ངོ་། དེ་ལ་དེ་དག་
གི་དོན་ཆང་ཟད་བཤད་ན། དབུ་མའི་རིགས་པས་ཕྱི་ཕག་བཅད་ཚོ་
ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ལ་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཙམ་མ····
གཏོགས་སྟོང་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མེད་པས། ཕྱང་བོར་བརྟུང་
བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ངའོ་སྐོམ་པའི་ངར་འཇིག་ལྟོག་སྐྱེས་ཀྱི····
ཞེན་ཡུལ་སྐྱན་མ་ཕྱུང་ན། རྣག་བདག་ཙམ་སྐྱེས་པས་ཉོན་མོངས་
སྤྲོང་མི་ནུས་པར་རིགས་པས་གྲུབ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་
བྱེ་བྲག་ང་ཙམ་གོ་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ པའི་
ཐ་སྙད་བྱང་སྟེ། ཀུ་མཆོ་ཉུབ་གང་འཐུབས་པ་ལ་ཀུ་མཆོ་འཐུབས་ཞེས་
བཇོད་ཀྱ་རྒྱང་བ་ལྟར། ཉན་རང་ལའང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ པ་
ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉན་རང་སྟོང་ཉིད་ལ་སྐྲག་ཅིང་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་ལ་འཇུག་པ་དག་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྤྲོང་ན་རང་ལམ་ཀྱི····
འབྲས་བྱའང་འཐོབ་མི་ནུས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་གསུམ་གོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཡིན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཉན་
རང་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད····
ཇོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཤུབ་གཅིག་འཐུབས་ཀྱང་ཀུ་མཆོ་ཆེན་གོ འི་ཆུ་
ཇོགས་པར་ཁྱོང་དུ་སོང་བ་མིན་པ་ལྟར། དམན་པ་ལ་དགག་པའི་སྒྲ་
སྤྲུང་ཏ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ཞེས་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱན་ནས···

གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་བདག་མེད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཞེས་པ་དོན་བཅུ་ལ་འཇུག་ཀྱང་འདི་སྐབས་ཤེས་བྱ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་ཤེས་ན་ཆོས་བདག་མེད་རྫོགས་པ་དེ། །འཇུག་པ་ལས། སྟོང་དང་བཅས་པར་སྟོང་པ་ཉིད། །བཅུ་བྱུག་པ་ཤུད་ནས་མདོར་བསྡུས་ཏེ། ། སྐད་ཡང་བཞི་བཤད་དེ་དག་ནི། །ཞེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན། ། ཞེས་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། འོ་ན་ཅན་བོས་ཆོས་གཅིག་གི་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་ན་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་རྟོའི་ཕྱིར་མི་ཤེས་སྐྱམ་པ་ནི་གྲི་ན་སྟེ། དོན་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གཏན་སུ་ཟིན་ཀྱང་། གཅིག་སྟོང་པར་ཤེས་ན་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་མཐོང་ངེས་པའི་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་ལ་ཞེན་ནས་ཆོས་བདག་མེད་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་དང་། སྟོང་པ་དང་། ཡོངས་བསྟོ་ཏེ་ཀུན་མ་ཚང་བས་རྟོགས་པ་བྱལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུང་རིགས་འཛིན་པ་དག་ཀྱང་ཟློ་ཏེ་རྩལ་འཕང་གིས་ཆོས་བདག་མེད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གཏན་ལ་ཕེབས་མ་ཕེབས་དང་། སློབ་བའི་སྐབས་ན་སྟོས་བྱལ་ཏེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་ནུས་མི་ནུས་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། གང་གིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆོས

ལ་འདུ་བར་གཤེས་པ་ཉིད་མཐོང་ནུས་པའི་གང་རྒྱུ་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། གཞན་ཡང་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་གཅིག་སྟོང་པར་ཤེས་ན་ཆོས་ཀུན་སྟོང་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཤེས་དགོས་ན། ཕྱི་དོན་རྣལ་ཐུབ་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་དེས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་གཏན་ལ་ཕེབས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་དབུ་མའི་གཞུང་གི་རིགས་པ་རྒྱས་པ་ཀུན་པ་ཀུན་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཆོས་བདག་མེད་ལ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་ཕྱི་ནང་གི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ངཔ་ཆ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གྲངས་མེད་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་མཐོང་མི་ནུས་ན། ཉན་རང་དེ་ལས་ལྷོག་བས་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། ཆོས་གཅིག་སྟོང་ཉིད་དུ་མཐོང་ན་ཀུན་ཀྱང་མཐོང་སྟམ་བའི་ཁྱབ་མཐའ་འཆའ་ན། གྱུབ་མཐའ་ཐཞི་པོ་ཐམས་ཅད་དབུ་མ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་……ལས་སྨྲ་བར་འདུག་གི །དེའང་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་ཀྱང་ནམ་ཞིག་རྟོགས་དགོས་ཏེ། བསམ་པ་སྟོང་ཐག་བཅུའི་མཐར་འགོག་པའི་དབྱིངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཐུག་ཏུ་ཤེས་ནས་ཆོས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་བདག་མེད་ཅེས་པའང་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཅོག་ལ་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཟུང་རེ་རེ་ཙམ་ལ་རྟོགས་པས་ཆོས་བདག་མེད་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ན། དེས་ན་དངོས་དངོས་མེད་གཉིས་ཀའོ། བདེན་བདེན་མེད་གཉིས་ཀའང་ཁྱོས་ཡུལ་དུ་བྱར་ཟུང་གི་ཆོས་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བྱུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་འཇིག་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་

བྱལ་བའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ལ་ཆོས་……
བདག་མེད་པ་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ནི་དངོས་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལས་
འདས་པའི་སྟོང་ཉིད་སྤྲོས་བྲལ་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་བདེན་
པ་བཀག་ཀྱང་དངོས་པོ་བདེན་མེད་རང་ལ་ཐུབ་ཡི་དེ་ཉིད་བཅས་ནས་དེ་……
ལས་འདུད་མ་ཤུས་པ་རྣམ་པཅད་དཀྲིག་དོ་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་
ཉིད་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན་ཉན་ཐོས་བྱིས་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་
སྟོང་བར་ཕྱུ་ཐག་ཆོད་མོད། །དེའི་ཡུལ་ཅན་ཉི་ཚེ་བཅི་མཉེན་པ་དེ་ལྟ་
བུ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས
ལ་བསྒྲུབ་ན་ཏུ་མཆོང་དང་བ་ལང་གི་ཚིགས་རྟེས་ཀྱི་ཆུའམ། ནམ་མཁའ་
དང་ཡུངས་འབྲུ་སྟིན་གྱིས་ཟེས་བའི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཐུང་……
ཡོད་བར་གསུངས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་ཐུབ་ཡོད་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
ཡམ་མཐོ་དམན་དྲུའང་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི། རྟོགས་པ་ལ་ཐུབ་མེད་ན་སྟོང་
བ་ཡའང་ཐུབ་ཡོད་བར་མི་རིགས་ཏེ། སྐང་རྟོགས་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་
མི་མཚུངས་ན། སྐང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་ཇི་ཡེ་ཤེས་འགལ་བར་སྐྱབ་པའི་
ཚད་མ་མེད་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡམ་དང་འབྲས་བྱའི་རྣམ་པར་
གཞག་པ་ལ་ཡང་དག་པའི་རིགས་པས་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་བར་འགྱུར་བས་
ཤིན་ཏུ་སྐྱར་པ་བཏང་པ་ལྟ་བུར་དོན་གྱིས་འགྲོ་བས་ན་ཅིས་ཀྱང་ཁྱས་…
ལེན་དཀའ་འོ། དེས་ན་སྐང་བྱ་སྐྱེ་བ་དང་བཅས་པཞིན་དུ་མ་བསྒྲིགས་
པ་ལྟར་རྟོགས་པའམ། །སྐང་བྱ་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་བསྒྲིགས་པ་ལྟར་མ་
རྟོགས་པ་གཉིས་ཀ་གང་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྐྱན་པ་དང་བཅས་པཞིན་

དུ་ཉི་མ་ཤར་བའམ། ཉི་མ་ཤར་ཡང་གཟགས་མི་མཐོང་བར་ཁས་ཟློང་བ་དང་འདྲ་བས་རིགས་པ་སྟེ་བ་ལ་མི་འོས་པ་ཞིག་གོ །འོ་ན་བླ་བས་ས་དང་གོང་ཉན་རང་བློས་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་མཐོང་ཐུབ་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གསུངས་པ་ཉིད་ཉན་རང་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མཛད་པ་ཙི་ཞེ་ན། །དེ་ནི་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་བདག་ཏུ་ཉིད་འདི་བ་ཙམ་དུ་མ་མཐོང་ན་ཡྱི་རོལ་པ་བཞིན་དུ་འཕགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བས་དེ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་རིགས་ལ། བདག་མེད་མཐོང་བའི་འཕགས་པ་དེ་དག་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཀུན་བ་འགོག་པའི་དབྱིངས་ལ་དམིགས་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དང་བཅས་པར་འཇུག་པ་ལ་ཟ་དུག་པ་མཉན་དང་ཤཀྱ་བཅོམ་ལ་ཁྱད་མེད་པས་ཡིན་ལ། ས་བདུན་པར་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བློ་ངོ་ལྷག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལ་བློས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཚུལ་འདི་འགོག་པ་ལ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇུག་ལྡོང་ནུས་མི་ནུས་ཀྱི་ཁྱད་ཡིན་ཞེས་དེའི་ཚུལ་མཚན་དང་བཅས་ཏེ་རིང་མདའ་བ་སོགས་བཞེད་ལ། མཁས་པ་བསོད་ནམས་སེང་གེ་སོགས་ཀྱིས་དེ་ཆེས་མི་འཐད་པའི་རྟགས་པའི་གནོད་པ་བསྟན་ནས། རང་ལུགས་མཚན་འཛིན་སྐར་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ས་བདུན་པ་ན་ཐོག་པ་ལ་བཤད་ཀྱང་། བདག་ནི་འདི་ལྟར་སེམས་ཏེ།། འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ། ས་དུག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་འགོག་པ་

ལ་སྐྱོམས་བར་འཇུག་སྟེ། ས་བདུན་པ་ལ་ནི་སེམས་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་ཐོ་ཕྱམས་ཅད་ཀྱི་ང་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསལ་བས་སྐྱོམས་བར་……འཇུག་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་འགོག་པ་ལ་སྐྱོམས་པར་འཇུག་པ་མངོན་བར་འདུ་བྱེད་པ་ཅན་ཀྱི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་……ལྡང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིད་ཀྱིས་བཤད་པ་འདི་མཐོང་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཆེད་དོ། །དེའང་ཉན་རང་དམྱ་བཅོམ་པ་སྤྱིར་འགོག་པ་ལ་སྐྱོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། བྱང་སེམས་ས་དུག་པ་ནས་འཇུག་པར་གསུངས་པའོ། །སྐབས་འདིར་བརྗོད་དགོས་པ་མང་ཡང་མདོར་ཙམ་མོ། །མདོར་ན་ཆོས་བདག་མེད་ཀྱི་ཁྲོངས་སུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འདུས་པ་ཡིན་ཀྱི། གང་ཟག་ཆོས་སུ་མ་འདུས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ཀྱང་། གཅོ་བོར་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་དེ་ཁྱེགས་ལས་ཉོན་ཅིག་བྱིས་སྐྱེད་བར་སྐྱེ་བ་ཁྱེགས་ཤིང་། ཡམ་གང་གིས་ཁྱེགས་ན་གང་ཟག་དེ་སྡུང་བར་ཤེས་བས་འགོག་དགོས་ལ། ཚུལ་ཧི་ལྟར་འགོག་ན། ཕུང་པོར་འཛིན་པའམ། །དམིགས་ཡུལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་ངར་འཛིན་ལྟེན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་བརྟེན་ནས་བཏགས་…… པའམ། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའམ། ཀྱེའོ་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ལས་རང་གི་ང་བོར་གྲུབ་པ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཤེས་པས། ཕུག་པ་

ལ་སྐྱལ་འཇོམ་ལྷོག་པ་བཞིན་དུ་བདག་འཇོམ་ལྷོག་སྟེ། རྒྱལ་དང་སྐད་
ཅིག་ཏུ་མའི་ཚ་ནི་བདག་འཇོམ་ལྷག་སྐྱེས་ཀྱི་འཇོམ་སྡུངས་ཀྱི་ཞིན་ཡུལ…
དང་དབོས་སུ་འགལ་བས་དེ་རྣམས་བདག་གིས་སྟོང་པ་ཡིན་པར་ཤེས…
ཤིང་གོམས་པས་བདག་འཇོམ་ཙ་བ་ནས་ལྷོག་ལ། དེས་ཉོན་མོངས་
པ་རྣམས་ཀུང་ལྷོག་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པར་མཐོང་ནས་
ཐེག་དམན་པ་དག་གཞན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་དོན་དུ་མོ་གཉིས་
མི་བསྒོམ་པ་དེས་ན་མངོན་དུ་གྱུར་པའང་མེད་ལ། དེ་མེད་པས་སྐྱང་
བྱ་ཤེས་སྒོམ་སྐྱང་པའང་མེད་དོ། དེས་ན་ཇི་སྲིད་རང་བྱུང་ཀྱི་ཐུབ་པོ་
ཆུང་དང་ཆོགས་པ་བློས་མ་ཐུབ་པ་ཙམ་ལ་ང་ཞེས་གདགས་ཤིང་འཇིག…
པས་ན། ཐུབ་པོ་དེ་དག་དུ་མར་བསོལ་ཞིང་བློས་ཤིགས་པར མ་བྱུར་
པ་ཞིག་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་རྟོགས་ཐབས་མེད་དེ། བདག་
ཏུ་གདགས་པའི་ཆུ་ཐུབ་པོ་ལ་དམིགས་པས་ན། རིན་ཆེན་སྤྲེང་བ་ལས།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐུབ་པོ་ནི་དུ་མ་འདུས་པའི་རང་བཞིན…
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་དོན་དུ་མེད་ཚུལ་གྱི་རིགས་པ་ཀ་སྐུང་ངས་ཏེ།
ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། གཟུགས་ནི་ལྟུ་བ་བརྟེས་པ་འབྱུང། །
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བཞིན་ཐུབ་པོ་ཉིད་དུ་མའི་ཚ་ལ་དཔག་ས…
པའི་ཚུལ་རྟོགས་པ་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས…
པར་འགྱུར་རོ། དེའང་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དུ། བདག་མེད་འདི་
ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་གྲོལ་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་ཐད་དུ། དེ་ལ་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་ནི་ཉོན་ཐོས་རྣམས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་ལ། བྱང་སེམས་

རྣམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་བའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏོ། །ཉན་
ར་གིས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཀུན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་རྟོག་
མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ནའང་དེ་དག་ལ་ཆོས ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགྲ་
བར་སྐོམ་པ མེད་དེ། །ཁམས་གསུམ་ན་སྤྲུལ་བའི་ཉོན་མོངས་སྤྱང་བའི་
ཐབས་ཙམ་ཞིག་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་
མ་ལུས་བར་སྐོམ་པ་ནི་ཡོད་པ་རྣམ་བར་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་
བའི་ལུང་འདིས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་བདག་མེད་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་མེད་
པའང་ངེས་ཤུས་ཏེ། ཆོས་བདག་མེད་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་མིན་ཆོ་
ཉོན་མོངས་མི་སྤྱང་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་རྫོགས་པར་མ་ངལ་སྐོམས་
ན་ཉོན་མོངས་གཅིག་ལ་སྤྱང་སྟེ། དེ་གཉིས་འགྲོ་ཕྱོག་མཚུངས་སོ།
རིགས་བའང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཙམ་ཁོ་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱང་…
ཚུལ་རྣམ་འགྲེལ་དང་རིགས་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་བྱ་ཆེ་ཞིང་།
ཆོས་བདག་མེད་མ་རྫོགས་ནའང་དེ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་རྣམ་བདུན་ཤིད་…
རྟའི་རིགས་པ་སོགས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། དེ་གོམས་པས་གསལ་སྟང་
རབ་ཀྱང་འབྱུང་བར་གྲུབ་བོ། །དེའང་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་སོགས་
མདོར་ན་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱ་མ་ཚང་ན་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་…
མི་སྐྱེ་བར་ངེས་ཤིང་། གང་ཟུ་རྒྱུ་ཚང་བ་ལ་ས་དང་བོ་ཉི་ཡི་ཤེས་
སོགས་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་དེའི་ངོས་
སྐལ་གྱི་སྣང་བྱང་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། སྣང་བྱ་དང་བྲལ་ན་དེའི་
ངོས་སྐལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་ཇི་སྙེད། དེ་གསུམས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྟེས་

སྐུ་འགྲོ་ལྷོག་མཚན་བས་ཡིན་ངེས་ཀྱི། དེ་ལྟར་མིན་ན་དེའི་ནང་གི་གང་ཟུང་ཡོད་ལ་གང་ཟུང་མེད་པ་སོགས་རྐུ་ཇི་སྙེད་པ་སྤྲིད་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྐང་བྱ་ཐམས་ཅད་སྐངས་ལ་དོགས་བྱ་མཐའ་དག་མ་དོགས་པ་སོགས་རྐུ་རྣམས་སོ་སོ་ནས་སྤྲིད་བར་སྐྱ་བའི་ཚེལ་བ་ལ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དགག་པ་ཡང་དག་བརྟེན་ཏུ་མེད་བར་འགྱུར་བས་ན་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་དཀའ་འོ། མདོར་ན་ཉན་ངང་ལ་ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་བར་དོགས་པ་ཡོད་ན་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་མཐའ་དག་གི་ལུང་དང་། རིགས་པ་བརྒྱ་ཐྱག་གིས་གཞོད་པ་འདའ་དཀའ་ཞིང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མཐོང་ལམ་སོགས་ལམ་དང་འབྲས་བྱའི་ཡོན་ཏན་ནི་ཉི་མ་དང་མེ་ཁྲེང་ལ་གསལ་མི་གནའ་ཀྱི་ཕྱུང་བཞིན་དུ་མཐོང་བས་ཁོ་ནར་རྟོགས་པ་དེས་ཤེས་འདོད་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རིགས་པའི་གནད་ཙམ་བསྟན་པས་ཁྱོད་རྣམས་ལ་ཆོག་གི །ཞེན་ལྟ་ཅན་ནི་འཁྲུད་དགའོ། །སྤྱིར་འདི་རིགས་སྐོར་ཐེག་གསུམ་ལམ་ཀྱི་འགྲོས་ཆེ་བ་ཡིན་ཅིང་། ཚུལ་འདི་ལ་ཤིང་དུ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལ་སོགས་བའི་དགོངས་པ་འགལ་བ་ལྟར་བྱང་འཛིན་དགོས་ན་ཡིད་ལ་ཟུག་རྔུ་ལྟར་མཆི་ཞིང་། གང་ཅི་ལའང་ཤིང་དུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པའི་གནད་འབྱས་ཚན་ལ་མངར་གསུམ་ཀྱི་ཐུ་བཏབ་པ་བཞིན་ཚིག་ཡིད་བདེ་བར་འཇུ་བ་བྱུང་ཞིང་། གཞན་ལ་ཟེར་འདོད་ཀྱི་འགྲམ་ཆུ་མི་སྣང་ལ། གཞན་མཐོང་གི་ཡིད་སྐྱོག་ཡང་མི་དགོས་བར། རང་མལ་ན་རང་བློ་བའི་བ་ཞིག་བྱུང་ན་ཐོས་

བསམ་བ་དག་ལ་རྟེད་བའི་མཆོག་ཞིག་སྟེ། གཞན་དག་སྲུ་མ་མགྱོ་
ཡང་ཞེ་ཆོ་བདེ། ཞེས་བ་བཞིན་ནོ། །ཀ་ཡེ། མཁའ་ལྷོ་ཆོས་
གསུམ་གྱི་རྟེས་འཇུག་སྟ་འགྱུར་བ་རྣམས། རྒྱལ་བའི་བཀའ་དྲིན་མེད་
དང་། རྒྱུ་དྲུག་རྟེས་འབྲངས་དང་བཅས་བའི་གཞུང་བཟང་པོ་སྟ་འགྱུར་
འདི་ཙམ་གདའ་བས། ཐོས་བསམ་དེ་ལ་བྱས་པས་ཆོག་གི་གཞན་
རེར་རྟེས་བཇོད་ལ་དགའ་བ་ཙམ་གྱིས་ཅི་བྱ་སྟེ། ཏུ་མ་དང་ལྡོག་བའི་
ལྷ་དང་དམ་བའི་གཞུང་གི་སྟང་བ་དང་རྟག་ཏུ་འགྲོགས་པར་མཛོད་ཅེག།
གཉིས་པ་ཀུན་ཇོབ་དོན་བྱེད་ནུས་སྟང་དུ་ཁས་ཟུངས་བའི་ཚན་ཡོན།

ཐུབ་དང་འབྲས་བྱའི་དངོས་པོ་ནི། ।
ཀུན་ཇོབ་ཏུ་ནི་མ་བཟློག་པས། ।
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བྱང་སོགས། ।
རྣམ་པར་གཞག་པ་འཁྲུགས་པ་མེད། ।

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ། རང་བཞིན་
མེད་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཁྱད་པར་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་དག་མི་དག་ལས་ཐུབ་འབྲས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་
འབྱུང་བ་ལྟག་ས་འབྱུང་ལྟོག །ཇེས་སུ་དཔག་བྱ་དང་དཔོག་ཏུ་
དང་། རྟག་ལས་རྟག་ཅན་གྱི་ཐོ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ནམ་ཡང་རྟེད་ཅིང་
སོགས་ཤེས་བྱ་ཐུབ་འབྲས་སོ་སོ་ནི་མཚན་ཉིད་མ་འདྲེས་པར་གཞག་ཏུ་
མི་ཟུང་ངོ་སྨོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་ཀ་ངན་པའི་ཡིད་དང་རྟོ་བ་.....
པ་མས་ཅད་བས་ལ་ནས་ཐུབ་འབྲས་འཕད་པར་བསྟན་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་

བ་འདི་གསུངས་སོ། དེའང་སྐྱེད་ཅིད་ཀྱི་དང་བསྐྱེད་ཅ་འབྲས་བྱའི་དངོས་པོ་དོན་ཅིད་ཤུས་ཀྱི་སྣང་བ་འགོག་མེད་འདི་ནི། ཀྱབ་རྗེས་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ནི་མ་བཟློག་པར་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚད་མས་དེ་ལྟར་གཞལ་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་པས་ན། ཀྱབ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་སོགས་ཀྱི་ཆུ་འབྲས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཚུལ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཀྱབ་སོ་སོ་ནང་གི་མཚན་ཉིད་མ་ཉམས་པར་གནས་ཀྱི་ངང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པས་ཀྱབ་རྗེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་འཁྲུགས་ཤིང་ཆོལ་བར་ཐྱུང་བ་ནི་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་སོ། འོ་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀུ་མ་ཉམས་པར་འཇོག་ཅུས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་དང་འདྲ་བ་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། ཁྱེད་ཅག་འདི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པས། དེ་ལྟར་ན་རྟུལ་ཟླ་རབ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཐུག་གི་བར་གཅིག་པའམ་དུ་མའི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱུབས་ལ། སྔར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལན་ཐོབས་ཤིག་དང་དེ་ཚོ་རིགས་བས་གནོད་མེད་དུ་འགྱུབ་ཅུས་ན། ཁོ་བོ་ཅག་དང་ཁྱེད་མཐུན་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་འདི་དག་དོན་དམ་པར་ཡང་བརྟུན་པ་མ་ཡིན་པ་མི་བསྟུན་པའི་ཚོས་ཅན་ནོ། ། ཞེས་བདག་ཅག་ཀྱང་ཁས་ལེན་ཏོ། །ཡང་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ལ་འདི་སྙང་ཡང་བརྟུན་པར་ཁས་ལེངས་དང་འུ་བྱ་ཅག་མཐུན་ནོ། །གཞན་དུ་ཇི་ལྟར་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བར་ཅུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ལ་ངེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་མ་ཞུག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚད་མས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚད་མས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་ཟེར་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ཁས་ལེན་ཏོ། །ཡང་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ལ་འདི་སྙང་ཡང་བརྟུན་པར་ཁས་ལེངས་དང་འུ་བྱ་ཅག་མཐུན་ནོ། །གཞན་དུ་ཇི་ལྟར་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བར་ཅུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ལ་ངེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་མ་ཞུག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས

བ་ཞིག་སྐྱེ་བེས་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་བར་ཆྱུ་དང་འབྲས་བུ་མི་འཐད་པ་འདྲ་བའི་ཚུལ་དུ་གོ་ན། དེ་དབུ་མ་ནས་བཤད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་ལྡ་ལ་སྟོང་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་ཡམ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་རིང་དུ་སྐང་བར་བྱའོ། །ཇི་སྐད་དུ་སློབ་དཔོན་ཀླུས། རྣམ་པར་དབེན་དོན་མི་ཤེས་ལ། །ཐོས་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་བྱེད་ཅིང་། །གང་དག་བསོད་ནམས་མི་བྱེད་པ། །སྐྱེས་བུ་ཁ་ཤལ་དེ་དག་བརྒྱ། ། ཡས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་། །འགྲོ་བ་དག་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་བཙོད། ། རྟེ་ཡི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་དང་། །སྐྱེ་བ་མེད་པ་དག་ཀྱང་བསྟན། ། འཇིག་རྟེན་དབང་དུ་ཆུལ་བ་རྣམས། །ང་དང་ང་ཡི་ཞེས་གསུངས་ལྟར། ཐུབ་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས། །དེ་བཞིན་དགོངས་པའི་དབང་་ གིས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པས་བལྟ་དགའ་ཞིང་། ཐྲོ་གློས་ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱི་བཀྱེ་ཅི་ལེགཀ་ཏུ་གྱུར་ན་ཐུབ་བར་འབྱུར་བའི་ཚུལ་མང་དུ་གསུངས་བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཚོགས་རྣམ་དག་འབྱུང་བར་མདོར་བསྟན། དེའི་ཚུལ་ཆྱུས་བར་བཤད་པ་གཉིས། །དང་པ།

འདི་ལྟར་ཆྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཡི། །
ཚོས་འདོ་རྣམ་བར་བཞག་པས་ན། །
ཚོགས་རྣམས་དྲི་མ་མེད་པ་ཡང་། །
གཞུང་འདི་ཉིད་ལ་རྟུང་བ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་གྱི་ཆྱུ་དང་

འབྲས་བྱ་ཡི། ཆོས་འདི་རྣམ་པར་བཞག་པས་ན། སྨྲིན་སྐྱེས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་མཆོངས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ཟུང་འབྲེལ་བའི་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་། གཞུང་འདི་ལྟ་བུ་ཉིད་ལ་རྟེན་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དངོས་པོར་སྐྱེ་བ་སོགས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའང་དོན་དམ་པར་ན་ཀང་ཀུན་རྫོབ་སྟོང་ཉིད་ཆའི་དེན་འབྲེལ་བསྟུ་བ་མེད་པའི་ཡིན་ཚུལ་ཤེས་ནས་ཅམ་ལ་སྨོས་པ་ནི་དངོས་པོ་འི་གནས་ལུགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཐོ་བསྟད་པ་མེད་པས་ན་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དམིགས་པ་ཅན་རྣམས་ན་རེ། སྨྲིན་པ་གང་ཞིག་ཕན་གདགས་པར། །མཆོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྨྲིན་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་དར་བར་བྱེད། །མཐོང་མེད་གནས་པས་མ་ཡིན་ནོ། །མེད་པའི་ཕྱིར་ནི་མི་དམིགས་སམ། འོན་ཏེ་ཡུལ་མིན་ཕྱིར་རམ་ཅི། །མེད་ན་བསོད་ནམས་འཕེག་པར་འགྱུར། ངལ་བའི་དོན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར། །གསུམ་ཚར་རྒྱལ་བས་གཟིགས་པས་ན། །དེ་བས་ཡུལ་མིན་མ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་མེམས་དང་མེམས་བྱུང་གང་། །དེ་དག་རང་གིས་རིག་པར་བྱེད། །ཅེས་སྨྲིན་པ་ནི་ཐན་འདོགས་པའམ་མཆོད་པའི་མེམས་ཀྱིས་ཡུལ་དམིགས་ནས་སྨྲིན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་དྲང་བ་བསྟེན་ཀྱི། ཡུལ་མ་དམིགས་པས་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་ཡུལ་མེད་ནས་མ་དམིགས་ན་ནི་བྱང་མེམས་རྣམས་མེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་བལ་བའང་དོན་དེ་མེམས་ཅན་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡུལ་མ་ཡིན་པའང་མིན་ཏེ། སྨྲིན་པོ་སྨྲིན་བྱ་ལེན་པོ་གསུམ་ཚར་དེ་བཞིན་

གཤེགས་བས་གཟིགས་བའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་ཡང་སྨྲིན་བྱ་བྱ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལེན་པོ་དང་གཉེང་བོ་དག་གི་རང་གི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དག་རང་གིས་རིག་བར་བྱེད་ན་དེ་ཇི་ལྟར་ཡུལ་མིན་ཞེས་གོལ་བ་དེ་དག་ལ་སྐྱོང་བོ་ཅིའང་མེད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཆུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་མེད་ཅེས་དགག་པ་མ་ཡིན་ན། གསུམ་ཚར་ཆུལ་བས་གཟིགས་པ་དང་། རང་རིག་ཅེས་བའང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བས་དེ་དག་གི་ལ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཆུ་འབྲས་རྟེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་ཡིན་བའི་དཔེ་སྨོས་པ་སྟན་པ། ལྟ་བ་རྣམ་དག་གིས་རིག་མ་རིག་གྱི་ཆུ་འབྲས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་བ་གཉིས། དང་པོ།

རྣམ་པར་དག་པའི་ཆུ་ལས་ནི། །
འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་འབྱུང་། །
ཡང་དག་ལྟས་བྱང་ཆུལ་ཁྲིམས་ཀྱི། །
ཡན་ལག་ལ་སོགས་རྣམ་དག་བཞིན། །
དེ་བཞིན་རྣམ་དག་མ་ཡིན་ལས། །
འབྲས་བུ་རྣམ་དག་མ་ཡིན་འབྱུང་། །
ལོག་ལྟའི་སྟོབས་ལས་བྱང་བ་ཡི། །
ལོག་པར་གཡེམས་ལ་སོགས་པ་བཞིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆུའི་རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ལྟོག་པ་དང་། མཐུན་པར་བྱེད་པས་ན། ཆུ་རྣམ་པར་དག་

མ་དག་གི་འབྲས་བྱའང་རྣམ་བར་དག་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའང་རྣམ་བར་དག་བའི་ཚུལ་ལས་ནི། འབྲས་བྱའང་རྣམ་བར་དག་པ་འབྱུང་སྟེ། དབེར་ན་ལེགས་བར་སྦྱད་བའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་བར་ལྟ་བ་འཇིག་རྟེན་བའི་ཡང་དག་བར་ལྟ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒོམ་མི་གཅོད་བ་སོགས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་བག་ཡོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་སོགས་བའང་རྣམ་བར་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དང་། ཆུ་ལྟ་བའི་རྟེན་སྐུ་འབྲས་བུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་སོགས་ཀྱང་འབྲངས་ནས་རྣམ་བར་དག་པ་དེ་བཞིན་དུ། གལ་ཏེ་ཆུ་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ན་དེ་ལས། འབྲས་བུ་དག་ཀྱང་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པ་འབྱུང་སྟེ། དབེར་ན་ལས་འབྲས་མེད་པ་ལྟ་བ་ལོག་ལྟའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་ཡི་ལོག་བར་གཡེམ་པ་ལ་སོགས་བའི་མི་དག་པ་སྣྲེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ།

ཚད་མའི་གནོད་པ་ཡོད་བས་ན། །
དངོས་བོར་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ནི། །
སྨིག་ཆུ་ལ་སོགས་ཤེས་པ་བཞིན། །
ཕྱིན་ཅི་ལོག་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག། །
དེ་ཕྱིར་དེ་མཐུས་བྱུང་བ་ཡི། །
ཐ་རོལ་ཕྱིན་པ་སྨྲ་བ་ཀུན། །
བདག་དང་བདག་གིར་ལོག་པ་ལས། །

བྱང་བ་བཞིན་དུ་སྟོབས་ཆུང་ངོ་། ।

དངོས་བོར་དམིགས་བ་མེད་བ་ལས། ।

བྱང་བ་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་སྟེ། ।

ཏྲུས་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱང་བའི་ཕྱིར། ।

ས་བོན་གྱང་པོ་དེ་སྐྱག་སོགས་བཞིན། ।

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་མི་དག་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པའི་ཚུལ་སྟྲིར་བསྟན་ནས། སྐབས་སུ་བཤས་པ་དངོས་བོར་དམིགས་བ་ཅན་གྱི་སྟྲིན་སོགས་ཆོགས་རྣམ་དག་མ་ཡིན་ཞིང་། དངོས་བོར་དམིགས་བ་མེད་པའི་སྟྲིན་སོགས་ལ་སྐྱད་པ་ཆོགས་རྣམ····· དག་ཡིན་པར་སྟོན་ལ། དེའང་ཅིའི་ཕྱིར་དངོས་བོར་དམིགས་བས་ཆོགས་མི་དག་སྐྱམ་ན། འདི་ལྟར་ཡང་དག་བའི་རིགས་བས་དབྱུང་ན། ཚད་མའི་གནོད་པ་ཡོད་པས་ན་དངོས་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་མེད་བཞིན་དུ་དངོས་བོར་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ཅན་ནི། ཕྱི་ཅི་ལོག་གི་དོག་པས་བསླད་པ་སྟེ། །དེས་ན་སྐྱི་ཏྲུ་ལ་ཆུང་ཤེས་པ་དང་མཐུན་མེ་ལ་འཁོར་ལོར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ····· ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་ཡོངས་སུ་དོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དངོས་བོར་འཛིན་པ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན། དངོས་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་དེ་ཡི་མཐུ་ལས་བྱང་བ་ཡི་སྟྲིན་སོགས་ཐ་རོལ་ཕྱིན་པ····· སྐྱེས་པ་ཀུན་ཀྱང་དངོས་བོ ཉི་རང་བཞིན་ལ་སྐྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཕྱིན་ཅི····· ལོག་གི་དོག་པས་བསླད་པས། དེས་ན་སྐུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་

མེད་པ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་བཟུང་སྟེ་ལོག་པར་ཞེན་པའི་འཇིག་
ཚོགས་ལྟ་བ་ལ་གནས་པཞིན་པ་ལས་བྱང་བའི་དཀའ་སྤྱད་ལ་སོགས་
པ་རྣོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཡང་དག་པའི་ལམ་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་དུ། །
དངོས་ཞེན་ཅན་གྱི་ལམ་བསྒྲུབས་པ་འདིའང་ཆོར་བའི་ཐྲོ་ཡི་དབང་དུ་
སོང་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངོ་། དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་དངོས་པོར་དམིགས་པ་
མེད་པ་ལས་བྱང་བ་སྤྱིན་སོགས་ནི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་.....
སངས་རྒྱས་ཉིད་སྤྱིན་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དངོས་པོ་ཞི་ཡིན་ཚུལ་མ་ཤེར་
བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་བས་ན། འབྲས་བུ་སྨིན་དུ་རུང་བའམ།
རྒྱས་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྣམ་དག་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དགེར་ན་ས་བོན་
གྱང་བོ་སྟེ། །སྐྱོན་མ་ཞུགས་བའི་མྱུ་གུ་དང་སྟེ་མ་ལ་སོགས་པ་
བཞིན་ནོ། ཞེས་སོ། དེ་ལ་བདག་ཏུ་དམིགས་བཞིན་དུ་རྫོགས་བྱང་
དོན་གཉེར་གྱི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་སྟེང་ཀྱང་
བརྒྱུད་ནས་འགྱུར་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་
བདག་ལྟ་དང་མ་བྲལ་བཞིན་དུ་ཐར་ལམ་རྣལ་མ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ།
དེ་མི་འབྱུང་བའི་གནད་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བས་བསླད་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཞེས་དེ་མ་ཐག་བའི་དོན་བར་
དུ་གཞན་བརྒྱད་དགོས་བའི་དོན་ཏོ། དེས་ན་མཆོད་དང་ཐན་གདམས་
བར་འདོད་བས་གང་སྨིན་བ་དེའང་འཁོར་གསུམ་དག་བར་བྱིན་ནས་དེ་
ཉིད་ཆོ་གྲོས་དང་ལྡན་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཡི་རང་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་ཏེ།

ཐྱིན་ཅི་མ་ལོག་བར་ཤེས་ཤིང་ཚུལ་བཞིན་ཞུགས་པ་གཏི་མུག་མེད་...
བའི་དཀྱེ་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཐྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཡང་དག་བར་སྟོན་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ནི་ཡང་དག་བར་མཐོང་བའོ། །ཞེས་དང་། བྱུལ་བའི་ཡུམ་སྐུམ་བཏུ་པ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། ཤར་ཐྱོགས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཚད་གཟུང་བ་སྟབས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། ཞེས་བྱ་བ་ནས་རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་མི་གནས་བར་ཡོངས་སུ་མི་གནས་བར་སྦྱིན་བ་གཏོང་བ་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཚད་གཟུང་བར་སྟབ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མིག་དང་ལྡན་པའི་མི་ཞིག་ཆུན་བར་ཞུགས་ན་ཚེའང་མི་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གང་དངོས་པོར་ལྟངས་པའི་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་མི་བལྟའོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་ཡངས་ཏེ་ཉི་མ་ཤར་ནས་མིག་དང་ལྡན་པའི་མིས་བཟློག་ཅིང་ལྟ་བ་སྟ་ཚོགས་དག་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གང་དངོས་པོར་མ་ལྟངས་པའི་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་དེ་འདྲ་བའི་ཚུལ་ལ་བསྟན་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ལ། ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་རྣམ་བར་གཞག་པ་དང་། དེ་ལ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་བར་

གཞན་བ་དང་། ཚུལ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གཉིས། དང་པོ།

ཐུབ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་བ་ཡང་། །
ཤེས་བ་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་སྟེ། །
རང་གིས་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ། །
དེ་ནི་ཤེས་པར་གཞན་ཐ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོ་ན་དེ་ལྟར་ཐུབ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་རྣམ་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྟངས་ཚུལ་དེ་དག་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནར་ཤེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ནི་ཕྱིའི་བདག་ཉིད་དུ་བཞེད་དེ། མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་ཟ་བ་པོ་དག་བའི་ཚེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ལས་གཞན་པ་གཞུང་འདིར་ནི། ཐུབ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཡང་། ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱུད་ན་མེད་པར་འདོད་པ་སྟེ། ཤེས་པ་རང་གིས་གསལ་བོར་ཉམས་སུ་མྱོང་ས་བས་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་པར་གཞན་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་མི་འཐད་དོ། ། དེ་ལ་གང་སྨྲ་ཞེང་ཤེས་པ་དེ་དག་ཤེས་པ་རང་གིས་མྱོང་བ་དང་ཐ་མི་དད་ཀྱི། རང་གིས་གསལ་བོར་མྱོང་ས་བས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་དེ་སྣང་སྟངས། དོན་གཞན་དེ་ཉིད་རྟོག་པའི་ཚུལ་ནམ་ཡང་མི་སྣིད་དེ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་ཁ་གསལ་རིག་དང་བྲལ་བཞིན་རྟོགས་དགོས་ལ། གསལ་རིག་

དང་བྲལ་ནས་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་མི་རྟང་ཞིང་། དེ་ལྟ་བས་ན་ཤེས་པ་ནི་མེད་ལ་དོན་གསལ་བ་ནི་ཡོད་པ་ཞེག་མི་རྟང་བས། གང་ཟྱོང་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གྱུར་ཏེ། རྒྱ་ཡམ་དང་སྐྱ་མ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམས་རྣམ་ཤེས་ལས་གྱུར་དུ་ཡོད་པར་ཆུག་ནའང་། མིག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་དུས་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པའི་ཆོ་ནའང་འབྲེལ་བའི་ཐུ་··· མེད་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་སྟོང་སོང་ཟྱོང་བ་ནི་ཤེས་པ་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཟྱོང་སྟེ། །རྒྱ་ལམ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཟྱོང་བ་བཞིན་ནོ། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་ཟྱོང་བ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། རྣམ་པ་དེ་གང་དེན་ཏེ་ཀྱི་ཕྱི་དོན་ཡོད་དགོས་པར་རྟེས་སུ་དབགས་སོ་སྐམ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་དོན་རྟུལ་ཟླ་མོ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཡང་རྟེས་སུ་དབགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡོད་པར་མི··· འགྲུབ་བོ། ཡོད་པར་དབགས་པའི་ཞུགས་ལའང་མངོན་སུམ་དུ་མཱ་འགྲུབ་པའི་ཚྭོག་གྱང་ལ་རྟེས་སུ་དབགས་ཙམ་ཡིན་ལ། ཕྱི་དོན་མེད་པའི་རྟེས་དབགས་དང་མངོན་སུམ་ཟྱོང་བ་མེམས་རང་གིས་གྲུབ་པ··· ཙམ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་ཕྱོགས་གཞན་གྱིས་འཕྱོག་པར་མི་ནུས་སོ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཀུན་སྤྱག་པོ་བཀོད་པ་དང་། དགོངས་པ་འགྲེལ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་རྣམས་དང་ཡང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་རྟེས་ཐོབ་འབྲེལ་པའི་ཚོ་དབྱ་མ་པ་ལ་ཐ་སྐད་དུ་ཕྱི་དོན་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་གཉིས་ལས་མཐའ···

གཞན་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ།

སེམས་ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྐུ། །

ཕྱི་རོལ་དངོས་མེད་ཤེས་བར་བྱ། །

ཚུལ་འདིར་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་ཡང་། །

ཤིན་ཏུ་བདག་མེད་ཤེས་བར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྣང་ཚོད་པ་འདི་ཀུན་སེམས་ཙམ་ལས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཚུལ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྐུ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དངོས་མེད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་ཚུལ་འདིར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་གཅིག་དང་དུ་མར་བྱལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དེ་ལ་ཡང་། ཤིན་ཏུ་བདག་མེད་པ་མཐའ་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་ངལ་དུ་དབྱ་མའི་ཚུལ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལེའུ་ལས། ཀྱེ། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་སེམས་ཙམ་དུ་རྟོགས་ཏེ། དུས་གསུམ་ཡང་སེམས་དང་མཚུངས་པར་རྟོགས་སོ། སེམས་དེའང་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་དོ། ཞེས་བསྟན་པ་འདི་ལེགས་པར་བཤད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐོགས་དུས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་ཤེས་ཤིང་། སེམས་དེའང་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་མཐའ་དང་། དཔྱ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་དབུས་མེད་པར་མཐའ་བྲལ་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོས་ཡང་དག་པར་རྫུད་པ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་སྐྱོང་

ངོ་སྟེ། སེམས་ཙམ་དུ་བས་པ། རྟེན་མ་མཆིས་པ། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཙམ་པ་མ་མཆིས་པའོ། ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས། འདི་ལྟར་སེམས་དེ་ནི་སེམས་མ་མཆིས་པ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་འོད་གསལ་བ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་བསྟན་པ་ལ། མདོར་བསྡུན་ཏུས་བཤད་གཉིས། དང་པོ།

ཚུལ་གཉིས་ཤིང་ཏུ་ཞེན་ནས་སུ། །
རིགས་པའི་སྒོ་གསུམ་འཇུག་བྱེད་པ། །
དེ་དག་དེ་ཕྱིར་ཇི་བཞིན་དོན། །
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་འཐོབ། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་སེམས་ཙམ་གྱི་ཚུལ་དང་། །དོན་དམ་དབུ་མའི་ཚུལ་ཏེ། ཚུལ་དེ་གཉིས་ཆུང་ངུ་འབྲེལ་བའི་ཐམ་ཤིང་ཏུ་ཆེན་པོ་ལ་ཞེན་ནས་སུ། བདེན་གཉིས་དབྱེད་པའི་ཚད་མ་ཤེས་རབ་དྲི་མེད་ཀྱི་རིགས་པའི་སྒོ་གསུམ་མི་གཏོང་བར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་རྣལ་ངུ་བྱང་བའི་ཚུལ་བཟང་པོ་ལ་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྗེ་བཞིན་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་མིང་ཉིད་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པ་དང་ཆུ་ཆེ་བའོ། །དེ་དག་སྟོན་པར་བྱེད་པའང་རབ་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བཀའ་རྣམས་སོ། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་ཀྱང་སྐྱབས་དང་ཐོགས་མེད་དེ་ཤིང་ཏུ་དམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁམ་

སྡོལ་དྲི་མ་མེད་བའོ། །ཡམ་དེ་དག་ཀྱང་རང་རང་གིས་གང་འདོད་པ་ཉིད་ཙམ་དུ་བཏོན་ཏེ་ཕྱོགས་བཅད་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཟབ་མོ་དེ་ཚ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚ་གཉིས་གསལ་བར་བྱས་པ་ཙམ་མོ། །དེས་ན་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ཟུང་ཅིག་ཏུ་ཆུད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་རྣམ་གཞག་ཀུན་····ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གིས་བསྟུས་པ་ཇི་སྙེད་བཀའ་སྩལ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་སེམས་ཙམ་ཀྱི་ཚུལ་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བར་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་ཟབ་ཅིང་གཉིས་སྣང་ལ་འབེབས་པ་མཐར་ཐུག་དབུ་མ་ལ་ཐུག་པའི་ཕྱིར་ན། ཟབ་པ་དང་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་རིས་སུ་ཆད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ལ་ལ་ཞུགས་པ····ཡིན་ནོ། དེས་ན་ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟེ་ཆེན་བོ་དེ་གཞུང་མཁའ་དང་མཚོ་ལྟར་ཟབ་ཅིང་ཀྱི་ཆེ་བ་ཉིད་ཕྱོགས་རིས་སུ་མ་ཆད་པར་རྫོགས་པར་ཁོང་དུ་བསྡུལ་བ་ནི་ཀྱི་ཁུལ་དུ་གོད་ན་བོད་དུ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེས་ན་འཕགས་ཡུལ་ཉིད་ན་ཤིང་རྟའི་ལུགས་སྒོལ་སོ་སོ་བ་སྐྱོང་བ་དེའི་ཚེ་ན། སྒོབ་དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་པ་དང་ཀྱི་ཆེ་བ་གཉིས་ཀ་ཟེགས་པ་ཚེན····བོ་དེ་ཁྱད་ཆོས་མེད་དུ་མི་རྟང་བ་ཡིན་པས་ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟའི་ལམ···སྒོལ་གཞུང་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བ་འདི་ནི་གཞན་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ····འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུའི་གཞུང་བཟང་བ་ནི། དཔེར་ན་ཤིང་རྟ་བཟང་པོ་ཞེན་པ་ལྟ་བུའོ། དེལང་ཤིང་རྟ་དང་རྟེ་ལྟར་འདུ་ན། སྐྱིར་ཐེག་པ་ནི་བཞེན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་ལ་གཞས་ན་རང་

འདད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཐྱོན་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ཐེག་པ་འདི་ནི་མཁའ་འདྲ་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་ དེ། ।དགའ་སྐྱིད་བདེ་བ་མངོན་བར་ཐོབ་བྱེད་ཐེག་པའི་མཆོག ། དེ་གང་ཞོན་ནས་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཟུངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཁའ་འདྲ་ཟབ་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཤུ་དང་། གཞལ་མེད་ཁང་འདྲ་བ་ཐུབ་ཆེ་བའི་བཀོད་བས་མངོན་བར་མཛེས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་… ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་བཞིན་པ་གཞན་ལས་འཕགས་ཤིང་། ཆེན་པོ་ལ་འཇོམ་པ། དཀའ་བ་མེད་པ། འབྱོར་བའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ་འགྲོ་བ་སོ་ཀྱིས་ཤེས་རྟོགས་ཆུང་ངུ་འདུ་བས། ཐུབ་ཆེད་ཐུབ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀའི་ཐུགས་རྗེ་ལས་འཕགས་ཤིང་། ཟབ་ཅིང་ཐུབ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཟུང་དུ་ཛུད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པ་ལ་དཀའ་བ་མེད་པ། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་དོན་དམ་བའི་ཚད་མ་སྟེ་རིགས་བའི་རྣམ་པ་ཚད་མེད་… བའི་དགའ་བ་དེའི་འབྱོར་བ་ཆེན་པོ་ཉང་བཅས་ཏེ་གནས་པ་སོགས་… ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཤིང་ཏ་དང་འདྲའོ། དེ་འདྲ་བའི་གཞུང་ལ་གནས་པའི་ཚེ་ནའང་རིགས་པ་ཚད་མས་གཞུང་གི་དོན་ཉམས་སུ་བསྟར་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ལུང་དང་ཁོས་པོ་ལྟ་སྟབས་ཀྱིས་ཐུགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔགས་པ་དང་བྱལ་བ་ནི་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཚོམ་བར་མི་འགྱུར་ཞེས། གཞུང་དེ་ཉིད་ལ་དད་པས་མི་མོས་པ་དག་ལྟ་ཅི་སྨོས། དད་པའི་ཐོག་ནས་ལུང་དེ་ལ་རྗེས་སུ་

ཞགས་ཀྱང་རིགས་པ་དང་བྲལ་ན་དེའི་དོན་རང་གི་ཉམས་སུ་བསྟར་བའི་ཚེ་ཆོས་ཐམས་ཅུའི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་ཚོམ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རས་དང་རིན་བཟོ་ཆེ་སྟ་ཚོགས་པ་ཞེན་པས་བཅངས་ཀྱང་དེ་དག་ལོངས་སྤྱོད་མ་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ།། དེས་ན་ཤིང་ཏ་འདྲེན་པའི་རྟ་དེ་ཉིད་ཁ་ལོ་གང་དུ་སྐྱར་བ་སྟབས་སྐྱེགས་ལ་རག་ལས་པ་བཞིན་དུ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་ངས་གང་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་བྱང་མི་ནུས་པར་཈མ་དེ་དང་དེར་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་འཇུག་པས་ན། །ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་ལ་དབྱེར་པའི་རིགས་པའི་སྟབ་སྐྱེགས་གཡས་གཡོན་གཉིས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་ལ་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་ངེས་པས་འཇུག་པ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉན་པའི་མིང་དོན་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ལྡན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མོས་པ་ཙམ་མིན་པར་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། གང་ཐེག་ཆེན་དེ་དང་ལྡན་པ་ལ་བདག་སྐྱ་སྟྲུང་དེ་ཐེག་ཆེན་པ་ཉེས་སོ། དེས་ན་འཕད་པ་དང་བྲལ་བའི་ལུགས་ཀྱང་ཞེན་ལྡོག་འཇིག་པ་དང་། འཕད་ལྡན་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་སྐུན་ཅི་ཕྱིན་བྱས་ན་བསྟན་པ་ཉིད་ལ་ཁོ་མས་བའི་སེམས་སུ་མ བྱས་པར་ཀྱང་བས་ན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་དྲི་མེད་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཆྱོ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ནི། བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཉང་བོས་ཆུལ་བཞིན་དབྱད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། བསྟན་བཅོས་ལས་དབྱད་རྩོད་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། མ་མཛད་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར་ནི་དེ་

ཉིད་བསྟན། །གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་རྣམ་བར་བཤད་བ་ན། །གཞན་གཞུང་འཇིག་བར་གྱུར་ན་ཅེས་པ་མེད། །ཅེས་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཡིན་ཞིང་ཆོས་སྣང་བ་དང་གཟུང་བའི་མཆོག་དམ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ཡམ་དེ་ལ་བསྟན་པ་ཟུས་བར་བཤད་པ་ལ། ཀུན་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དཀར་ཆོས་གཞན་སྐྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ།

ཁྱབ་དང་དབང་ལ་སོགས་མ་ཟུངས། །
དཔག་ཏུ་མེད་བར་གནས་པའི་ཕྱུ། །
འཇིག་རྟེན་སྐྱི་བོར་གྱུར་པས་ཀྱང་། །
ཤིན་ཏུ་ཟུངས་པ་མ་ཡིན་པ། །
ཡང་དག་བདུད་རྩི་དག་པ་འདི། །
ཐུགས་རྗེ་དག་པའི་ཕྱུ་ཅན་ཀྱི། །
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་གཏོགས་པ། །
གཞན་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་གཞན་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་ཆེ་ཞིང་ཟློ་གོས་གསལ་བར་གྱུར་པ། །ཁྱབ་འཇུག་དང་དབང་ཐུགས་དང་། ཚངས་པ་དང་ཟེར་སྐྱ་ལ་སོགས་པས་ཐོག་གས་ཅམ་ཡང་མ་ཟུངས་པ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱི་མཐའ་ཟློས་དབག་ཏུ་མེད་བར་གནས་པར་ཅུད་པའི་ཕྱུ་འདི་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་ཀུན་ཀྱི་སྐྱི་བོར་གྱུར་པ་འཇིག་རྟེན་འདས་

བདེ་ལམ་ཅན་ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཤིན་ཏུ་མྱངས་པ་མ་ཡིན་པ། ཡང་དག་བའི་གནས་ལུགས་མ་ནོར་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་བདུད་རྩི་སྐོན་མཐའ་དག་གིས་དག་པ་འདི་ནི། འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བརྩེ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མས་ཡོངས་སུ་དག་བའི་ཆུ་ཅན་ཀྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ། གཞན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རྣམ་དོན་དེ་ཚངས་པ་དང་། ཁྱབ་འཇུག་ཤམ་ནོར་ལྡའི་བྱ་དང་། མིག་མི་བཟང་ངམ་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་བས་ཆུལ་གཉིས་ཀྱང་བཤད་བའི་……ཕྱིར་འདི་དང་འདྲའོ་སྙམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་བཤད་བའི་ཉེ་ཆོ་བའི་སྟོང་པ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རྣམ་འདོར་གྱིས་བཤད་པ་རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་ཆུལ་ནི། བདུད་རྩིའི་ཕྲིག་པ་གསང་བ་ལས་བསྟན་པ། །རྣམ་རིག་ཙམ་ནི་དཔྱ་རྒྱ་རྣམ་བར་དག །འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་དཔྱ་རྒྱལ་བ་ཡིན། །ཟང་དང་དོར་བ་མེད་ཅེས་རབ་བཅོམ་ལ། ཚངས་པ་ཟུང་འབྲེལ་བར་དཔྱ་གནས་བྱོས། །ཞེས་དོན་གྱི་རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཚངས་པ་ཟུང་འབྲེལ་བཞམ། རྣམ་བར་གྱོལ་བ་བཅོག་བའི་འབྲས་བུ་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཡིན་ལ། །ལམ་ནི། རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ནི་དཔྱ་ཡུ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་། མ་རིག་བའི་གཉིད་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་དོན་དམ་ཡིན་ལ། མ་རིག་པ་དང་ཆགས་སོགས་བློ་བྱར་པ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་

འདི་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཐུང་དོར་ཅིའང་མེད་པར་བརྟགས་པའམ་····
ཤེས་བར་བྱས་ནས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། གཞན་ཡང་
རིའི་ཐྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་སེར་སྐྱའི་གཞུང་ནི། །ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་མཆོག། །མཐོང་བའི་ལམ་དུ་འགྲོར་མ་ཡིན། །མཐོང་
བའི་ལམ་དུ་གང་བྱར་དེ། །སྐྱེ་མ་ལུས་བྱང་ཤིན་དུ་གསོག། །ཅེས་
རྒྱལ་སྲས་སློང་སྡོམས་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་ནི་མིག་སོགས་ཀྱིས་མཐོང་···
བའི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ནམ་གཙོ་བོ་དོན་དམ། མཐོང་
བའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་
བརྟུན་པ་སྐྱེ་མ་ལུས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། །བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་
བུ་ཙམ་མཐའ་ཐུག་གི་འབྲས་བུར་འདོད་དོ། །ཁས་བ་བ་དག་ནི།
ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་རྟག་པ་གཅིག་ཁོ་ནའི་རང་····
བཞིན་དུ་བལྟ་སྟེ། དེ་དག་གི་གཞུང་ལས། བྱམ་པ་ལ་སོགས་ཞིག་
པ་ན། །བྱམ་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ། །ཇི་ལྟར་ནམ་མཁར་འདུ་
འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་སྒོག་ཀྱང་བདག་འདིར་འདུ། །གཟུགས་དང་
འབྲས་བྱར་རབ་བཟློད་པ། །དེ་དང་དེར་ནི་ཐ་དད་ཀྱང་། །ནམ་མཁའ་
ལ་ནི་ཐ་དད་མེད། །དེ་བཞིན་སྒོག་ཀྱང་ངེས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པ་ལྟར། གཟུགས་ཞེས་པ་ཕྱིའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་།
འབྲས་བུ་ནི་ནང་གི་ལུས་དེ། དེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་སྣང་ཚོགས་པ་
དག་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ངང་དུ་མ་འདུས་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། ནམ་མཁའ་
ལ་ཐ་དད་མེད་པ་ལྟར། སྒོག་གམ་བདག་ཆེན་བོ་དེའི་ངང་དུ་གཅིག་

བར་འདོད་ཅིང་། དག་དང་མ་དག་སྟ་ཚོགས་སུ་སྟང་བ་ནི་མེད་བཞིན་
འཁྲུལ་བ་ཐག་བ་ལ་སྐྱལ་འཇིག་དང་། །རྫི་ལམ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་རྗེང་།
བདག་ནི་བདེན་བར་རྟོག་གྱང་པས། །གང་རྟོ་ཀུན་ཏུ་མི་རྟོག་པ། །
དེ་ཚོ་ཡིད་ནི་མེད་འགྱུར་ཏེ། །ཀཱཏྱ་བ་མེད་པས་དེ་འཇིག་རྟེན། །
ཅེས་དང་། །རིག་བྱེད་མཐའ་ལ་ངེས་རྟམས་ཀྱིས། །རྫི་ལམ་སྐྱུ་མ་
ཇི་འདྲ་དང་། །དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ཇི་འདྲ་མཐོང་། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་
འདི་དག་མཐོང་། །འགོག་པ་མེད་ཅིང་སྐེ་བ་མེད། །བཅིང་བ་མེད་
ཅིང་སྐྱབ་བ་མེད། །ཐར་འདོད་མེད་ཅིང་ཐར་བ་མེད། །འདི་ནི་དོན་
དམ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཚགས་དང་འཇིགས་དང་ཁྲོ་བྱལ་བ། །རིག་བྱེད་
མཐའ་ཕྱིན་ཐུབ་རྟམས་ཀྱིས། །སྨྲོས་པ་ཉེར་ཞི་གཉིས་མེད་བའི། །
རྟམ་པར་མི་རྟོག་འདི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་ཟེར་ལ། འདི་དག་ཐམས་
ཅད་ནི་མདོར་བསྡུས་ན་རྟམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ངང་བཞིན་གྱི་ཏེ་ན།……
བདག་སྐྱེ་བ་ལས་མ་འདས་པས་མི་འཐད་པར་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་ལ།
སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། རྟམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་
དེ་བདེ་བར་གཞེགས་པའི་གསུང་རབ་སྨྲོས་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་…
བྱལ་བ་ལ་དེ་ལྟར་འོང་བ་འཐད་ཀྱི། །དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་
བཤོད་ཀྱང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྐུ་འབྱིན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཡང་
ཁྱབ་འཇུག་གིས་བཤད་བ་དབུ་མའི་ལུགས་ནི། ཞག་ལྔ་བ་ལས། །
མིང་ཙམ་ལས་ནི་རབ་འདས་ཤིང་། །དངོས་དང་དངོས་མེད་རྣམ་ངང་
སྤངས། །འབྱུང་དང་བསྡུ་ལས་ངེས་གྲོལ་བ། །དེ་ནི་ཅེར་རྟེའི་བྱ་

ཞེས་བྱ། །དངོས་ལ་དངོས་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། །དངོས་མེད་ལ་ཡང་
དངོས་ཉིད་མེད། །དངོས་དང་དངོས་མེད་རྣམ་གྲོལ་བ། །གང་དེ་ཤེས
དེ་རིག་བྱེད་རིག །ཅེས་རིག་བྱེད་དམ་ཚངས་པའམ་ཧོར་ཐྱའི་བྱ་བདག་
དམ་བ་དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་མིང་ཙམ་ལས་ཀྱང་འདས་ཤིང་། གཟུགས་ལ་
སོགས་བའི་དངོས་དང་། དེ་མེད་བའི་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་སྤངས་པ།
འབྱུང་བ་སྐྱེ་བ་དང་བསྡུ་བ་སྟེ་འཇིག་པ་ལས་གྲོལ་བའི་རྟག་བ་ཡིན་ནོ།།
དེས་ན་ཐ་སྙད་ལས་འདས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ལས་མ་གཏོགས་བའི་.....
གཟུགས་ལ་སོ་བའི་དངོས་བོ་ལ་དངོས་ཉིད་མེད་དེ་བརྗོད་བའི་ཕྱིར་རོ།
དངོས་བོ་མ་གྲུབ་ན་དེ་ལ་ལྟོས་བའི་དངོས་མེད་ཀྱང་མེད་ལ། དེ་
ལྟར་དངོས་དངོས་མེད་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་བདག་དམ་བ་དེ་ཤེས་པ་ནི་
རིག་བྱེད་དམ་ཚངས་པ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེའོ། །ཡང་མིག་མི་བཟང་
གིས་བཤད་པ་དབྱུ་མའི་ཚུལ་ནི། ཞི་བའི་མཐོས་པ་སྨྲ་བའི་གཞུང་
གི་ཚ་དང་བྱའི་སྨྲ་བ་ལས། བྱ་གཅིག་ཚངས་པ་མཆོག་ཏུ་བདེན། །
རིག་བའི་དབང་ཕྱུག་རྒྱ་མཐའ་ཡས། །འབའ་ཞིག་ཡོད་པ་ཉིད་སྨྲ་བ།
དེ་ཡང་ཞགས་བར་རབ་ཏུ་བཏོད། །ཅེས་བྱ་གཅིག་ཅས་བོས་ནས།
ཚངས་པ་དེ་ཁོ་ན་མཆོག་ཏུ་བདེན་ཀྱི་གཞན་ཐམས་ཅད་བརྫུན་བའོ། །
གང་དེ་ནི་རིག་བའི་དབང་ཕྱུག་ཡིན་ཅིང་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་བའི་རྒྱ.....
མཐའ་ཡས་བའོ། དེ་ལྟར་མོད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་གང་གིས་དེ་འབའ་ཞིག་ཡོད་
པ་ཉིད་དུ་སྨྲ་ཞིང་། དེ་ལ་ཇི་ཙམ་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
དེ་ཙམ་དུ་དེའང་འཆིང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་ཞགས་པ་དང་འདྲ་བས་

ཞགས་བར་རབ་ཏུ་བརྟོད་དོ། །ཞེས་སོ། །ལྷགས་དེ་དག་ཀྱང་མཐའ་དང་བྲལ་བ་སྐད་དུ་འཆད་ཀྱང་། མཐར་གཏུགས་ན་བདག་གམ་ཚངས་པ་སོགས་ཟློ་ཡི་གཏད་སོ་ཞེག་ལ་སྐུ་བཏེན་ནས་ཡོད་བས་དབུ་མའི····ཚུལ་གུ་ལ་ཡིན་ཏེ་ཀུས་བར་བཀག་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་མོ་དེ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་སྟབས་རྟོགས་དཀའ་བས་ན། ཐོས་བསམ་གྱི་གནས་ལྷགས་ལ་སྦྱོ་འདོགས་ཆོད་པ་མཐར་ཕྱིན་བའམ། ཟབ་མོ་དེ་མན་ངག་གི་གནད་དང་ལྡན་བར་མ་གྱུར་པའི་བློན་པས་བསྒོམས་པ་ཐལ་ཆེ་བ་འདི་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་ཏེ་སྟེ། ཀ་དག་ལ་ངེས་པ་མ་རྟེད་པར་ཡོད་བའང་མིན་ལ་མེད་བའང་མིན་གཞི་ཞི་བ་སྐྱིང་ལ་བརྟག་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་གང་ཡང་མི་ཕྱིན་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་གཞི་ལོགས་སུ་ང་བོས་གྲུབ་བར་བརྟུང་ན།། དེའི་མིང་ལ་བསམ་མི་ཁྱབ་བའི་བདག་གམ། ཚངས་བའམ། ཁྱབ་འཇུག་གམ། དབང་ཕྱུག་གམ། ཡེ་ཤེས་སོགས་ཇི་བདག་ཀྱང་མིང་ཙམ་ལས་དེན་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། མཐའ་བཞི་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་གནས་ཕྱོགས་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་བར་བྱ་བའི་འོད་གསལ་ཇི་ཙམ་བ་ཆེན་པོ་ནི་དེ་འདྲ་བ་ཞེག་ཡིན་ཚོད་མི་འདའ་བས་ཡང་དག་བའི་ལམ་དང་····སྟོན་པ་ལ་བཏེན་པ་གལ་ཆེའོ། །དེས་ན་ཆོག་ཙམ་ལ་སྣུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། སྤྲོས་བྲལ་སོགས་ཟེར་ཡང་། རིགས་བས་བྱངས་བའི་ངེས་ཤེས་ཕྱ་ཐག་ཆོད་བའི་སྐོ་ནས་ཉོ་ཆོ་བའི་སྟོང་པ་ཙམ་····སྟེགས་རྣམས་ཀྱི་བློ་ན་འཕགས་བའི་དེ་བཞེག་གཡེགས་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་

ཀྱི་ཚུལ་མ་ཤེས་ན་ཅིའང་མི་ཕན་ལ། ཤེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་འདི་ནི་ཐུབ་འཇིག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་ཆང་ཟད་ཀྱང་མ་མྱངས་ཏེ། དེ་དག་གིས་རྣམ་རིག་དང་དབྱ་མའི་ལུགས་བཤད་པ་ནི་མིང་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། དེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་འདི་ཙམ་གྱིས་ཕྱི་མི་ནུས་པར་ཟད་མོད་དི་གནད་གནམ་ས་ལྟར་མི་..... མཚུངས་པ་ཡོད་པས། ཇོ་བོ་རྗེས་ཀྱང་ཁོང་བོད་དུ་བྱོན་རྗེས་ད་ལྟ་ཀྱ་གར་ན་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཕྱི་ནུས་པ་དཀའ་གསུངས་པ་ལྟར། བོད་དུའང་བརྟེ་དང་བོན་བོ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་བའི་འདོད་པའི་གཞུང་གི་ཚོགས་བཅད་ཆང་ཟད་རང་འགྲེལ་ན་བཀོད་པ་ཀ... མ་ལ་ཤི་ལའི་དཀའ་འགྲེལ་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་འདིར་མདོར་བསྡུས... སྡུ་བཀོད་བའོ། དེ་དག་གིས། ཐུབ་དང་དབང་ལ་སོགས་མ་མྱངས།། ཞེས་བའི་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ། དེ་ནས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་གནས་པའི་ཐུབ་ཞེས་པ་སྐད་ཀྱིས་དཔག་ཏུ་མེད་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་ཟེར་གཅིག་དང་། བ་སྤུའི་བྱ་གཅིག་ལའང་ཕྱོགས་འདི་ཙམ་ཞེས་གཅིག་དང་། དུས་འདི་ཙམ་དུའོ་ཞེས་བའི་ཚད་གཅིག་ཏུ་དབྱིངས་དང་མཉམ་པར་འཇུག་པའོ།། དེ་ལྟ་བུའི་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཐུབ་ཀྱིས་དབྱིངས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བདེན་གཉིས་ཟློང་དུ་འཇུག་པ་བའི་དབུ་མའི་ཚུལ་ལ་གནས་པས་སོ། །རེའང་དེས་ན་ཕྱོགས་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་། དེ་འཕྲིན་གཤེགས་པ་དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་

འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་བཞུགས་པར་བྱེད་པའི་ཐུབ་ནི། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། དེས་ན་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ལྟར་དག་པ་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ངང་བཞིན་ཉི་ཚེ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བདུད་རྩི་འདི་སྟོན་གྱི་ཚེ་སྐྱོབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་གསོལ་ཏེ། ཐུབ་དེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ངང ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཐུགས་རྗེའི་རྟུལ་ཟུ་རབ་འདུས་པའི་སྐུ། སྐྱོབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་བཞུགས་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། །སྐང་དང་རྟོགས་དང་གསུམ་པོ་ལ། །ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ངང་བྱང་གི། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདི་ཞེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ལས་ལྟ་བ་མེད་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ལྟ་མ་རིག་པའི་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ལས་དང་ཕུང་པོ་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་ཙ་བ་གཏན་ནས་ཡོངས་ཟད་དུ་བྱེད་པ་ལ། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ངང་བཞིན་གྱི་ཕུས་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འཕྲོ་བ་དག་ཀྱང་ཐོག་པས་ཕྱོགས་དུས་མཉམ་པ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེ་འགག་དང་རྟག་མི་རྟག་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་…… མཐའ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་འབའ་ཞིག་འགྲུབ་པའོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་བདུད་རྩི་ཞེས་བརྗོད་སྟམ་ན། གཏན་ཏུ་འཆི་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་བྱེད་པས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་དེ། དེའང་བདུད་རྩི་འབའ་ཞིག་མ་གོ་གས་རྟོག་མའི་བསྟེ་བསྐད་མེད་པས……

ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་བདུད་རྩི་དག་པ་ཞེས་ལྷའོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་སྙམ་དུ། །དབག་ཏུ་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་ཚོག་ཀང་འདི་། ཡང་དག་བདུད་རྩི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚོག་ཀང་འདིའི་གོང་དུ་བཀོད་ན་འགྱུར་མེ་བའེའམ་སྙམ་ན། སྔོན་གྱི་ལོ་བཅུ་ཆེན་བོ་རྣམས་ནི་བསམ་བཞིན་སྤྲུལ་པའི་གང་ཟག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲུན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་ཚོག་འདི་དག་གི་གོ་རིམ་ཅམ་ལའང་ཉེས་པ་ཞིག་འདོན་ཆུ་ཡོད་པས་བསྟུང་བ་སྟེ། དེའང་དུས་ལྔ་བྱ་ལ་མཚོན་ན་སངས་ཀྱས་ནི་སྲིད་པ་ཪ་སྲིད་པར་འཁོར་བར་བཞུགས་ལ། ཉན་ཏང་གིས་དེ་མི་ཉེས་ཏེ། མི་ཉེས་པའི་ཆུ་མཚན་ཡང་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པས་འཁོར་བ་ལ་ཡང་འཇིགས་པ་དང་། ཞི་བ་ལ་དགའ་བའི་ཡིད་དང་ལྡན་པས་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་བསམ་མི་ཁྱབ་པའི་སངས་ཀྱས་ཀྱི་ཆོས་རྟོགས་པར་བརྩེས་མི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཚོག་གི་ཉེས་པ་ཁོང་ནས་འདོན་པའི་ཚེད་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྱི་བོར་གྱུར་པ་ཉན་ཏང་དག་གིས་ཀྱང་མ་.... མྱངས་ན། འཇིག་རྟེན་པ་ཚངས་དབང་ཁྱབ་འཇུག་ལ་སོགས་པས་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས། འདིར་ཤིན་ཏུ་རབ་ཏུ་སོགས་བསྟུགས་པའི་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་སྨོས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྡོད་བྱ་གང་ལ་སྨྲུང་བ་དེ་ཉིད་རྟོག་པ་བར་བརྟན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཐུགས་རྗེ་དག་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐུང་རྗེ་ན་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བཙེ་བ་ཆེན་བོས་ཉིད་ཀྱིས་རྗེ་ལྟར་གཟིགས་པའི་...

ལམ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། བྱགས་རྟེ་ཆེན་པོ་དེའང་གཟིགས་པ་རབ་རིབ་ཀྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ནི་དག་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བྱགས་རྟེ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཐུགས་དྲྭ་སོང་བ་ཅན་ཤམ་འཇས་བྱ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཁོ་ནས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་བདུད་རྩི་འདི་····· གསོལ་ཏོ། །ཞེས་དང་། །དེ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་བཤད་པ་དང་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་འབྲེལ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། འདིར་ཡང་ཆོག་འདི་ཉིད་ཀྱི་ནུས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཡམ་སྟོན་བའི་བཙེ་བ་འདི་དང་། གཟིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཡམ་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི། བདེན་གཉིས་མ་ནོར་བའི་ཚུལ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་སོང་བ་ཡིན་···· པས།། ཡང་དག་པའི་ཚུལ་གཉིས་པོ་འདི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་གཞན་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པར་འབྲས་བུའི་རྣགས་ཀྱིས་རྟེས་པ་ལ་སོགས···· པའི་དོན་ཆེས་མང་པོ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཆོག་འདི་རྣམས་སྒོམས་ཆེ་བས་ཞིབ་ཏུ་ནུས་པ་བདོག་ཏེ་བཤད་ན་ཡིག་ཆོགས་ལྷུག་པར····· འགྱུར་བས་མ་སྨོས་སོ། ། 2nnnn6

གཉིས་པ་ལ། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་དང་། སྟོན་པ་ལ་གུས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ།

དེ་ཕྱིར་ལོག་པར་བསྟན་པ་ཡི། །
གྲུབ་མཐར་འཆེལ་བའི་བློ་ཅན་ལ། །
དེ་ལྟགས་རྟེས་འཇུག་བློ་ཅན་རྣམས། །

སྣོང་རྡེ་ཉིད་ནི་རབ་ཏུ་སྟེ། ।

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་གཞན་
གྱིས་ཁམ་འདི་སྟོན་མི་ནུས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་བའི་སྟོན་པ་རྣམས་...
ཀྱིས་ཁམ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོག་བར་བསྟན་པ་ཡི་གྲུབ་མཐའ་.....
ཞེན་པའམ་འཆེལ་བའི་ཐོ་ཅན་རྣམས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཡི་
ཕུགས་དམ་བའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཐོ་ཅན་རྣམས་ནི། ཀུ་མ་ཁམ་
འདོད་པ་གང་དག་ཁམ་ལོག་བར་གྱུར་པ་འདི་དག་སྣོང་རེ་རྡེ་སྟེམ་དུ...
སྣོང་རྡེ་ཤྲཱཝ་དྷ་བོ་ཉིད་ནི་རབ་ཏུ་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདོད་ལྟར་
གཞན་གྱི་ཕུགས་ལ་བརྟགས་ན། ཉི་མའི་འོད་རྟེན་པ་དག་
ཁ་བའི་དྲམ་བུ་སྐྱིབ་བར་མེད་པ་བཞས་པ་བཞིན་དུ། ཁ་རོལ་པོ་འི་
འདོད་པ་གཏིང་མི་ཚུགས་བར་མཐོང་ཞིང་། ལྟ་བ་དེས་དེ་དག་བསླུས་
བར་ཤེས་ནས་བརྩེ་བ་འཕེལ་ཞིང་། དེས་མཚོན་ཏེ་རང་གིས་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་ན་གཞན་ཡང་དག་བའི་ཡམ་དང་བྲལ་བས་སྤྲོད་
པ་ན་ཡང་ཡང་སྐྱེ་ཞིང་མགོན་མེད་པ་རྣམས་ཐའི་སྐྱེ་རྡེ་ཆེན་པོ་མི...
མཐུན་བའི་ཕྱོགས་ཆུང་ངུ་དང་ཡང་མ་འདྲེས་པ་ངང་གིས་སྐྱེ་ཞིང་ཚད...
མེད་བར་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྣོང་རྡེ་ཆེན་པོ་ཉི་ཟླ་བདག་གཞན་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་ཅིང་གཞན་མོངས་བའི་རྟུག་ངརྒལ་ལ་བ་ནས་པ...
མཐོང་བ་དང་། སྣོང་རྡེའི་གེགས་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ་སོགས་ཀྱི་
གཞིར་གྱུར་པ་བདག་རྟོག་གི་དྲི་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཟླུ་ཚང་ཞིང་གིང་
མེད་བའི་རིགས་བས་ཀྱང་གྲུབ་བོ། དེ་ལ་སྣོང་རྡེའི་རིགས་ཀྱི་གཞི་

བཟུང་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཁྲད་དུ་ཕྱེར་བ། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་དང་མཚན་མའི་དམིགས་བའི་དྲི་དང་བྲལ་བ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་བའི་བསྟན་བ་སྐྱིང་རྡེའི་རིགས་ཀྱི་ཁྱིམ་ཁས་ལེན་པ། རྒྱས་བྱའི་ལྷིད་ཕྱེར་བ་ཡང་དག་བའི་བརྟེ་བ་ཅན་ཞེས་བ་ལྟ་བུའོ། དེ་ལྟར་ན་གཞན་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་བའི་སྐྱིང་རྡེ་ལྟས་པ་གང་གིས། རྡུག་བསྔལ་དང་དེའི་རྒྱུ་འཕེལ་བར་མཐོང་ན་སྐྱིང་རྡེ་ལྟུག་པར་འཕེལ་ཏེ་བྱད་ཤིང་དངུན་པའི་མེ་བཞིན་ནོ། དེའང་དོན་དམ་བའི་ཚེས་ལ་སྔང་བ་རྣམས་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུའི་མཚོག་ལ་གནས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཉ་དང་བྱ་ལ་སོགས་པ་གསོད་པ་སོགས་ནི་བདག་དང་གཞན་གྱི་དམྱལ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་མ་བསད་ཀྱང་རླུང་གིས་བསྐྱོད་ནས་ཆུའི་ཆུ་བྱར་ལྟར་ཤིན་ཏུ་མི་དྲག་པ། བདག་ལ་ཕན་པ་ཆང་ཟད་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་ལུས་རྣག་ཅན། གྲངས་ཡོད་པ་ཞིག་གསོད་བར་ཟད་ལ། དོན་དམ་བའི་ཚེས་ལ་སྔང་བ་དག་ནི། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་ཞུགས་པ །བདག་གཞན་གྱི་དོན་ཕྱན་སྤྱམ་ཆོགས་བས་མཇེས་པ། གྲངས་ལས་འདས་པའི་རྒྱལ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚེས་ཀྱི་སྐུ་ལ་གནོད་པ་སྟེ། ཚེས་སྐུ་དེའི་ས་བོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མོས་བ་ལ་གནོད་བར་ཞུགས་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དམ་བའི་ཚེས་སྤྲངས་པའི་རྣམ་སྨིན་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་རྣམ་པ་མང་དུ་སད་སྟེ་ལས་བཟློག་པར། །དེ་སྐད་དུའང་སྨོས་དབོན་བཀྲས། ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་རབ་ཟབ་ལ། །རྒྱུད་ལུགས་ཤིན་ཏུ་མ་སྨྲངས་པ། །བདག་གཞན་དབྱ་དག་གཉི་ཕྱག་གིས། །དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེ་ལ་སློབ། །ཅེས་

གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རིགས་དང་ཐོ་མ་སྦྱངས་
བའི་གང་ཟག་རྣམས་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཟབ་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དེ་ལྟ་དེ་
ལྟར་སྐྲག་ཅིང་སྨོད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། དང་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་
དང་སྤྱད་བའི་ཤེར་ཕྱིན་ལྟར་སྣང་ལ་བརྟེན་ནས། ཟབ་ཅིང་དབགས་
བར་དཀའ་བའི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མིན་ནོ་ཞེས་
སོགས་སྐྱན་འབྱིན་པ་མང་དུ་འབྱུང་བར་གསུངས་ལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་
ལས།ཤ དམན་བར་མོས་ཤིང་ཁམས་ཀྱང་ཤྱིན་དུ་དམན། །གྲོགས་
པོ་དམན་པ་དག་གིས་ཡོངས་བསྐྱོང་བ། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ལེགས་བར་
བཤད་བའི་ཆོས། །འདི་ལ་གལ་ཏེ་མོས་ཤེད་གྱུར་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཟབ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བློ་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་ནས་
ཐེག་ཆེན་ལ་སྐུང་བ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་རྩེ་ཆེན་པོས་རྩེས་སུ་བཟུང་བའི་ཐབས་
མི་འདོར་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ།

ཚུལ་ཁོར་ལྟུན་བས་ཡུགས་གཞན་ལ། །
རྩེ་ལྟར་སྐྱེ་བོ་མེད་མཐོང་བ། །
དེ་ལྟར་དེ་དག་སྤྱོད་པ་ལ། །
གུས་པ་ཤིན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཕགས་ཅོར་ཀྱི་ཐུགས་དུ་གྱུར་པ་ཚུལ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཆོར་དང་ལྡན་པས་བསྟན་པ་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་ལྟུང་
གཞན་ལ་ཅི་ལྟར་སྐྱེ་བོ་མེད་པ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཚུལ་ལྟུང་བ་ལས་ཀྱང་བཟློག་

དག་ལས་འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁོ་ནས་བསྟན་ཏོ་སྙམ་དུ། བདག་ཅག་གི་སྡོམ་བ་ཡང་དག་བར་ རྫོགས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་བཤགས་བྱས་པ་ཉིད་ལ། གྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཚ་བས་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་གདུང་བ་དེ་ཙམ་དུ་བསིལ་བའི་ཆུ་ལ་དགའ་བ་འཐེལ་བ་བཞིན་ནོ། དེའང་འདི་ལྟར་གཞན་ཀྱི་ལུགས་ནི་རིགས་ངན་ཏྲྀན་པོ་ཅི་སྐྱེ་བོ་ལའང་བྱགས་པའི་ཡུལ་རགས་པ་ལའང་འཁྲུལ་བར་མཐོང་ལ། དེ་བཞིན་གཤགས་པའི་གསུང་རབ་ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མར་དགེ་བ། གསེར་བཟང་པོ་ལྟ་བུར་བསྟེགས་པ་དང་བཅད་པ་དང་བདར་བ་དང་འདྲ་བའི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དབགས་དང་། རང་གི་ཚོག་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད་པར་མ་གྱུར་པའི་དབྱད་གསུམ་ཀྱིས་དགག་པ་དེ་ནི་ཤིན་དུ་ཐིག་པོ་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་བ་ན་མ་འདྲེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་འཁྲུལ་པའམ་རྐྱེན་པ་མེད་པར་མཐོང་ནས། མི་དང་ལྷ་ཡུལ་བའི་གཙོ་བོ་མཐའ་དག་གི་ཅོད་པན་ཀྱི་ཕྲེང་བས། ཞལས་པད་གཉིས་མངོས་པར་བྱས་པ་དང་ལྡན་པའི་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁྲ་མ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བདག་ཤེས་པ་སྐུ་ཞིག་ཏུ་ཟད་པར་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཅིག་སྟེ། ཁྱོད་ཀ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དེ་ལས་སེམས་ཅན་ལ་སྐྱིད་ཇེ་སྐྱེ་ཞིང་། སྐྱིད་ཇེ་ལའང་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་།། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྐྱིད་ཇེ་གསུམ་ཀྱི་ནང་ནས་གཅོ་བོར་གྱུར་པ་····· དམིགས་པ་མད་པའི་སྐྱིད་ཇེ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། ལམ་དེ་ཉིད་སྡོམ་པའི་

སངས་རྒྱས་ལ་གུས་པ་སྐྱེས་པ་དེ་ལའང་། དང་འདོད་ཡིད་ཆེས་གསྲབ་
ཡོད་བའི་ནང་ནས་རྒྱལ་བོ་ལྷ་བྱ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་སྐྱེ་བས་གཞན་....
གཅིས་ཀྱང་འཁོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་ངོ་། མི་སྡུག་བའི་དད་པ་ནི་ཡིད་
ཆེས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་འཕྲོག་མི་ནུས་བའི་ཐུབ་བར་ཙམ་ཡིན་ནོ། ।
དེ་ལྟར་ན་དཀར་པོ་བི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚ་བ་ནི་དད་པ་དང་སྙིང་རྗེ....
ཡིན་བས། དེ་དེ་དེ་ཡོད་ན་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྱུང་བར་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་སྤྲིད་ཞི་གཅིས་ལ་དམིགས་བའི་ཐྲི་ཡིན་ནོ་
ཅོག་གི་ནང་ན། སྤྲིད་པ་ལ་དམིགས་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་ལས་བཟང་བ་གཞན་
མེད་ཅིང་། ཞི་བ་ལ་དམིགས་བའི་ཐྲི་ལ་དད་པ་ལས་བཟང་བ་མེད་ལ།
དེ་གཅིས་ཡོད་བར་གྱུར་ན། དེ་གཅིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འབྱུང་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་གཅིག་ཉ་ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་ཐྲོབ་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་ནི། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཚན་ཉིད་བ་དོ་ང་
བའི་གང་ཟག་ལ་ནམ་ཡང་འབྲལ་མི་ཤེས་སུ་འབྱུང་སྟེ། དེས་དངོས་
པོ་ནི་གནས་ཚུལ་མ་ནོར་བ་མཐོང་བ་ན། རང་དོན་ཡིད་ཆེད་ཀྱི་བྱེ་མ་
དང་བྲལ་ངེ། གནས་ཚུལ་ལ་ཆོངས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་
གནས་ཕྱགས་མངོན་སུམ་མཛད་བའི་སངས་རྒྱས་འཕྲིན་འདོད་ཀྱི་.....
བསམ་པ་ནམ་ཡང་ཚོགས་པ་མི་སྲིད་ལ། དོན་དམ་བར་ནི་ཀུན་ཐྲོང་དང་
དོན་དམ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་གཅིས་པོ་ང་པོ་འདུ་འབྲལ་མེད་བར....
གནས་པ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ནས.....

འབྱུང་ངོ་། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྐྱེ་རྒྱུ་འཇུག་པས་སངས་
དང་ལམ་གྱི་བགྲོད་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། རང་དོན་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་།
གཞན་དོན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ། སྐུ་གཉིས་རྒྱུ་འཇུག་པ་བརྙེས་
ནས།། ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་དུ་ཕྱིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་འབད་རྩོལ་
མེད་བཞིན་བར་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བྱ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་
བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཏི་དགོས་པ་…
ཡིད་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། དེའང་སྐུ་གཉིས་པོ་གཅོ་ཚེ་རྒྱང་གི་
སྐོ་ནས་རང་དོན་གཞན་དོན་ཞེས་བཞག་ཀྱང་། དོན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་འཇུག་
འབྲལ་མི་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ནོ། །དེའང་རང་འགྲེལ་ལས།
ཡང་དག་ཤེས་ཚོལ་སྟོན་བཏང་སྟེ། །དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་བྱུང་ནས།
ལྟ་ངན་འཕེབ་གནས་འཇིག་རྟེན་ལ། །སྐྱེ་རྒྱུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐུ།
འགྲོ་དོན་བྱེད་པར་དཔའ་གྱུར་བ། །བྱང་ཆུབ་ཆོ་ཏྲུས་མཁས་པ་ནི། །
ཆོ་དང་སྐྱེ་རྒྱུ་བཀྲམ་པ་ཡིས། །གྲུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཡང་དག་སྒྲོད།།
ཅེས་སྟོན་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕེབས་ནས་དེས་སྐྱེ་རྒྱུ་ཆེན་པོ……
བྱངས་ཏེ་ཐོགས་བྱང་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡང་། གང་དག་དད་པས་
རྒྱས་འབྱང་བ། །ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །གྲུབ་
པའི་བརྟུལ་ཞུགས་མངོན་བྱས་ཏེ། དེ་ནི་ཡང་དག་ཤེས་ཚོལ་བཙོན།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་ཏུ་སྐྱེ་རྒྱུ་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་…
བསྐྱེད་ནས། །བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་ལ་མེད་དུ་མི་རྩང་བ་ཡང་དག་པའི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོལ་བར་ཞུགས་པའི་ཚུལ་ཉིད་ཡོད་ལ། གང་ལྟར་ཡང་

ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གཉིས་
རི་དང་བས་པོ་ཞི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐན་ཆུན་གཅིག་གྱོགས་སུ་གཅིག་འོང་···
ཞིང་མི་འབྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་མཐུག་དོན་ལ། སྒོམ་དབོན་གང་གིས་མཛད་བའི་
མཛད་བྱང་དང་། ལོ་བཀ་གང་གིས་བསྒྱུར་བའི་འགྱུར་བྱང་གཉིས། །
དང་གོ།

དབུ་མ་བྱུན་བྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་བ། །

སྒོམ་དབོན་ཞི་བ་འཚོ་བདག་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་བའི་མཐའ་བྱུ་མཚོ་ཉི···
ཐ་རོལ་ཏུ་སོན་བ།
འཕགས་པ་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གི་ཞབས་ཀྱི་བརྒྱ་ཆོག་པ་མེད་པ་ཟེའུ··
འབྲུ་སྦྱི་བོས་ལེན་བས་མཛད་བ།

ཞེས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་བའི་གྲུབ་བའི་མཐའ་
དང་། དེས་མཚོན་ཏེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་གནས་ཆུ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཚད་མེད་པ་
དག་ལ་སྐྱག་མ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་བར་མཁྱེན་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་
བའི་དབྱངས་དང་ས་ལས་ཆོས་གསན་པར་བསྟན་བའོ། །རྗོགས་སོ་
ཞེས་པ་གཞུང་མ་ཚང་བ་མེད་བའི་དོན་ཏོ། །

གཉིས་བ།

ཆུ་གང་གྱི་མཁན་པོ་སྲུ་རེབྷ་པོ་དྷི་སྟེ་ཟླ་དང་བྱང་ཆུབ་དང་།
ཁྱེ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙ་བ་བརྟེ་ཡེ་ཤེས་སྡེས་ཆོག་ཆུ་སྐད་ལས་པོད་སྐད་དུ·····
བསྒྱུར་ཞིང་། སྒར་ཡང་ཆོག་གི་དོན་གྱི་ཚ་ལ་དག་ཐེར་མཛད་ནས་ཁྱེས་

ཏེ་འཚང་ཅན་ཀྱི་སྐོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་བའོ། ।

ཞེས་སོ། འདི་ལ་རྟེ་ཙོང་ཁ་བས་ཆོག་བཅད་ལྷག་གཉིས་ཀ་ཙ་བར་བཞེད་པ་ནི། འགྲེལ་པ་འདི་འང་ཤིང་ཏ་ཆེན་བོ་ར་ཀ་གི་གསུང་ཤིན་ཏུ་དོན་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་པས་ཙ་འགྲེལ་ལྷན་དུ་... འཚང་ཅན་བྱང་ན་ལེགས་པས་ཙ་བ་ཡིན་ནོ་ ཞེས་གསུངས་ནའང་རོན་... ཀྱི་འགལ་བ་མེད་པ་སོགས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་བསྟན་པ་ཐུགས་ལ་གཞག་གཅི་དགོས་པ་ཁུད་པར་བ་ཡོད་པར་གདོན་མི་ཟ་ཡང་། སྐྱིན་ནི་དོན་རེས་འགའ་ཆོགས་བཅད་ཀྱིས་བསྟན་བའམ། རེས་འགའ་ཆོག་ལྷག་པས་བསྟན་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱེལ་མ་མ་ཡིན་པར། ཙ་བ་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དོན་དེ་སྣང་ཡང་འགྲེལ་པས་བཀོལ་ཏེ་བཤད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་འདི་ལྟར་ལགས་སོ། །དེས་ན་འདིར་རང་འགྲེལ་ཅིད་འགྲེལ་བའི་ལུང་སྐུ་བྱས་ན་ཆོག་ཤིན་ཏུ་མང་པས་གཞན་དག་འཐུག་དཀའ་བའི་ཕྱིར..... འགྲེལ་བའི་ཆོག་འབྱུ་གཅེར་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་གནད་ཀུན་གཙོར་བཀོལ་ཡོད་པས། འདི་ལ་བཏེན་ཏེ་འགྲེལ་བ་ཅིག་ཤིན་ཏུ་མང་པས་བྱས་ན་ཆོག་གི་ཚིག་ཀྱང་། སྣང་ཡང་རང་འགྲེལ་དང་དཀའ་འགྲེལ་གཅིག་ལའང་བལྟ་བར་བྱས་ན་ལེགས་སོ། ། དཔེ་གོང་གི་ས་བཅད་གཅིག་བ་ནི། །དཔལ་ཡོན་དཀའ་ཀྱི་ཁྲད་པར་དུ་མས་འཕགས་པའི་གཞུང་འདི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་འགྲེལ་ཞིང་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐུན་ཡོང་དང་ཐུན་ཡོང་མིན་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔལ་ཡོན་དཀའ་ཀྱི་ཁྲད་པར་ཅི་ཞེ་ན། །དཔལ་ཡོན་དཀའ་ཀྱི་ཁྲད་པར་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུན་ཡོང་མིན་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཐུན་ཡོང་ཡོན་དཀའ་ཀྱི་ཁྲ

ཟུས་པ་བཞིན་ནོ། དེ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དགོངས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་དེ་དག་རིགས་བའི་ཉམ་ནས་དྲངས་ཏེ་ངེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུས་བཟུང་ན། ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་སྡེ་ཚན་གོ་མཐའ་དག་བཟུང་བའི་ཕན་ཡོན་ལ་རེ་བ་ཡང་དག་བྱར་ཡོད་དེ། ཆོས་བཟུང་བའི་མཆོག་ནི་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཡིན་ལ། དེ་འཇིག་པ་ནི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངང་གིས་རྟོགས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་དགྲེངས་རྣམ་བར་དག་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པས་བསལ་ནས། རང་གིས་རྟོགས་པ་ལྟར་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕན་ཡོན་ཀྱང་། དྲིང་འཇིག་རྟེན་ལོ་ལས། དྲིང་འཇིག་འདི་ནི་སྐུ་དག་སྟོན་བྱེད་པ། ། དེ་ནི་ནམ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཐེ་ཚོམ་མེད། ། བསོད་ནམས་ཕྱུང་པོ་མཆོག་དང་གང་ལ་ཞེན་ཞིང་། ། གང་ལ་ཚད་མེད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། ། འཇིག་རྟེན་སྲིད་དབོན་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་འདྲེན། ། རང་འབྱུང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མ་གཏོགས་པ། ། དེ་ཡི་འོག་ཏུ་མེམས་ཅན་སྐུ་དག་ཀྱང་། ། སྟོང་ཆེན་འདི་ན་བསོད་ནམས་ཕྱུང་པོ་དང་། མཚུངས་མེད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ། མཉམ་པར་གཏན་པ་མཆོག་དེ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་ན། ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཤིང་ཏ་ཆེན་པོ་འདེས། སྐུས་ཀྱང་གྲུལ་བར་དཀའ་བའི་རང་རེ་བོད་ཡུལ་ཅུལ་བསྟན་བྱེ་སྨད་བ་དཀར་པོས་ཁྱབ་པར་མཛད་པའི་སློབ་ཁམ་

དང་། ཐུགས་རྗེའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་རང་ཅག་རྣམས་ལ་ཆུག་ངང་རྩེན་
ཟློག་འཇུག་པ་དང་། ཁྱད་བར་དུ་གཞུང་ཆོག་ཚོགས་ཤུང་ཡང་རིང་
བ་རྣོ་ལ་ཆོད་ཆེ་བ་ཐོག་གས་གཅིག་ཏུ་སྡང་བ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་
ནའང་དགོན་པར་འདུག་པ་ནི་མང་དུ་བཏོད་པས་ཅི་བྱ་སྟེ། གསེར་གྱི་
གདངས་དང་བྲ་རམ་གྱི་རོ་བཞིན་དུ་གཞུང་མང་ཐོས་རྒྱས་ཀྱི་ཟླ་ཅན་
རྣམས་ལ་མངོན་སུམ་གྱུབ་པ་འདི་ལྟར་ལགས་པས་ཟླ་གྲས་ཀྱི་ཚོར་ཆུང་
ངུ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མགོན་པོ་དེའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་ཅན་
དྲིན་གཟོ་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པཉང་ཡོད་དོ། དེ་སྐད་དུའང་དངའ་
ས་སྐུ་བཏུ་དགས། སྔོམ་བཙོན་དམ་བ་དབལ་ལྡན་ཞྭ་ཧོར་པ་འཚོ། །བར་དུལ་
ཞུགས་གྱུབ་པ་བརླ་སཾ་བྷ་ལྷ། །ཟློ་གསལ་དབང་པོ་བརླའི་ངང་ཚུལ་
སོགས་། །སྐྱེགས་མའི་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་།
རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས། འཇམ་དབལ་དབྱངས་ཀྱོས་རྗེས་ངརྒྱང་ངས།
རང་གཞན་གྱུབ་མཐའི་ཐ་རོལ་སོན། །རབ་མི་དོན་ལ་མངའ་དཀྱེས་
བ། །དཔལ་ལྡན་ཞི་བ་འཚོ་ལ་འདུག། །མགོན་དེས་གང་སེ་ཅན་ཏྲེད་
འདིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན། །ཐོག་མར་ལེགས་བར་ངཚུགས་ཆེ་ཀླུ་རྒྱུབ་
ཡུགས།། །ཕྱོགས་འདིར་དར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་སུ་བསྒྲིགས་པས།།
དུ་ངང་དུ་ཡང་ཟབ་མོ་དབུ་མ་ལ། །མོས་བའི་ཕྱོགས་འཛིན་རྩ་མ་
ཚད་བར་བྱང་། །དེ་ཕྱིར་མཁས་བའི་དབང་པོ་དེ་ཡི་བ་ཁྱུང་། །ངར་ག་
ཅག་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཉམས་སྐྱེལ་བ་ནི། །བཀའ་དྲིན་གཟོ་བའི་མཆོད་
པ་ཟླ་མེད་ཡིན། །རྣམ་དབྱེར་ཤས་མཁའི་ཁྲིག་ཉར་མཐའ་ཡས་ཤྲིང་།

དཔེགས་མེད་བཙོ་བའི་སྡོམས་ནི་ཤུགས་དྲག་བས། །ཡོངས་སུ་དྲངས་
བའི་གཞུང་མཚོག་དབུ་མའི་ཆུག། །འདི་ཡི་རིགས་པའི་དཀའ་སྡོམ་
མྱངས་པ་ན། །སྐྱེ་བོ་མང་པོར་རིགས་པའི་ལམ་དུ་ནི། །ངལ་བ་མང་
ཉམ་སྐྱབ་དང་སྡུག་འབྱེན་ལ། །ལེགས་པར་བྱང་བའི་ཚོལ་བ་མཁས་
མང་གི །གཙོག་ཅ་གཙོག་ཆུན་ནོར་བྱ་ལྟར་མཐོ་བས། །སྐྱ་བ་ངན་
པའི་ཚོགས་རྣམས་མཐར་མཐོང་བ། །འཕགས་པའི་ཡུལ་ནཱའང་ཆེས་
དཀོན་འདི་འདྲ་ནི། །བོད་ཀྱི་རྗེ་ཆུལ་བཙན་པོས་སྐྱེན་འདྲེངས་པ། །
ཞེ་མ་བདག་ཅག་བོད་འབངས་བསྐལ་ཟང་ཞེས། །ཡིད་ནི་རྣད་བྱང་
བའེ་ལ་རོལ་པ་ཡིས། །ཡོངས་སུ་བསྐྱོད་པས་གཞན་ཀྱི་དབང་གྱུར་
བས། །ཞེས་སོགས་བསྟན་པ་རྣམས་ནི་བསྟན་པའི་ཡུལ་མཚོག་
གི་ཡོན་ཏན་མཁྱེན་པ་ནི་བསྟན་པ་བོ་ངང་ཉིད་རྣམ་ཐར་མཚོག་ལ་····
གནས་བའི་འབྲས་ཏྲིགས་ཡིན་ཏེ། རིན་པོ་ཆེའི་རིན་ཐང་ནི་འབྱོར་ལྡན་
ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་
ཡང་བཀའ་ཆེམས་ཀྱི་ཡི་གི་རྟིང་པ་རྣམས་མཁས་ཆེན་གྱི་ཡུགས་ལ་ཡིད་
ཆེས་ཤིང་འཇོག་པ་ཡོད་པ་དེ་སྦྱིད་ཀྱ་གང་ས་ཅན་ན་བསྟན་པའི་སྐང་བ····
མི་ནུབ་བར་གསུངས་པ་དང་། མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་བའི་བདག་ཉིད་མཁས་
ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་གདམས་མཆོག་བློང་གཉེར་
བྱེད་ལས་ཀྱང་། སྡོམ་པའི་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་འདིཿ གང་ས་ཅན་ལྷོངས་
སུ་ངས་གསལ་བསཿ བདག་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་ཀྱངཿ སྡོམ་པའི
བསྟན་པ་མཚོག་ཏུ་ཟྭངཿ ལྷ་ཅིག་ཁྱོད་ལྷེའུ་བཙན་དང་ཁཿ རྗེ་བཙུན་

བསྒོ་སཾ་ཟླ་ཁྱེ། ཁོ་བོ་བོ་རྡོ་སད་ཡིས། བཀའ་ཁྲིམས་བཅས་པ་རྣམས་བཞིན་ཏེ། ཆོ་དང་ལྡན་རྣམས་ཏྱ་དགོས་སོ། བྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཉམས་དམའ་ཞིང་། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཉམ་ཐག་ནི། སྡོན་བའི་ཐུགས་རྗེ་བསྐུལ་བར་གྱིས། ང་ལ་གསོལ་བ་ཡང་ཡང་ཐོབ། ཕྱི་ལྷར་འདུལ་ཁྲིམས་ལེགས་པར་བསྒྲུང། ནང་ལྷར་བྱང་ཆུབ་སེམས་འདྲིས་ནས། གསང་བ་སྤྱགས་ཀྱི་གྱུབ་པ་བཆོས། ལྷུང་ལོ་ཅན་དུ་མངོན་ཚང་བྱེ། གསང་བའི་བདག་གོང་དབྱེར་མེད་ཅིང་། སྐུལ་པས་བོད་ཀྱི་བསྟན་པ་སྐྱོང། དེ་ཕྱིར་བྱིན་ཆབས་ངེས་པར་འཇུག། སྐྱིན་ཞེ་བྱལ་བའི་སྐུ་གསྲུང་ཐུགས། ལེགས་པར་བཞེངས་ལ་བཀྱར་སྟེ་ཏྲྀ། དེན་འབྱེལ་བདག་གི་སྐུ་བཞེངས་ནས། བཀའ་ཆེམས་བསྒྲགས་ལ་སེམས་བསྐེད་བྱ། མདུན་ཀྱི་ནམ་མཁར་སྤྲུན་དྲངས་ཐེ། ཕུག་འཚལ་མཆོད་བསྟོད་གསོལ་འདེབས་ནས། རྣམ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེགས་པར་འཁྱེ། རང་གི་སྐྱང་གང་གསལ་བསྒོམས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་འབྱོངས་པར་འཁྱེ། དབྱེ་མེད་སྐུ་ཡི་ང་རྒྱལ་བཟུང་། བདག་ཐོབ་ཅིང་དག་འདུན་འདུ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞྱི་ཀ་དུ་དུས་མཐར་རྒྱལ་བསྟན་ལ་ཕན་པའི་དེན་འབྱེལ་སོགས་དགོས་པའི་མཆོག་ཏུ་མ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་སྨྲས་པ།

ཐེག་མཆོག་ཁང་བཟངས་ཡངས་པར་ཟབ་གསལ་ཐྲོ་ཡི་སྐེ་ལེགས་མ། གཞུང་མང་རྒྱས་ཀྱིས་ཉེར་མཁོས་ལྷག་བསམ་རྩེར་མིག་གཡོ་ངཞེ་དུ།

བདེན་གཉིས་རིགས་བའི་ཐུན་མངས་རྣམ་དབྱེ་སོར་མོས་བསྟན་ནས་
ཀུང་། །ལེགས་བཤད་མཐིན་བའི་གླུ་དབྱངས་འཇམ་མགོན་དགེས་
བའི་ཚེད་དུ་སྦེལ། །ཀྱེ་མ་བོད་གཞུང་ཆོག་མང་དེན་ཆུང་ཆོགས་ཆེ་རྣ་
ཚམ་སྦྱངས་ཀུང་ཐེ་ཚོམ་ཀྱི། །བཀྲོལ་ལ་ནུས་པ་མི་རྟོ་རྣམས་ལ་ཡུན་
རིང་འབད་ནས་གཞུང་མཆོག་འདི་ལྟ་བུ། །སྤྲོགས་བའི་མཆོག་སྦྱིན་ཡིད་
གཉིས་གཅོད་ལ་འཇམ་དབྱངས་ཕྱག་གི་རལ་གྲི་ལྟར་རྩོ་བ། གུས་པས་
མི་འཇོག་དེ་དག་སྐལ་བ་ཅི་ཞེག་བྱང་སྐྱམ་བར་ནི་ཡིད་སྐྱོ་འཕེལ། །
དེ་ཕྱིར་རྩེད་དང་གླགས་པའི་བློ་ཤེད་པར། །ཐུབ་མའི་བཀའ་དང་ལྡན་
བསམ་བཟང་བོ་དང་། །མཆོག་དང་མཆོག་གི་བསྟན་ལ་གུས་པ་ཡིས།།
རིགས་པའི་ལམ་མཆོག་རིགས་བའི་ཚུལ་བྱིས་བཀླལ། །ཀུལ་བའི་
ཆོས་ཚུལ་ནམ་མཁའི་མཐའ་ལྟ་བུ། །སྨྲོས་བའི་འཕགས་རྣམས་ཀྱིས་
ཀུང་གཞལ་དཀའ་བ། །ཉིས་བའི་བློ་ཅན་བདག་གིས་སྨྲོས་ཅི་འཚལ།།
དེ་ཕྱིར་ནོང་བར་གྱུར་ན་མཐོལ་ཞིང་བཤགས། །ལྷུང་བཟང་རྣ་ཆེན་
སྐང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། །རིགས་བའི་འདྲེན་ཉིད་གསལ་བོར་བཀྲད་ཐུས་
བས།། །།ཚུལ་ལྟགས་བཟང་བོ་མཐོང་ནས་གང་སྐྱེས་བའི། །ལེགས་
ཐུས་སྟོན་ཀའི་ཟླ་འདུ་ཏྲི་མེད་དེས། །སོ་སོ་ཡང་དག་རིགས་བ་
བཞི་ཡི་སྒོ། །རིགས་བའི་གཞུང་བཟང་ཟབ་མོ་འདི་ལྟ་བུ། །རྒ་ང་
གིས་དོགས་ནས་གཞན་ལ་འདོམས་བ་ལ། །སྐྱེ་བའི་སེང་གེའི་བཙུལ་
ཁྲིམས་འགྱུབ་བྱང་ཅིག །གང་གིས་གཞུང་འདི་འཆད་ཉན་གྱི་བྱ་བ་ཡི།
སྐྱིང་ལ་འཇམ་དབལ་དགྱེས་བའི་འོད་ཁྲུགས་ནས། །མཁའ་ཚེན་ཆོས་

ཀྱི་ཆུལ་པོ་འི་རིང་ལུགས་གང་། །མི་ཉམས་ཐྲོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་སྒེལ་བྱང་ཅིག །གྲུབ་མཐའ་ཀུན་ཀྱི་གནད་གསང་འབྱིན་བྱེད་ཅིང་། །ཐུབ་ཁྲིད་རབ་མོ་འི་དོན་ཀུན་རྗེན་པར་སྟོན། །རིགས་ལམ་འདི་འདྲའི་ཚུལ་དང་གང་གི་ཟྭོ། །མཚུངས་པར་སྤྲོར་བ་སྣ་ཚོགས། །གཞུང་བཟང་མོའི་ཁྲིད་མཚོག་འདི་མཐོང་ན། རྣམ་མང་བསྟོད་པའི་ངེད་ལྟོན་གཞན་གྱི་གཞུང་། བྱིས་པའི་སྐེམས་པ་སྒེལ་བྱེད་འཆོང་བྱའོ་ཆུཀ།། བཟང་པོར་བློམས་པའི་ཞེ་འདོད་ཅོས་མི་ལྡོག། སྐྱེང་གི་བསློ་རབ་ཏུ་བཞད་པར་མཁས་ཆེན་མཆོག་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས། དབྱེར་མེད་ཞལ་ཀྱི་གཟི་བྱིན་བྱེ་བས་སྤྲོངས་པའི་ཐུན་པ་མཐར་བྱས་ཏེ། མཁའ་ཁྱབ་འགྲོ་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྩེ་བས་མཁའ་བཞིན་དུ་སྟེད་པ་འདོད། མཁའ་འདབ་དྲི་མེད་ཟབ་མོ་ཆོས་ཀྱི་ཆུལ་ཇ་མཆོག་ཏུ་བརྟུང་བྱུང་ཅིག། མི་བཟད་དུས་ཀྱི་སྐྱེགས་མ་ཉེ་འོད་ཐུབ་པའི་སྐུག་བཞིན་ཆེས་ཆེར་འཕྲོ་ན་ཡང་། ཆུལ་དང་ཆུལ་སྲས་པྲཱག་བསྐྱེད་སྐྱིན་མེད་མཁའ་ལ་ཆུ་བ་བྱེ་བ་ལྟར་གསལ་ནས། བཀའ་དང་བཀའ་ཡི་དགོངས་འགྲེལ་དྲྭ་མ་མེད་རྣམས་བཤད་དང་སྦྱུབ་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱིས། །བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་དགེ་ལེགས་སྐང་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་ཆུས་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་དབུ་མ་ཆུན་གྱི་གཞུང་རྣམ་བར་བཤད་པ་འདིའང་གོང་དུ་ཇི་སྐད་སྨོས་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ཏེ་དགོས་པའི་དབང་དུ་མ་གཟིགས་ནས། མཁའ་སྨོས་ཆོས་ཁསུམ་གྱི་ཐུགས་རྗེ་ཁེཅིག་ཏུ་བསྟུས་པ་མཁས་ཤིང་···· གྱུབ་བརྟེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆུལ་བོ། མཁྱེན་མཆོག་ཟུར་ཐུབ་ལྟ་བ་ཉིད་

དྲང་སྲིག་འཛིན་བའི་དགེ་སློང་གི་གཟུགས་སུ་རྣམ་བར་རོལ་བ།
བདག་ཅག་གི་འདྲེན་མཆོག་མཚུངས་མེད་ཚད་མེད་བའི་བཀའ་དྲིན་ཀྱི་
མངའ་བདག་མཚན་བཟོད་བར་དཀའ་བ། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅེའི་
དབང་པོ་ཞེས་སྒྲགས་བའི་བ་དན་སྤྲིད་བར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་...
ཀྱིས།། ཀུ་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་བའི་ཡིག་ཚ་རྣམས་གནང་ནས་ཞིབ་ཏུ་སྟོས་
ལ་འགྲེལ་བཤད་ཅིག་ཀྱིས་ཞེས་བའི་རྗེ་རྗེའི་བཀའ་ཤོག་ལས་བཞིན་
བ་གྱས་བས་དང་དུ་བླངས་བའི་མོད། ཤིན་ཏུ་སྣ་བའི་གཞུང་ལུགས་འདི་
སྟ་བུ་ལ་འགྲེལ་བ་རྩོམ་བའི་ཐུས་པ་ནི་དམན་པ་བདག་ལྟ་བུ་ལ་མེད་...
ནའང་། རྗེ་བཙུན་བླ་མའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་ཆང་ཟད་འདྲི་བའི་སྦྱོར་བ་
ཞ་སྦྱེས་བའི་ཚེ། སྔ་འགྱུར་ཀྱི་རིང་ལུགས་པ་ཆེན་བོ་བརླབ་མཚན་
ཀྱིས་ཀྱང་ནན་ཏན་དུ་བྱེས་ཤིག་པའི་གསུང་གནང་བས་ཀྱང་བཙོན་པ...
བསྒྱེད་དེ། རང་ལོ་སོ་གཅིག་པ་རབ་ཆོས་མེ་བྱིའི་བཤང་བྱ་གསར་དུ་
ཤུར་བའི་ནག་པ་བླ་བའི་ཆོས་གསུམ་ལ་མགོ་བཏུམས་ནས། སྔ་ཕྱག་
རྣམས་སུ་བཀྱུད་མར་བྱེས་དེ་བླ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བཞི་ལ་ཇོ་གས...
བར་བཀྱེད་པ་པོ་ནི། རྗེ་མཚུངས་མེད་མཁྱེན་བཅེའི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་
ཀྱི་ཞལས་རྒྱལ་ལ་སྤྱི་བོས་རེག་བའི་མཐུ་ལས་ཆྱོ་གྲགས་ཀྱི་འཇུག་པ...
ཆུང་ཟད་ཐོབ་ཅིང། གཞན་ཡང་ངེས་པ་དོན་ཀྱི་རྣོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པ་
དབང་ཆེན་དཀྱེས་རབ་རྣོ་རྗེ་དང་། གནས་ལུ་རིག་པའི་བཀྲིས་ཀ་ཨ་
ངག་དབང་ཡོན་ཏན་ཀུན་ཀྱི་མཆོད་དང་། ཀུལ་སྡས་མཁས་པའི་ཐུ་མཆོག་
འཇིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོ་སོགས་དམ་པ་དུ་སའོ་བཀའ་དྲིན་ཀྱིས་

བསྒྲུབས་བས་རྒྱལ་བསྟན་ལ་དད་པའི་སྟང་བ་ཆུང་ཟད་ཐོབ་ང། རྣམ་
ཅིད་ཀྱི་བཤགས་མིང་དུ་འཇམ་དབལ་དགེས་བའི་རང་མདངས་མཆོ་ངུང་
བཞད་བའི་གེ་སར་དུ་འབོད་བ་བདག་གིས་བྱིས་ཤིང་། སྐབས་ཡང་
སྐབས་རྟེ་དམ་པ་ཉིད་ལས་དག་སྟང་ཉེ་བརྒྱད་ཀྱི་བཤད་ཡུང་ཟབ་མ་ལེའུ་
བར་ཞོས་ནས། དེ་མ་ཐག་སྨོམ་བཙོན་སྟེ་སྟོད་འཇོག་པ་ཆེན་པོ་ངག་
ཤིས་ཀྱ་གྲངས་ལ་ཞག་ཉེར་གཅིག་གི་རྣ་ངང་དུ་བཤད་ཁྲིར་བསྒོ་བའོ་
སྐབས་སུ་ཆང་ཟད་ཞུས་དག་དུ་བྱས་པ་འདིས། རྒྱལ་བ་ཉི་མའི་བཉེན་
ཀྱི་རིང་ལུགས་ཡང་དག་བའི་རིགས་ཅམ་སང་གེའི་སྐུ་བ་ཆེ་འཇཱ་ཏེ་
ཀྱི་ཁམས་ཀུན་ན་དེག་དུ་ཁྱབ་བར་བསྒྲགས་བས། བདུད་དང་། སྡུ་
སྟེགས་དང་། ཀླ་ཀློ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཀྱི་ཆོལ་བའི་སྟོབས་པ་མ་
ལུས་པ་ལྷག་མེད་དུ་བཅོམ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་ཆེ་
ཐུབ་གས་དུས་ཀུན་ན་རྒྱལ་ཞིང་རྒྱས་བའེ་རྟེན་འབྱུང་དུ་གྱུར་ཅིག །

མངྒལཾ།། །།

ཨོཾ་སྭསྟི། སྐལ་བཟང་རྒྱལ་བའི་མཁྱེན་རབ་འཇམ་པའི་དབྱངས། ཅང་སྐྱིག་འཇིག་བའི་གཟུགས་སུ་རྣམ་རོལ་བས། །ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལེགས་འཛུགས་བ། །མཁྱེན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག ། །གང་དེའི་རྣམ་དབྱེད་མཚོ་ཆེན་ལས་འབྱེས་པ། །ལེའུ་བཤད་ཉེ་མ་བཅུ་བའི་སྡེ་བ་ཡིས། །སྲིད་བའི་སྐྱ་རྒྱས་གཏུམ་གཉན་དུ་ཟད་ཅིང་། །གཞུང་ལུགས་རྒྱལ་བསྟན་མཛེས་བའི་རྒྱུན་གཅིག་གང་། ། མཁྱེས་ཤིང་གྱུལ་བཆུས་ཟེ་བའི་ཐྲོ་གྲོས་ཀྱིས། །ཡང་ཡང་བཟློང་

ཐུས་རིག་ཁམ་སེང་གེའི་སྒྲ། །ཆུན་མར་བསྒྲགས་བས་འཕགས་བོད་ཁཏིན་མའི་ཁྱོན། །ཀུན་དགའི་དབལ་དང་ལྡན་བར་བྱོན་ཤོད་ཀྱི། ། ༢ དུས་ཀྱི་དབང་གིས་འཚང་དང་ཉན་གའི་སྐྱོ། །རེ་ཞིག་ངལ་བཟོ་སྦས་བཞིན་དུ་བྱོན་ནས་ཡང་། །རིགས་གསུམ་སེམས་དབའི་རྣམ་ཐར་གཅིག་བསྡུས་པ། །སྐྱིགས་མའི་ཁྱད་པ་ཀུན་སེལ་བསྟན་འགྲེའི་མགོན། ། ༣ འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཟུའི་དབང་པོ་ཞེས་གྲགས་པའི། །སྐྱེས་བའི་བ་དན་སྦྱིད་ཀ་མངོན་མཐོ། ། ཁང་གི་ཐུགས་བསྒྲུབ་ཟབ་མོ་ཉིད་བྱིན་རླབས་དང་། །དགེས་བའི་གསུང་གི་སྣང་བ་ཡ་བཏེའ་ཚས།། ༤ མདོ་སྡུགས་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡི། །བཤད་དང་སྒྲུབ་བའི་ལམ་སྟོལ་བྱེ་མེད་པ། །སྟོན་གྱི་དུས་བཞིན་སྐུར་ཡང་གསལ་བ་ཀ། དཀོད་པའོ་སྐབ་བསྟན་བདུད་རྩིའི་རྒྱོང་བ་ཤེས། ༥ ཐེག་མཆོག་དབུ་མ་ཆེན་པོ་རིགས་བའི་གནད། །གཞུང་བཟང་འདི་འདྲའི་ཚུལ་ལ་བཏེའ་ཚས་སུ། །ཐེ་ཚོམ་སྐག་དང་བྲལ་བར་ངེས་བྱེད་འཕི། །བྱོ་རྒྱས་རྒྱོ་ཡི་སྟང་ང་འཕེལ་བྱའི་ཐྱིན། ༦ །ཟས་མོ་དབྱ་མའི་རྒྱུ་གྱི་གཞུང་ཉིད་ཀྱི། །གསལ་ཞེང་གོ་བདེར་བཤད་བའི་འགྲེལ་བ་འདིའི། །འཛངས་མེད་དབལ་ལྡན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས། ། ༧ །འདི་ཡི་དགེ་བས་ས་གསུམ་འགྲོ་བ་ཀུན། ཟག་ཅིང་རྒྱུ་ཆེའི་ཤེས་རབ་གཉིར་གྱོལ་ནས། །བདེ་བར་གཤེགས་བའི་ཞིང་ཁམས་མཐོང་མ་ཐག ། ཨ །ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བའི་ཡུལ་སྐོབས་རྒྱས། །རིགས་

ཡམ་རྟོ་དབལ་འཁོར་ལོ་འི་སྟ་ཞགས་ཅན། །ལེགས་བཤད་འཆི་མེད་བཞོན་བ་འདིར་བཏེག་ནས། །རྒྱལ་བསྟན་སྐྱགས་ཡས་རྣམ་བར་ཐྲལ་བྱང་ཅིག ๗๐ །ཅེས་བཞང་སྦུར་བྱང་སྨོན་ཚོག་བཅས་རྫོ་བྱ་མའི་བཀའ་ཡི་སྟང་བས་སྐྱོང་བ་འཇམ་དབལ་དགེས་བས་བྱོས་བ་དགེའོ།། །།

སརྒ་དྲ་ཀ་ཐྱུ་ཀོ་ཐྱ་བ་ཏྲ།།

སྒང་བྱང་སྨོན་ཚིག

ཆོས་ཚུལ་འདི་ཡང་ཅི་རྒྱལ་འཕྲོ་བཞིན། །
ཐུགས་ཀྱི་མཐའ་གྱུ་ཀུན་ཏུ་གྲགས་གྱུར་ཏེ། །
ཐོ་གོས་བཟློ་རབ་ཏུ་ཆུས་བྱེད་ཅིང་། །
སངས་ཆུས་བསྟན་པ་དར་ཞིང་ཆུས་བར་ཤོག །

(པ ཆུལ་བ་ཀློང་ཆེན་པས་སོ།།)

འཇིགས་བཟལ་སྡུ་འགྱུར་བསྟན་བའི་ཆུལ་མཚན་བསྒྲིགས། །
ལུང་དོགས་ཆོས་ཀྱི་ཆུལ་ཇ་ཐུགས་ཀུན་བསྒྲགས། །
རིགས་ལམ་སེང་གེའི་ང་རོས་ས་གསུམ་ཁྱབ། །
མཚུངས་མེད་དགེ་མཚན་སྐྱང་བ་ཆུས་གྱུར་ཅིག །

(པ འཇམ་མགོན་མི་ཕམ་པས་སོ།།)

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་ཆུ་མཆོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབས་གྱུང་།།
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཆི་འདི། །
དབང་དུ་བསྐྱེན་བའི་རྣམ་དཀར་ཐུང་བོ་ཅི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྐོ་མོ་སྡོང་ཐུག་བཆུ། །
གདངས་ཏེ་ཆུད་ཟློའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་བ། །
ངེས་ལེགས་ཏོར་བྱའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

(པ གོང་ས་བསྟན་འཛིན་ཆུ་མཆོས་སོ།།)

མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་རིང་ལྷགས་ཆེ། ।

འཛམ་གླིང་གསུམ་ཁྱབ་བར་འཕེལ། ।

འགྲོ་རྒྱུད་མཆོག་གསུམ་སྐང་བ་དང་། ।

མི་འབྲལ་དུས་གསུག་དཀོ་ལེགས་ཤོག ।

(ཅ འཇིགས་བྱལ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེས་སོ།།

བདག་ལུས་རྣམ་དག་ལྷ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། ।

ཟག་མེད་བདུད་རྩིའི་མཆོད་བ་འདི་འབྱལ་བས། ।

སྐང་བ་བཞི་རྫོགས་འཕོ་ཆེན་འོད་སྐུང་སྐྱིན ।

འགྲོ་ཀུན་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཤོག ।

(ཅ མཁན་ཆེན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུས་སོ།།)

དེ་ལྟར་བརྩམས་པའི་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་མཐུས། ।

ཁྱད་ཆོས་དྲུག་ལྡན་མཆོ་སྐྱེས་རིང་ལྷགས་ཧདིས། ।

འགྲོ་ཀུན་བདེ་བའི་དབལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅས། ।

མཐར་ཐུག་འཕོ་ཆེན་འོད་སྐུང་འཁྱབ་བར་ཤོག ।

ಪ್ರಸಾದ ನಿಲಯ

T. W